10 July 1723

25.

Dono Nobilissimi et consultissimi Dni Arnæ Magnæi,
Assessoris Consistorialis, Reg. Maj. Archiv. Dan. Secretarii, nec
non Proff. Hist. Geogr. et Antiqvitt. Dan. longè celeberrimi,
hunc librum possideo, Havniæ, Ao MDCCC.XX.VIII.
Jon Olavius.

SERIES DYNASTARUM ET REGUM DANIÆ,

à primo eorum Skioldo Odini filio, ad Gormum Grandævum, Haraldi Cærulidentis patrem:

Antea anno Chriſti MDCLXIV.

juſſu

Glorioſiſſimæ memoriæ Regis

FRIDERICI TERTII,

ſecundum monumentorum Islandicorum harmoniam deducta & concinnata:

Nunc recognita, multum aucta, et

Auguſtiſſimi illius Nepotis

FRIDERICI QVARTI

auſpiciis

in publicam lucem emiſſa

per

THORMODUM TORFÆUM

Hiſtoriographum Regium.

HAFNIÆ, Ex Reg. Majeſt. & Univerſit. Typographéo,
Sumtibus Joh. Melchioris Lieben/ *Reg. Acad. Bibliop.*
Anno MDCCII.

Approbatio.

Antiqvitates Boréæ gentis à primis arceſſitas incunabulis, à fabulis commentitisqve extricatas, hinc graviſſimâ membranarum Islandicarum authoritate munitas, ſummâ fide & induſtriâ publico ſiſtit Clariſſimus & Celeberrimus Author, ut non minori poſthac cum fructu qvàm voluptate ab Eruditis legi revolviqve poſſint. Hafniæ d. 2. Auguſti 1697.

P. VINDINGIUS.

AUGUSTISSIMO
SEPTENTRIONIS MONARCHÆ,

FRIDERICO QVARTO,

DANORUM, NORVEGORUM, VANDALORUM AC GOTHORUM REGI,

SLESVICI, HOLSATIÆ, STORMARIÆ ET DITHMARSIÆ DUCI,

OLDENBURGI ET DELMENHORSTÆ COMITI,

Domino meo Clementissimo.

AUGUSTISSIME REX, Clementiſſime Domine,

QVod Sacræ Majeſtatis Tuæ Nomen præſenti libro præfixerim, non illius, nec mei, ſed magni mandatoris & argumenti fiduciâ factum eſt. Avus enim Tuus, omni laude major, Divus FRIDERICUS TERTIUS, Septentrionalium, qvæ jam Tua ſunt, Regnorum qvondam moderator, Dominus meus in terris primus, idemqve & ſemper clementisſimus, cognito, vetuſta Islandorum monumenta in antiqviſſimorum Daniæ Regum ordine à Saxone Grammatico aliisqve antiqvitatum Danicarum conſultis haud parum diſcrepare, Danumqve Principum illorum, ut vulgò creditur, anteſignanum non agnoſcere: mihi ut Principum Regumqve, qvi à primâ memoriâ Danici Regni ſceptra tenuerunt, ordinem ex iisdem monumentis colligerem, ac ſecundum eorundem aſſerta literis proderem, manda-

davit. Fuit enim, uti in omni genere eruditionis, ſupra qvam in Principe, niſi rariſſimè, compertum eſt, verſatus, ita etiam omnis ævi hiſtoriæ peritiſſimus: patriæ præſertim, atqve ideo illorum, qvæ ad eam illuſtrandam facere videbantur, cognoſcendorum valde cupidus. Ego, uti par erat, Regio mandato mox obtemperavi, lectisqve, qvæ tum ad manus erant, noſtratium monumentis, de prædicto argumento Librum confeci, qvi in eâ, qvæ ad Regiam Tuam Majeſtatem nunc pertinet, inſtructiſſimâ Bibliothecâ locum deinde invenit. Poſtea, accedentibus annis, cum plura ad hanc materiam idonea monumenta in manus venirent, multa libro iſti deeſſe animadverti. Itaqve ut tanti Domini mandatis, etiam poſt cineres illius, qvantum in me eſſet, ſatisfacerem, ſemper mihi curæ fuit, ut memoratum opus, illius juſſu inchoatum magis qvam perfectum, emendatius fieret, tandemqve aliqvando in publicam lucem prodiret: qvo Optimi Regis memoria, ceteroqvin non immortalis ſolùm, ſed in ſingula etiam ſecula creſcens, iteratâ illâ operâ renovaretur. Merebatur id ille, cujus non ſolum viventis tot evidentiſſima gratiæ pignora habeo, ſed etiam à nobis ad beatorum ſedes transvecti qvaſi imagi-

nem usqve in hodiernum diem venerari licuit. Etenim qvæ ab incomparabilis clementiæ summæqve munificentiæ Rege, gloriosissimæ memoriæ Patre Tuo, beneficia postea consecutus sum, ab isto fonte profluxere. Sunt autem illa multa, meæqve pro fortunæ captu magna: ac inter ea non minimum, Historiæ Norvegicæ conscribendæ demandatum munus, adjectumqve Regiâ liberalitate dignum stipendium. Sed & supplices meas preces, nec illas infreqventes, Clementissimus Rex benignè semper & sine repulsâ admisit. Utriusqve Parentis ac Avi, exemplum, Tu qvoqve, REGUM OPTIME, nuper imitatus, qvæcunqve paterna indulgentia concesserat, pari benignitate & munificentiâ rata esse voluisti; ut heic etiam Divorum CHRISTIANI & FRIDERICI monumenta in Tuo favore agnoscere liceat. Hæc toties ac tam cumulatè collata in me beneficia faciunt, ut nisi summâ cum mentis reverentiâ Regiorum horum Nominum nunqvam reminiscar. Ceterùm submissi erga gloriosissimæ memoriæ Patrem Tuum affectus testimonium exstat Orcadensium Rerum Historia. Divo FRIDERICO, Avo Tuo, præsens Regum Daniæ Series olim consecrata est. Qvæ cum hactenus

nus typorum beneficio in publicum non prodierit, Tu vero, REGUM AUGUSTISSIME, in auspicatissimum illius nomen dudum successeris, futurus porrò (qvod nunc factum esse omnes læti vident) amplissimi illius imperii, virtutumqve universarum, omni seculo maximarum, ex asse hæres, dictum opus, denuo ad limam revocatum, sub Augustissimi Tui Nominis auspiciis in lucem emittere diu meditatus sum. Illud nunc tandem, plus mediâ parte auctum, pluribusqve ac fortioribus argumentis roboratum, ad Majestatis Tuæ pedes humillimè depono, mentemqve subjectissimam per hunc interpretem denuncio. Adjungo etiam (qvod Majestatem Tuam ægrè non laturam confido) Epistolium, qvo gloriosissimæ memoriæ Avo Tuo obseqvii mei rationem subjectissimè olim reddidi: ut sicut in beneficiis in me erogandis utriusqve Vestrûm munificentia & bonitas concurrerunt, ita qvoqve singulorum memoria simul hac ratione in posteros derivetur. Ad ipsum libri argumentum qvod attinet, istud perqvam illustre est, Regiâqve Tuâ Majestate haud indignum. Hìc enim Regnorum Tuorum initia demonstrantur, non à fabulosâ antiqvitate ementitisve originibus repetita,

tita, ſed ab eo principio deducta, in qvo noſtrates cum optimæ notæ Romanorum hiſtoricis, ſine eorum inſpectione, velut fortuitò conveniunt. Hìc ſucceſſionum ordo à primâ ſtirpe explicatur, juſtâqve generationum ac temporum proportione firmatur. Hìc deniqve oſtenditur, non ex civium arbitrio regnorum conferendorum poteſtatem ſeu jus electionis dependiſſe, ſed hæreditario jure imperia in ſucceſſores à primâ memoriâ fuiſſe translata: id qvod pluribus qvoqve teſtimoniis, ſi lubet, facilè poterit adſtrui. Horum cognitio cum ſapientiſſimo Regi, Majeſtatis Tuæ Avo, ſe digna viſa fuerit, qvin etiam Tuæ Majeſtati grata ſit futura nullus dubito. Accipe igitur, REX AUGUSTISSIME, ſereno vultu, inaffectatæ meæ devotionis teſſeram hancce, qvâ ſolâ, qvantis qvam indiſſolubilibus nominibus Majeſtati Tuæ Regiæqve Domui obſtrictus tenear, in præſens teſtor, uberius aliqvando idem teſtaturus, ſi Deus vitam ac incolumitatem, Tuâ qvoqve Majeſtate cœptis annuente, eòtenus prorogaverit, donec Hiſtoriæ Norvegicæ, qvæ ſub manibus habeo, volumina lucem viderint publicam. Interea Rectorem univerſi Deum ſupplex veneror,

ut

ut in benefactorum mihi retributionem, laxato bonitatis suæ sinu, Te, REX AUGUSTISSME, Tuosqve omnimodâ benedictione perfundat: faciatqve clementer, ut sis ubiqve felix, ubiqve victor, hostibus terror, amicis solatium, subditis præsidium, afflictis asylum, omnibus virtutum exemplum, gloriâ super omnes prælustris; tandemqve Te, cum Augusta Conjuge in perpetuo rerum flore ad Nestoreos annos conservet, ut natos ac natorum natos, thiaris redimitos, Majestatisqve throno destinatos affatim videas: et tum demum, mortalis vitæ gloriæqve satur, ad cœlestem beatitudinem transveharis, perpetuâ prudenter beneqve gesti imperii famâ, nullis terminis coërcitâ, ac longo Tui desiderio, in hoc orbe relictis. Ita ex animo precatur ac vovet Divorum Avi Patrisqve Tui qvondam, nunc vero

Sacræ Majestatis Tuæ

Veteranus & humillimâ subjectione
addictissimus Servus

Thormodus Torfæus.

SERENISSIMO ET POTENTISSIMO PRINCIPI, FRIDERICO TERTIO, DANIÆ, NORVEGIÆ, VANDALORUM, GOTHORUMQVE REGI, SLESVICI, HOLSATIÆ, STORMARIÆ ET DITHMARSIÆ DUCI, COMITI IN OLDENBORG ET DELMENHORST: Domino & Regi meo Clementissimo, Optimo.

Prodit tandem, Regum Optime, qvam imperâsti, ut juxta Annalium Islandicorum tenorem & normam conficerem, Dynastarum & Regum, qvi summum in Daniâ à seculo imperium tenuerunt, qvâ potui diligentiâ, concinnata Series; qvæ multum ab aliorum scriptorum traditione & methodo deflectit. Neqve enim Serenissimæ Majestatis Tuæ mandatis simul obtemperare, & ab illorum relationis authoritate dependere aut potui

tui aut debui. Sed adeo me hujus qvaliscunqve Tractatus compositio torsit & exercuit, ut planè diffidere cœperim, an unqvam meâ operâ in justum ordinem reduci posset. Dispersa enim, eaqve nimis & nimis qvidem pauca antiqvitatum nostrarum monumenta ad manus habui. Qvædam ante qvindecim annos, semel tantum in totâ vitâ, ex aliorum perfunctoriâ recitatione audita, in subsidium advocavi; idqve in illis locis, qvi mihi maximum negotium facessebant. Et qvamvis scripta illa nobilissima, & dignissima qvæ lucem videant publicam, in Serenissimæ Majestatis Tuæ Archivis reserventur, tamen veritus sum, ne Regias occupationes, eorum copiam expetendo, intempestivâ interpellatione læderem. Qvod si aliqvando scripta illa videre contigerit, accuratè observabo, an illic se aliqvid, qvod Tractatui huic contradicat, offerat; qvod tamen, si memoriæ fides, vix futurum credam. Islandorum Annales semper secutus sum: nec ad aliorum ordinem me accommodavi. Sic enim Tractatus, id qvod pollicetur, non præstitisset. Sed & annotavi, sicubi Annales illi sibi non consentirent; id qvod semel aut bis tantum occurrit. Animus enim erat, ut ea qvæ vera sunt exponerem: gnarus, exiguam fidem mereri, cui in tantillo negotio veritatem confiteri grave esset. Qvod vero profundæ illius Antiqvitatis laus & gloria Regno derogata videatur, displicere posse non credo. Nam & vicinorum regnorum epocha ab eodem temporis articulo nobis deducitur. Antiqvioribus etiam Gloriosissimæ memoriæ Regem CHRISTIANUM QVARTUM parum tribuisse animadverto, eò qvod Historiam Regni à Christi tempore ad sua usqve confici mandaverit; qvam à traditionum certitudine celebrari,

 qvam

qvam ob affectatam ab antiqvitate laudem ambitionis insimulari maluit. Qvodsi Annales nostros à Majestate Tua approbari contigerit, fortunati censendi sunt, & meritò, cum Poëtâ, *sublimi ferient sidera vertice.* Sin vero tristiori fato obnoxii (qvod abominor) omninò improbantur, tamen solatio erit, abs Te id potissimum fieri. Nam Æneæ Magni dextrâ cadunt. Neqve enim rubori erit, ab illo corripi, cui soli & præter qvem nulli subjici possunt. Qvod si qvædam Majestati Tuæ probantur, qvædam non item, bellè qvidem rem cessisse existimabo. Nam hoc modo duo extrema declinârunt: hominum videlicet invidiam & contemtum. Nec enim se naturæ legibus exemtos agnoscunt; nam *nihil est ab omni parte beatum.* Accipe igitur, Invictissime Princeps, vultu, qvo soles, qvalemqve omnes exoptant, clementissimo, hoc qvalecumqve opusculum; qvod non eo fine conscripsi, ut celeberrimorum scriptorum fidem suspectam redderem, sed magis ut voluntatem meam cognosceres: qvam etiam ad ea, Te imperante aut volente, propensus essem, qvibus præstandis minùs sufficerem. Tu interim, magnum Regii Nominis decus & ornamentum, eam qvam pro singulari Tuâ clementiâ gratiam mihi, qvantum vis indigno, benignissimè indulsisti, porrò participare, inqve Tuæ Majestatis tutelâ manere clementer concede. Deus Optimus Maximus Serenissimam Majestatem Tuam salvam & florentem cum universâ Regiâ familiâ multùm diuqve conservet.

Serenissimam Majestatem Tuam

Omni subjectione & veneratione devotè colens

Thormodus Torfæus Islandus.

Thormodus Torfæus Lectori Benevolo Salutem.

Vetustissimorum Daniæ Regum Seriem Tibi, Benevole Lector, heic offero. Qvid, Seriem, inqvies? Qvasi verò post tot Saxonis Grammatici transscriptiones epitomasqve talibus libris opus habeamus. Imò Seriem, ajo, sed diversam nonnihil ab illis, qvas Saxo ejusqve sectatores hactenus nobis exhibuerunt. Miraberis forsitan, talia nunc primum publico sisti, tot hucusqve seculis orbi ignota. Verum cave ne ignota putes. Ego Tibi rem strictim narrabò. Qvadraginta ferè anni sunt, ex qvo Gloriosissimæ memoriæ Rex FRIDERICUS TERTIUS, acceptis ex patriâ meâ Islandiâ antiqvis qvibusdam libris manu exaratis, Septentrionisqve historias continentibus, iis ex Islandicâ in Danicam lingvam convertendis me admovit. Istæ meæ translationes Optimo Regi haud displicuere: qvi & eas oculis lustrare non semel dignatus est. Hâc occasione tam Ipsi qvam magnis in aulâ viris innotescere, gratiamqve eorum & favorem adipisci cœpi. Accidit vero interea, ut cum Procerum uno, qvi me paulo familiarius admittere solebat, de vetustis hisce rebus forte colloqvens, dicerem, satis validè ex Islandorum monumentis probari posse, primum Danorum Principem non Danum, sed Skioldum fuisse. Is hæc mea verba ad Regem (qvi succisivis horis, post absoluta Regni negotia, de literariis rebus loqvi sæpè gaudebat) retulit. Schismati aut verius nugis simillima res primò videbatur, aliam nunc Principum istorum germini basin supponere, qvam qvæ à Saxone ante tot secula jacta, atque ab omnibus pro genuinâ hactenus ha-

bita esset. Verum cum ego Svenonem Aggonis, natione Danum, Saxonique coævum scriptorem proferrem, monstraremque, Skioldum ibi, non secus ac apud nostrates, primum in Daniæ Regum serie collocari, de Dani jure dubitari cœptum est. Mihi itaque Clementissimus Rex in mandatis dedit, ut controversorum Daniæ Principum Regumque ordinem, ex prædictis monumentis collectum, Latino sermone describerem. Ego, ut præcepto illi satisfacerem, omnes, qui tunc ad manus erant, vetustos nostratium libros diligenter mox perlegi, dictorum Regum seriem inde digessi, singulaque ad hanc materiam pertinentia, quantum in tantâ documentorum penuriâ juvenilis ingenii vires suppetebant, in librum contuli; quem per me humillimè oblatum Clementissimus Rex perbenignè accepit, sibique non displicuisse variis gratiæ Regalis notis postea ostendit. Argumenti novitate factum est, ut nonnulli viri docti memoratum meum opus describi (manu enim exaratum, non vero typis impressum erat) mox curarent: quibus ex apographis alia iterum derivata sunt; ut dictus liber hac ratione in plura exemplaria, quæ & hodiè superant, brevì fit diffusus. Quin & nonnulla illius in Danicam linguam translata esse, ex amici cujusdam literis didici. Insequentibus annis, plura, quam in memorato opere laboranti ad manus fuerant, nostratium vetusta monumenta adeptus, judicio quoque maturiore facto, errores nonnullos à me hic commissos deprehendi, eosque in meo exemplari emendavi. Maximam vero sæpedicti operis revidendi occasionem nactus sum, postquam Gloriosissimæ memoriæ Rex, Divus CHRISTIANUS QUINTUS, ante hos quindecim annos, Historiæ Norvegicæ conscribendæ munus mihi clementissimè demandavit. Ab illo enim tempore nostratium codices antiqui, quotquot haberi poterant, studiosissimè conquirendi sedulòque perlegendi erant. Ex dictis itaque codicibus ea excerpenti, quæ ad memoratum Norvegicæ Historiæ opus pertinuere,

varia simul occurrebant, quæ prædictæ Regum Daniæ Seriei ulterius emendandæ, plura adhuc quæ eidem locupletandæ inservire videbantur. Hæc omnia postquam suis locis annotâssem, tandem de accuratiore Seriei hujus revisione editioneque seriò cogitare cœpi; præsertim cum apographa illa, quæ, uti nuper dictum est, ex exemplari, Regi per me primitus oblato, dimanârant, tam ob inauditorum antea nominum, rerumque inibi contentarum, quam ob idiomatis Islandici (quo varia scriptorum loca ibi adducta fuere) ignorantiam, vitiosè ut plurimùm exarata esse scirem: id quod mihi postea ab ignaris facilè imputari posse prævidi. Succisivis igitur horis sæpedictum opus diligenter pervolvi: perperam vel minus commodè inibi dicta emendavi: supplementa innumeris locis inserui: duosque anteriores libros & binas in calce Appendices de novo addidi. Quemadmodum autem memoratam Seriem tot tantisque accessionibus auxi, ut ultra dimidiam partem seipsâ major nunc prodeat, ita vicissim nonnullis locis ea inde resecui ac expunxi, quæ superflua aliòve pertinentia videbantur. Hinc factum est, ut quæ in Magno Bonó ejusque in Daniæ Regno successore Sveno, quem vulgò Estridium cognominant, antea finiebatur, nunc in Gormo Grandævo desinat. Neque enim nisi controversorum Daniæ Regum ordo hic excutiendus erat. Ea igitur, quæ in sæpius memorato opere olim dicta, hic vero omissa sunt & eliminata, pro meis posthac haberi omninò nolo: multo minus illa, quæ, mutatâ sententiâ, aliter hic quam in priori Serie proponuntur. Quod si quem, manuscripti istius libri possessorem, eorum nonnulla sub meo nomine in posterum allegare contingat, illa in juvenilibus retractatisque à legentibus haberi peto. Ceterùm erunt fortè nonnulli, qui pro præsenti operà exiguam mihi gratiam reddent, rebusque minus perpensis dicent, me Saxoni Grammatico haud leve vulnus illa intentasse, & consequenter vetustissimas Danorum

res

res, contra boni civis officium, dubias reddidiſſe. Iis reſpondeo: nullam mihi ſuccenſendi cauſam Saxonis patronos habere, nec unqvam (abſit jactantia) librum prodiiſſe, qvi ſcriptoris iſtius relationes tam validè qvam hicce meus ſuffulciat. Qvippe qvi noſtratium & Saxonis, illis penitus ignoti, harmoniam tot locis exhibet, ſimulqve contra Andream Foſſium aliosqve Saxo-Maſtiges evidenter oſtendit, dictum ſcriptorem illa, qvæ de antiqviſſimis Daniæ rebus habet, è proprio cerebro neutiqvam protuliſſe, aut à ſe primitus efficta in lucem emiſiſſe. Reſtat itaqve ſolum, qvod diſplicere poterit, me præſenti opere non ſemel aſſeruiſſe, Saxonem haud raro erraſſe, ac itaqve in multis emendari debere. Id vero eſt, qvod nec mihi nec ulli, puto, alteri dicere religio erit. Qvod reliqvum eſt, Benevole Lector, obnixè à te contendo ſperoqve, ut laboris hujusce mei æqvum te cenſorem geras, leviora, qvæ forſitan commiſi, menda mihi condones, de gravioribus autem, ſicubi occurrerint, erroribus me amice monere qvam acerbè traducere malis. Vale & ſtudiis meis fave. Scripſi Hafniæ, menſe Julio, Anno Chriſti M DC XCVII.

Viro

Viro Nobilissimo & Celeberrimo,
THORMODO TORFÆO,
Historiographo Regio,
amico integerrimo,
Eruditissimam
SERIEM REGUM DANIÆ
in lucem proferenti,

ita gratulatur
Arngrimus Widalinus
A. L. M. & Rector Scholæ Naschoviensis.

Anno Christi 1700.

Jam ter benignum mitibus pomis caput
Ostendit autumnus tibi,
Et ter minacis annus hybernus Jovis
Decussit arbustis comas;
Ex qvo beati fætus ingenî tuus,
Amice, lucem viderat,
Qvô Stromsa saxis, qvô Ranalsa sqvalidis,
Et qvicqvid amplexu fovet
Britannis unda, luce splendescit novâ,
Fulgente & historiâ face
Obducta qvondam noctis invidæ sinu,
Erroris & caligine.

Liber bonô nunc alter exit alite,
Regum dicatus laudibus,
Qvos Dana tellus aluit, & qvorum potens,
Europa fasces suspicit.
O macte tantis, grate Musarum choro
THORMODE noster, ausibus,
Qveis vectus ultra Solis orbitam & Poli
Flammantis igneas faces,
Seris tuum nomen verendum seculis
Transmittis: ulla nec dies
Obliterabit scripta, qvæ perfectius
Tuæ laborarunt manus.
Non, si trecentis excitata sibilis
Invidia, supplicium sui,
Attollat ora, dente sordido tuis
Morsum laboribus feret:
Sed exsoluta corporis mens vinculo,
Domos Tonantis ut tenet,
Ibis per orbem, donec igneam facem
Diana terris imputat.

Thormodi

THORMODI TORFÆI
SERIES DYNASTARUM ET REGUM DANIÆ.

LIBER. I.

De Antiqvitatum Documentorumqve, qvæ Conditores Historiarum Septentrionalium secuti sunt, auctoritate & fide.

CAPUT I.

De Antiqvitatibus Islandorum.

Seriem Dynastarum Regumqve, qvi ab ultimâ memoriâ Clarissimæ Danorum genti summâ cum potestate præfuêrunt; secundùm Islandorum placita, mandatasqve scriptis eorum traditiones conscribere institui. Hæc cum ab eo ordine numeroqve, qvem Scriptores historiæ Danicæ Svedicæqve hactenus secuti sunt, multùm abitura sit, necessariò in antecessum dispiciendum erit de documentorum, qvæ singulæ partes secutæ sunt,

ſunt, auctoritate & fide. Islandica primò diſcutienda. De iis rectè monuit magnæ vir doctrinæ *Thomas Bartholinus*, amicus noſter, dum vixit, inſignis, nunc magno rei antiqvariæ detrimento mortalibus ereptus, eruditiſſimi operis, qvod Antiqvitates Danicas inſcripſit, Libro I. Cap. XI. pag. 199. ita inqviens: *Plurimâ cautelâ in libris veteribus Islandicis utendum eſt, & veræ hiſtoriæ à falſis magnâ circumſpectione ſecernendæ.* Et verè Islandorum monumentis applicari poſſunt verba *Roderici O-Flaherty* Proloqvii in Ogygiam pag. 34. *Sed de Codicum Hibernicorum* (Islandicorum) *delectu nunc maxima eſt habenda cura & acre judicium; nam aliqvi planè apocryphi ſunt aut fabuloſi, ad oblectamentum conficti, alii exemplarium varietate, & ignorantia amanuenſium vitiati, alii adulatione & ambitione hyperbolicis commentis aucti; in qvibus ſparſim indubitata veritas elucet unanimi traditione & antiqvariorum conſenſu elicienda.* Cum igitur mihi ex officio incumbat, omnia ſincerè & bona fide explicare, inprimis curandum eſt, ne ipſe adulterinarum mercium ſpecioſo qvantumvis colore mihi imponi patiar; Deinde ne alios decipiam. Id verò me potiſſimum aſſecuturum ſpero, ſi à ſtudiis partium alienus, ſoli veritati indagandæ operam impendam, nec intempeſtivo amore abreptus patria documenta nimis extollam, aut eorum vitia reticendo auctoritatem iis debito majorem in extraneorum mentibus, qvibus de iis parum conſtat, præſtruere ſatagam; Sed nec ut ea, qvæ pondus habent, elevem. Dicam igitur qvod ſentio, nimirum: qvod ſi qvis iis omnibus par pretium ſtatuat, eum admodùm falli. Sed anteqvam ulterius progrediar, Catalogum Islandico-Latinum heic dabo monumentorum Islandicorum, qvæ vel ipſe vidi, vel aliàs extare ex fideli amicorum relatione didici.

Ado-

A.	
Adonius Saga. - - *i. e.*	*Adonii vita.*
Alaflecks ſaga.	*Alaflecki vita.*
Alexandri Mikla ſaga.	*Alexandri Magni vita.*
Amloda ſaga.	*Amlodi (vel Amlethi) vita.*
Andra rimur.	*de Andrio Carmina.*
Ans ſaga.	*Ani vita.*
Asmundar oc Tryggva rimur.	*de Aſmundo & Tryggvio carmina.*
Arna Biſkups ſaga.	*Arnii Epiſcopi vita.*
Arons ſaga Hiorleifs Sonar.	*Aronis Hiorlefi filii vita.*
Amicus oc Amilius rimur.	*de Amico & Amilio Carmina.*
B.	
Bandamanna Saga.	*Banda mannorum (ɔ: Confœderatorum) vita.*
Bardar ſaga Snæfellz aſs.	*Bardi Nivei Montis Deaſtri vita.*
Barlaams ſaga.	*Barlaami vita.*
Beſus ſaga.	*Beſi vita.*
Bioms ſaga Hitdæla kappa.	*Biorni Hitdalenſium pugilis vita.*
Blomſtrvalla ſaga.	*de Floridis (in Africa) Campis Relatio.*
Boſa oc Herrauds ſaga.	*Boſii & Herraudi vita.*
Bua ſaga.	*Buii vita.*
Bærings ſaga fagra.	*Beringi Venuſti vita.*
Broddhelga ſaga.	*Helgii cum Cuſpide vita.*
Brandkroſſa þattr.	*de Brandkroſſo (bove) Narratio.*
Bodvars Biarka ſaga.	*Bodvaris Biarkii vita.*
Breta Sogur.	*Britannorum Hiſtoria.*

D.	
Damusta saga. - - - *i. e.*	*Damustii vita.*
Droplaugar Sona saga.	*Droplaugis filiorum vitæ.*
Dinus saga Dramblata.	*Dionysii Superbi vita.*
Drauma Jons saga.	*Jonis Somniatoris vita.*
E.	
Egils saga Einhendta.	*Egillis Unimani vita.*
Egils-saga Skallagrims Sonar.	*Egillis Scallagrimi filii vita.*
30. Elis saga.	*Elis vita.*
Erreks saga.	*Errici vita.*
Eyrbyggia saga.	*Eyrbyggiorum (st Eyrensium) Historia.*
Eiriks saga Vidforla.	*Eirici Peregrinatoris vita.*
Edda.	*Edda (liber Poëticus.)*
Eiriks Rauda saga.	*Eirici Ruffi vita.*
Edvardar saga hins helga.	*S. Edvardi (Angliæ R.) vita.*
F.	
Fertrams saga oc Plato.	*Fertrami & Platonis vita.*
Finnboga Ramma saga.	*Finnbogii Robusti vita.*
Flateyiar Annall.	*Flateyenses Annales.*
40. Floamanna saga.	*Floanorum Historia.*
Flores oc Leo saga.	*Floris & Leonis vita.*
Flovents saga Fracka Konungs.	*Floventis Francorum Regis vita.*
Fridþiofs saga frækna.	*Fridthiofi Vegeti vita.*
Flores Konungs saga oc Sona hans.	*Floris Regis & filiorum illius vitæ.*
G.	
Gibbons saga.	*Gibbonis vita.*
Gaungu Hrolfs saga.	*Rolfi Pedestris vita.*

Ge

Geiralldz þattr. - - *i. e.*	*Geiraldi vita.*
Gisla ſaga Surs Sonar.	*Gislii Suris filii vita.*
Grettis ſaga Sterka.	*Gretteris Robuſti vita.*
50 Gvimars ſaga.	*Gvimaris vita.*
Gudmundar Biſkups ſaga.	*S. Gudmundi Epiſcopi vita.*
Grænlendinga þattr.	*Gronlandenſium Rerum hiſtoria.*
Gunnars ſaga Kelldugnups fifls.	*Gunnaris Keldugnupenſis fatui vita.*
Gunnars ſaga Þidrandabana.	*Gunnaris Thidrandicidæ vita.*
Gunnlaugs ſaga Ormstungu.	*Gunnlaugi Ormstungæ (ɔ: linguæ Serpentinæ) vita.*
Gullþoris ſaga.	*Thoreris Aurei vita.*
Grims oc Hialmars rimur.	*de Grimo & Hialmare Carmina.*
H.	
Halfsrecka ſaga.	*Halfi Regis militum hiſtoria.*
Halfdanar ſaga Bronufoſtra.	*Halfdani Branæ Alumni vita.*
60 Halfdanar ſaga Eyſteins Sonar.	*Halfdani Eyſteini filii vita.*
Haralldz ſaga Hringsbana.	*Haraldi Ringicidæ vita.*
Hektors ſaga.	*Hectoris vita.*
Hrolfs Kraka ſaga.	*Hrolfi Krakii vita.*
Hemings ſaga.	*Hemingi vita.*
Hervarar ſaga.	*Hervaræ vita.*
Hialmþers oc Olvers ſaga.	*Hialmtheris & Olveris vita.*
Hogna oc Hedins þattr.	*Hognii & Hedini vitæ.*
Holmveria ſaga.	*Holmenſium hiſtoria.*
Hrafnkels Goda ſaga.	*Hrafnkelis Curionis vita.*
70. Hrings oc Tryggva rimur.	*de Hringo & Tryggvio Carmina.*
Hrolfs ſaga Gautreks Sonar.	*Hrolfi Gautreci filii vita.*

Hrolfs ſaga Skugga fifls.	*Hrolſi Skuggenſis fatui vita.*
Hromundar ſaga Grips ſonar.	*Hromundi Gripi filii vita.*
Hungrvaka.	*Hungrvaca (Chronicon Epiſcoporum Islandiæ.)*
Hænſa Þoris ſaga.	*Thoreris Gallinacei vita.*
Hrafns ſaga Sveinbiarnar ſonar.	*Hrafni Sveinbiorni filii vita.*
Hallfredar ſaga Vandræda ſkalldz.	*Halfredi periculoſi Poëtæ vita.*
Hakonar Konungs ſaga Hakonar ſonar.	*Haconis Regis Haconis filii vita.*
Huga Skaplers ſaga.	*Hugonis Scapularii vita.*
80. Hakonar ſaga Hareks ſonar.	*Haconis Hareci filii vita.*
Haralldz rimur Kvennagiarna.	*de Haraldo veneridedito Carmina.*
Hermodar rimur.	*de Hermodo Carmina.*
I.	
Islendinga bok Ara froda.	*Islandorum liber, auctore Ario Polyhiſtore.*
Isfirdinga ſaga.	*Isfiordenſium hiſtoria.*
Jarlmanns ſaga.	*Jarlmanni vita.*
Illuga ſaga Gridarfoſtra.	*Illugii Gridis alumni vita.*
Jokuls ſaga Bua ſonar.	*Jocullis Buii filii vita.*
Jomsvikinga ſaga.	*Jomvikingorum (Julinenſium) hiſtoria.*
90. Jons Biſkups ſaga.	*S. Jonis Epiſcopi vita.*
Jvents ſaga.	*Jventis vita.*
Jons ſaga Leikſveins.	*Jonis Luſoris vita.*
Jonatas rimur.	*de Jonatâ Carmina.*
Jons ſaga Baptiſtæ.	*S. Johannis Baptiſtæ vita.*

Jons

Jons ſaga Gudſpialla mannz.	*S. Johannis Evangeliſtæ vita.*
K.	
Karlamagnuſs ſaga.	*Caroli Magni vita.*
Ketils ſaga Hængs.	*Ketillis Hængi (ɔ: Eſocis) vita.*
Knytlinga ſaga.	*Knytlingorum (Canutiorum) hiſtoria.*
Konrads ſaga Keyſara ſonar.	*Conradi Cæſaris filii vita.*
100 Kormaks ſaga.	*Cormaki vita.*
Kroka refs ſaga.	*Refi Aſtuti vita.*
Klarus ſaga Keyſara ſonar.	*Clari Cæſaris filii vita.*
Kotludraumr.	*Catlæ Somnium.*
Kriſtindoms ſaga.	*Chriſtianismi (in Islandia) hiſtoria.*
Kirialax ſaga.	*Kirialacis (ɔ: Alexi) vita.*
Kallinius rimur.	*de Callinio Carmina.*
Kruks Spa.	*Krucki (Jonis) vaticinium.*
L.	
Landnama.	*Landnama (ɔ: liber originum Islandiæ.)*
Langfedgatal.	*Langfedgatal. (ɔ: Series Principum Septentrionis.)*
110 Laxdæla ſaga.	*Laxdalenſium hiſtoria.*
Liosvetninga ſaga.	*Liosvatnenſium hiſtoria.*
Laurentius Biſkups ſaga.	*Laurentii Epiſcopi vita.*
M.	
Mabels ſterku rimur.	*de Mabele forti carmina.*
Mariu ſaga.	*Mariæ (virginis) vita.*
Margretar ſaga.	*S. Margaretæ vita.*
Magus Jarls ſaga.	*Magi Comitis vita.*
17 Mirmants ſaga.	*Mirmantis vita.*

Mag-

Magnuſs ſaga Orkneyia Jarls.	*S. Magni Comitis Orcadenſis vita.*
Mottuls ſaga.	*de Pallio (magico) hiſtoria.*
N.	
120. Nials ſaga.	*Nialis vita.*
Nikolaſs ſaga leikara.	*Nicolai luſoris vita.*
Nitida frægu ſaga.	*Nitidæ Famoſæ vita.*
Nornageſtz þattr.	*Nornageſti, vel Geſti à Parcis denominati, vita.*
Nikulaſs ſaga Erkibiſkups.	*S. Nicolai Archiepiſcopi (Lyciæ) vita.*
O.	
Orvarodds ſaga.	*Oddi Jaculatoris vita.*
Olkofra ſaga.	*Olkofrii vita.*
Olvers rimur.	*de Olvere Carmina.*
Odda Annalar.	*Oddenſes Annales.*
Olafs ſaga Tryggva ſonar.	*Olafi Tryggvini vita.*
130. Olafs ſaga Helga.	*S. Olafi Regis vita.*
Orkneyinga ſaga.	*Orcadenſium Rerum hiſtoria.*
Orms ſaga Storolfs ſonar.	*Ormi Storolfi filii vita.*
Ormars rimur.	*de Ormare Carmina.*
Grundar Trefots saga. P.	
Pontus rimur.	*de Ponto Carmina.*
Petrs ſaga poſtula.	*Petri Apoſtoli vita.*
Partalopa ſaga.	*Partalopi vita.*
Poliſtutors rimur.	*de Poliſtutore Carmina.*
Philippi fagra rimur.	*de Philippo Venuſto Carmina.*
140. Pals Biſkups ſaga.	*Pauli Epiſcopi vita.*
Parcevals ſaga.	*Parcevalis vita.*
R.	
Ragnars ſaga Lodbrokar.	*Ragnaris Lodbrochis vita.*

Re-

Remundar ſaga.	*Remundi vita.*
Reinalldz oc Roſu rimur.	*de Reinaldo & Roſa Carmina.*
S.	
Sigurdar ſaga þogla.	*Sigurdi Taciturni vita.*
Sturlunga ſaga.	*Sturlungorum (familiæ Islandicæ) hiſtoria.*
Saulus ſaga oc Nicanors.	*Sauli & Nicanoris vitæ.*
Sorla ſterka ſaga.	*Sorlii Robuſti vita.*
Sigurdar fotz ſaga.	*Sigurdi Pedis vita.*
150 Sigurdar ſaga Turnara.	*Sigurdi Torneatoris vita.*
Sveins rimur Muks ſonar.	*de Sveino Monachi filio Carmina.*
Sigrgardz ſaga frækna.	*Sigurgardi Vegeti vita.*
Skida rima.	*de Skidio Carmen.*
Sturlaugs ſaga ſtarfſama.	*Sturlaugi Laborioſi vita.*
Sverris ſaga.	*Sverreris Norveg. Regis vita.*
Stufs þattr Kattar ſonar.	*Stufi, Catti filii, vita.*
Skalldhelga rimur.	*de Helgio Poeta Carmina.*
Svarfdæla ſaga.	*Svarfdalenſium hiſtoria.*
Samſonar ſaga fagra.	*Samſonis Venuſti vita.*
160 Stiornu odda draumr.	*Oddii Aſtronomi Somnium.*
T.	
Troiomanna ſaga.	*Troianorum hiſtoria.*
Thomas ſaga Erkibiſkups.	*S. Thomæ Ar-chi-I:piſcopi (Cantuariens.) vita.*
Tyodels ſaga Riddara.	*Tiodelis Equi'ꝭis vita.*
V.	
Ulfars ſaga ſterka oc Onundar fagra.	*Ulfaris Ro'buſti & Onundi Venuſti vitæ.*
Vatzdæla ſaga.	*Vatzdalenſium hiſtoria.*
Valldemars ſaga.	*Valden ꝭari vit/a.*
167 Vallna Liots ſaga.	*Lioti Vallenſiꝭs vita.*

Victors ſaga oc Blaus.	*Victoris & Blai vita.*
Vigaglums ſaga.	*Glumi Occiſoris vita.*
Viglundar ſaga.	*Viglundi vita.*
Vilhialms ſaga ſiods.	*Vilhialmi Siodi (ɔ: theſauri) vita.*
Vilmundar ſaga.	*Vilmundi vita.*
Ulfs ſaga Ugga ſonar.	*Ulfi Uggii filii vita.*
Vemundar ſaga oc Vigaſkutu.	*Vemundi & Scutæ Occiſoris vita.*
Ulfhams rimur.	*de Ulfhamo Carmina.*
Valvers þattr.	*Valveris vita.*
Y.	
Yngvars ſaga Vidforla.	*Yngvaris Multivagi vita.*
Þ.	
Þialar Jons ſaga.	*Jonis Limatoris vita.*
Þidreks ſaga af Bern.	*Theoderici de Berna vita.*
Þordar hredu ſaga.	*Thordi Metuendi vita.*
Þoris Haleggs rimur.	*de Thorere Altipede Carmina.*
Þorſteins ſaga ſiduhallz ſonar.	*Thorſteini, Halli de Sidu filii, vita.*
Þorſteins ſaga Vikings ſonar.	*Thorſteini Vikingi filii vita.*
Þormodar ſaga Kolbrunar Skalldz.	*Thormodi Colbrunæ Poëtæ vita.*
Þorſteins ſaga Uxafots.	*Thorſteini Tauripedis vita.*
Þorlaks Biſkups ſaga.	*S. Thorlaci Epiſcopi vita.*
Þorleifs ſaga Jarlaſkalldz.	*Thorleifi Comitum Poëtæ vita.*
Þorſteins ſaga Bæiarmagns.	*Thorſteini Urbis Roboris vita.*

His

His adde *Fragmentum historicum* de Ivare Vidfadmio, Hræreco Slaungvanbaugio, Helgio Acuto, & Bello Bravallensi; *Origines Norvegiæ*, qvæ Codice Regio, à celebri satis Islandiæ insulâ Flateyensi dicto, continentur; *Breviarium Historiæ Norvegicæ* ab Halfdano Nigro ad Sverrerem, qvod *Fagrskinnam* & *Compendium Chronicorum* vocare soleo; ut & *Gesta* qvædam *Poëtarum Haraldi Pulchricomi*. Extant etiam, præter supra recensitos Oddenses & Flateyenses, alii vetusti *Annales*, qvos, cum anepigraphi sint, distinctius nominare neqvimus. De *Snorrii Sturlæi* Historiâ Norvegicâ, & *Oddi Monachi* vitâ Olafi Tryggvini, hujus libri Caput V. vide, ubi plura istiusmodi huc pertinentia habentur.

Nunc obiter adjungemus indicem historiarum, qvæ à fide dignis auctoribus citantur, sed nobis planè perierunt: *Einaris Gislis filii*, ejus qvi Giafaldum, Regis Magni Nudipedis aulicum, in Thrandiâ interfecit, *historia* in fine vitæ Sancti Jonis Holensis Episcopi memoratur. *Sigurdi Cervi historia* citatur à Snorrio Sturlæo in vita Halfdani Nigri. *Alfgeiris vita* in Holmensium historia allegatur. *Historiæ Grimi de Kroppio*, qvi filium Eydi, filii Skeggii Midfiordensis, interfecit, meminit Gretteris Robusti vitâ. *Thorgilsis Hallæ filii* vitam, ut & *Niardvikensium historiam* adducit Laxdalensium historia. *Bodmodi, Gerpis & Grimolfi historiæ* Landnama meminit, ut & *vitæ Thordi Gelleris*. In eadem qvoqve mentio fit *Thorskfiordensium historiæ*, ut & *Vitæ Vebiorni*, unius eorum qvi Islandiam adhuc incultam occuparunt. *Hraungvidi Berserki & Vikingii Historiam*, *Olafi* etiam *Lidsmannorum* (ɔ: exercituum) *Regis*, *Hroki Nigri* ac *Ormi Poëtæ Bareyensis* vitas olim extitisse, fidem facit Sturlungorum historia. *Skioldungorum* (id est Daniæ Regum) *historiam* Snorrium legisse, ex illius prolegomenis ad Historiam Norvegicam in vita

Adilſis Veciæ Regis diſcimus. *Thoreris Canipedis vitam* Hrolfi Krakii vita adducit, ut & *Agnaris* Hroaris Daniæ Regis filii *vitam*. *Hiaduingorum hiſtoriam* nominat Hrolfi Pedeſtris vita. *Skioldi*, Dagi filii, & *Hermanni hiſtoria* in Illugi Gridis alumni vita citatur. *Sigurdi Hringi vitæ* Boſii vita meminit Cap. VIII. edit. Svecicæ. *Ulfi Sebbii filii & Comitis Kvikii hiſtoriæ* mentio injicitur in Hiſtorica Relatione de geſtis qvibusdam poëtarum Haraldi Pulchricomi. *Eſpholenſium hiſtoria* citatur in Hiſtoria Lioſvatnenſium. De *Samundi* & *Arii* Polyhiſtorum ſcriptis deperditis hujus libri Capite V. plenius dicetur.

Nunc ad ea qvæ ſuperant Islandorum monumenta regrediar. Hæc ſi inter ſe conferantur, qvadruplex diſcrimen, ut mihi obſervatur, reſultat.

Primum genus eorum aliud verbis profitetur, aliud ſenſu recondit, unde tamen, ſi nulla hiſtoriæ ſeries, at priſci ritus & religio magnam partem cognoſcuntur, qvædam etiam vera deprehenduntur. Tales ſunt fabulæ Eddicæ ac Vilhialmi Siodi vita; forte & plures, qvarum principia, cauſas aut etiam occaſiones neſcimus.

Secundum genus confictas tantum narrationes continet, ſine ullo recondito ſenſu. Eſtqve artificioſum, vel rude & inſulſum. Ad prius vitæ Bardi Snæfellzaſs & Krokareſi referuntur: item Buii, qvæ aliàs Kialarneſenſium hiſtoria appellatur. Ad poſterius Ionis Limatoris vita, Sveni Monachi filii, Magi Comitis, Sigrgardi Vegeti, Nicolai Luſoris, Ponti, Halfdani Branæ alumni, Halfdani Ringicidæ, & infinitæ aliæ ejusdem furfuris.

Tertium hiſtorias ex veris principiis deductas fabulis interſperſis obſcurat. Eſtqve iterum duplex. Unum qvando per univerſum contextum fabulæ ita ſparguntur, ut

ut verum à falſo ægrè diſcerni qveat. Talis eſt vita Thorſteini Vikingii, & plures aliæ. Alterum, ubi figmenta à vero ſeparari facile poſſunt, veluti in hiſtoriis Regum Norvegiæ Olaforum, Tryggvini & Sancti illius, qvibus aniles paſſim fabulæ intermiſcentur. Huc etiam referri poſſunt illa monumenta, qvæ geſta diverſorum hominum in unum congerendo hiſtoriam confundunt; qvalis eſt Orvaroddi ſeu Oddi Jaculatoris vita. Similia ſunt qvæ de Starcado & Ragnaris Lodbrochis filiis noſtri indiſtinctè narrant; nec confuſionis vitio penitus carent illa, qvæ de Odino iidem referunt.

Qvartum genus hiſtorias authenticas exhibet, ſed duplici diſcrimine. Qvædam enim res diu ante geſtas commemorant, ut Snorrii Hiſtoria Norvegica & Arii Polyhiſtoris libellus ſuperſtes. Id qvod de Sæmundi & Arii Polyhiſtorum ſcriptis deperditis etiam dicere poſſumus, ut & Skioldungorum hiſtoriâ, qvæ à Skioldo, primo Daniæ Rege, narrationem, ſine dubio, ordiebatur. Qvo etiam pertinet Tractatus antedictus, qvi Origines Norvegiæ, à Fornioto qvodam, vetuſtiſſimo rege, deductas, faſtuoſo titulo profitetur. Aliæ res auctori ſuo æqvales complectuntur; uti Sturlungorum hiſtoria, vitæ Sverreris & Haconis Senioris Norvegiæ Regum, & ſimiles. Ceterum noſtram hancce diviſionem qvaſi ſecundum ſubtilitates Logicas concinnatam nemo accipiat, cum multa hic pluribus communia ſint; Qvod in ſingulis præponderat, ſaltem obſervare animus fuit.

CAPUT II.

De mythologicis Islandorum Relationibus.

Vetustissimas Septentrionis mythologias Islandi binis libris conservârunt; uterqve vulgò *Edda* dicitur. Alter illorum, qvi variis odis constat, *Sæmundo Polyhistori* communiter adscribitur: alterius auctor fuisse existimatur *Snorrius Sturlæus*, supremus Islandiæ Judex. De fabulis istis Eddicis tale est judicium *Petri Huetii*, qvod ex libro illius de Origine Fabularum Romanensium *Bartholinus* Antiqvitatum Danicarum libro I, Cap. XI. pag. 193. in medium producit: *Norvegorum*, ait, *coloni, qvi transfretarunt in Islandiam, illuc & ingenium suum & fabulas intulerunt. Qvi in hac insula magis ingenio valebant, ii novis comminiscendis animum applicabant. Recentiores eas collectas in volumen redegerunt, atqve has figmentorum congeries Eddæ & Voluspæ nominibus affecerunt, qvæ ab annis circiter sexcentis, ad hanc diem servatæ sunt.* Sufficienter ad ista laudatissimus Bartholinus dicto loco respondit, eoqve ulteriori horum refellendorum labore alios levavit; non nihil tamen adjiciam. Qvod ad fabulas Eddicas attinet, verissime dicitur, colonos Norvegiæ & ingenium & illas in Islandiam secum importasse. Sexcentis itaqve annis antiqviores sunt. Iis autem comminiscendis & augendis Islandos postea animum applicuisse; ideo minus puto, qvod singulæ odæ, eundem poeseos genium, eandem sensus occultandi artem, eandem methodum, eundem verborum delectum præ se ferant. De illis odis loqvor, qvæ ex professo illum orationis intricandæ scopum sibi proponunt, ut cum verborum corticem, ferrea duritie obvolutum, desperando pene labore fregeris, nucleumqve gustaveris, qvid sapiat, ne tum qvidem asseqvaris. Dabo unum exemplum à qvo cetera capias: Brynhildis Budlina, procum Sigurdum Fafnericidam edoctura, præmisso pleno majestatis prologo, ubi

ubi ad ultimam ſpeciem pervenit, Runas cardiales inciſas retulit Arvakri auri, & Alſvidi ungulæ. Qvid iis ſignificet, Eddæ mythologia nona abunde docet; his nimirum nominibus eqvos, qvi currui Solis præfiguntur denotari. Adhuc tamen obſcurum eſt, qvid ſibi inciſæ auri & ungulæ Runæ velint. Conſului aliqvando de hac re poetam in patria lingva incomparabilem, Dn. Hallgrimum Petræum Eccleſiæ primum Hvalsneſenſis in Islandia me puero presbyterum, exinde paræciæ Saurbæenſis, ad ſinum Hvalfiord, paſtorem digniſſimum, ſenem nunc pie mortuum, qvi pietate, doctrinâ, ſententiisqve refertisſimos in univerſam Chriſti paſſionem hymnos admirabili vena compoſuit, typis in patria vulgatos. *Arvakur*, reſpondit, *& Alſvidur, matutinus & optime moratus (id nomina ſignificant) Solis eqvi ſunt. Per aurem, qvæ in eqvo ſummum, & ungulam, qvæ imum, auroram & crepuſculum, temporum momenta, Sole oriente vel occidente, Runis cum effectu incidendis accomodatiſſima, denotat, hac metalepſi occultata.* Qvod ſi his talibus recentiores, qvæ ipſi excogitaſſent adſuiſſent, valde vereor, ne illum tenorem aſſeqvi potuiſſent. Qvin longe facilius rem difficillimam aggreſſi, Homeri verſum in aliam materiam ſine ulla decoris jactura tranſtuliſſent, id qvod Virgilius æqve difficile pronunciabat, ac ſi qvis conaretur Jovi fulmen extorqvere. Temerè itaqve de ignotæ gentis exercitiis, ut & myſteriis fabulis hiſce reconditis, primisq; in ſeptentrionem translatis coloniis antiqvioribus, qvorum ne corticem unqvam delibabat, ſententiam præcipitabat Huetius. Qvod vero recentiores iſta in juſtum volumen congeſſerint, iis vitio vertendum non erit, qvum reprehenſionis notam, & qvidem ſeveriorem, aliàs non effugiſſent. *Sincerius*

Hue-

Huetio, ait *Bartholinus* citati operis pag. 194. *de nobilissimis antiqvitatis Ethnicæ monumentis, Edda utraqve, qvi eas accurata enucleavit lima, judicat* Robertus Sheringhamus, *de Anglorum gentis origine Cap. 12. vocans Eddam monumentum antiqvissimum, qvod theologiam, religionem, plurimasqve antiqvitates Gothorum & Anglorum exhibeat. Tunc acrius in laudes ejus insurgit.:* "In ipsis vero fabulis, nihil aut parum "inest qvod vitiatum aut mutatum videatur, multa etiam "ut in fabulis Homeri, Hesiodi & Græcorum vera esse "creduntur. Et meretur omnino integrum hic adscribi exactum Doctissimi illius *Sheringhami* judicium ex Notis ejus ad prædictum Caput XII. citati libri pag. 265. qvod scriptum istud aureum, paucis apud nos cognitum, pauciorum adhuc manibus teratur: Primam "illam Eddam, ait, cujus ea, qvæ nunc extat, exigua "qvædam pars est, Asarum aliqvis, ut creditur, statim "post prædictas migrationes compegerit, dum recens "adhuc calensqve rerum gestarum memoria fuit. Un-"de authoritas ejus magni pendenda est, cum author "omnium conscius erat, qvæ a Wodeno cæterisqve "Asis agebantur. Sæmundus certe aut Sturlæsonius fa-"bulas Eddicas de suo ingenio nunqvam finxerint. Sed "ab antiqvioribus acceptas, posteritati transmiserint, ut "patrias antiqvitates ab interitu conservarent. Certe si "Edda non fuisset, majorum nostrorum facta obscurita-"te & caligine obruta oblivioni traderentur. Nam ad hi-"storiæ seriem inutilis ut sit, in eadem tamen eorū Theolo-"gia, religio, mores & consvetudines verissime describun-"tur. Antiqvitatem insuper Eddæ multa testantur, illud "imprimis, qvod circa tempora ista, qvibus Wodenus "boreales plagas adiit, omnis historia fabulis involuta e-

rat.

rat. Haud procul hâc ætate Homerus vixerit, qvi bel-" lum Trojanum, & Ulyssis errores fabulis & allegoriis" expressit. De fabulis & allegoriis Homeri librum scri-" psit Heraclides Ponticus, qvi hodie extat, qvibus eum" a detractoribus qvibusdam liberare conatur, qvi illum" fabulas istas pro veris historiis edidisse clamabant. Ex" antiqvis Hesiodus qvoqve, & post illum Olympiodorus" genealogias Deorum, & alii multi alias historias fabu-" lis velârunt, qvas veteres olim omnes ad Theologiam" & Deorum naturam explicandam, ad Philosophiam pa-" riter, & clarorum virorum res gestas illustrandas ma-" xime utiles habilesqve putarunt. Salustius Philosophus" de Diis & mundo Cap. III. *Qvamnam igitur ob causam his-" ce sermonibus neglectis, veteres fabulis usi sint, non indignum" fuerit investigatione: & prima ex fabulis utilitas progignetur,*" *investigare nempe, nec segnem, sed exercitatum intellectum*" *habere. Divinas itaqve fabulas esse ex illis, qvi eas usurpa-*" *runt, explicatu non admodum difficile est. Ex poëtis enim,*" *numine afflati, & ex Philosophis optimi qviqve, & qvi sacra &*" *cæremonias divulgarunt; Dii etiam ipsi in fundendis oraculis,*" *fabulis usi sunt.* Ne gentilium ritibus diutius insistam, ipsi" Hebræi magnam Theologiæ suæ partem fabulis obdu-" xerunt, qvibus scripta Talmudica ubiqve scatent. Para-" bolis etiam & allegoriis ipsa sacra scriptura abundat, qva-" rum partem aliqvam ex parabolis & allegoriis Talmudi-" cis decerptam esse, nos in præfatione nostra ad Iomam" monstravimus, an omnes, curiosius rimari nolo. Id sa-" ne non est inverisimile, nec magis id Christo indecorum," qvam ex sacra scriptura aut ratione conciones & dicta" sua confirmasse, cum in illis prudentia insignis, & in-"

 terne

"temerata veritas exiſtat, qvibus ſub fictis perſonis, re-
"busqve non geſtis, reconditus ſenſus, latet. Atqve id
"forte inſtituto Chriſti convenientius, ut ſcribas & Pha-
"riſæos antiqvis, notisqve, potius qvam novis, & â ſe
"ipſo excogitatis parabolis reos perageret, ut qvos ſuâ
"non poterat, rerum ſaltem ipſarum authoritate vince-
"ret. Qvi tametſi Deus eſſet, & inexhauſtos ſapientiæ
"theſauros poſſideret, id tamen a Iudæis non eſt vulgò
"creditum. Cum igitur condendarum fabularum con-
"ſvetudo illa tam vetus fuerit, & nuperis, niſi in qvan-
"tum veteribus utantur, prorſus inſolens, magnam eſſe
"Eddæ authoritatem, negare non poſſumus. Scripſe-
"runt nuperi apologos qvosdam, id eſt fabulas, qvibus
"bruta animalia introducuntur, & fabulas etiam, qvi-
"bus hominum actiones moresqve, tectis fictisqve no-
"minibus exprimuntur; ſed qvales in Edda ſunt, qvales
"apud Homerum, Heſiodum & veteres, qvibus religio
"gentis, Heroum genealogiæ & res geſtæ, propriis ip-
"ſorum nominibus recenſentur, nemo forte niſi ante bis
"mille ab hinc retro annos ſcripſerit; recentius licet non-
"nulli, ut Apollonius Rhodius, Cointus Smyrnæus, Va-
"lerius Flaccus & alii fabulas antiqvas interpolârunt,
"& novis qvaſi veſtibus ornarunt. De antiqvitate por-
"ro fabularum apud Gothos, lubet Iornandem atteſta-
"ri, imperatoris Iuſtiniani ætate celebrem Gothorum E-
"piſcopum. Refert is Gothos antiqvis fabulis uſos (Ed-
"dicas ni fallor intelligit) iisdemqve genealogias ſuas
"conſervâſſe. Sic enim ille de Amalorum proſapia Rer.
"Getic. cap. 14. *Horum ergo (ut ipſi ſuis fabulis ferunt) pri-*
"*mus fuit Gapt, qvi genuit Halmal, Halmal vero genuit Augis,*
"*Augis genuit eum qvi dictus eſt Amala, a qvo & origo Ama-*
lorum

lorum decurrit. Iornandes in hoc loco veram Amalo-" rum proſapiam, licet ex fabulis deſumptam attexuit, ut " ſuperiore capite ſatis clarâ aſſeveratione ipſemet affir-" mat, plurima enim ſunt fabularum genera, qvæ men-" dacia dici non poſſunt; Rumores vulgi, qvamvis veri, " qvandoqve fabulæ vocantur, itemqve comœdiæ, Tra-" gœdiæ, Parabolæ, Allegoriæ & ænigmata fabulæ ſunt, " qvæ non corticibus verborum hærentem, ſed intus la-" tentem, clauſamqve veritatem exhibent.

Nunc de Vilhialmi Siodi vita nonnulla monebo. Is Richardi cujusdam, Angliæ Regis, filius fuiſſe perhibetur, qvi peregre profectus, a Trollis ſev monſtroſis gigantibus antrum qvoddam incolentibus, interceptus, captivusqve detentus fuerit, ac cum aliis Regibus pariter captis, ad arbitrium Trollorum, ſpectaculi gratia, ludum, *Skinnleik* dictum (qvo ludentes alternatis ictibus, ſe invicem flagellis inceſſere tenebantur) qvotidie nudus exercere compulſus. Proceſſu temporis, qvidam ex Trollis iſtis in Angliam transfretaſſe dicitur, ac cum captivi Regis filio Vilhialmo, ad ludum latrunculorum, ſeu Schackidis provocato ea lege luſiſſe, ut victus colluſoris juſſa exſeqvi teneretur. Regis itaqve filio tandem ſuperato, gigas iniunxiſſe fertur, ut intra definiti temporis ſpatium, omnium Trollorum nomina, iis audientibus coram velut ex nomenclatore recitaret, (recenſum autem illum Trollis fatalem fuiſſe.) Hinc Vilhialmum poſt longos itinerum viarumqve anfractus, laborumqve tædia tandem ad memoratum antrum perveniſſe, ac ſingulorum nominum indicem, ſacro ad id usqve tempus ſilentio conditum, & velut Angeronæ Deæ conſecratum, percepiſſe, abſtruſæ virtutis aurum ori pueri gigantei

ingerendo, qvo ad immensos ploratus profusioresqve lacrymas provocatus puer, nullum nisi gigantum nomenclaturam solamen admittere voluerit. Matrem itaqve medicinam laboranti filio adhibituram, singulorum nomina retexisse, qvæ Vilhialmus, ipse crypta qvadam non procul abditus, exceperit, atqve protinus clara voce recensuerit. Qvibus Trolli auditis mox furore perciti in mutua vulnera mortemqve ruentes, se invicem confecerint, Rege Richardo cum sociis calamitatis a filio libertati sortiqvè pristinæ restituto.

Planum est captivitatem Richardi, id nominis primi, Angliæ Regis, his involucris contineri, qvi profectus in Syriam, obsessa captâqve Ptolemaide, Cyprum insulam, titulo Regis Hierosolymitani permutavit, urbemqve ipsam longa obsidione pressit. Verum cum expugnata Ptolemaide, Leopoldum Austriæ Ducem, cujus signa muris dejecit, offendisset, in reditu, dum transitum per ditionem ejus molitur, captus, ad imperatorem Henricum deductus, atqve in carcerem conjectus est, ubi menses qvindecim exegit, donec ingenti æris summâ a populo Anglicano redimeretur. Carcerem auctor noster antro assimilavit, haud illepidè; calamitatem ludo, qvem descripsi; Cæsaris aulam Trollis seu gigantibus, qvod mensuram modumqve aliorum excedat. Per nomina gigantum occultata, maloqve eorum nudata, avaritiam intelligit, qvod avari haberi nollent; sed ubi satiati pecunia, qvam unice esuriebant, Regem dimiserunt, appareretqve reverâ tales fuisse, concidit tota eorum vis & potentia in eum, eoqve sibi invicem manus intulisse dicuntur. Per filium Regis cives ejus, populus qve Anglicanus adumbratur, id qvod nomen denotat. *Vilhialmus*

enim

enim, licet primariam significationem ex Odini nomine *Vili* traxerit, tamen per *faventem galeam* explicari potest. Sic cognomen *Siodus*, *thesaurum* significat, qvi in redemtionem impensus est. Collusor filii Regis, Legatus, ad imperandam pecuniam a Rege Richardo missus, intelligitur.

Consimilis fabulæ de Henrico Leone, Bavariæ Saxoniæqve Duce, peregrinationis ejus & cognominis occasione effictæ, meminit *Crantzius* Saxoniæ Lib. VI. Cap. XXXIIII. & Lib. VII. Cap. VIII. ut scilicet errabunda navigatione diu jactatus, socios inedia vel alia occasione amiserit, corio insutus per gryphum deportatus fuerit, & leonem cum dracone pugnantem liberaverit, qvi exinde Principem in Germaniam secutus, demortui sepulcrum custodierit. Qvæ hoc loco commemorare eapropter convenit. qvod de leone à Vilhialmo liberato, illiusqve in sospitatorem suum fide, dicta Vilhialmi vita similia ferè referat.

Talia in Islandorum monumentis sæpius fortè occurrunt.

CAPUT III.

De fabulis Islandorum.

Secundum confictarum narrationum genus, a fabulis Eddicis diversum, animi qvidem gratia, ad levanda laborum temporisqve tædia molestiasqve excogitatum est. De talibus assertio est *Verelii*, Not. ad historiam Gothrici & Rolfi pag. 4. qvod soleant *fictarum narrationum auctores, ingenue fateri, fabulam compositam esse: til skemtunar oc gamans* (ɔ: ad exhilarandos auditores, tempusqve fallendum) *ut auctor Hugons Saga.* Qvod tamen

ubiqve non obtinet. Nec omninò conſtat, an *Herraudz Saga*, qvam his talibus exemplum opponit, id qvod in limine promittit, etiam in proceſſu præſtet. Auctor illius ab hoc prooemio narrationem orditur: Sa-"ga þeſſi hefz ecki af lokleiſu þeirri ſemkatir menn ſcrau-"kva ſer til ſcemtunar oc gamans, helldr ſannar hon ſic "ſialf med rettu ættar tali oc fornum ordzkvidum, er "meñ hafa iþuliga af þeſſum hlutum ſem i þeſſu æfin-"tyri ero ſcrifadir. h. e. *Hiſtoria hac haudqvaqvam ex illa vanitate concinnata eſt, qvam Jocoſi homines fingunt, temporis terendi ſeqve oblectandi gratia, qvin vera deductione genealogica & rerum hac hiſtoria perſcriptarum, proverbiis priſcis, qva ſemper hic citari ſolent, ſe ipſam ſatis probat.* Qvaſi vero arduum ſit vel genealogias confingere, vel priſca proverbia fictæ narrationi inſerere. Id qvoqve hic ſuſpectum videri poterit, qvod ipſe auctor fidem ſibi ſuo ſtylo præſtruat. Interea totam hanc narrationem confictam eſſe temere non ſtatuam, nec ad hanc claſſem referam.

Eſt autem fabularum hocce genus, de qvo nobis ſermo, vel artificioſum, vel plane rude & inſulſum. Artis opus præcipuum cernitur in contextu vitæ Bardi cujuſdã Snæfellz aſs, qvæ tanta ueriſimilitudine vel ficta vel texta, ut etiam in ea eviſceranda oculatiſſimi *Arngrimi* oculi caligaſſe videantur, ubi Crymogeæ Libro II. Bardum huncce inter ceteros reipublicæ Islandicæ conditores aborigines, familiâ ejus ceteris genealogiis præmiſſâ, retulit. Eam tamen ſuſpectam poſtea habuiſſe ex eo colligitur, qvod in Specimine Islandiæ, ubi de origine gentis, prædiorumq; fundatione ex profeſſo tractat, nullam Bardi ſociorumve ejus mentionem faciat. Qvin & *Ario Polyhiſtori*, qvi hæc de induſtria exſeqvitur, ceterisqve Polyhiſtoribus, *Kolskeggo* nimi-

mirum, *Sturlæ* legifero, *Styrmero* multæ lectionis, & qvi horum omnia collegit, *Hauko* Legifero nihil de hoc Bardo constitisse videtur. Coloniarum enim seriem, primosqve tractus istius incolas, prædiorumqve nomina, & unde evenerint, ex fide recensent, omnia iis repugnantia, qvæ Biographus ille tradidit; qvos summæ auctoritatis scriptores cum indicto Specimine Islandiæ secutus sit Arngrimus, non potuit non animadvertere scripti hujus imposturam, etiamsi aliis ista indicare, suaqve priora retractare neglexerit.

Non est mihi propositum, sive hoc, sive alia idgenus scripta ad ungvem examinare, singulaqve malè cohærentia elicere & publicare; id enim esset opus non unius voluminis, nec in publicum utile, cum plurima eorum nec in alias lingvas translata sint, nec in patria qvidem impressa. Pauca de memorata vitâ addam, tametsi ex dictis auctoritatem illi satis derogatam arbitror.

Bardus natus perhibetur annos decem, cum ad Dofrium gigantem educandus missus esset ubi octennium remansit. Paulo post ejus discessum dicitur Haraldus Pulchricomus, Norvegiæ primus Monarcha, puer qvinqvennis, in nutricatum ejusdem Dofrii receptus. Natus autem, sive anno gratiæ DCCCLIII, vel anno posterius; octodecim ergo annis ætatem ejus Bardus antevertit, natus anno DCCCXXXV, aut eo, qvi proximè seqvitur. Superasse autem fertur fere usqve ad Olafi Tryggvini Norvegiæ Regis tempora, ut CLX circiter annos vixerit; Qvod etiamsi aliorum exemplis fulciri possit, indubitatam tamen fidem non meretur. Adhuc minus consistit, filiam eius Helgam, liberorum natu maximam, ex priore conjugio, & qvidem in monte Dofrino, ante

ante annum DCCCLIX, uti haud obſcure indicatur, anno DCCCCLXXXIII, cum pueriles ludos ad ripam maris exerceret, in glaciem, qvæ ſæpius littora Islandiæ obſidere ſolet, detruſam, ferente vento in Gronlandiam intra ſeptem dies provectam, Erici Rufi, qvi unicum tunc annum Gronlandiam incoluerat, hoſpitio receptam fuiſſe, & tunc qvidem formâ adeo ſpecioſâ, ut illam famigeratiſſimus athleta Skeggius de Midfiordo deperiret, ætate ad minimum in annum CXXXVIII. producta. Qvid memorem Trollorum, ex omnibus inſulæ Islandicæ antris angulisqve in cryptam giganteæ fœminæ Hitis ad convivium evocatorum, monſtroſum conſeſſum? qvid potulenta, ibidem affatim exhibita? cum id genus monſtra, nullos agros, qvos ſererent, nullas, qvas meterent fruges, nulla horrea haberent, antris qvippe, uti fabulantur, mancipata. Sed nec ſpecus iſta, (qvam ipſe ingreſſus luſtravi) vel unius gigantis capax eſt, nedum tot Æthnæorum fratrum ſororumqve, aut tanti apparatus. Taceo Solrunem virginem ex Gronlandiæ prædio Solarfioll appellato, trans vaſtiſſimum mare, non navigiis, ut credo, ſed magicis artibus in Islandiam travectam, a gigante Kolbiorno raptam, qvo mendacio nihil crudius excogitari poteſt; ut de itinere Geſti Bardi filii, in ſuppolarem regionem ab Olafo Tryggvino Norvegiæ Rege miſſi, nihil dicam. Id certe optimo Regi turpiter affictum eſt, duos ab eo comites Geſto datos veneficos homines, Vejovis ſacrificulos, qvod genus hominum ille, qvantum potuit, delevit & exſtirpavit, Chriſtianæ religioni plantandæ, unicè deditus. Occurrunt hic, fateor, nonnulla, cum *Libro Originum Islandiæ* convenientia, ſed qvæ huic ſcripto, ad fidem fuco conciliandam, inſerta eſſe adparet. Nec loca, qvæ à viris mulieribus-

busqꝫ, inibi descriptis, eadem nomina sortita esse memorantur qvæ hodieqꝫ tenent, rem magis confirmant. His enim, me judice, tota narratio superstructa est; ut cum extent: Canticorum antrum, Bardi lavacrum, Kneifæ promontorium, & plura ejusmodi; Bardum hunc, ejusqve comites, à qvibus hæc loca denominationem acceperint, auctor finxit. Adde qvod Biographus hicce à veterum scriptorum nullo allegetur, id qvod ejus fidem non mediocriter elevat. Jam vero parentes, qvi illi tribuuntur, facile fucum produnt. Dumbi enim filius fuisse dicitur, à qvo mare Dumbicum, *Dumbs-haf* nomen traxerit. Id vero, si illo primum tempore ab eo sit denominatum, mirum tantillo tempore tam celebre factum esse, ut sub initia cultæ Islandiæ, eodem fere tempore, omnibus nomen illius innotuerit. Helgius enim Macer, Aboriginum unus, Hæbudis in Islandiam navigans, cum oraculo Thoris moneretur, ne à præscripto cursu declinaret, à filio interrogatus est, num & in mare Dumbicum navigaturus esset, si Thor juberet. Mater qvoqve Bardi Mioll appellatur, filia Snæris Antiqvi, Qvenicæ Regis; qvi, uti in aliis venerandæ antiqvitatis documentis dicitur, Noris, qvi Norvegiæ de suo nomen imposuit, (&, ut ego hinc colligo, Visburis, Sexti Veciæ Dynastæ,) avus fuit; cum tamen Bardus, post annum demum salutis DCCCL. natus tradatur. Sed de hoc commento satis actum est.

Cum Bardi vita pari passu Kroka Refi historia mihi videtur ambulare. Tantam qvidem auctoritatem ac fidem ei tribuit vir in antiqvitatibus patriis non male versatus, Poëtaqꝫ in utraqꝫ lingva felicissimus, *Magnus Olafi*, qvondam Laufasensis in Islandia Pastor, ut dignatus fuerit logogryphos illos confictos, qvi ibi leguntur, commentario

illuſtrare in Lexico ſuo Runico, qvod Celeberrimus *Olaus Wormius* poſtea edidit. Sed non animadvertebat ea, qvæ conjector ænigmatum, Rex Norvegiæ Haraldus Strenuus, ex conſvetudine Islandorū explicaſſe dicitur, non Islandis magis qvam Norvegis in uſu fuiſſe. Conſule, ſi placet, vocē *viglyſing*, & inibi voculas *ſaupſattir*, *ſtorkeralldat*, *fagrragnadi* & *vodvirkt*, in qvibus enodandis minime opus erat ad Islandorum ſive uſum ſive idioma provocare, cum hæc ipſis cum Norvegis cōmunia fuerint. Rerum Norvegicarum ignorantia hunc virum ſane egregium, imò ipſum commenti architectum, decepiſſe videtur. Sed propius ad ipſum opus oculos admoveamus. Extra Islandiam ſcriptam eſſe hanc hiſtoriam, initium illius ſuggerere videtur, qvod tale eſt: „ A dogum Haconar Konungs Adalſteins „ Foſtra bio ſa maþr ut a Islandi a Kvennabrecku er „ Steinn het. h. e. *Tempore Haconis Adalſteini alumni, in exteris* (ſive *peregrē*) *in Islandia prædium Kvennabreckam inhabitavit pater qvidam familias nomine Steinn.* His operis auctor perſvadere conatus eſt, illud in Dania aut alibi contextum eſſe & conſcriptum, idqve ipſo Refo vivo, ex conſilio avunculi ejus, Geſti Oddleifi filii, Sapientis dicti, qvi diſcedenti à ſe Refo injunxiſſe dicitur, ut geſta ſua, qvæ memorabilia fore jam animo præſagiebat, ſcripto prodi curaret. Novit forte Arium Polyhiſtorem omnium primum, qvi in Islandia hiſtorias conſcripſerit, vulgo haberi; Cujus ætatem cum hanc hiſtoriam, qvam Refo vivo conſcriptam eſſe omnino perſvadere voluit, ea ratione longè ſuperare animadverteret, qvaſi extra Islandiam ſcriptam proponere conſultum duxit. Sed facile fucum produnt dictio & ſtylus, diverſa ab iis monumentis, qvæ ſive in Dania, ſive Norvegia concinnata ſunt. Ex adverſo idioma Islandicum,

cum, omnino incorruptum, intra Islandiam conſcriptam eſſe arguit; non tamen ante Arii tempora; vetuſtiorem enim genium ejus dictio præfert. Cum itaqve nec extra Islandiam, nec ante Arii tempora in Islandia ſcripta ſit, pro genuina haberi non poteſt, qvippe qvæ auctoritatem ſuam ipſa ſubvertit. Res qvæ traditur, à nullo alio ſcriptore, qvorum mihi magna copia, memoratur, ſed nec, qvod ſcio, ipſius Kroka Refi nomen. Addo & tam aliena à ratione hic proponi, ut figmenta vel palpari poſſint. Etenim, ut illi, qvi Homerum cæcum natum perhibent, cæcitatem ſuam prius produnt, qvam ſe vera tradere perſvadent, (nec enim tanta rerum peritia, regionum locorumqve cognitio, ab homine, æternis tenebris damnato, expectanda eſt, qvam Homeri ſcripta oſtendunt) ſic, qvi ab educatione Refi, culinam nunqvam egreſſi, nec rebus addiſcendis ſatis apti, tantas virtutes artificiaq; ſtatim educunt, qvalia hic deſcribuntur, res ſuas haud ſatis conficiunt. A prima juventute ad focum proſtratus, in cineribus juxta lebetes ollasq; ſe volutans, nulla ſanæ indolis ſigna dabat, fatuus ab omnibus judicatus, tanqvam indocilis ſpretus, ne occaſionem qvidem ullius rei addiſcendæ acceperat, qvam nec parentes deſperato ingenio adhibendam cenſuerunt. Nihilominus derepente artifex, navem, cujus ne ſpeciem unqvam viderat, ad parvæ mercenariæ navis, in puerilem uſum factæ, exemplar ſeu ſimulachrum formavit & extruxit; mox ædificia, caſtella, & aqvæ ductus, ad qvos ipſe Dædalus obſtupeſceret. Qvod ſi ætatem ejus exactius computaverimus, innuit auctor eum tempore Haconis Adalſteini alumni natum, qvi anno DCCCC LXI. vita exceſſit. Haraldo tamen Strenuo Rege, qvi anno MXLVI, ad ſceptra Norvegiæ provectus eſt, poſt an-

nos LXXXI. & amplius, barbam ſibi caprinam affixiſſe, atqve ſub hac larva, ſenectutem ſimulando latuiſſe dicitur. Nihil dicam de domicilio, in extrema Gronlandiæ in boream protenſæ ſolitudine tot annis electo, qvaſi nulla amœnior habitatio ſuppeteret, nullus locus, ſive ad conqvirenda qvibus indigebat, ſive ad ſocietatis commoda commerciaqve, tum publica, tum privata, aptior, qvam perpetua nive damnatus frigidæ zonæ angulus. Qvin & ridiculum eſt, qvod traditur de longo illo, per defoſſas ſub terra fiſtulas, aqvæ ductu, qvæ in caſtrum canaliculatim derivata admotos ignes jugi fluxu ſopiret. Nam ſi hyberno tempore ad habitaculum ejus per conſtrictos glacie ſinus, itinere commodiſſimo provecti hoſtes, oppugnationem tentaſſent, nihil ab aqvis iſtis præſidii ſperandum erat. His argumentis perſvaſus, ſcriptum illud omnino ex hiſtoriarum albo expungendum, adqve inutiles fabulas relegandum cenſeo.

Sunt eqvidem plura ejusdem generis, ſed non eſt mihi hoc loco propoſitum ea omnia evolvere. Ad ſecundum fabularum genus progrediar, fatuum nempe illud & plane ruſticum; in qvo nihil ſanum, nullus lepor aut artificium. Iſtas fabulas *Bartholinus* poſteriorum ſeculorum Islandis adſcribit, ſeculumq; illud *infeliciſſimum* jure appellat, qvo pura puta figmenta, rudes homines, & hiſtoriarum & rituum cognitione vacui, pro veris obtruſerunt. Tot enim enormia monſtra, ſuo cerebro concepta geſtaqve, tandem infelici partu, obſtetricante Moria, enixi, in ſtultiſſimi cujusvis nutricatum ſinumqve effuderunt, ac per univerſam ſuam patriam ſparſerunt, ut prope infinitus horum numerus, & omnino erubeſcendus ſuperſit. Nec tamen qvenqvam inter doctos tam obtuſi ingenii fuiſſe crede-

diderim, qvin adulterinos illos fætus facile agnoverit, falſaqve à veris monumentis nullo negotio diſcernere potuerit; præſertim qvæ ineptiſſima: uti ſunt ea, qvæ de Eirico illo peregrinatore, Paradiſi ſedulo inqviſitore repertoreqve circumferuntur: de Ione Limatore, qvi montes limâ terebrabat; de Sveno, monachi cujusdam filio, qvi uno jactu arborem tam longè protruſit, ut expedito rectà proficiſcenti triennium ad aſſeqvendum conficeretur; de Conrado Germaniæ Cæſaris filio, qvi terram, ſolis ſerpentibus habitatam ingreſſus, illorum generis Regem coronatum, nec niſi feſti Pentecoſtes prima die dormientem, offendit; de Bove Brandkroſſo, qvi ex Islandia, per vaſtiſſimum æqvor, in Norvegiam enatavit; & id genus alia vaniſſimorum hominum putidiſſima deliramenta, qvæ commemorare pudet. Hæc tamen ab ejusdem furfuris hominibus alacriter arrepta, aliis animum & audaciam, imò alacritatem, ad plura ejusmodi comminiſcenda addiderunt. Nec defuere, qvi talibus in rhythmos transferendis vanam operam impenderent. Hinc ingentia volumina qvisqviliis hiſce repleta, ſubactioris licet ingenii hominibus inviſa ſemper & contemta, in ſinceriorum documentorum dedecus & opprobrium adhuc ſuperſunt. Cujus & generis eſt Amlodi ſeu Amlethi vita, (qvam per longum tempus magno ſtudio qvæſitam, ante aliqvos annos primum conſecutus ſum) confiсta, ut apparet, poſt Tamerlanis tempora. Nam qvæ de eo & Bajazethe aliàs traduntur, huc congeſta ſunt. Ita pruritus decipiendi, Islandos qvoq;, gentem ceteroqvin ſimplicem, ſed fecem tantum illius, inceſſit.

CAPUT IV.

De fabulosis Islandorum monumentis.

Fabulis succedant historiæ, ex veris principiis desumtæ, sed figmentis interpolatæ. Earum qvoq; genus duplex est. Nam aut sparsæ per universum opus fabulæ, tum personas, tum etiam gesta usqve adeo confundunt, ut haud facilè discerni qveat, qvid factum, qvid fictum, qvid huic, qvid illi personæ, nominis licet communione conjunctissimæ, gestorum tamen gloriæqve societate disjunctissimæ, competat; aut certis tantum locis insertæ, nullo negotio dignoscuntur, qvippe qvæ à cetero contextu alienæ, argumentum qvod tractant neqvaqvam persvadent. Inter ea monumenta, qvæ rebus verè gestis fabulas ubiqve indiscriminatim ingerunt, Thorsteini Vikingii, Gothrici & Rolfi, ac Herraudi & Bosii historiæ numerari merentur. Diversorum hominum gesta confundit, uniqve soli applicat Orvaroddi vita. Cui & adjungi meretur Ragnaris Lodbrochis vita, ratione eorum, qvæ de Lodbrochis filiis confusè inibi narrantur. Fabulis, sed qvasi separatim positis, ac itaqve à vero facilè discernendis, Olafi Tryggvini & Olafi Sancti historiæ non carent, qvæ tamen nobis alias classicæ sunt. Et certè ad hanc ultimam classem nostrorum monumentorum permulta jure referri possunt, cum in eorum plurimis fabularum nonnihil occurrat, sed qvod sine labore à veris eorum assertis dignosci potest.

Ad Thorsteini Vikingii vitam, à Reenhielmio in Svecia evulgatam, qvod attinet, nos paulo mitius de ea sentiendum

endum putamus, qvam existimavit *Bartholinus*, qvi Antiqvitatum Danicarum lib. II. Cap. I. omnes historiæ notas ei adimendas judicat. Fatemur qvidem multa illic planè absurda tractari, & Indiæ mentionem, profectosqve illinc pugiles, lingvæ commercio Svecis familiares, insaniam auctoris, si ita scripserit, satis arguere. Sed verisimile est, pro aliqva Norvegiæ, Gothiæ aut Sveciæ provinciâ, nominis similitudine deceptos librarios, *Indiam* scripsisse, cui conjecturæ favet, qvod *Indiæ* (ut ibi habetur) Regis filia, *Jarnberia* (ita enim meum exemplar, ubi in Reenhielmii editione pag. 15. *Marsia* extat) Regulo nupsisse dicatur, qvam provinciam Svedicæ ditionis esse omnes norunt. Nisi qvis statuere malit, Indiæ appellatione vicinas Asiæ terras nostris intellectas; id qvod *Plinio* forte lucem adferre potest, qvi *Cornelii Nepotis* auctoritate lib. II. Cap. 67. scribit Svevorum Regem Metello Celeri, tum Galliæ Proconsuli, Indos ex patria commercii causa navigantes, tempestatibus ad se abreptos, dono dedisse. Qvicqvid illius sit, de Thorsteini existentiâ abundè testantur genealogiæ, graduumqve in paterno & materno illius genere æqvalitas, ut & eorundem à communi stirpe usqve ad illius æqvales par ratio. Thorsteini pater Vikingus natus est Eimyriâ, qvam peperit Gloda, filia Alfvoris, cujus frater Alfus Grandævus, secundum *Thorsteini vitam*, Bryngerdem Raumi Raumarikiæ Regis filiam in matrimonio habuit. Raumum Nore Norvegiæ Eponymo natum esse *Origines Norvegicæ* testantur, qvæ & Alfum illum Grandævum, Raumi non generum, sed filium fuisse verius fortè perhibent. Thorsteini matrem vita illius Finnam vocat, filiam Refilis,

lis, neptemqve Mæfilis piratæ. Mæfilis pater *in Originib. Norveg.* Meitius nominatur, filius Goris, qvi Noris Norvegiæ Eponymi frater fuit. Thorsteini uxor Ingibiorgis Skatio Sogniæ Regi prognata est, Skatium Eckill genuerat, Eckilem Myndill, Meitilis filius. Meitill iste absqve omni dubio ille est, qvi in *Originibus Norvegiæ* Meitius dicitur, & prædicti Goris filius fuisse perhibetur. Thorsteinus itaqve sex gradibus Nore inferior est; Idem cum uxore suâ qvinqve generationibus à Gore, Noris fratre, descendit; qvæ secum invicem optimè concordant, cum figmenta utplurimum nec secum invicem nec cum aliis documentis convenire soleant. Ceterum illa, qvæ de monstroso gigantum habitu, nanisqve & variis præstigiis in dictâ historiâ memorantur, à vanis hominibus adjecta esse nemo negabit; si modo ea secundum verba intelligenda sunt, & non, aliarum vetustatis fabularum instar, ad alium sensum trahenda. Qvicqvid sit, longe melius ejusmodi scriptores fecissent, si, remotis fabulis, res gestas sincerius literis mandassent, nec tantam earum partem ad damnatos genios, virtutesqve magicas retulissent. Etenim dum res monstro similes, (qvales in hâc Thorsteini Vikingii vitâ de Kolo qvodam Krappio, Disa Lycantropa, Ingialdo Trana, Ogautano, Ingibiorge filia Regis Skatii, Otulfaxio, Sindrio Pygmæo, & Joculle Niorfi filio copiose describuntur) tam prolixè commemorant, suspectos sese faciunt, hoc præcipuè seculo, ubi talia exiguam fidem inveniunt, licet ea in commentariis suis *Reenhielmius* illustraverit, adductis non solum multis ex rerum Septentrionalium scriptoribus exemplis, sed etiam extraneorum testimoniis, qvi similia ad-

adferunt. Et certè cui indubiè perſvaſum eſt, immortales illos genios, & tanta poteſtate præditos eſſe, qvanta in his monumentis deſcribitur, & mortalibus ad talia obſeqvia vel pronos vel mancipatos, ei proclive erit, omnia credere chartisqve committere, etiam enormia qvæqve figmenta, divinioris poteſtatis velo obtecta, qvalia Poëtæ principesqve eorum, inter Græcos Homerus, Latinos Virgilius, commenti ſunt. Interea omnium confeſſione planum eſt, abſtruſioris iſtius artis, neſcio an vaniſſimorum ingeniorum delirii, profeſſionem ubiqve terrarum in uſu fuiſſe. Et introductam in ſeptentrionem ante Odini Upſalenſis adventum, ſi non publicam, magnam tamen ejus notitiam, Gylfii Sveciæ Regis, harum rerum haud imperiti, exemplo probari poteſt. Odino vero publicum infamis iſtius doctrinæ collegium inſtituente, haud mirum, eam per univerſum arctoi orbis circuitum temporum decurſu diſperſam fuiſſe; confluentibus ſcilicet ad ejus illecebras, vel ex devictarum gentium, vel ſociarum, ſed obſeqvio deſtinatarum, provinciis, nobiliſſimis qvibusqve ingeniis; qvæ tanto præſidio, per compendia qvæſito, qvicqvid votis expeterent, ſibi intrepidè pollicebantur. Spei an eventus reſponderit, vel non, qvisqve prout libitum fuerit per me credito vel negato; certe res magnas nefariis hiſce artibus patratas eſſe, cordatiſſimi qviqve omnium penè nationum hiſtorici tradiderunt, ac in illis optimæ notæ ſcriptor Snorrius Sturlæus, qvi luculentiſſimam rerum Norvegicarum hiſtoriam veraciter ſcripturus, iſtiusmodi multa de Odini incantamentis, præſtigiis & inauditis ſucceſſibus, ſimilesqve de aliis relationes operi

ſuo paſſim inſeruit; illa ſcilicet ſine inſigni veritatis jactura poſteritatisqve diſpendio omitti non poſſe autumans. Invaluit autem freqventioribus exercitiis excultum ſceleſtum hocce, deoqve extremè inviſum dogma, multisqve ſeculis usqve ad Chriſtianam inſtitutionem apud majores noſtros duravit. Nam & Gunnhildis, Regis Eirici Blodoxii poſtea uxor, tandemqve in Anglia Chriſtianam religionem amplexa, juvencula in Finnmarchiam ad hæc Vejovis myſteria percipienda miſſa eſt, nec ſinè magnis ſucceſſibus rediiſſe dicitur. Mea itaqve de fabuloſis hujusmodi ſcriptis ſententia eſt: magnum in iis dijudicandis temperamentum reqviri, eaqve ob ſolam præſtigiarum commemorationem, licet freqventiorem, ſi cetera proba, temerè rejicienda non eſſe.

Perſonarum confuſionis exemplum ingens præbet Orvaroddi, ſeu Oddi Jaculatoris vita, opus multis figmentis iisqve abſurdiſſimis refertum. Exhibetur ibi Oddus ille, nunc Angantyri, qvi ſeculo III. ineunte vixit, ſynchronus; nunc in prælio Bravallenſi pugnans, qvod circa annum Chriſti DCCXXXV. ſtetiſſe inferius dicetur; nunc cum patre Grimo Hirſutigenâ, qvi poſt octavi ſeculi medium natus eſt, converſans; qvæ qvam malè uni homini competant, omnes vident. Interea relationem iſtam ex verà origine fluxiſſe, planisſimè evincit per manus à primo rei geſtæ tempore, ad eos qvi hodie vivunt, firmior memoria. Nam incolæ paræciæ Sokndalenſis in Norvègia, qvorum nemo unqvam ſcriptam in Islandiâ hiſtoriam illam audivit, eadem dè illo perhibent, qvæ illic habentur, ſepulcrumqve

ejus

ejus apud se monstrant; deqve fatali ei eqvo (qvem, veluti nostrates, Faxium nominant) & aliis circumstantiis eadem referunt. Ostenditur præterea in Samo Balthica ingens tumulus, qvem ab illo excitatum, eoqve undecim athletas (qvos ipse eodem certamine solus occidit) illorumqve antesignanum Angantyrem, à socio ejus prostratum, conditos esse, ista illius vita perhibet.

Ragnaris Lodbrochis vitam, ubi de filiis illius agit, confusam esse, ac binos commiscere Lodbroches, nuper innuimus, & inferius planum faciemus. Ceterum magnam historiæ isti auctoritatem conciliat, qvod eadem illa traditio, qvæ literis Islandorum consignata apud eos solos tot annorum centuriis delituit, in Norvegiæ isthmo Spangareidensi etiam hodie magnam partem incorrupta vigeat. Etenim tractus illius incolæ constanter referunt, seqve à majoribus suis accepisse perhibent, inventam apud se in exiguo qvodam sinu angulove maris citharam auream, cujus cavitati inclusa fuerit parvula virgo, qvæ paulo adultior pecora ibidem postmodum paverit, tandemqve Daniæ cuidam Regi nupserit. Otlougam (vel Aatlougam) dictam fuisse ajunt; cujus nominis fœmina in eodem tractu nuper vixit, qvæ nominis sui originem ad eandem Reginam referebat, idqve ab illius tempore in suâ familiâ conservatum esse dictitabat. Monstratur adhuc in hoc eodem tractu colliculus, qvem accolæ *Otloug-* vel *Aatloug-höjen* i. e. *Otlougæ collem* appellant, atqve ex illo commissum sibi gregem prospectasse eam asserunt. Et sinus ille, in qvo auream istam citharam inventam esse di-

cunt, *Gullviken* i. e. *aureus ſinus* etiamnum nuncupatur. Hæc partim ipſe olim didici, cum in Diœceſi Stafangrienſi redituum Regiorum curatoris, ſeu Camerarii officio fungerer: nonnulla eorum me docuit, ac qvæ ipſe obſervaveram confirmavit Spectatiſſimus vir Nicolaus Toldorphius, Regius apud Liſtenſes & Mandalenſes Qvæſtor, qvi de ſingulis mei cauſâ accuratè denuò inqviſivit. Hæc ſi cum ipſa Ragnaris hiſtoria conferantur, ad veritatem ſeu fundamentum illius ſtabiliendum abundè ſufficiunt. Aslaugis namqve nomine celebris fuit illa Sigurdi Fafnericidæ filia, qvæ à materteræ ſuæ marito, Rege & ipſo, nomine Heimero, ob internecinam familiæ cladem è Germaniâ profugo, in Spangareidam Norvegiæ, adſitam promontorio Lindesneſiæ parœciam, alvo citharæ incluſâ transportata eſt; cujus nomen, paululum licet depravatum, in certa dicti tractus familia, uti dictum eſt, ab interitu vindicatum perpetuaqve ſucceſſione per plura ſecula in neptes transfuſum manſit. Nec omitti debet rivulus, aureo iſti ſinui propinqvus, *Kraakebecken* i. e. *Krakæ rivulus* etiamnum dictus, cujus etymon etiamſi accolæ nunc ignorent, Ragnaris tamen hiſtoria clarè ſatis aperit, ubi Reginam iſtam, dum in memorato ſæpius loco pecora cuſtodiret, Kracam ſeſe nuncupaſſe nos docet.

Pergo jam ad hiſtorias fabulis ita interſperſas, ut hæ ſine magno negotio diſcerni poſſint à vera narratione. Talium magna copia; & certè admodum paucæ iſto vitio vacant. Nec ipſum Snorrium Sturlæum, qvi in expurganda hiſtoria plurimum laboris inpendit, excipiam. Nam propè in limine hiſtoriæ ſuæ, fabulam Eddicam, de translatâ è lacu magno Sveciæ Logo (hodie Melero) in mare Bal-

Balthicum, inter Fioniam & Scaniam, totâ insula Sialandiâ, adfert; qvam Petrus Undalinus, historiæ istius per Wormium editæ interpres, tanqvam lectu indignam, ex sua versione exclusit, cum tamen subtilius aliqvid hic occultari appareat, de qvo suo loco aliqvid differendum. Præterea Snorrius, de primis Sveciæ Principibus nonnulla retulit, præsenti seculo fidem haud inventura. Huc referenda est Rolfi Krakii, Daniæ Regis vita, à Magistro qvodam Gualtero concinnata, qvam ex certiorum documentorum numero nemo sine injuria proscripserit, cum Saxoni in describendis Rolfi rebus gestis cum illâ sæpius conveniat. Tales qvoqve sunt Olafi Tryggvini, & Sancti Olafi Norvegiæ Regum, vitæ, qvas continet codex Flateyensis; hujus enim consarcinatori unicè propositũ fuisse videtur, qvicqvid antiqvarũ relationũ inveniret, sine ullo delectu in vastum illud volumen congerere, atq; ab interitu vindicare, securo qvid tandem pretii singulis statuendũ esset. Omnia hujus generis nostratium monumenta enumerare, nimis foret prolixum; plurima enim illorum, etiam ea, qvæ aliàs pro bonis habentur, ad hanc classem qvodammodo referri posse, nuper dictum est: qvibus eapropter in reliqvis fidem derogare non sustinebit is, qvi legerit ea, qvæ pro Saxone adversus Saxo-mastigas congessit clarissimus olim Historiographus *Stephanus Stephanius*, aut illa, qvæ pro defensione Herodoti ingens *Henricus Stephanus* historiæ ejus à se editæ præmisit; qvorum rationes hic exscribere non vacat.

CAPUT V.

De avthenticis Islandorum historiis.

DUcentos & qvadraginta annos Islandica ſteterat Reſpublica, cum ſeptentrionalis orbis hiſtoria caput extollere cœpiſſet, adjutore Ario Polyhiſtore, qvi circa annum Chriſti M C XVII. primus eam literis commendare cœpit, teſte *Olafs Saga* in præfatione, qvam citat Bartholinus Antiqvit: Danicarum libro I. cap. XI. p. 191. ut & Originum Islandiæ libro, qvi *Landnama* inſcribitur, & de prima Islandiæ occupatione ex profeſſo agit; ubi de rebus in eo contentis primus ſcripſiſſe dicitur. Idem in procemio Chronici Norvegici *Snorrius Sturlæus* ſcripſit. Hic itaq; omnium primus geſta Regum Norvegiæ, mox etiam Daniæ & Angliæ, resqve majoris momenti, qvæ in patriâ ſua inciderunt, in literas retuliſſe traditur. Valde igitur hallucinatur Doctiſſimus aliàs *Olaus Verelius*, in notis ad hiſtoriæ Hervorianæ Cap. XIX. p. 178. dum eam ab homine, qvi longe ante receptum in ſeptentrione Chriſtianiſmum conſcriptam eſſe ſtatuit. Etenim genium Islandicæ lingvæ penitus ſpirat; nec refert, qvod illius auctor ſe ex *fornum Bokum* i.e. veteribus libris, decerpta tradere, initio operis ſui dicat; cum ea, qvæ Arii tempore ſcripta fuere, ipſi ſatis vetuſta videri potuerint. His tamen de Ario contraria ſunt, qvæ *Petrus Claudii* parœciæ Undalinæ qvondam Presbyter, Lyſtrenſiumqve Eccleſiarum Præpoſitus, in ſuâ Norvegiæ Deſcriptione pag. m. 167. perhibet: nempe Isleifum, primum Islandiæ Epiſcopum, (qvi ab Adalberto Archi-Epiſcopo Bremenſi conſecratus eſt

est anno gratiæ MLVI. obiitqve MLXXX.) conscripsisse vitam Haraldi Pulchricomi, primi Norvegiæ Monarchæ, ejusq; filiorum & successorum, usqve ad Magnum Bonum Sancti Olafi filiū, (qvi anno MXLVII. obiit,) de rebus autem domesticis sedulo annotasse, suoq; Chronico inseruisse eorum nomina, qvi dicti Pulchricomi tempore è Norvegia in Islandiam migrarunt, eorumq; familias, locaqve ab iis occupata & inhabitata, qvaliterqve sinus, amnes, freta, scopuli, promontoria, montes, colles, valles, planities, prata, villæ, & id genus alia, nomina ab iis sortita sint, qvi primi ea occuparunt, aut qvæ iis in istis locis acciderint. Qvin & *Biornus de Skardza* in præfatione annalium suorum, qvorum exemplar MStum possideo, tum Isleifum, tum filium ejus Gissurem Episcopum, historias contexuisse, qvædam etiam per alios contexi, vel ex aliis lingvis in suam vernaculam converti curasse disertis verbis testatur. Stabilit horum qvoqve assertionem *Arngrimi Ionæ* haud exigui momenti testimonium, in libro, qvem Specimen Islandiæ inscripsit, pag. 79. ubi de Hrollaugo Raugnvaldi Mæra-Ialleri filio agit, his verbis: *Hujus viri prosapia, magnatum Islandiæ familias majorem in modum auxit, qvarum series Annalibus continetur. In his est Semundus hinn Frode, Arrias hinn Frode, uterq; officio Sacerdotis laudatus, uterq; Annalium N. historiaq; Norveg: cum Isleifo primo insulæ Episcopo, nec non Snorrone Sturlæ filio, Islandiæ nomophylace, concinnator, cum compluribus aliis, alias nominatis, ex quibus Hauko, sui temporis nomophylax, meo judicio palmam tenet. Hos nempe authores habent annales nostri & Norvegici, majorum suorum monumentis, relatione, & diligenti observatione de rebus nostrat: & Norveg: satis edoctos: qvi tamen annales hodie adeo parvi fiunt à quibusdam, ut exterorum conjecturis, incertisq; & variis imagina-*

gina-

ginationibus postponantur. His animadversis nonnemo cum Celeberrimo *Olao Wormio* in præfat. ad Chron. Norveg. Snorrii, Danicè editum, judicabit, Ario primatum in historia condendâ falsò tribui, si Isleifus in eo scribendi genere eum anticipaverit; erat enim duodecim annorum cum Isleifus diem suum obiit, nec illa ætate tanti oneris capax. Nos ista conciliari posse arbitramur, si Arium ex Isleifi conjectaneis, acceptis fortè à filio ejus Teito, in cujus nutricatu adolescentiam partemq; juventutis exegit, multa hausisse statuamus, qvæ posteriùm memoriæ consecravit. Neqve enim credendum famam hanc de Isleifo vanam penitus fuisse.

Proximè occurrit Celeberrimus Vir Sæmundus, similiter Frodius seu Polyhistor dictus, cujus vitam ex variis fide dignorum virorum scriptis qvantum licuit alibi collegimus, hic brevitatis studio omittendam; tantum in præsens monstraturi, qvod scripta etiam haud pauca reliqverit. Editus est in lucem anno gratiæ MLVI. ex institutione scholastica, qvâ in patriâ excultus est, vigesimo ætatis anno, qvi Christi MLXXVI. est, dimissus. Turbulentissimis deinde temporibus, in variis Germaniæ locis, studiis operatus est; cum videlicet inter Imperatorem Henricum IV. & Romanum Pontificem Gregorium VII. inauditum in eum usqve diem de principatu certamen exortum, universum imperii statum convelleret. In Gallias deinde studiorum causa profectus, inde in patriam, teste *Ario Polyhistore* in libello de Islandiâ, circa annū MLXXXIII. rediit, *Biornus de Skardza* annales eum conscripsisse perhibet, à prædiò ejus Odda, qvod sibi sedem pastoralem, ipse Presbyter, elegit, Oddenses appellatos; qvos posteri ejus, eorumqve discipuli postea continuaverint: testimoniaq;

ex

ex iis tanqvam avthentica aliqvoties allegat. Vir insignis doctrinæ *Bryniolfus Svenonius*, Diœceseos Scalholt. in Islandia Episcopus, seqventia de Sæmundo scripsit, qvæ in Stephan. Notis ad Saxonem pag. 17. leguntur: *Ubi ingentes thesauri totius humanæ sapientiæ conscriptæ à Sæmundo sapiente. Et inprimis nobilissima illa Edda, cujus vix millesimam partem reliqvam nunc præter nomen habemus. Atq; id ipsum quod habemus, omninò fuisset deperditum, nisi Snorronis Sturlonii Epitome umbram potius & vestigia, qvam verum corpus Eddæ illius antiquæ reliqua fecisset.* Liqvet hinc aliis de Sæmundi scriptis plura, aliis pauciora constitisse. Et *Oddus* qvidem *Monachus*, (cujus genealogiam liber Originum Islandiæ pag. 81. & 88. exhibet) in vita Regis Olafi Tryggvini, à se concinnatâ, dissensum aliorum cum Ario in annis vitæ ejusdem Regis notat, ac ad Sæmundi judicium provocat; alibi eum libri historici auctorem disertis verbis prædicat, atqve de eodem Rege scripsisse testatur. Vixit autem Oddus seculo duodecimo; nam Ioni Lopti filio, Sæmundi nepoti, scripta sua obtulit. Decessit autem Ion anno MCXCVII. Qvin & *Auctor Anonymus*, eidem æqvalis, qvi dicto Ioni carmen honorificum, in codice Flateyensi ad calcem historiæ Orcadensium conservatũ inscripsit, postqvam majores ejus qvi sceptra Norvegica tenuerant, ab ipso Pulchricomo repetiisset, se singulorum successiones & imperii annos digessisse profitetur ad calculum Sæmundi. Præterea *Annales* nostri vetusti Sæmundi auctoritate testantur: mare anno MXLVIII. inter Daniam & Norvegiam adeo congelatum fuisse, ut lupi hinc inde intermearent. Atqve hæc abunde stabiliunt historias Regum Norvegorum & Annales scripsisse Sæmundum; cujus tamen labores historicos ego juvenis aliorum relationibus haud satis provide auscultans, nimis qvon-

G dam

dam celebravi. Itaqve locum illum, qvem ex priori mea Regum Daniæ Serie allegat *Bartholinus* Antiqvit. Danic. 192 libro I. Cap. XI. pag. 139. ex hoc opere jam expungo. Ceterum cum Anonymi hujus computatio in Regum Norvegicorum annis à calculo Arii non ſemel diſſideat, ſuſpicor ſcripta Sæmundi non ſatis accuratè eum excuſſiſſe. Nam ipſe Arius teſtatur ſe ea, qvæ de Islandia ſcripſerat, ei recognoſcenda commiſiſſe, adjeciſſeqve ea, qvæ tum ipſi, tum etiam duobus Epiſcopis, Thorlaco & Ketilli, qvorum etiam cenſuram reqviſiverat, addenda videbantur. Cujus de ſeipſo ſuisqve ſcriptis teſtimonium, omni exceptione majus, facilè perſvadet, Sæmundum cum Ario amicè conſenſiſſe, & proinde Arii ſcripta tantorum virorum auctoritate confirmata, nobis inprimis ſuſpicienda eſſe, & cynoſuræ loco habenda. At inqvies: calculus Anonymi iſtius, nepoti Sæmundi, Ioni Loptio oblatus, arguit de Regibus Norvegicis nihil ſcripſiſſe Sæmundum. Si enim ſcripſiſſet, certè in Archivis nepotis ejus, tanti viri, cujus mater Regis Magni Nudipedis filia erat, extitiſſent diligenter conſervata; ita ut ſuperfluum fuiſſet, illi ſuggerere, qvod avus ejus reliqverat; præſertim cum ſucceſſores ejus, filius Loptus, itidem Presbyter, & ipſe Ion, paternis veſtigiis in conſervandis ab interitu veterum rebus geſtis gnaviter inſiſterent, qvippe qvi ea, qvæ pater in Hiſtoriis & Annalibus colligendis & conſignandis orſus erat, diu continuârunt, teſte laudato *Biorno de Skardza* in citatâ Annalium ſuorum præfatione. Ad hæc facilis eſt reſponſio: Non enim eo fine Regum Norvegicorum Seriem notavit Ioniqve obtulit poetaſter ille, ut ipſum doceret, qvæ avus ejus hac de re ſenſiſſet. Nam ſi vel maximè nihil ſcripſiſſet, tamen qvæ ſuper his ſtatuiſſet, nepos ejus igno-

rare

rare non potuiſſet; ſed ideo poëma iſtud ei inſcripſit, ut laudes illius à proſapiæ nataliumqve ſplendore qvàm maximè celebraret. Omnes enim populares ſuos, opibus, potentiâ & auctoritate ſuo tempore longè anteibat, nec humanitate & munificentiâ, opibus minor. Deceſſit Sæmundus anno MCXXXIII; cum ætatem in annum ſeptuageſimum ſeptimum produxiſſet. Atqve hæc de eo pro inſtituto hoc loco dicta ſunto; ad Arium redeo.

Is, ut ipſe profitetur, natus eſt anno MLXVIII.(cum enim anno MLXXX, qvo in fata conceſſit Epiſcopus Isleifus, duodecennis eſſet, errat Snorrius in prologo in Chronicon Norvegicum, dum eum anno poſt cædem Haraldi Strenui natum colligit.) Librum de Islandia, qvi etiamnum ſupereſt, proximo poſt obitum Sæmundi anno, id eſt MCXXXIV. ſcripſiſſe videtur. Nam legiferorum ultimum Gudmundum memorat, duodecim annos iſto officio functum, qvi calculo ipſius in hunc annum deſinunt, qvamvis *Annales* eum in proximum producant. Scripſit tamen alium librum prius de eadem materiâ, qvem Epiſcopis Islandiæ Thorlaco Schalholtenſi & Ketilli Holenſi inſcripſit, & cenſuræ eorum, ut & Sæmundi Polyhiſtoris, ſubjecit, qvem deinde ex ſententia eorum, prout ſeſe nunc habet, emendavit & auxit. Ante vero annum MCXXII. iſtum primum non concinnaſſe, vel inde patet, qvod tunc primum Ketill in Epiſcopum ſit conſecratus. De Regibus autem Norvegorum, Danorum & Anglorum prius ſcripſiſſe colligitur ex ipſius præfatiuncula in hunc eundem librum, ubi præteritas ſibi genealogias, & Regum vitas memorat, cum tamen conſtet ex citata præfatione *Snorrii*, utrasqꝫ conſcripſiſſe. *Biornus de Skardza* annalium Flateyenſium fundatorem eum fuiſſe, ut Sæmundum Odden-

denſium, citato loco tradit. Anno MCXLVIII. diem ſuum obiit octogenarius.

Landn. p. 173. Ario Synchronus vixit Kolskeggus, Polyhiſtor ſeu Multiſcius qvoqve dictus. Etenim frater erat aviæ paternæ Finni legiferi, qvi MCXXXIX. iſti officio admotus eſt, ſeptimusq; ab illo, qvi inter primos Islandiæ Aborigines recenſetur *Landnamæ* pag. 173. Hic etiam poſt Arium librum Originum Islandiæ compoſuiſſe perhibetur, occupationesq; per qvadrantes orientalem & auſtralem conſignaſſe. Ario autem tribuitur recenſus earum per occidentalem & ſeptentrionalem inſulæ qvartas, teſte *Biorno de Skardza*, præfatione in ſæpedictos ſuos Annales, qvos ab anno Chriſti MCD. usqve ad ſua tempora continuavit.

Huic proximus eſt Brandus, qvartus Holanæ diœceſeos Antiſtes, ordinatus anno MCLXIII, denatus anno MCCI. qvi teſte eodem *Biorno*, multa qvæ in Islandia evenerunt, collegit, ſcriptisq; conſecrari curavit. Hic Saxoni Grammatico ſynchronus fuit.

Nec prætereundus Eiricus Oddi filius, (Chronicon Norvegicum Danicis typis exſcriptum pag. 448. perperam Olafi filium nominat) qvi filiorum Haraldi Gillii geſta, usq; ad ſingulorum exceſſum, literis tradidit, ut & Magni Cæci & Sigurdi Slembidiaconi vitas, eorumq; geſta, ex relatione Halli (filii Thorgeiris, filii Steini medici) Islandi, qvi Regis Ingii ſatelles purpuratus ſupplicio dicti Slembidiaconi anno MCXXXIX. adſtitit. Cumq; Rex Ingius, eorum ultimus, bello cæſus fuerit anno MCLXI. Eiricum poſt illum annum hiſtoriam ſuam, qvam *Ryggiarſtycki*, ſeu *Dorſi particulam*, inſcripſit, contexuiſſe planum eſt.

His æqvalis erat Karl (ſeu Carolus) Abbas monaſterii Thingeyrenſis, in ſeptentrionali Islandia, ordinatus anno MC

MCLXIX. denatus anno MCCXIII. Hic Regis Sverreris vitam enuncleatiſſimè ſcripſit, qvam nos utcunqve Romana toga induimus.

Proximus his vel etiam æqvalis extitit Oddus Monachus & Presbyter, etiam Polyhiſtor appellatus, de qvo ſupra; hic vitam Olafi Tryggvini literis prodidit, haud qvaqvam inepte; docet enim ea, qvæ alibi non extant. Extat & aliud monumentum, cujus auctor habetur, de Ingvare qvodam Multivago, filio Aunundi Veciæ Regis, Olafi SveciæRegis nepote,Ingvariq; filio Sveno, cujus fragmentũ Ms. ex Regia bibliotheca penes me eſt. Geſta qvæ narrantur, nullam fidem merentur; abunde tamen productis narrationis auctoribus probatur Oddum ipſum nihil ex his commentum eſſe. Etenim teſtes, qvibus fabuloſa iſta relatio nititur, tales ſunt: Oddo retulit Paſtor qvidam, nomine Isleifus; alter Glumus Thorgilſis filius; tertius Thorer dictus; Isleifo auctor fuit mercator qvidam, qvi in aula Regis Veciæ hæc ſe percepiſſe profeſſus eſt. Glumo pater ejus retulit. Thorerem Klakius Sami filius inſtruxit; Klakium antiqviores propinqvi. Adjecta eſt Chronologia, annus ſcilicet poſt natum Chriſtum M XL. Citatur qvoq; vetus liber, latino ſermone ſcriptus, ſub titulo: *Geſta Saxonum*; licet locus adductus nihil, ut mihi videtur, ad rem faciat. Interea ob intempeſtivam illam Oddi credulitatem nemo de aliis melioris notæ ſcriptoribus malè judicabit; nam fabula iſta, Oddi tempore ab exteris in remotiſſimam Islandiam invecta, nihil habet commune cum traditionibus illis, qvas vetuſtis Poëtarum carminibus, carminumq; concinnæ explicationi innixas, primi Islandiæ cultores ſecum in eam inſulam devexerunt, nec cum iis rebus, qvibus populares illorum ſive in Norvegia,

 ſive

sive alibi interfuerunt, vel gestorum socii, vel spectatores, vel gerentium auditores.

Retuli scriptores, qvi inter Arium & Snorrium intercesserunt. Neq; enim mihi satis constat, præcesseritne an secutus fuerit Snorrium, an ejus tempore vixerit Brandus Prior, qvem Breidvikensium genealogias contexuisse *Landnama* pag. 51. perhibet. Interea cum à primis coloniarum Islandicarum conditoribus sextus tramite recto descendat, Oddi tempora, Snorrio paulum antiqviora, vendicare sibi videtur.

Snorrii Sturlæi vitam prolixè alibi descripsimus. Is ab initio seculi XIII. usq; ad Annum MCCXLI. qvo occisus est, prudentiâ & doctrinâ insigni celebris valdè fuit, tam in patria sua Islandiâ, qvàm Islandorum veteri patriâ Norvegia. Illius opus historicum, qvo Regum Norvegicorum genealogias ab Odino, vitasq; à primo Rege usq; ad Sverrerem tradidit, notissimum est, qvippe in Danicam translatum lingvam, typorumq; beneficio publici juris factum. Bina operis istius exemplaria avthentica in membranâ ad manus nunc habeo, qvorum unum *Kringlam*, alterum *Jofraskinnam* appellare consvevi. Ad Snorrium qvoqve, tanqvam auctorem, pertinent *Morkinskinna* & *Horckinskinna*, (bini sunt codices pergameni, qvibus ab involucro hæc nomina indidi) nec enim aliud sunt, qvàm pars operis Snorrini, ab initio Magni Boni usq; in finem, variis accessionibus historicis à recentiore qvodam aucta vel interpolata.

Æqvalis Snorrio fuit Styrmer, officio Prior, Polyhistor qvoq; dictus, qvi librum Originum Islandiæ conscripsit, teste *Landnama* pag. 174. Anno MCCX. legifer declara-

tus,

tus, supremam jurisdictionem gessit, qvæ ei iterum injuncta est anno MCCXXXII. decessit MCCXLV.

Hic locum dabo Sturlæ, Snorrii ex fratre Sighvato nepoti, qvod magna industria historias, à Snorrio conscriptas, describi curaverit. Is Aurlygstadis, in septentrionali Islandia, anno MCCXXXVIII. totam sibi patriam subjecturus, acerrimo prælio, una cum patre Sighvato occisus est.

Eum in negotio historico longe superavit alterius Snorrii fratris, Thordi videlicet, filius, Sturla legifer, vir insignis. Hic auctor est Sturlungorum Historiæ, qvâ res, suis & superioribus paulo temporibus in Islandia gestas, verè & luculenter descripsit. Idem Haconis senioris, Norvegiæ Regis, vitam enunclatissimè in literas retulit, ut & Regis Magni, filii ejus vitam, qvam tamen hodie desideramus: Delectus autem erat ab ipso Rege, ut res ab eo gestas literis mandaret. Præterea librum Originum Islandiæ scripsit. Vir suo seculo felix, utpote qvi abdicato sponte officio propè septuagenarius, pia placidaq; morte in patria domi suæ decessit anno MCCLXXXIV.

Hos æmulatus Haukus Erlendi filius, anno MCCXCIV. legifer Islandiæ factus, qvi ex binis Styrmeris & Sturlæ originum patriarum libris tertium confecit locupletissimum, teste *Landnama* pag. 174. utilis patriæ civis, nam hospitalem domum pro egenis ex ordine ecclesiastico, una cum Episcopo Arnio in patria instituit anno MCCCVIII. Decessit anno MCCCXXXIV.

Locum hic postulat Episcopus Scalholtensis Jon Halthoris filius, ordinatus anno MCCCXXII. mortuus anno MCCCXXXIX. cui magnum industriæ testimonium in promovendis patriæ antiqvitatibus *Biornus de Skardza* citato loco perhibet.

Ber-

Bergum Abbatem Thveraenſem, (qvi anno MCCCXXV. electus, anno MCCCXXXIV. officium pia humilitate inductus reſignavit,) hiſtorica qvædam ſcripſiſſe, iſtaqve illius opera in Sveciæ Regis Archivo ſervari, ex amici cujusdam literis, ante aliqvot annos Holmiâ ſcriptis, didici; de qvibus mihi præterea nihil conſtat.

Thoroddum qvendam, Runarum Magiſtrum dictum, & Stiornu-Oddum (i. e. Oddum Aſtronomum) *Biornus* inter hiſtoricos refert, qvos pariter ignoro, nec qvo tempore vixerint ſcio. Aliàs Stiornu-Oddi illius prolixum, ſed pariter fabuloſum ſomnium, poſſideo. Nec ſuppetit, qvomodo pauper ille mercenarius (talis enim ibi depingitur) rem hiſtoricam juvare potuerit.

Præcipuos eorum recenſui, qvi ſuperioribus ſeculis ſcriptis hiſtoricis laudem comparaverunt; illos inqvàm, de qvorum nominibus & ætate evidenter conſtat. Anonymorum enim ingentem cohortem adhuc habemus, qvi, qvod veras hiſtorias literis mandaverint, ad hanc claſſem omninò qvidem pertinent, ſed certis ætatibus, deficientibus ut plurimum argumentis, applicari tam facilè neqveunt. Tales ſunt: Eyrbyggiorum, Floanorum, Holmenſium, Isfiordenſium, Laxdalenſium, Lioſvatnenſium, Svarfdalenſium & Vatzdalenſium hiſtoriæ, ac innumeræ aliæ ejusdem generis.

Vetuſta hæcce Islandorum monumenta magnam partem ab interitu conſervarunt duo patriæ noſtræ hocſeculo Antiſtites, Scalholtenſis Bryniolfus Svenonius & Thorlacus Sculonius Holenſis, qvi conqviſitas undecunqve ſummo ſtudio & ingentibus ſumtibus membranas deſcribi curarunt, conductis in eam rem, qvi nitidè pingerent, librariis. Qvod eorum laudabile factum omnis poſteritas

ritas gratâ mente celebrabit; certè tanti in Rempublicam literariam meriti nunqvam oblivisci debet.

CAPUT VI.

De Historiarum Islandicarum fundamentis ac auctoritate.

PRæstantiores Islandorum historicos proximè recensuimus. Nunc eorum auctoritatem paulo ulterius expendamus; dispiciamusq́, qvibus illi fundamentis narrationes suas superstruxerint. Est autem, uti superius hoc libro diximus, istud scriptorum genus duplex. Qvidam enim sui ævi res annotarunt; alii longè ante sua tempora gestas literis tradiderunt. De priorum avthentiâ non est qvod multum disqviramus. Hi enim cum similibus aliarum gentium historicis id commune habent, ut, nisi mentiendi studium, vel rerum, qvas tractant, ignorantia, in iis appareant, de eorum fide ambigere, illosve ob unam aut alteram hallucinationem tanqvam mendaces rejicere non debeamus. Itaqve pro indubiè veris habemus, qvæ in Sturlungorum historia retulit Sturla Thordi filius, Islandiæ Nomophylax, vir summus; cum is magnam eorum partem ipse viderit, rebusq́, qvas describit, interfuerit. Nec minoris auctoritatis judicanda sunt, qvæ de Hacone Norvegiæ rege idem Sturla, aut de avo illius, Rege Sverrere, Carolus Thingeyrensis Abbas literis mandarunt: Iis enim scribendi materiam suppeditarunt ipsi Norvegi, qvi memoratis Regibus familiares fuere, aut res istas ab iis geri aliàs conspexerant.

Posterioris generis auctores, illi scilicet, qvi res longè à suo ævo remotas describunt, uberiorem paulò disqvisitionem reqvirere videntur. Varia autem historiarum condendarum sunt fundamenta, qvorum singula enumerare non est hujus loci: illorum saltem recensus huc pertinet, qvibus nostratium vetustissimi opera sua superstruxisse deprehenduntur.

Hæc inter saxa eminent, grandioresve lapides, in rei alicujus memoriam constituti. Tales Augvaldsnesiæ in Norvegia, in Augvaldi Regis, cultæq; ab illo vaccæ memoriam erecti, adhuc visuntur, qvi Augvaldum illum olim extitisse, nec nisi vera in Halfi Regis vita de eo referri, certò persvadere possunt. Simile argumentum colles sepulcrales subministrant; veluti tumulus Aurvaroddi, accolis, uti antea dictum, fama notus, ac itaqve ad memorati Aurvaroddi existentiam adstruendam documentum sufficiens. Clarius adhuc istiusmodi loca, si certo aliqvo nomine gaudeant, de eponymis suis testantur. Sic colliculi duo, prope antedictum pastorale prædium Augvaldsnesiam conspicui, qvos *Köklings-Höjder*, i. e. *Köklingi colles*, communiter nunc appellant, fidem satis conciliant memoratæ Halfi Regis vitæ, qvæ Hoklingum piratam subministrat, à qvo colles istos denominatos esse evidenter patet; etiamsi ista omnia apud accolas nunc in oblivionem venerint, qvemadmodum hæc omnia in historia mea Norvegica pleniùs commemoravi. Innumera ex septentrionalibus hisce regnis recenseri hic possent nomina provinciarum, montium, fluminum, lacuum, sinuum, insularum, villarum, aliorumq; locorum: qvæ appellationum suarum fundamenta originesq; similiter monstrant. Et solus Originum Islandiæ liber, vulgò *Landnama*,

vel

vel mille eorum curiosis suppeditabit. Picturis non minus, ac sculpturis rerum gestarum memoria conservabatur. Clypeos suos eo artificio condecorare solebant veteres, qvod insignis hicce ex *Edda* locus manifestè adstruit: Á fornum scioldum var titt at scrifa raund þa, er baugr " var callaþr, oc ero viþ þann baug scylldir kendir. " i.e. *Antiqvis clypeis inscribi solebat margo, quæ* baugr (i.e. annulus seu circulus) *appellabatur; ab isto circulo clypei poëtice denominantur.* Id qvod ego ita interpretor, qvasi extremitatibus clypeorum, veterum heroum gesta, fortè etiam possessoris, impressa fuerint. Ejusdem generis clypei *Eigillis Scallagrimii vita* meminit, cujus verba, à *Bartholino* Antiq. Danic. lib. I. Cap. IX. pag. 150. exscripta, ita sonant: Hakon Jarl gaf Einari Skalaglamm sciold, oc var hann " hin mesta giorsemi, oc var scrifadr fornsogum mille " skiptanna, oc lagdar ifir speingr af gulle oc settr steinum. " i.e. *Hacon Comes Einari Skalagammo clypeum dedit, admodùm pretiosum. Hìc antiqvis historiis inter commissuras inscriptus erat, aureisq; laminis obductus, ac gemmis ornatus.* De Amlethi & Hildigeri similibus clypeis, possessorum res gestas referentibus, *Bartholinus* citato loco videri potest. Nec clypeis solùm, sed parietibus domuum historias & acta majorum omnium oculis exposuerunt: id qvod *Arngrimi* auctoritate, & ædificii, qvod Olafus Pavo, celebris inter Islandiæ proceres, in prædio suo Hiardarholto exstrui fecit, exemplo, ex *Laxdæla* desumto, *Bartholinus* eodem capite evidenter probat; cui & *Niali vita* suffragatur, qvæ Thorchelem Hakum propria gesta lecto suo & sellæ insculpi vel appingi fecisse refert. Aulæis qvoqve rerum gestarum imagines intexere mos erat; qvò Bildense monumentum à *Wormio* Monumentorum Danicorum libro VI. pag. m. 474. expres-

ſum, *Bartholinus* ſæpe dicto capite refert. Clarius hac de re exemplum nobis exhibet vetuſtiſſima oda, qvæ *Gudrunarquida* inſcribitur: ubi Gudruna, Giukii filia, qvæ ſibi poſt mariti ſui Sigurdi Fafnericidæ indignam necem adverſa acciderint, lamentans enumerat; ac inter alia: ut patriæ penatumqve pertæſa, teſqva & ſolitudines oberrans, usqve in Daniam progreſſa ſit; ubi eam Thora Haconis filia, inſignis fæmina, comiter exceperit, triſtemqve illius animum variis oblectamentis exercitiisqve muliebribus exhilarare ſtuduerit. Verba Odæ, qvæ huc pertinent, iſta ſunt:

" Hauſþo viþ a ſcriptom|þat er ſcatar leco,
" Oc a hannyrþom|hilmis þegna,
" Randir rauþar,|recka Huna
" Hiordrot, Hialmdrot,|hilmis fylgio.
" Scip Sigmundar|ſcriþo fra landi
" Gyltar grimor,|grafnir ſtafnar;
" Byrþo viþ a borþa|þat er þeir borþuz
" Sigar oc Siggeir|ſuþr a Fivi. h.e.

Regum res geſtas textura noſtrâ repræſentavimus, & manuariis noſtris artibus Regum ſatellites: rubra ſcuta, Hunnicos bellatores, milites gladios portantes, alios galeis inſignes, Regiumq; comitatum. Sigmundi naves (in hac noſtrâ manuaria operâ) *in altum à litore ferebantur; roſtra eorum deaurata erant, proræq; cælatæ; Intexuimus panno, quomodo in Fivenſi territorio Sigar & Siggeir invicem pugnarunt.* Hæc confirmat *Ragnaris Lodbrochis vita*, qvæ Brynhildam Budlinam Sigurdi Fafnericidæ Herculea facinora telæ ſuæ artificioſè intexuiſſe expreſſis verbis memorat.

Qvæ hucusqve recenſuimus, emblemata tantum hiſtorica fuere. Propius ad ipſum hiſtoriæ corpus inſcriptio-

ptiones accedunt. Erat autem lignum, uti *Saxo* lib. III. pag. m. 52. ait, celebre qvondam chartarum genus; cui gestorum memorias insculpsisse veteres *Bartholinus* exemplo Thorgerdis Eigillis filiæ, epithaphium fratris ligno inscripturæ, antedicto loco probat. Et adjungi ex *Gretteris vita* aliud potest: de Hallmundi Monticolæ Epicedio, per filiam illius ligno similiter inciso; sed neqve ex istis plenam historiam qvis conficere poterat. Longè melius Carmina, res gestas in memoria hominum conservarunt, omniumq; optima veterum historiarum breviaria fuerunt. Horum antiqvissima, memoriter conservata, Norvegi, patriâ cedentes, secum in Islandiam transtulerunt, posterosq; ibi docuerunt. Recentiora filii horum, Islandi, mercaturæ exercendæ, militarium artium addiscendarum, aut alterius rei causâ inter Norvegiam & Islandiam qvotannis transmeantes, in patriam invexerunt; imò plurima eorum, qvorum fragmenta supersunt, ipsi pepigerunt: id qvod eo faciliùs probatu est, qvod extet index Poëtarum, qvi sub singulis ferè septentrionis Regibus Comitibusq; floruerunt, ac res eorum gestas in numeros redegerunt, qvorum maximam partem Islandia sibi vendicat.

Erant autem Poëtæ isti, non, ut qvidam imperitè arbitrantur, homines vani, qvi mythicis locutionibus, figmentisq; poëticis magnatum res gestas obscurarent magis qvàm illustrarent; sed viri probi veritatisq; amantes, qvi Principes, aut alios claros viros, non nisi dignis laudibus, extulerunt. Magnæ apud Principes auctoritatis eos fuisse constat, summisq; ab iis affectos honoribus, ceteris omnibus ministris prælatos, magnisq; ac crebris muneribus cultos, imò eo dignitatis evectos, ut propinqvo sangvinis nexu vel affinitatis vinculo junctas sibi fæminas, interdum

etiam proprias filias, ipsis conjugio associare iidem Principes non dubitaverint: qvemadmodum hæc omnia, veteres historias legenti abunde constare possunt. Neqve vetusti Reges Heroësq; Poëtas sine causa tanti fecerunt: illorum enim operâ æternitatem, perenneq; apud posteros nomen, sibi pollicebantur. Hinc Haraldus Strenuus, Norvegiæ Rex inclytus, cum de binis carminibus, qvæ Arnor Jarla Skald (*i.e.* Comitum Orcadensium Poëta) in ejus & Magni, Norvegiæ qvoqve Regis, laudes fecerat, iisqve præsentibus recitabat, judicium ferret, indignabundus dixit: *Facilè videmus qvantum inter hæc duo carmina intersit; Meum carmen brevi interibit, ac è memoria hominum penitus delebitur; Illud verò, qvod de Magno cecinit, cantabitur dum septentrionales terræ incolas alunt.* Ad dictorum poëtarum existimationem præterea non parum facit, qvod Reges ipsi poëseos studio peritiâq; gloriam sibi qvoq; qvæsiverint; exempla in promtu sunt: Haraldus Pulchricomus, Norvegiæ primus Monarcha, lessum in uxorem Snæfridam confecit, cujus unicus nunc versus extat. Hacon Adalsteini Alumnus, cum in insulâ Storde aciem novissimè instruxisset, Eyvindo Skaldaspillero, carmine ordinationem celebranti, statim carmine reposuit, teste *Fagrskinna*. Olafi Tryggvini distichon extat, qvo Halfredo Vandræda Skaldi, seu periculoso Poëtæ, carmine provocatus respondit. Olafi qvoqve Sancti carmen amatorium citatur, cujus & plura extant: uti triumphale illud, postqvam Erlingum de Solio, viribus longè superiorem, stratagemate nautico delusum vicisset, vitâqve licet invitus, spoliasset. Olafi frater Haraldus Strenuus, adeo in hac arte excelluit, spirituq; poëtico afflatus erat, ut vel celeberrimis Poëtis nihil concederet. Nepos qvoqve illius, Magnus Nudipes, filiam

liam Cæſaris, qvam ſibi uxorem deſtinaverat, carmine celebravit, cujus & nonnulla alia extant. Sigurdus deniqve Hieroſolymipeta, ut & Eyſteinus frater illius, artem iſtam calluerunt. Continebant vero carmina illa Regum, Principum, aliorumve magni nominis virorum genealogias, fortiaq; illorum facta, aut res alias per eos præclarè geſtas, compendioſè ac ſtricto dictionis genere hoc fine in numeros redactas, ut eo ſerius memoriæ hominum exciderent. Qvam accuratè horum auctores ſingula commemoraverint, vel illud monſtrat, qvod res geſtas chronologicè non raro inibi recenſitas videamus, qvemadmodum in Hornklofii carmine apud *Snorrium Sturlæum*, qvo, qvid prius egerit Haraldus Pulchricomus, qvid poſterius, diſertè explicat. Unde fundamenta pateſcunt, qvibus in digerenda rerum ſerie inſtiterint Arius, Snorrius aliiqve, qvi veterum heroum geſta chronographicè nobis tradiderunt. Ad carminum iſtorum avthentiam pertinet, qvod in præſentia Principum, qvi res iis contentas perpetrarunt, filiorumve illorum, ab auctoribus ſuis recitata fuerint; qvod argumentum *Snorrius* in præfatione Chronici ſui Norvegici rectè urget: *Poëtarum*, ait, *conſuetudo eſt, eum maximè* (Principem) *laudare, in cujus præſentiâ conſiſtunt. Nemo autem, puto, auderet, coram aliqvo eas res geſtas, tanqvam ſuas, recitare, qvas auditorum ſinguli, & is ipſe, efficitas eſſe ſcirent: id enim non laudare, ſed audacter ei illudere eſſet.* Concludo itaq; cum eodem *Snorrio: Illa qvæ carminibus iſtis de eorum* (Regum) *itineribus & præliis continentur, omnia pro veris habemus.* Qvi de Poëtis noſtris plura deſiderat, celeberrimum, qvæſo, *Wormium* adeat, qvi in Appendice ad literaturam ſuam Runicam, non procul ab initio, non contemnenda de iis ſcripſit, egregiumq; *Magni Olafii* de eadem re=

Diſ-

Discursum dictæ Appendici inseruit. Inspici qvoqve meretur *Johannis Alani* Disputatio Apologetica pro Saxone, edita Hafniæ 1627. Thesi XXXII. etiamsi qvædam ibi limam reqvirant. Præcipuè verò hac in materia legi meretur *Bartholinus* Antiqvit. Danic. Lib. I. Cap. X. ubi de Poëtarum istorum auctoritate, Regumq; poëticæ deditorum exemplis fusè agit. Et nos in præfatione ad Historiam nostram Orcadensem de eâdem re nonnulla scripsimus, legentibus fortè non ingrata.

Hactenus de Carminibus egimus, egregiis illis memoriæ subsidiis, qvæ tamen vetustarum historiarum non nisi breviaria fuere; nec rarò tam obscura, ut sine interprete parùm ab auditoribus intelligerentur. Hinc magna pars eruditionis erat, illorum explicationem scire, atqve in obscura illa loca solidè comentari posse, aut aliàs rerum, carminibus istis contentarum uberiorem expositionem callere. Istiusmodi commentarii, memoriâ hominum, absqve literarum beneficio, ad instar carminum, diu conservati, historicis postea magno fuere adjumento.

Sed plenior adhuc rerum gestarum notitia ad perfectam historiam ritè concinnandam reqvirebatur. Hanc scripturientibus suppeditarunt relationes, non scriptæ, qvas ex parentum avorumq; ore auditu exceptas, filii nepôtesq; memoriâ conservarunt, atqve suis posteris eâdem ratione tradiderunt, donec tandem ad eos pervenirent, qvi literarum beneficio illas ab interitu vindicarunt. Qvod & *Verelius* agnoscit, ubi in limine Notarum ad Gothrici & Rolfi historiam scribit: majores nostros in Principum suorum, virorumqve fortium laudibus celebrandis parcos non fuisse, nec in conventibus publicis, & ubicumqve genio indulgebant, alia magis oblectatione qvàm

qvam eorum facinoribus decantandis animum paviſſe; additq;, narrationes hujusmodi, à majoribus per manus traditas, literis poſtea conſignatas fuiſſe. Rem certiſſimam operoſè probare nolumus; ambigenti verò omnem dubitationem eximet *Bartholinus* Antiqvit. Danic. lib. 1. Cap. XI. Antiqviſſimarum rerum memoriam, non ſecus ac de carminibus ſupra diximus, primi Islandiæ aborigines ſecum eò devexerunt; recentiorum notitiam intulerunt illi, qvi qvotannis ab exteris in Islandiam venerunt. Itaq; vetuſtiores res Norvegicas ignorare non potuèrunt, qvi vim Haraldi Pulchricomi declinantes ſolum vertebant. Danicarum Svecicarumqve rerum cognitionem absqve dubio invexerunt illi, qvi Daniæ Sveciæq; Regibus magnatibusve orti, varia Islandiæ loca occuparunt; qvorum catalogum texere non eſt hujus loci. Nec deſunt inter primos Islandiæ aborigines, qvi Angliæ & Hiberniæ Reges principesq; generis ſui auctores habuere, ut de earum qvoqve terrarum rebus vel inde nonnulla poſteris conſtare potuerint. Ceterùm qvàm anxiè rerum geſtarum notitiam Islandi conqviſiverint, illius exemplo liqvet, qvi comitia Islandica aliqvot annis longo itinere adiit, ut res ab Haraldo Strenuo, Norvegiæ Rege, in Græcia & vicinis terris perpetratas, ab Halthore Snorrino, dictorum Regis operum conſcio, ediſceret: id qvod ei tam felicitèr ceſſit, ut geſtorum auctor Haraldus, (qvo præſente ea, qvæ in patriâ didicerat, poſtmodum recitavit,) relationis veritatem agnoſceret, operumq; ſuorum præconem non niſi muneribus cumulatum dimitteret. Plura in hanc rem adferri poſſent, qvæ prolixitatis nimiæ vitandæ causâ ſtudioſè omittimus. Tandem itaqve concludimus: hiſtoricos Islandorum, etiamſi res ab ævo ſuo longe remotas perſeqvantur, re-

pudiandos non esse: qvippe qvi, ut verè de iis scribit *Bartholinus* Antiqvit. Danic. lib. I. Cap. XI. p. 198. *Nullam sibi fingendi assumentes licentiam, omnia fideliter vel ex priscis veracibus carminibus eduxerunt, vel priscorum hominum relationes sunt secuti.*

Ad majorem historicorum nostratium commendationem, exterorum aliqvot de iis judicia hic subjungere visum est. Illorum agmen ducat *Theodricus Monachus*, qvippe antiqvissimus: cujus in præfatione ad Eysteinum Archiepiscopum Nidrosiensem hæc sunt verba: Operæ " pretium duxi, Vir illustrissime, pauca hæc de antiqvitate " te Regum Norvagiensium breviter annotare, & prout " sagaciter perqvirere potuimus ab iis, penes qvos horum " memoria vigere creditur, qvos nos Islendingos voca- " mus, qvi hæc in suis antiqvis carminibus percelebrata " recolunt. *Similia operis ipsius Cap. 1. scribit:* Hunc nume- " rum annorum Domini, investigatũ prout diligentissimè " potuimus ab illis, qvos nos vulgato nomine Islendingos " vocamus, in hoc loco posuimus; qvos constat sine ulla " dubitatione, præ omnibus aqvilonaribus populis in hu- " jusmodi semper & peritiores & curiosiores extitisse. Theodrico succedat *Saxo Grammaticus*, notissimus Danorum Historicus, in præfatione operis sui ita inqviens: " Nec Tylensium (*Islandos ita vocat*) industria silentio obli- " teranda: qvi cum ob nativam soli sterilitatem luxuriæ " nutrimentis carentes, officia continuæ sobrietatis exer- " ceant, omniaq; vitæ momenta ad excolendam alieno- " rum operum notitiam conferre soleant, inopiam inge- " nio pensant. Cunctarum qvippe nationum res gestas " cognôsse, memoriæq; mandare, voluptatis loco repu- " tant: non minoris gloriæ judicantes, alienas virtutes dis-

differere, qvam proprias exhibere. Qvorum thesauros, " historicarum rerum pignoribus refertos, curiosius con- " sulens, haud parvam præsentis operis partem ex eorum " relationis imitatione contexui: nec arbitros habere " contemnam, qvos tanta vetustatis peritia callere cogno- " vi. Centum abhinc annis vixit *Petrus Claudii*, Pastor Undalinus, qvi in Norvegiæ Regni subjectarumqve insularum Descriptione Danicè concinnatâ, Hafniæqve anno MDCXXXII. impressâ; hunc in sensum scripsit: Islandi, cum se militaribus artibus, bellisve adver- " sus exteras nationes exercendi occasionem non habe- " rent, scriptioni, librorumq; compositioni operam dede- " runt. Varios in eorum insula libros olim conscriptos " esse constat, atqve inprimis brevem Cosmographiam, " eiqve annexam Chronologiam, describentem totius or- " bis regiones ac regna, & qvinam Reges celebrioribus " regnis præfuerint, usqve ad magnam illam pestem anni " 1350. præcipuè autem, qvæ in Borealibus hisce terris " contigerint, omnia ad suos annos diligenter annotata. " Prima qvæ ibi invenitur historia (qvam conscripsisse " putatur Isleifus, primus Scalholtensis in Islandia Episco- " pus anno 1057. mortuusq; anno 1080.) agit de Haraldo " Pulchricomo, filiisq; illius & posteris usqve ad Regem " Magnum S. Olafi filium. Is (*Isleifus*) in suo Chronico " diligenter annotavit eorum nomina, qvi usqve ad illius " tempora habitationes ex Norvegia in Islandiam trans- " tulerant, ut & comitatus eorum, ac territoria ab iis oc- " cupata. Præterea qvaliter sinus, fluvii, freta, scopuli, " promontoria, montes, colles, valles, campi, prata, pla- " nities, villæ aliaq; similia loca ex eorum nominibus deno- " minata sint, qvi ea primi inhabitarunt, occuparunt, aut "

" alias res ibi gesserunt. Ordine secunda est historia illa, " qvam scripsit Arius Presbyter cognomento *Frode*, " i. e. *sapiens & eruditus*, qvi obiit Anno Christi 1148. " Tertiam historiam, eamq; ut videtur, maximè com- " pletam, conscripsit *Snorrius Sturlæus*, Islandiæ Nomo- " phylax, qvi obiit circa annum Christi 1249. Præter- " ea Islandi in suum idioma multos libros transtulerunt, " præcipuè historicos, qvi etiamnum in eorum patriâ in- " veniuntur, multiq; eorum huc (*in Norvegiam*) perlati sunt. " Nec minus Gallorum, Anglorum aliarumq; nationum " historias in suam lingvam transtulerunt. Et plurimi " membranaceorum illorum legum codicum, qvi hic " (*in Norvegia*) hactenus in usu fuere, in Islandia exarati " sunt. Eiricus Brockenhusius, Nobilis Norvegus, qvi " circa annum 1567. præfecturam Mandalensem guber- " navit, se integra Biblia in Islandicam lingvam transfusa, " atqve ante trecentos annos exarata, vidisse asseveravit, " addiditq; primas singulorum capitum literas aureas fu- " isse. Tandem multorum ex vetustate pugilum historiæ, " alibi non extantes, in Islandiâ inveniuntur. Hæc Pastor Undalinus ad commendationem Annalium nostrorum scripta reliqvit. *Nicolaus Cragius*, Undalino synchronus, vir doctus & prudens, qvid de Islandorum monumentis historicis senserit, ipse aperit Epistolâ ad Arngrimum, ex qvâ *Bartholinus* seqventia adducit Antiqvit. Danic. lib. I. Cap. XI. pag. 184. *Omnes nostos spes habet, in veteri historia nusquam certiora & veriora, qvam apud vos* (Islandos) *extare, propter ea qvæ Saxo de vestris scripsit.* Clarissimus *Stephanius* Not. in Saxonem pag. 16. ita ait: *Nihil certius est, qvam olim habuisse Islandos innumeras variarum gentium historias, & à se, & ab aliis conscriptas; qvarum tamen maxima pars injuria tem-*

poris intercidit. Qvanto vero studio cognoscendis aliarum nationum rebus gestis incubuerint Islandi, colligere licet ex iis, qvæ hodieq; superant, monumentis, magnoq; in pretio in Islandia habentur. Dissertationem hancce nostram tandem claudant Eruditissimi *Bartholini* verba, Antiqvit. Danic. lib. I. Cap. XI. p. 198. *Aræ* (nos Arium vocamus) *vestigia Snorro Sturlesonius, aliiq; Islandi, circa Snorronis ferè tempus, presserunt, qvi de Danicis, Norvagicis, Sveticis & Islandicis rebus egregias & fidedignas historias composuerunt, qvibus ea solùm venia danda, qvod miscendo humana divinis, primordia historiarum augustiora faciant; aliàs nullam sibi fingendi assumentes licentiam, omnia fideliter, vel ex priscis veracibus carminibus educentes, vel priscorum hominum relationes secuti.*

CAPUT VII.

De vetustissimorum Rerum Danicarum scriptorum auctoritate & fundamentis.

Expositis fundamentis, qvibus Islandorum historici relationes suas superstruxerunt, ulterius dispiciendum, an vetustissimi (recentiorum singuli hos secuti sunt) Danorum historiographi, in qvantum ab iis diffident, firmioribus documentis nitantur. De Adamo Bremensi, ut antiqvissimo, pauca præmittenda. Hic qvantumvis in Ecclesiæ suæ rebus peritus fuerit, certè in historia septentrionis plane hospes erat, resqve toto cœlo distinctas confudit. Omittam nunc ea, qvæ de Sveni admorsæ barbæ rebus, calamitatibusqve ac persecutionibus, confusè & contra veritatem scribit, alibi, Deo volente, ex-

cutienda. Unicum hoc loco confusionis ejus exemplum adferam ex illius lib. II. Cap. XV. ubi Emundum Eirici filium, Sveciæ Regem, tempore Haraldi Cærulidentis, Daniæ Regis, in Svecia regnasse tradit; cum tamen constet, filium ejus Eiricum, decimo Haraldi Pulchricomi anno vita functum, qvi ex nostra hypothesi erit Christi DCCCLXXIII. vel proximè seqvens: qvo tempore Haraldus Cærulidens, ne post viginti qvidem annos, in lucem editus est, nedum Emundi tempore vixit. Adscribam verba Adami: Emund filius Erici tum in Sveonia regnavit. Is Ha-
„ roldo (*loqvitur de Haraldo Cærulidente*) confœderatus, Chri-
„ stianis eò venientibus placabilis fuit. In Nordwegia Hac-
„ qvin Princeps erat, qvem dum Nordmanni superbius a-
„ gentem regno depellerent, Haroldus sua virtute restitu-
„ it, & Christicolis placatum reddidit. Hacqvin iste crude-
„ lissimus ex genere Ingvar & giganteo sangvine descen-
„ dens, primus apud Nordmannos regnum arripuit, cum
„ antea Ducibus regerentur. Igitur Hacqvin triginta qvin-
„ qve annis in regno exactis obiit, Hartildum (*corrige* Ha-
„ roldum) sceptri relinqvens hæredem, qvi simul Dani-
„ am possedit atqve Nordwegiam. Ex his illud in Haconem Comitem qvadrat, qvod restitutus fuerit ab Haraldo Cærulidente, tunc cum à Gunhildidis regno pulsus esset; qvi longo post tempore, cum superbius ageret, tumultuantis populi confluxu in fugam versus interiit; succedente Olafo Tryggvino, non vero Haraldo Cærulidente. Qvod autem Haconem Regnum Norvegiæ, Ducibus antea gubernatum, primum arripuisse ait, id Haraldo Pulchricomo competit. Hinc qvantum in historiis septentrionis Adamus hallucinetur, & qvam exiguam fidem mereatur patet. Longum esset illius errores perse-

qvi,

qvi, qvos *Arngrimus* in Specimine Islandiæ fusè monstravit, nosqve in processu operis bono cum Deo clariùs detegemus. Nihil itaqve talibus illius relationibus antiqvitas prodest, Isleifo qvidem æqvalis fuit, Arioq; prior; ea tamen tueri neqvit, qvæ parum à suo tempore remota, ex Sveno Estrithio Daniæ Rege se audivisse profitetur, & qvidem de ipsius Sveni avo, Rege longe celeberrimo, qvæ ipsum minimè latere poterant.

Sed misso in præsens Adamo, Saxonem Grammaticum paulisper inspiciamus, vetustissimum in gente Danica historiographum. Hic cum ab Islandorum traditionibus valdè diversa literis consignaverit, omnino dispiciendum, qvæ & qvanti ponderis fundamenta secutus sit. Qvatuor ipse in operis sui præfatione profitetur: I. Carmina patrii sermonis à Danorum antiqvioribus vulgata. II. Inscriptiones veteres, hinc inde in saxis & rupibus repertas. III. Islandorum monumenta historica. IV. Archiepiscopi Absalonis asserta ac narrationes. Istas hoc loco excutere non attinet, cum non nisi propiora Saxoni tempora respicere potuerint, ac itaqve eorum, qvæ de vetustis Danorum rebus scripsit, fundamenta esse neqveant. De tribus prioribus membris paucula dicamus.

Carmina qvod attinet, admodum pauca illa fuisse ipsemet fatetur, dum metra se metris reddidisse perhibet, liber enim tertius & qvartus ne unum qvidem exhibent. Ex iis autem qvæ publicavit, qvis epocham regni? qvis Regum seriem? qvis stemmatum ordinem, & id genus alia eruet? Nonus qvoqve liber, & qvi postea seqvuntur, carminibus carent. Fateor tamen habuisse eum ad manus egregias odas, qvæ jam Islandis interierunt, uti *Biarkamal* & Starkatheri carmen, qvorum posterius secutus bellum

Bra

Bravicum accuratè satis descripsit. Est enim penes me fragmentum historicum veteri lingva conscriptum, qvod cum eo collatum maximam partem convenit, nisi qvod Thylenses, qvos ille enumerat, athletas, penitus ignorat. Prius illorum qvantum ad historiam faciat, manifestũ est, cum id integrum metricè à se redditum libro II. inseruerit. Verbo: Carminum non nisi pauca Saxoni ad manum fuere; qvæ enim habuit metricè reddidit, exigua verò operis illius pars metris constat.

Inscriptiones, in saxis aut rupibus repertas, Saxoni in digerendâ rerum serie plus suppetiarum non tulisse, arbitror. Etenim paucæ admodum illæ sunt semperq; fuerunt, nec multum luminis historiæ fœnerantur. Præterea longâ cœli inclementia imbriumq; injuria ita exesæ, ut literarum ductus oculi vix asseqvantur; vel si id maximè, tamen adeo intricatæ, ut qvod oculis possis, ne intellectu qvidem apprehendas. In testimonium assertionis hujus Wormii & Verelii, diversas interpretationes adduco, qvorum uterqve in his exercitatissimus erat, conveniebatqve inter illos de notis & ductibus literarum: & nihilominus in explicatione penitus à se invicem dissidebant. Justè igitur *Bartholinus* Antiqvit. Danic. Lib. I. Cap. IX. pag. 145. Petro Huetio succenset, in libro de Origine Fabularum Romanensium seqventia scribenti: *Daniæ, Sveciæ & Norvegiæ incolæ veteres, non minus fabulosas, qvam Græci sibi finxerunt origines; historias suas, ad arbitrium confictas, priscis characteribus Runicis, magnis in lapidibus incidebant, qvorum in Dania qvædam fragmenta vidi.* Vanitatem hujus assertionis evidenter monstravit *Bartholinus* loco citato; verba illius sic sonant: *Nescio qvo præjudicio motus historias lapidibus incisas, ad arbitrium confictas asserere ausus est, cum ea qvæ nos in*

his

his regionibus nati & educati ex iisdem lapidibus magno labore, & ut plurimum per conjecturas elicere valemus, falsi arguere impossibile credamus, cum nulla alia suppetant monumenta, unde ea affirmare vel refellere possimus. Et si qvatuor vel qvinqve lapides exceperis, historiam prisci ævi illustrantes, reliqvorum inscriptiones ita sunt intricatæ (de priscis lapidibus in gentilismo erectis & exaratis loqvimur) & interpretationem omnem refugientes, ut vix nomina sepultorum inde eruere, nedum origines gentium, qveamus; qvod tamen se assecutum ex fragmentis modo lapidum in patria nostra visis, Huetius impudenter falsus est, vel fallere voluit, qvem vix ac ne vix qvidem litterulæ sensum assecutum veraciter opinor.

Islandicorum monumentorum tertio loco Saxo meminit, eaq; ingenti encomio, superius à nobis allato, honorat. Nos suspicionem nostrã dissimulare non possumus, nempe videri Saxonem ista documenta parum accuratè pervolvisse; in paucissimis enim ei suffragantur, prout ex operis hujusce nostri contextu inferius manifestum fiet; unde necessariò concluditur: aut hìc de suo in monumentis istis percurrendis labore justo magnificentius locutum esse Saxonem, aut omnia hæcce Islandorum documenta, Saxoni visa, ab illius tempore interiisse, eaqve, qvæ tanto numero nunc versamus, in priorum locum efficta esse; qvod ultimum creditu difficile, imò planè absurdum nobis videtur.

Nostram hanc de Saxone sententiam non leviter confirmat *Sveno Aggonis*, civis illius & æqvalis, qvi ubi in suo Historiæ Danicæ Breviario Regum seriem orditur, Islandis similis est, carminumqve illorum ibi meminit; ut eos hac in parte secutum esse appareat: nec aliâ de causa ab horum monumentis in seqventibus exorbitasse videatur, qvam qvod eorum exiguam partem ad manus habuerit. Credi-

mus itaqve Saxonem ea, qvæ de antiqvissimis patriæ rebus scripsit, in Islandorum monumentis talia non invenisse, sed gloriæ gentis suæ inprimis studiosum, Regibus originem apud Christianos honoratiorem, qvam à gentilium deastro, dare, gentiqve antiqvitatem profundiorem conciliare voluisse; atqve ideo Daniam ab ultimâ origine eodem, quo suo tempore, nomine dictam, asseruisse; id qvod *Verelius* Not. ad Historiam Hervorianam pag. 41. non obscurè ostendit; & nos, Deo Duce, in hoc opere luculentius demonstrare conabimur.

CAPUT VIII.

De Antiqvitatibus Gothlandicis.

Rerum Danicarum initia, à Saxone literis tradita, suspecta nobis esse diximus. Sed longè altius ascendit, remotiorumqve multò temporum notitiam exhibet *Claudius Christoph. Lyschander* Synopseos Historiarum Danicarum, vel Operis Genealogici Regum Daniæ, lib. III. Ibi enim, revolutis primis à restaurato orbe seculis, ad oculum monstratur: qvo ex Noachi posteris patre prognati sint Cimbri; qvo duce, qvâ viâ, qvanto temporis spatio in Cimbriam devenerint; qvas sedes occupaverint; qvid deinde ad sextum Cimbriæ judicem gesserint, qvi devictis in Scaniâ Gothis oppressam multitudine sua regionem, magna parte civium ex omnibus ditionis suæ provinciis collectâ, è portu Scaniæ Cimmershafnia, (in rei gestæ memoriam ita dictâ,) emissâ, levavit. Magnam hæc, si genuina, rebus Septentrionalibus lucem adferunt; præterea veterum scriptorum testimonia de Gothorum è Scandiâ egressu egregiè confirmant, imò emigrationis illius tempus

pus clarè aperiunt. Itaq; ex re erit in traditionis iſtius auctoritatem paulum inqvirere & primo loco diſpicere, unde ſua habuerit Lyſchander. Hanc in rem partem literarum adferam, qvas mihi ante annum ſcripſit *Arnas Magnæus* Archivarius Regius, civis meus & amicus: *Quæ*, ait, *de Cimbriæ Judicibus, Dano, primo, ut volunt, Daniæ Rege, vetuſtioribus, Lyſchander Genealogiarum ſuarum libro III. habet, ea maximam partem debet ejusdem argumenti libello Danico, nunqvam impreſſo, cujus aliqvot exemplaria vidi, & unum ipſe poſſideo. Ille verò libellus deſumtus eſt ex Nicolai cujusdam Petreii opere, cujus nonnulla typis divulgata ſunt ſub titulo:* Cimbrorum & Gothorum origines, migrationes, bella atq; coloniæ. *Sed major ejus pars in manuſcriptis adhuc inedita latet. Petreius iſte ſe inſignem hunc (ſi Diis placet) antiqvitatis theſaurum anno 1547. in Gotlandia inſula inveniſſe ait.* Scriptum hocce Petreii *Verelius* Not. in Hiſtor. Gothrici & Rolfi p. 6. *Chronicon Gothlandico-Cinbrium* vocat, & Danici illius libelli auctorem *Nicolaum Michaelis* appellat. Illius de utroqve verba hæc ſunt: Horum " (*qvæ præcedunt*) occaſione Chronicon Gotlandico-Cim- " bricum excutiemus: Edidit hoc Nicolaus Petreius Haf- " nienſis; & Saxone 1800. annis vetuſtius eſſe venditat: " in Danicã poſtea lingvam ab Nicolao Michaelis transla- " tum, titulo: Danmarcks förſte Begyndelſe og Herkomſt. " *Pergit Verelius:* In hoc Chronico Gothorum origines " hac ſerie deducuntur. Gomer filius Japhet, Tygar filius " Gomer, Rex Phrygiæ. Gomer junior Rex Cim- " briæ ſive Jutiæ Anno mundi 1850. Segud Gomer filius, " Rex Jutiæ anno mundi 1960., Atzer Segudzſon anno " mundi 2020. Truid Atzerſon anno mundi 2085. Tiel- " var Truidſon anno mundi 2141. Oſtrid Tielvarſon 2781. " (*corrige* 2182.) Guti Oſtredſon anno mundi 2200. "

Hic (ut ex *Lyſchandri* libro tertio de Sereniſſimorum Daniæ Regum genealogiis, qvæ hic prætermiſſa ſunt, ſuppleam) Scandiam vicinasqve terras, qvas Getæ incoluerant, ſubegit. Illi enim avi ejus Truidis tempore adeo excreverant, ut Cimbri metu eorum colonias in Sædlandiam præſidiarias ducerent, eamqve excolerent, qvo etiam ipſe Truid conceſſerat, relicto in Cimbria filio Thielvare, ad inſultus vicinorum Nordalbingorum Angrivariorum & Marſorum reprimendos. Jam vero potentior Guthius, devictis Getis, provincias, Eoum auſtraleqve mare interjectas, in unum imperii corpus redegit; deductisqve ,, (*Verelium iterum exſcribo,*) ex Cherſoneſo & Selandia co- ,, loniis, in peninſulam Scandiam Gothorum protulit no- ,, men, (*qvod Cimbris prius impoſuerat*) & primum qvidem ,, in Scaniam, inde in Oſtro- & Veſtro-Gothiam. Vocati ,, autem Cherſoneſi incolæ, per 350. annos Cimbri, inde ,, per 710. annos Gothi, tandem à Dano Dani in hunc di- ,, em nuncupati. Tielvar Gutiſon deductis ex Cimbrico ,, (*Scandiæ*) portu coloniis, anno mundi 2264. Gothlandiam inſedit; occupatâ (*qvod ex Lyſchandro iterum addo*) in itinere prius Bornholmia, ubi unum ex ſuis nomine Beor, ,, reliqvit, qui inſulæ de ſe ipſo nomen dedit. Hafder Tiel- ,, varſon ex uxore Hviteſtierna tres ſuſcepit filios, Guti, ,, Grippa & Grumphin, (*Lyſchandro Gvelphinum*) poſt patrem ,, ſimul imperantes, & inde Guti ſolus. Hinc Vamlin- ,, gus Gutiſon & Hablingus Vamlingi filius. Multiplica- ,, tis in immenſum incolis Gotlandiæ inſulæ anno mundi ,, 2500 ſorte educuntur in alias terras transmigraturi, qvi ,, Helgone Duce Eſtoniam inſident. Mox ſub filio ejus ,, Dâno ſubactis Thracibus & Getis, ſedes ad Danubium ,, figunt. Veſta Dani filia anno mundi 2620. Velmarum ge-

genuit, Gothis tempore belli Trojani imperantem. Hactenus Verelii verba: qvibus ego seqventia addo: Velmari filium *Lyschander* libro IV. exhibet, nomine Danum vel Thanachim, à qvo fluvius Scythiæ celeberrimus Thanais, qvi Europam & Asiam dirimit, nomen traxerit. Hunc Thraces & Getas rebelles domuisse, Asiamqve minorem vastasse anno mundi MDCCXXXIV. adqve tributa pendenda adegisse tradit, eundemqve esse, de qvo Justinus & Jornandes tractant, reprehenditq; Justinum, qvod eum ante Nini tempora evexerit, cum tamen annis DCCCXXVII. à principio Monarchiæ ejus Asiam minorem domuerit. Post hujus tempora Principes ex Gothlandico stemmate prognatos oblivione sepultos tradit. Mox autem, ut & libro V. ubi de Bericonis & Filimeris expeditionibus agit, exercitum Filimeris, cum ex Prussia Vandalia & viciniś territoriis ad lacum Mæotim migraret, in duas partes scissum perhibet, qvarum aliâ in Asiam cum illo transgressâ, reliqva in Europa Thanachis Gothis se miscuerit, ibiqve remanserit. Hæc qvomodo subsistant, non asseqvor. Mortem enim Filimeris in annum mundi MMDCLII. refert, regniq; ejus annos XXII. numerat, eiq; Tanausiũ successisse memorat, qvi cum Rege Ægypti Vesose bellum gesserit, à cujus militibus in Media relictis, Parthi originem duxerint, cujus successorem nec apud Jornandem, nec alios nominari. Ego duos Tanaos vel Tanausios nusqvam invenio. Nec Justinus aut Jornandes plures referunt, & qvæ Lyschander de utroqve scribit, uni apud eos conveniunt. Illud vero se ipsum subvertit. Tanausium qvi LVIII. annis mortem Filimeris, eodem teste, anticipavit, ei jam mortuo successisse. Sed nec levis dissensus hic oritur inter Lyschandrum & eos, qvi Tanausium Filimeris filium

ſtatuunt, cùm hic omnes ejus progenitores ad Japhetum uſqve ordine recenſiti pateant, qvotqve ſinguli annos regnarint, apprimè conſtet. Ad Verelium redeo, qvi ſuperioribus ſuis verbis, ſeqventem ſubjungit cenſuram: *Fuiſſent certè inſignis antiqvitatis theſaurus, ſi genuina; ſed admotis oculis, turpis ærugo ſe prodit. Nihil jam de eo dicam, qvod Gothos non à Gomer, ſed à Magog Iſidorus & ceteri antiqvitatum conſulti derivent; Ipſa Chronologia ſingulis Regum temporibus tam adcuratè adſcripta, certiſſimum eſt argumentum falſitatis. Nulla qvippe monumenta hiſtorica, ante Chriſtiana ſacra huc illata, certâ temporum notâ inſignita ſunt, niſi qvâ ex ſynchroniſmis ætates colligi poſſint; nedum ut à diluvio tempora ſupputaverint. Character præterea dictionis adulterinum fœtum exprobrat. Qvod ne falſò à me dictum exiſtimes, en tibi textum Gothicum, qvem citat verſio Danica.* Japhet tridium Noe Son/ hvilkom hiete Gomer, han for til einom Landom/ udindan hed mindrum Aſia, og nefnde hed Folkid hannom folgdom Tygraner/ hvilked Landom fremtidom nefndes Phrygia. Hed er ſked da af Verldunge Ar varo gangin atirtan hundrit oc halfandrom ſtye/ udindan Saruks tidom. Sammelune for Tygar Gomers Son ofver Mærit til Europam, ier tredie Del af Verldum/ oc dvældom nogrom lunom i Skyterslandom/ neſt hin ſtora Myr/ hvilkom heiter Meotis, hvilkom er Mertz mutter. Metin da af Verldunge Aar voro gangin attirtan hundrit oc halftredium ſtye/ drog Gomer hin Unge af Skyters Landom genom mongom Landom mod Norden/ oc bygde ſa i hed Landom/ hvilked heiter Vitilandom/ (nu Jutland kaldit) oc ligger mot het Nordre Mærit/ &c. *Gratulandum vobis cenſeo, antiqvarii, de lingva Gothica remotiſſimæ vetuſtatis. Si ſic ſcilicet unqvam locuti ſint Gothi, & non monſtra ſint hæc verborum detortorum & ſolæciſmi. Putavit nempe*

puti-

putidissimi figmenti parens deformem dictionem ut antiqvissimam ab incautis exceptum iri: ideoq; voces ferè singulas in om *terminari voluit. Dimove jam hanc larvam, & de genuina facie judicabis. Bina hujus exemplaria MSS. legi, qvorum alterum Stephanii fuerat, jam Bibliothecæ Illustriss. Cancell. Com. Magni de la Gardie adscriptum, cui seqventia in fronte notata erant:* Hæc accepi annò Christi 1646. die 23. Octob. ab errone qvodam, qvi scriptor fuerat M. Claudii Christofori, ejusqve se scrinia compilasse aperte profitebatur. *Eqvidem, qvi Claudii istius Lyschandri audaciam, ab Villichio Vesthovio Cimbro egregie castigatam, novit, haud injuria fœtum hunc ipsi vindicaverit; ideo in lucem protrusum, ut Gothorum origines in Scandia aliqvando convelleret, & qvæ foris patraverunt, Cimbris adsereret.*

Doctissimo Verelio heic assentiri, calculumqve adjicere veritas jubet. Nihil enim verius scriptor ille asserere poterat, qvam supputationem istam temporum, Regum Dynastarumve singulis tam accurate adscriptam, certissimum esse falsitatis argumentum. Nostrarum itaqve observationum partem aliqvam adjicere libet, nullo cujusqvam insectandi studio, sed solo veritatis indagandæ, imposturamqve detegendi amore. Vellem qvidem scripto isti qvàm indubitatissima constares fides, & invicta auctoritas; eo qvod adeo perspicue gentis Cimbricæ originem & incrementa nobis exhibeat, ut sacro etiam Codici origines profitenti parum cedat; imò perpetuam æram, ordinem & annorum seriem clarius tradat, ut supervacaneum foret, ulterius qvicqvam de gentis illius principiis aut antiqvissimis rebus gestis inqvirere. Verum miraculo proximum videtur, tantis ulti-

ultimæ vetustatis documentis refertum thesaurum, contra omnium reliqvorum monumentorum fatum, in Archivis, nescio qvibus, totâ ethnicismi, & succedente religionis Pontificiæ periodis reservatum fuisse, ac omnium scriptorum, Saxonis etiam, atqve Regis Erici Pomerani (si tamen ipsius est, qvod sub ejus nomine circumfertur historiæ Danicæ breviarium: mihi enim à monacho qvodam compositum esse videtur.) industriam frustratum, non ita pridem in lucem prodiisse. Æqvè mirandum est, si locorum propria nomina, qvæ mediis temporibus (respectu ad antiqvissima illa habito ita dicendis) aliter, qvam in Gotlandicis hisce monimentis exhibentur, pronunciata fuisse, ex indubiæ fidei documentis constat, nunc qvasi mutationis istius tyrannide abrogatâ, rarâ fatorum prosperitate, in lingvam illam originariam, unde primam impositionem acceperunt, transfusa sint; ipsumqve illud gentis idioma, tot seculorum millenariis magnam partem vel mutilatum vel proscriptum, nunc in integrum restitutum, velut postliminio redierit; ita ut hujus libri beneficio liceat summâ cum voluptate, hodiernâ lingvâ Danicâ, eâdemqve antiqvissimâ, qvicqvid memoriæ tradiderant terrarum harum aborigines, absqve labore cognoscere, qvod medioxuma illa tempora nobis jamdiu denegarunt. Sed nec intelligo, qvomodo summorum Patriarcharum memoria, qvam Gomerum huc advexisse statuendum erit, (Sarugi enim & Abrahami hic fit mentio) in tantam tam cæcam oblivionem abierit, ut posteriores ethnici nihil unqvam hoc terrarum tractu de iis audiverint, nullam ad posteros famam eorum trans miserint. Itaqve idem mihi hic accidit, qvod iis, qvi cumu-

latam

latam fortunam ſuſpectam habent. Nam novus ille fortunæ favor, qvi tantam abſtruſiſſimarum rerum notitiam ante ſeſqviſeculum primum in apricum produxit, merum videtur eſſe ludibrium: atqve de dicto profundiſſimæ antiqvitatis monumento jure id dici poſſe, qvod de Scephi Heremodi filii genealogiâ, à Semo deductâ, ſcripſit *Daniel Langhornius* Antiqq: Albionenſium pag: 333. *Genealogiæ*, ait, *prædictæ ſcioli qvidam, cum jam univerſa gens fidem Chriſtianam ſuſcepiſſet, priſcorum Patriarcharum nomina, a Semo, qvem Bedvigi patrem faciunt, ad ipſum usqve Adamum Protoplaſtum aſcendentes attexuerunt. Qvod Sheringhamo, Semum Cimbricarum, Svevicarum, Gothicarum & Saxonicarum gentium auctorem conſtituenti, adeo arriſit, ut harum genealogiarum auctoritatem, ad opinionem ſuam ſtabiliendam advocaret, qvaſi Saxonibus Gothisqve magis qvam eruditioribus Romanorum, Græcorum, Ægyptiorum, Chaldæorum ac Serum populis innotuiſſet integra Macrobiorum illorum ſeries ac Moſaica nomenclatio.* Aliter ſentit *Arnoldus de Fine* Nidaroſienſis antehac Epiſcopus, in Obſervationibus ad hiſtoriam Norvegicam (qvam conſcribendam ſuſcepit, atqve in eam rem nonnulla congeſſit, ſed morte præventus nihil abſolvit) mihi à lectiſſima illius uxore, nobiliſſimâ Matronâ Mariâ Hofmannâ amicè communicatis. Ibi dictarum Gotlandiæ Antiqvitatum fidem aſſerturus, *Iani* potiſſimum *Minoris* judicium allegat, qvem cap. VI. libri ſui contra Petrum Roſæfontanum magnificare ait priſcam antiqvitatis per manus traditæ auctoritatem, ad oculum demonſtrantis, Svecos a Magogo ortos, in has oras boreales circa annum Mundi MDCCCXLIX penetraſſe, cui contradicere non oporteat; miraturqve, qvod ſolis Sveonum hiſtoricis, Jacobo Gislonis & Petro Petræo, ali-

isqve, illud laudi ducatur, qvod Danicis documentis vitio vertatur, nempe certa a diluvio tempora ſupputaſſe, aut monumenta hiſtorica ante Chriſtianam æram, certa annorum nota inſignita, in medium produxiſſe, aut coævas ex ſynchroniſmo ætates collegiſſe. Sed nihil auctoritatis Gotlandicis iſtis antiqvitatibus hinc accedit: Janus enim Minor, aut ſub ejus nomine Meſſenius, hæc ſcripſit, ut antiqvam originis gloriam genti ſuæ qvoqvo modo conciliaret. Habetqve hic locum, qvod de Britannorum antiqvitate ſcripſit *Buchananus* Hiſtoriæ Scoticæ lib. 11. *Qvi*, inqvit, *de veteribus annalibus originem afferre ſe aſſeverant, reddenda opinor illis erit ratio, qvis primus iſta tradiderit; ubi tamdiu latuerint, qvomodo ad nos poſt tot ſecula incorrupta pervenerint.* Imo ipſe *Lyſchander*, Antiqvitatum iſtarum maximus patronus, in præfatione ad Operis ſui Genealogici lib. V. veritatem confeſſus ſeqventia ſcribit: *Gothi eorumq; propinqvi & conſangvinei inter antiqvisſimas bellicoſisſimas & famigeratiſſimas gentes, qvæ in hiſtoricis monumentis occurrunt, reputantur. Eorum fortitudo geſtaqve Martia ab antiqviſſimis probatiſſimisqve ſcriptoribus, Græcis atq; Latinis admodum celebrantur. Verum fateri cogimur: hic in Dania aut his regnis ſeptentrionalibus parum aut nihil de iis conſtare. Id qvod tempori, Marti, incolisqve ignoſcendum. Tempori, qvod omnia obliterat; Marti: qvi imperium invaſit, Minervamqve & ſcriptores ex his regnis eliminavit, cum omnes præclara perpetrandi, neminem conſcribendi cupido inceſſit. Qvin & indigenæ de his poſteros inſtruere, eorumqve notitiam ad ſeros nepotes traducere neglexerunt.* Qvid vero de tam remotâ, à noſtris temporibus vetuſtate, in tanto omnium de ſeptentrione iſtis ſeculis ſilentio, ex ſynchroniſmis ſibi polliceri poſſint antiqvitatum iſtarum propugnatores, non video.

To-

Tota enim Germania Taciti tempore, literas ignoravit; & si qvid antiqvissimi poëtæ de rebus vetustis numeris suis complexi sunt, jam Saxonis qvidem tempore interiit. Dic ergo qvæso, qvinam illis seculis Reges in Svecia, qvi in Norvegia, qvi in Germania, aut Danis vicina Saxonia, externis fide dignis scriptoribus notati sunt? ne unum qvidem invenies. Instas, concordare Antiqvitates istas cum sacrarum literarum calculo: rem acu tetigisti, qvid enim facilius, qvam secundum illarum, aut alii prævii scriptoris contextum, aliud scriptum comminisci, cui ea adjicere possis, qvæ iis augendis aut illustrandis, vel etiam refellendis, prout decreveris, inserviant. Cujus evidens exemplum habemus in Johanne Magno, qvi methodum Saxonis in Regum Daniæ & Sveciæ indice sæpius ita accurate observat, ut utriusqve Regni Principes, omni tempore, & singulis seculis sustentasse videantur, qvi acta publica literis proderent. Tantus in illorum synchronismis consensus, cum tamen Norvegorum Islandorumqve documenta multum ab utrisqve recedant. Verum neqvaqvam gratis Saxonem tam religiose observavit: inde enim comminiscendi materiam arripuit ad eum refellendum, & Danos cavillandos, qvasi inficiari non posset, æqvales qvidem eorundem temporum fuisse Reges, qvos Saxo retulit, verum aliter in monumentis Svedicis rem expositam inveniri, cum tamen ex proprio cerebro plurima finxerit, qvod nos ad calem operis hujus prolixius & ex professo monstrabimus. Ad dictionis characterem transeamus. Certe textus ille Gothicus, qvem Lyschander & Verelius adferunt, cum neqve antiqvæ, neqve hodiernæ lingvæ genium exprimat, monstrum est, a tyrone lingvæ veteris in lucem editum. Id enim affectatus & anxie

qvæſitus horror, priſco idiomati incognitus, ad incautos decipiendos, terminationibus in OM plerumqve converſis, facile indicat. Accedunt denominationes compoſitionesqve imperitæ, qvas ex monumento iſto Lyſchander exhibet; harum qvædam exempla oſtendam: *Arbus* ibi dicitur, qvaſi *domus remorum*, qvod ibi domos ſev navalia piſcatores remis condendis ædificaverint in Cimbrico littore ad urbem Arhuſiam. Verum veteres membranæ ubiqve *Aros* vocant, qvod *oſtium amnis* denotat. *A* enim *amnis*, in gignendi caſu *Ar* habet. *Os*, *oſtium amnis* ſignificat. Notationem fulcit ſitus oppidi ad oſtii ripas, tum & compluribus villis ex eadem cauſa impoſitum idem nomen, ut Nidaroſiæ nobili Thrandiæ urbi & metropoli, fundatæ ad oſtium amnis, qvi *Nid* vocatur. Hinc *Nidaros*, *Nidi amnis oſtium*. *Sædland* a ſatione vel frugum proventu dictum perhibetur qvod in antiqvis membranis *Sialand* ſcribitur, a mari circumfluo. *Edda* & *Snorrii* Chronica MSS *Selund*, qvaſi *maris lucum* appellant. Vide, ſi libet, Notas *Stephanii* in Saxonis præfationem pag. 19. & in his inſignis viri *Brynjolfi Svenonii* Epiſcopi Scalholtenſis teſtimonium. *Borringia*, qvam nunc *Bornholm* appellant, a viri, qvi *Beor* vocatus ſit, nomine dicta traditur. Vetuſtisſimæ membranæ, qvot vidi, qvamvis rationem nominis non exponant, *Borgundarholm* tamen præferunt. Nomen ſexui fæmineo proprium flexus indicat, â recto *Borgund*, in genitivo *Borgundar* extenſum, procul dubio a fæmina *Borgund* enatum, non a viro *Beor*, ſic enim *Beorsholm* ſcriberetur. Extat & in Norvegiæ aqvilonaris provinciâ Sunnmæriâ, paſtorale prædium *Borgund* dictum. A Duce qvodam Borgundarholmenſi, aut eorum colonia, Burgundiones fortè dicti ſunt, qvi circa annum Chriſti CD.

cum

cum Vandalis & Svevis ab ultima Germania profecti, varias Galliæ partes occuparunt, regnoqve constituto Burgundiæ nomen de suo imposuerunt, cujus caput Regiaqve sedes Arelate. || *Laalandia* ab area ubi frumentum trituratur appellata traditur qvasi *Loislandia.* In monumentis nostris, nominatim *Knytlingorum historiâ*, *Lalandia* scribitur. *La* autem Islandis, priscæ lingvæ custodibus, pausa est, inter continuum (non qvi statis horis fit) fluctuum ad littora attritum, qvi si fortè illic præ vicinis insulis variat, nomen etiam insulæ indidisse videri poterit. Qvod si qvis *Philippi Cluverii* etymologiam â voce *Laag*, qvod *humilem* denotat, magis probet, terramqve ab humili solo dictam conjiciat, nec ego repugno; facile enim properantiam lingvæ imitati librarii, literam *G.* omittere poterant. | De primariæ Jutiæ urbis, *Viburgi*, nomenclatura nihil agam, qvum de ea opinionum diversitatem, in Notis ad Ius Aulicum Canuti Magni fol. 696. abunde suppeditet optimus dum inter nos vixit, nunc inter sanctos bonitate fulgens *Petrus Resenius.* Hæc de nomenclatione dicta sunto. Non Danis solum monumentum hocce antiqvitatis gloriam asserit; cum Scotis Frisiis & Anglis, Svecis, Norvegis, Saxonibus, Svardonibus, Angrivariis, eam qvoqve partitur. Vide Lyschandrum libro III. pag. 30. ubi ad dictarum nationum latrocinia insultusqve cohibendos, speculæ in editissimis terrarum partibus erectæ memorantur a Truid posteriore, qvi judicis titulo præfuit anno Mundi MMCCXC, longè ante Fergusii primi Scotorum Regis tempora, qvem Alexandro Magno æqvalem Scotici scriptores faciunt, & ante Scottonis ætatem, qvem sub Daniæ Rege Frothone primo Scottici nominis conditorem *Saxo* inculcat, circa annum mundi MMMCC. ex Lyschan-

Laaland

Viburg

ſchandri calculo. Tametſi Radulfus de Diceto pag. m. 626. originem Scotorum mille & duobus annis Iſraelitarum egreſſu ex Ægypto recentiorem facit, ducentis circiter annis Saxonis Scotto inferiorem. Nec ipſi Angli gentis ſuæ primordia, a tanta antiqvitate repetunt. Nam eorum moderatiores, qvi fabulas Britannicas jam dudum exploſerunt, fatentur ante Iulii Cæſaris tempora, nihil de Britannis exploratè cognitum eſſe, niſi Divitiacum Regem Sveſſionum Britanniæ imperium obtinuiſſe, teſte *Camdeno* ſuæ Britanniæ pag: m. 28. qvicqvid recentiores veterum Britannorum theſauros aliorumq; ſcripta revolventes ſentiant. Inprimis *O-Flaherty* qvi exploſo Bruto (utpote qvi nunqvam in rerum natura extiterit, auctoritate Gildæ, vetuſtiſſimi Britonum ſcriptoris) longe vetuſtiorem Britannum Ferguſii Rubri filium, Nemetii nepotem, gentis Britannicæ conditorem ſubſtituit circa annum M. 2245. ante inventam, vel certe uſitatam navigandi artem. Nec Ubbo Emmius, Friſiorum hiſtoricus gravis & luculentus, ultra nati Chriſti epocham ſuæ gentis originem extendit, non qvod in antiqvitate cum vicinis gentibus ſuam qvoqve certare poſſe diffideret, ſed qvia idoneis teſtimoniis de ſuperiorum ſeculorum geſtis deſtituebatur. Supereſt ad huc unum Gotlandicæ antiqvitatis & celebritatis teſtimonium, inſcriptio nimirum, literis Runicis inſculpta ſaxo, prope urbem Visby, qvod *Korpeklinte* appellatur, qvæ migrationem Helgonis cum Gothis æternitati conſecravit, qvam *Vormius* Monument. Danic. libro V. pag. 451. ita vertit. *Anno bis milleſimò qvingenteſimo, exiit Helgo cum Gothis ſuis.* De illa judicium eſt *Verelii*, qvod dialecto Cimbrica vix heri ab impoſtore aliqvo ſcripta videatur, Mitior Vormii cenſura eſt: *Ferunt*, ait, *Helgonem hæc ſculpenda curaſſe, ante ab-*

abitum ſuum, qvod tamen mihi vix videtur probabile, cum eo ſeculo, non annos ſed hyemes computaverint, ac tunc temporis epocha conditi Mundi, à qva hic ſit computatio, noſtratibus plane fuerit incognita; ab aliqvo igitur medii ævi hæc exarata arbitror. Et ego qvidem ab aliqvo, qvi longe infra medium ævum vixit, non, ut putat *Sheringhamus*, a rerum antiqvarum ſtudioſo, ſed aliqvo rebus antiqvis fucandis nato, nec ad conſervandam rei geſtæ, ſed recens natæ chimæræ ſuæ memoriam. Nulla me libido inceſſit Antiqvitatibus hiſce Gothlandicis, aut ejus fautoribus inſultandi, ſed evidenti neceſſitate compulſus hæc notaui. Mihi enim certum aliqvod tempus, aut ſaltem certo ſimile, inveſtigandum eſt, unde hiſtoriam exordiar, & proinde ea principia removenda, qvæ traditionum repugnantiis, aut palpabili abſurditate ſe ipſa ſubvertunt.

CAPUT IX.

De Sveticis Scriptoribus.

Viſis præcipuis antiqvitatum Danicarum concinnatoribus, par eſt ut ad Sveticorum annalium conditores pedem promoveamus. Omnium inſtar erit unus Upſalenſis qvondam Archiepiſcopus Johannes Magnus, cujus hiſtoria Sueo-Gothica omnibus nota. Præteribo qvantum licet ea, qvæ partium ſtudio motus in gentem Danicam iniuriosè ſcripſit, aliisqve potius argumentis vanitatem ejus ad oculum monſtrabo,

Is auctoritatem ſuam eo potiſſimum ſtabilire nititur, qvod indigena Gothiæ de rebus notis apprimeqve perſpectis tractet, carmina etiam patriâ lingvâ concinnata, inqve

qve conviviis excitandæ ad virtutem juventuti freqventer cani ſveta, & ne longæva vetuſtate aboleri poſſent, rupibus & ſaxis inſculpta, ad magnam hiſtoriæ ſuæ partem conficiendam adhibuerit; plura inſuper antiqviſſima volumina, publica ſacerdotum Upſalienſium fide & Gothico ſermone & charactere conſcripta, atqve huc illuc diſperſa â ſe inventa, ad ſui inſtituti negotium accommodaverit. Hæc forte Romam ſecum ſi devexit, deperdita qvis ſtatuat, ſaxa tamen & rupes in patria reliquiſſe minime ambigat, nec aliò inde translata putandum. Qvæ ſi, ut ille profitetur, hodie extarent, ſeriemqve hiſtoriæ, temporumqve nexum, geſtorumqve ordinem monſtrarent, immerito ſcriptores poſteriores, veritatis amantes, ab illius traditionibus receſſiſſent. Unum carmen Sapphicum, qvod a magna antiqvitate celebrat, nobis exhibet, de Eirico primo Gothorum Rege. Id cum ingens, ut videtur, teſtimonium de Gothorum prærogativa afferat, mirum indignum viſum, qvod cautibus inſereretur. Nobis tamen a Verelio Not. in Hervoræ Hiſtor. pag. 113. patriâ lingvâ communicatum, nullam antiqvitatem præferre videtur, temporibusq; Regis Eirici Pomerani factum conjicimus. Nec major auctoritas voluminibus, qvæ citat tribuenda, ſi enim antiqva fuiſſent, haud tot ſeculis delituiſſent. Ego illaudatâ poſterorum induſtriâ, anilibus fabulis referta fuiſſe colligo; præſertim cum Eiricus Olai, hiſtoriæ Suedicæ ſcriptor vetuſtus, æqvalis Regi Daniæ Chriſtiano Primo, qvi anno MCDXLVIII ad imperium evectus eſt, nihil horum viderit, vel nullum illis pretium ſtatuerit, aut locum in hiſtoria ſua reliqverit. Imò eundem qvem alii, patriorum documentorum defectum pag. m. 8. qveratur dicens qvod ſucceſſio Regum Sveciæ difficulter aliqvo ordi-

ordine tradi possit; defectu documentorum authenticorum, saltem ad ea tempora, qvibus Christiana professio in illâ terrâ fundata est (fundata est autem post annum Christi millesimum): idqve primo, defectu scriptorum idoneorum; deinde qvod si qvædam a majoribus ad posteros pervenerunt, tamen ut frivola neglecta nullius pensi habita fuerint; tertio qvod externi Reges prædecessorum genealogias interceperint, & deleverint; deniqve qvod in multos principatus distincta fuerit regio, & postqvam ad duo regna reducta esset, unus sæpe Rex alterum factione populi sublatus removerit, qvod cum sæpius obtinuerit, haud facile constare, qvi regnaverit, aut regno exutus fuerit. Has regulas si Johannes Gothus observare voluisset, minime tot Reges ipse finxisset ê proprio cerebro, id qvod ei perinde ac Lyschandro Clarissimus *Verelius* Not. ad Hervoræ Hist. p. 42. his verbis improperat: *Crantzii qverela motus Johannes Magnus lib. 8. cap. 16. æqvè ut Lyschander providere voluit, ne aliqva in nostra historia lacuna deprehenderetur, Regibus non paucis recensitis, qvorum apud aliòs nulla mentio, illaudata profecto industria, & pessimi apud posteritatem meriti, dubia vel ficta à genuinis hoc pacto vix discernentem. Nam ut fuerint qvidam ex illis Reges vel Principes illustres, an eo tempore, numero & ordine sibi successerint, admodum est lubricum statuere. Longe præstat inopiam fateri, qvam fucatas opes ostentare. De Regibus istis ita D: Loccenius: Hos omnes Ericus Upsalensis & alii veteres non agnoscunt, & tamen tanto temporis intervallo, nimirum 343. circiter annis, oportuit fuisse Reges.* His subjiciam Philippi Cluverii censuram de Johanne Magno Germaniæ Antiqvæ Lib. III. cap. XXXIV. pag. 630. *Johannes*, inqvit, *Magnus, Archiepiscopus Upsalensis, qvod Gothorum, etiam ante exitum ê Scandinavia XIII. Reges nomina-*

tim enumeravit, id ſane de ſuo, multo Iornande veſanior adfingere auſus eſt; è cujus hiſtoria ſi ea, qvæ duce Iornande e Getarum Gothorum & Scytharum rebus geſtis, ſuis Gutis falsò adſtruxit, demas, vix tertia pars univerſi operis manebit.

Sed qvoniam recentiores Suecorum ſcriptores, viri inclyti, jam dudum deprehenſis ejus nugis, Islandorum memoriis, longe majus pretium ſtatuerunt, in eo refellendo non ero operoſus. Saltem ad calcem hujus operis, Deo duce, luculenter monſtrabo, non Saxonem eidem impoſuiſſe, ſed eum Saxonem in ordine Regum Sveticorum tam religioſe ſecutum fuiſſe, eo tantum fine, ut celeberrimæ gentis Danicæ famam convelleret, orbiqve literato illuderet.

Atqve hæc de ſcriptorum ſeptentrionalium auctoritate & fide doctiorum peritiorumqve hominum judicio ſubjicio, certò mihi perſvadens nacturum me inter illos aliqvot ſuffragatores, qvi mecum ſtatuant, veterum poëtarum carminibus, ante fundatam Chriſtianam religionem, invectasqve cum illa in ſeptentrionem Romanas literas, præ omnibus aliorum aſſertis, in hiſtoria ſeptentrionis maximum pondus eſſe tribuendum, & per conſeqvens Islandorum annalibus, qvi inde deſcripti ſunt; præſertim cum aliarum gentium hiſtorias, cum iis conſentientes, illis non raro robur addere videant, id qvod in hiſtoria Orcadenſium, de bello Brianico in Hibernia geſto, & paſſim alibi a nobis oſtenſum eſt.

THOR-

THORMODI TORFÆI
SERIES DYNASTARUM ET REGUM DANIÆ.

LIBER II.
De Epocha Regni Danici.

CAPUT I.
Dania Antiqvitus Gothia dicta Gothorum & Vitarum nomenclatio perpenditur.

Gothorum nomen, externis ſcriptoribus celebratiſſimum, totoqve orbe decantatiſſimum, nec annalium noſtrorum concinnatores latuit; an Gothis, Scythis, Cimmeriis, Cimbris, reciprocum, non item definiunt. Jam dudum de his a doctiſſimis viris variè diſputatum. Nobis propoſitum eſt qvantum ex Islandorum antiqvitatibus de populis, iſto ſymbolo comprehenſis, accepimus, in præſens evulgare. Et primo: qvo nomine ve-

nerit universus terrarum tractus, qvem gentes, hoc vocabulo illustres, seculo, natales Christi, omnium Domini, proxime præcedente, incoluerunt. *Gothiam* dictum constat ex *Rimbeglâ*, libro vetusto, qvi Odini huc migrantis tempore, regiones, qvas Asæ postea incoluerunt, *Godlandias*, & incolas *Godiod*, i.e. *Gothicas nationes* appellatas testatur. Integer locus exstat inferius Lib. III. cap. IV. Universum illud territorium in *Reidgothiam* & *Eygothiam* divisum fuisse testatur *Edda* his verbis: I þann tima var kallat allt megin- „ land þat er hann (*Odinn*) atti Reidgotaland, en eyiar „ allar Eygotaland, þat er nu kallat Danaveldi oc Sviaveldi. i. e. *Eâ tempestate* (sc: cum Odinus septentrionem occuparet) *universa continens, qvam* (is) *possidebat, Reidgotalandia* (Reidgothia,) *insulæ vero omnes Eygotalandia* (Eygothia) *appellabantur, id nunc Daniæ & Sueciæ regnum est.* Possidebat insuper Odinus Norvegiam, cui filium Semingum præfecit; imo & partem magnam Germaniæ. Patet etiam ex *Saxone* Norvegos Gothis annumeratos fuisse. Nam Lib: VIII. in belli Bravici descriptione pag. m. 146. Thorkillum Thelamarchensem Guttonibus annumerat: suffragante *Verelio* in Notis ad Cap. I. Historiæ Gothrici & Rolfi pag. 12. his verbis: *Qvi Dalakarlos præterfluit Dalaelf nobis dicitur (elf enim commune nomen est & flumen significat.) Ita qvi per medios Gothorum populos labitur inter Visigothiam & Norvegiam, Gotelba sive Gautaelf nuncupatur, Gothiqve sunt qvi ab utraqve fluminis ripa colunt: Visigothi scilicet & Norvegi Cisalpini forte etiam trans-Dofrani.* Præfatio præterea carmini antiqvissimo *Grottasaung* præmissa, diserte testatur eas terras, qvæ illo tempore, cum Snorrius Sturlæus, aut si qvis alius, Eddam ex vetustissimis odis concinnavit, Daniæ nomen retinebant, antiqvitus

Gothi-

Gothiam dictas fuisse; ibi enim sic habetur: Skioldr het „ sonr Odins er Skioldungar eru frakomnir, hann hafdi „ atsetu oc red laundum, þar sem nu er kaullut Danmaurk „ en þat var kallat Gotland, i. e. *Skioldo nomen erat filio Odini, unde Skioldungi promanarunt, is consedit regnavitqve ubi nunc Dania dicitur, illo vero tempore Gotlandia (Gothia) vocabatur.* Partem autem Gothiæ, *Reidgotalandiam* seu *Reidgothiam* fuisse, præter allatum testimonium *Snorrius* etiam *Sturlæus* in vita Dagi Sueciæ Regis haud obscure suggerit, cum passerem, qvi Regi in deliciis erat, in *Reidgotalandiæ* Vorva occisum, Regem autem in *Gothiam* ad eum ulciscendum profectum in Vorva exscensionem fecisse tradit. Dagr Konungr vard illa vid er spaurrinn kom eigi heim. „ geck hann þa til sonar blotz til frettar, oc feck þau svor at „ spaurr hans var drepinn a Vorva (*aliud exemplar habet* „ Iorva) sidan baud hann ut her miklom, oc for til Got- „ landz, enn er hann kom a Vorva, geck hann upp med her „ sinn oc heriade. i. e. *Rex Dagus admodum ægrè tulit non rediisse passerem, igitur piaculari sacrificio celebrato oraculum consuluit. Responso certior in Vorvâ occisum, collectis ingentibus copiis Gothiam petit, Vorvamqve delatus, in terram populabundus excurrit.* Situm autem hujus Gothiæ seu Reidgothiæ *Thiodolfus de Hvini*, in epitaphio ejusdem Dagi, respectu Sveciæ ad occidentem locat, his verbis:

Enn þat ord a austr vega
Visa ferd fra vige bar
At þann gram um geta skyllde
Sleyngo þref sleipnis verdar.

Sensus est: famam, in orientem, Sveciam scil. (qvippe domum ejus) retulisse, qvod in Vorva seu Jorva cæsus

 esset.

eſſet. Ex Reidgothiâ iſtâ *Verelius* Notis in Hervor. Hiſtor. p. 115. *Ridgothiam* facit, ac Smalandiam eſſe arbitratur. Verum ſitus regionis prædictus Smalandiæ neqvaqvam, apprime autem Jutiæ convenit. Diviſio qvoqve hæreditatis regnorum Ragnaris Lodbrochis, qvam exhibet *Olafi Tryggvini vita* in binis membranis, penes Arnam Magnæum, Archivarium Regium, Gothiam Svecicam à Reidgothia claris verbis diſtingvit, ubi Biorno Ferrei Lateris Sveciam, Oſtrogothiam & Veſtrogothiam: Sigurdo Angvioculo Eygothiam, Scaniam & Hallandiam: Hvitſerco Reidgothiam & Vindlandiam ſeu Vandaliam ſorte obtigiſſe memorat. Locus inferius lib. III. Cap. XI. videri poterit, quem heic integrum exſcribere nolumus. p. 375. Eadem *Olafi Tryggvini vita* Reidgotalandiam Daniæ partem fuiſſe diſertis verbis teſtatur, ubi ait: Gormr

„ Konungr for med her ſinn i þat riki Danmerkr, er þa
„ var kallat Reidgotaland, enn nu er kallat Jotland, a
„ hendr þeim Konungi er þa red þar fyrer, ſa var nefndr
„ Gnupa. þeir attuz vid nockurar orroſtur, en ſva lauk
„ at Gormr felldi þann Konung, oc eignadiz allt þat ri-
„ ki. þvi næſt for Gormr a hendr þeim konungi er
„ Silfraskalli var kalladr, oc atti vid hann ofrid oc orru-
„ ſtur, oc hafdi Gormr jafnan ſigr. oc um ſidir felldi hann
„ þann konung. eptir þat geck hann uppa Jotland, oc eyd-
„ di þar ollum Konungum, allt ſudr til Slets. oc ſva
„ vann hann mikit riki i Vindlandi, margar or-
„ roſtur atti hann vid Saxa oc giordiz inn rikaz-
„ ti konungr. hoc eſt, *Gormus* (Rex Daniæ) *in illam partem Daniæ, qvæ tunc Reidgotalandia, jam vero Jutia nuncupatur, adverſus Regem qvendam, Gnu-*

pam

pam dictum, cum exercitu profectus est, qvem post aliqvot prælia occidit, & regnum ipsius in suam potestatem redegit. Deinde expeditionem suscepit contra Regem qvendam, nomine Silfraskallium. Postea in interiora Iutiæ pergens, omnes Reges ad Sleswicum usque devicit & magnam partem Vindlandiæ (Vandaliæ) sibi subjecit. Multa prælia contra Saxones gerebat, & Rex potentissimus evasit. His addimus *Snorrii Sturlæi* aliud testimonium in præfatione ad Eddam: þa byriade Odinn ferd sina, oc „ kom iþat land er þeir kolludu Reidgotaland, oc eignadiz i „ þvi landi allt þat er hann villdi, hann setti þar til landa „ sonn sinn er Skiolldr het, hans son het Fridleifr, þadan „ er su ætt komin er menn kalla Skioldunga, þat ero Dana- „ konungar, oc þat heitir nu Jotland er þa var kallat Reid- „ gotaland. i. e. *Odinus* (distributâ inter filios Saxoniâ) *in aliam migravit regionem, qvæ tunc Reidgotalandia dicebatur, & qvicqvid ibi placuit sibi vendicavit. Huic terræ præfecit filium Skioldum, qvi Fridleifum genuit. Inde Skioldungorum* (sive Skioldiadum) *familia ortum ducit. Hi sunt Daniæ Reges. Ista vero Reidgotalandia, nunc Iotlandia appellatur.* Testimonium hocce nullo jure *Verelio* suspectum fuit qvippe tot adductis locis stabilitum. Præterea nusqvam in vetustis membranis *Ridgotalandia* mihi occurrit, sed ubiqve *Reidgotalandia.* Dicitur autem *Reid, currus*, vel etiam *eqvitandi actus*, qvâ notâ ab *Eygotalandia* distingvitur, *insulari* scilicet *Gothiâ*, curribus & eqvis minime perviâ, Qvibus observatis, concidit, longa argumentorum series, qvam pertexuit Verelius ad asserendum Smalandiæ Reidgothiæ nomen. Sunt alias complura, qvæ Daniæ Gothiæ nomen asserunt. qvorum qvædam *Grotius* in Prolegomenis in Procopium adducit, nimirum qvod *qvi nunc Juttæ vocantur, Gioti* sint *mediæ ætatis scriptoribus. Nam posterio-*

rioribus Danis id est usitatum, G. literam in J. consonam inflectere; unde & illam Scanziæ Gotthicam Jytlant ipsi vocant, & partes ejus Ooster-Jytlant Wester-Jytlant: & amnis in Juttia est Guddenaa: id est Gotthorum flumen. Qvi ex Iuttia in Angliam venere, in Annalibus Anglicanis Petroburgensibus Geatuni dicuntur, & alibi Iotuni. In legibus autem Edvardi Confessoris. Guti similiter cum veniunt, suscipi debent & protegi in isto regno Britanniæ, sicut conjurati fratres, *qvod ibidem jam olim ab Ina constitutum dicitur.* Hæc Grotius. In eo tamen erraſſe videtur, qvod Iuthos hos â Gothis Scandianis ortos statuit, licet scriptorum testimoniis haud destitutus: qvi cum Danos a Gothis ortos percepiſſent, id ad Gothos Scanzianos traxerunt, cum verius Gothorum nomen, Danis, Suecis, Norvegis, Pruſſis, Pomeranis commune fuerit, licet singulæ gentes propriis vocabulis, ut certis notis, distingverentur, qvarum tamen qvædam regiones posteriori tempore ab Hunnis infeſſæ fuere. Danos autem in Scanzia *Iornandem* inter cæteras gentes constituiſſe, nil mirum, cum id tempôris Scaniam proprie dictam occupaverint, expulsis Herulis, tradente eodem. Omnem dubitandi ansam *Simeon Dunelmensis* præcidit, dum indicato oppidi Slesvicensis situ, illud inter Saxones & Gothos collocat, ut & *Ethelwerdus* antiqvus auctor a Camdeno & Pontano citatus, qvi circa annum Christi DCCCCL. vixiſſe traditur, cujus hæc sunt verba. *Anglia vetus sita est inter Saxones & Giotas habens oppidum capitale, qvod sermone Saxonico Sleswick, secundum Danos vero Haitby dicitur.* Non itaqve *Rosefontanus* Gothos & Iutos eosdem eſſe somniavit, sed magnis rationibus inductus debita gloria patriam suam fraudare, nec debuit nec voluit. Itaqve *Claudius Chri-*

Christophori Lyschander in prologo ad Librum V. Genealogiarum Sereniſſimorum Daniæ Regum, veritatis fiducia fultus, Danis Gothorum titulum, partem etiam originis eorum, non ſolum ex aſſertis extraneorum, ſed ex ſuperſtitibus locorum nominibus, hodieqve conſpicuis, veterem memoriam conſervantibus, rectius aſſeruit, qvam illuſtriſſimus *Arnoldus Hvitfeldius*, ſub initium hiſtoriæ ſuæ dubitavit, utrum ſeptentrionalis & auſtralis Gothia intra Danici territorii limites antiqvitus conſtiterit, qvemadmodum Svecia, ad hocuſqve tempus, orientalis & occidentalis Gothiæ nomen, in præclariſſimorum geſtorum teſtimonium retinet. Laudandus tamen ingenuus tanti viri candor, qvi officii hiſtorici non immemor, noluit illud adſtruere, qvod teſtibus idoneis ſe probare poſſe dubitabat. Nec tamen opinionem eorum omiſit, qvi illud, utpote non exiguum patriæ decus, Danis aſſerere conati ſunt, qvo poſteris anſam præberet, in veritatem diligentius inqvirendi. Igitur qvemadmodum Svecia poſteriori tempore Gothis accenſa non fuit, ut nec inſulæ, præter eas, qvæ Danici regni pomeriis continentur, in univerſum *Eygothia*, id eſt *inſularis Gothia*, dictæ, ſic etiam Norvegia, omiſſo univerſali nomine, iſtud ſibi proprium uſurpare maluiſſe videtur. Id qvod præfatio in *Eddam* his verbis haud obſcurè innuit. Eptır þat for hann nordr þar til „ er ſiar toc vid hanom, ſa er þeir hugdu at lægi um aull „ laund, oc ſetti þar ſon ſinn til þeſs rikis er nu heitir No- „ regr, ſa er Sæmingr kalladr, oc telia þar Noregs Konun- „ gar ſinar ættir til hans, oc ſva jarlar oc adrir rikis menn. „ i. e. *Adhuc ulterius verſus ſeptentrionem progreſſus eſt, donec illum exciperet oceanus, qvem omnes terras cingere putabat, ibiqve filio Sæmingo regnum deſtinavit, ubi nunc Noregr dicitur.* *Ab hoc*

Sæmingo genus suum numerant Reges Norvegici, ut etiam Comites & alii optimates. Hinc colligi potest Norvegiam tunc temporis istud nomen non indeptam fuisse.

Evicto qvod Gothiæ nomen Daniæ, Gothorum vocabulum Danis, à principio inter cæteras septentrionales gentes competiverit, proximum est, ut varias de etymo nominis opiniones exponamus.

Etymon Gothiæ

1. Opinio

Gog, Magogi filium, Japheti nepotem, Gothici nominis auctorem Svecicarum rerum scriptores plurimi faciunt. Hunc *Joh. Magnus* Hist. Sveo-Gothicæ lib. I. cap. V. & *Joh. Messenius* in Petri Parvi Refutatione cap. V. *Gethar* alio nomine dictum fuisse volunt. *Loccenius* Antiqvit. Sveo Goth. lib. I. Gothorum originem, & per conseqvens etymologiam refert ad *Gethar* Arami filium, Semi nepotem, cujus mentio habetur Gen: X. v. 24. & Paral: I. v. 17. Qvod si ita erit, magis Semus Japheti tentoria expugnasse, & tantum non destruxisse videtur, qvam in sua recepisse, si Prophetæ Noachi vaticinium, de cohabitationis societate sit intelligendum, qvod tamen ad assertionem hanc adstruendam a doctis alioqvin viris produci animadverto. Tanta namqve tam late per Japheti patrimonium diffusa progenies a Gothis pullulavit, ut haud exigua portio ipsius posteris accisa videri possit, Semoqve orientis imperatori accessisse, id qvod *Daniel Langhornius*, Antiqvit. Albion. Elench. p: 334. pariter agnoscit. *Aventinus* rerum Boicarum lib: I. *Getam*, tertium Ducem Tvisconis, Gothorum conditorem statuit. *Sheringhamus* cap: XV. pag: 351. a Jotis, qvos *Ptolemæus* ad mare Rhymmiorum in Asia collocat, nomen eorum derivat, qvos Odino duce accessisse existimat, ex eo, qvod adveniente eo peninsula illa, Reidgothia dicta, postea in Jutiæ nomen transierit.

2. Opinio

3. Opinio

Sed

Sed ex allatis nostratium testimoniis perspicuum est, multis post primum illum Odinum seculis, Reidgothiæ nomen ipsi invariatum constitisse. *Irenicus* Exeges. Germaniæ lib: VI. cap. II. Gothos à *Gotthila* Scytharum Rege, cujus filiam (Medupam vocat *Jornandes*) Philippus Alexandri Magni pater sibi sociavit, sive nuncupatos sive ortos statuit. 4. opinio. *Chronicon Gothlandicum*, Tielvaris filium Guthum, septimum Cimbriæ Ducem seu Judicem, devictis Gothis Scaniæ incolis, nomen suum imposuisse tradit, indeqve Gothorum nomen ortum persvadere conatur. 5. opinio. *Radulphus de Diceto* Imaginum historiarum pag: m. 627. â regione qvadam *Getia* Gothos derivat, 6. op. *Stiernhielm* â voce *geta* qvæ *gignere* significat, inde *Gotte* miles; qvem *gedid* appellant 7. op. *Philippus Melanchthon* & *Caspar Peucerus* in expositione Chronici Carionis in Decio his verbis: *Nomen Getæ, Gedid, militem significat*. *Johannes Lyschander* Sermone VIII. & *Hugo Grotius* in historia Gothico-Longobardico-Vandalica a *bonitate* dictos volunt. 8. op. *Arngrimus* a magnitudine corporis Gethis nomen competivisse putat. 9. op. *Jet* enim, Saxonice *geat*, *gigantem* significat; nomenclatura ex sententia *Sheringhami* satis concinna, licet ei verisimilius videatur, cum id ex historica fide traditum sit, Getas a Getâ nomen habuisse, cui forte nomen illud ex statura datum sit. *Fuit enim* inqvit, *vir strenuus & bellator eximius, Getarum Dux in primagentis adolescentia, anteqvam Scandiam ingressi sunt, cum adhuc ad Araxim fluvium sedebant, ut ex genealogia Regum Angliæ conjicere licet. Fuit Wodenus â Getâ editus, ab eodem qvoqve omnes Saxoniæ principes genus vendicant; post mortem vero, ob res fortiter & præclare gestas pro Deo habitus est, qvod tum temporis honoris fastigium summusqve apex fuit.* *Rodericus Toletanus* lib. I. cap. IX. à *fortitudine* Gothos dictos 10. opinio

vult, *Vitichindus* Rerum Saxonicarum lib. I. à populi duce, *Gothâ*. A voce *Gott*, qvæ Germanis *Deum* significat, nomen eorum accersit *Cornelius Agrippa* Occultæ Philosoph. lib. III. Cap. 35. qvam voculam à Vodani, vel Odini, appellatione inepte derivat *Gotfridus Viterbiensis* in Chronico, his verbis: *Votam qvidam Gotham adjecta litera dixerunt: ipse est qvi apud Romanos dicitur Mercurius, & tunc ab universis Germanis ut Deus adorabatur, unde usqve hodie, Goth in Teutonico, Latinè dicitur Deus.* De Gothorum etymologia *Edda* seqventia habet: Gotnar eru kalladir af „ heiti Konungs þess er Goti er nefndr, er Gotland er „ vidkent. Hann var kalladr af nafni Odins oc dregit af „ Gautz nafni. þviat Gautland eda Gotland var kallat „ af nafni Odins, en Sviþiod af nafni Sviðurs, þat er „ oc heiti Odins. i. e. *Gotnæ* (seu ut vertit *Verelius Gotini*) *nominati sunt, de nomine Regis illius, qvi* Gotius *dictus est, à qvo Gothia denominata est. Is nomen de Odini nomine sortitus est, & qvidem à nomine Gautii deductum. Nam Gautlandia & Gotlandia* (Gauthia vel Gothia) *à nomine Odini sua contraxerunt, Svithiod autem à nomine Sviduris; id etiam Odini nomen est.* Differentiam inter Gothiam & Gauthiam ex sola pronunciationis varietate promanasse *Verelius* notis ad historiam Gautrici & Rolfi pag. 5. existimat, aliis *au* ut *eu* Gallicum, aliis ut *o* latum, Ptolemæo ut *u* efferentibus, de qvo citatus locus consuli poterit. Verum in allato loco Eddæ Gauthi & Gothi evidenter distingvuntur; *Gothi* qve a Regis *Goti* nomine dicti perhibentur, *Gauti* ab Odini nomine *Gauti*; utrumqve tamen nomen ab eodem fonte manavit. Notat etiam exemplar Regium *historiæ Hervorianæ*, qvod penes me est, hoc Gothorum

Gau-

Gauthorumqve discrimen, dum diversas gentes, diversis Regibus subjectas, eas facit, rythmo qvi seqvitur:

Ar qvado Humla fyrir her rada.
Gizur Gautum, Gotum Angantyr.
Valldar Daunum, enn Vaulum Kiar.
Alrekr en frækni Enskri þiodu. i. e.

Traditur olim Humlius exercitui præfuisse, Gizur Gautis, Gothis Angantyr, Valdar Danis, Valis Kiar, Alrecus Vegetus Anglicæ genti. Observationem præterea meretur, qvod Gothi, Gutiqve a Danis allato versu distingvantur: nempe Balthicum regnum, forsitan in solis insulis Danicis fundatum, cum separatum haberet Regem, nunc Eygothiæ, nunc Daniæ notâ disterminatum fuisse videtur. Qvis autem ille Alrecus Vegetus fuerit, qvi Anglos illo tempore rexerit (ut id obiter moneam) plane nescio: cum hæc in prima Anglo-Saxonum tempora, nostro calculo, conveniant: ut nullo modo applicari possint Alrico Withredi filio, qvi in Cantio regnavit anno Christi DCCLX. melius forte Ethelrico (id nomen in Alreci facilè mutari poterat) Idæ filio, Ellæ nepoti, Northumbrorum regi, qvi anno DLXXXIX, cæpit regnare: qvamvis nec sic qvidem cum nostro calculo conciliari possit; eo qvod Angantyr, de qvo hic agitur, avus fuerit Hildis, uxoris Haraldi Grandævi, cujus natales nos in annum CCCCXCIII. referrimus.

A Gothis *Vitarum* nomen an ortum sit, non satis constat. Occurrit illud apud *Bedam*, pro qvo *Jutas Matthæus Vestmonasteriensis* habet. Idem etiam in manuscripto codice *Camdenum* legisse testatur *Stephanius* notis in Saxonem pag. 29. Terras eorum *Viteslet* i. e. *Vitarum planitiem*, Chronicon *Eirico Pomerano* adscriptum dictas

perhibet. *Sheringhamus* de Anglorum gentis origine Cap. VII. *Vetallaheeth* legit, & *terram undiqve aqvis madidam* explicat, aliàs de *Vitarum* nomine cap. II. uberius differens. Plura vocis illius ſynonyma *Verelius* Notis ad caput X. hiſtoriæ Hervorianæ enumerat, utpote *Vitaland* qvod Lucum Vitarum verto: *Vitabeid* i. e. inculta Vitarum: *Vitaheim*, domicilium ſeu manſionem Vitarum, *Vitalaund*, terras Vitarum. Hinc etiam *Vitungos Sidonio Apollinari* dictos docet, i. e. *poſteros Vitarum*, uti à Jutis *Jutungos* apud *Proſperum Aqvitanum*, *Svidam* & *Ambroſium*, i. e. *Jutarum poſteros.* Vitarum autem notationem tam ipſe, qvàm *Rudbeckius* Atlant. cap. XVI. qvod de Scandinaviâ agit, pag. m. 495. & cap. XXIIII. de Svevia pag. 613. (qvi tamen cap. XXVII. pag. 699. nudam literarum u & j trajectionem hìc agnoſcit) ut & *Reenhielmius* à lignorum ſtruibus, in promontoriis ad adventum hoſtium ſignificandum incendendis, (qvæ ſeptentrionis lingvâ *Vitar* dicuntur) deducunt, *Vitas*qve excubitores, ſtatores & cuſtodes eſſe volunt, ad piratarum ſcilicet inſultus indicio præcavendos conſtitutos. Verùm uti haud abnuo nomen gentis ſtruiumqve ab uno fonte profluxiſſe, ita gentem ab iſtiusmodi ſtruibus denominatam non credo. Nam ſi verum eſſet Eiricum, Oſtrogothiæ Regem, in promontoriis Scaniæ & Bleikingiæ tales excubitores conſtituiſſe, ad avertendas exſcenſiones piratarum, ex inſulis Danicis Gothos Scandianos infeſtantium; numqvid ab iſtis cuſtodiis inſularum illarum incolæ nomen mutuari poterant. Id enim illis proprium fuiſſe *Verelius* dicto loco ſtatuit. Altior profecto in nomine ratio latet: ſtrues enim iſtæ *Vitar* analogice dicuntur, id eſt *ſapientes & providi.* Id tamen attributum

rectori-

rectoribus populorum primo competit, qvi *Vitar*, *Vitkar*, *oddvitar*, appellantur, i. e. *procuratores* sc. publici commodi. Sic *Vordr* tutor, *varda* pharus sive specula, qvod navigantibus, vel terra proficiscentibus viam monstret, àqve periculo & errore tueatur, eâdem ratione dicta sunt. *Vordr foduriardar* i. e. *patriæ tutor* Rex dicitur. *Oddvita allrar þiodar* i. e. *totius gentis ducem*, Gusius Finnorum rector, & Sanctus Olafus se ipsos nominant in suis carminibus. Qvin & *Vita*, i. e. *sapientem*, *Thiodolfus de Hvini* Odinum appellavit, hoc disticho, Eddæ inserto.

Valr la þar a sandi
Vitnom eineygia
Fryggiar fadmbyggvi
Faugnudum dad slikri. i. e.

Strages ibi in campo jacuit, sapienti Monoculo (scil. sacra) *degenti in amplexibus Fryggæ* (Fryggæ marito): *tanto emolumento gavisi sumus.* In *Voluspa breviori* habetur: *Vitkar allir fra Vilmeidi*, i. e. *sapientes omnes à Vilmeido* profluxerunt. Eadem vox in lingvâ Anglo-Saxonicâ occurrit, exhibetqve eam *Thomas Mareschallus* Observat. in versionem Evangeliorum Anglo-Saxonicam p. 519. In *Legibus Adelstani* Rex ipse ita de se loqvitur: Nu hæbbe ic funden „ mid þam *vitum*, þe æt Eaxceastre mid me væron to „ middum vintre. Qvæ *Johanne Bromptone* interprete sonant: *Nunc inveni cum illis sapientibus qvi apud Exoniam fuerunt mecum in sancto Natali Domini.* Prophetam etiam *Vitegan* vertit Metaphrastes Anglo-Saxonicus cap. 2. Matthæi, v. 15. Item Magos ex oriente *Tungol-vitegan*, i. e. Astronomos, cap. eôdem. Qvod cum nostra lingvâ accuratè convenit, qvâ astra adhuc *tungl* vocantur. *Vitaslet* itaqve Imperii sedem denotat ; *Vitæ* qvasi Imperatores,

sa-

ſapientes, conſiliarii, dicti videntur, qvod ab ipſis jura legesqve reliqvæ gentes, ab iis ortæ vel ſubactæ, accepiſſent, memoriâqve nominis regionis primariæ, ejusqve prærogativâ, ſui erga ejus majeſtatem officii, debitiqve honoris, ſubmiſſè vel comiter colendo deferendi, æternum admonerentur. Ex teſtimonio autem Bedæ conſpicuum eſt Jutis illud nomen, haud minus qvam inſularibus Danis competere, cum Saxonibus & Anglis, Holſatiæ populis, eos jungat, qvi omnium advenarum primi in Angliam trajecerunt. Qvod ſi pro *Vitis*, ut vult *Vilhelmus Lambardus* in Archæonomia Anglicana, *Jutas* apud Bedam legere debemus, eos Gothos eſſe, conſvetudineqve Danicâ G. literam in I conſonam inflectendi, *Jutos* tantum dictos *Grotius* demonſtravit. Omnium autem operoſiſſime feliciſſimèqve *Olaus Vormius* lit: Runicæ cap: IV. hanc qvæſtionem tractat; cujus aſſertionem, hæc, qvæ ex vetuſtis membranis attuli, antiqvitatis teſtimonia abundè firmant. De ſingulis fuſè ſcripſit *Langbornius* in Antiqvitatum Albionenſium Elencho p: 321. & ſeqq. his verbis: Poſt Scotos
„ expediendi ſunt Jutæ, qvorum nomen apud auctores
„ mirum in modum variatur. Codices Bedæ MSS. con-
„ ſentientibus etiam Gvilielmo Malmesburienſi, Henri-
„ co Huntingdonienſi, Florentio Vigornienſi, Matthæo
„ Veſtmonaſterienſi, Ranulpho Ceſtrenſi, & aliis, Jutas
„ nominant: Libri Bedæ impreſſi Vitas: Abbo Floria-
„ cenſis in vita Regis Edmundi Vitos: Saxonica verſio
„ Geatum: Chronologia Saxonica Jotum: Fabius Æthel-
„ vardus Giotos: Legum Edovardi Confeſſoris interpo-
„ lator Gutas: alii Gutos: Scriptores Danici Juitas.
„ At variorum nominum variæ reddi poterunt ratio-
„ nes. Nam Jutæ, Juitæ, & Jotum à proceritate dice-
ban-

bantur, cum Jæt in singulari numero gigantem Gothi- „ cè notet. Jætum in plurali gigantes. Vitæ qvoqve „ & Viti à Vita Rege. Geatum, Gutæ, Guti & Gioti à „ majorum appellationibus vocabantur, qvi Getæ, Gutæ, „ Guti & Gothi sunt nominati. Nam Jutas esse gentem „ Gothicam nemo uspiam præter Versteganum ne- „ gaverit; qvem Sheringhamus satis refutavit. Hi sub „ Frothonis tertii, Danorum Regis, Augusto & Tiberio „ coætanei, auspiciis e Scania in Chersonesum rediisse, „ Cimbrisqve (qvorum post sancitam cum Augusto pa- „ cem nemo meminit) debellatis regionem illam occu- „ passe, suumqve ei nomen indidisse videntur; utqve ipsi „ Jutæ pariter ac Vitæ, ita eorum proles ac coloni, qvi „ Romanis plurimum negotii facesserunt, Juthungi & Vi- „ tungi nuncupantur, nam apud Gothos & Saxones ter- „ minatio Ung vel Ing, nomini proprio aut gentilitio ad- „ jecta, filiationem designat, ita ut Juthungi sive Vitungi „ sint Jutarum sive Vitarum filii, qvos etiam Grutungos „ perperam pro Guthungis, i. e. Gutarum filiis, aliqvan- „ do scribi Isacius Pontanus arbitratur. Jutæ, prout al- „ ternans belli fortuna tulit, nunc Danorum, nunc Saxo- „ num Regibus paruerunt. Saxonici vero regni partem „ eos constituisse, qvo tempore Saxones Britanniam peti- „ erunt, inde est colligere, qvod utrosqve populos tam Ju- „ tas, qvam Anglos, Gildas & Beda Saxones vocaverint. „ Hos Tacito haud incognitos fuisse, ab eoqve in descri- „ ptione Germaniæ Huithones vocatos putat idem Pon- „ tanus. Eorum patriam Jutiam sive Jutlandiam Danici „ chorographi Gothiam appellant, Edda Islandica Reid- „ gotalandiam, ipsorumqve respectu, Gothorum Regis „ titulum Rex Daniæ hucusqve retinet. In Britannia Can- „

„ tium Vectamqve insulam possederunt, cum Suthanto-
„ niensis agri parte, Vectæ objectâ, qvà Homelea fluvius
„ (Anglice Humble) oceanum intrat. Qvæ licet ad pro-
„ vinciam occidentalium Saxonum pertineret, à primâ
„ tamen sua origine Jutnacynn, id est Jutarum nationis,
„ & Jutarum provinciæ appellationem Anglo-Saxonum
„ temporibus retinuit. Ex eodem genere Gothico e-
„ rant & Dani, ut illa Adami Bremensis verba docent.
„ Dani qvos Jutos appellant, usqve ad Sliam lacum habi-
„ tant, qvi gravissima in hac insula gesserunt bella & ali-
„ qvandiu in ea consederunt. Hi etiam a nostratibus
„ scriptoribus Daci nuncupantur, a Ptolemæo Dauciones,
„ pro qvibus nonnulli perperam Danciones legunt, iidem
„ enim sunt Dauciones & Daci, itidemqve Daci & Dani.
„ Daci enim testibus Plinio & Pompeio Trogo populus
„ Geticus fuerunt, Danosqve gentem esse Gothicam
„ ostendit Jornandes, cui præter alios complures Jonas
„ Coldingensis suffragatur, citatis ex antiqvissimo codice
„ MS. his versiculis:

„ Gothi sunt Dani, Dani Gothiqve vocati.
„ Hos armis genuit qvia Scythica Dania sævos;
„ Traditio veterem simul & Scythas vocat illos,
„ Nomine sic terno gens Danica magnificatur.

CAPUT II.

De initio temporis historici apud Danos, secundum documentorum Islandicorum asserta; vel de immigratione Asianorum in Septentrionem.

Ce-

Celeberrimus rerum Germanicarum hiſtoriographus *Albertus Crantzius* in ſua hiſtoria Svedica ſobriè de gentium origine his verbis judicavit : *Eqvidem ad omnium gentium primam originem recurrere qvis poteſt? ab ea memoria ſumendum eſt dicendi principium, qvæ vel in carminibus memoratur, vel prima in literas relata eſt.* Hujus regulæ obſervantiſſimi Islandi, non ut ceteræ gentes ultimam antiqvitatis gloriam captantes, rerum ſuarum annales, ex vanis relationibus contexuerunt, ſed ea demum de majoribus ſuis & eorum origine in literas referre contenti ſunt, qvæ ex veterum poëtarum carminibus, aut iis fundamentis, qvæ ſuperiori libro expoſuimus, hauſerunt. His igitur Odini, Principis cujusdam Aſiani, è vaſtiſſimâ Scythia Aſiatica, in Arctoum orbem ſuſcepta migratio, pro hiſtoricæ narrationis principio & epochâ eſt, qvamvis neutiqvam diſſimulent, ante illa tempora habuiſſe ſuos incolas ſeptentrionem, utpote cum qvibus multa bella Aſiatici advenæ geſſerint. Unde vero aut qvo tempore, qvave occaſione in ſeptentrionem irruperint, perinde atqve ipſorum mores, inſtituta, ceteramqve vivendi rationem, ſilentio prætereunt. Cujus rei evidens eſt ratio, ſiqvidem Odinus coloniæ Aſiaticæ fundator, dum ſeptentrionis magnam partem, ſeu bellicarum ſeu magicarum artium ſtupendo exercitio præſtigiisqve, in ſuam poteſtatem admiranda ſucceſſuum felicitate redegit, magnam divinitatis opinionem a Circæis artibus faſcinatâ plebe reportavit. Facili itaqve negotio filios & comites ſuos, ardentibus votis ab incolis certatim expetitos, ampliſſimis regnis vaſtisqve provinciis præfecit, qvas illi poſtea, prout ſuperſtitio latè ſerpſerat, amplificatas, jure hæreditario poſſederunt, & per legitimam

timam ſucceſſionem poſteritati poſſidendas reliqverunt: omni eorum memoria, qvi ante eos territoria iſta inhabitârant, deletâ & perpetuâ oblivione multatâ; ne ſera poſteritas ullos iis antiqviores agnoſceret, ac itaqve numinum eorum divinitatem eo reverentius coleret. Nam ut ad acqvirendam divinitatis exiſtimationem, magica ludibria magnum momentum attulere, ita ad eandem conſervandam, & poſteritati ingerendam, antiqvitatis opinio haut parum facere videbatur. Teſtatur hoc *Eddæ* Auctor in epilogo fabularum, Gylfio, qvi ſe Ganglerum appellabat, expoſitarum. Cum enim ille præſtigiis deluſus abiiſſet, fabulasqve, qvas didicerat, in regnum redux divulgaſſet, Aſarum collegio placuit, nomina illa, qvæ fabulis complexi fuerant, hominibus locisqve novis tribui, *ut poſt longam annorum ſeriem, poſteritas indubitato crederet, illos Aſas, de qvibus narratum fuerat, fuiſſe eos ipſos, qvibus tunc eadem nomina indita ſunt. Ibi tunc Thor nomen accepit, antiqvi illius Aſathoris cui magna illa facinora qvæ Hector ad Trojam perpetravit aſcripta ſunt.* Eodem modo dictus *Eddæ* Auctor alibi ait *Aſiaticos, qvi Æſir apellantur, res geſtas ad Trojam depravaſſe, & fabulis involviſſe, ut gentes, ad qvas migrarunt, crederent illos Deos eſſe.* Ad hos igitur Aſas ſubſecuti Reges & Principes, ut imperium, ita originem ſuam referebant. Nam is ſummus honos & ampliſſimus ſemper habitus eſt. Et ſi qvi poſtea ex antiqvioribus indigenis oriundi emerſerunt, tamen illuſtris Aſiaticæ divinitatis fulgor adeo illorum oculos perſtrinxit, ut ſordidum ſibiqvé indignum judicarent, devictum illud, obſcurum & mortale genus, qvod giganteum appellabant, niſi Aſiatico mixtum, & ab inſignis opinionis heroë deductum, (qvale illud qvod a Fornioto ampliſſimo Re-

Rege deſcendit) pro ſtirpis ſuæ auctoribus agnoſcere. Hinc plurimæ, qvæ extant, genealogiæ (ſunt enim bene multæ) Odinum Aſiaticum radicem & baſin conſtituunt. Hoc evincit ſuperbum illud antiqviſſimis Skaldis in extollendis Regibus uſitatum encomium. *Godkunnig ætt*, i. e. *divinum genus*, qvod Deos, Odinum & ſocios, generis auctores haberent; à qvo non abludit vox Gothica *Godakunds.* i. e. *nobilis* Lucæ XIX, 12. Qvantam autem viciſſitudinem induxerit ab Odino in ſeptentrionem invecta ſuperſtitio, non difficulter colligitur ex ipſâ religionis iſtius natura, qvæ vel ſola ex imbellibus homuncionibus bellicoſiſſimos, ex timidis fortiſſimos effecit; qvi ſponſore Odino, certo ſibi poſt mortem, maximos honores & delicias in aula ejus pollicebantur, ſi bello fortitèr occumberent, ubi tot miniſtrorum ſatellitio eſſent excipiendi, qvot prælio occidiſſent. Neqve, (*verba ſunt* Bryniolfi Svenonii *apud Stephan. Not. in Saxonem pag.* 28.) ulla fere virtus togata „ perinde in pretio erat, atqve animi corporisqve robur, „ & qvæ ad hoſtium ſtragem faciendam ſpectabat. Cæ- „ teræ magna ex parte contemptim habitæ, & ut viris „ principibus indignæ, vulgares, mollicellæ, ac rejiculæ „ videbantur, qvam opinionem, qvo firmius agreſtium „ animis imprimeret Odinus, priſcæ ſimplicitatis atqve „ ruditatis interpolator, σοφὸν φάρμακον excogitavit, „ ſvadens poſt animæ a corpore ſeparationem, eos de- „ mum apud ſe & alios Divos, qvi a morte, Valicæ au- „ læ imperitarent, perpetua voluptate fruituros eſſe, qvi „ ſangvinariam mortem intrepide appeterent, nec per „ ignaviam lecto affixi exſpirarent, velut convivas Aſi- „

„ anorum epulationis deceret. Tum qvo qvis plures in
„ bello obtruncaret, eo locum honoratiorem in com-
„ potatione illa immortali conseqvuturum, persvasum e-
„ rat, pocillatoribus & ministris futuris occisori, qvot-
„ qvot occidisset. Hac misera vanitate se mortem solatur
„ sub ipsam Rex Daniæ Ragnar Lodbrok. Hinc illud mortis genus, qvod Mars imposuit, tanqvam splendidissimum & heroibus condignum avidè expetebatur, cui si inauditum qvoddam fortitudinis exemplum accessit, immortali honore mactabatur. Suo id exemplo comprobat Hakius qvidam, natione Norvegus, qvi cum Sveciam occiso Rege Hugleiko, in suam potestatem redegisset, a devicti filiis bello petitus, illos qvidem in fugam vertit, sed lethali vulnere sauciatus, navi cadaveribus & ensibus conjunctim onustæ, vivum se imponi, eiqve faces succendi mandavit; atqve ita ardentis & omnia depascentis incendii rutilante flamma coruscus in altum moriturus navigavit. Præclarum facinus edidisse, & condignam Regio fastigio mortem obiisse visus est. Hac religione persvasos posteros, qvis amplius miretur ad omnia pericula obeunda, præfracto & obstinato animo præditos, imperium suum latè propagâsse? Hinc factum est, ut sinceri antiqvitatis præcones, hanc insignem politiæ mutationem, rerum non Danicarum modo, sed universi septentrionis; epocham, & historicæ relationis fundamentum posuerint; cum eorum præcipua cura, in posteris erudiendis occupata, nihil nisi qvod certum esset, in literas & duratura monumenta referre permiserit, antiqviorum vero temporum res obscurâ caligine obseptæ & obliteratæ essent, unde eas candido silentio præterire,

qvam

qvam effictis fabulis posteritatem decipere maluerunt.

Cum itaqve de iis, qvi ante Asianorum immigrationem terras has Arctoas inhabitarunt, nihil fere habeamus, ab Odino, immigrantis istius cohortis Duce, uti mox dictum, septentrionalium rerum recensum incipere necessum est. De migratione illius suorumqve *Snorrius Sturlæus* in Chronico suo Norvegico, postqvam Asiaticum illius regnum, ejusqve metropolim, vicinos populos, eorumqve cum Odino bella & fœdera descripsisset, ita ait: I þann tima foro Rumveria hofdingiar vida um heiminn, oc bruto undir sik allar þiodir, en margir hofdingiar flydo fyr þeim ufridi af eignom sinom. En fyr þvi at Odinn var forspar oc fiolkunnigr, þa vissi hann, at hans afqvemi mundi um nordr halfo heimsins byggia, þa setti hann brædr sina Ve oc Vila yfir Asgard. en hann for oc Diar allir med honom, oc mikit mannfolk. for hann fyrst vestr i Gardariki, oc þa sudr i Saxland. hann atti marga sono, hann eignadiz riki vida um Saxland, oc setti þar sono sina til landgæzlo. þa for hann nordr til siavar, oc tok ser bustad i ey einni. þar heitir nu Odinsey i Fione. hoc est: *Sub idem tempus Romani principes orbem late peragrantes, omnes gentes suæ potestati submiserunt. Multi igitur principes è regnis suis hac inqvietudine profugi facti sunt. Et Odinus, magus insignis, & præcipua divinandi solertia præditus, gnarus se progeniemqve suam, ad seros usqve nepotes, in boreali mundi plaga imperaturum, fratribus Veo & Vilio regimen Asgardiæ demandavit, ipse cum omnibus Dis & hominum magna multitudine in Russiam profectus, illinc in Saxoni-*

am

am concessit, & eam sibi passim subjugavit, filiisqve suis regendam commisit. Inde in septentrionem versus oceanum procedens, insulam qvandam inhabitavit, qvæ nunc Odinsey in Fionia nuncupatur. De migrationis ejus tempore hæc in *Eddâ* habentur: Oc sva mikill kraptr fylgdi þessum „ monnum, at morgum olldrum sidar, þa Pompeius, „ einn hofdingi Romveria, heriadi i austrhalfuna, fly- „ di Odinn utan or Asia oc hingat i nordrhalfuna, oc „ þa gaf hann ser oc sinum monnum þeirra nofn. hoc est. *Atqve in tanta existimatione fuerunt viri illi*, (agit de Trojanis, qvorum laudes operosè pertexuerat) *ut multis postea seculis, cum Pompejus, qvidam Princeps inter Romanos, gereret bella in oriente, Odinus ex Asia in septentrionem fugiens sibi & suis comitibus eorum nomina indiderit.* Immigrationis Odinianæ tempus satis monstrat præfatio antiqvissimi carminis, qvod *Grottasaungr* inscribitur his „ verbis: Skiolldr het sonr Odins er Skiolldungar eru „ frakomnir, hann hafdi atsetu oc red laundum þar „ sem nu er kaullut Danmaurk en þa var kallat Got- „ land. Skiolldr atti þann son er Fridleifr het. er laun- „ dum red eptir hann. Sonr Fridleifs het Frodi. hann „ tok konungdom eptir faudr sinn i þann tid er Augu- „ stus Keisari lagdi frid of heim allan. þa var Kristr „ borinn. En fyrir þvi at Frodi var allra Konunga ri- „ kaztr a nordrlaundum, þa var honum kendr fridrinn „ um alla danska tungu, oc kalla nordmenn þat Fro- „ da frid. id est. *Skioldus nuncupabatur Odini filius, ex qvo Skioldungorum prosapia descendit. Is aulam habuit & regnum moderarabatur, ubi nunc Danmarchia, tunc Gotlandia* (Gothia) *vocabatur. Skioldo filius fuit Fridleifus nomine,*

De tempore immigrationis Odinianæ.

mine, qvi regnabat post eum. Fridleifi filius Frodius dictus est, qvi Regiam potestatem post patrem assumsit, tempore qvo Cæsar Augustus pacem toti mundo imposuit. Tunc Christus natus est. Sed propterea qvod Frodius omnium septentrionalium Regum longe potentissimus fuit, adscripta est illi hæc pax, qvousqve Danica lingva se extendebat. Hanc pacem Nordmanni Frodii pacem *appellant.* Patet hinc evidenter Frodium illum pacificum, ab Odino tertium, tempore nativitatis Christi vixisse, eumqve primum istius nominis inter Daniæ Reges fuisse; non, ut vulgo statuunt, tertium; cui & omnes genealogiæ, inferius libro III. à nobis exhibendæ, favent. Et qvod Frodius pacificus tempore Christi nati Danicis sceptris præfuerit, præter *Saxonem* testatur Olafi Tryggvini, Norvegiæ Regis, superstes oratio, qvam ad populum, pro religione Christiana in regno suo, ad illud tempus idolorum cultui mancipato, plantanda, habuit: ubi evidenter demonstrat, qvam ethnica superstitio, misero septentrioni ab Odino variis imposturis obtrusa, magna apud Norvegos tempore nati Christi incrementa cœperit post excessum Freyris, Regis Sveciæ, cui Sveci pacem illam miraculosam, qvâ universus orbis ab armorum strepitu liber & immunis conqvievit, tanqvam auctori & datori, qvemadmodum Dani & reliqvus septentrio Frodio pacifico, ob prægrandem illius potentiam & amplissimi imperii majestatem adscripserint. Est autem Freyr inter Sveciæ Dynastas tertius, Frodio æqvalis. Monstrat itaqve prædicti Frodii æra, Asiaticam illam immigrationem non longe ante Christi nati tempora factam esse. Imò graduum ab Odino descendentium ratio nos perducit, ut eum patrio in Asia solo egressum esse creda-

mus anno ante Christum natum circiter septuagesimo: cum scilicet Romani Mithridatem Ponti Regem acerrimè perseqverentur, victriciaqve arma, uti ex *Floro* libro III. Capite IV. discimus, usqve *ad terminum gentium Tanaim, lacumqve Mæotim* proferrent; qvibus, ut credi par est, deterritus Odinus, ad Bosphorum Cimmerium in Syndica, probante *Sheringhamo*, habitans, sedium mutandarum consilium cepit. At Edda, inqvies, emigrationem Odini refert ad Pompeii tempora, qvæ anno à nobis producto inferiora paulum, Christiqve nativitatem propiora sunt. Respondeo, exigui hìc momenti esse aliqvot annorum differentiam; & si strictè nobiscum agatur, conciliari facilè posse Eddæ assertionem cum anno, emigrationi Odinianæ à nobis assignato. Etenim Pompejus Magnus (qvem Eddæ auctor absqve dubio intellexit) bellum illud confecit, qvod Lucullus aliiqve Romanæ Duces militiæ cum Mithridate gesserunt, cum Odinus ex Asia discederet: cujus gloria cum tota penes Pompejum tandem maneret, uti ex historiæ Romanæ scriptoribus notum est, illius nomen præ ceteris belli illius Ducibus in septentrione celebre factum est; & ille, tanqvam Principum longè maximus, eorum, qvæ ab antecessoribus illus in oriente gesta sunt, auctor creditus; rerum Romanarum in oriente seriem non satis distinctè referentibus iis, qvi post Odini tempora migrationem illius & alia isthùc pertinentia vel carminibus illigarunt, vel alio modo ad posteritatem demiserunt.

Hic Saxonum annales ad partes vocabimus, licet à nostris nonnihil discrepare videantur. Etenim reverâ nobis non leviter succurrunt, & ad nostrorum concordantiam

tiam facili negotio reduci possunt. *Petrus Albinus* Niveomontanus in opere, qvod Novæ Saxonum Historiæ Progymnasmata inscripsit, licet Artharicum primum Saxonum Regem statuat, tamen ipsius epocham supra octogesimum annum, ante nativitatem Christi non extulit. Novem deinde ipsius successores enumerat usqve ad Bodonem, qvem alio nomine Voden dici (Odinus in antiqvitatibus nostris similiter *Vodinn* sæpius appellatur) & antiqvissimum Saxonum Regem vocari tradit, putariqve vixisse circa annum Christi CCLX. qvem & patrem multorum regum esse dicit. Extant de hujus Odini majoribus posterisqve dicti Albini versus in illius Avlæo Vetero-Saxonico, qvod memorati libri partem constituit, unde paucos tantum de hoc Odino & ejus successoribus summatim exscribere libet:

„ Emicat in tela gemmante Bodonis imago.
„ Hic Rex consiliis ingens, ingentior armis,
„ Patria regna domi beat, & foris ampliat illa.
„ Qvin etiam felix, suscepta prole tot amplis
„ Linqvit heros regnis; qvosdam sine nomine circum
„ Stare patrem videas, & multis Regibus ortum
„ Diversis præbere locis: venerabilis ille est
„ Testis Beda, suis multos qvi vidit ocellis
„ Salve magna parens Regum, tuqve Angila salve
„ Terra, ducum patria, immutas qvæ hoc tempore nomen
„ Angria, at antiqvos cineres atqve ossa reservas.

Et paulo post.

„ Vecta patrem seqvitur de cujus nomine castrum
„ Amnis & urbs superest.

Transit deinde ad nepotes:

„ Witta subit, certis cui dat sapientia nomen
„ Ominibus.
„ Nec non Witgislum Gothis optata ferentem
„ Auxilia addiderant. *Tandem:*
„ Post ingentem animis ingentem corpore & armis
„ Hengistum effingunt, albo cui vertice fulva
„ Cæsaries, pulchriqve oculi, malæqve rubentes,
„ Mollia qveis nuper crispabant vellera barbam.

Ut autem facilius pateat hunc Bodonem vel Odinum, primum qvem historiæ referunt Saxonum regem fuisse, atqve ideo ei primum in illorum indice locum deberi, singula ex nostris antiqvitatibus illustrabo, cum qvibus per omnia fere conveniunt, si Chronologiam, qvam velut incertam Albinus ponit, excipias. Unde annalibus nostris non exiguam fidem conciliari puto, præsertim cum antiqvitatum Saxonicarum defectum citatus auctor, dum se ad Bodonis laudes præparat, his verbis qveratur:

„ Hæc partim nobis tenuissima fama revelat,
„ Partim etiam densis penitus submersa tenebris
„ Barbarie dominante domi & Mavorte furente
„ Cum plus arma viri nossent, qvam Pallados artes,
„ Scribebant pauci, faciebant fortiter omnes.

Snorrius Sturlæus, qvi Eddam composuisse vulgo creditur, ubi Odini majorum seriem recenset, hæc subnectit:
„ Hans (*Finnz*) son Fiarlaf er ver kollum Fridleif, hann
„ atti þann son er nefndr er Vodinn, þann kaullom ver
„ Odin, hann var agætr madr af speki oc allri atgiorvi,
„ kona hans het Frigida er ver kaullom Frigg. i. e. *Fridleifus Finno genitus filium habebat nomine Vodin, qvem*

nos

nos Odin vocamus, virum in primis sapientem omniqve decore præstantem, uxor ejus erat Frigida, qvam nos Frigg vocamus. De eodem Odino seqventia ibidem mox subjunguntur: Odinn hafdi spadom oc sua „ kona hans, oc af þeim visindum fann hann þat at nafn „ hans mundi uppi vera haft i nordr halfu heimsins, „ oc tignat umfram alla konunga, firir þa sauk syftiz „ hann at byria ferd sina af Tyrklandi, oc hafdi med „ ser mikinn fiolda lids, unga menn oc gamla, karla oc „ konur, oc haufdu med ser marga gersemliga luti. „ Enn hvar sem þeir foru yfir laund þa var agæti mikit „ fra þeim sagt, sva at þeir þotto likari godum en mon- „ num, oc þeir gefa eigi stad ferdinni, fyrr en þeir koma „ nordr i þat land er nu er kallat Saxland, þar dvaldiz „ Odinn langar hridir, oc eignaz vida þat land, þar setr „ Odinn til landzgæzlu þria sonu sina, er einn nefndr „ Veggdegg, var hann rikr konungr, oc red fyrir austr- „ Saxlandi hans sonr var Vitrgils, hans synir voru þeir „ Pitta fadir Heingestz oc Sigarr fadir Svebdegg er vær „ kaullum Svipdag. Annarr son Odins het Beldegg er ver „ kaullum Balldr. hann atti þat land er nu heitir Vest- „ fal. hans son var Brandr, hans son Friodigar, er ver „ kaullum Froda, hans son var Freovit, hans son Yvigg, „ hans son Gevis, er ver kaullum Gave. Enn þridi son „ Odins er nefndr Siggi. hans son Verir. þeir langfedgar „ redu þar firir er nu er kallat Frakland, oc er þadan su „ ætt komin er kaullut er Vaulsaungar. fra aullum þessum „ eru storar ættir komnar oc margar. h. e. *Odinus vates erat ut & uxor ejus. Hinc nomen suum in septentrionali mundi plaga illustre ac præ omnibus Regibus celebre fore prævidit. Incessit igitur eum cupido primò Turciam relinqvendi: unde secum du-*

 xit

xit magnam hominum multitudinem senum juvenumqve, virorum & mulierum cum varii generis ingenti thesauro. Qvocunqve hi homines pervenirent multa præclara de ipsis referebantur, ut similiores viderentur Diis qvam hominibus. Nec prius sedem fixerint, qvam in regionem, qvæ nunc Saxonia dicitur, pervenirent. Ibi Odinus per aliqvod temporis spatium commoratus est, regionemqve illam passim in suam redegit potestatem, sibiqve asseruit & vendicavit. Ibi tres filios constituit præfectos, qvorum unus erat Vegdegg, qvi potens Rex erat, & orientalem Saxoniam possidebat. Ejus filius fuit Vitrgils, ejus filius Pitta pater Heingesti, & Sigar pater Svebdegg, qvem nos vocamus Svipdag. Alter filius Odini erat Beldegg; qvem nos vocamus Baldr, hic possidebat terram qvæ hunc Vestfalia dicitur. Ejus filius erat Brandus, ejus filius erat Friodigar, qvem nos vocamus Frodium, ejus filius Vvigg, ejus filius Gevis, qvem nos vocamus Gave. Tertius Odini filius Siggius dictus est: ejus filius Verir, illorum successores tenebant terram, qvæ nunc Fraclandia (Francia) *appellatur, unde traducta est familia dicta Vaulsaungi. Ex horum singulis multæ & præclaræ familiæ ortum ducunt.*

His nostratium monumentis cum Saxonicis accuratè collatis, mira emergit concordantia; nam qvem illa Bodonem, eumqve alio nomine *Voden* vocant, nos *Odin* & *Vodin* promiscuè appellamus, antiqvissimas membranas secuti. *Vecta* illis, qvem nos *Vegdeg* dicimus. Qvi illis *Vitta*, nobit Pitta, & Vitrgilsis filius, illis ejusdem pater est. Ut igitur rerum Saxonicarum scriptores, non leve momentum nostris addunt monumentis, ita non leviter à nostris vicissim illustrantur. Cumqve nostrates Chronologiam hanc accuratè tradant, & Odinum illum Asiaticum primum eorum Regem memorent, illiqve vicissim fateantur, Vodinum antiqvissimum esse

Saxo-

Saxonum Regem (vide Albinum citati libri fol. 119.): utriqve præterea ſcriptores eosdem Odini vel Bodonis ſucceſſores & nepotes recenſeant, nos Odino iſti primum inter Saxoniæ Dynaſtas locum dare audemus, eumqve antiqviorem ſtatuere Artharico & reliqvis, qvi ab eo ad Bodonem regnaſſe perhibentur, Saxoniæ Regibus; ſi modo illi unqvam extitere. Etenim Artharicus ille *Hunibaldi* auctoritate nititur, ſcriptoris, ut omnibus nunc notum eſt, futilis & nugarum pleni, qvi tamen inferiorum Regum ſtirps eſſe debet. Præterea Saxonici regni epocha, qvæ in Artharicum refertur, Odino directè competit. Et qvæ de antiqviſſimis Saxonum Regibus vulgò traduntur, a multis viris doctis ut incerta, ne qvid gravius dicam, tractantur. Nec ipſe *Albinus* citati operis fol. 190. dubitavit, omnia illa ad fabulas referre, qvæ de vetuſtiſſimis Saxonum rebus apud Saxonem Grammaticum, Johannem Magnum, Crantzium, Panthaleonem, Bocerum, Aventinum & Trithemium reperiuntur; qvi tamen fabuloſum illud Saxonicæ hiſtoriæ tempus in Artharico deſinere voluit. Fuere (teſte dicto Albino, allegati operis pag. 189.) qvi Saxones circa annum Chriſti XXVIII. primò in Germaniam veniſſe ſtatuerent; At eos in defectu peccare manifeſtum eſt, licet Saxonum nomen in hiſtoriâ Romanâ adhuc ſit recentius; tempore nempe Diocletiani & Maximiniani primò, qvantum conſtat, in literas relatum: tradente eodem Albino ſæpedicti operis pag. 190. Saxones enim *ex orientalibus regionibus, & Aſia vel Scythia illa vaſtiſſimâ in Germaniam progreſſos eſſe*, memoratus Albinus operis hujus ſui pag. 36. ſcribit: & habuiſſe eos *gentem vicinam in orien-*

oriente, *Sacarum nomine*, *à qvibus Saſſones Ptolomæi*, *qvi in Scythia vel Aſiâ boreali ſupra montes Alanos citra tamen Imaum montem habitarunt*, *reipsâ diſſentire non videantur.* Sacas illos vel Saſſonas vetuſtiſſimis temporibus in Germaniam tranſiiſſe, atqve ab illis Saxonum nomen derivatum eſſe mox ſcribit; *etſi qvo definito tempore*, *qvibusve Ducibus & occaſionibus id factum ſit nullus authorum tradat.*

Noſtri, ut id repetamus, de Saxonum rebus ante Odinum nihil penitus habent, cum tamen earum, qvæ poſterioribus temporibus contigere, pluribus locis mentionem faciant, Regesqve eorum, ipſis Saxonum hiſtoricis præteritos, commemorent. Exemplo ſit Budlius, Halfdani cujusdam Norvegiæ Reguli filius, qvi debellatis Saxonibus, imperium in illos exercuit. Illius poſteri ad ſextum usqve numerantur, inter præcipuos ſeptentrionis Reges æſtimati. Atlius illorum ultimus fuit, qvem uxor ejus, duorum fratrum, Hunniæ Regum, dolo in regnum ipſius allectorum, truculentam necem ulta, incenſâ aulâ, cum illi cænam plusqvam Thyeſteam præparaſſet, (ſiqvidem communes liberos, qvos prius occidere ſuſtinuit, patri epulandos appoſuit) cum univerſa familia delevit, immanis muliebris ferociæ execrandum poſteritati exemplum facta.

Ab hoc loco alienum non eſt, qvod ſupradictus *Albinus* fol. 178. ſcribit Weſtualos, Saxonum partem, Caroli Magni tempore forum qvoddam judiciarium habuiſſe, *Frigeding* vel *Frigericht* appellatum; cujus etymon perſpicuum eſt à Friggâ Odini uxore deduci. Eosdem Weſtualos Mercurii diem *Gódenstag* nominare *Idem* ſcribit fol. 69. Nos *Odinsdag* appellamus, nomine

ne à prædicto Odino desumto. Unde hæc ipsa numina illic locorum in paganismo culta esse patet.

Ad Odini in septentrionem immigrationem redeo; Eam circa annum Christi LXX. contigisse nuper dictum. Et multo altius elevari non posse, vel illud argumento est, qvod nec poëtarum nostrorum ullus, nec, qvi poëtas secuti sunt, septentrionis historici, ingentis illius, Romanisqve, si Mario caruissent, forte exitialis Cimbrorum expeditionis meminerint. Etenim si illa post Odini immigrationem facta fuisset, apud septentrionales in oblivionem haut venisset, qvi longè minoris momenti res antiqvissimas ad posteritatem demiserunt. Odinus autem, supra qvem nulla nostrarum historiarum ascendit, ejusqve socii, omnem antiqviorum memoriam delere allaborarunt, ut sibi divinitati conjuncta antiqvitatis opinio apud posteros firma & inviolata maneret. Hinc illa, qvæ ante eorum adventum his in terris gesta sunt, ac in iis Cimbrica illa expeditio, nostrorum veteribus parum cognita fuere.

CAPUT III.

Qvo plures fuisse Odinos demonstratur.

Odinus uti in nostrorum monumentis primum locum obtinet, ita in iisdem à variis rebus celebratur. Omnia autem qvæ de eo narrantur, nostrates ad unum hominem referre vulgo solent; illum nempe, qvi, ut nuper diximus, LXX. circiter annis ante

ante Christianæ æræ caput has in terras migravit, ac Sigtunas in Svecia condidit; Upsalensis vulgo, sed minus accurate dictus, cum ante conditas Upsalas mortuus sit. At plures fuisse Odinos, ex diligenti antiqvitatum inspectione observari potest. Odinus ille Sigtunarum conditor, cujus filii sociiqve ad Daniæ, Norvegiæ & Sveciæ sceptra pervenerunt, secundum *Eddam* & *Langfedgatal* Frealafi filius fuit. Alium Odinum, Boræ filium, *Eddæ* Mythologia qvinta suggerit, qvi à priori plane diversus, illoqve longè antiqvior est, uti vel ex eo constat, qvod Asæ (qvorum unus erat Odinus Frealafi filius) de Odino illo Boræ filio, sciscitandi Ganglero multa referrent. Sub prioris illius Odini nomine septentrionales Solem adorasse putat Doctiss. *Verelius* Not. in Hist. Gotrici & Rolfi pag. 40. & rectè qvidem meo arbitratu. „ Consului, *ait* aliqvando Ampliss. Dn. Stiernhielmium, „ qvid ille majores nostros sub Odini nomine coluisse „ existimaret. Qvid aliud nisi solem, inqvit, qvód vel „ ista clavis computi Runici verba probaverint: *Odin* „ *beter besta sina i belgbundin:* qvorum verborum hic fe„ re sensus est, Sol absoluto cursu novendecim anno„ rum eqvos suos pabulo reficit; novum sc. cursum ite„ rum orsurus. Pluribus aliis Odino huic Solis cultum dicto loco Verelius adstruit, præterqve locum ex Diodoro Siculo, de cultu Apollinis, Hyperboreis solenni, nonnulla Eddæ testimonia producit. In primis qvidem, „ *ait*, Edda memorat Alfaudr, sive summum rerum pa„ rentem, per omne ævum vivere, res magnas & par„ vas gubernare. Deinde qvod summo parenti asseru„ erat, Odino sive Soli vindicat, *his verbis*: Summus & „ antiqvissimus Asarum (*Deorum*) est Odinus, rerumqve omni-

Solem sub Odinio Boræ filii nomine septentrionales adorasse.

omnium dominus; & qvamvis ceteri Dii ſint poten- „
tes, ipſi tamen ſerviunt omnes ut parenti. *Item*: „
Omniparens vocatur Odinus, qvia pater eſt omnium „
Deorum. *Item alibi*: Thor vocetur filius Odini & „
Terræ. Terra vocanda eſt mater Thori: ſponſa Odi- „
ni: pellex Fryggæ. *Addit Verelius*: De ſole hæc om- „
nia dici nemo negaverit; nam ut terra, uxor ejus, „
magna mater, mater Deum, communis mater, in gen- „
tili Theologia nuncupatur, ita a Sole, tanqvam paren- „
te, generari omnia & vitam accipere crediderunt. E- „
leganter autem Thor, h. e. Tonans ſive tonitru, fili- „
us dicitur eſſe Odini, ſive Solis, & terræ: qvia Solis „
calore exciti vapores terræ in nubibus denſantur & „
tonitrua edunt. Unoculus in Edda deſcribitur Odi- „
nus, & non niſi unus oculus mundi eſt Sol. Poeta- „
rum præſes eſt Phœbus, & noſtrorum Skalldorum „
Odinus; unde & carmen *Odins miod* h. e. *Odini mulſum* „
dictum eſt. Hæc Verelius, pluraqve alia addit, pro cultu Solis in Odinum collato, & inter alia ſchema Eddicum maxime notabile, in qvo ad tergum Odini (puta Upſalenſis, ejus qvi Chriſti tempora parum prævertit) Solis imago coronata appingitur, tanqvam ſimulacrum prioris Odini. Idem ex *Eddâ* colligitur, qvæ poſtqvam Odini nomina ſeu potius epitheta expoſuerat, hæc addit: þa mælti Gangleri, geyſi maurg heiti ha- „
fi þer gefit honom oc þat veit trua min at þetta mun „
vera mikill frodleikr, ſa er her kann skyn oc dæmi, „
hverir atburdir hafa ordit ſer til hvers þeſſa nafns. „
þa ſagdi Harr. mikil skynſemi er at riſia þat vandliga „
upp, en þo er þer þat skiotaz at ſegia, at fleſt heiti „

„ hafa verit gefin af þeim atburde, at ſva margar ſem „ ero greinir tungnanna i veroldinni, þa þickiaz allar „ þiodir þurfa at breyta nafni hans til ſinnar tungu, „ til akallz oc bæna fyrir ſialfum ſer. *i. e.* Tunc Gang- „ lerus: perqvam multa nomina ipſi (*Odino*) indidiſtis. „ Nec, mehercle, exigua ſcientia reqviritur ad enodan- „ das cauſas illas & rationes, unde ſingula hæcce „ epitheta ortum traxerint. Imo vero, reſpondit Har, „ res eſt altioris indaginis; compendio tamen dicam „ plurima inde eveniſſe, qvod ſingulis nationibus qvæ „ terram incolunt, neceſſariò videtur nomen ipſius ad „ lingvæ ſuæ indolem flectendum, in cultus & adora- „ tionis ſingulis neceſſarium uſum. Hæc Odino illi, qvi paulo ante Chriſti nati tempora huc migravit, perperam applicari manifeſtum eſt. Neqve enim omnes gentes illius notitiam habuerunt. Solem vero nulla non videt, ut eum hic ſub Odini nomine intelligendum eſſe pateat.

Aliam de Sole mythologiam *Eddæ* fabula VIII. ſuppeditat; ubi Dellingus qvidam, Aſarum ſtirpe prognatus, uxorem duxiſſe traditur Nottem (noctem), Norii vel Narfii gigantis filiam, (exemplar Svecicum, qvod ſeqvitur *Rudbeckius* Atlanticæ Cap. VII. Norvium iſtum Norem appellat, ejusqve filiâ Notte prognatam eſſe ait Jordem (terram) qvæ Dellingo nupſerit) atqve ex eâ progenuiſſe filium Dagum (diem) dictum, prolem patri venuſtate ſimilem. Noctem illam Diemqve parens omnium, ſive Deus, cœlo impoſuit, deditqve eqvos duos & currus, ut circumirent terram. Nox prior decurrit, cum eqvo jubam pruinoſo, qvi terram rigat

rigat spuma è morsu freni decidente. Dies fulgenti eqvo vehitur, qvi juba suâ ætherem terramqve illustrat. Mythologiam hancce *Rudbeckius* dicto loco prolixè explicat, atqve ad Neptunum refert, Athini, ut vult, seu Odini nomine insignitum. Nos per Dellingum Solem intelligi omninò credimus; Dagi enim vel Diei pater dicitur, proprietate Soli semper & suâ natura competente, qvi accessu suo diem reducit. Nec minus recte Noctis maritus fingitur, qvum velut ex congressu cum nocte, dum in altero hemisphærio versatur, redux, diem procreasse videatur. Qvod si terram uxorem, secundum exemplar Svecicum ei adscribamus, res eodem recidit. Cumqve in his mythologiis tam sub Odini Boræ filii, qvam Dellingi nominibus Solem intelligi appareat, nos Dellingum cum Odino isto eundem fuisse statuimus. Ceterum utrum hic Odinus unqvam inter homines fuerit, an Solem ita antiqvissimi septentrionales vocaverint, haut satis constat: nos tamen eum vetustissimis temporibus vixisse putamus, cultumqve Solis has in terras invexisse; addito fortè mendacio, se Solis filium, vel alium qvendam numinis cognatum esse. Ad Odini hujus existentiam statuendam viam mihi sternere videtur *Edda* Mythol. XLIX. ubi hæc habentur: En æsir: setiaz þa a tal. oc rada radum sinum. oc minnaz „ a þessa frasogn alla er her var sagt. oc gefa nofn þes- „ si somu, er adr voru nefnd, monnum oc stodum „ þeim er þar voru, til þess at þa er langar stundir li- „ di, at menn skylldi ecki ifaz i at allir væri einir, þeir „ æsir er nu var frasagt, oc þessir er þau somu nofn „ voru gefin. *id est*: Tum Asæ considentes collocuti „

 sunt

„ ſunt & conſultarunt invicem, ſimulqve easdem has „ relationes, qvæ hic (*Ganglero*) narratæ fuerant, re- „ petierunt; atqve his antedictis nominibus præſentes „ homines locaqve appellarunt: ut multis poſt ſeculis „ nemini dubium eſſe poſſet, eosdem eſſe Aſas iſtos, de „ qvibus dictum fuerat, cum his, qvi eadem nomina „ nunc aſſumſerunt: Videmus hic antiqviorum Aſarum ſeu Deorum nomina ſibi ſumſiſſe poſteriores illos Aſas, qvi Odino Upſalenſi Duce huc venerunt: Hæc Aſarum & Dearum nomina fuere Odinus, Thor, Tyr, Freyr, Freya, Frigga &c. (de his enim relationes illæ qvas Ganglero retulere agunt.) qvæ ſibi poſtea ſumſiſſe apparet recentiores illos Aſas; qvi iisdem nominibus inſigniti apud *Snorrium* in Chronico Norvegico circa initium occurrunt. Omnia itaqve illa Deorum & Dearum nomina in ſeptentrione culta fuere ante Odini Upſalenſis adventum: qvod & *Sturlaugi Laborioſi vita* confirmat, qvæ templi cujusdam in Biarmiâ meminit, Odino Upſalenſi antiqvioris, ubi Thor, Odinus, Frigga & Freya culti fuerint; & præcipuè qvidem Thor: in memoriam fortè beneficii qvo libertas incolis ab infeſtatione gigantum ejus ope parta eſt; unde etiam gigantum domitor, trollorumqve terror omni tempore audivit. Fortè inqvam: neqve enim ſatis conſtat utrum ſingulæ iſtæ de gigantibus victoriæ ad priorem illum Thorem pertineant, an vero qvædam illarum poſteriori illi, Odini Upſalenſis ſocio, qvi prioris nomen invaſit, attribuendæ ſint. Superioris illius *Edda* in prologo meminit, eumqve ab inſigni robore commendat. Verba illius hæc ſunt: Einn konungr i Trojo het Munon edr Mennon, hann

haun atti dottur hofutkonungs Priami, su het Troan. þau attu son. sa het Tror. þann kollum vér þor. hann var at uppfæzlu i Thracia, med þeim hertoga er nefndr er Loricus. en er hann var x. vetra, þa tok hann vid vapnum fodur sins. sva var hann fagr alitum er hann kom med odrum monnum, sem þa er filsbein er grafit i eik. har hans var fegra en gull. þa er hann var XII. vetra hafdi hann fullt afl, þa lypti hann af jordu biarnstokum ollum senn, ok þa drap hann Loricus hertoga fostra sinn, ok konu hans Lora, edr Glora, ok eignadi ser rikit Tracia, þat kollum ver þrudheim. þa for hann vida um lond, oc kannadi heims halfur, ok sigradi einn saman alla berserki, oc alla risa, ok einn hinn mesta dreka oc morg dyr. I nordr halfu heims fann hann spakonu þa er Sibil het, er ver kollum Sif, ok feck hennar, eingi kann segia ætt Sifiar, hon var allra kvenna fegrst, har hennar var sem gull, þeirra son var Loride. *Qvod ita vertit Stephanus Olai.* Rex qvidam Trojanus, nomine Memnon, Archiregis Priami filiam Troan uxorem habuit, cum qva filium, Tror dictum, (nostra lingva Thor) suscepit. Hic in Tracia apud Ducem qvendam nomine Loricum educatus, decimo ætatis anno armis paternis donabatur. Ita cæteros anteibat pulchritudine, ut ebur fagum splendore, cum eidem insculpitur; siqvidem capillus supra aurum nitebat. Annum habens duodecimum in tam perfectum viri robur adoleverat, ut decem pelles ursinas uno impetu a terra facile allevaret. Ducem præterea Loricum, proprium nutricium, unà cum uxore Lora (vel Glo-

ra)

„ ra) interemit, fibiqve regnum Traciæ (nobis Trud-
„ heim) fubjecit. Multas deniqve regiones peragrans,
„ mundiqve plagas perluftrans, centauros omnes & gi-
„ gantes folus proftravit; ad hæc draconem immanem,
„ multasqve feras trucidavit. In feptentrionali mundi
„ plaga, fatidicam mulierem inveftigavit, nomine Sif,
„ eandemqve in uxorem accepit. Nemo eft qvi hujus
„ Sif, five Sibyllæ, generationem noverit. Capillo
„ erat auro fimili, fuperavitqve formâ omnes, qvæ tunc
„ erant, mulieres. Cum hac filium habuit Loridum.
Ab hoc Thore ad Odinum illum, qvi Afis comitatus in feptentrionem migravit, dictus liber XVIII. generationes mox enumerat, hac ferie: 1. Loridus; 2. Henredius; 3. Vingethor; 4. Vingener; 5. Moda; 6. Magius; 7. Cefpheth; 8. Bedvig; 9. Athra feu Annar; 10. Itrmannus; 11. Heremodus; 12. Skialdun vel Skioldus; 13. Biaf vel Biar; 14. Jat; 15. Gudolfus; 16. Finnus; 17. Frialafus vel Fridleifus; 18. Odinus. Verum genealogiæ huic non parum deeffe, graduum numerus cùm annorum ratione collatus evincit. Etenim viginti generationes à Priamo ad Odinum, feptingentorum annorum fpatio circiter conveniunt, nec facile ulterius extendi poffunt; inter Priami vero ætatem & immigrationis Odinianæ tempus, anni funt plusqvam MC. Sed qvis tot feculorum decurfu aliqvot gradus interiiffe mitetur.

Qvod ad Thorem attinet, ethnicæ de eo fuperftitionis reliqvias etiam hodie in rudis vulgi animis remanere teftis eft *Verelius* Not. ad Hiftor. Hervor. Cap. I. pag. 36. Nec gigantes tantum, *ait*, qvi jam fupereffe defie-

desierunt, sed & dæmones Thoronis malleo (fulmi- „
ne) conteri, stulta & pertinax vulgi est persvasio. „
Inde cum rupes, saxa, domus, antra, aut hujusmodi alia „
fulmine tanguntur, dæmones latibula ibi qværentes à „
Thorone indagatos, necatosqve arbitrantur. Hinc „
non improvida, ut putant, cautio, ne Thorone ful- „
minante, densam arborem, aliudve qvod imbrem ar- „
cere possit, foris constituti subeant, malintqve sub dio „
densum & præcipitem excipere nimbum, qvam caput „
subducendo pluviæ, dæmonum periculis misceri.

Ad Odinos redeamus, eorumqve numerum ulterius excutiemus. Vir in monumentis Islandicis benè versatus, *Biornus de Skardza*, de Runis opusculum scripsit, cujus Capite I. ex Annalibus Sæmundi Polyhistoris, mihi nunqvam visis, seqventia refert: Og hefi eg fun- „
did i Annalum þeim er nefndur Sæmundur prestur he- „
fur samantekid, og Odda annalar kallast, at artal ha- „
fi þa verid fra veralldar upphafi 3449. er Odinn edur „
Otthi vard kongur i Danmork, hvor framid hafi for- „
neskiu med mesta galldri og giorningum, og nefndi „
folkid born sin epter honum, og svo þeim odrum A- „
sie monnum og þeirra kvinnum, er þeir kolludu Æsi „
og Æsur, Gvidi og Gvidur, Goda og Gidiur, Dya „
og Dyser. *i. e.* Inveni in annalibus, qvos Sæmun- „
dus pastor collegit, qviqve Annales Oddenses nuncu- „
pantur, qvod anno à condito mundo MMMCDXLIX. „
Odin seu Otthi factus sit Rex Daniæ, qvi magiam „
maximis susurris & incantationibus exercuerit; cujus „
ut & aliorum Asiaticorum, eorumqve fæminarum „
(qvos Asas & Æsas, Gvidi & Gvidur, Goda & Gidi- „
ur,

„ ur, Dya & Dyser appellarunt) nomina populus li-
„ beris suis imposuit. Idem *Biornus* in Commentario in Carmen Voluspa ex Annalibus Sæmundi refert initium regni Odini ad annum DCLXVII. à diruta Trojâ; excidium autem Trojanum ad annum mundi MMDCCLXXXII. qvi calculus cum priori convenit. Qvid de hoc Odino, qvi ex Sæmundi & eum secuti Biorni supputatione CCCCXL. circiter annis Upsalensi, ad nostrum calculum redacto, antiqvior est, tenendum sit, aliis dispiciendum reliqvimus. Nos eum cum antiqvissimo illo, sub cujus nomine solem olim cultum fuisse diximus, committere non audemus; nec in genuinorum Odinorum numerum referre, donec de eo illiusve ætate certius qvid videre contingat. Non enim divinare possumus, unde is Sæmundo innotuerit, cum certum sit, nullam in septentrione genealogiæ seriem, nullum historiæ contextum supra Odinum, qvem vulgò Upsalensem vocant, ascendere. Suspicamur itaqve Biorno hic glaucoma qvoddam obvenisse; qvo impeditus pro Sæmundi scriptis acceperit recentis cujusdam Annalistæ Islandi excerpta, ex vulgari qvodam Danorum chronographo (ut conjicere licet) emendicata & depravata. Id tamen reticere nolumus, viginti illas generationes à Priamo, qvas nuper ex Eddâ attulimus, huic Odino, modo genuinus esset, ratione temporis melius qvam Odino Upsalensi convenire: qvod tamen ad hujus existentiam probandam neutiqvam sufficit.

Nec magis Odinorum numerum augere valet *Jonas Ramus*, qvi in suâ Norvegiâ Antiqvâ & Ethnicâ† Ulyssem Odini nomen assumsisse, ac eo modo Germanis impo- fuisse

† etiam peculiari scripto, cujus rubrica: Ulysses et Othinus unus et idem, in 8° Havniæ edito,

fuiſſe exiſtimat. Etenim hæc opinio ſolâ nititur conjecturâ, cum tale nihil in vetuſtis monumentis reperiatur.

Secundus itaqve in Odinorum ordine is erit, qvi vulgò Upſalenſis dicitur, ac Odinſalis, ut *Verelio* placet, reſedit. Ad hunc Daniæ Norvegiæqve ac Sveciæ Reges genus ſuum referunt. Haraldus Pulchricomus, Norveg. Rex, anno Chriſti DCCCLIII. vel. LIV. natus, per viginti ſeptem generationes ab illo deſcendit. Eſtqve hic idem ille Odinus, à qvo ſcriptores Anglici veterum ſuorum Regum ſtemmata derivant: ſed inæqvali graduum proportione. Etenim Elfredus Anglo-Saxonum Rex, triennio ante Pulchricomum natus, viginti tribus generationibus ab eo diſtat: Offa Merciorum Rex, qvi vixit anno Chriſti DCCXCIII. qvindecim: Ida Northumbriæ Rex ad annum Chriſti DXLVII. per novem: Ella Northumbriæ circa annum Chriſti DLIX. Rex, per undecim gradus ab illo deſcendit. David Rex Scotiæ qvi regnare cæpit anno Chriſti MCXXIIII. unâ ſupra triginta generationibus ab Odino diſtat. Graduum diſpar ratio nonnullorum defectum arguit; qvod & in noſtratium genealogiis infreqvens non eſt. Ita Sigurdus Fafnericida, qvi ſeculo VIII. vixit, qvinqve tantum gradibus ab hoc Odino in *Floanorum hiſtoria* removetur: Herraudus, Ragnaris Lodbrochis Daniæ Regis ſocer, qvi bello Bravallenſi circa annum Chriſti DCCXXXV. interfuit, tribus tantum generationibus illo eſt inferior: ut plura iſtiusmodi exempla taceam; qvæ multorum graduum interitum manifeſtè arguunt.

Qvæ de duobus Odinis à nobis dicta ſunt, *Rudbeckii* ſententiâ confirmantur, qvi Atlant. Cap. VII. pag. m. 195. binos ſimiliter Odinos agnoſcit; unum, ſub qvo orbis dilu-

vium, reparationem, divisionem & imperiorum ordinationem contigisse opinatur: & alterum, cujus filii Moscoviam, Daniam, Britanniam, Germaniam & Galliam sub suam potestatem redegerint. Qvod vero eadem pag. 195. scribit, Attini vel Odini nomine, tanqvam proprio, ad minimum qvatuor vel qvinqvè homines usos fuisse, & adhuc plures illud idem pro certo qvodam honoris titulo affectasse, id nobis nondum observatum esse fatemur; qvi præter binos Odinos ex antiqvitatibus nostris expiscari non potuimus: unum nempe vetustissimum illum Boræ filium, pro sole cultum, de qvo præterea parum constat, & alterum qvi LXX. circiter ante Christum annis huc venit, & prioris illius nomen sibi sumsit: imò, si *Gudmundo Andreæ* (Not. in carmen Voluspa à Stephano Olai Latine redditum) auscultemus, eundem se cum priori Odino esse, ac per metempsychosin ita transformatum finxit.

CAPUT. IV.

Qvo Odinum Upsalensem maximam mutationem septentrioni intulisse monstratur.

Ex superioribus, satis, puto, clarè apparet, ante Odinum illum, qvi Upsalensis vulgo dicitur, Asasqve illos, qvos is in septentrionem secum adduxit, alios iisdem nominibus notos, longe prius heic cultos fuisse. Horum ut memoria posteris periret, seqvior hic Odinus se suosqve eorum nominibus appellavit; qvo stratagemate tantum profecit, ut nunc præter nuda illorum nomina, ferè nihil de iis sciamus: nec qvanto illum tempore præcesserint, conjicere valeamus. Nec sola hanc Odini vim passa sunt vetustissima ista septentrionis numina; hominum qvoqve his in terris ante se degen-

gentium non secus ac Deorum memoriam penitus delere omni studio allaborabat, idqve ut nullius eo antiqvioris vel theologiæ vel historiæ notitia apud posteritatem extaret: sed omnia ab hujus Odini, tanqvam vetustissimi numinis temporibus exordium sumerent. Hinc est qvod de septentrionis nostri rebus illo antiqvioribus, parum sciamus, nec ullus historiæ contextus aut genealogiarum series supra eum ascendat: Saltem ex *Eddâ* & *Hervoris historiâ* discimus, terras hasce ante illius tempora gigantibus inhabitatas fuisse, sed qvorum acta maximam partem, si non penitus, interiere. Hervoris qvidem historia de Arngrimo, Hergrimo semigigante, Starcado Aludrengo, Storvirco ejus patre ac Alfhilde ejus uxore, Alfi Alfheimorum in Norvegiâ Regis filiâ, nonnulla habet, qvæ secundum historiæ illius dispositionem Odino antiqviora esse debent, secundum genalogiæ seriem illi ad minimum coæva, prout ex schemate, qvod ex dicta Hervoris historia inferius libro III. Cap. I. adferemus, apparere poterit. Verum singulas illas res, qvæ ibi recensentur, Odino & Asis juniores esse certum est. Et in historiæ ipsius contextu, ingentem qvidem temporum confusionem facilè agnoscet, qvi in *Gotrici & Rolfi historia* de raptu Alfhildis & Starcadi nece per Thorem procuratâ eadem plane legerit, simulqve animadverterit, Starcadi illius nepotem Starcadum, tum juvenem, Alreco & Eirico Sveonum Regibus militasse, qvos circa seculi III. initium regnasse constat. Qvin & ipse Hervorianæ historiæ contextus, hæc qvæ diximus confirmat, seqve ipsum evertit, tradendo, Alfum Alfhildis patrem, filiâ per Starcadum raptâ, Thorem (qvi Odini filius erat, ac itaqve illo tempore posterior) votis in-

De Starkado.

invocâsse, qvi Starcadum occiderit, Alfhildemqve patri restituerit; id qvod de Thore jamtum mortuo & inter Deos relato intelligi debet. Ad dictam genealogiam qvantum attinet, illa nec majus heic pondus habet. Etenim Alfus ille, Alfheimorum Rex, cujus filiam Starcadus rapuit, qvi & tanqvam Asis coævus in Hervoris historia adducitur, alius esse neqvit, qvam Alfus (aliàs Finn alfus) Alfheimorum Rex & Eponymus, qvi secundum *Origines Norveg.* nepos erat Noris, atnepotis Fornioti, qvi Odino circiter coævus erat. Qvâ ratione Alfus septem generationibus Odino inferior est: patetqve inde evidenter, haut paucos gradus dictæ genealogiæ in medio deesse, interserendos, ut arbitror, si haberi possent, inter Svafrlamium & Eyvorem seu Eyturam. Ea ratione Odinus longè supra Alfum exaltaretur, ac sæpedicta genealogia graduum multitudine reliqvas æqvaret, qvibus nunc multo brevior est, ob prædictam, ut videtur, lacunam dehiscens. Hildis, Haraldi Grandævi uxor, nono gradu illic ab Odino distat: maritus autem illius in Daniæ Regum genealogiâ, eodem libri III. Capite I. inferius exhibendâ, per sedecim generationes ab eodem descendit; qvi graduum numerus cum temporum ratione benè concordat, expensis scilicet in singulas generationes XXXVIII. præter propter annis, cum singulæ harum stemmatographiæ Hervorianæ generationum LXX. annos reqvirant, qvod certè nimium est, &, qvem diximus defectum arguit.

Qvod de cultu numinum illorum, qvæ antiqvissimis temporibus hic in septentrione nostro adorata fuere, per Odinum obscurato vel extincto, nuper diximus, doctissimus agnoscit *Stephanius*, qvi

Not.

Not. in Saxonem pag. 135. de antiqvissima gentilium septentrionalium Theologiâ hoc modo disserit: Hic „ jam consentaneum est, ut memor promissi, qvo me in „ notis superioribus lectori obstrinxi, fidem meam ut- „ cunqve liberem, traditurus in præsenti, qvæcunqve se „ mihi, diligenter satis inqvirenti, in Antiqvitatibus „ nostris, aliisqve authoribus de Danicæ vetustatis nu- „ minibus hactenus obtulerunt. Satius vero duxi, ipsa „ monumentorum juxta ac autorum verba in medi- „ um adducere, qvam iis immutatis, novam qvasi Deo- „ rum septentrionalium historiam condere; qvod homi- „ nis videretur nimis curiosi, & otio abutentis. Inter ve- „ tustissima igitur documenta illud præcipuum est, qvod „ de Odino nobis suppeditat *Edda*, liber de re poetica ve- „ tustissimus, cujus nonnulli autorem faciunt Snorro- „ nem Sturlæsonium, alii Semundum Frode, id est sapien- „ tem. Postea cum Eddæ & Chronici Norvegici prolixam narrationem esset persecutus sic concludit: *Hactenus Chronicon Norvagicum: à qvo cum discesserimus, vix superant antiqviora monumenta, qvæ nos de vetustissimis Danorum numinibus, aliqvid scitu dignum edocere poterunt.* Ad inferioris igitur ævi scriptores descendit, inter qvos familiam ducit *Olaus Magni* Svecus; qvi eosdem Deos juxta cum nostris annalibus, & tres ex iis, veteribus Gothis paganis, prima veneratione observatos tradit: Thorum, Odinum & Friggam. Nec scriptor ille, qvantumvis industrius, ex patriæ suæ monumentis antiqviora afferre valuit. At *Svaningius* Odinianæ migrationis conscius, alia qvidem antiqviora numina à Danis culta esse statuit, sed ne unum qvidem ex iis nominatim expressit, Nec id profecto ex iis evincitur, qvæ Saxo de Odino & Hardgreppa sagâ,

gigan-

Gigantes fuisse ante Odini immigrationem Boreæ incolas.

gigantis cujusdam filia, mox dicturus, generaliter præmisit. Nam gigantum & magorum, qvorum Odinus facilè princeps fuit, opera summatim perstricturus, ut fidem historiæ, qvam traditurus erat, conciliaret, triplex qvondam mathematicorum genus inauditi generis miracula discretis exercuisse præstigiis refert. Qvæ verba non magis ad antecedentia qvam inseqventia secula sunt applicanda. Sed & *Arngrimus* & antiqvitates Islandorum Saxoni consentiunt. Et ille qvidem primos Arctoi orbis incolas gigantes fuisse, & ab Odini posteris tandem à stirpe excisos opinatur. Præter jam recensitos Celeberrimus etiam *Olaus Vormius* nostris annalibus passim niveum calculum addit. Nec is septentrionem hunc nostrum alia Theologiâ antiqvitus imbutum observavit, qvam hac superstitione, qvæ ab Odino & Asiaticis profluxit. Nil dissentit *Johannes Vastovius* in præfatione ad Vitem suam Aqviloniam, Odinum inter præcipua antiqvi septententrionis numina recensens.

De Lingva, qvam intulit Odinus.

Mutationem ab hoc Odino invectam si accuratius inspexerimus, maximam eam variamqve deprehendemus. Neqve enim priscis illis, qvi primi omnium septentrionem occuparunt, ea conveniunt, qvæ de his prædicantur. Nimirum qvod novam lingvam intulerint, cum id in primis cultoribus notatu dignum non sit, ut nec, qvod mores suos, ritusqve usitatos invexerint, inqve posteros derivaverint, id enim ubiqve in primis aboriginibus obtinet, nec aliter fieri potest. Qvod lingvam attinet, eam his populis vetustissimam fuisse, in qvam antiqvissimorum Gothorum nomina propria, tum etiam appellativa, qvæ in rerum Gothicarum scriptoribus, ut lingvæ isti propria, occurrunt, aptè resolvi possint, non eget probatio-

batione; cum controversia careat, primos illos Gothos, Scandiam ingressos, lingvam suam secum invexisse, eorumqve posteros, inde egressos, magnam Europæ, Asiæ, Africæqve partem victricibus armis peragrasse. Ad lingvam Germanicam ista nomina successu haud infelici redegit magnus ille *Grotius*, qvorum index inter Gothicos scriptores, qvos vel vertit, vel in ordinem digessit, extat; qvæ cum pari felicitate ad lingvam Danicam, vel priscam, vel hodiernam, reduci possint, illam primis harum terrarum hominibus in usu fuisse ratio dictitat, Danis, Norvegis, Svecis ac Germanis communem: Eam vero, qvam Odinus induxit, non omnino diversam, sed dialecto tantum, qvibusdam etiam vocabulis distinctam. Id qvod convenientia lingvæ Germanicæ cum septentrionalium regnorum idiomate facile persvaserit. Doctissimus *Sheringhamus* multus in eo est, ut lingvam Gothicam, Scythicam & Gethicam, unam lingvam esse, perqve totam Scythiam invaluisse demonstret, Disceptatione de Anglorum gentis origine cap. XI. Nihil itaqve mirum in iis, qvi ab illis profecti sunt, lingvarum commercia mansisse, licet ii, qvi posterius ex Scythia egressi sunt, id ex parte inverterint; Gothorum enim sermo ex aliarum gentium vicinitate aliqvantulum in Asia mutatus videtur, & proinde *Asamal*, sive *Asarum sermo* dictus, ut statuit *Sheringhamus* cap. XIII. Discept. de Anglorum gentis origine pag. 284. Qvin & constat Caroli Magni ætate omnes barbaras ac feras nationes, qvæ inter Rhenum ac Vistulam fluvios, oceanumqve & Danubium positæ sunt, lingva qvidem pene similes fuisse, moribus vero atqve habitu valde dissimiles, teste *Eginhardo* ipsius imperatoris Cancellario, cujus solius testimoni-

um ſatis evincit lingvam omnibus communem ab uno traduce profectam, licet tractu temporis parum mutata fuerit.

De literis.

Venio ad literas, qvæ cautibus inſculptæ ab hoc ipſo Odino introductæ ſunt; Runas nimirum, qvas antiqviſſima *Edda*, qvæ *Sæmundo* aſcribitur, ei tanqvam auctori inventoriqve vendicat; Extat nempe in eodem libro Oda, moralibus ſententiis referta, atqve ab ipſo Odino, ut creditur, concinnata, ſub titulo *Havamal*, ubi inter alia hæc leguntur:

Oſnotr madr.
ef eignaz getr
fe edr fliods munod,
metnadr hanom þroaz
en mañvit aldregi,
framgengr hann driugt i dul.
þat er þa reynt
ef þu at runom ſpyrr,
enom reginkunnom,
þeim er gordo ginregin;
oc fadi fimbulþulr;
þa hefir hann bazt er hann þegir. i. e.

,, Ineptus homo, ſi adipiſcatur opes & virginis amorem,
,, intumeſcit magis, & nunqvam ſapit, & in obſcuro
,, deliteſcit. Illud tum compertum eſt, ſi de Runis* illis
,, Theomanticis interroges, qvas invenerunt magicis ar-
,, tibus augusti Dii, & pinxit magnus ſenex: (*ſe ipſum intelligit Odinus*) ſilentium ipſi convenientiſſimum
,, eſt.

* ſed vox Runir æquè apposite potest Sermonem hoc loco denotare, quàm literas.

Clarius adhuc de hac re habetur in *Capite Runico*, cujus ipſe Odinus auctor eſt. Verba illius, ſtudia ſua profitentis, hæc ſunt:

Veit

Veit ec at ec hecc
vindga meidi a
nætr allar nio
geiri undadr
oc gefinn Odni
ſialfr ſialfom mer:
a þeim meidi
er mangi veit
hvers hann af rotom renn.
Vid hleifi mic ſeldò,
ne vid hornigi,
nyſta ec nidr,
nam ec up runar,
æpande nam, fell
ec aptr þatan. i. e.

hic etiam sermo voce Runir denotari potest.

Scio qvod pependi ex arbore aerea noctes integras no- „
vem, gladio compunctus, & Odino datus, ipſe ipſi mi- „
hi: in illa arbore, qvam nemo novit, à qvâ radice „
pullulaverit. Neqve pane, neqve poculo me ſuſtenta- „
runt, cum dolore deorſum cecidi, auctor fui Runa- „
rum, lachrymans didici & denuo decidi.

Deinde poſtqvam ſuam diligentiam in cognitione acqvirenda expoſuit, hæc ſubjungit:

Runar muntþu finna,
oc radna ſtafi,
mioc ſtora ſtafi
mioc ſtinna ſtafi
er fadi fimbulþulr
oc gòrdo ginnregin
oc reiſt hroptr raugna.
Odinn med aſom

enn fyr alfom Dainn
Dvalinn oc dvergom fyr.
afvidr jotnom fyr,
ec reift fialfr fumar. i. e.

„ Runas invenies & refolutas literas, prægrandes literas, prævalidas literas, qvas exaravit magnus fenex, & formarunt augufti Dii, & Deorum augur (*fic verto Hroptr*) incidit. Odinus inter Afas (*Deos*), inter faunos Dainus, Dvalinus inter nanos, Afvidus inter gigantes, ipfe qvasdam incidi (*fcilicet ex iis, qvas hi reliqvi ufurparunt*).

Hic tam Runarum fimplicium & elementarium inventionem fibi adfcribit Odinus, qvam refolutorum characterum, magicæ fcilicet artis cultoribus familiarium, qvi ex multis fimplicibus componuntur, & integram vocem, unam aut plures, vel etiam exorcifmum complectuntur. Nam refoluti ideo dicuntur, qvod in multos fimplices, ex qvibus conflati funt, refolvi poffint & debeant. Qvi enim in hac arte inoffenfo pede procedere voluit, cujusvis characteris fignificativam conftructionem callere debebat, ut fingulis numinibus fecundum fuam profeffionem fupplicaretur; fecus facienti periculum imminebat. Ita Eigill Skallagrimius, decumbentis puellæ morbum ex hac ignorantia exortum colligebat, qvam procus in arte rudis characteribus, fub ftrato occultatis, in fui amorem pellicere voluit, qvo commento illi langvorem induxit. At Eigill, cum Runas branchiis ceti infculptas deprehendit, eas abrafas combuffit, aliisqve in locum eorum fubftitutis virgini fanitatem reftituit.

Video qvidem Clariff. *Verelium* Runogr. Scand. cap. IV. à me

á me in eo diſſentire, qvod Runarum ſimplicium & elementarium (*Malrunas ille vocat*) inventionem Odino Upſalenſi abjudicet; verum reſpondet ei *Thomas Bartholinus* Antiqv. Danicarum lib. III. cap. II. veritos nempe fuiſſe eum aliosqve, ne abſtruſa atqve incomperta gentium ſeptentrionalium antiqvitas penitus convelleretur, niſi Runarum inventio Odini atqve Aſianorum migrationem tranſcenderet, ac itaqve compertam ſibi ex effoſſis tumulis profundiorem antiqvitatem ſtatuiſſe: de qvo prolixè *Olaus Rudbeckius* in ſua Atlantica egit. Sed cum opinionem eam, utpote haud firmo ſtantem talo, dicto capite Bartholinus refutaverit, ſatisqve ex allatis teſtimoniis liqveat, Odinum literas illas ſecum in ſeptentrionem intuliſſe, ulteriori diſqviſitioni in præſens ſuperſedebimus.

Qvod magiam attinet, opponi poteſt, qvomodo Gylfius, Sveciæ Rex, magicis artibus cum Odino certare potuiſſet, ſi Odinus eas primus importaſſet. Ad qvod reſpondemus. Cum magiæ ſpecies diverſæ ſint, juratusqve humani generis hoſtis ubiqve obvius, poterant illi, qui hic fuerunt, qvandam ab illa alienam callere, qvam Odinus invexit. Neqve enim Aſiani illius, qvæ *Seid* vocatur, & per ferventes ollas peracta fuiſſe creditur, ante Freyæ, Niordi filiæ, adventum, ullam cognitionem habuerunt: qvæ adeò deteſtabilis & horrenda fuiſſe dicitur, ut ipſius miniſterium fæminis demandatum fuerit, viris tantam ſpurcitiem execrantibus. Vanis tamen, Tanais accolis, illa in uſu fuerat, & per Freyam, ex illis oriundam, Aſis primum communicata. Id qvod ex *Snorrii* Chronico MS. obſervavi; ad cujus normam, illud, qvod typis impreſſum eſt, non raro debet emendari. Poſtqvam autem

De Magia.

Odinus magiam hanc a Freya edoctus est, tam illam qvam istam, characteribus famosam, in Arctoum orbem induxit, ut non immeritò magicarum artium inventores Asæ sint habiti. De hac re ita *Snorrius* loqvitur:
„ Allar þessar iþrottir kendi hann medrunom oc lio-
„ dom þeim er galdr heita, fyrir þvi ero Æsir kalladir
„ galldra smidir. i. e. *Omnes has artes* (magicas intelligit) *per runas & rhythmos, qvi magici dicti sunt*, Odinus *docuit. Hinc Asæ rei magicæ inventores audiunt.*

Extat præterea illustris locus in *Edda Sæmundi*, Odâ qvæ *Brynhildæ Oda* inscribitur, qvem, tum qvod ibi Odinus Runarum & magicarum artium inventor statuatur, tum ut illi, qvi lingvam Islandicam non callent, cognoscant, qvam intricatum & sphingicis ænigmatibus refertum sit scriptum istud, qvod ne Oedipus qvidem explanaret, integrum adscribam. Continet autem varia Runarum genera, qvæ Brynhildis, Budlii Saxoniæ Regis filia, Sigurdum Fafnericidam, Regem celeberrimum, docet, precibus ejus ad philosophiæ, ut ibi habetur, cognitionem sibi ingerendam adacta, qvod omnium mundorum (ut ita dicam, complures enim mundos veteres sibi imaginabantur) cognitionem habere existimaretur. Initium verborum Brynhildis tale est.

Bior færi ec þer
brynþings apaldr.
magni blandin
oc megin tiri,
fullr er hann lioda
oc licnstafa
godra galdra
oc gamanruna. i. e.

Cer-

Cervisiam sive potionem, affero tibi, loricati fori co- „
lumna (*inclyte heros*) grandi vi & prævalido Tyri „
(*Martiâ efficacia*, *Tyr unus inter Asas Martis loco cul-* „
tus est) medicatam, carminibus, propitiis characteri- „
bus, bonâ magiâ & jucundis runis repletam.

Hinc plures Magicarum Runarum species recenset, tandemqve subjungit:

Hugrunar scaltu kunna
ef þu vilt hveriom vera
gedsvinnari guma;
þær ofred,
þær ofreist,
þær um hugdi hroptr,
af þeim legi
er lecit hafdi
or hausi Heiddraupnis,
oc or horni Hoddrofnis;
a biarge stod
med brimis eggiar
hafdi ser a hofdi hialm.
þa mælti Mims hausut
frodlict it fyrzta ord
oc sagdi sanna stafi:
A scildi, qvad ristnar, þeim er stendr
fyr scinanda godi,
a eyra arvacrs,
oc a alsvinns hofi.
a þui hveli et snyz
undir reid Raugnis.
a Sleipnis tönnom,
oc a sleda fiötrom.

a biar-

a biarnar hrammi,
oc a braga tungo.
a ulfs klom,
oc a arnar nefi.
a blodgom vængiom,
oc a bruarſpordi.
a lauſnar loſa,
oc a licnar ſpori.
a gleri oc a gulli,
oc a gumna heillom. *al. oc á godú silfri,*
i vini oc virtri
oc vili ſeſſi.
A gungnis oddi,
oc a grana brioſti.
a nornar nagli,
oc a nefi uglo.
allar voro afſcafnar
þær er voro ariſtnar,
oc hverfdar vid inn helga miod
oc ſendar a vida vega.
þær ro med aſom,
þær ro med alſom,
ſumar med viſom Vaunom,
ſumar hafa menzkir menn.
þat ero bocrunir,
þat ero biargrunir,
oc allar aulrunir,
oc mætar meginrunir,
hveim er þær kna
oviltar oc oſpilltar
ſer at heillom hafa.

Hæc

Hæc ſecundum verborum nudam & externam ſignificationem, qvam tamen aſſeqvi deſpero, ſic utcunqve verto: Runas cardiales calleto, ſi qvovis viro generoſior „ fieri velis; illas exaravit, illas excogitavit Odinus, ex „ illo liqvore, qvi profluxit ex Heiddraupnis cranio, & „ Hoddrofnis cornu. Interea rupi inſiſtebat fulgido cinctus „ gladio, & caſſide caput tectus. Tunc Mimeris caput „ ſapiens primum effatum protulit, ac vera verba expreſ- „ ſit; Clypeo inciſas referebat, qvi ante illuſtrem Deum „ eſſet collocatus, nec non Arvakri auri, & Alſvinni un- „ gulæ, ac rotæ qvæ ſub curru Rogneris (*Odini*) rotatur, „ dentibus Sleipneris (*Odini eqvi*) & rhedæ ligulis, urſi „ pedi, & Bragii lingvæ, lupi ungvibus, & aqvilæ roſtro, „ ſangvine reſperſis alis, & pontis extremitati, redem- „ ptoriæ volæ, & propitio veſtigio, vitro & auro, & „ utenſilibus virorum; vino, frutici, & Odini ſedili; „ Gungneris (*gladius Odini ſic vocatur*) mucroni, & Gra- „ nii (*eqvus Sigurdi Fafnericidæ ſic vocabatur*) pectori, Par- „ cæ ungvi, & bubonis roſtro. Omnes fuerunt abraſæ „ qvæ prius erant inſculptæ, & ſacro mulſo immixtæ, & „ latè per vias (*terras*) ſparſæ. Illæ ſunt inter Aſas; illæ ſunt „ inter Alfos (*faunos*); qvædam inter ſapientes Va- „ nos; qvædam habent humanâ naturâ præditi homines. „ Hæ ſunt librariæ Runæ; hæ ſunt auxiliatrices Ru- „ næ, & omnes cerviſiariæ Runæ, & inſignes robore „ præpollentes Runæ, cuicunqve illas callet, non confuſas „ & incorruptas in uſum ſuum vertere.

Hoc unicum exemplum ſufficienter docet Odinum Runas & magicos characteres primum ſeptentrioni tradidiſſe, atqve inſuper qvam anxie ſub intricatisſimis gryphis & involucris ſuam magiam occultaverit antiqvitas,

ne cuivis facile esset obvia. Nam hæc neqvaqvam ad verbum esse intelligenda patet ex tragœdia Gudrunæ Giukinæ, qvæ in eodem codice legitur; ubi qveritur se a matre sua Grimhilde, Gothicâ fæmina, (qvod observandum) dum in Dania esset, vi potionis, magicis artibus præparatæ, qvæ superiorum offensarum oblivionem induxisset, ad secundas nuptias fuisse allectam; verba sic sonant:

Færdi mer Grimilldr
full at drecka
svalt oc sarlict
ne ec sacar muudac,
þat var um aukit,
urdar magni
sva cauldom sæ
oc sonóm dreyra.
Voro i horni
hverskyns stafir.
ristnir oc rodnir
rada ec ne mattac,
lyngfiscr langr,
landz hadingia,
ax oscorit,
innleid dyra.
Voro þeim biori
baul morg saman,
urt allz vidar
oc akarninn,
umdaugg arins,
idrar blotnar,
svins lifr sodin,
þvi at hon sacar deysdi. i. e. Por-

„ Porrexit mihi Grimhildis poculum ad bibendum, algidum & dolorem adferens; offenſarum obliviſcebar. Id vi fatali mixtum (*repletum*) erat, perfrigido mari, & hoſtiarum cruore. Illud cornu continebat omnis generis characteres ſculptos & rubefactos, qvos reſolvere non potui, longum ſerpentem ex regione Hadingorum, paleas non exciſas, receptacula animalium, (*ſylvam intelligo*). Multis ærumnis illa cerviſia mixta fuit: ſucco ex omnis generis ligno expreſſo, glandibus & fornacis pluviâ (*cineres intellige*), animalium viſceribus aqvâ emollitis & cocto hepate porcino; qvod iras mitigavit.

Hæc poculo contineri non poterant, qvare allegoricè tales locutiones ſunt intelligendæ. Sic etiam ſuas literas intricare conſveverunt, ut cum literam ᚭ. qvæ *Os* nominatur, *Salmonum aulam* vocant. Nam omnes literæ Runicæ ſignificativè efferuntur, & *Os*: *oſtium amnis* vertitur, in qvo cum ſalmones luſitent, eorum aulam nominaverunt, qvod Excell. *Vormius* egregie explicuit in opere ſuo Runico. Qvid vero per Alfos, Draugos, Dvergos, Vanos, intelligendnm ſit, *Brynjolfus Svenonius*, ſe nihil certi ſcire fatetur. verba ejus extant in notis *Stephanii* in Saxonem pag. 66. ad illa Saxonis: *Accedunt Fauni Satyris.*) „ Utinam, *inqvit*, ipſum carmen qvod autor tranſtulit ac latinum fecit, ſupereſſet; videremus qvæ voces his latinis reſponderent, & tum fortean tenebroſo veterum ſermoni, de variis Alforum, Thuſſorum, Dvergorum, Draugorum, Vanorum generibus, qvæ nunc ſola ſunt nomina, lucem fœneraſſemus. Hoc certum eſt duntaxat, diverſas iſtas ſive dæmonum ſive qvod inducor ut credam medii inter iſta cujusdam

„ (generis) naturas fuiſſe habitas: qvo veterum ſeptentrionalium philoſophiam penitus intelligeremus, ſed „ hoc votum ſaltem eſt. Hæc ille. Sed longius a ſcopo me Eddicæ tricæ abripuerunt. Ipſa elementarium Runarum etymologia demonſtrat, illas cum Odino & Aſis huc illapſas. antiqviſſimarum enim & ſimpliciſſimarum pars tertia *Tyrs ætt* vocatur, id eſt *Tyris ordo*, qvod à Tyre fuerit inventus. Nam in tres ſectiones diſpeſcuerunt veteres ſua elementa, qvarum prima *Fes æt* à litera ᚠ. f. qvæ *Fe* dicebatur, & illis prima fuit. Altera *Hagals ætt* à litera ᚼ. h. cujus antiqvum nomen *Hagall*. Tertia a Tyre Deo, de qvo in Edda. Ex his qvadraginta circiter Runarum genera profluxiſſe patet ex epiſtola *Arngrimi* apud Vormium Lit. Run. cap. V. Qvam facile autem, vel levi unius literulæ mutatione, in alium ſenſum ſcriptio iſta detorqveri potuerit *Ragnaris Lodbrochis* hiſtoria in legatione Saxoniæ Regis Atlii ad Giukungos Gunnarem & Hognium, luculenter monſtrat. Concludit tandem *Snorrius Sturlæus* in Chronico Norvegico omnes has artes ab Odino traditas eſſe; verba illius adſcribam: þa er Aſa Odinn kom „ a nordr lond oc med hanom Diar er þat ſagt med ſannindom at þeir haufdo oc kendo iþrottir þær er „ menn hafa lengi ſidan med farit. i. e. *Verè dicitur Aſarum Odinum, cum in arctoas regiones Diis comitatus veniret, eas artes induxiſſe ac docuiſſe, qvas homines exinde per longum tempus exercuerunt.* Ceterum an Odinus Runas & characteres ipſe adinvenerit; an earum inventionem ſibi adſcripſerit, in medio relinqvo. Illud ſatis probatum dediſſe videor, qvod ante Aſarum immigrationis tempora in ſeptentrione in uſu non fuerint. Præterea in antiqviſſimis exemplaribus Eddicis *Runhofdi* id eſt *Runarum auctor* in-

inter alia Odini epitheta habetur, eo qvod veteres præter illum & Aſas nullum Runarum auctorem agnoverint.

Poeſin ſi attenderimus, eam qvidem, ſed rudem & impolitam, hominibus omnibus à natura inditam fateri cogimur, perinde ac canendi facultatem; absqve numeris autem nemo fere cantat. Et fuiſſe qvidem vetuſtiſſimis gentibus qvalecunqve ligati ſermonis genus, qvod iis librorum vicem præſtiterit, fuſe docet *Cluverius* Antiq. German. lib. I. cap. XXIV. Druidibus nimirum, genti Gallicæ auctore, *Cæſare*: Hiſpanis teſte *Strabone*: Cappadocibus, qvi Mazacenorum legum interpretem *νομῳδὸν*, i. e. *legum decantatorem* vocabant, teſte eodem, qvod in numeros leges iſtæ redactæ fuerint. Germanos majorum res geſtas non niſi carminibus conſervaſſe *Tacitus* ſcribit. Sic Antiqviſſimum Zoroaſten *Hermippus* apud Plinium vicies centum millia verſuum de philoſophia condidiſſe refert. De Lino *Diogenes Laertius* videndus; qvem ipſum Adamum fuiſſe Cluverius perſvaſum habuit. Simile qvoqve carminum genus, tam ad ſacrorum myſteria, qvam rerum geſtarum memoriam, ab oblivionis injuriâ vindicanda, procul dubio, multis ante Odinum, Chriſti ſeculo proximum, annis in ſeptentrione uſurpatum fuit, ut hic perinde ac alibi locum habeat qvod ſcribit *Lactantius* lib. VII. cap. XXII. nempe: *poëtas multò antiqviores eſſe, qvam hiſtoricos & oratores & cetera genera ſcriptorum*; & lib. V. cap. V. *poetas multo priores fuiſſe, qvam philoſophos; & ante natum ſapientiæ nomen pro ſapientibus habitos*. Rudem tamen illam poëſin, artisqve magis ſimulacrum qvam artem fuiſſe exiſtimo; imo forte ſine certis dimenſionum regulis, nec meliorem carminibus il-

De Poëſi.

 lis

lis qvæ qvondam in Græcia ante Homerum, & in Italia ante Andronicum fuiſſe memorantur; vel

—— *verſibus, qvos olim Fauni vatesqve canebant.*

Politius carminis genus Odinus ille Upſalenſis invexiſſe videtur, unde ei artis iſtius inventionem antiqvi tribuerunt. Ecce de hac re *Snorrii* teſtimonium in Chronico Norvegico. Odinn var gaufgaztr af ollom, oc afha-
„ nom namo þeir allar iþrottirnar, þvi at hann kunni
„ fyrzt allar oc þo fleztar: *Et paulo poſt.* Hann taladi
„ ſva ſniallt oc slett, at ollum er aheyrdo þotti þat eina
„ ſatt, mælti hann allt hendingom, ſva ſem nu er þat
„ qvedit er skaldkapr heitir, hann oc hofgodar hans hei-
„ ta lioda ſmidir, þvi at ſu iþrott hofz af þeim i nordr
„ laundom. *i. e.* Odinus omnium fuit præſtantiſſimus
„ & ceteri omnes artes ab eo didicerunt, qvia is pri-
„ mò omnes calluit, & tamen plurimas. *id eſt, plures,*
„ *qvam alios docuit.* Is tam lepidè & diſertè locutus eſt,
„ ut omnes qvi audiebant, hoc unice approbarent; hemi-
„ ſtichiis omnia effatus eſt, qvemadmodum id hodie con-
„ cinnatum conſpicitur, qvod poeſis dicitur; ille & ejus
„ augures, carminum auctores dicuntur, qvia ars illa
„ ab ipſis exorta eſt in ſeptentrione. Infinita poeſeos epitheta recenſentur, ab Odino & Aſis deducta, ut exempli gr. *mare Odini*, qvod habetur in carmine Eigilis Skallagrimii, qvod *Capitis redemptio* inſcribitur:

mare oralis littoris Odini

Veſtr for ec um ver,
en ec vidris ber
munſtrindar mar; i. e.

Ex occidente veni, aſt Odini fero memorialis regionis mare. In eodem carmine poëſis *Odini mulſum* dicitur:

Ber

Ber ec Odins miod
a Eingla biod. i. e.

Spargo Odini mulſum in Anglorum Regem. Sic alibi *Qvaſeris ſangvis, liqvor fontis Mimeris, Aſarum donum* vocatur; & centum talia extant epitheta, qvæ Odinum poëſin, qvam nos antiqviſſimam Danicam cognovimus, ſeptentrioni primum communicaſſe indicant; qvorum acervus in *Edda* videri poterit.

Tranſeo ad alios ritus moresqve, inter qvos agmen ducunt funerum ſolemnia, qvæ hunc eundem Odinum induxiſſe *Snorrius* tradit, & his verbis deſcribit: Odinn „ De Ritibus, seu inprimis de funeralibus.
ſetti laug i landi ſino þau er gengit haufdo fyrr med „
Aſom, ſva ſetti hann at alla dauda menn skylldi brenna, „
oc bera a bal med þeim eign þeirra. ſagdi hann ſva „
at med þvilikom audæfom skyllde hverr koma til val- „
hallar ſem hann hafdi a bal. þeſſ skylldi hann oc niota, „
er hann ſialfr hafdi i jord grafit. en auskuna skylldi be- „
ra ut a ſia, eda grafa nidr i jord. en eptir gaufga menn „
skylldi haug giora til minningar, en eptir alla þa menn „
er nockot mannz mot var at, skylldi reiſa bauta ſteina „
oc hellz ſa ſidr lengi ſidan. *Et paulo poſt*: Odinn var „
brendr daudr, oc var ſu brenna gor allveglig, þat var „
trua þeirra, at þvi hærra er reykin lagdi i loptit upp; „
at þvi haleitari væri ſa i himninom er brennona atti, „
oc þeſs audgari er meira fe brann med hanom. *i. e.* „
Odinus easdem leges in regno ſuo (*Svecia*) ſancivit, „
qvæ inter Aſæos in uſu fuerant. Is injunxit, ut om- „
nes mortui cremarentur, & qvæ poſſederant una cum „
iis rogo immitterentur; unumqvemq; iisdem opibus in- „
ſtructum ad aulam Valicam perventurum pollicitus, „
qvas ſecum in rogum conferret. Nec minus ea cuivis „
uſui

„ uſui futura dixit, qvæ terrâ ipſe abdidiſſet. Cineres „ autem in mare dejici, aut terræ infodi voluit. In illu„ ſtrium vero virorum memoriam colles congeri, aliorum „ vero probæ notæ virorum lapides ſepulcrales erigi „ mandavit; qvi ritus longo tempore duravit. Odinus „ poſt mortem crematus eſt, rogusq; ipſius qvam mag„ nificentiſſime ornatus. Qvo altius fumus, in aera pe„ netravit, eo honoratiorem locum in cœlo, is qvi cre„ mabatur occupare credebatur, atqve eo opulentior eſ„ ſe, qvo plus eorum rogo imponebatur. *Eundem ritum* Stephanius *Not. in Saxonem pag. 90. ut ſeqvitur deſcribit*: „ Primitus namqve defunctis juſta ſoluturi, in campo „ plano, juxta Regiam aut defuncti prædium ſito, cir„ culum miræ magnitudinis lapidibus efformabant, ob„ longum tamen, viginti circiter orgiarum longitudine „ latitudine trium. In hoc defuncti cremabant cadavèr. „ Cineres collectos urnis includebant, ac in circi medi„ tullio locatos, grandioribus undiqve ſtipabant ſaxis; „ ſuperinjecto latiori, qvo cætera tegerent. Hinc totum „ circum lapidibus, arena, glebaqve terreſtri replebant, „ ac in formam monticuli deſuper collem extruebant, „ qvem demum ceſpitibus tegebant, ut viriditate ſua „ oculos prætereuntium recrearet. Paſſim in antiqvitatibus νεκροκαυσίας mentio injicitur, ut ſupervacaneum ſit plura de illa hic referre. Nec ignotum eſt ritum illum orientalibus populis, & ut nervoſe probat *Cluverius* Antiq. German. lib. I. cap. LIII. toti terrarum orbi inprimis fuiſſe familiarem, ut non ſit dubitandum, eum cum Aſis in ſeptentrionem fuiſſe introductum. Nam omnes fere Aſiatici fictilia vaſa, qvæ pulcherrima habebant, cum mortuis defodere conſveverunt, ducti qvadam

vana

vana & stulta persvasione, futiliqve superstitione; nempe; præsides eorum Deos, qvos genios appellabant, cum illis sæpe convivia celebrare, cibariaqve Deorum ex ambrosia & nectare concinnata eis afferre. Hæc vasa cum plurima effodissent coloni Corinthii, (qvorum complures à Julio Cæsare Dictatore, ex libertinorum ordine ad urbem illam, qvam Lucius Mummius ex senatus consulto evertit, instaurandam, translati sunt) ex mortuis divites fieri vulgo Romæ dicebantur, eo qvod vasa illa, ex mortuorum sepulcris desumta, magno pretio propter artificum solertiam, atqve admirandam pulchritudinem venderentur, qvæ divitum lautorumqve abacos, veluti si aurea argenteave essent, ornabant. Veniam igitur merentur veteres septentrionales, qvod bonorum suorum non exiguam partem terræ, tanqvam depositum in futuræ vitæ usum, concrederent, cum contumeliosissimum ducerent, post mortem opum splendore & magnificentia ab aliis superari. Nonnulla eorum, qvæ hac intentione abdita sunt, humana industria postea occupavit, cum insignes athletæ, animi coporisqve viribus invicti, gloriæ magis qvam opum studiosi, complures ejusmodi thesauros possessoribus, Satanica ferocia adeo inflammatis, ut illiscum sæpius manus consererent, non absqve præsentissimo vitæ periculo eriperent. Hic non omittendum Doctissimi *Verelii* de hoc argumento judicium, in notis ad Hist. Hervorianæ cap. V. pag. 80. dicentis: Suorrium in præfatione operis sui censuisse initium æræ *νεκροκαυσίας* seu *Brunaolld*, ultra Odinum non posse exaltari, cui deinde successerit *Haugaolld* (tumulorum ætas): antea vero tam principes qvam plebem plana humo infossam, vel minoribus forte tumulis princi-

pes conditos. Cum autem (*addit*) ætatem *Brunaolld* ab
„ *Haugaolld* distingvunt, non eum habet sensum, qvod
„ tum primum tumuli congeri cœperint; cum desiere
„ cremari corpora mortuorum; Imo congerendis tumu-
„ lis initium præbuit ætas *Brunaolld*, cum collecti cineres
„ saxis primum, inde aggesta humo contegebantur, ne
„ ulla injuria violarentur. Qvod qvia in uno eodemqve
„ loco subinde fiebat, hæreditaria enim erant sepulchra,
„ crescebant tumuli nova pulveris lapidumqve aggesti-
„ one. Hæc ita esse experimento cognitum habeo, &
„ qvi dubitabit, effossis tumulis ipse experiri poterit. In
„ eo autem differunt *Brunaolld* & *Haugaolld*, qvod in illo
„ cineres & ossa, in hoc integra & incombusta cadave-
„ ra tumulis inferebantur. Qvod idem de ceteris rebus
„ tumulo illatis dicendum est. In ætate enim *Brunaolld*,
„ qvæ viventi domino chara fuerant, una in rogum in-
„ gerebantur, voracibus flammis consumenda; in æta-
„ te vero *Haugaolld*, integra tumulis inferebantur cum
„ cadavere. Illud etiam hic observandum in ipsa ætate
„ *Brunaolld* principes & heroas integrum sibi servasse, cre-
„ marine an integri tumulis inferri vellent; prout de In-
„ gvaro Frey liqvet ex Snorrone; de Olao Digrbein ex
„ Olafs Saga. Andgrimi item filios, qvamvis in ipsa æ-
„ tate *Brunaolld* vixerint, Odini tempora attingentes, non
„ crematos, sed integros tumulatos ex auctore nostro
„ probari potest.

De Judiciis.

Judiciorum ordinem ab Odino institutum Eddæ *prologus bis verbis memorat:* Skipadi hann þar haufdingium i þa li-
„ king sem verit hafdi i Troja, setti XII. haufudmenn i
„ stadinum at dæma landzlaug, oc sva scipadi hann ret-
„ tum aullum sem fyrr haufdu verit i Trojo oc Tyrkir

voro

voro vanir. *Hæc ita vertit Magnus Olafi:* In urbe Sigtunensi Odinus principes constituit XII. ad imitationem Trojæ, qvi leges tuerentur, & judicia exercerent secundum consvetudines Turcicas. *Innuit idem* Snorrius, *ita de Odino scribens.* Enn Odin oc þa hofdingia XII. blotudu menn oc kolludu god sin oc trudu a lengi sidan. i. e. *Odinus cum collegis duodecim sacrificiis religiosè divinisqve honoribus coli cœperat, Deusqve vocari, diuqve cultus est.* Hinc dimanasse videtur mos diu retentus in septentrione, in causis gravioribus duodecim judices deligendi, qvem Rolfus Pedester, seu Robertus Primus Normanniæ Dux, in Galliam invexit, & post eum Vilhelmus Conqvæstor in Angliam, teste *Polydoro Vergilio* Hist. Anglic. Lib. IX. cum ibi antea non obtinuerit. Consentit *Sheringhamus* in annot. ad Discept. de Orig. Angl. cap. XII. pag. 272. Qvod autem (*inqvit*) Wodenus „ dicitur duodecim regni proceres sibi assumpsisse, iisdemqve jurisdicendi in populum provinciam dedisse, hinc forte illa nunqvam apud nos satis laudanda „ consvetudo invaluit, qvâ duodecim juratis viris, qvos „ patrio sermone *a jurie* idcirco vocamus, tota juris decernendi & litium expediendi potestas concessa est.

Qvid de sacrificiis Odinus statuerit, *Snorrius* his verbis docet: þa skylldi blota imot vetri til ars, enn at midium vetri blota til grodrar, et þridia at sumri. þat var „ sigrblot. *i. e.* Terna qvotannis sacrificia solenniter celebranda fuerunt; primum sub initium hiemis, pro „ cœli temperamento & clementiâ: secundum media „ hieme, pro fertilitate terræ, & annonæ proventu: Tertium sub æstatem, pro victoria in posterum retinenda. „

De Sacrificiis.

Præterea *Snorrius* memorat, incolas septentrionis,

liberis suis, recens natis, Asarum nomina adaptasse, ut ex Odini nomine *Audun* profluxerit, ex Thoris *Thorer* vel *Thorarin*, & aliis appellationibus admistis *Steinthor*, *Hafthor*, & similia. Hæc autem mihi minus probantur. Nam ab ipsis primis priscisqve Diis, in qvorum majestatem personamqve hi invaserunt, defluxisse, propius vero est, licet posteritas aliter crediderit. Absonum enim est, istorum Deorum nomina, qvos antea coluerunt, in usum non fuisse recepta. Idem de diebus hebdomadis existimo; qvamvis etiam sustineri possit, hos posteriores id in sui gloriam instituisse.

His argumentis tandem evicisse videor, nullos Danorum aut Svecorum scriptores ultra Odini hujus epocham se extendere. Concludo igitur, non meis sed antiqvissimi libri, Rimbeglæ, verbis: Upphaf allra frasagna i norrænni tungu, þeirra er sannyndi fylgia, hefzt þa er Tyrkir oc Asia menn bygdu nordrit. h. e. *Principium omnium historiarum in lingva Norvegica* (i. e. de populis Norvegica lingvâ loqventibus: Danis, Norvegis, Svecis.) *qvæ veris relationibus innituntur, incipit ab eo tempore, qvo Turcæ & Asiani septentrionem incoluerunt.* His astipulatur *Sturlaugi Laboriosi vitæ* initium, his verbis: Allir þeir „ menn sem sannfrodir ero oc þau tidinde vita at Tyr- „ kir oc Asia menn bygdu nordr lond, hofz þa tunga „ su er sidan dreif um oll lond. Formadr þess folks het „ Odinn, er menn reka ætt til. i. e. *Omnibus qvi in antiqvis memoriis versati sunt apprime constat, qvod Turcæ & Asiani septentrionem incoluerint: tunc illa lingva exorta est, qvæ deinde per omnes regiones se dispersit. Princeps illius populi fuit Odinus, ad qvem posteri genus referunt.*

CA-

CAPUT V.

Qvo Saxonis de Odino aſſerta expenduntur.

Binos tantum fuiſſe Odinos, qvi divinos honores in ſeptentrione noſtro adepti fuerint, ex vetuſtis noſtratium ſcriptis Cap. III. ſuperius aſſeruimus.

At, inqviet aliqvis, *Saxo*, qvi Islandicis ſimiliter antiqvitatibus ſua ſuperſtruxit, longè plures eo nomine inſignitos ac divinitatis opinione claros ſuppeditat. Pri- 1.
mum, Hadingo Daniæ Regi coævum, Upſalis ſedem habuiſſe ſcribit, ac ob uxoris Friggæ impudicitiam exilium ſponte ſubiiſſe, tandemqve mortuâ conjuge reducem, divinum, qvo abſens caruerat, cultum plenè recuperaſſe. Hadingus, ſecundum *Svaningii* calculum, regnare cœpit anno ante Chriſtum natum DCCCXVI. qvo juvene Odinum hunc grandævum fuiſſe Saxo innuit, agnoſcente id *Stephanio* Not. pag. 47. Alter Mit-Othinus 2.
eſt; qvi priore Odino exulante, divinitatis fingendæ occaſionem arripuit, cæcosqve homines ad cultum ſibi perſolvendum præſtigiis adduxit: ſed mox impoſturarum pœnas luit, profligatus à priore Odino, poſt conjugis obitum ab exilio redeunte, ac in Fioniam latibuli qværendi cauſâ ſecedere coactus, tandemqve ab inſulæ illius incolis occiſus. Tertius Odinorum erit, qvem Hothero ſyn- 3.
chronum *Saxo* facit; cujus filium Balderum cum Hotherus occidiſſet, Odinus, ne cædis illius ultor deeſſet, Rindam, Ruthenorum Regis filiam, invitam compreſſit, atqve ex eâ Boum ſuſcepit, qvi Balderi necem poſtea in Hothero ultus eſt. Hotherus, ſecundum *Lyſchandri* & *Svaniin-*

ningii calculum, regnare cæpit anno mundi MMMCDXXIII, qvi ex Lyſchandri mente annus eſt ante Chriſtum DXXXVIII, ex Svaningii vero DXXV. adeo ut, ſi vel maximè hunc Odinum in extrema ſenectute Rindæ ſtuprum intuliſſe velimus, attamen inter eum & priorem illum Odinum, Mit-Othini victorem, anni plusqvam ducenti intercedant. Odinus hicce, ob ſtuprum Rindæ illatum & alias contra numinis dignitatem patratas res, ceteris Diis inviſus eſſe cæpit; itaqve eum, abrogatâ divinitate, in exilium pepulere, ſuffecto in locum illius Ollero qvodam; qvem, ne qvid amplitudinis deeſſet, Othini
4. qvoqve nomine vocaverunt. Ollerus iſte cum ſenatui Deorum decennio præfuiſſet, ab Odino, reduce, profligatus, in Sveciam conceſſit, tandemqve à Danis occiſus eſt: hic inter Odinos qvartum locum occupabit. Qvin-
5. tus in eorum ordine erit Odinus, Frogeri pater. Frogerus ille coævus erat Frothoni Vegeto vel Secundo, qvi, ex *Lyſchandri* & *Svaningii* computatione, CCCX. poſt mortem Hotheri annis regnare cœpit. Frothone iſto Vegeto annis CLXXVII. ſecundum *Svaningii* Chronologicam, ex *Lyſchandri* calculo CXC. annis inferior erat Frotho IIII. cujus tempore Starcatherus Odini conſilio Vicarum Regem necavit. Poſt trecentos circiter exinde annos (*Lyſchandri* & *Svaningii* hic eſt computus) Odi-
6. nus, Brunonis habitum & perſonam aſſumens, inter Haraldum Hildetannem Daniæ, & Ringonem Sveciæ Reges, odia conflavit, Bravallenſi pugnæ ſe immiſcuit, atqve ad ultimum Haraldum occidit. Idem, ut videtur, Odinus
7. poſt triginta circiter annos Helleſponticos fratres, Jarmerici hoſtes, ferro inſecabiles, ſilicibus contundere

docu-

docuit. Itaqve ſi Saxonis Odinorum numerum ineamus, ſeptem hac ratione inveniemus.

Ad ea reſpondemus, Saxonem qvidem in operis ſui præfatione Islandicorum monumentorum mentionem facere, eaqve ſe ſecutum ſcribere. Verum ſatis diligentiæ in iis rimandis eum non adhibuiſſe, ſuperius libro I. Cap. VII. pag. 65. à nobis dictum eſt: & ſeriem illam Regum, qvam is proponit, parum concinnam eſſe, ex integro operis hujus libro III. conſtabit. Ad multitudinem illam Odinorum qvod attinet, ex Saxone colligere non poſſumus, eum præter unum ſolum Odinum agnoviſſe: (Mit-Othinum & Ollerum excipimus, qvos Odino abſente, divinitatem ſibi arrogaſſe expreſſè ait.) Imò plures non intellexiſſe, ex eo apparet, qvod diſtinctionis eorum ne verbulo qvidem ullibi meminerit; qvam absqve omni dubio aliàs non omiſiſſet. Certè is Odinus, qvem Hadingo coævum facit, cum Balderi & Boi patre unus idemqve eſt: ille nimirum, qvem nos Upſalenſem vulgo vocamus; qvod ex libri III. Cap. III. ubi de Hadingo, & ejusdem libri Cap. VII. ubi de Hothero ſeu Haudo loqvemur, manifeſtum fiet. Ollerum ſimiliter Odino Upſalenſi ſynchronum fuiſſe *Edda* teſtatur, qvæ eum *Ullum* nominat. Qvod autem Saxo Odino ſuo tam prodigioſam ætatem adſcripſerit, in eo illum parum circumſpectum fuiſſe fateri convenit; & nos iſtàm ejus hallucinationem libro noſtro III. ulterius diſcutiemus. Qvæ de Odino, Starcatherum ad Vicarem occidendum ſubornante, Saxo ſcribit, de illo mortuo ejusve ſpectro intelligendum eſſe ex *Gothrici & Rolfi hiſtoria*, ubi eadem narratio legitur, abundè docemur. Idem de Odino, Haraldi Hil-

di-

ditannis occisore dicendum est. Cum itaqve antiqvissimus Saxonis Odinus ab Upsalensi nostro, uti mox diximus, alienus non sit, istæ dicti scriptoris de Deastro illo relationes nostram de Odino assertionem, aut migrationis Asiaticæ æram superius à nobis positam infringere nullo modo valent.

CAPUT VI.

Qvo Danielis Langhornii de immigrationis Odinianæ tempore sententia examinatur.

Odini sociorumqve illius ex Asia in septentrionales hasce terras transmigrationem circa annum, qvi ante æræ Christianæ caput LXX. fuit, contigisse, sæpius antea dictum est. Alia *Danieli Langhornio* sententia arridet, qvi in Appendice ad Elenchum Antiqvitatum Albionensium pagg. 18. 19. memoratam Odini irruptionem longe altius extollit, ac factam esse putat tempore, qvo Scipiones Romani Antiochum Magnum Asiæ Regem, debellarunt. Verba ejus integra adscribam: Scripserant Johannes Martini & Chronici Sveo-„ Gothici concinnator, Romanos ea tempestate præda-„ tum in alias provincias & regna procul exiisse, ea-„ demqve subegisse; & proinde virum providum Odi-„ num, tanqvam ex speculo prospexisse, futurum ali-„ qvando, ut populosæ illæ gentilium provinciæ Ro-„ manum jugum subirent, ideoqve cum magna homi-„ num multitudine, qvos eadem formido invaserat, dis-„ cessisse. At longe aliis rationibus permotum abiisse, „ jam antea ex Eddâ & Chronico Snorronis Sturlæsonii Nor-

Norvegico oſtendimus, qvibus nec ipſum Chronicon Sveo-Gothicum refragatur. Qvippe id, qvod nunqvam factum eſt, qvo utiqve pacto Odinus prævidere potuit? cum Aſiaticam Sarmatiam Romani juris factam nullibi legimus. Interim in Europam veniſſe illum, qvo tempore Romani victricia per Aſiam arma circumferrent, haud diffitemur. Id vero non cum Lucullus & Pompejus Mithridatem & Tigranem, ſed cum Scipiones Antiochum Magnum debellârunt, circiter annum ante Chriſtum natum centeſimum nonageſimum, contigiſſe exiſtimamus. A *Paulo Diacono Godan* appellatur; unde juxta *Sheringhamum* Sialandia (prius Wetalla heeth) poſt ejus adventum *Godanonia* ſive *Codanonia*, totumqve illud fretum, inſulis circumfluum, ſinus *Godanus* ſive *Codanus* vocari cæpit. Aliorum qvoqve locorum plurimorum in Ruſſia, Scandia, Dania, Germania, Angliaqve nomina, partim a ſe ipſo, partim à poſteris impoſita, ejus memoriam hactenus conſervant. Filios habuit: Veldegium (ſoli *Malmesburienſi* memoratum) Regum Cantianorum, Caſeram Anglorum Orientalium, Vitelgetam Merciorum (*Malmesburienſi* Vitlegium, ni forſan ille ejus ex filio nepotem Vitlegium intelligat) Vegdegum Deirorum, Beldegum Saxonum Occidentalium Regum, & Vintam Regulorum Lincolnienſium progenitores. Præterea Thorronem, Balderum, Boum, Hemingum, Tyrum, Siggum, Scioldum, Ingonem & alios. Ab Ingone (cujus poſteri Inglingar dicti ſunt) pars Svevorum nobiliſſima lingvâ vernaculâ *Inglings* & *Engliſch* nominari videantur, un-

„ de a Romanis concinnata fuerit Latina *Anglorum* ap-
„ pellatio. Idem *Langhornius* Antiqvit. Albionenſ. pag. 340.
ſeqventia ſcribit: Sunt qvi illum (*Odinum vel Wode-*
„ *num*) appellant Bodonem, atqve Hengiſtum & Hor-
„ ſum vere ejus abnepotes fuiſſe, ſcilicet proximos,
„ volunt. Sed hoc *Antiqviſſimi* appellatio, à Malmes-
„ burienſi ei tributa, non patitur. Nec ſi vir tantus
„ illo, qvo Hengiſti abavus vixiſſe exiſtimandus fue-
„ rit, tempore Saxonibus imperaſſet, eaqve facinora,
„ propter qvæ tot populi divinos (ut Æthelwardus do-
„ cet) ipſi honores exhibuere, patraſſet, univerſos ſcri-
„ ptores Romanos penitus latuiſſe poterat. Svevorum
„ Saxonumqve Reges (præter illos Principes Saxoni-
„ cos, qvos ad id ſolum genuiſſe Saxo Sialandicus vi-
„ detur, ut Danis ſuis triumphandi materiam ſuppedita-
„ ret) memorantur: Artarius, Anſonaricus, Ariovi-
„ ſtus, Vilchinus, Maroboduus, Vannius, Vangio &
„ Sido, Vidichindus, Priſcus, Vilchinus & Marbodus.
„ Romanis Svevorum citius qvam Saxonum (remoti-
„ us habitantium) nomen innotuit. Arioviſtus, à Se-
„ natu Romano Rex & amicus appellatus, omnes Gal-
„ liæ civitates, ad ſe oppugnandum venientes, Ama-
„ getobrienſi prælio fudit ac ſuperavit, poſteaqve cum Ju-
„ lio Cæſare fortiter conflixit; qvi ex Odini filiis fuiſſe vi-
„ detur, ut & ille Rex Svevicus, qvi Indos naufragos
„ Metello Celeri, Galliam regenti, transmiſit. Ultima
hæcce de Arioviſto, cum Odini ærâ, priori loco à
Langhornio poſitâ, non ſatis conveniunt. Etenim Ario-
viſtus, Scipionum Antiochiqve temporibus longe infe-
rior fuit: qvippeqvi, ſupputante *Calviſio*, cum Iulio Cæ-
ſa-

ſare pugnavit anno ante Chriſtum natum LVI. ac itaqve Odini, centum triginta, ut vult Langhornius, annis vetuſtioris, filius eſſe non potuit. Niſi eum heic per *filios* nepotum vel poſterorum aliqvem intellexiſſe velimus. Qvicqvid ſit, iſta de Odini & Arioviſti ut & Svevorum Regis cognatione, merâ nituntur conjecturâ, nec, me judice, ullam fidem merentur. Ac deſunt omninò, ut mihi videtur, Langhornio argumenta, qvibus Odinum tot ante Chriſtum natum annis in ſeptentrionem veniſſe probet. Aliàs idem ſcriptor, præeunte Bryniolfo Svenonio, plures fuiſſe Odinos ſtatuit Antiqvitat. Albionenſ. pag. 339. eiqve ſuæ aſſertioni in *antiqviſſimi* voce, qvam Wilhelmus Malmesburienſis Odino adaptat, ſubſidium qværere videtur. Nos ex iſto Malmesburienſis epitheto nihil concludere poſſumus, nec illa qvæ de pluribus Odinis à Langhornio dicuntur fundamentum habere arbitramur. Sed neqve argumentum illud, qvod ad Odinum adeo exaltandum, à Romanorum de eodem ſcriptorum ſilentio petit, rem conficere putamus. Nam ſcriptores illos cis-Rhenanas maxime regiones cognitas habuiſſe, de ſeptentrione autem noſtro nihil fere ſciviſſe, monumenta eorum abundè docent. Et qvis exactam à Romanis expectabit earum rerum notitiam, qvæ LXX. annis ante Chriſtum (cum ſcilicet nullus eorum Rhenum tranſiiſſet) in Borealibus hiſce terris geſta ſunt, qvum Tacito graviſſimo auctori, & qvi, ut ipſe teſtatur, ſua ſcripſit poſtqvam cives illius Romani per CCX. annos cum Germanis bella geſſerant, de ſeptentrionalibus Germaniæ pauca tantum, de terris, qvas mare Balthicum à Germaniâ ſeparat, adhuc minus,

& de Russiâ ac remotioribus in Boream regionibus plane nihil constitisse videamus? Stat itaqve nostra de immigrationis Odinianæ tempore assertio, vetustorum scriptorum testimoniis superius roborata: nempe immigrationem istam LXX. circiter ante æræ Christianæ caput annis contigisse. Ceterùm Odinum, advenientis illius Asianorum cohortis Ducem, Hengisti & Horsi fratrum abavum, strictè sic dictum, non fuisse, Langhornio sponte concedimus: cum temporum ratio illius sententiæ validè suffragetur. Neqve enim qvatuor generationes DXX. annis (tot circiter à prædicto Odinianæ immigrationis tempore ad dictorum fratrum in Britanniam adventum, qvi anno Christi CDXLIX. contigit, effluxere) occupandis ullo modo sufficiunt. Credendum itaqve Hengistum illiusqve germanum ex Odini hujus posteris fuisse, sed pluribus, qvam vulgò scriptores tradunt, gradibus ab eo remotos.

CAPUT VII.

Qvo Rudbeckii de gentium Septentrionalium antiqvitate asserta expenduntur.

O*laus Rudbeckius*, Professor Upsalensis, in Atlantica suâ, gentis Svedicæ originem a turris Babylonicæ ædificatione lingvarumqve confusione repetit; tribus potissimum argumentis innixus. Horum primum dicti operis Cap. V. ducit á festi Juliorum anniqve initio: qvod festum à XXX. die Decembris primitus cœpisse ait, tandemqve longo temporis decursu, ætate Olafi Skautkonungi, qvi regnavit in Svecia circa annum

num reparatæ salutis millesimum, in diem XXV. Januarii incidisse. Idqve ex neglectu redundantiæ unius diei in singulis MCCCII. annorum periodis, ex superfluis sex illarum horarum minutiis, qvæ singulis annis supra CCCLXV. dies adjectæ sunt, & qvarto qvovis anno integrum diem intercalarem constituunt. Qvæ minutiæ singulis CXXXII. annis, integrum diem faciunt. Qvot igitur dies a primo illo festi Juliorum anniqve novi termino, scilicet XXX. die Decembris ad eum diem qvo Juliorum festum tempore Olafi Skautkonungi celebrabatur, profluxerint, (sunt autem dies XXV.) tot, CXXXII. annos, eo usqve à primis illis Seciæ Septentrionalis incolis, qvi anni rationem inire cœperint, elapsos esse asserit: nempe MMMCCC. Annus autem nativitatis Christi millesimus erit secundum neotericorum computationem mundi circiter qvinqvies millesimus; unde si auferantur MMMCCC. anni, remanet annus Mundi MDCC. seculumqve turris Babylonicæ. Illo tempore, extremæ Bothniæ cives cœpisse vult è montium cacuminibus Solis motum & anni initium indagare; festumqve Juliorum XXX. mensis Decembris die, qvo tempore ad Thornienses aversus diu Sol cœperit reverti, in honorem ejus celebrare, annumqve novum ordiri: Assertionis suæ fundamentum facit *Procopii* locum, qvo de Thulensibus traditur, qvod postqvam triginta qvinqve dies continuis in tenebris exierint, more veteri, in summa montium juga mittantur speculaturi; qvi cum ab edito solem conspexerint, nuncient infra manentibus, qvintum intra diem Solis jubar extiturum. Illi vero læti nuncio, qvanqvam in tenebris, conventus solennes celebrent, idqve tempus iis maxi-

 me

me festum esse. Juliorum festum hic describi vult *Rudbeckius*, idqve in eum diem incidere, qvi annum novum â vespera XXX. Decembris auspicetur, idemqve ante Procopii tempora, longa seculorum serie obtinuisse, eo qvod is *more veteri* ita consvevisse doceat. Mihi in tempore festi manifestus error apparet; id enim â prima memoria in Februario celebratum traditur. Nec mihi magis probatur, totius septentrionis incolas ab istis hominibus tempus moremqve festi Juliorum celebrandi accepisse, Solemqve eo anni tempore istis tantum reducem, hac solennitate in perpetuum gratulari. Neqve enim patrem Japhetum, si vel maxime in Svecia unqvam habitaverit, sedem præcipue istis in locis elegisse crediderim; nec ullas alias gentes, qvam qvas evidens necessitas eo compulit; qvas verisimilius est aliarum gentium more, temporeqve aliàs recepto, sua Julia celebrasse: tanto etiam alacrius, qvod recurrente festo, reditum simul Solis, jam diu expectatum, mutua lætitia expectarent. Et si singulis Scandinaviæ incolis, conspectus in montibus redeuntis brumali tempore Solis, festi illius caussa fuisset, non utiqve idem anni dies omnibus festus esset, sed pro locorum diversitate variaret. Qvod si qvædam vis inest argumento, ab annorum MMMCCC. computatione desumtò, certe non tam facit ad demonstrandum, qvo tempore primùm Scandinavia culta fuerit, qvam ad anni, a XXX. Decembris vespera incipientis, constitutionis usûsqve â gentibus, forte qvæ huc posterioribus temporibus migrarunt, invecti antiqvitatem. Et si Sveciæ cultæ vetustatem inde metiemur, certè longè majorem eruemus. Neqve enim hæc festa Juliorum dies in XXV.

men-

mensis Januarii, Olafi Skautkonungi tempore primum transferri cœpit, sed maxima pagnanismi parte in usu erat. Id qvod veterum scriptorum loca à Rudbeckio ipso dicti operis memorato Capite pagg. 101. & 102. adducta evidenter monstrant. Adducit præterea *Historiæ Hervorianæ* testimonium, de verre, qvem Heidrecus hoc eodem festi tempore Freyæ (non ut prave vertitur Friggæ) immolare consvevit. Ab Heidreki igitur ætate illos XXV. dies, si cum CXXXII. annorum periodis conferamus, certe turris Babylonicæ ædificationem, imo diluvii tempus, Sveonum illi primi annorum æræque Solaris conditores longe antevertent. Ætatem autem Heidreki, ex ipsius Rudbeckii chronologia infra annum Christi qvingentesimum non deprimimus. Haraldum enim Senem ipse ad annum DXXX. refert, qvi proneptem Heidreki, Hildem, uxorem duxit. Vixit ergo Heidrecus D. annis ante Olafum Skautkonungum, anno mundi MMMMD; ex qvibus si MMMCCC. demseris, remanet annus mundi MCC. qvi qvadringentis annis diluvium anticipat; qvo tempore solis in montibus Bothnicis recessum aut reditum, nemo ita observare potuit, ut annorum constituendorum ratio inde ad posteros dimanaret.

Secundum Rudbeckii argumentum in tumulorum sepulcralium antiqvitate, ex atræ humi incremento monstranda, versatur; qvam infinita prope experientia edoctus, tradit singulis D. annis ad unius tantum digiti crassitudinem excrescere, qvovis millenario ad duos, & sic conseqventer, nusqvam autem octo vel novem digitorum crassitiem excedere, qvam mensuram diluvii tempori qvatuor ab hinc circiter annorum millibus respon-

ſpondere docet, dariqve in Svecia tales colles ſepulcrales, aut iis ætate proximos, de qvibus prolixè cap: VI. diſſerit. Argumentum hocce incertum eſſe ſatis monſtravit *Bartholinus* Antiq. Danic. lib. III. cap. II. pag. 654. Imo colles iſtos ſepulcrales ceſpite tectos docet *Stephanius* cujus verba libri hujus Cap: IV. pag. 144. ſuperius attulimus. Idem *Aurvar Oddi hiſtoria* de Angantyris fratrumq; ſepultura teſtatur his verbis: þa dro Oddr berſerkina „ ſaman i eina kos, oc ſveigir þar at utan mikla vidu, „ þetta var skamt fra ſio, þar leggr hann hia þeim „ vapn þeirra oc klædi, rænandi þa engo, ſidan bar „ hann at torf, oc eys eptir þat ſandi at utan. i. e. *Oddus omnes Berſerkos, nec armis nec veſte ſpoliatos, in unum tumulum non procul a mari conjecit; congeſtisqve arboribus ſeptum, ceſpite texit, arenamqve ſuperinjecit.* Eodem ritu Eigill Skallagrimius fratri ſuo Thorolfo, in Anglia prælio cæſo, tumulum excitavit, terra lapidibusqve congeſtis. Notat qvoqve *Camdenus* in Ultoniæ deſcriptione, viris ſeptentrionalibus in uſu fuiſſe, ut ſinguli milites, prælio ſuperſtites, tantum terræ, qvantum caſſide capere poterant, in occiſorum tumulos aggererent. De ſepultura qvoqve Eigilis Ullſerki, qvi Haconi Adalſteini alumno militavit, in *Snorrii* Chronico Norvegico legere eſt. *Verelius* præterea, cujus verba ſuperius libri hujus cap: IV. pag. 146. exſcripſimus, mortuorum tumulos terrâ contectos fuiſſe fatetur. Nil itaqve mirum terram illam, collibus injectam, profunditatis pingvedinisqve gradibus differre, prout unus eorum altero craſſiore pingvioreqve ceſpite tectus erat; qvæ proinde ad tumulorum antiqvitatem adſtruendam nihil momenti adfert.

Tertia à Rudbeckio allata ratio in expeditionum ex Sveciâ ſuſceptarum profunda vetuſtate monſtranda verſatur; qvarum primum ad Saruchi tempora circa annum mundi MDCCCC. refert: ſecundam duce Hercule, innumera cum hominum multitudine, intervallo temporis inter annos mundi MMCC. & MMD. additqve inter primam hanc & ſecundam expeditiones, complures alias minores interveniſſe: Atlant. Cap. XXXV. qvod eſt de prima Deorum ſive Regum expeditione pag. m. 777. Aſſertionis hujus ſuæ fundamentum ſtatuit, Sveciam eſſe eam Atlanticam, de qva Plato, Apollodorus, Diodorus Siculus, aliiqve vetuſtiſſimi ſcriptores plurima commemorant. Inde qvicqvid de Atlantica dicitur, id Sveciæ jure convenire: inqve argumento hoc totus fere liber, qvem Atlanticam inſcripſit, occupatur. Ad cujus perſpicuum intellectum, præter auctorum, qvos ſeqvitur, diligentem cum antiqvitatibus ſeptentrionalibus collationem, etiam exactiſſima locorum Sveciæ notitia reqviritur; centum enim & ultra rationes, ex illorum ſitu petitas, congeſſit, fundamentiqve loco ſubſtruxit. Ne vero tanta gentis Svedicæ multiplicatio ſuſpecta redderetur, ad originem ejus demonſtrandam ſupponit: ab ipſa turris Babylonicæ ædificatione familias omnes in ultima terrarum diſperſas fuiſſe, migrationibus haud populoſis, qvatuor aut qvinqve paribus una euntibus, ad unum locum, ut orbis terræ tanto citius ab omni parte incolas nanciſci poſſet. Tot etiam, nec plures, illo tempore in Scandinaviam delatas exiſtimat, ſeminarium deinde totius ſeptentrionis incolarum factas. Verum cum Noachidarum primo illo annorum centenario, ab anno mun-

di MDCLVII. ad annum MDCCLVII. progeniem non ultra decem millium paria demonſtret, mirum ſpatio ſesqvi centum annorum, tantam tam infinitam proſapiam ex iſtis qvatuor aut qvinqve paribus pullulaſſe, ut non Scandinaviam modo vicinasqve regiones; vaſtiſſimas qvidem illas, repleverint, ſed etiam remotiſſimas interjacentesqve, bello obruerint & expugnaverint. Cum tamen haud ſex hominum paria, nedum qvinqve aut qvatuor, ultrà triginta millia fœminarum totidemqve virorum, ſecundum ejus hypotheſin, tantillo tempore progenerare potuerint; id qood etiam Verelio ſcrupulum moviſſe conſtat. Sed nec immeritò dubitatur, an tam paucorum advenarum acceſſu terræ citius excoli potuerint, qvam multitudinis, tempore licet poſterioris, confluxu. Hanc de tantâ gentis ſuæ antiqvitate vetuſtâqve adeo in Sveciam hominum migratione aſſertionem, ſeqventibus argumentis Capite III. ſtabilire nititur. Primo: qvod ſacra ſcriptura dicat Deum diſperſiſſe eos ſuper faciem univerſæ terræ: At locum eum de eorum progenie ipſa ſcriptura alibi explicat, dum ex his, qvas recenſuit, familiis Noæ, diviſiſſe ſe gentes in terra tradit. Secundo: qvod *diſpergendi* vocabulum de remanentibus Babylone, vel binis aut ternis aut decem millibus paſſuum inde remotis, capi non poſſit, cum hoc pacto diſperſi eſſent conjunctiſſimi, ſed de ſexcentorum aut mille milliarium diſtantia intelligi neceſſe ſit: Ego autem neceſſitatem iſtam videre neqveo. Tertio loco affert incommoda, qvæ ſecutura erant, ſi ibi manſiſſent; annonæ nimirum caritatem, & promiſcuas cædes. Iſta vero brevioribus intervallis vitari poterant. Qvarto: qvod piſcibus in lacubus domini eſ-

essent præficiendi: Ast in montanis & alibi plurima stagna sunt piscibus abundantia, qvorum curam hodieqve nemo gerit. Qvinto: qvod plurimæ gentes se indigenas agnoverint, historica qvippe fide, majorumqve suorum relatione destitutæ; At plurimi è vulgo, majorum suorum, præter parentum avorumqve nomina ignorant, qvi tamen eapropter pro aboriginum filiis non sunt habendi. Deniqve idem persvadere ait summam tranqvillitatem beatitudinemqve temporum, qvæ neglectui historiarum occasionem dederit, cum historiæ cum bellis, qvæ maxime tractant, cœpisse videantur. Sed qvot bellicosissimarum nationum gesta oblivione sunt sepultâ? Qveritur illud de Danis *Saxo* causamqve reddit. His positis ipsum Japhetum Sveciam incoluisse statuit, eundemqve Neptunum & Atinum dictum, Saturni seu Noæ vel Boreæ filium Cap: VII. pag. m. 192. ut & pag. 365. pluribusqve aliis locis: à qvo deinde generationes omnes deducit, eas qvæ Edda a Japheto ad Trojanos indeqve ad Odinum ipsum recenset, Verum non asseqvor, cum pro Neptuno Japhetum capiat, eumqve Dellingi nomine in Eddæ Mythol. VIII. adumbrari velit, peregrinumqve in Sveciam concessisse, uxoremqve ibi natam duxisse statuat; qvomodo id de Japheto dici possit. Neqve enim verosimile est, neptes suas aut proneptes eum duxisse, qvod tamen concedendum, si hæc qvatuor aut qvinqve paria, qvæ huc primo migrârunt, originem ab ipso duxerunt. Rudbeckio adversatur nobisqve favet *Sheringhamus*, Disceptat. de Anglorum Origine Cap. VII. pag. 147. ubi nullam tempore Sarugi ex Asia in Septentrionem migrationem fieri potuisse his verbis adstruit: Ericum, (*Go-* „

„ *thorum Regem*) Sarugi feculo infulas prædictas (*Danicas*) occupâffe, parum mihi probabile videtur. Orbis enim nondum hominibus adeo exuberavit, ut ex Scandia, regione latiffima, in vicinas infulas tranfierint; fi dicant Getarum totam gentem intermediis regionibus relictis, ufqve Gothlandiam & Scaniam ad terram explorandam una proceffiffe, atqve foli amœnitate pellectos fedes ibi pofuiffe, ne fic rationes fuas admodum fcitè conficient. Gothlandia qvidem ferax & amœna regio eft, fed a Babylone remotior, qvam ut Sarugi ætate, qvi mox a confufione lingvarum obiit, in illam aditus pateret. Terra enim adhuc inculta &, putrefcente gramine, qvibusdam in locis paluftris, qvibusdam fentibus fpinisqve afpera, qvibusdam etiam fylvis nemoribusqve obducta, homines tranfire qvo vellent, tam cito non permifit: His adde impedimenta alia, fluminum varios anfractus & obliqvos curfus, ftagnantes item & refides aqvas, altos, falebrofos & præruptos montes, arenâ & lapidibus confragofas & obfeptas vias. *Et cap. XVI. pag. 407*: Sed forte aliqvis objiciet, Magogum, Gomerum, Afchenem aut Thogarmam, alias regiones Babyloniæ vicinas primum occupâffe; qvemvis vero eorum fecundas colonias in Germaniam aut Scandiam ducere potuiffe. Qvis vero credat, fi potuerint voluiffe, cum Afia, pars orbis ditiffima, colonis paffim caruit? Chanaan fiqvidem regio perqvam exigua, a Babylonia non admodum remota, qvæqve blanditiis & ubertate foli, colonos ad fe illexerit, Abrahami temporibus ex hominum inopia multis in locis vacua & inculta fuerit. Ecqvis putet Ja-

Japetum & filios suos relictis in Asia locis opimis, ad „ asperas sterilesqve regiones in Europa qværendas, „ magnos labores, magnaqve pericula adiisse? *Eodem Capite pag. 408. istiusmodi migrationis difficultatem his verbis ostendit:* Illos (*Japhetum ejusqve filios*) inprimis vires „ deficiebant, qvi si ante dispersionem gentium mortui „ non fuerint, id tum ætatis erant, ut inde ducendis „ coloniis in longinqvas terras impares omnino & in- „ habiles redderentur, cum a diluvio ad illa usqve tem- „ pora, anni qvadringenti, aut non multo pauciores „ effluxerant. *Et pag. 435.* Sunt qvi dispersionem gen- „ tium in nativitate Pelegi, id est annis 101. juxta chro- „ nologiam sacram, à diluvio contigisse dicunt; sed „ qvomodo tanta hominum multitudo, tam exiguo „ tempore coloniis in orbem deducendis sufficerent non „ dicunt; Hebræi, ut in Seder Olam habetur, inter „ diluvium & dispersionem gentium ter centenos & qva- „ draginta annos, Fasti Siculi sexies centenos qvinqva- „ ginta & novem annos numerant. Ego de numero „ annorum nihil temerè statuo, sed propter rationes „ superius allatas, ædificium Babylonicum non nisi „ post obitum Noachi extrui cœptum arbitror: cujus „ etiam rei non leve indicium est, qvod mox a confu- „ sione lingvarum in sacra scriptura de migratione A- „ brahami ex Chaldæa in Haran & promissione data a- „ gitur. Erat autem tum Abraham septuaginta qvin- „ qve annos natus: Noachus vero, ut ex sacra chro- „ nologia patet, jam dudum vita excesserat. Divisio „ igitur orbis male cum dispersione gentium a scripto- „ ribus confunditur: illa vivente adhuc Noacho, ejus- „ qve consilio & arbitrio in nativitate Pelegi, hæc mul- „

„ tis post annis facta est; cum hominum genus nimi-
„ rum ita diffusum est, ut poterant plures regiones oc-
„ cupare. Orbem certe divisum esse ante structuram
„ turris initam, illud satis innuit, qvod se mutuo ad
„ id operis peragendum excitarent, qvo nomen sibi fa-
„ cerent, anteqvam in totius terræ superficiem disper-
„ gerentur; qvibus de coloniis aliorsum mittendis sus-
„ ceptum esse consilium manifeste indicabant. *Idem*
„ *auctor pag. 411:* Terrâ à maris & fluminum ejecta-
„ mentis liberatâ, aëreqve â tetris odoribus satis ex-
„ purgato, per mundi rudera transitus insuperabiles
„ prope molestias exhibuit; ædificiorum ruinæ, arbo-
„ res vi aqvarum subversæ, vastissimi hiatus & lacunæ
„ humo earundem decursu inducta, aliaqve impedi-
„ menta obstabant. His conjunctim novæ difficultates
„ viam obstruxerunt: tota planities, post annos pau-
„ cos a diluvio, aut stagnum erat, aut sylva, vel a-
„ qvis ubiqve, vel teneris arboribus, rubis, fruticibus,
„ asperisqve spinis recens exortis obducta. Ipsæ her-
„ bæ tenuiores se in aristas, ramos brachiaqve spar-
„ gentes, non leve negotium subministrabant: Hanni-
„ bali certe per Alpes in Italiam qvam Noacho ad no-
„ vas sedes facilior transitus aditusqve patuit; cui non
„ invenienda, sed jugiter fabricanda via fuit. *Et paulo*
„ *post.* Hispani certe in America locis diu incultis, ut
„ Raleghus noster (Hist. mund. lib. 1. cap. 8. sect. 3.)
„ auctor est, decem annis vix decem milliaria in medi-
„ terraneis progressi sunt, qvibus tamen abundè ho-
„ minibus atqve instrumentis omnibus necessariis pro-
„ visum est. Qvomodo igitur ea tempestate poterant
„ homines cum gregibus citato gradu per loca difficilia
&

& inculta transire, qvi solis manibus pedibusqve ute- „
rentur; qvi instrumentis, qvibus opus erat, omni- „
bus ad fossas lacunasqve implendas, sylvas cædendas, „
aliaqve peragenda carebant? *Et paucis interjectis.* De „
reliqvo classes navesqve deerant, qvibus veherentur, „
& qvarum subsidio lati maris pericula subirent. Pri- „
mus omnium Danaus longa navi, qvæ â qvinqvagin- „
ta remis Penteconterus dicta est, ex Ægypto in Græ- „
ciam trajecit, cum antea parvis admodum navigiis „
in rubro duntaxat mari navigaretur. Navigatio au- „
tem hæc juxta antiqvissimas Græcorum epochas am- „
plius mille annos â diluvio suscepta est, si qva fide „
marmora Arundeliana digna sint, qvibus historia „
hæc, una cum tempore, qvo res gerebatur, incisa est. „
Subjicit deinde. Parum ante hæc tempora (qvod ta- „
men post mille annos a diluvio factum est) Phœnix „
& Cadmus, Agenoris filii, ex Ægypto migrantes, in „
Phœniciam navigandi artem advexerunt; unde à „
qvibusdam inventi hujus gloria Phœnicibus tributa „
est, cum tamen ea laus Erythræ Regi potissimum „
debetur. De Erythrâ & Danao ita Plinius lib. VII. „
cap. LVI. *Navem primus in Græciam ex Ægypto Danaus* „
advexit; ante ratibus navigabatur, inventis in mari rubro „
inter insulas â Rege Erythrâ. Post Penteconterum à „
Græcis Argo navis maximè celebratur; qvæ tamen „
tam exigua vilisqve erat, ut Græci fabulentur Argo- „
nautas eam per terras humeris portâsse. Argonauta- „
rum sanè temporibus naves tam raræ & insolentes „
fuerunt, ut nemo Græcorum ante Herculem ad me- „
diterranei maris fauces penetraverit. Inter Hebræos „
autem Solomonis ætate ars navigandi, si non penitus „
igno-

„ ignota, adeo tamen inusitata fuit, ut Solomon classem adornare aggressus. 2. Chr. 8. 18. tum naves, „ tum etiam nautas a Phœnicibus conduxit. *Heic sibi ipsi objicit Genes. Cap. X. vers. 5. dici, insulas gentium à Japheto „ & filiis suis divisas esse; Sed regerit:* Ita qvidem Latina „ versio habet; sed vocabulum Hebræum אי non solum *insulam*, sed in universum qvamvis *regionem* aut „ *provinciam* significat, ut ex aliis scripturæ locis appa- „ ret; Tremellius in hoc ipso loco *regiones* vertit. Dein- „ de sacra scriptura insulas gentium à Japeto & filiis „ suis divisas esse, id est in divisione orbis hanc illis „ hæreditatem obvenisse testatur, sed ê vestigio usuca- „ ptas esse non testatur. Totus enim orbis in diebus „ Peleg divisus, sed derepente totius usucapio & possessio „ acqvisita non est. Postremo deerant homines, qvi „ una cum Japeto & filiis in regiones tam remotas mi- „ grarent: ipsis enim viventibus, eorum in Asia colo- „ niæ nondum completæ fuerunt: ut ex ipsa sacra scri- „ ptura amplissima testimonia habemus. Abrahami si- „ qvidem ætate terra Chanaan, qvamlibet ferax, colo- „ norum inopia laboravit. Sic enim ille ad Lothum, „ Gen: 13. 9. *Nonne universa hæc terra tibi est exposita?* „ qvibus in ea parte longè latèqve prædia fuisse vacua „ innuit. Qvanta fuerit in terra Chanaan hominum „ penuria, illud etiam satis magno argumento est, „ qvod ducentos circiter post hæc annos Simeon & Le- „ vi, bini homines, solis gladiis armati, totam ur- „ bem attriverint. Dolor certe ê circumcisione tantus „ esse non potuit, qvin viri, fœminarum & infantium „ ejulatu excitati, ad arma se contulissent, nisi res ci- „ tissime peracta, stragesqve edita fuisset. Eadem fe-

re

re tempestate Esau cum familia ex terra Chanaan egressus in transjordanas regiones cum paucis migravit, pulsisqve & occisis Choræis, totam illam regionem in suam ditionem accepit; qvam de suo cognomine Edom vocavit. Cum Jacob etiam in Ægyptum processit, tota terra Goshen inculta vacuaqve adhuc permansit. Imo longe post hæc tempora Ægyptum ubivis locorum adeo incolis cassam extitisse liqvet, ut unius Jacobi progenies Ægypti totius reliqvos colonos omnes multitudine anteiret, qvorum tamen numerus, cum exirent, adeo exiguus tenuisqve fuit, ut multo plures olim veterem Romam incolebant, & hodie Londinum incolunt. Phœnices postea a Josua suis agris ejecti, qvo vellent ad novas sedes qværendas profecti sunt, urbesqve plures in Asia, Africa & Europa, nullis renitentibus condiderunt. Reliquiæ qvoqve Trojanorum, vastato Ilio, natale solum patriosqve lares deferentes, in Italia, præcipue autem in Britannia Galliaque, tunc quidem, ut traditur, magna ex parte vacuis, res suas instaurârunt: multisqve post seculis Scoti Pictiqve, Gothicæ gentes, ex borealibus plagis migrantes, partem Irlandiæ, totamqve Scotiam, tum qvidem paucis in locis habitatas occupaverunt. Multitudinem sane hominum post bellum Trojanum nimium non increbuisse, hinc etiam apparet, qvod Reges & principes pastores essent, & propter hominum inopiam non servis modo, sed filiis etiam Regis custodiendi greges provincia sæpe data est. David certe, cujus pater inter Hebræos princeps erat, post bellum Trojanum ovium custos constitutus est. Inter Græcos vero circa Argonauta-

„ tarum tempora Reges opiliones fuiſſe, & vitam pa-
„ ſtoralem egiſſe innuit Heſiodus.
„ *Alios qvidem ad ſeptiportes Thebas, Cadmeam terram,*
„ *Perdidit, pugnantes propter oves Oedipi.*
„ Adhæc Scholiaſtes (*Græcus*).
„ *Propter oves dicit: videlicet opes & regnum Oedipi ex*
„ *parte, olim enim Reges pecuariam & paſtoralem vitam*
„ *vivebant.* Satis itaque eorum rationem mirari nequeo,
„ qvi à data benedictione, genus humanum, ducentis
„ minus annis, in tantum auctum eſſe ſtatuunt, ut omnes
„ terræ angulos, omnesqve receſſus habitarent; cum
„ vix adhuc a montibus in planitiem exceſſerant: aut
„ certe ex inſtrumentorum defectu, ut in præcedenti-
„ bus a nobis confirmatum eſt, valde lentos progreſſus
„ fecerant. Sed dicat forte aliqvis. Noachum inſtru-
„ menta ſecum in arca detuliſſe. id qvidem veriſimile
„ non eſt. arcam enim ipſos homines & animalia vi-
„ ctusqve in annum neceſſarios continere potuiſſe, qvi-
„ busdam miraculi loco habetur. Sed eſto verum: pa-
„ rum id qvidem hominibus conduxiſſet, cum brevi
„ omnia frangi, exedi & aſſiduo uſu conteri neceſſe
„ fuit: cumqve artifices deerant, qvi nova fabricarent,
„ & metalla inſuper, ex qvibus nova cuderentur. Artes
„ enim & opificia propemodum omnia, longe poſt di-
„ ſperſionem gentium inventa ſunt. Vulcanus omnium
„ primus, ut Pælephatus tradit, ferri uſum docuit, &
„ in Deorum cenſum idcirco relatus eſt. Inter Græ-
„ cas autem gentes Idæi Dactyli, Pandione Athenis
„ regnante, ferrum primi inveniſſe & cudiſſe dicuntur.
„ Benedictionem qvod attinet ea qvidem hominibus in
„ univerſum, non Noachi filiis & nepotibus unice da-

ta est. Non fuerunt homines olim qvam nostra æ- „
tate fæcundiores, si ex sacra scriptura rem æstimare „
velimus. Sem enim qvinqve, Japhet septem, Cham „
qvatuor duntaxat filios suscepit. si qvis porro reliqvos „
omnes perpendat, nihil prorsus de fæcunditate homi- „
num explorabit, qvod non memoriâ nostrâ usu ve- „
nire solet. Post benedictionem communem, Abra- „
hamo peculiaris addita est, cujus tamen posteri cum „
septuaginta, juxta communem opinionem, Ægyptum „
ingrederentur, ducentis & qvindecim annis in tan- „
tam multitudinem vix dum excreverunt, ut poterant „
unam parvam regionem occupare, qvorum numerus „
præter Levitas & impuberes tenerosqve adolescentu- „
los tantum 603550. in sacra scriptura memoratur. „
Qvota igitur multitudo ex tribus tantillo tempore, id „
est 215. annis nasci potuit? certè pene vicies prædi- „
cto numero minor erit. Qvota vero centum & tri- „
ginta annis? vix qvot tres parvas villas incolerent; „
qvo tamen tempore Annius colonias totum orbem „
pervasisse inscitissime finxit, multiqve figmentis ejus „
credunt. Qvi vero terram tam mox hominibus re- „
fertam esse contendunt, qvæ de Nino narrantur cre- „
bro objiciunt. Fuit is, ut Eusebius tradit, post du- „
centos & qvinqvaginta a diluvio annos Assyriorum „
Rex, duxitqve in exercitu, ut Diodorus Siculus refert, „
peditum decies septies centena millia, eqvitum millia „
ducenta, falcatorum curruum supra decem milla. Ita „
qvidem Eusebius & Herodotus. Si vero Herodotus „
de exercitu Nini vera refert, pessimè qvidem Eusebi- „
us de tempore sentit; cum centum penè annis post „
mortem Nini, juxta Eusebii chronologiam, Abra- „

„ ham Regem Aſſyriæ cum ſociis & fœderatis Regibus,
„ tercentenis tantum hominibus proſtravit, & exercitus eorum delevit, qvos nunqvam tam exiguo numero perſeqvi auſurus eſſet, ſi tantas curruum, eqvitum peditumqve copias contraxiſſent. Certe poſteri ejus, numero 603550. Ægyptiorum falcatos currus ſuſtinere veriti ſunt, Ægyptiis tamen (ut ex prædictis conjicere licet) multitudine ſuperiores, nec minus armis cæteroqvin inſtructi; utpote qvi magnam pecuniarum vim, arma ad bellum cum Cananæis gerendum neceſſaria, & qvicqvid vellent ex Ægypto ferebant. Ex his, ut opinor, fidei conſentaneum cuiqve videatur, Japetum cum filiis ſuis, tam diu ſuperſtites non fuiſſe, ut poſt regiones in Aſiâ occupatas coloniisqve repletas, novas in Europâ qværerent, in Germaniam, Britanniam Galliamve migrarent, atqve ut primis in Aſia, ſic etiam novis in Europa coloniis nomina ſua inderent. *Ulterius ſeſe laudatus auctor explicat pag. 447.* Euſebio *(inqvit)* aſtant contra tam Græci qvam Romani Scriptores vetuſti. Juſtinus ex Trogo Pompejo, Tanaum Getarum in Scythia Regem Nino antiqviorem fuiſſe narrat: Tanaus autem Argonautas ætate parum anteceſſit. Rectius igitur Euſebio, Illuſtriſſimus Uſſerius imperium Nini ad annum mundi 2737. accommodavit: qvo tempore Debora & Barak feliciter contra Siſeram, Jabini Regis Ducem, pugnarunt. Græci vero qvidam Ninum poſt bellum Trojanum vixiſſe, & imperium Aſſyriorum condidiſſe prædicant. Euſtathius ad Dionyſium, de Babylone: *Alii vero dicunt urbem hanc mille & octingentis annis Semiramide vetuſtiorem eſſe.*

CA-

CAPUT VIII.

Qvo asseritur, nil de tantâ gentium septentrionalium antiqvitate concludi posse ex nominibus propriis terrarum, locorum, gentium, moribusve hominum, qvæ orienti cum septentrione communia apud vetustissimos scriptores occurrunt.

Evicimus hactenus, nec Sarugi ætate, nec proximè secutis aliqvot seculis, ne orbis qvidem Asiatici partes omnes usqve ad Trojana tempora, incolis repletas fuisse: Unde concluditur, non potuisse septentrionem illis temporibus adeo hominibus abundare, ut defectu terrarum, ad sustentandam illam multitudinem habilium, solum verterint; imò, ut volunt, postqvam Germaniæ maritima, à se occupata, longo tempore insedissent, sedes ad paludem usqve Mæotim regnaqve Pontica transtulerint, expulsisqve aut devictis indigenis, potentiam viresqve suas in tantum extenderint, ut potentissimus Ægypti Rex metu eorum trepidâ fugâ regnum suum repetierit: mox Asiam populationibus attriverint, Amazonasqve propagaverint. At, inqvies, extant apud vetustissimos scriptores, gentium locorumqve orientis nomina, qvæ à septentrionalibus hisce populis derivata esse videntur, ac itaqve vetustissimas nostratium in orientem migrationes satis monstrant. *Scandia*, Græciæ urbs, Laconiæqve oppidum *Guthion*, occurrunt in Alexandrâ *Lycophronis*, poëtæ Græci, Ptolemæo Philadelpho æqvalis. *Gutheates*, Achaiæ sinus, *Plinio* memoratur Hist. Nat. lib. IV. Cap. 5. Qvæ à Gothis seu Getis Scandianis denominata esse conjicit *Sheringhamus* sæpius allegati libri

Cap. VIII. pag. 162. qvi, Zeuthe rerum potiente in Thracia, ipſam Græciam deprædati, plurimas civitates ſibi tributarias captivasque fecerunt, *Thucydide* teſte. Sed reſpondeo: conjecturis tantum iſta niti; unde pari ratione credi poteſt, Getas ad Cimmerium Boſphorum, qvos Gothis noſtris originem nomenqve dediſſe pro certo conſtat, ante Gothorum iſtorum ab iis diſceſſum, vel regreſſum ad eos, in Græciam infuſos, memoratis locis ex gentis ſuæ nomine, aut partis alicujus regionis ſuæ, Scandiæ, licet nobis ignotæ, uti ſunt Getarum plurima, nomina illa impoſuiſſe. Et qvantum ad Scandiæ nomen, illud antiqviſſimis Græcorum ſcriptoribus ignoratur, qvi, teſte *Cluverio* German. Ant. lib. III. Cap. XXXVIII. pag. 655. ſeptentrionales haſce terræ *Baltiæ* & *Baſiliæ* nominibus appellarunt. Ignotum autem eſſe non potuit, ſi Scandia illa Græca à noſtris Scandianis nomen traxiſſet. Neqve enim veriſimile eſt, illos, qvi nominis ſui ſplendore geſtorumqve gloria non modo Aſiam, ſed totam qvoqve Græciam repleviſſe, ipſiusqve illuſtrium ingeniorum monumentis celebrari meruiſſe traduntur, nullam regionis, unde originem traxiſſent, notitiam, ne nomen qvidem ſecum devexiſſe. Nec magis Gothorum nomen Græcis antiqvitus innotuit. Primus, qvantum ſcio *eorum* meminit *Pytheas Maſſilienſis*, apud Plinium, ſcriptor trecentis, aliis qvinqvaginta minus, annis, Chriſto nato antiqvior, qvi *Guttones* circa Pruſſiam littoraqve, Seciæ ac Helſingiæ oppoſita, ſitu valde diffuſo collocavit, ut placet *Philippo Cluverio*; vel ex *Rudbeckii* mente ad Sveciæ marginem; qvòd parum refert, dummodo ſciamus mare illud, qvod vaſtiſſimas, ſive Sveciæ, ſive Pruſſiæ adjacentiumqve

ter-

terrarum oras alluit, *æstuarii* nomine à Pytheâ vocatum esse.

Sed dices iterum: *Cimmeriorum* meminisse *Homerum*; qvos à Cimbris septentrionalibus, ad Cimmerium Bosphorum migrantibus, prognatos esse, probatissimi scriptores innuant; inter eos *Strabo*, qvi libro VII. Posidonium, integro seculo se antiqviorem, secutus ita ait: Non ineptâ conjectura colligit (*Posidonius*) Cimbros, „ cum essent homines vagi ac latrones, ad Mæotim qvo- „ qve lacum usqve armis progressos; ab iis autem „ cognominatum Bosphorum Cimmerium, qvasi Cim- „ bricum, qvum Græci Cimbros Cimmeriorum nomi- „ ne affecerint. *Straboni astipulatur* Stephanus *in voce* Κίβροι, Cimbri, qvos qvidam Cimmerios vocant. „ *Nec dissentit* Diodorus Siculus *lib. V. cujus hæc sunt verba*: Eorum, qvi sub Arcton habitant, qviqve Scy- „ thiæ sunt propinqvi, utpote ceteris agrestiores, non- „ nullos etiam ajunt humanis carnibus vesci. Horum „ fortitudine feritateqve divulgata tradunt eos, qvi priscis „ temporibus omnem fere Asiam discurrentes Cim- „ merii dicebantur, ipsos esse, qvi paulo post Cimbri „ sunt appellati; jam prisco more dant latrociniis operam „ rapientes aliena, ceteris omnibus contemtis. *Accedit* Plutarchus *in Mario, his verbis:* Hos autem, qvod nul- „ lum haberent cum aliis commercium, atqve ex tra- „ ctibus advenirent longinqvis, nemo noverat, qvi mor- „ talium essent, aut unde profecti nubium modo in- „ cumberent Galliæ & Italiæ. Ex corporum tamen „ proceritate & cæsiis oculis maxime, Germanicas esse „ nationes conjectabant, oceanum septentrionalem ad- „ colentium: & qvod Cimbros Germani nominent „ la-

„ latrones. Sunt qvi Celticam longitudine ac latitudi-
„ ne terrarum ab oceano feptrionalibus plagis ad orien-
„ tem, verfus lacum Mæotim vergere, & ad Ponticam
„ Scythiam pertinere perhibent, atqve inde illas com-
„ miftas gentes. Has domo egreffas, non uno neqve
„ perpetuo impetu, verum fingulis annis, femper por-
„ ro progredientes, fub ver arma circumferendo pera-
„ graffe continentem Europæ. Qvapropter etfi diver-
„ fa fingulatim haberent vocabula, tamen communi
„ adpellatione Celto-Scythas vocaffe. Alii autumant
„ Cimmerios, qvi primi qvondam à Græcis funt co-
„ gniti, partem exiguam fuiffe univerfi, tantum cater-
„ vam qvandam profugorum vel feditioforum, ab Scy-
„ this compulfam à Mæotide lacu in Afiam duce Lyg-
„ damio trajicere; maximam eorum multitudinem, &
„ bellicofiffimam, in ultimis ad oceanum oris habere
„ fedes, regionem incolere ob profundas ac denfas fil-
„ vas, qvæ ad Hercynios usqve faltus introrfus perti-
„ nent, caliginofam, nemorofam & opacam. cœlum
„ fortitos qvà polus feptentrionalis, ex parallelo-
„ rum inclinatione fublimis, parum diftare videtur
„ ab imminente incolarum vertici puncto, ubi di-
„ es brevitate & prolixitate pares noctibus in partes duas
„ fecant anni tempus; unde argumenta fuppeditaffe Ho-
„ mero fabulæ, de inferis fcribenti. Atqve inde hos bar-
„ baros in Italiam moviffe; qvi primum Cimmerii, tunc,
„ non abfonè, Cimbri dicti funt. His innixus *Sheringhamus*
fæpius allegati operis Cap. VIII. pag. 155. 156. difertè fta-
tuit Scandziæ populos, nativis in feptentrione fedibus re-
lictis, in Scythiam, Duce Filimere, migraffe, expulfisqve iis,
qvi ad Cimmerium Bofphorum tunc habitabant gentibus,
fedes

ſedes earum occupaſſe, atqve exinde Cimmerios dictos fuiſſe: addit, hos Cimmerios eſſe, de qvibus ſcribat Herodotus. Sed reſpondet ad iſta *Cluverius* German. Ant. lib. III. cap. XXII. Cimmeriorum & Cimbrorum nomina perperam Græcos confudiſſe, gentem in omne genus fabularum ſemper pronam; occaſionem autem tam abſurda de Cimbris fabulandi ex eo deſumſiſſe, qvod populi qvidam temporibus antiqviſſimis ad Mæotim lacum & Ponticum mare fuerint, haut multum abſimili nomine, Cimmerii. Itaqve non niſi nuda conjecturâ, Cimbrorumqve & Cimmeriorum nominum nihil probante ſimilitudine niti eos, qvi iſta ſtatuant. Cluverio *Grotius* ſuffragatur, Prolegom. in Scriptores Gothicos pag. 6. aſſeverans Græcos *Cimmerios cum Cimbris confudiſſe.* Et qvod Homeri Cimmerios attinet, ipſe fatetur *Sheringhamus* pag. 61. per eos intelligendos eſſe Italos in Campania ad ſinum Bajanum juxta Puteolos ſedentes, ubi lacus Avernus, qvem antiqvi ob tenebras, tetroſqve odores, inferni limen eſſe putabant.

Ad Gothos redibimus: Urgebis fortè, eos Scandiâ primum ortos eſſe, indeqve antiqviſſimis temporibus egreſſos, poſt varios itinerum anfractus, tandem in Scythiam perveniſſe, ibiqve notiſſimam celeberrimamqve Getarum gentem Amazonaſqve progenuiſſe; prout hæc omnia conſtare poſſint ex ſæpedicto *Sheringhami* opere Capp. VII. & VIII. qvi, & pagg. 137. 177. aſſerat Gothorum hunc in Scythiam ingreſſum contigiſſe diu ante Argonautarum tempora. imo, ne ulla dubitandi occaſio ſuperſit, integris tribus capitibus. IX. X. XI. tam præſtantiſſimorum ex antiqvitate Scriptorum teſtimoniis, qvam utriusqve gentis lingvâ moribusqve evidenter monſtret,

 Go-

Gothos Getasqve unam eandemqve gentem fuiſſe. Adjicies, ſatis probaſſe *Grotium* Prolegom. in Scriptores Gothicos, habitare adhuc ad Mæotim paludem Gothos, qvi ſeſe hoc nomine vocent, terramqve ſuam Gothiam; Unde neceſſariò ſeqvatur non de nihilo eſſe eorum ſententiam, qvi examina hæcce hominum ante tot ſecula his è terris egreſſa eſſe velint.

Ego Gothos olim Scandiâ exiiſſe concedo; Id vero longe ſerius, qvam exiſtimat Sheringhamus, factum eſſe, inferius videbimus. Unde Getas Amazonasqve Gothorum noſtrorum progeniem non eſſe ſeqvitur. Fuiſſe autem Getas Gothosqve unam eandemqve gentem, ultrò fateor: ſed ea ratione, ut Gothos noſtros à Getis primitus ortos non dubitem. An Gothos iſtos, qvi ad Mæotim nuper vixerunt, & forte hodie vivunt, progenuerint, hic determinare nil refert. Itaqve vetuſtiſſima illa, qvæ Getæ per Aſiam & Græciam egiſſe ſcribuntur, non ad Gothos Scandianos, ſed majores horum Getas, vetuſtos Aſiæ incolas, eorumve poſteros, Gothorum noſtrorum cognatos, pertinere arbitror. Nihil igitur ex nominibus hiſce locorum populorumqve, moribusve gentium, de immenſâ illa ſeptentrionalium gentium antiqvitate concludi poteſt.

CAPUT IX.

Qvo antiqviſſimæ Scantianorum emigrationes expenduntur; oſtenditurqve, nihil ex illis de tantâ ſeptentrionalium gentium vetuſtate concludi poſſe.

Sic

Sic eorum argumenta diluimus, qvi cum locorum gentiumqve nomina moresvė populorum, hic & in oriente similia deprehenderent, inde concluſerunt, antiqviſſimis temporibus ex ſeptentrione noſtro emigraſſe populos, qvi nomina iſta conſvetudinesqve ſecum in orientem detuliſſent. Sed nondum omnia exhauſimus, qvæ de migrationibus iſtis dici poſſunt. Excutiemus ergo paulo uberius ea, qvæ de vetuſtiſſimis noſtratium in peregrinas terras expeditionibus vulgo traduntur; monentes interea, nihil ex incorruptis patriæ documentis adferre eos, qvi de expeditionibus illis ſcripſerunt; nec Saxonem qvicqvam de iis literis mandaſſe: qvod facere haud omiſiſſet, ſi tale qvid, ad gentis ſuæ gloriam propagandam, veritati conſonum deprehendiſſet. Tradunt igitur Gothos, antiqviſſimis temporibus Scandia egreſſos, ſub Rege eorum Eirico vicinas inſulas primo occupaſſe, qvæ tum ab ipſis uno communi nomine *Wetalabeth* appellatæ ſint. Exinde Cherſoneſum, locaqve adjacentia acceſſiſſe, qvæ deinceps Cimbriæ vocabulo celebrata ſint. Alii Cherſoneſum primo inſeſſam occupatamqve volunt à Gomero Japheti filio, anno mundi MDCCCL. Poſtea Guthium, ſextum Cimbrorum judicem, Scaniam cum adjacentibus, ſuo regno adjeciſſe, filiumqve ejus Thielvarem Boringiam & Gotlandiam duce Bericone (qvem Jornandes Berig appellat: nomine ad *Barekr*, qvod viris proprium *Liber Originum Islandiæ* duobus locis, pag. nimirum 151. & 153. memorat, proximè accedente) terras circa Viſtulam mareqve Svevicum late occupaſſe, ibiqve conſediſſe. Poſt qvinqve deinde generationes ad paludem Mæotim, magnâ freqven-

tiâ provectos, sedes ibi fixisse. Infusos deniqve in trans-Danubianas regiones Thraciam Mœsiamqve insedisse: magnasqve res gessisse. Ab hisce Gothis, populos istos prognatos esse statuunt, qvi Scythiam, Istrianas regiones, Thraciam & Pontum postea inhabitarunt, interqve eos decantatissimam Amazonum gentem. Videndum igitur qvo tempore primum patrio solo emigraverint: nam qvo id altius elevatur, eo major antiqvitas Scantiæ Aboriginibus vindicabitur, præsertim cum tradatur vulgo, exsuperantis populi multitudine gravatam patriam, in levamen sui, tot hominum turmas, qvibus sustentandis impar fuerit, emisisse. Tempus istud proxime seqventes expeditiones planius ostendunt. Filimeris nempe satis celebris, qvam *Johannes Lyschander* Antiqvit. Danic. Serm. X. pag. 124. in annum mundi MMCCCCLXXXXV. refert, (*Claudius Lyschander* Filimerem annô mundi MMDCLII, regni XXII. mortuum scribit) & eam, ut volunt, secuta Vesosem inter Ægypti, & Tanaum Scythiæ Reges cruenta pugna, qvâ ille attritus in Ægyptum rediit. De tempore auctores dissentiunt. *Orosius* lib. I. cap. IV. ad annum CCCCLXXX. ante conditam Romam refert, mundi scilicet MMDCCXXXII. *Claudius Lyschander* operis sui Genealogici Lib. IV. pag. 149. ad annum mundi MMDCCXXXIV. Justinus supra Nini tempora promovet; reprehensus hoc nomine ab eodem Lyschandro, qvi Ninum hos Reges, intervallo annorum DCCCLXXII. præcessisse putat, utpote qvi monarchiâ potitus sit anno mundi MDCCCCVII. Qvo tempore Ninus imperaverit, magno scriptorum dissensu controvertitur. Eusebium secutus *Claudius Lyschander* & plures

alii, impubere Abrahamo mortuum ſtatuunt, alii Trojano non tantum excidio, ſed mille etiam annis Abrahamo poſteriorem faciunt. Illuſtris *Uſſerius* Archiepiſcopus Armachanus, ad annum mundi MMDCCXXXVII. Deboræ nimirum & Baraki tempora, eum refert, teſte *Sheringhamo* loco à nobis pag. 172. ſuperius exſcripto. Verum hic parum intereſt, qvo tempore Ninus vixerit, cum in Veſoſis & Tanai tempore Chronologi fere conveniant, parumqve ultra annum mundi MMDCCXXX. illorum æram producant. *Johannes Magnus* hiſtoriæ Sveo-Gothicæ Lib. I. cap. XXIV. in anno MMDCLI. acqvieſcit.

Bericonis expeditionem Tanai Veſoſisqve ætatem longa annorum ſerie prævertere volunt: Rectè qvidem, ſi Filimer à Bericone ſexto gradu diſtans, Tanai pater fuerit, uti tradunt *Johannes Magnus* & *Claudius Lyſchander*. Diverſimode autem de tempore illius ſentiunt. *Jacobus Gislonis* ad annum mundi MMDXXIII. eam refert, *Johannes Magnus* & *Claudius Lyſchander* ad annum MMDXXXI. cum qvibus *Crantium* usqve ad XXX. annos recte conciliat *Rudbeckius* Atlanticæ cap. XXV. §. 3. pag. 773. *Johannes Lyſchander* expeditionem illam in anno mundi MMCCCLXXXVI. figit, æram autem expeditionis in orientem, fundatiqve ad Pontum imperii, in anno MMCCCCLXXXV. Nos Rudbeckii methodum ſecuti annos cum generationibus conferemus, Filimeriqve ac ſingulis ejus majoribus à Bericone XL. annos in ſingulas generationes impertiemur; Tanaoqve auctoritate Johannis Magni gradum ſeptimum aſſignabimus. Ea ratione CCLXXX. anni exhauriuntur, qvibus ab anno MMDCCXXX. Tanai Veſoſisqve ætate, demtis,

annus mundi MMCCCCL. Bericoni natalis constituitur; qvibus si XXXV, virilis nimirum ætas, adjiciatur, annus mundi MM CCCC LXXXV, relinqvitur, expeditionis istius famosissimæ, ut ipsis videtur, apprime capax. Per hos gradus ad regni Gothici in Scania initium proceditur, cui *Johannes Lyschander* assignat annum mundi MMCCLVII. Sermone X. pag. 125. Primum autem Cimbrorum, populorumq; gentis illius accessum in illas sedes, qvas hodieqve tenent, in annum mundi MDCCCXLVII. refert; *Claudius Lyschander* ad ann. MDCCCL. *Rudbeckius*, ut ante dictum, ab ipso post universalem cataclysmum reparati orbis exordio aut confusione lingvarum æram illam orditur.

Tam profundæ antiqvitatis opinionem, hausta ab Ablavio, Dexippo & Jornande doctrina, de Tanai majoribus ex Arctoo hoc orbe, terrisqve subjectis septentrioni, profectis, hominum mentibus instillavit: imò Doctissimum *Sheringhamum* eò perduxit, ut sæpedicti operis pagg. 135, 136. Filimerem Tanao Argonautisqve priorem faciat, eumqve aborigines Cimmerios scilicet antiqvos, qvos Hebræi Magogæos, Græci Scythas vocabant, suis sedibus ejecisse tradat; ex qvo factum sit, ut Getæ deinceps, tum Scythæ tum Cimmerii vocarentur. Verba ejus addam, qvibus nonnullos eorum, qvi Filimeri proximè successerunt, recenset: *Post Filemerum*, inqvit, *Tanaus Cimmeriis præfuit, qvos Justinus ex Trogo Pompejo Scythas, Valerius Flaccus antiqvo suo vocabulo Getas nominat.* Et paucis interjectis: *Post hos Cimmeriorum Auchus Rex erat, qvo tempore Argonautæ Colchidem petebant.* Et paulo post: *Post bellum Trojanum Madys & Lygdamius apud Cimmerios Ge-*

tas imperium tractabant; Lygdamii meminit Plutarchus, Strabo utriusqve. Addit ſe hos Cimmeriorum Getarum Reges ad emendationem hiſtoriæ Geticæ potiſſimum retuliſſe, qvod neqve apud Jornandem, nec Johannem Magnum, præcipuos rei Geticæ ſcriptores, Auchi, Madyis, aut Lygdamii ulla mentio fiat; niſi forte Auchus ipſiſſus ſit, qvi Jornandi Augis appellatur.

Verum adfert rationes ipſe Sheringhamus, hac in re ſibi non ſatis conſtans, qvæ Tanai progenitores, ex Scandia aut ſeptentrione haut repetendos eſſe, perſvadent; qvi illo tempore vel nullos colonos, vel omnino raros habuiſſe videtur. Qvis enim credat Getas illo tempore, qvod vel cum Argonautarum expeditione coincidit, vel viginti circiter annis eam præcedit, ad Pontum Evxinum habitantes, piſcoſi maris accolas, nullam navium cognitionem habuiſſe, ſi parentes eorum aut majores ex his terris, ubi navium maximus & neceſſarius uſus, prodiiſſent. Tradit autem *Apollonius Rhodius* citante Sheringhamo pag. 176. *viſis Abſyrti navibus, qvi Argonautas, cum aureo vellere abeuntes, perſeqvebatur, Scythas paſtores, id eſt* (inqvit) *Getas, qvi ad mare vicinum greges paſcebant, metu perterritos, relictis mulctris gregibusqve aufugiſſe, monſtra marina ad littus approqvinqvare putantes, utpote qvi nullas ante hac naves viderint, nec cum Thracibus adhuc permiſcerentur.* Adeone navium uſum parentibus ſuis majoribusqve apprimè notum, eos dedidiciſſe credendum eſt, ut inter eas & monſtra marina diſtingvere neſciverint? Addit auctor hos ipſos Getas, illo tempore Thracibus miſtos non fuiſſe. Jornandes tamen Cap. V. hic eorum tertiam manſionem, poſtqvam Mœſiam Daciam Thraciamqve incoluiſſent,

ſent,

ſent, collocat his verbis: *Qvorum manſionem primam eſſe in Scythiæ ſolo, juxta paludem Mæotidem. Secundo in Mœſia Thraciaqve & Dacia. Tertio ſupra mare Ponticum, rurſus in Scythia legimus habitaſſe.*

Aliud itaqve hominum genus hic deſcribit Jornandes, aliud Apollonius Rhodius: Ille Getarum poſteros, cum his, qvi Argonautarum tempore ibi conſederunt, confudiſſe videtur; hic majores eorum deſcripſiſſe; qvi Thraciam, Mœſiam & Daciam ignorarunt; qvos eadem loca, qvæ ſuo tempore tenuerunt, ab ultima memoria poſſediſſe teſtantur omnium vetuſtiſſimi hiſtorici Græcorum, qvi ſoluta oratione ſcripſerunt, qvorum opera apud nos hodie extant, ut Herodotus, Thucydides, Diodorus Siculus; uti alibi notat *Sheringhamus.* Sed de primo illorum acceſſu in eas regiones nullam mentionem faciunt, non alia de cauſâ, qvam qvod ipſos Aborigines ſeu indigenas eſſe crediderint. Qvod & gentes illæ absqve dubio ipſæ crediderunt: aliàs enim de antiqvitatis gloria Ægyptiis litem non moviſſent, nec ab his motam argumentis contrariis refellere aggreſſi eſſent, ſi aliunde qvam è Scythia Aſiatica, natali tunc ipſis ſolo, originem repetiiſſent. Neqve argumenta illa, qvibus antiqvitatem ſuam probare voluerunt, ullius momenti fuiſſent, ſi ſe Scantia primitus oriundos ſtatuiſſent. Qvid? qvod ipſe *Herodotus* lib. I. tempus definit, qvo Cimmerii à Scythis (qvorum nomine Getas illos, Filimeris milites, intelligi vult *Sheringhamus*) ſedibus ſuis ejecti ſint; nimirum tempore Ardyis, filii Gygis, Lydorum Regis. *Ardyis*, inqvit, *ejus* (Gygis) *filii faciemus mentionem, qvi poſt Gygem regnavit. Hic Prienenſes expugnavit & Miletum invaſit; qvo Sardium*

regno potiente Cimmerii à Scythis Nomadibus ejecti è ſedibus ſuis in Aſiam transierunt, Sardisqve præter arcem ceperunt. Imperii Ardyis initium *Calviſius* ad annum mundi MMMCCLXXII. (nobis MMMCCLXXXV.) ante natum Chriſtum DCLXXVI. refert; exactosqve ſedibus ſuis Cimmerios anno mundi MMMCCCXV. (qvi nobis MMMCCCXXVIII.) DCXXXIII. annis ante Chriſtum natum: cui *Phrygio* aſtipulatur, qvi Ardyis Imperium ab anno mundi MMMCCCI. auſpicatur. *Dionyſius Petavius* Rationar. Temporum Part. II. lib. III. Cap. IV. pag. m. 173. primam hanc Scytharum eruptionem in Cyaxaris Medorum Regis tempora refert, inqve annum periodi Julianæ MMMMLXXXI. qvi ei eſt annus mundi MMMCCCLI. ante Chriſtum DCXXXII. remqve, ut geſta eſt, ex Herodoto exponit Part. I. lib. II. Cap. IX. pag. 105. Perperam igitur Sheringhamus ſupra Argonautarum tempora hæc refert, Filimeriqve adſcribit, deceptus auctoritate Jornandis, qvi hic falſus eſt, & Johannis Magni, qvi alios ſciens volensqve decepit; nec ſatis ipſe obſervavit, qvam laudati operis Cap. VIII. pag. 163. aliis præſcripſit, legem: Illud vero, *ait*, prætermittere non „ oportet; Getas, ut moris eſt in omnibus iſtis locis „ (*qvæ ante recenſuit*) pro ratione ſedis & populi ejecti, „ nominibus variis ex victoriis nobilitatos eſſe. In Cim- „ meria ſive Sarmatia Aſiatica & Scythia, Cimmerii, Sar- „ matæ & Scythæ, in Thracia Thraces, in Dacia Da- „ ci, in Mœſia Mœſi, ad Iſtrum Iſtrici, ad Mare Ponti- „ cum Pontici, prout in aliis locis, qvod ſupra monſtra- „ vimus, ex iisdem cauſis Cimbri & Saxones & Germa- „ ni & Celtæ & Galli & Galatæ appellabantur. Hujus „ rei cognitio in legendis hiſtoriis magni momenti eſt, „

„ ut unicuiqve genti ſua laus aut contumelia, ex rebus „ præclare aut contra geſtis habeatur: ut ſi qvid de Cimmeriis aut Thracibus occurrat, qvod præconio aut „ vituperio dignum ſit, perpendat lector, qvænam gens „ Cimeriam aut Thraciam eâ tempeſtate occupaverit: „ an illud de antiqvis Cimmeriis & Thracibus, an de „ Cimmeriis & Thracibus Getis referatur; qvia hæc „ nuperis qvibusdam ſatis perſpecta non ſunt, ab iisdem „ multa de gentium origine perperam dicuntur. Hæc vir doctiſſimus accuratè ſatis aliis obſervanda præſcripſit, ſed in hanc regulam ipſe, ut dictum eſt, haut leviter impegit, cum ignorare non poſſet, Ardyim Cyaxaremqve poſt Amazonum originem, imo poſt Trojana tempora ſeculis aliqvot vixiſſe. Et Filimerem Tanao Veſoſiqve longe juniorem eſſe inferius evidenter patebit.

Sed redeamus ad expeditionem Bericonis. Ad illius epocham inveniendam facem nobis præferre videtur *Jornandes*; qvi ab illo ad Theodoricum Oſtrogothorum Regem, generis ſeriem qvatuordecim gradibus conſtantem (*Claudius* etiam *Lyſchander* ſingulos gradus recenſet) texit; filiosqve patribus ſemper ſucceſſiſſe, dum genuiſſe perhibet, teſtatur. Sed parum ſibi Scriptor ille heic conſtat, qvod facile apparet, ſi generationes iſtas cum Tanai ætate conferamus; Natus enim eſt Theodoricus anno Chriſti CCCCLV. mundi, ſecundum recentiſſimam computationem, MMMMCCCCLVII. Demus ſingulis generantibus annos XL. Univerſorum ætas annos DLX. complectitur. Hos ſi cum prædictis mundi annis contuleris, relinqvitur annus mundi MMMDCCCXCVII. natalem Chriſti CV annis prævertens, expeditioni Bericonis initialis: vel ſi mavis Lutheri aliorum-

qve

qve calculum feqvi, qvi a mundi primordio ad Chriftum natum annos MMMDCCCCLXI. numerant: Adde annos CCCCLV, qvi inde ad Theodoricum effluxerunt; natus erit Theodoricus anno mundi MMMMCCCCXVI. Aufer inde fummam annorum DLX. ab egreffu Gothorum è Scantzia: incidit ille in annum mundi MMMDCCCLVI. qvi qvoq; eodem calculo centefimus qvintus eft ante natum Chriftum. Si vero in fingulos generantium gradus XXX. tantum annos, Rudbeckii methodum fecuti, erogaverimus, univerforum genealogia annos CCCCXX. conficit, qvos fi ab anno mundi five MMMMCCCCXVI, five MMMMCCCCLVII. exemeris, in qvos fecundum diverfam fupputationem Theodorici nativitas referenda eft, Gothorum illa migratio, five annum mundi MMMMXXXVII. ex noviffima obfervatione fibi vendicat, five ex Lutheri computatione MMMDCCCCXCVI. Qvicqvid horum feqvimur, Bericonem patriæ finibus XXXV. annis, poftqvam fe Chriftus in carne manifeftavit, exceffiffe deprehendimus. Id qvod parum aut nihil à calculo ipfius Rudbeckii difcedit, qvi in tabula chronologica Halmalem Gapti, ut teftatur *Jornandes* cap. XIV. filium, ejus, qvi Bericonis, tefte *Johanne Magno* Lib. I. cap. XVI. fucceffor, fecundum *Lyfchandrum* filius fuit, in annum Chrifti CXL. collocat. Idem fenfiffe apparet *Eiricum Olai*, Upfalenfem qvondam Decanum, qvi in hiftoria fuâ, Filimerem qvarto loco ponit, poft eum Regem, qvem circa Chrifti nativitatem in Svecia fceptra gefliffe tradit. Imo de bello ifto, qvod Vefofes cum Scandianis populis, eorumve pofteris, gefliffe dicitur, dubitaffe eum videtur, ita enim ait: *Qvod vero qvidam de hoc Philemero referant, qvod Vezorem Regem Ægypti vicerit,*

& regnum suum sibi subjugaverit, id non est verum, neqve enim Gothi, qvi de Svecia saltem eo tempore egressi sunt, transiverunt in Ægyptum, neqve historia illa de bello Gothorum adversus Vexorem, & eorum transitu in Ægyptum, ad hæc tempora, de qvibus hic agitur, respicit aut refertur.

Bericonis expeditionem *Grotius*, sive ut ipse apertè satis & expeditis verbis in Prolegom. ad Scriptores Gothicos pag. 41. loqvitur, primum Gothorum è Scantia egressum, trecentis aut paulo plus annis ante natum Christum, (DCCCCXXX. annis post Tanai Vesosisqve ætatem) contigisse autumat. Paulo rotundius eorundem Prolegomenωn pag. 20. idem auctor sententiam suam profert, ubi primum illorum è Scantia egressum non Taciti tantum, sed & Pytheæ temporibus multo antiqviorem esse scribit. Pytheam autem ipse pag. 2. trecentis fermè annis ante adventum Christi vixisse dicit. Sed hæc pro diversis non sunt habenda.

Excuti & hic meretur Gothici regni epocha, qvam exhibet Chronicon metricum, à *Messenio* Sveticè editum: Eiricus ibi primus Gothorum Rex Saruchi tempore fuisse traditur; cujus ætas inter annos mundi MDCCCXIX. & MMCXLIX. vertitur. Verum neqve hæc traditio sibi constat, sed falsitatis idem illud chronicon se ipsum convincit, dum seriem Regum generisqve ab Hernite ad Olafum Skautkonungum, triginta gradibus linea descendente deducit. Hernit autem Nordiano, Filimeris filio, æqvalis, Regum Gothiæ qvintus ei numeratur. Erit itaqve Olafus, qvi anno Christi M. floruit, à primo Gothiæ Rege ratione temporis, tanqvam successione, tricesimus qvartus. Demus singulis generantibus annos XL. universus annorum nnmerus MCCCLX. conficit, qvibus

bus ab anno mundi MMMMDCCCCXLIV. subtractis, annus mundi MMMDLXXXIV. epocham Gothici imperii auspicabitur, qvi Christi natalem annis CCCLXXVIII. præcedit, nec procul discedit ab æra Bericonis secundum memoratum Grotii calculum. Qvanta autem temporis intercapedo inter hunc annum & Tanai seculum? At si singulis generantibus XXX. annos dederimus, universorum periodus spatio annorum MXX. circumscribitur. Qvos si ex anno mundi MMMMDCCCCXLIV. (qvi æræ Christianæ DCCCCLXXXII. est) qvo Olafus natus videtur, subduxerimus, annus mundi præter propter MMMDCCCCXXIV. resultabit, Gothici regni initialis, ante Christi nativitatem XXXVIII.

Sed videamus iterum Jornandem. Is penitius inspectus ea, qvæ de vetustis adeo Scandianorum migrationibus scribit, falsitatis ipse arguere videtur, ubi libri sui de Getarum rebus Capite ultimo hæc de Vitigis deditione narrat: *Et sic famosum regnum, fortissimamqve gentem diuqve regnantem, tandem deinde millesimo & trecentesimo anno, victor gentium diversarum Justinianus Imperator per fidelissimum consulem vicit Belisarium, & perductum Vigitim Constantinopolim Patricii honore donavit.* Hæc ex editione historiæ Gothorum, Vandalorum & Longobardorum Elseviriana, qvæ Amstelodami anno MDCLV. exiit, transcripsi. Aventinus autem loco annorum mille trecentorum, *supra bis mille* reponit, ipsius Jornandis auctoritate citata. Hic expendendum est, ad qvod principium qvemqve finem, Gothorum regnum Jornandes referat. De fine controverti non potest, cum de captivitate Vitigis agat, qvæ incidit in annum Christi DXL. De principio itaqve disqviritur; an scilicet illud memoratus auctor

retulerit ad occupationem primam terrarum ſeptentrionalium, qvam *Joh. Lyſchander* Antiqvit Danic. Sermone VI. pag. 48. ad annum mundi MDCCCXLVIII. refert; an vero ad fundatum primum Getarum in Scantzia regnum, qvod in anno mundi MMCCLVII. idem *Lyſchander* Sermone X. pag. 124. collocat; an ad finem vitæ Filimeris, ut placet eidem *Lyſchandro* Sermone X. pag. 125. an ad Bericonis egreſſum ad Viſtulam, qvem ſæpe dictus *Joh. Lyſchander* Serm. X. pag. 125. ad annum MMCCCLXXXVI. *Claudius Lyſchander* & *Johannes Magnus* ad MMDXXXI. *Crantzius*, ad noſtrum calculum redactus, ad annum mundi MMDI. referunt; an ad Gothorum majorum (diſtingvuntur enim in majores & minores, hi ætatem Valentis Imperatoris, annumqve Chriſti CCCLXXVII. non anticipant, illi à prima gentis origine repetuntur) in Thraciam Iſtrianasqve regiones acceſſum, qvem reſpexit *Loccenius* Antiqvit. Sveo-Gothicarum cap. I. Hugonemqve Grotium in Prolegom. ad Scriptores Gothicos pag. 40. intellexiſſe autumat, contra qvam mihi videtur. Verba Grotii ita ſonant: Qvo primum tem-
„ pore è Scantzia egreſſi ſunt Gotthi, explicatius dicere
„ poſſemus, ſi Ablabium haberemus, è qvo ſua nobis,
„ non contracta tantum, ſed etiam confuſa, dedit Jor-
„ nandes; cur id factum arbitrer annis plus trecentis
„ ante Chriſti tempora, dixi ſupra; tunc Gotthi Scandza
„ ſive Godanavia, qvæ Gothlandia nunc dicitur, inſeſſa,
„ mox in continentibus Germaniæ terris Ulmerugos
„ cum expuliſſent, ibi partem ſui reliqvere. Nulla hic Thraciæ Mœſiæ aut Daciæ mentio fit, ſed de prima Gothorum è Scantzia migratione ſermo eſt. Negat autem Loccenius, certum ingreſſus eorum in Thraciam tem-

pus

pus ſe poſſe aſſignare, ſilentibus hic priſcis rerum ſcriptoribus. Nos annos à deditione Vitigis MCCC. retrorſum numerabimus. Incidit autem annus ille, qvi æræ Chriſtianæ DXL. eſt, in annum mundi, ſecundum *Lutheri*, *Phrygionis*, *Philippi Melanchthonis* ſupputationem (qvi omnes nativitatem Chriſti ad annum mundi MMMDCCCCLXI. referunt) MMMMDI. Hinc MCCC. ſi demantur, remanet annus mundi, Gothici imperii initialis, MMMCCI, ante Chriſtum DCCLX. Hinc ſi Gothici regni exordium in Thracia deduxerimus, omnium Scriptorum teſtimonio deſtituimur. Longe enim antecedit M. Aurelii Antonini Philoſophi tempora, anno Chriſti CLXI. ad ſceptra evecti: cum qvo Aſtingi, gens Gothica, fædus inierunt: tradente ex Dionis excerptis *Cluverio* German. Antiq. lib. III. Cap. XXXIIII. pag. 632. Longius adhuc Philippi Arabis, qvi circa medium ſeculi poſt Chriſtum natum tertii vixit, anno nimirum mundi ſecundum Calviſum MMMMCXCII. poſt Chriſtum CCXLVII. cujus tempore *Jornandes* cap. XVI. Gothos duce Oſtrogotha tranſito Danubio Mœſiam Thraciamqve vaſtaſſe aſſerit. Imo Gothici iſtud regni initium Zamolxis, Pythagoræ diſcipuli, ejusdemqve ſervi, tempora excedit, qvem in Thracia Gothis numen fuiſſe memorant, anno mundi MMMCCCLXX. vel ſecundum alios MMMCCCLXII, cum ibidem ſecundam ſedem, tradente eodem *Jornande*, haberent. *Johannes Lyſchander* Antiqvit. Danic. Serm. X. initium regni Gothici ab obitu Filimeris Gothorum Regis deducit, cum ſecus Pontum ad Iſtrum usqve Gothi pergerent, aſſignatqve anno mundi MMCCCCLXXXV. periodumqve regni ultra bis mille annos, Aventini, Jornandem allegantis, auctoritate exten-

tendit. Ego id in nulla Jornandis editione vidi, Cluverium tamen ſecutum animadverto. *Crantzius* autem teſtem ſe habere profitetur, qvi confidenter Bericonis expeditionem ad Othnielis tempora, annum ſcilicet mundi MMMDCCXC, ante Chriſtum MCCCCLX. extendat. Inde ſi ad Vitigis captivitatem MM. annorum effluxerunt, captus erit Vitigis anno Mundi MMMMMDCCXC, ſecundum Lutheri calculum MMMMDI. Crantzius enim Græcorum rationes ſecutus, ab initio mundi MMMMMCCL. annos ad nativitatem Chriſti numerat, qvibus ſi anni DXL. addantur, incidet Vitigis deditio in annum mundi MMMMMDCCXC. ablatis hinc MM. annis, habemus annum MMMDCCXC, qvem Bericonis migrationi aſſignavit; qvi nobis eſt mundi MMDI. ante Chriſtum MCCCCLX. Diſtant enim noſtræ rationes annis MDCLXXXIX. Verum nec cum Bericone Gothicum Imperium cæpit, illo certè antiqvius, nec à Bericonis tempore imperii Gothorum in Thracia æram ullus adhuc Scriptorum orſus eſt, neqve illo duce illuc traducti ſunt. Cum igitur nullum tempus, qvo Gothi Thraciam incoluerunt, huic regni eorum exordio conveniat, ſeqvitur Jornandem initium Gothici imperii in Cimbria aut Scantzia intellexiſſe, annum à nobis indicatum, qvi mundi eſt MMMCCI; prævertitqve Chriſtianam æram annis DCCLX, & cum Romuli ætate coincidit. Eſt autem alia Jornandis editio Lugduni anno Chriſti MDXCV. apud Jacobum Chovet excuſa, qvæ in textu qvidem Gothicum regnum annis MCCC. ſtetiſſe tradit, in margine autem MXXX. ſubſtituit, fide digni alicujus exemplaris, ut credere par eſt, auctoritate. Hos ſi ab anno mundi MMMMDI. Vitigis deditione nobili, abſtuleris, initium

regni

regni Gothici in annum mundi MMMCCCLXXI qvi ſpatio annorum CCCXC. Chriſti natalem præcedit.

Hic jam ſingulas, tam Bericonis expeditionis, qvam ipſius fundati Gothici regni epochas, qvas modo erui, ſtrictim exhibebo; & qvidem eas prius, qvæ profundiſſimam antiqvitatem profitentur.

Egreſſus itaqve dicti Bericonis ex Scandiâ refertur

Johanni Lyſchandro - - -	in annum mundi	2386.
Nobis, ſeptem generationes à Bericone ad ætatem Tanai computantibus, -		2485.
Crantzio - - -		2501.
Jacobo Gislonis - - -		2523.
Claudio Lyſchandro & Joh. Magno -		2531.

Hæc ſi ſeqvamur, graduum paucitate convincimur; ſinguli enim generantes annos circiter CXLII. poſcunt, qvod conſtare nullo modo poteſt. Reliqvarum epocharum nulla ad Tanai ætatem pertingit. Numerentur in genealogiis gradus, dentur in ſingulos aut anni qvadraginta aut triginta, deinde omnes anni in ſummam reducantur, & referantur ad annum nativitatis Chriſti, tum ſecundum neotericorum calculum, qvi á mundi initio ad Chriſtum annos MMMMII. numerant, tum ſecundum Lutheri aliorumqve, qvi in anno mundi MMMDCCCCLXI. ſubſiſtunt. Ita ſæpius memorata illa Bericonis expeditio, ſi in ſingulos gradus ad Theodoricum Oſtro-Gothorum Regem, qvi ab eo qvatuordecim generationibus diſtat, qvadraginta anni expendantur, vendicat ſibi,

ſecundum recentium	calculum,	3897.	ante	105.
ſecundum Lutheri	ann. mundi	3856.	Chriſt.	105.

 Si

Si in ſinglas harum qvatuordecim generationum, qvæ inter Bericonem & Theodoricum Regem interſunt, triginta annos computemus, famoſus ille Gothorum ductu Bericonis in Pruſſiæ littora tranſitus reqvirit

ſecundum recentium	calculum,	4037.	poſt	35.
ſecundum Lutheri	ann. mundi	3996.	Chriſt.	35.

Epocha fundati regni Gothici, ex Meſſenii Chronico Rhythmico Svecico, incipiens ab Eirico, primo Gothorum Rege, ſi XXXIV. ſucceſſiones, qvæ ab eo ad Olafum Skautkonungum, anno Chriſti DCCCCLXXXII. ut videtur, natum, factæ ſunt, cum temporibus conferantur, denturqve ſingulis qvadraginta anni, ſibi vendicat,

ſecundum recentium	calculum,	3625.	ante	378.
ſecundum Lutheri	ann. mundi	3584.	Chriſt.	378.

Si vero in ſingulas ſucceſſiones XXX. anni expendantur,

ſecundum recentium	calculum,	3965.	ante	38.
ſecundum Lutheri	ann. mundi	3924.	Chriſt.	38.

Johannes Lyſchander, Aventini calculum ſecutus, refert initia originemqve regni Gothorum

in Scania,	ad annum mundi	2257.	ante	1704.
ad Iſtrum,		2485.	Chriſt.	1476.

Jornandes regni Gothici exordium initiaqve refert, prout illius verba ſenſumqve exhibet editio

Amſtelodamenſis,	ad ann.	3201.	ante	760.
Lugdun. in margine,	mundi	3471.	Chriſt.	490.

Ex his tam diverſis, ſibiqve tanto intervallo repugnantibus traditionibus cui potiſſimum accedam, parum ſcio. Pleræqve enim ex uno fundamento, ab externis ſcriptoribus mutuato, exſtructæ ſunt; nimirum qvod Gothi antiqviſſimis temporibus ex Scantzia profecti Amazonibus

bus in Scythia deinde originem dederint; qvas antiqvissimis seculis vixisse, inter omnes in confesso est. Eò tamen mens inclinat, ut periodum imperii Gothorum mille & trecentis annis computem, auctoritate editionis Elsevirianæ, illiusqve initium ad annum ante Christum natum DCCLX. referam, ita ut cum Româ fundatâ concurrat.

Hic nonnihil mihi adversari video *Philippum Cluverium*, multæ lectionis virum; qvi, præterqvam qvod Gothos, contra vetustorum recentiumqve scriptorum fidedigna asserta, Scandiæ penitus detrahit, satis eo nomine ab eruditissimo *Stiernhielmio* refutatus, Filimeris qvoqve migrationem ad M Aurelii Antonini Philosophi tempora refert German. Antiqv. lib. III. Cap. XXXIV. pag. 632. *Qvo tempore*, ait, *vel prima illa Gothorum pars, duce Filimero, vel altera postea, duce Fastida, à Vistula profecti sunt, parum incerto ponit Jornandes. Filimerum tamen longè ante Fastidæ ævum suos ad Mæotim deduxisse, patet ex eo, qvod ante Ostrogothum, sub cujus imperium Fastida demum, debellatis domi Burgundionibus, in Daciam pervenit, qvinqve nominantur ab Jornande, præter Filimerum reges.* Et mox: *Sed profectionis Gothorum* (illorum qvi Filimere duce patriam reliqverunt; de his enim loqvi Cluverium, contextus evidenter monstrat; non de illis, qvos, posterius emigrantes, Fastida duxit, Claudio Imperatori æqvalis,) *è patriis sedibus, adventusqve in Daciam, certiorem puto haberi posse ex aliis auctoribus historiam.* Hinc Jornandis auctoritate asserit Gothos istos anni spatio ex patriâ sua in Daciam migrasse; additqve: *factum id esse qvinqvaginta circiter annis post Taciti ævum sub M. Aurelio Antonino* (Philosopho) *imperatore.* qvod iterum ex Dionis historia probare allaborat.

Ego id qvod Cluverius ex adductis memoratorum ſcriptorum locis concludit, inde colligere neqveo. Et Filimeris qvidem egreſſum nimium ab eo deprimi, tum Regum ſeries ad Faſtidam, qvi poſt Filimerem qvintus à Jornande nominatur, tum etiam generis, ab Aurelii Antonini Philoſophi tempore, qvi anno Chriſti CLXI. Imperator factus eſt, ad captivitatem Vitigis, qvæ in annum Chriſti DXL. incidit, in tanta temporum brevitate arguit. Decem tantum generationes ab Oſtrogotho, qvi anno CCL. ſub Philippo Arabe, Faſtidæ æqvalis, tranſito Danubio, Mœſiam Thraciamqve vaſtavit, ad Mathaſventam Vitigis uxorem interfluxerunt, ſpatio annorum circiter CCLXX. (natam enim ponimus anno Chriſti DXX.) ſingulæ annos circiter XIX. reqvirunt. Faſtidæ & Oſtrogotho Antoninus Philoſophus vetuſtior eſt annis LXXXVIII. qvibus qvinqve Reges à Filimere floruiſſe Cluverius ſtatuit, qvi eâ ratione nimiis annorum anguſtiis hìc premitur, & ægre rationes ſuas conficit. Non igitur in Antonini tempora Filimerem detrudendum exiſtimo, ſed pro graduum ſpatio a Mathaſventa ad Oſtrogothum, periodoqve qvinqve Regum, qvi eum & Filimerem interceſſerunt, tempora dimetienda eſſe. Qvindecim gradus in univerſum reſultant. Horum periodum ſi pari ſpatio metimur, CCCCL. anni conflantur; qvibus ab anno Chriſti DXX. ſubductis, Filimer in annum Chriſti circiter LXX. captis Hieroſolymis celebrem, referendus erit. Poterit etiam ad æræ Chriſtianæ initium exaltari. Sex inde generationes à Bericone reſtant; ſi ſecundum Rudbeckii methodum ſingulæ, ut pote æra Chriſti antiqviores, XL. annos nanciſcantur, CCXL. annos expoſcunt; à qvibus ſi LXX. auferas, annus CLXX. ante Chriſtum Bericonis æræ vel expeditionis

ca-

capax ſe offert: & ſi Filimerem ad nativitatem Chriſti transferamus, annus ante Chriſtum CCXL. Nec video qva ratione ſive Bericonis, ſive Filimeris ætas altius elevari poſſit, ſi genealogiis à Jornande traditis fidem habeamus. Verum ego in illis ingentem hiatum lacunamqve deliteſcere ſuſpicor. Certe Gothos ante Odini collegarumqve illius adventum in ſeptentrionem, hiſce terris exiiſſe, validè ex eo concluditur, qvod numinum illorum nulla in Gothicarum rerum ſcriptoribus mentio fiat. Nec literarum myſteria, ab Odino, ut antea diximus, in ſeptentrionem invecta, Gothis Iſtrianis aut Italicis, Theodorici Regis tempore innotuerunt, qvæ tamen ſingula majores eorum ſecum exportaſſent, ſi hic ante emigrationem illorum, in uſu fuiſſent; Sed de hac re ſatis.

Ceterum varias Gothorum è Scandia migrationes nobis exhibet *Trithemius*, & primam qvidem ad annum mundi MMMDCXXXIV, ante Chriſtum natum CCCXIV. *Gothi*, inqvit, *ex Scandia anno Dioclis Ducis Francorum duodecimo egrediuntur, vaſtantqve Germaniam. Germaniæ Reges & Saxonum Doringorum, Teutonum, Rugiorum, & Diocles Dux Francorum, exercitu millium CCLX. vincunt Gothos occiduntq; ad centum millia.* Item: *Anno MMMDCCCLXXXVIII. ante Chriſtum LX. Caſſander Sicambrorum Rex, cum annos XXI. regnasſet moritur. Hic Gothos, qvi iterum è Scandia in Germaniam eruperant, auxilio Doringorum vicit & repulit.* Adhuc: *Anno mundi MMMDCCCCXXV, ante Chriſtum natum XXIII. Francus Sicambrorum Rex, cum Gallorum ferociam repreſſiſſet, & parentis necem ultus eſſet, anno regni tertio à Saxonibus una cum Doringis evocatur contra Gothos, qvi è Scandia in Saxoniam eruperant, eamqve miſere vaſtabant.* Nec minus Gothos poſt Chriſtum natum Scandiâ emigraſſe tradit, his verbis: *Anno*

mundi

mundi MMMMXL. post Christum XCI. Richimeri anno XII. Gothi ex Scandia iterum fines Saxonum vastant, contra qvos Widekind Rex Saxonum & Hermantrud Rex Doringorum & Richimer Rex Francorum, ex antiqvo fœdere exercitum educunt, Gothosqve vincunt, occisis viginti millibus. Hæc Trithemius. Cujus tamen circa hæc tempora fides non parùm fluctuat, qvippe qvi sua hæc debet Hunibaldo, scriptori, ut docti omnes judicant, vel nugacissimo vel penitus suppositio. De Trithemii fide qvicqvid hac in parte statuatur, id ni fallor irrefragabiliter probavimus, vetustissimam, de qvâ constat, Scandianorum nostrorum in orientem emigrationem longè inferiorem esse Tanai Amazonumqve temporibus: imò tam recentem, ut de septentrionis populorum vetustate exiguum, de ingenti illa, qvæ iis vulgo ascribitur, antiqvitate nullum omnino argumentum ex eâ peti possit.

CAPUT X.

Qvo Hibernicæ antiqvitates expenduntur, asseriturqve, nil certi de septentrionalium gentium vetustate ex iis concludi posse.

Ita, ni fallor, responsum est iis, qvæ ex oriente adversus nos depromi possunt argumentis. Sed erunt fortè, qvi ex viciniore nobis Hibernia auxilia petent, qvibus ingens illa septentrionalium populorum vetustas sustineri qveat: *A profundissima* autem *antiqvitatis memoria historias suas auspicantur* Hiberni, *adeo ut præ illis omnis omnium gentium antiqvitas sit novitas & qvodammodo infantia;* uti verè dicit *Camdenus* in Descript. Hibern. Et nisi perperam judicet

dicet *Rodericus O- Flaherty.* Proloqvii in Ogygiam suam pag. 34. *nusqvam gentium alia natio antiqvitatum ab omni ævo observantior, exactius chronographias, genealogias, stemmatographias, majorum facta, propagationem, ditionum terminos, jura & omnem demum antiqvitatem custodiit.* Imò nulla gens tantæ auctoritatis monumenta proferre potest, si vera sunt qvæ citato loco scribit memoratus *O- Flaherty*: *Scoti*, inqvit, (Hibernos ita veteres vocarunt) *Scytharum progenies, vetustatem nominis, à majoribus haustam, in posteris summâ observantiâ perennârunt; qvibusdam ad hoc destinatis in singulis ditionibus antiqvariorum familiis, opibus, prædiis ac honoribus remuneratis, qvi hujusmodi monumenta novis successibus augebant, singulis septenniis conferebant, in consessibus publicis Doctorum examinabant, & judicum arbitrio corrigebant, nihil reliqvum facientes, qvod ad veritatis notitiam humanâ fide qvis posset desiderare.* Nos omissis iis, qvæ de rebus in Hiberniâ ante universale diluvium gestis annales eorum habent, utpote nihil ad nos pertinentibus, nec apud qvemqvam sanæ mentis fidem inventuris, ea saltem ex remotissimis eorum antiqvitatibus seligemus, qvæ septentrionales hasce terras qvoqvo modo spectant.

Primò autem sese Partholanus offert, octo gradibus à Japheto linea descendente distans; qvem anno mundi MDCCCCLXIX. post diluvium universale CCCXII. in Hiberniam colonias adduxisse tradunt: E Scandiâ, gentium officina, eum accersit *Daniel Langhornius*, *Nennii* & *Giraldi Cambrensis* auctoritatem allegans. In eadem forte opinione fuit *Rodericus O- Flaherty*, Ogyg. Part. I. pag. 7. eorum assertionem improbans, qvi Partholanum ex Macedoniâ in Hiberniam venisse tradunt.

Partholani ex fratre Tatio pronepos fuisse perhibetur

tur Nemethus, qvi anno mundi MMXXIX. in Hiberniam cum coloniis venerit; qvem similiter Scandiâ egressum *Langhornius* statuit.

Antiqviores Nemetho, imo ipso Partholano vel æqvales vel tempore priores fuisse volunt Fomorios, gentem Hibernis terribilem. Hos *O-Flaherty* Ogyg. Part. I. pag. 12. à Partholani tempore ad annum mundi MMMCCCLX. Hiberniam ex iisdem locis infestasse ait, unde Dani multis post seculis in eandem terram irruerunt: & pag. 13. eosdem Fomorios, ex eodem qvo Dani, Sveci & Norvegi tractu, catervatim in Hiberniam transfusos colligit.

Nemethi pronepotem fuisse ajunt Ibathem, qvi anno mundi MMCCXLV. vixerit, progenueritqve Danannas, gentem ita dictam. Danannas istos, patriâ profugos, in Græciam abiisse tradunt, ibiqve magicas artes didicisse: mox in Scandiam & Boreales Europæ partes, qvà Norvegia Svedia & Dania patent, transgressos, urbes ibi incoluisse Faliam, Goriam, Finniam & Muriam: hinc in Aqvilonarem Britanniam trajecisse, indeqve anno mundi MMDCCXXXVII. Duce Nuado Argentimano, ab Ibathe septimo, in Hiberniam irrupisse.

Scotos Venerabilis *Beda* ex Scythia in Septentrionales Hiberniæ oras intrasse tradit. Istam Scotorum coloniam alii asserunt Milesios, octo filios Militis Hispanici, cum affinibus & agnatis ex Scythia in Hiberniam transtulisse, anno mundi MMDCCCCXXXIV. primumqve eorum Regem fuisse Herimonem, dictorum Militis filiorum unum, qvo regnante Picti advenerint. Scotos Gothorum Scandianorum prolem esse, variis argumentis *Camdenus* asserit, qvæ *Langhornius* Antiqvitatum Albionen-

nensium p. 309. paucis complexus his verbis exponit: Illi (*Scoti*) nomine vernaculo Gajothel, eorum lingva „ Gajothlac appellantur; qvæ duæ voces à Gothorum no- „ mine haud multum abludunt. Et nomen Gatheli, „ qvo se ortos jactitant, à Gothila, usitatissimo Regum „ Gothicorum nomine, qvàm parum discrepat? Inter „ utriusqve gentis lingvas, mores, vestes, arma, qvan- „ ta affinitas & similitudo? Ipsi suos majores partim è „ Scythia cum Nemedi, partim ex Hispania cum Ga- „ theli posteris venisse in Hiberniam fatentur: Gathe- „ lum vero Phænii nepotem cum suis è Scythia (scili- „ licet Germania, qvæ Scandia est) in Hispaniam tran- „ siisse, (lepida intertexta de filiâ Pharaonis Ægyptii, „ Scotâ nomine, fabella,) Nennius atqve alii prodide- „ runt. Scythas qvoqve in Hispania consedisse osten- „ dit Poeta, ita de Massagetica Concanorum gente ca- „ nens: „

Et qvi Massagetam monstrans feritate parentem „
Cornipedis fusa satiaris Concane vena. „

Et alibi: „

— Sarmaticos attollens Susána mores. „

At Gothos magnam Sarmatiæ partem incoluisse „ constat, à qvibus ipsam Sarmatiam dictam esse Scy- „ thiam colligere est. Unde in Hispaniam per mare „ Balthicum cum Scandianis navigare poterant. Sive i- „ gitur Nemedianos sive Gathelianos respicimus, Scy- „ thæ Gothici Scotorum veri patres habendi fuerint. „ Et Thomas Valsinghamus sicut à Getia Getas, Geti- „ cos, Gothos, Gothicos, ita à Scythia Scythas, Scythi- „ cos, Scotos, Scoticos deducit. Herodotus Scythas „

„ in univerſum Scolotas nuncupatos ſcribit; unde Sco-
„ torum nomen facilè contrahi potuiſſe Seldenus arbi-
„ tratur. Certe Scotos olim, qvandocunqve rebus ſuis
„ maxime metuerent, Scandianorum opem implorare
„ ſolitos, atqve à Romanis Albione eliminatos, partim
„ in Hiberniam, partim in Scandiam ſe recepiſſe, Britan-
„ nici pariterqve Scotici Scriptores retulerunt; qvod
„ qvandam patrum primorum, patriæqve priſtinæ re-
„ cordationem, haud obſcure indicat. Ac proinde mare,
„ Britanniam atqve Hiberniam interluens, Scythicæ (ſi-
„ ve Gothicæ) Scotorum, Hiberniam incolentium origi-
„ nis reſpectu, Gildas Vallem Scythicam nuncupat.

Pictos ſimiliter ex his terris arceſſit *Langhornius*, illosqve ex eâ majoris Germaniæ parte profluxiſſe vult, unde Gothi & Dani oriundi: qvæ hodie Dania, Daniam Sveciam & Norvegiam complexa, olim Scythia citerior & borealis dicta ſit. Factum id eſſe traditur tempore, qvo Herimon, primus Scotorum Dynaſtiæ Rex, in Hibernia regnaverit ab anno mundi MMDCCCCXXXV, ad annum MMDCCCCXLVIII. mille circiter annis ante caput æræ Chriſtianæ, Salomone Hieroſolymis regnante. *Hector Boethius* Pictos ex hiſce terris primo exiiſſe ſimiliter ſtatuit, ſed emigrationem illam ad longè inferiora tempora refert, qvippe qvam factam eſſe innuit paulo ante annum mundi MMMMDCCCLXVII, qvi, juxta ejus calculum, æram Chriſtianam annis CCCXXXII. antevertit. Nunc noſtram de relationibus iſtis ſententiam proferemus.

Partholanum qvod attinet, nobis annus qvo Hiberniam acceſſit, coloniasq; eò tranſtulit, certior haud videtur

tur regione unde venerit, qvam qvidam, uti dictum, Scandiam, alii Macedoniam fuisse, contendunt. Et certè res ita se habere videtur: Rudioribus seculis plurimis nationibus origines suas, qvò augustiores apparerent, à Trojanis vel Græcis mutuari placebat. Eum Hiberni morem secuti, Partholanum huncce è Macedoniâ evocârunt; Qvod cum sagaciores ineptum esse postea viderent, de aliâ propinqviori patriâ ei providere volentes, Scandiâ eum exiisse tradiderunt.

Idem de Nemetho dicendum. Ex Scythia illum non Scandiâ, in Hiberniam venisse, Scriptoribus Hibernicis vulgò creditum: & qvidem longa ac difficili navigatione per angustias freti ab oceano Boreali in Caspium mare penetrantis; hinc è Caspio mari per intermedios sinus in Euxinum pontum: inde emensis à dextra montibus Riphæis, Europam à lævâ legendo Hiberniam attigisse, qvæ navigatio qvam sit fabulosa, omnes vident, & ipse *O-Flaherty* Ogyg. pag. 7. demonstravit. Recentiores itaqve, ne Nemethus iste fictitius planè putaretur, non secus ac de Partholano conjecturam fecimus, viciniorem magisqve credibilem patriam ei dederunt; qvam Hibernos illos unqvam aluisse, nos prius non credemus, qvam proborum vetustatis scriptorum testimoniis id firmari viderimus.

De Fomoriis & Danannis, omnia similiter incerta, multa penitus fabulosa nobis apparent. Nec facilè tam accurata rerum adeo vetustarum memoria conservari potuit sine adminiculo literarum, qvas Hiberni longè serius, cum Christiana religione didicisse videntur, qvicqvid in contrarium statuant *O-Flaherty* in fine proloqvii ad Ogygiam, aliivé; qvi eos multis ante Christum natum secu-

lis literarum usum habuisse, persvadere conantur, fidem tum demum inventuri, ubi probum ejusmodi monumentum, vel genuinæ antiqvitatis eâ de re testimonium protulerint.

Hic opportunè mihi in mentem veniunt ea, qvæ in præfatione ad Antiqvitates Hiberniæ scripsit vir genere & doctrina nobilis, *Jacobus Varæus*: Perexiguam, „ *ait*, superesse notitiam rerum in Hibernia gestarum, „ ante exortam ibi Evangelii auroram, liqvidò constat. „ Neqve me latet à viris nonnullis doctis, pleraqve, qvæ „ de antiqvioribus illis temporibus, ante adventum S. „ Patricii in Hiberniam, à scriptoribus traduntur, „ tanqvam figmenta esse explosa. *Addit porro Waræus*: „ Notandum qvidem descriptiones fermè omnium, „ qvæ de illis temporibus (vetustioribus dico) extant, „ opera esse posteriorum seculorum.

De Scotis Pictisq; ex septentrionalibus hisce terris prodeuntibus, nos nulli litem movebimus. Tempus saltem exitus eorum deprimendum esse putamus. Etenim verisimile non est, Boream nostrum tum temporis hominibus ita abundasse, ut coloniis emittendis par fuerit. Nec navigandi artem, tantæ multitudini transferendæ necessariam, nostri eâ ætate satis calluisse videntur: qvæ omnia libri hujus Cap. VII. prolixius discussimus. Cui nunc addimus ea, qvæ de navigationibus veterum commentatur *Sheringhamus* Not. ad Cap. XVI. Discept. de Orig. Angl. pag. 437. Josephus, *inqvit*, „ Scaliger cum aliis viris eruditis propter nominis in „ Hebræo sermone convenientiam, Erythram Regem, (qvem

(*qvem antiqvi navigandi artem invenisse tradunt*) Edo- „
mum Jacobi fratrem fuisse affirmat. Mihi autem hoc „
non fit verisimile. Certe Moses, si ars navigandi ab „
Hebræis inventa esset, in honorem cognatæ gen- „
tis id retulisset. Navigia potius nulla, qvibus in „
mari rubro, aut magnis fluminibus navigaretur, „
Mosis ætate extitisse arbitror, cum is navigiorum „
nullam uspiam facit mentionem. Nunqvam por- „
ro Hebræi Jordanem transituri miraculum expectâs- „
sent, si navigia ad ripas ejus aut aliunde comparari „
potuissent; nec opus erat ut Deus miraculum ede- „
ret, cum facilè poterant conqvisitis navigiis, fine „
miraculo trajecisse. Maximam enim Transjordanæ „
regionis partem devicerant, qvâ plurima sunt flumi- „
na, torrentes, lacus, ex qvo fluvius Jabboc, cujus „
mentio fit Deut. 3. 16. Jordani fluvio commisce- „
tur. Poterant ab his satis navigiorum surripuisse; si „
ea tempestate in usu fuissent, cum ad pontem facien- „
dum paucis admodum navigiis opus sit. Hactenus
Doctissimi Sheringhami verba; qvibus subjungere libet ea, qvæ de exterorum in Hiberniam migrationibus scripsit antelaudatus *Jacobus Waræus*, qvibus nostræ sententiæ, superius prolatæ, non leve robur addit. Ita ille, postqvam origines gentis successionesq; exposuisset, Antiqvit. Hibern. Cap. II. ait: Immigratio- „
num Partholani, Nemethi, ac demum trium filio- „
rum Militis Hispani cum CXX. ciulis (navibus ita „
dictis) meminit Nennius. Sed Partholanum & suos „
peste asserit extinctos; Nemethum in Hispaniam re- „

„ diisse, & Militis filios mansisse ibi per spatium unius
„ anni. Ex Nennio rectè colligit Doctissimus Camde-
„ nus horum immigrationes ex profunda illa antiqvi-
„ tate, qvam fabulantur, in recentiora tempora retra-
„ hendas. Nec est cur miremur. Res etenim prisco-
„ rum seculorum, velut qvæ magno ex intervallo loci
„ vix cernuntur (ut recte Livius) vetustate nimia esse
„ obscuras, etiam sæpè prorsus ignotas, è doctis qvis
„ nescit? Et ne longè digrediamur, constare videtur,
„ pene omnia, qvæ de vetustis rebus Britannicis ante
„ Cæsaris tempora à Galfrido Monumethensi tradun-
„ tur, ne dicam fictitia esse, certe spissis tenebris ob-
„ ducta. In his porro qvæ desumta sunt ex historiis
„ Hibernicis de Gentis origine, falsa veris mixta æ-
„ qvo Lectori satis liqvet. *Et multis interpositis.* Desig-
„ nare tempus exactum, qvo Hibernia primum habi-
„ tari cœperit, non est cur qvis à me expectet. Re-
„ rum antiqvarum initia, nisi qvæ ex sacris scripturis
„ hausimus, plerumqve admodum incerta esse non igno-
„ tum. Cæterum ut verisimile est & valde probabile
„ primos ejus incolas è Britannia appulisse, proximâ
„ nempe insula, & à tenuibus, ut fit, initiis pedetentim
„ novas inde colonias, puta Brigantes, &c. Hiberniæ
„ partes qvasdam orientales (Britanniæ proximas) oc-
„ cupâsse, ita etiam non negandum alias nationes co-
„ lonias postea in Hiberniam misisse, licet de exacto
„ tempore nihil superfit.

De Scotorum coloniâ, à Milesiis fratribus in Hiberniam transportatâ, notari præterea merentur, qvæ scribunt

Lang-

Langhornius & *Camdenus:* nempe fratres illos, coloniæ duces, Hiberniæ partem beneficio Gurguntii, Britanniæ regis, habitandam accepiſſe. Gurguntiũ autem fuiſſe vulgò volunt filium Belini, fratris Brenni, Gallorum Senonum Ducis, ejus qvi Romam cepit anno mundi MMMDLXIII. ante natum Chriſtum CCCLXXXV. ſecundum *Calviſium.* Id qvod cum anno mundi MMDCCCCXXXIIII. qvo alii, uti ante dictum eſt, Scotos fratribus hiſce ducibus in Hiberniam veniſſe ſtatuunt, neutiqvam concordat, parum autem differt à tempore ingreſſus Pictorum in Hiberniam, ſecundum opinionem *Langhornii*; qvi poſtqvam univerſam Fordoni de Pictorum Regibus Chronologiam, qvam accuratiſſimè examinaſſet, hæcce ſcribit Elencho Antiqvit. Albion. pag. 307. „Pictos in Albione regnaſſe per annos mille centum & eo plures Johannes Fordonus, per annos mille & ſeptuaginta (& juxta nonnullos mille trecentos ſexaginta) Ranulphus Ceſtrenſis, per annos mille centum & unum ſupra ſeptuaginta Boethius, ultra octingentos annos Johannes Major prodidit. Nos in tanta ſcriptorum diſſenſione eo potiſſimum inclinamus, ut Pictos in Hibernia, ac deinde in Albania, ab initio Cruithnei Cameloni, mille centum ſeptuaginta qvinqve, in Albania ſola, ab adventu Roderici, ſeptingentos ſexaginta qvatuor annos, usqve ad annum octingenteſimũ triceſimum nonum, qvo ultimus eorum Rex Druſco juxta Fordonum & Boethium occubuit, regnaſſe cenſeamus. Occiſus autem eſt Druſcus anno DCCCXXXIX. unde ſeqvitur, initium regni Pictorum figendum eſſe in anno ante caput æræ Chriſtianæ CCCXXXVI. qvod iterum eorum aſſerta deſtruit, qvi Pictorum in Hiberniam migrationem

tionem mille circiter annis ante Chriſtum natum contigiſſe volunt.

Apparet itaqve parum præſidii in Hibernorum antiqvitatibus inventuros ingentis illius ſeptentrionalium populorum antiqvitatis aſſertores.

Ceterum illa, qvæ de noſtrorum emigrationibus libro hocce tam prolixè diſputavimus, eò omnia tendunt, ut appareat cuivis, nil ferè ſolidi de ſeptentrionis rebus conſtare, ante Odini Upſalenſis adventum; certe nullam rerum ſeriem illo vetuſtiorem monſtrari poſſe. Ab eo autem, uti in calce capitis IV. pag. 148. ſuperius diximus, certior ſeptentrionalium rerum notitia Regumqve ſeries incipit. Qvæ qvalis apud Danos fuerit, eâ qvâ poſſumus diligentiâ ſeqventi libro exponemus.

THORMODI TORFÆI
SERIES DYNASTARUM ET REGUM DANIÆ.

LIBER III.
De Catalogo ſeu Serie Dynaſtarum Regumqve Daniæ.

CAPUT I.
De fundamentis, qvibus integer hicce liber ſuperſtruitur.

Primo operis noſtri libro monumenta illa, qvibus tota vetuſtioris ſeptentrionis hiſtoria innititur, prolixè ſatis depromſimus, atqve de eorum nonnullis judicium noſtrum tulimus. Secundo tempus inveſtigavimus, à qvo ſolidior ſeptentrionalium rerum notitia regnantiumqve ſeries initium ſumunt. Tertio hocce libro ipſum Dynaſtarum Regumqve, qvi Regni Danici ſceptra ſum-

mâ cum poteſtate geſſerunt, ordinem exhibebimus;prout hic nobis viam monſtrant Islandorum monumenta, qvorum hac in re auctoritatem maximi, uti ſuperius dictum, ponderis eſſe arbitramur.

Extant autem in perantiqvo codice pergameno,(qvem una cum aliis remotioris ævi monumentis Bibliothecæ Academicæ Hafnienſi legavit beatæ memoriæ Petrus Reſenius, in curia urbis Hafnienſis Præſes qvondam dignisſimus, antiqvitatum ſeptentrionalium egregius fautor & conſervator,)Dynaſtarum Septentrionalium ſeries aliqvot: Una earum Regum Daniæ eſt,ab Odino uſqve ad Knutum Magnum, Daniæ & Angliæ Regem, Sveni Admorſæ barbæ, vulgo Tiuguskeggi, filium; & altera Regum Sveciæ ab eodem Odino uſqve ad Norvegiæ Regulos, Haraldi Pulchricomi, primi terræ illius Monarchæ, majores. Easdem Daniæ & Sveciæ Regum Series eodem modo continet membrana admodum vetuſta, qvam poſſidet & nobis communicavit Arnas Magnæus, amicus noſter inſignis. *Langfedgatal* vulgò appellari ſolent iſti Dynaſtarum Catalogi, & à *Verelio* in Notis ad Hervoræ hiſtoriam non ſemel adducuntur. Habetur inſuper in Bibliothecæ Regiæ codice membranaceo (qvi ab Occidentalis Islandiæ inſulâ, *Flatey* dictâ, ubi aliqvando conſervatus eſt, vel verius delituit, *Flateyenſis* vulgò nominatur) opuſculum, qvod *Origines Norvegicas* appellare ſolemus: inibi ſimiles Daniæ Sveciæqve Regum Series leguntur. Tandem *Snorrius Sturlæus* in Chronico ſuo Norvegico antiqviſſimos Sveciæ Reges enumerat, ordine eodem ac in prædictâ Regum iſtorum Serie recenſentur. Et ecce Serierum iſtarum ſchemata:

Vetuſtiſ-

Vetustissimorum Daniæ Regum Series, ex antiqvissimo monumento Islandico, Langfedgatal *dicto, descripta.*

Odinus.
Skioldus filius ejus.
Fridleifus filius ejus.
Frodius Pacificus filius ejus.
Fridleifus filius ejus.
Havar Manufortis filius ejus.
Frodius filius ejus.
Vermundus Sapiens filius ejus.
Olafus Mansvetus filius ejus.
Danus Magnanimus; ab eo Dania nomen accepit.
Frodius Tranqvillus filius ejus.
Fridleifus filius ejus.
Frodius Vegetus filius ejus.
Ingialdus Starcadi alumnus, filius ejus.
Halfdanus frater ejus.
Helgius & Hroar filii ejus.
Hrolfus Krakius Helgii filius.
Hrærecus Hnoggvanbaugius, filius Ingialdi Starcadi alumni.
Frodius filius ejus.
Halfdanus filius ejus.
Hrærecus Slongvanbaugius filius ejus.
Haraldus Hilditann filius ejus.
Sigurdus Hringus.

Ragnar Lodbroch filius ejus.
Sigurdus Angvioculus filius ejus.
Haurda Knutus filius ejus.
Gormus Grandævus filius ejus.
Haraldus filius ejus.
Svenus admorfæ barbæ filius ejus.
Kanutus Dives filius ejus.

Valdar Munificus filius erat Hroaris Helgii filii.
Haraldus filius ejus.
Halfdanus Difertus filius ejus.
Ivar Vidfadmius filius ejus.
Audur Prædives filia ejus.
Haraldus Hilditann filius ejus (*Auduris*); &
Randuer Radbardi filius.
Sigurdus Hringus filius ejus.

Anti-

Antiqvissimorum Daniæ Regum genealogiæ binæ, desumtæ ex Originibus Norvegicis, *qvas continet Codex Regius, vulgo Flateyensis dictus.*

Prior genealogia.

Skioldus vocabatur filius Odini Asianorum Regis.
hic erat pater Fridleifi,
patris Frodii Pacifici,
patris Fridleifi,
patris Havardi Manufortis,
patris Frodii,
patris Vermundi Sapientis,
patris Olafi Mansveti,
patris Dani Magnanimi,
patris Frodii Tranqvilli,
patris Fridleifi,
patris Frodii Vegeti,
patris Ingialdi Starcadi alumni,
patris Hrærechi Hnauggvanbaugii, *
patris Halfdani,
patris Hrærechi Slaungvanbaugii,
patris Haraldi Hilditanni.
Frater Haraldi erat Randver pater Sigurdi Hringi.

* *Deest hic* Frodius, *Hrærechi Hnauggvanbaugii filius, & Halfdani pater, qvi tamen omnino inserendus est, uti inferius patebit.*

Posterior genealogia.

Odini filius erat Skioldus.
ejus filius Fridleifus,

ejus filius Frodius Pacificus.
ejus filius Herleifus.
ejus filius Havar Manufortis.
ejus filius Frodius.
ejus filius Vermundus Sapiens.
ejus filia Olufa.
hæc mater erat ** Frodii Tranqvilli.
ejus filius Fridleifus.
ejus filius Frodius Vegetus.
ejus filius Halfdanus.
ejus filius Hroar.
ejus filius Valdar Munificus.
ejus filius Haraldus Grandævus,
ejus filius Halfdanus Disertus.
ejus filius Ivarus Vidfadmius
ejus filia Audur Prædives.
ejus filius Randver.
ejus filius Sigurdus Hringus.
ejus filius Ragnar Lodbroch.
ejus filius Sigurdus Angvioculus.
ejus filia Aslaug.
ejus filius Sigurdus Cervus.
ejus filia Ragnhildis.
ejus filius Haraldus Rex Pulchricomus.

** *Incuria librarii hic omissus est* Danus Magnanimus, *qvem procul dubio in hac genealogia, non secus ac in priori, comparere voluit auctor. Itaq., ut omnia sibi constent, hic restituendum erit*: hæc mater erat *Dani Magnanimi, patris* Frodii Tranqvilli.

Tabu-

Tabula genealogica vetustissimorum Daniæ Regum, ad antiqvissimi monumenti Islandici, Langfedgatal *dicti, tenorem delineata, additis ex aliis Islandorum documentis, nonnullis generationibus.*

Skioldus.
Fridleifus I.
Frodius I.
Fridleifus II.
Havar Manufortis.
Frodius II.
Vermundus Sapiens.
Olafus Mansvetus.
Danus Magnanimus.
Frodius III.

Halfdanus I. α. — Fridleifus III.

Olius. β. — Frodius IV.

Ingialdus. — Frodius V. γ. — Halfdanus II.

Ingialdus → Hrærecus Hnoggvanbaugius. → Frodius VI. → Halfdanus III.

Halfdanus II. → Hroar. — Helgius.

Hroar. → Valdar Munificus. → Haraldus Grandævus.

Helgius. → Hrolfus Krakius.

Haraldus Grandævus. → Halfdanus Disertus. — Gudrodus. δ.

Halfdanus Disertus. → Ivar Vidfadmius. → Audur Prædives.

Halfdanus III. → Helgius Acutus. ε. — Hrærecus Slaunguanbaugius.

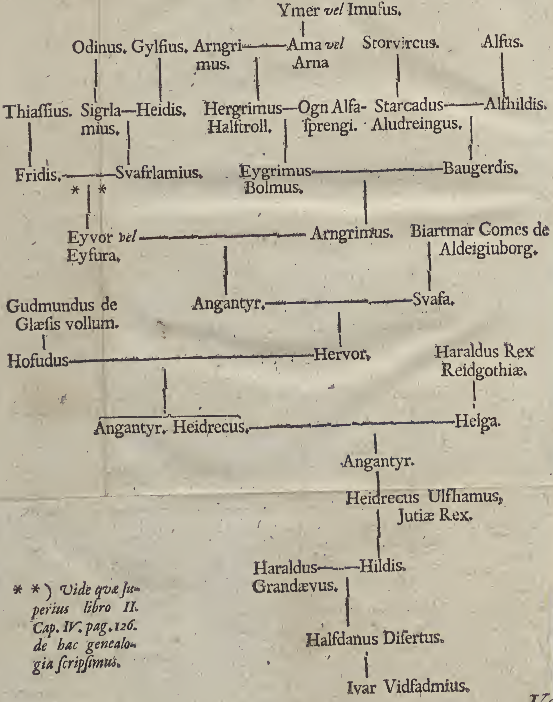
Hrærecus Slaunguanbaugius — Audur Prædives → Haraldus Hilditann.

Audur Prædives — Radbardus. → Randuer.

Randuer.
Sigurdus Hringus.
Ragnar Lodbroch.
Sigurdus Angvioculus.
Hordaknutus.
Gormus Grandævus.
Haraldus Cærulidens.
Svenus admorsæ barbæ.
Knutus Magnus.

α. *Ex Snorrii Chron. Norveg. desumtus.* β. *ex eodem Snorrii Chronico.* γ. *ex Hrolfi Krakii historia additus.* δ. *ex Snorrii Chronico* ε. *ex fragmento qvodam Islandico, continente, inter alia, Historiam pugnæ Bravallensis inter Haraldum Hilditannem & Sigurdum Hringum.*

Schema genealogicum lineæ maternæ Halfdani Diserti, (cujus filius Ivar Vidfadmius monarchiam Danicam restauravit, & subseqventes Daniæ Reges progenuit) ex Historia Hervorianâ *desumtum.*

* *) *Vide qvæ superius libro II. Cap. IV. pag. 126. de hac genealogia scripsimus.*

Ve

Vetustissimorum Sveciæ Regum Genealogia, deducta ad Norvegiæ Regulos, Haraldi Pulchricomi majores; ex antiqvissimo monumento Islandico, Langfedgatal, *descripta, collataq; cum* Snorrio Sturlæo, *qui eandem, ex antiqvissimo carmine,* Ynglingatal *dicto, desumtam, eodem modo exhibet, additis saltem iis, quæ hic notantur.*

Niordus.

Yngvifreyr.

Fiolner.

Svegder.

Vanlandius.

Visbur.

Domaldus.

Domar.

Dyggvius.

Dagus.

Agnius Skialfæ maritus.

Alrecus. — Eiricus, *ex Snorrio.*

Yngvius. — Alfus, *ex Snorrio.*

Jorundus. Eiricus. — Hugleicus, *ex Snorrio.*

Aun Grandævus.

***

Egill

***

Egill Tunnicida.

Ottar Vendilcraca.

Adils Upſalenſis.

Eyſteinus.

Yngvarus.

Brautonundus.

Ingialdus Aſtutus.

Olafus Lignarius.

Halfdanus Albipes.

Eyſteinus.

Halfdanus Munificus.

Gudrodus Magnanimus.

Halfdanus Niger.

Haraldus Pulchricomus.

Regum Sveciæ Genealogia, qvam exhibent Origines Norvegicæ, *cum* Langſedgatale *omninò convenit; qvam itaqve hic ſeorſim ponere nihil attinet.*

His

His ſeptentrionis principum Catalogis genealogiisqve, tanqvam filo Ariadnéo per totum huncce librum utar, ſingula, qvantum fieri poteſt, illuſtraturus; Daniæqve Regum ſtemma ac ſucceſſiones cum Sveciæ Regum generationibus perpetuò collaturus, habitâ ubivis ratione ſynchroniſmorum, tum ſeorſim inter ſingulorum Regnorum Dominos, tum inter utriusqve Reges ad ſe invicem.

Magni has genealogias feciſſe *Stephanium*, ex eo colligere eſt, qvod Saxonem ad earum tenorem emendare non dubitaverit, Not. in Sax. pag. 106. Et ut nos illas, Saxonis ejusqve ſectatorum relationibus præferamus, (præter ea qvæ de monumentorum Islandicorum auctoritate libro I. ſuperius dicta ſunt,) ipſe Saxo facit; qvi ex Danorum Regibus in Catalogis illis recenſitis, uſqve ad Hrolfum Krakium præter unum non omiſit, licet diverſum ſervaverit ordinem; imò, qvod ex noſtris hiſce manifeſtum fiet, & ſuis locis, prout res poſtulat, annotabitur, adeo deviaverit, ut nonnullos ſupra Chriſti nativitatem per eum exaltatos videamus, qvi longo poſt Chriſtum natum tempore demum floruerunt: alios ad ſceptra Danica admiſſos, qvi extranei fuerunt, nec ullum inter Regni iſtius Dominos locum merebantur: & qvosdam in ſupremorum Daniæ Regum numerum adſcitos, qvi vectigales tantum reguliqve fuere, licet forte aliqvando Regibus ipſis potentiores. Conſtat enim ex *Hiſtoriâ Hervorianâ* etiam Comites Daniæ, Regibus ſuis aliqvando tributa extorſiſſe. Qvid vero Saxonem ad hiſtoriam ſuam ita digerendam impulerit, libro I. in calce capitis VII. conjectavimus. Poterit etiam in excuſationem illius dici: deceptum eum eſſe veteribus Odis Eddicis, aliisve fabu-

lis

lis, ſine ordine ſuo tempore circumlatis; forte etiam confuſis relationibus Arnoldi Thylenſis (i. e. Islandi), qvem libro XIV. pag. m. 316. Abſoloni Archiepiſcopo familiarem fuiſſe ait, & ab hiſtoriarum notitia commendat: Catalogus veterum Poëtarum, à *Vormio* editus, Arnhaldum Thorvaldi filium vocat, & Valdemari I. Daniæ Regis tempore vixiſſe perhibet. Et reverâ: multa certè Arnoldum illum, poëtam qvantumvis bonum, & in veterum mythologiis, ut credere par eſt (id enim ad poëticam ejus profeſſionem reqvirebatur) eruditum, in antiqvitatibus fugere poterant; præſertim cum privatæ ſortis eſſet, nec tanta apud cives ſuos Islandos, gentem tunc liberam ſuiqve juris, auctoritate, ut archiva eorum, tunc temporis admodum rara excutere liceret. Præterea indubium eſt, multis in Dania heroibus & Regulis magnifica ſepulcra & grandes tumulos exſtructos eſſe, etiam aliarum nationum hominibus, qvi aut bellum inferentes; aut in auxilium vocati, aut ultro venientes occubuerunt, cujus rei exemplum eſſe poteſt tumulus ille inſignis, qvi in Samo Balthica etiamnum admirationi eſt; qvi, etſi Regia ſepulcra qvoad magnificentiam vel æqvet vel ſuperet, non tamen Regi ulli Daniæ, ſed duodecim athletis extraneis ab Orvar Oddo, viro Norvegico, exſtructus legitur. Iſtiusmodi ſuperba gentilium heroüm monumenta, nomen ſepultorum non raro ſervantia, ſi pro Danorum Regum ſepulcris Saxonis ætate ſumebantur, is eâ ratione facilè decipi, atqve ingentem Regum catervam in hiſtoriam ſuam fruſtra referre potuit. Qvicqvid horum ſit, meritò nobis Saxonem gratulamur, qvod multas vetuſtatis hiſtorias, qvæ temporum incuria apud Islandos interciderunt, nobis conſervaverit, licet earum ſeriem tem-

po-

porumve rationem parum obſervaverit; qvod & ei difficile fuiſſe videtur, qvippe qvi hiſtoriam ſuam ſolidis ſatis fundamentis non ſuperſtruxit.

CAPUT II.

Qvo antiqvisſimorum ſeptentrionis Principum Chronologia continetur.

Sic ſecuturæ de vetuſtioribus Daniæ Regibus diſſertationi fundamenta ſubſtruendo, Regum iſtorum ſtemma & ordinem aliqvomodo monſtravimus, inferius ſingula luculenter expoſituri. Succedet nunc illorum Chronologia; qvæ reliqvo operi præmiſſa, dicendis poſtea præluceat. Sunt autem veterum Daniæ & Sveciæ Regum tempora mutuò ſibi in tantum innexa, ut abinvicem ſeparata concinnè vix digeri qveant. Hinc Sveciæ Regum Chronologiam unà adjiciemus. Labor hicce noſter, qvem, nemine præeunte, primi exantlavimus, ſi abſurditatis tantum vitio careat, qvod voluimus habemus; ceterum ut in ſingularum calculi hujus numerorum veritatem juremus, non eſt qvod qvis à nobis expectet. Etenim, ut qvod res eſt dicamus, in digerendis hoc modo Regum annis, nullius, uti mox diximus, Chronologi veſtigia premimus, non extante qvoqvam, qvi tempora illorum ante nos certis annis alligaverit. Qvæ enim Svaningius aliive Danorum Chronologi in ſimili materia ſcripſerunt, nihil huc pertinent, qvippe ad longè alium, (uti conferre volenti obvium fiet,) aptata regum ordinem, & à noſtris hiſce penitus aliena. Interea ne qvis nos Chronologiam hanc noſtram ex proprio cerebro effingere, ac itaqve fumos hìc vendere ſuſpicetur, ſciendum, noſtrum in illâ adornandâ fun-

damentum esse genealogiarum seriem, & hominum in illis memoratorum synchronismos.

Genealogias si qvis in Chronologiæ usum convertere velit, incipiendum ei omnino est à certo aliqvo anno, qvo hunc vel illum hominem vixisse, indubiè constat; ac deinde descendentium vel ascendentium generationum gradus cum tempore conferendi, datis unicuiqve tot annis, qvot ad generationes istas perficiendas sufficere vel omnino reqviri, notiorum temporum genealogiæ monstrant. Hac ratione, nisi alia impedimenta interveniant, satis tutò conjici potest, qvem circiter annum huic vel illi genealogiæ gradui adaptare conveniat. Exemplo res clarior fiet. Haraldum Pulchricomum Norvegiæ Regem, circa seculi IX. medium natum esse constat. Sunt vero ab Haraldo, si maternum illius genus ad Ragnarem Lodbrochem, indeqve per aviæ illius Auduris Prædivitis majores usqve ad Odinum (qvem ab eodem Haraldo nongentorum circiter annorum spatio distare, æqvè notum est) retro computemus, generationes viginti sex. Harum singulis si XXXV. annnos dederimus, omnia convenient, & istorum Haraldi majorum unusqvisqve ad certa tempora referri poterit. Similiter paternum Haraldi genus à Niordo Sveciæ Dynastâ, Odini æqvali, per viginti octo gradus descendit, in qvorum singulos si XXXII. annos computaverimus, nongentorum circiter annorum summam conficiemus, & una videbimus qvo circiter anno hic vel ille progenitorum Haraldi vixerit. Hac ratione qvævis vetusta genealogia certis annis verisimiliter adaptari potest, modo genuina sit & à graduum defectu immunis; id qvod non difficultèr dijudicari potest ex collatione stemmatum numeroqve graduum, qvi vel à com-

communibus principiis ad ejusdem ævi homines, vel à coævis majoribus ad æqvales tempore posteros deducuntur. Iste enim si valde differat, præsertim in brevioribus genealogiis, vitium alicubi subest. Si omnia ritè conveniant, genealogiam à fraude alienam, errorisqve immunem censere debemus. Non tamen ubiqve singulis generationibus æqvè multos annos assignare licet; etenim aliqvando hominum synchronismi, aliave impedimenta id prohibent, qvemadmodum in Sveciæ Regum stemmate Aunii Grandævi prodigiosa ætas, atqve cum Daniæ Regibus synchronismi, nos cogunt, ut qvibusdam gradibus plures qvam universalis eorum proportio svadet, aliis pauciores annos adscribamus.

Sæpius talia, nisi diligenter observata, chronologiam turbant, & calculum ferè evertunt. Ita in Regum Daniæ genealogiâ circumspectionem reqvirunt duo rami, qvi à binis Frodii IV. filiis, Ingialdo & Halfdano, deducuntur, ad Hrærecum Slaungvanbaugium alter, alter ad Audurem Prædivitem, dicti Hræreki uxorem; unde Daniæ, Norvegiæ, ut & Sveciæ Regum stemmata deinde fluxerunt. Hrærecus a Frodio IV. qvintus est, uxor illius Audur ab eodem Frodio septima. Qvæ differentia qvamvis exigua videatur, synchronismi tamen intervenientes, plures, easqve non leves difficultates pariunt; qvemadmodum nos hæc & alia istiusmodi luculenter postea demonstrabimus.

Sicut autem synchronismi isti numeros nostros aliqvando turbant, ita vicissim nobis lucem utplurimum præferunt, viamqve monstrant, cui firma infigamus vestigia, qvæ sine illis lubrica forent, nosqve hic divaricantibus qvam rectà incedentibus similiores redderent. Ex re igitur erit, singulos eorum distinctè annotare, qvi ve-

tuſtiſſimorum Daniæ Regum tempora cum certorum Sveciæ Regum ætatibus connectunt, ut, monſtratis evidenter coætaneis illis utriusqve regni dominis, de reliqvorum temporibus facilius veriſimilem poſſimus facere conjecturam.

Itaqve certorum Daniæ & Sveciæ Regum tempora uſqve ad Ivarem Vidfadmium & Ingialdum Aſtutum ſepties inter ſe ſcriptores noſtri committunt.

Primus illorum Synchroniſmorum verſatur inter Skioldum Daniæ, & Niordum Sveciæ dominos; qvorum uterqve ex Odini comitatu erat, eiqve, uti ex *Edda* & *Snorrio Sturlæo* conſtat, alter vivo, alter mortuo, in Daniæ & Sveciæ regnis ſucceſſerunt.

Secundum nobis idem *Snorrius* in Chronico ſuo ſubminiſtrat, inter Frodum I. Danum, & Freyrem ac Fiolnerem Svecos, qvi nativitatis Chriſti tempore vixerunt.

Tertii Synchroniſmi ſpeciem exhibent Olafus Manſvetus ac Danus, Daniæ Reges, & Domar, Rex Sveciæ, qvi Dani ſororem, teſte *Snorrio*, eandemqve, ut apparet, Olafi privignam, uxorem duxit; etiamſi, ſi noſtro ſtandum calculo, Domar Dano vetuſtior fuerit: imò hoc in puerili adhuc ætate conſtituto obierit; ut eâ ratione magis conveniat, Danum ab hoc ſynchroniſmo excludere, eumqve inter Domarem & Olafum figere, qvorum hic á Skioldo ſeptimus, ille per totidem gradus à Niordo deſcendit.

Qvartum *Snorrio* etiam debemus. Intercedit vero ille inter Halfdanum I. & Olium, Fridleifi III. filium, Danos: & Aunium Grandævum Sveciæ Regem; qvorum hic à Niordo decimus qvartus, ille à Skioldo undecimus, & iſte decimus in linea deſcendente computantur.

Qvin-

Qvintum *Snorrius* adhuc ſuppeditat; qvi verſatur inter Egilem Tunnicidam ac Ottarem Vendilcracam, Svecos, & Frodium Danum; qvi absqve dubio Qvintus eſt, Frodii IV. filius, licet *Snorrius* eum *Vegeti* cognomine inſigniat, qvi inter Frodios Qvartus eſt. Hic notandum, Frodium V. qvinto gradu ab Olafo Manſveto removeri, Ottarem à Domare Olafi æqvali nono; unde neceſſariò ſeqvitur, omnes illos Daniæ Reges, filios, regni ſucceſſores, in provectâ admodum ætate procreaſſe; præſertim cum ingens illud Aunii ævum Svecorum Regum annos hic non parum multiplicet: niſi forte unus aliqvis inter Daniæ Reges, Aunium annis æqvaverit vel ſupergreſſus fuerit, qvod tamen teſtimoniis deſtituti ſtatuere non audemus.

Sextum Synchroniſmum ex unâ parte conſtituunt Adils & Eyſteinus Sveciæ Reges; ex alterâ Helgius, qvi Adilſi, & Hrolfus Krakius, qvi utriqve coætaneus erat. Hæc ex *Hrolfi Krakii hiſtoria* diſcimus, ut & *Snorrio*; qvi Hrolfum regnante Eyſteino cæſum addit: & hi duo fratres uterini fuiſſe videntur.

Septimus Synchroniſmus eſt inter Ivarem Vidfadmium, Daniæ, & Ingialdum Aſtutum Sveciæ Reges, qvorum ille hunc ad fatum ſibi accelerandum compulit, Sveciaqve potititus eſt, teſtante *Snorrio* in Chronico ſuo Norvegico.

Hic in Synchroniſmis iſtis, qvi ſeqventem noſtram Chronologiam hactenus non parum ſtabiliunt, recenſendis ſubſiſtere cogimur; cum prædictus Chronici Norvegici auctor Sveciæ Regum geſta ulterius non perſeqvatur. Interea bene eſt, qvod idem auctor ad Norvegiæ Regum ſtemma tranſiens, illud ab Olafo Lignario, Ingial-

di Aſtuti filio, haud interrupta generis ſerie ad Haraldum Pulchricomum pertexuerit; qvam Norvegiæ Regulorum genealogiam, dum ſubſeqventium Daniæ Regum annos computamus, nos, methodo ſuperius oſtenſâ, ad uſum noſtrum transferemus.

His ad faciliorem ſeqventium intellectum præmisſis,ad ipſam Chronologiam nos nunc convertimus. Invenientur ibi vetuſtiſſimorum,ac maximè hucuſqve controverſorum Daniæ Regum, genealogicâ tabellâ ſuperius pag. 215. exhibitorum, tempora, certis annis alligata: diceturqve diſtinctè, qvo ante vel poſt Chriſtum anno qvisqve natus ſit, qvo æræ Chriſtianæ & ætatis anno regnare cœperit, qvo ſucceſſorem genuerit, qvot annos regnaverit, & deniqve qvo Chriſti ætatisqve ſuæ anno mortuus ſit. Interſerentur ubiqve antiqviſſimorum Speciæ Regum, ſuperius pag. 216. recenſitorum, tempora, methodo eâdem in certos annos digeſta.

Incipiet vero noſtra hæcce Chronologia ab Aſianorum in has terras transmigratione, qvâ antiqviorem rerum ſeriem in ſeptentrione non dari, ſuperius libro II. ſæpius dictum, ſatisqve, ut credimus, probatum eſt.

Aſiaticæ iſtius coloniæ, prout ex ſuperioribus abundè conſtat, dux fuit Odinus, inſignis magus: Cujus è patriâ ſuâ Syndicâ emigrationem ad annum ante Chriſtum natum LXX. libro II. pag. 105. ſuperius retulimus. Decennium in Ruſſiâ, Daniâ, Norvegiâ, Sveciâ, interjectisqve regionibus ſubigendis conſumſiſſe ponamus, adeo ut anno ante Chriſtum LX. filium Skioldum Daniæ præfecerit.

Skioldum illum in Aſiâ natum ſtatuimus LXXX. ante Chriſtum natum annis; Daniæ regno à patre Odino

no præfectum, anno ante Chriſtum LX. ætatis ſuæ XX. eodemqve anno Fridleifum I. progenerâſſe. Si deinde decennio regnavit, diem ſuum obiit L. anno ante natum Chriſtum, ætatis ſuæ XXX.

Fridleifus I. eâ ratione natus erit anno ante Chriſtum LX. Patri in regno Daniæ ſucceſſerit anno ante Chriſtum L. ætatis X. Frodium Pacificum anno ætatis XXX. genuiſſe ſupponimus, id eſt ante Chriſtum XXX. Vixerit exinde ſeptennio, imperaveritqve XXVII. annis. obiit itaqve anno ætatis XXXVII. ante Chriſtum XXIII.

Frodium Pacificum natum ſtatuimus anno ante Chriſtum natum XXX. Septennem regnum adiiſſe *Saxo* tradit, id eſt, ſecundum noſtrum calculum anno ante Chriſtum XXIII. Fridleifum II. genuiſſe ponimus annos natum XXX. hoc eſt æræ Chriſtianæ anno I. Imperaverit annos LVIII. deceſſeritqve anno ætatis LXV. poſt natum Chriſtum XXXV. *Saxo* eum ætate provectum obiiſſe innuit, & *Rimbegla* (vetuſtus liber) tempore paſſionis Dominicæ ſenem fuiſſe tradit.

Nunc ad Sveciæ Dynaſtas tranſitum facientes, eorum qvoqve ſingulis certos adſignemus annos; ut conjunctim poſiti Chronologiam mutuò illuſtrent.

Niordum Odino in Sveciæ regni gubernatione ſucceſſiſſe ex *Snorrio* conſtat. Et juvenilem ætatem in Aſiâ transegiſſe, ex eo colligitur, qvod Odino ante emigrationem illius obſes datus ſit, & mox inter intimos Conſiliarios adſcitus; unde nihil obſtat, qvominus eum centum annis ante Chriſti nativitatem in lucem editum ſtatuamus; ita ut qvadragenarius fuerit, cum in Odini comitatu huc perveniret, anno ante Chriſtum natum LX. Cum vero poſt exceſſum demum Odini in Svecia imperare

perare cœperit, ſinguli autem Odini filii, illo vivo, ſuis qvisqve regnis præfecti fuerint, ad ſceptra Svecica aſcendiſſe eum ſupponimus, anno ætatis ſuæ LXX. ante Chriſtum natum XXX. Decimo octavo ætatis anno Freyrem procreaſſe potuit, qvi eſt ante Chriſtum LXXXII. ut XII. annorum Freyr fuerit, anteqvam Aſia emigraret, potueritqve ſacerdotio inter Aſianos ritè fungi, (fuiſſe enim Sacerdotem *Snorrius* refert). Si Niordum imperaſſe velimus annos X. mortem oppetiit octogenarius, anno ante Chriſtum XX.

Freyrem natum eſſe poſuimus anno ante Chriſtum LXXXII. Succeſſerit patri in imperium anno ante Chriſtum XX. ætatis ſuæ LXII. procreaveritqve Fiolnerem anno ætatis ſuæ XXXIX. ante Chriſtum XLIII. Imperaſſe eum ſtatuimus annos XXX. ut mortuus ſit anno ætatis XCII. poſt Chriſtum natum X. Etenim Sveci illi, perinde ut Dani Frodio, aureæ pacis commoda, inuſitatamqve annonæ ubertatem, qvæ Chriſti nativitatem ſecuta eſt, acceptam retulerunt. Ad nonaginta annos pervenire, nec hodie inſolens eſt, & ego in hac vicinia tantæ ætatis haud paucos novi, qvosdam etiam, prope centenarios.

Fiolnerem natum eſſe conjecimus anno ante Chriſtum XLIII. Succeſſerit patri anno Chriſti X. ætatis ſuæ LIII. Genuerit Svegderem anno ætatis XXX. ante Chriſtum natum XIII. Imperaverit annos IV. deceſſeritqve anno Chriſti XIV. ætatis LVII.

Sic in Septentrionis Regum temporibus digerendis ad Salvatoris noſtri tempora pervenimus. Seqventes nunc videbimus.

Poſt Chriſtum natum primus Daniæ ſceptra adeptus eſt Fridleifus II. Hunc anno æræ Chriſtianæ I. natum ſu-

ſuperius poſuimus. Succeſſerit patri Frodio I. vel Pacifico, anno Chriſti & ætatis ſuæ XXXV. genuerit Havarem Manufortem anno ætatis XXIV. Chriſti qvoqve XXIV. regnaverit annos XII. deceſſerit anno ætatis XLVII. Chriſti XLVII.

Havar Manufortis natus anno Chriſti XXIV. cœperit regnare anno ætatis XXIII. Chriſti XLVII. genuerit Frodium II. anno ætatis XX. Chriſti XLIV. imperaverit annos XII. mortuus anno Chriſti LIX. ætatis XXXV.

Frodius II. natus anno Chriſti XLIV. ſucceſſerit patri anno ætatis XV. Chriſti LIX. procreaverit Vermundum Sapientem anno ætatis XVIII. Chriſti LXII. regnaverit annos XVIII. deceſſeritqve anno Chriſti LXXVII. ætatis XXXIII.

Vermundum Sapientem, natum anno Chriſti LXII. regno admotum ponimus anno Chriſti LXXVII. ætatis XV. Olafumqve Manſvetum eodem anno genuiſſe. Si annis XLIII. regnaſſe velimus, deceſſit anno Chriſti CXX. ætatis LVIII.

Olafus Manſvetus natus anno Chriſti LXXVII. cœperit regnare anno Chriſti CXX. ætatis XLIII. genuerit Danum Magnanimum anno ætatis XLIX. Chriſti CXXVI. regnaverit annos XXVI. deceſſeritqve anno Chriſti CXLVI. ætatis LXIX.

Nunc ad Sveciæ Reges redibimus.

Primus in Svecia poſt Chriſtum Svegder regnavit; natus, uti ſupra poſuimus, XIII. annis ante Chriſtum. Ad ſceptra admotum ponimus anno poſt Chriſtum XIV. ætatis illius XXVII. genuerit Vanlandium anno Chriſti XVI. ætatis XXIX. regnaverit annos XX. deceſſeritqve an-

no Christi XXXIV. ætatis XLVII. De annis illius id solum traditur, qvod qvinqvennium immoratus sit itineri Scythico, ad qværendum Odinum instituto, & qvod redierit, iterumqve eò profectus fuerit.

Vanlandius anno post Christum XVI. natus, patri successerit anno Christi XXXIV. ætatis suæ XVIII. genuerit Visburem anno ætatis XXII. Christi XXXVIII. regnaverit annos XIV. mortuus anno Christi XLVIII. ætatis XXXII.

Visburem anno Christi XXXVIII. natum, sceptris admotum ponimus anno Christi XLVIII. ætatis X. procreaverit Domaldum anno Christi LX. ætatis XXII. regnaverit annos XL. decesseritqve anno Christi LXXXVIII. ætatis L.

Domaldus natus anno Christi LX. cœperit regnare anno Christi LXXXVIII. ætatis XXVIII. genuerit Domarem anno ætatis XXIV. Christi LXXXIV. imperaverit annos XXII. mortuus anno Christi CX. ætatis L.

Domar natus anno Christi LXXXIV. regimini admotus ponitur anno Christi CX. ætatis XXVI. procreaverit Dyggvium anno ætatis XXII. Christi CVI. imperaverit annos XXII. mortuus anno Christi CXXXII. ætatis XLVIII. Hujus uxor erat Drotta, Dani Daniæ Eponymi soror (uterina ut apparet), qvam Danpo natam esse statuimus anno Christi XCII.

Absolutis ita tribus synchronismis, ad Daniæ Reges iterum nos convertemus. Horum à nobis intermissum ordinem Danus continuat Magnanimus, natus ex nostra hypothesi anno Christi, uti dictum est, CXXVI. Patri Olafo successisse eum ponimus anno ætatis XX. Christi CXLVI. Frodiumqꝫ Tranqvillum genuisse anno ætatis LVI. Chri-

sti

sti CLXXXII. Danum ad multam ætatem pervenisse *Snorrius* scribit; regnaverit itaqve annis LXXVI. decesseritqve anno ætatis XCVI. Christi CCXXII.

Frodium Tranqvillum vel III. anno Christi CLXXXII. natum, patri successisse statuimus anno Christi CCXXII. ætatis XL. procreaverit Halfdanum I. anno ætatis LXII. Christi CCXLIV. Fridleifum vero III. anno ætatis LXXXII. Christi CCLXIV. imperaverit annos L. mortuus anno Christi CCLXXII. ætatis XC.

Halfdanum I. anno Christi CCXLIV. natum esse statuimus. Hic; ut *Snorrius* in Chronico suo tradit, Aunium Veciæ Regem qvadragenarium (aliud exemplar *XLV. annorum* habet) expulit, anno Christi, ut conjicimus CCLXXVIII. ætatis suæ XXXIV. Præfuisse eum Svecis XX. annos *Snorrius* ait (aliud exemplar XXV. habet). Mortuus itaqve erit anno Christi CCXCVIII. ætatis LIV.

Fridleifus III. Halfdani frater, natus anno Christi CCLXIV. patri in regno Daniæ successerit anno Christi CCLXXII. ætatis VIII. genuerit Olium Vegetum anno Christi CCXCII. ætatis XXVIII. Frodium autem IV. anno Christi CCCXL. ætatis LXXVI. regnaverit annos LXXVI. decesseritqve anno Christi CCCXLVIII. ætatis LXXXIV.

Olius Vegetus, natus anno Christi CCXCII. Aunium Sveciæ Regem, teste *Snorrio*, octogenarium (aliud exemplar *nonagenarium* habet) expulit; qvod nos ad annum Christi CCCXVIII. referimus, ætatis ejus XXVI. *Snorrius* XX. annos (secundum aliud exemplar XXV.) Svecis præfuisse dicit, atqve à Starcado occisum esse; qvod nos factum esse conjectamus, anno ætatis illius XLVI. Christi CCCXXXVIII.

 Nunc

Nunc Sveciæ Regum seriem proseqvemur.

Dyggvium Domari anno Christi CVI. natum esse superius posuimus. Mortuo parenti anno Christi CXXXII. successisse conjicimus, ætatis XXVI, procreaverit Dagum anno Christi CXXVIII. ætatis XXII. regnaverit annos XX. decesseritqve anno Christi CLII. ætatis XLVI.

Dagus, natus anno Christi CXXVIII. cœperit regnare anno Christi CLII. ætatis XXIV. genuerit Agnium anno Christi CL. ætatis XXII. imperaverit annos XX. mortuus anno Christi CLXXII. ætatis XLIV.

Agnius natus anno Christi CL. regno admotus erit anno Christi CLXXII. ætatis XXII. eodemqve anno Alrecum procreaverit. Regno præfuerit XX. annos, mortuus anno Christi CXCII. ætatis XLII.

Alrecus natus anno Christi CLXXII. regnare cœperit anno Christi CXCII. ætatis XX. genuerit Yngvium anno Christi CXCIV. ætatis XXII. imperaverit annos XX. decesseritqve anno Christi CCXII. ætatis XL. Cum Alreco Eiricus frater in Svecia regnavit; verum nulla ejus in Regum Sveciæ genealogiâ ratio habetur, unde annos illius apponere negleximus.

Yngvius natus anno CXCIV. regnum occupaverit anno Christi CCXII. ætatis XVIII. Anno ætatis XXII. qvi est Christi CCXVI. Jorundum genuerit; regnaveritqve per XXXV. annos, mortuus anno Christi CCXLVII. ætatis LIII. Yngvii frater erat Alfus, qvi cum eo in Sveciâ rerum potiebatur. Illius annos hic apponere nihil attinet, cum subseqventium Regum stemma ab Yngvio derivetur. Id saltem hic locum meretur, qvod eodem, ac Yngvius, temporis momento occubuerit, teste in Chronico suo *Snorrio Sturlæo*.

Jo-

Jorundum Yngvio patre procreatum ſtatuimus anno Chriſti CCXVI. Regni gubernacula ſuſceperit anno Chriſti CCXLVII. ætatis XXXI. Anno Chriſti CCXXXVIII. ætatis ſuæ XXII. Aunium procreaverit. Regnaverit XI. annis: deceſſeritqve anno Chriſti CCLVIII. ætatis XLII. Jorundi imperium in Svecia parum qvietum fuiſſe *Snorrius* innuit, regiam poteſtatem primum uſurpante Hugleico, Alfi prædicti filio; ac deinde Hakio pugile extraneo per triennium. Nos, ad vitandam confuſionem Jorundo totum hóc temporis ſpatium adſcripſimus, nulla Hugleiki vel Hakii hìc ratione habitâ, præſertim cum inferiorum Regum genus à Jorundo unicè deſcendat.

Aunium Grandævum anno Chriſti CCXXXVIII. natum eſſe ſtatuimus. Regnare cœperit ãno Chriſti CCLVIII. ætatis XX. progenuerit Eigilem Tunnicidam anno Chriſti CCCLXXXVIII. ætatis CL. Imperii illius tempus CXC. annos fuiſſe, vitæqve ejus periodum CCX. annis conſtitiſſe, ex *Snorrio* colligitur, ut eâ ratione mortuus ſit anno Chriſti CDXLVIII. Aunius hicce qvid ab Halfdano I. & Olio Vegeto Danis paſſus ſit, & qvomodo per eos ſucceſſivè regno deturbatus, apud *Snorrium Sturlæum* in Chronico illius legere eſt. Et nos ſuperius, ubi dictorum Regum annos digeſſimus, mentionem illius, ſed breviſſimè uti locus poſtulabat, injecimus.

Qvartum nunc emenſos ſynchroniſmum Daniæ Reges hinc avocant, & ſuam continuare ſeriem jubent.

In ea ſe primum nobis hìc offert Frodius IV. vel Vegetus, Fridleifi III. filius, qvem ſuperius natum eſſe ſtatuimus anno Chriſti CCCXL. Octennem ad ſceptra

perveniſſe ponimus,anno videlicet Chriſti CCCXLVIII. fuiſſeqve annorum XLVIII. cum Ingialdus ei naſceretur, anno Chriſti CCCLXXXVIII. deinde anno ætatis LVII. Chriſti CCCXCVII. Halfdanum II. procreaſſe, & poſtremo Frodium V. anno ætatis LXVII. Chriſti CDVII. Imperaverit annos LIX. deceſſeritqve anno Chriſti CDVII. ætatis LXVII.

Ingialdus, Frodii filiorum natu maximus, Starcadi Alumnus vulgo dictus, natus anno Chriſti CCCLXXXVIII. regnum poſt obitum patris adierit anno Chriſti CDVII. ætatis XIX. genuerit Hrærecum Hnoggvanbaugium anno Chriſti CDXLIV. ætatis LVI. imperaverit annos XLIX. deceſſerit anno Chriſti CDLVI. ætatis LXVIII.

Halfdanus II. Ingialdi frater, natus anno CCCXCVII. cœperit regnare anno Chriſti CDXII. ætatis XV. genuerit Hroarem anno ætatis XLVII. Chriſti CDXLIV. Helgium vero CDXLVI. ætatis XLIX. imperaverit annos XXXV. à fratre Frodio cæſus anno Chriſti CDXLVII. ætatis L.

Frodius V. Frodii IV. filiorum tertius, natus anno Chriſti CDVII. cœperit regnare anno CDXIV. tum ſeptennis: à Hroare & Helgio Halfdani filiis, (illo XVI. hoc XIV. annos nato,) occiſus, anno Chriſti CDLX. imperii XLVI. ætatis LIII. Hic Frodius nullibi præterqvam in *Hiſtoria Hrolfi Krakii* occurrit. Fuiſſe autem Frodii IV. filium inde manifeſtum eſt, qvod Halfdanum fratrem ſuum de medio ſuſtuliſſe, atqve in illius ultionem à Hroare & Helgio, Halfdani filiis, occiſus eſſe, in eadem hiſtoria perhibeatur. Fuit autem Halfdanus ille, Hroaris & Helgii pater, In-

Ingialdi Starcadi alumni frater, & Frodii IV. filius, uti ex genealogiis, libri hujus cap. I. exhibitis, abunde conſtat. Hic eſt ille Frodius, ejus nominis V. qvi Eigili Tunnicidæ opem tulit, Ottaremqve Vendilcracam occidi curavit. Et nos hic ad Veciæ Reges calamum transferentes, ad hunc ſynchroniſmum properemus.

Eigilis Tunnicidæ nativitatem ad annum Chriſti CCCLXXXVIII. ſuperius retulimus. Regnare eum cœpiſſe ponimus anno Chriſti CDXLVIII. ætatis LX. Ottarem procreaſſe anno ætatis XXII. Chriſti CDX. regnaſſe annis VII. deceſſiſſeqve anno ætatis LXVIII. Chriſti CDLVI.

Ottar Vendilcraca natus anno CDX. Regnum poſt patris mortem occupaverit anno Chriſti CDLVI. ætatis XLVI. procreaverit Adilſem anno Chriſti CDL. ætatis XL. imperio præfuerit annos IV. mortuus anno Chriſti CDLX. ætatis L.

Sic qvintum abſolvimus ſynchroniſmum, ſeqvitur ſextus; in qvo ab una parte verſantur Helgius & Hrolfus Daniæ, & ab altera Adils & Eyſteinus Veciæ Reges. Nos cœptâ methodo binorum illorum Daniæ Regum primum, & deinde duorum horum Veciæ Regum tempora excutiemus.

Helgium, Halfdani II. filium, anno Chriſti CDXLVI. natum eſſe ſuperius conjecimus. regnum in Daniâ acceperit anno Chriſti CDLX. ætatis XIV. genuerit Hrolfum Krakium anno ætatis XL. Chriſti CDLXXXVI. imperaverit annos XXXIV. deceſſeritqve anno Chriſti CDXCIV. ætatis XLVIII.

Hrolfus Krakius natus anno Chriſti CDLXXXVI. ſucceſſerit patri anno Chriſti CDXCIV. ætatis ſuæ VIII.

Re-

Regno præfuerit XXVIII. annos, decesseritqve ætatis anno XXXVI. Christi DXXII.

Adils, Ottaris Sveciæ Regis filius, anno Christi, uti superius dictum, CDL. natus, regnum adiisse præsupponitur anno Christi CDLX. ætatis X. Eysteinum procreasse anno Christi CDLXXVI. ætatis XXVI. imperasse XLV. annos, decessisse anno Christi DV. ætatis LV.

Eysteinus, natus anno CDLXXVI. cœperit regnare anno Christi DV. ætatis XXIX. procreaverit Yngvarem anno Christi D. ætatis XXIV. imperaverit XXVI. annos, decesseritqve anno Christi DXXXI. ætatis LV.

Nunc ad Daniæ Reges transitu facto, eorum qvoqve tempora metiemur.

Hroarem Halfdani II. filium anno Christi CDXLIV. natum esse superius posuimus. regnum acceperit anno Christi CDLX. ætatis XVI. genuerit Valdarem Munificum anno Christi CDLXX. ætatis XXVI. Imperii illius & mortis annos hoc loco definire opus non est, cum suam regni Danici partem fratri Helgio vendiderit, ac extra Daniam mortem oppetierit.

Valdar Munificus natus erit anno Christi CDLXX. Regiam dignitatem assumsisse eum ponimus anno Christi CDXCV. ætatis XXV. procreaverit Haraldum Grandævum anno Christi CDXCIII. ætatis XXIII. Imperio præfuerit XVII. annis, decesseritqve anno Christi DXII. ætatis XLII.

Haraldus Grandævus, natus anno CDXCIII. cœperit regnare anno Christi DXII. ætatis XIX. genuerit Halfdanum Disertum anno Christi DXXIX. ætatis XXXVI. imperaverit annos XLIX. decesseritqve anno ætatis LXVIII. Christi DLXI.

Half-

Halfdanus Disertus natus anno DXXIX. cœperit regnare anno Christi DLXI. ætatis XXXII. procreaverit Ivarem Vidfadmium anno Christi DXLIV. ætatis XV. imperaverit annos XIX. decesseritqve anno Christi DLXXX. ætatis LI.

Ivarem Vidfadmium, natum anno Christi DXLIV. regnum adiisse statuimus anno Christi DLXXX. ætatis XXXVI. genuisse Audurem Prædivitem anno Christi DLXIV. ætatis XX. imperasse annos XX. decessisse anno Christi DC. ætatis LVI.

Hinc ad Sveciæ Reges, prædictis Daniæ Regibus coævos, transibimus.

Eysteino, qvem anno Christi DXXXI. decessisse superius posuimus, in Sveciæ regno successit Solvius de Niardeya Norvegus, fortis bellator; ac eâ ratione ad sceptra ascendit dicto anno DXXXI. Tempore non exiguo rerum summæ præfuisse *Snorrius* tradit. Regnaverit itaqve decennio, mortuus anno Christi DXLI.

Yngvar Eysteini prædicti filius illi successit; qvem anno Christi D. natum esse superius statuimus. Cœpit itaqve regnare anno Christi DXLI. ætatis XLI. Brautonundum genuisse ponimus anno Christi DXX. ætatis XX. Si IV. annos imperavit, decessit anno Christi DXLV. ætatis XLV.

Braut-Onundus natus anno Christi DXX. cœperit regnare anno Christi DXLV. ætatis XXV. Ingialdum procreaverit anno Christi DXL. ætatis XX. regnaverit XX. annos, decesseritqve anno ætatis XLV. Christi DLXV.

Ingialdus Astutus natus anno DXL. cœperit regnare anno Christi DLXV. ætatis suæ XXV. eodemqve an-

no OlafumLignarium procreaverit.SiXV.annis imperasse eum velimus, obiit anno Christi DLXXX. ætatis XL.

Atqve ita septem illos Daniæ & Sveciæ Regum synchronismos, superius à nobis recensitos, absolvimus; eâqve ratione in utriusqve regni Chronologia ad sexti circiter seculi finem pervenimus. Compulit autem nos cœptæ ratio methodi ut nonnullos Daniæ Dynastas, qvi aliis è communi stirpe oriundis Daniæ Regibus collaterales regnârunt, in hoc annorum recensu omitteremus. Ad eos nunc retrocedentes illorum qvoqve tempora digeremus.

Est autem illorum primus Hrærecus Hnoggvanbaugius, qvem Ingialdo Starcadi Alumno anno Christi CCCCXLIV. natum esse superius posuimus. Patri in regno successisse statuimus anno Christi CCCCLVI. ætatis suæ XII. Frodium VI. genuisse anno Christi CCCCXCII. ætatis XLVIII. imperium illius LVI. annis circumscribimus, ut obierit anno Christi DXII. ætatis LXVIII.

Frodius VI. anno CCCCXCII. natus, anno Christi DXII. ætatis suæ XX. regnare cœperit. Halfdanum III. procreaverit anno ætatis XXXVIII. Christi DXXX. imperaverit annos XXXVI. mortuus anno Christi DXLVIII. ætatis LVI.

Halfdanus III. anno Christi DXXX. natus, regnum adierit anno ætatis XVIII. Christi DXLVIII. progenuerit Hrærecum Slongvanbaugium anno Christi DLX. ætatis XXX. regnaverit annos XXII. mortuus anno Christi DLXX. ætatis XL.

Hrærecum Slongvanbaugium natum anno DLX. regnum inchoasse ponimus anno Christi DLXX. ætatis X. Hic Ivaris Vidfadmii filiam, Audurem Prædivitem, an-

anno, ut conjicimus, DLXIV. natam, uxorem duxit; ex qvo conjugio natus eſt Haraldus Hilditann, anno, ſecundum noſtram conjecturam DLXXXV. cum pater illius XXV. ageret ætatis annum. Hrærecum ſocer Ivar occidit, qvod factum ponimus anno Chriſti DLXXXVIII. ætatis XXVIII. regni illius XVIII.

Hi qvatuor Reges, Hroari & ſubſeqventibus Regibus, uſqve ad Ivarem Vidfadmium, uti ex noſtro calculo & genealogiarum ratione manifeſtum eſt, coævi fuere, & partem Daniæ in ditione habuerunt. Nos in ſubſeqventium Daniæ Regum generationibus illuſtrandis pergemus.

Haraldum Hilditann, qvem anno Chriſti DLXXXV. natum eſſe poſuimus, qvindecim annorum, ad ſceptra Danica perveniſſe teſtatur *Fragmentum* hiſtoricum de pugna Bravallenſi, qvod & addit, factum id eſſe ſtatim poſt mortem Ivaris Vidfadmii, avi illius materni. Nos iſtud regni illius initium ad annum Chriſti DC. referimus. Centum qvinqvaginta annorum fuiſſe Haraldum, cum decederet, idem *Fragmentum* perhibet, ut eâ ratione obierit anno Chriſti DCCXXXV. regnaveritqve in univerſum CXXXV. annos.

Hilditanni frater uterinus, Radbardiq; Ruſſiæ Regis & Auduris Prædivitis filius erat Randuer, qvem natum eſſe ſtatuimus anno Chriſti DCX. matre tum XLVI. ætatis annum agente. Sigurdum Hringum procreavit anno Chriſti, ſecundum noſtram conjecturam, DCLXXX. ætatis ſuæ LXX. nec fortè diu exinde ſuperſtes fuit.

Sigurdum Hringum, natum anno Chriſti DCLXXX.

patruo Hilditanno in regno Daniæ ſucceſſiſſe ponimus anno Chriſti DCCXXXV. ætatis ſuæ LV. Ragnarem Lodbrochem genuiſſe anno ætatis XL. Chriſti DCCXX. Daniæ Regno præfuiſſe annis XV. ut mortuus ſit anno Chriſti DCCL. ætatis LXX.

Ragnar Lodbroch natus erit anno DCCXX. regnum inchoaverit anno Chriſti DCCL. ætatis XXX. genuerit Sigurdum Angvi-oculum anno Chriſti DCCLXX. ætatis L. imperaverit annos XL. mortuus anno Chriſti DCCXC. ætatis LXX.

Sigurdus Angvi-oculus anno DCCLXX. natus, regnare cœperit anno Chriſti DCCXC. ætatis XX. genuerit Hordaknutum anno Chriſti DCCCX. ætatis XL. regnaverit annos XXX. obieritqve anno Chriſti DCCCXX. ætatis L.

Hordaknutum natum anno Chriſti DCCCX. ſub tutela Gormi in regnum ſucceſſiſſe ponimus anno Chriſti DCCCXX. ætatis X. Gormum genuiſſe anno Chriſti DCCCXXX. Ætatis XX. imperaſſe annos XX. mortuumqve eſſe anno Chriſti DCCCXL. ætatis XXX.

Gormum Grandævum natum eſſe ponimus anno DCCCXXX. cœperit regnare anno Chriſti DCCCXL. ætatis X. progeneraverit Haraldum Cærulidentem anno Chriſti DCCCXCV. ætatis LXV. imperaverit annis XCV. mortuus anno Chriſti DCCCCXXXV. ætatis CV.

Haraldus Cærulidens, anno Chriſti DCCCXCV. natus, patri ſucceſſerit anno Chriſti DCCCCXXXV. ætatis XL. Svenum procreaverit anno ætatis XLV. Chriſti DCCCCXL. imperaverit L. annis, obieritqve anno Chriſti DCCCCLXXXV. ætatis XC.

Sve-

Sveni Tiuguskeggi, i. e. *admorsæ barbæ* (alii *furcatæ barbæ* vocant) qvem anno Christi DCCCCXL. in lucem editum esse statuimus, chronologiam hoc loco ulterius adferri haut attinet, cum nostrûm hocce opus ad illius ævum sese non extendat. Nos alias ejus & patris illius Haraldi Cærulidentis tempora peculiari scripto, typis nondum commisso, studiose illustravimus, qvod chalcographi beneficio brevi in publicam lucem proditurum speramus.

editum est sub nomine Crifolii Historici, in 4°.

Hic Daniæ Regum chronologiâ relictâ, ad eorum nos tempora conferemus, qvi antiqvissimum tam Daniæ qvam Sveciæ Regum sangvinem ad Haraldum Pulchricomum, primum Norvegiæ monarcham, derivârunt. Danicum stemma primò examinabimus.

Sigurdum Angvi-oculum, Ragnaris Lodbrochis filium & Hordaknuti patrem, Aslaugem qvoqve filiam genuisse constat.

Aslaugis nativitatem ad annum Christi DCCXC. referimus, qvi paternæ ætatis XX. erit. Hanc Helgius, cognomine Acutus, uxorem duxit, atqve ex eâ Sigurdum Cervum suscepit, anno, ut conjicimus, DCCCX. ætatis illius XX.

Sigurdus Cervus natus anno Christi DCCCX. Ragnhildem procreavit anno Christi DCCCXXXIII. ætatis XXIII. Hringarikiæ, Norvegicæ provinciæ præfuit annis XXX. mortuus anno Christi DCCCL. ætatis XL.

Ragnhildis anno Christi DCCCXXXIII. nata, & Halfdano Nigro anno ætatis XVIII. Christi DCCCLI. nuptà, Haraldum Pulchricomum peperit anno ætatis suæ XX. Christi DCCCLIII.

Nunc

Nunc Sveciæ Regum progeniem ad certos annos referemus.

Ingialdum Astutum, Sveciæ Regem, Olafum Lignarium progenuisse superius diximus, ejusqve nativitatem ad annum Christi DLXV. retulimus.

Olafus itaqve Lignarius regium nomen sumserit anno Christi DLXXX. ætatis XV. genuerit Halfdanum Albipedem anno Christi DCXXV. ætatis LX. regnaverit LX. annis, mortuus anno Christi DCXL. ætatis LXXV.

Halfdanus Albipes natus anno DCXXV. cœperit regnare anno Christi DCXL. ætatis XV. procreaverit Eysteinum anno Christi DCLXXX. ætatis LV. imperaverit annos LX. obieritqve anno ætatis LXXV. Christi DCC.

Eysteinus natus anno DCLXXX. regnum inchoaverit anno Christi DCC. ætatis XX. procreaverit Halfdanum Munificum anno Christi DCCX. ætatis XXX. imperaverit annos XXX. obieritqve anno Christi DCCXXX. ætatis L.

Halfdanus Munificus, natus anno Christi DCCX. cœperit regnare anno Christi DCCXXX. ætatis XX. genuerit Gudrodum Magnanimum anno Christi DCCLXII. ætatis LII. imperaverit annos LIV. decesseritqve anno Christi DCCLXXXIV. ætatis LXXIV.

Gudrodus Magnanimus, natus anno Christi DCCLXII. imperio potitus sit anno Christi DCCLXXXIV. ætatis XXII. genuerit Halfdanum Nigrum anno Christi DCCCXXIII. ætatis LXI. imperaverit annos XL. decesseritqve anno ætatis LXII. Christi DCCCXXIV.

Half-

Halfdanus Niger, natus anno Chriſti DCCCXXIII. cœpit regnare anno Chriſti DCCCXLI. ætatis XVIII. genuit Haraldum Pulchricomum anno Chriſti DCCCLIII. ætatis XXX. mortuus anno regni ſui XXII. ætatis XL, Chriſti DCCCLXIII.

Hic Chronologiæ noſtræ finis eſto; qvam omnibus numeris abſolutam eſſe, nec ipſi credimus, nec ulli perſvadere conabimur. Qvis enim in tali materia, niſi documentis inſtructiſſimus, punctum collineabit? Itaqve nos redargui vel erroris convinci non putamus, etiamſi qvis poſthac, ſingulis ſcrupuloſiſſimè ponderatis, uni aut alteri Regum alios aſſignet annos, vel tempora convenientius paulò partiri videatur. Nobis enim hìc tantum propoſitum erat monſtrare, qvo circiter tempore hic vel ille vixerit, non vèro cujusvis annos exactè definire, aut avthenticam conficere chronologiam; qvod in hac materiâ impoſſibile eſſe ſcimus. Interea profiteri liceat, nos, qvâ potuimus diligentiâ, ſcriptorum teſtimonia, genealogiarumqve & rerum geſtarum circumſtantias ubiqve obſervâſſe, ut dicere audeamus, noſtra hæcce veriſimiliora eſſe aliorum in hac eâdem materia aſſertiônibus. Qvi enim de vetuſtioribus Daniæ Regibus hactenus ſcripſerunt, aut eorum tempora digeſſerunt, tot nobis obruſerunt Reges, ut multis eorum ne naſcendi qvidem, nedum regnandi ſpatium ſuppetere, temporum ratio evincat. Nunc ad ipſam Regum ſeriem fuſius exponendam nos accingemus.

CAPUT III.

De Skioldo primo Daniæ Dynaſta.

Odi-

Odinum ex Asiæ tractu, circa Syndicam ad Bosphorum Cimmerium sito, urbe Asgardo, cum magna hominum multitudine per immensa terrarum spatia in septentrionem nostrum migrasse ex veridicâ scriptorum nostrorum relatione discimus. Hic postqvam magnam interjacentium terrarum partem, ac novissime Saxoniam sibi subjecisset, filium suum Skioldum, non Jutiæ, seu Reidgotalandiæ solum præfecit (qvod ex Edda colligit *Sheringhamus* pag. 363.) sed, uti ex *Snorrii Sturlæi* Chronico Norvegico discimus, universo territorio, qvod Daniæ nomine postea venit. Postea inqvam; nam Daniam prius *Gothiam* dictam fuisse, libro II. cap. I. superius satis probatum dedimus. Singulas tamen provincias, proprias appellationes sortitas esse, documento est Jutia, qvæ *Reidgotalandia* vocabatur. Et Odinum singulis nova nomina imposuisse apparet. Nam Sveciam *Sviþiod* de gentili suo nomine *Sviþrir* nominavit; ipse, congestis hinc indè circiter centum qvadraginta titulis clarus, falsam sibi divinitatem asseruit, prudentiâqve alios supergressus, totius septentrionis usurarium & frivolum numen evasit, Deorumq; collegium Sigtunis in Svecia instituit.

Skioldus igitur commissum sibi a patre Regnum omni cura & diligentia exornavit; Lethranam arcem, nobis *Hleidra*, condidit, Gefionemqve Deam in uxorem duxit. QvamRegno non leviter consuluisse, colligere licet ex fabula *Eddæ* prima, qvam etiam *Snorrius* Chronico suo Norvegico inseruit. Narratur ibi Gefionem Sælandiam, ex Svecia aratro evulsam, boum beneficio in locum, qvo jam sita est, transtulisse; atqve in narrationis probationem promontoriorum in Sælandia & sinuum in lacu Stockholmiæ

miæ contermino, ſimilis proportio allegatur. Qvâ mythologia Reginæ hujus laudes, ob curam in Regno adornando ſuſceptam, grata antiqvitas absqve dubio adumbrare voluit, & exoptatiſſimæ Reginæ memoriam ſub fabularum involucris poſteritati commendare, qvod talia, utpote vulgò acceptiora, veris & nudis narrationibus diuturnius fatum habitura, ſagaci conjectura prævideret.

Ab hoc Skioldo *Skioldungorum* familia deſcendit, *Skioldungi*qve nomen primum Daniæ Regibus commune, deinde ſingulis Monarchis & Principibus titulus honorarius & encomiaſticum epithetum evaſit; qvo & Regum ſinguli etiamnum apud Islandos poëticè cenſentur. Nec aliter ſcriptori Vitæ S. Cuthberti *Scaldingórum* nomine eos vocari exiſtimem, qvi in Angliam irruentes, Eboracum civitatem fregerunt, terram vaſtarunt, omnesqve propè Anglos in meridiana & aqvilonari parte occiderunt, ac eccleſias ſpoliarunt: nam à fluvio *Scaldi* denominati non videntur hi homines; neqve inde tanta vis ingruebat. Ad hujus Skioldi poſteros nihil omninò pertinet illa *Skioldungorum*, alias *Skilfingorum*, familia, qvam à Skioldo, Haldani Grandævi nepote, in Norvegiâ ortum ducentem *Origines Norvegicæ* exhibent, atqve ad Haraldi uſqve Pulchricomi ætatem deducunt. Skioldi, Odini filii, ejusqve ſucceſſorum hiſtoria, *Skioldunga Saga* dicta, inter venerandæ antiqvitatis documenta in Islandia qvondam reſervabatur, qvæ non ſine ingenti Danicæ hiſtoriæ detrimento dudum periit. Inter Odini ſeu Wodeni, Skioldi hujus patris, progenitores, *Wilhelmus Malmesburienſis* lib. II. Cap. 2. *Fabius Ethelwerdus* lib.

lib. III. ac *Simeon Dunelmensis* in prolegom. ad hiſtor. Dunelmenſis Eccleſiæ, *Sceldium* qvendam exhibent, filium Sceaf, illius, qvi miraculosè in Scandzam, (Ethelwerdus *Scani* habet, Malmesburienſis *Scamphtam*) inſulam Germaniæ, dormiens, navi ſine remige püerulus, poſito ad caput frumenti manipulo, appuliſſe, ac poſtea Sleſwici regnaſſe traditur. Qvæ de Sceaf narrantur, fabulam olent; interea credibile eſt, inter Odini majores Sceldium qvendam vel Skioldum fuiſſe, cujus nomen hicce noſter, Odini Aſiatici filius, geſtaverit. Skioldo iſti, Odini filio, inter Dynaſtas Daniæ primum in ordine locum communi conſenſu aſſignant *Edda*, Chronicon Norvegicum *Snorrii Sturlæi*, & Genealogiæ, qvas ſuperius Capite I. hujus libri attulimus. *Eddæ* verba, qvæ ſuperius libro II. Cap. I. pag. 87. adduximus, Latinè tantum heic repetere libet: *Odinus, ſuſcepto* (ex Saxoniâ) *itinere, in aliam migravit regionem, qvam Reidgotalandiam* (hodiè *Jutiam*) *vocârunt, atqve ibi qvicqvid placuit ſibi vendicavit. Huic terræ præfecit filium ſuum Skioldum, qvi Fridleifum genuit; Inde Skioldungorum familia ortum ducit. Hi ſunt Daniæ Reges.* Skioldum huncce (vivumne an poſt mortem incertum) divinis honoribus cultum fuiſſe, inde colligitur, qvod Sanctus Olafus, Norvegiæ Rex, illius ſimulacrum inter alia gentilium idola confregiſſe tradatur.

Qvartum inter Daniæ Reges locum *Saxo* Skioldo, Lotheri ut vult filio, tribuit, eiqve Danum, Humlum ac Lotherum anteponit. In qvibus licet à noſtris ſcriptoribus multum abeat, in eo tamen cum iis qvodammodo conſentit, qvod Skioldum in prima Daniæ Re-

gum

gſum tempora referat. Fuiſſe autem Odini filium, ex iis, qvæ hucusqve prolixè diximus, manifeſtum evadit; & nos nullum in Daniâ Dynaſtam eo antiqviorem agnoſcimus. Hæc aſſertio adeo firma eſt, ut absqve Saxonis periculo infringi non poſſit, cum eam tanqvam baſin & fundamentum rebus Danicis hiſtorici noſtri ſubſternant, ex qvibus Saxo haud parvam operis ſui partem ſeſe contexuiſſe, iisqve arbitris uſum eſſe fatetur. Sed nec *Sveno Aggonis*, ſcriptor Saxoni æqvalis, ipſeqve, ut profitetur, Saxonis contubernalis, ſed qvi prior gentis ſuæ hiſtoriam abſolvit, ideoqve primus gentis Danicæ hiſtoricus celebratur, alium Daniæ Principem Skioldo priorem invenit. Scribit enim in hiſtoriæ ſuæ limine: *Skiold Danis primum didici præfuisſe.* Ceterùm Danum primum Daniæ Regem, Regumqve anteſignanum, ea propter fecit Saxo, qvod idem ſemper Regno nomen fuiſſe vellet.

Humlium genuinis Daniæ Regibus haudqvaqvam accenſendum reor, qvippe qvem *Hiſtoria Hervoriana* Hunnorum Regem fuiſſe, irruptionemqve Heidreki Cimbriæ Regis fugâ evitaſſe, opumqve ac ſuppellectilis domeſticæ jacturam feciſſe tradit, & inſuper filiæ, qvæ capta ab Heidreko, filium ei peperit nomine Lodum ſeu Lotherum, cum qvo ad patrem remiſſa, atrociſſimi belli inauditæqve ſtragis cauſa fuit. Qvæ omnia ad longe inferiora tempora pertinent. Hinc Lotherum ſuum Saxonem deſumſiſſe crediderim. Interea Lotheri cujusdam Saxonici Scriptores meminerunt, qvem Saxonum Regem faciunt, & Wodani (Odini) fratrem fuisſe affirmant. Iſta forte traditio cum Saxone conciliari

poterit, si hunc eundem Lotherum, Skioldi patruum, eiqve tutorem vel, si mavis, *συνεργὸν* à patre Odino datum velimus, eumqve, qvod omnia Regni munia Regia plane potestate præditus obierit, in Regum numerum insertum, Skioldiqve patrem à posteritate existimatum esse. Fuerit etiam Humlius qvidam Skioldo in regimine adjunctus, (nam poterant plures simul adjungi,) qvi ob Lotheri insolentiæ conjunctam potentiam, se tam sublimi & pene Regio officio abdicaverit. Ista conjectura si cuiqvam placeat, nostris annalibus nihil adversatur. Loduri cujusdam meminit vetustissimum carmen *Voluspa* his verbis: Ond gaf Odinn, Od gaf Hænir,
La gaf Lodurr, oc litu goda.

id est, vertente *Gudmundo Andreæ*: *Animum dedit Odin*, *λόγον Hænir*, *vegetationem Lodur & colores eximios*. Sed iste nihil huc pertinere videtur, cum eum inter humani generis creatores dictum carmen recenseat.

Itaqve tribus hisce à Danici imperii sceptris remotis, in Skioldo tandem convenimus. Illud vero observandum, Daniæ Regnum à principio fuisse hæreditarium; error vero, qvo electivum creditum est, ex homagiorum ritu & cæremoniis, in solemni inauguratione usurpatis promanavit, qvod hic tanqvam in principio obiter innuisse placet.

Gramum Skioldo patri successisse vult Saxo, qvod nostræ antiqvitates ignorant. Interea cum majorum industria, post amissam Skioldungorum historiam, nihil nobis præter nudam supremorum Daniæ Regum seriem reliqverit, præfracte negare non audemus, Gramum & Hadingum, nonnullosqve alios Saxoni memoratos, ab

hoc eodem Skioldo deſcendiſſe, aut territoriis præfuiſſe; ſed eos in ſupremorum Dynaſtarum numerum unqvam veniſſe, hoc eſt qvod nos antiqvitatibus noſtris innixi negamus. Et certe, diſſimulandum hoc loco non eſt, Grami & Haddingi noſtros ſcriptores mentionem facere, qvæ à Saxonis relatione in nonnullis haut parum diſſentire videtur. Itaqve qvid de iis & nonnullis aliis, qvæ apud Saxonem occurrunt principibus, habeant, breviter expediam.

Halfdani cujusdam Hringarikiæ & Valdreſiæ in Norvegia Reguli, ſed longe bellicoſiſſimi, meminerunt tum *Edda*, tum *Origines Norvegicæ*. Is Diis ſuis vitulam immolaſſe legitur, impetraturus ut trecentos annos in imperio viveret. Reſpondit oraculum, eum humanæ naturæ convenientem ætatem non exceſſurum, ſed proximo trecentorum annorum intervallo, nec fæminam nec ignobilem ullum in ejus proſapiam irrepturum, qvod & eventus comprobaſſe dicitur. Hic Halfdanus numeroſa, nec minus generoſa prole beatus, unum inter octodecim filios, Gramum dictum, ſuſcepit, cujus nomen in vetuſtiſſimis noſtratium carminibus, omnibus indifferenter regibus, honoratiſſimi inſtar nominis crebro applicatur. Ejus rei qvinqve exempla *Stephanius* protulit Not. in Saxonem pagg. 32. 33. & longe plura adhuc extant. *Snorrius* qvoqve *Sturlæus* in Prolegomenis ad Chronicon ſuum Norvegicum in vita Dagi, Sveciæ Dynaſtarum undecimi, idem aſſeverat, his verbis: I þann tima var ſa hofdingi gramr kalladr er „ heriadi, enn hermenn gramir. h. e. *Illo tempore* (ſc. qvo Dagus in Svecia regnavit) *princeps qvi bello præfuit*,

Gramus *dictus est*, *milites vero* Grami. Neqve Grami modo, ſed plurium Halfdani filiorum propria nomina in Regia epitheta & grandes titulos, poëtis præcipuè uſurpatos, tranſierunt; prout ex innumeris vetuſtorum ſeptentrionis poëtarum carminibus etiamnum monſtrari poteſt. Unus eorum Lofdius erat, qvi Cimbriam, ſeu Jutiam, bello expugnavit, poſterisqve ſuis poſſidendam reliqvit, qvi ad qvartum uſqve, nomine Eylimium, vel potius qvintum, nomine Gripum, recenſentur. Ab hoc Lofdio veteres Poëtæ qvosvis Reges *Lofdungos*, qvaſi *Lofdi poſteros* vel *nepotes*, denominarunt. De ſuo Gramo *Saxo* hæc habet: *Tantum magnitudini ejus à poſteris tributum eſt, ut in vetuſtisſimis Danorum carminibus ipſius vocabulo regia nobilitas cenſeatur*. Qvod cum iis qvæ de noſtratium Gramo nuper dicta ſunt, examuſsìm convenit, ut vel inde appareat eundem Gramum utrisqve deſcribi. Hos omnium ſeptentrionalium celeberrimos Reges, præ reliqvis ſui ſeculi principibus inclaruiſſe, magnamqve carminum in ipſorum honorem confectorum copiam ad poſteritatem deveniſſe veriſimile eſt. Nec minus credi poteſt Gramum ſæpius apud fratrem Lofdium in Daniâ animum bellis intentum relaxaſſe. Hinc forſitan Saxo occaſionem ſumſit Gramum Danorum Regibus annumerandi, qvod tam clarum & illuſtre in patria nomen niſi indigenæ Regi non potuiſſe competere exiſtimaret. Forte & errorem in perſona commiſit, Gramum in Lofdii locum ſubſtituendo, qvamvis neuter eorum univerſæ Daniæ Rex fuerit, aut Chriſtianam æram anteverterit, qvod ex hac genealogia paulo altius repetita manifeſtum evadet.

For-

Fiorniotus Finnlandiæ Rex, Odino ſynchronus.

Karius.
Jocull, aliàs Froſtius.
Snær.
Thorrius.
Nor, Norvegiæ eponymus.
Raumus, a qvo Raumarikia Norvegiæ provincia nuncupatur.
Hringus, a qvo Hringarikia alia Norvegiæ provincia denominatur.
Halfdanus Grandævus, qvi ſacrificium iſtud inſtituit & multos filios reliqvit.

Logius.

Hler, qvi Odinum & Aſas epulis excepit, & inſulæ Leſſöæ nomen dedit.

Gramus, qvem Saxonem intelligere credo.

Lofdius Jutiæ Rex. | Skylius. | Egder. | Hialmthier. | Eylimius.

Hiordiſa, Sigmundi Franconiæ Regis uxor. | Sigurdus Faſnericidá.

Griper.

Budlius qvi Saxones debellavit. | Attill. | Virver. | Lefus. | Budlius.

Brynhilda. Atlius.

Sigurdus — Brynhilda: Aslauga, Ragnaris Lodbrochis uxor.

Svib-

Svibdagerum Norvegiæ Regem Gramo succeſſiſſe Saxo perhibet; qvem noſtrates, non ſuarum modo antiqvitatum, ſed plurium aliarum nationum, fideliſſimi ac curioſiſſimi ſcrutatores, penitus ignorant; nec Saxones magis Henricum Regem, cujus hic fit mentio, agnoſcunt. Non immerito igitur ſuſpecta videtur hæc relatio. Aliàs nonnullos, Svipdagi nomine inſignitos, magni commatis viros, antiqvitates ſuggerunt, ac inter eos Hrolfi Krakii Daniæ Regis athletam fortiſſimum; qvorum tamen nullus Danicam tiaram unqvam geſtavit; nec magis Guthormus, qvem tributarium Saxo inſerit, & à *Lyſchandro* annos qvatuordecim in imperio illo precario vixiſſe memoratur. Sed nec annales Islandorum Hadingum inter Daniæ Reges genuinum agnoſcunt, cum tamen Haddingos nullo modo ſileant, qvos provinciarum Haddingiadali & Thelamarchiæ in Norvegia Reges perhibent. Horum primus Raumi filius, Noris nepos memoratur, cujus filius & nepos Haddingi qvoqve dicti ſunt. His ſucceſſit Hognius, qvem tres Haddingi ſucceſſivo ordine exceperunt, à qvorum uno nomen traxit celeberrimus & Regius ille heros, Helgius Haddingiaskatius, de qvo oda pervetuſta extat, in codicem illum carminum, qvem vulgo *Sæmundi Eddam* vocamus, relata. Horum Haddingorum alicui ſi qvis nonnulla eorum adſcribat, qvæ Saxo de ſuo Hadingo refert, ego non refragabor. Nonnulla inqvam; nam occurrunt hic alia, qvæ in Haddingi tempora nullo modo qvadrant; præcipuè illa, qvæ de Odino ejusqve cultu habet. Ita enim verba illius jacent, ut Odinianam immigrationem Haddingi tempore contigiſſe voluerit. Et ne alium hic

Odi-

Odinum à Saxone deſcribi credamus, qvam qvi à ſcriptoribus noſtris in Pompeii tempora refertur, uxoris ejus Friggæ, ut & Fró Dei (qvi nobis Freyr eſt) mentio ſatis luculenter injecta facit. Qvæ omnia ad Odinum Upſalenſem pertinere ex *Eddâ* & *Snorrii* Chronico notum eſt. Perperam igitur Saxo Odinum huc transtulit Skioldoqve juniorem fecit. Nec magis cohærentia retulit, ubi Hadingum Odino coævum fuiſſe, & tamen Svecis bellum intuliſſe memorat. Nam Odinum in Svecia ſedem fixiſſe ipſe agnoſcit. Qvorſum ergo Hadingus Deo ſuo & numini tutelari arma inferret, à qvo omnem victoriam dependere credidit? A noſtratibus etiam Saxo diſſentit, ubi verſus recitat, qvos Ragnhildem Hadingi uxorem, ſylveſtrium locorum amœnitate captam compoſuiſſe ait. Hos enim *Edda* Skadæ uxori Nordi de Noatunis adſcribit. Hæc eadem Skade gigantis filia fuiſſe ſcribitur, qvæ, teſte *Snorrio*, cum marito ſuo Niordo divortium fecit, & Odino nupſit, èiqve Semingum, magni nominis in Norvegia Regem, perperit. Aliàs Saxo Hundingum Sveciæ Regem Hadingo coævum tradit, qvo aſſertionibus Islandorum maxime ſuffragatur. Nam Hundingus, licet non Sveciæ, attamen Rex fuit, & Haddingorum uni ſynchronus, occiſus ab Helgio, Hundingsbanio dicto, qvi Sigurdi Fafnericidæ, Ragnaris Lodbrochis ſoceri, frater fuit. Cum itaqve Haddingi æra ab Hundingo illuſtretur, liqvidum evadit, illum longe poſt Odinum vixiſſe, Ragnari Lodbrochi qvam Odino propriorem, id qvod ulterius ipſe Saxo confirmat, dum Hadingum in Helſingiam confugiſſe tradit. Etenim Helſingia coli cæpit à Thorere Helſingo nepote Ketillis Jamtii, Jamtiæ eponymi; qvi Ketillus, uti ex *Snorrii* Chronico

Norvegico conſtat, coævus erat Eyſteino Aſtuto, Noris pronepoti, temporibus iis, de qvibus Saxo loqvitur, longè inferiori. De mortis genere, qvod Hadingo Saxo tribuit, notandum, id de Fiolnere referri in *Snorrii* Chronico Norvegico, uti inferius annotabimus. Hinc manifeſtum evadit, obſcuram rerum Norvegicarum famam Skioldiqve & Grami ac Haddingi, arcto cognationis nexu inter ſeſe conjunctorum, nomina Saxoni confuſionem perperiſſe.

Frodium ſeu Frothonem, Hadingo natum, patri ſucceſſiſſe Saxo tradit, eumqve Haldani, Roii & Scati patrem facit, reclamantibus noſtratium monumentis. Fuit qvidem Frodius Frodii & Halfdani pater, avusqve Roaris & Helgii; ſed ille Frodio Pacifico tempore multo ſeqvior, ac in Frodiorum ordine qvartus, uti ex inſeqventium Regum hiſtoriis patebit. Unius igitur temporis hiſtoriam Saxo hic in partes diſſecuit, atqve ad diverſa retulit tempora, facilè ex *Hrolfi Krakii hiſtoria* refellendus, qvod inferius monſtrabimus. Cumqve noſtræ antiqvitates hunc ipſum Frodium utet ceteros Reges, qvos Saxo uſqve ad Frodium ſibi Tertium, enumerat, Fridleifo tantum excepto, poſt Chriſti tempora vixiſſe nos doceant, nec niſi paucos eorum è Regum catalogo excludant, breviter tantum ſingula hìc attingemus, inferius omnia latius diducturi, ubi Regum iſtorum cuivis debitus locus aſſignandus erit.

CAPUT IV.

De Fridleifo I. Frodio I. ſeu Pacifico,

Fridleifo II. Havare Manuforti & Frodio II. Daniæ Dynaſtis.

Exa-

Examinatâ hactenus Saxonis relationum parte, ad nostratium assertiones nos convertemus. Discimus inde, Skioldum, primum Daniæ dynastam, filium habuisse Fridleifum, patrem Frodii Pacifici, qvi nobis Frodiorum primus est; de qvo solo, sed aliter qvidem, legitur, qvod suo Frodio Primo Saxo tribuit, scilicet qvod contusis commolitisqve auri fragminibus, cibos respergere solitus fuerit, licet illud hyperbolicè, molâ contusum, non esum, vetustum carmen *Grottasaungr*, & ex eo *Edda* Mythologia LXVI. fabulosè exponant. De hoc Frodio nostri etiam commemorant, qvod magni ponderis annulum aureum in campis Ialangrensibus exponi curaverit, edictæ à se innocentiæ (ut Saxo loqvitur) experimentum tam insignis prædæ documento daturus. Qvod vero eum Saxo legem de exeqviis, eqvo & armaturæ insignibus condecorandis, primum tulisse ait, illud à *Snorrii* Chronico Norveg. dissentit, ubi ritus illius institutio Dano Daniæ eponymo tribuitur, ut deinceps dicetur.

Multa hìc apud Saxonem occurrunt, manifestè ab Islandis mutuata, qvibus ille Frodi, sibi Tertii, nobis Primi, vitam prolixiorem fecit; etiamsi ista huic æræ applicari nullo modo possint.

In iis primo loco recenseri merentur illa, qvæ de Alrico Sveonum & Gestiblindo Gothorum Regibus commemorat. Alricum istum nostrates Heidrecum vocant, illiusqve antagonistam Gestum cognomine Blindum, ɔ: cæcum, hominem qvidem privatum, sed multum opulentum, qvem Svecos Regum suorum albo inscripsisse video. Extat de hac re integra historia, à nostratibus conscripta, typorumqve beneficio in Sveciâ evulga-

ta. Fuit autem Heidrecus non Sveciæ Rex, ſed Jutiæ tantum terminis Regnum ipſius circumſcriptum eſt. Is cum eſſet prudentiſſimus, magnum ſapientum numerum aluit, tantiqve ſcientias habuit, ut vel graviſſimi criminis reo impunitatem promitteret, ſi modo ænigma proponeret, qvod Rex ſolvere non poſſet. Cum itaqve Geſtus Blindus criminis cujusdam reus condemnari deberet, cum Odino, qvi longo jam temporis decurſu mortuus ipſi apparuit, pactus eſt, ut ſuo vultu & forma acceptâ, ad Regem proficiſceretur, eiqve qvæſtiones intricatiſſimas proponeret. Dictum factum; vultum Geſti Blindi aſſumit Odinus, Heidrecum Regem accedit, parabolas promit, Rexqve eas ſolvit. Cum autem perſonatus ille Geſtus ultimo loco interrogaret, qvid Odinus Baldo in aurem inſuſurraſſet, anteqvam rogo imponeretur? Regem qvidem conſtrinxit, ſed ab illo pro Odino agnitus, mucrone petebatur. Ille vero in accipitrem converſus, per feneſtram evolavit, Regiqve in hujus facti vindictam ignobiliſſimum mortis genus impoſuit, ut ſcilicet à ſervis ſuis interficeretur, qvod & ſic eveniſſe dicitur. Spinoſæ illæ qvæſtiones, qvas Regi propoſuit Odinus, in memorata hiſtoria, qvam hic ſub *Hiſtoriæ Hervorianæ* nomine ſæpius allegamus, legi poſſunt. Vixit autem Heidrecus hicce aliqvot poſt Frodii I. vel Pacifici, (qvi Saxonis Tertius eſt) tempora, ſeculis; qvod ex genealogiis liqvet. Nam Haraldus Grandævus, deſcendenti linea à Frodio tertius decimus, Heidreki hujus proneptem uxorem duxit.

Arngrimum, Sveticum pugilem, ex Oſurâ, Frodii hujus filiâ, Angantyrem & undecim illius fratres ſuſtuliſſe Saxo ſcribit. Qvod cum noſtris antiqvitatibus nihilomelius convenit.

venit. Etenim Eyfura (unde Saxo, vel potius librarius aliqvis, Ofuram formavit) qvæ gigantes iftos, aut fi aliud vocabulum mavis athletas furiofos, (qvibus cum Aurvaroddus congreffus, ad unum omnes fudit,) peperit, Frodii filia neutiqvam fuit; nec conflictus ille fub Frodio, fed longe ferius contigit. Patet illud evidenter ex Arngrimi, athletarum iftorum patris, genealogia, qvam ex *Originibus Norvegicis* defumtam hic fubjungimus:

Nor, Norvegiæ Eponymus.
Raumus.
Hringus.
Halfdanus Grandævus.
Dagus.
Arngrimus. —— Eyfura.
Angantyr.

Angantyri ifti, ut ex carmine antiqviffimo, qvod *Hyndluliod* (alias *Voluſpa hin skamma*, ɔ: *Voluſpa brevior*) infcribitur, colligi poteft, coævus erat Ottarus Stultus. Hujus itaqve genealogia rem præfentem haut parum illuftrat; qvam magnâ ex parte nobis memoratum carmen confervavit. Ibi fœmina qvædam inducitur, Deam ex gigantum ftemmate oriundam follicitans, ut ad Ottaris & Angantyris, de fucceffionis jure & adeunda hæreditate difceptantium, litem dirimendam, veteres genealogias retexat: Deaqve memorata, ftemmata illa recenfens. Carminis exordium & locum huc competentem adfcribam, ut artificium, qvod antiqvitas in fuis carminibus condendis obfervavit, unà elucefcat.

Vaki mær meyia
vaki min vina

Hyndla ſyſtir
er i helli byr:
nu er rauckr rauckra
rida vid skulum
til valhallar
oc til veſs heilags.
  Bidiom herians ſaudur
i hugum ſitia
hann gelldr oc gefr
gull verdugum:
gaf hann Hermodi
hialm oc bryniu
enn Sigmundi
ſverd at þyggia.
  Gefr hann ſigr ſonom
en ſumum aura
mælsko morgum
oc mannvit ſirum:
byri gefr hann braugnum
en brag skalldom
gefr hann manſemi
morgum recki. *h. e.*

„ Vigilet qvæſo tenerrima virgo, vigilet amica mea, „ ſoror mea Hyndla, qvæ antrum inhabitat; jam veſpe- „ raſcens crepuſculum inſtat, nos ad aulam Valicam „ (*Odini*) & virum ſanctum eqvitabimus.

„ Oremus patrem exercituum (*Odinum intelligit*) ut „ animis noſtris illabatur; is cuiqve pro meritis aurum „ impertit, hic Hermodum caſſide & loricâ, Sigmun- „ dum vero enſe donavit.

„ Filios ſuos victoria beat, alios autem opibus, alios elo-

eloqventiâ, alios ſapientiâ; aliis de ſecundo vento pro- „
videt; poëtis ſingularem venam & genium ſuggerit, „
multorumqve pectoribus heroicum animum inflat. „
Hinc ad propoſitum feſtinat, & Deam hoc modo alloqvitur:

Sennum vid or ſodlum
ſitia vid skulum
oc um Jofra
ættir dæma:
gumna þeirra
er fra godum kvomu.
Þeir hafa vediat
vala malmi
Ottar ungi
oc Angantyr:
skyllt er at veita
ſva at skati enn ungi
faudurleifd hafi
eftir frændr ſina.
Haurg hann mer giordi
hladin ſteinum
nu er griot þat
at gleri vordit:
raud hann i nyiu
nauta blodi
æ trudi Ottar
a Aſyniur.
Nu lattu forna
nidia talda,
oc upp bornar
ættir manna:
hvat er skioldunga,

hvat

hvat er skilfinga,
hvat er ylfinga,
hvat er hauldborit,
hvat er hersborit,
meſt manna val
und midgardi? *h. e.*

„ Colloqvamur ex ephippiis, ſedeamus, & Regum pro-
„ ſapias examinemus, heroum à Diis genus ducentium.
„ Nam juvenis Ottar & Angantyr divino metallo
„ (*auro*) pignoris loco certarunt: oportet ſuccurrere,
„ ut Regius juvenis patrimonii à cognatis relicti com-
„ pos fiat.
„ Is mihi delubrum exſtruxit ex lapidibus, qvi jam
„ in vitrum converſi ſunt, recentiboum ſangvine rora-
„ vit; ſemper Ottar Aſiatis Deabus fidebat.
„ Antiqva igitur ſtemmata recenſe, & hominum ge-
„ nealogias deprome; qvinam Skioldungorum, qvinam
„ Skilfingorum, qvinam Ylfingorum, qvi ex nobilita-
„ te, qvi baronibus oriundi præſtantiſſimi in orbe ſint.

Ad hæc Dea illa inter alia reſpondet:

Þu ert Ottar
borinn Innſteini,
enn Innſteinn var
Alf enum gamla,
Alfr var Ulfi,
Ulfr Sæfara,
enn Sæfari
Svan enum Rauda. *h. e.*

„ Tu Ottar natus es Innſteino, Innſteinus vero Alfo
„ Grandævo, Alfus Ulfo, Ulfus Sæfario, Sæfarius autem
„ Svano Ruffo.

Con-

Confirmant hæc *Origines Norvegiæ*, & Innſteini genealogiam altius hoc modo retexunt:

Nor Norvegiæ Eponymus.
Raumus.
Alfus vel Finnalfus.
Svanus Ruffus.
Sæfarius.
Ulfus.
Alfus.
Innſteinus.

Ex hiſce, ni fallor, evidenter patet, Arngrimum & ejus filios, Frodii, Saxoni Tertii, nobis Primi, tempore non vixiſſe, ſed longe ſerius.

Sed nonnihil difficultatis hic nobis parit *Hiſtoria Hervoriana*, qvæ Arngrimi genus longe aliter recenſet, patrem illius vocando Eygrimum Bolmum, Halogiæ (non Smalandiæ ut vult Clariſſ. *Verelius*) civem, avum Hergrimum ſemigigantem, proavum Arngrimum, Odino circiter coævum. Eyfura ſimiliter Arngrimi uxor, longè altius, ſi deſcendentis lineæ graduum rationem habeamus, elevatur; qvippe qvæ in prædicta hiſtoriâ filia fuiſſe dicitur Svafrlamii, filii Sigrlamii: ut eâ ratione Odini proneptis fuerit: nec pluribus gradibus Gylfio (Sveciæ Regi) inferior, prout in tabella genealogicâ, ſuperius pag. 216. exhibitâ, videre eſt. Hic ea repetemus, qvæ lib. II. Cap. IV. pag. 126. ſuperius attigimus: nempe dictam genealogiam lacunæ vel defectus graduum ſuſpectam nobis eſſe. Aſſerit qvidem Hiſtoriæ Hervorianæ auctor primos illos ſibi memoratos homines ad ingentem ſenectutem perveniſſe. Sed vix eorum ætas in tantum protrahi potuit, ut huic defectui ſupplendo

do ſufficiat; præſertim qvum ex genealogiarum, ab inferioribus tempore ad majores retrò textarum monſtratâ nuper harmoniâ certò concludi poſſit, Arngrimum & Eyfuram, Angantyris parentes, aliqvot poſt Chriſtum natum ſeculis vixiſſe. Valde igitur metuo, ne dicti Arngrimi & uxoris ejus progenitorum nonnulli, longo temporum decurſu, vel librariorum incuriâ in oblivionem venerint, ac itaqve prædicta genealogia primâ ſui parte aliqvid vitii contraxerit. Clariſſimi *Verelii* aſſertionem, Not. in Hiſt. Hervor. pag. 49. qvâ ſæpedictus Arngrimus Frodio antiqvior & Odino æqvalis ſtatuitur, prolixè diſcutere non eſt opus; iſta enim hallucinatio non niſi feſtinanti calamo imputanda eſt, Eyfuræ marito ea aſcribentis, qvæ proavo ejus, cognomini, aſſignari debebant.

Hithini (qvem noſtrates Hedinum vocant) & Hógini (nobis Hognii), filiæqve illius Hildæ hiſtoriam ad hæc qvoqve tempora Saxo refert. Noſtrates eos longè poſt Frodium huncce vixiſſe innuunt; qvorum relationes, aliàs ſecum invicem parum cohærentes, in qvantum Saxoni ſuffragentur aut ab illius relatione diſſideant, nos ad calcem operis hujus luculentius exponemus.

In Frothonem huncce Saxonem, qvicqvid in veterum hiſtoriis magnificum & admirandum repererit, congeſſiſſe autumat *Verelius* Not. in Hiſtor. Hervor. Cap. III. pag. 49. idqve ut eum non modo Regem, ſed etiam heroëm, priſcis illis heroibus ac ſemideis parem, exhiberet. Nos nonnulla à Saxone ad Frodii tempora referri, qvæ aliò pertinent, nec diſſimulavimus; at eum id ſcientem volentemqve feciſſe, meritò dubitamus. Qvicqvid ſit, Frodium illum, omnibus ſui temporis ſeptentrionis Re-

gi-

gibus palmam præripuisse, opibusqve, magnificentia & majestatis splendore incomparabilem fuisse, nostrates, qvotqvot illius meminerunt, unanimi consensu perhibent.

Ad Sveciæ sceptra Fiolner tunc sedebat, qvi, ut *Snorrius* testatur, à Frodio in Daniam ad convivium invitatus regaliqve magnificentia exceptus est; cumqve per noctem, hesternâ crapula madens, cubiculo egrederetur, in eximiæ capacitatis, qvod ex infima domus parte ad tabellatum usqve pertigit, dolium, mellitâ aqva repletum, incidit, ubi stagnantis liqvoris abundantia præfocatus animam efflavit.

Hunc eundem casum *Saxo* Hundingo, Sveciæ Regi, adscribit, ac Hadingi Daniæ Regis temporibus contigisse vult; verba illius hæc sunt: Interea Rex Sveonum Hundingus, occasum Hadingi falsi acceptum nuncio inferiis excepturus, optimatibus contractis, eximiæ capacitatis dolium Cereali liqvore completum, delitiarum loco medium convivis apponi præcepit: & ne qvid celebritatis deesset, ipse ministri partibus assumtis pincernam agere cunctatus non est. Cumqve exeqvendi officii gratia regiam perlustraret, offenso gradu in dolium collapsus, interclusum humore spiritum reddidit. Addit Saxo Hadingum, ne amico superesset, suspendio semetipsum necasse.

De Haddingo nuper scripsimus, & eum ad longè inferiora tempora, qvam qvæ ei à Saxone tribuuntur, pertinere, evidenter monstavimus. Idem de Hundingo nunc dicimus. Etenim uti Haddingi exitum ignoramus, ita dicti Hundingi, celeberrimi Regis, necem eleganti ssimo carmine celebratam, novimus. Nam Helgii Hundingsbanii, patris sui Sigmundi Volsungii cædem ulci-

 scen-

ſcentis, gladio occubuit. Carmen illud cum veterum qvovis elegantiâ certans, *Helgaqvida Hundingsbana* ɔ: *Helgii Hundingsbanii Oda* inſcribitur, & de hac re ita loqvitur:

Skamt let viſi
vigs at bidą
þa er fylkir var
fimtan vetra
oc hann hardan let
Hunding veginn
þann er lengi red
laundom oc þegnom. *h. e.*

„ Rex (*Helgium intelligit*) in longum tempus cædem non
„ diſtulit, nam cum qvindecim annos natus eſſet, ge-
„ neroſum Hundingum occidit, qvi regnis & populis
„ per longum tempus præfuerat.

Neutiqvam igitur in tantum exaltari debet Hundingi æra, qvi multis poſt Chriſtum ſeculis vixit. Sed neqve ullum inter genuinos Sveciæ Reges Hundingi nomine novimus.

Hic locum inveniet integrum caput, qvod ex libro, qvi *Rimbegla* inſcribitur, deſumtum ſuperius aliqvoties allegavi, eò qvod memoratos hactenus Dynaſtas compendio exhibeat: Uphaf allra fraſagna i Norrænni tungu,
„ þeirra er ſannyndi fylgia, hefzt þa er Tyrkir oc Aſia-
„ menn bygdu nordrit. þvi er þat med ſonnu at ſeg-
„ ia, at tungan kom med þeim nordr hingat, er verkol-
„ lum Norrænu, oc geck ſu tunga um Saxland, Dan-
„ mork oc Sviþiod, Noreg oc um nockurn hluta Eng-
„ landz. Hofudsmadr þeſſa folks var Odinn ſon
„ þors. Hann atti marga ſonu. Til Odins telia mar-

gir

gir ættir ſinar. Hann ſkipadi ſonum ſinum til landa, oc giordi hofdingia Einn af ſonum hans er nefndr Skiolldr, ſa er land tok ſer þat er nu heitir Danmork. En þa voru þeſſi lond er Aſia menn bygdu kollut Godlond, en folkit Godiod. þar voru ſett endimork milli Skialldar oc Yngvifreys brodur hans, er þat riki bygdi, er nu kalla menn Sviariki. Odinn oc hans ſynir voru ſtorum vitrir oc fiolkunnigir, fagrir at alitum oc ſterkir at afli. Margir adrir i þeirra ætt voru miklir afburdarmenn med ymisligum algiorleik; oc nockura af þeim toku menn til at blota, oc trua a, oc kolludu god ſin. Skiolldr var miok agætr oc hafdi undir ſer mikit riki. manna riki var oc mikit oc fridr godr. Hann atti einn ſon er Leifr het, þviat hann leyfdi honum lond oc lauſafe. A hans dogum var ſva godr fridr, at i hans riki vard ecki vig, oc fyrir þvi var hann kalladr Fridleifr. hann var hinn meſti ſpekingr. Hans ſon var Frodi, hann var ſva vitr oc margkunnigr, at af hans nafni er ſa hver frodr kalladr er vitr er. A dogum Froda var ſva mikill fridr, at engi villdi mann drepa, þoat hann ſæi fyrir ſer bundinn fodurbana ſinn eda brodur. þa laugduzt nidr ran oc ſtuldr, ſva at gullhringr la marga vetr a þiodleid a Jalangrs heidi. þat er ætlan manna þa er Fridfrodi var, at i þann tima væri i Romaborg Auguſtus Keiſari, ſa er frid ſetti um allan heim. þa var Kriſtr borinn. þa er Fridfrodi red rikinu, var ar ſva mikit at akrar urdu ſialfſadir oc þurfti eigi vid vetri at buazt, oc þa fannzt i jordu allzkonar malmr. þat var a einu ari þa er Frodi var gamall, at reidarþrumur komu ſtorar oc elldingar. þa hvarf ſol af himni, oc ſkalf iord, ſva at

„ biorg hrutu or ſtad. oc þa kvomu biorg or iordu,
„ oc villtuzt allir ſpadomar. *hoc eſt:* Omnes hiſtoriæ
„ in lingvâ Norvegicâ (i. e. *qvæ agunt de populis Norvegica lingva loqventibus, ut ſunt Dani, Norvegi, Sveci.*) qvæ
„ veris relationibus innituntur, incipiunt ab illo tempore,
„ qvo Turcæ & Aſiatici Septentrionem inhabitare cæperunt. Verè autem traditur lingvam, qvam Norvegicam appellamus, una cum illis in ſeptentrionem veniſſe: qvæ lingva per Saxoniam, Daniam, Sveciam
„ Norvegiam & aliqvam Angliæ partem ſe diffudit:
„ Hujus populi princeps fuit Odinus, Thoris filius.
„ (*Thorem Odini non patrem, ſed filium fuiſſe, alii rectius tradunt.*) Hic multos filios habuit. Ad Odinum
„ multi genus ſuum referunt. Is filiis ſuis regna dedit,
„ eosqve Principes creavit. Unus ex filiis ejus Skioldus dictus eſt, qvi illam regionem occupavit, qvæ
„ nunc Dania dicitur. Tunc vero hæ terræ, qvas Aſæ
„ incoluerunt, Godlandiæ dicebantur, populus autem
„ Godiod. (*i.e. Divina progenies, nam* God *Deum ſignificat,* Jod
„ *Sobolem. Forte & legendum,* Godþiod, *id eſt: Divina natio;*
„ þiod *enim Gentem denotat.*) Termini conſtituti ſunt inter
„ Skioldum & Yngvifreyrem ipſius fratrem, (*Cognatum rectius: Et priſca lingva cognati* fratres *appellantur, qvod etiamnum Islandis in uſu eſt*) qvi illud regnum tenuit,
„ qvod Sveonum Regnum nunc appellant. Odinus &
„ filii ejus admodum ſapientes erant & magicarum artium periti, formâ venuſti & fortitudine inſignes.
„ Multi etiam alii eorum cognati variis naturæ dotibus
„ inclyti fuerunt; Qvorum nonnullos homines ſacrificiis colere, & eorum religione duci cæperunt, eosqve
„ pro Diis habuerunt. Skioldus percelebris fuit, vaſtoqve

qve imperio ac magno populi numero in pace præfuit. Is filium habuit Leifum (ɔ: *reliqvias*) dictum, qvod ei tam Regnum, qvam ceteras opes relinqveret. Illius diebus adeo tuta pax vigebat, ut in Regno illius ne unicum homicidium patraretur; unde Fridleifus (ɔ: *Leifus Pacificus*) dictus est. Hic admodum prudens erat. Illius filius fuit Frodius, qvi adeo sapiens & multiscius fuit, ut ab illo qvilibet sapiens *Frodr* dicatur. Illius tempore tanta pax regnavit, ut nemo hominem occidere præsumeret, etiamsi patris sui aut fratris interfectorem vinctum offenderet. Tunc latrocinia & furta sopita sunt, adeo ut annulus aureus in campis Jalangrensibus (*forte Jellinge*) in publica via multos annos impune jaceret. Creditur Cæsarem Augustum qvi pacem toto orbe fundavit Frodii Pacifici tempore Romæ regnasse. Tunc Christus natus est. Frodio Pacifico regnante, terra tam ferax erat, ut agri absqve satione fructum ferrent, nec hyems metuenda esset; tunc etiam omnis generis metalla in visceribus terræ inveniebantur. Anno qvodam, cum Frodius ætate provectus esset, accidit, ut ingentia tonitrua fulguraqve audirentur: tunc Sol è cœlo disparuit, terraqve adeo tremuit, ut rupes loco motæ alio ferrentur; tunc etiam saxa è terra emerserunt, & omnes prophetiæ confundebantur. Hactenus Rimbegla, scriptum qvidem antiqvum, sed à recentiore qvodam, ut apparet, interpolatum & corruptum.

Frodio Hiarnium poëtam successisse Saxo ait. Nostri eum silent; unde tamen Regum Catalogo eximendum esse, satis tutò argumentari neqvimus. Neqve enim

nim in Regum genealogias referri potuit, qvi majorum nobilitate destitutus, carminis ope ad imperium evectus est.

Fridleifo autem Frodii filio inter Reges genuinos locum deberi clarum est, licet ipsius historia utet reliqvorum Skioldungorum interierit, nec præter nuda nomina è genealogiis petenda supersint; qvæ magis ordinem qvam narrationem dirigunt. Hic nobis in Fridleiforum ordine secundus est. Fuisse illi filium Frodium IV. statuit Saxo, qvod nos refellimus, inqve ipsius locum Havarem substituimus.

Hic Havar à manuum robore *handrammi* dictus, qvantum puto, è Regum albo rejici non debet, cum tam patrem qvam filium Reges habuerit: nisi forte ante patris obitum, supremum diem regni expers clauserit, qva de re nihil certi afferre possumus, deficiente hic, ut aliàs, Skioldungorum, i. e. Daniæ Regum, historiâ. In priori genealogia, ex Originibus Norvegiæ superius pag. 213. exhibitâ, *Havardus* perperam vocatur.

Havaris illius filius fuit Frodius, qvem nos hic eo nomine secundum agnoscimus, Saxo vero Qvartum facit. Huic an res illæ competant, qvas Saxo de suo Frodio Primo refert, parum constat. Filii vero qvos Primo illi adscribit, Frodio Vegeto, qvi nobis pariter ac illi numero qvartus est, procreati sunt. Id enim filius Halfdanus, ejusqve filii Hroar & Helgius eorumqve historia evidentissimè probant. Qvin & ea qvæ de Svertingo memorantur, in illum conveniunt.

CA-

CAPUT V.

De Vermundo Sapiente, Olafo Mansveto, Dano Magnanimo, Danici Regni Eponymo, Frodio III. seu Tranqvillo, Halfdano I. & Fridleifo Tertio.

Vermundus, non Vigleti, ut *Saxo* opinatus est, sed Frodii II. filius, hunc in nostra Danicorum Regum serie locum occupat, & Sapientis cognomine illustratur. Vermundus.

Ei filium Olafum Mansvetum immediatè subjungunt *Langfedgatal* & prior illarum genealogiarum, qvas ex *Origibus Norvegicis* superius pag. 213. exhibuimus. At dictarum genealogiarum posterior ex Olafo, *Olufam* fæminam facit, Daniqve Magnanimi (qvi, uti ad illam genealogiam annotavimus, librarii tantum culpa omissus est) non patrem, sed matrem fuisse innuit. Sed qvoniam præter hanc unam genealogiam ceteræ omnes in Olafum consentiunt, nos earum auctoritatem pluris facimus. Olavus.

Olafo Mansveto Danum successisse constat, qvem nostrates ejus nominis Primum faciunt, & Daniæ Regno nomen dedisse volunt. Illius sororem Domar Seciæ Rex in matrimonio habuit, atqve ex ea Dyggvium genuit. Ecce de ista re *Snorrii Sturlæi* testimonium: Modir „ Dyggva var Drott, dottir Danps Konungs, sonar „ Rigs, er fyrstr var Konungr kalladr a Danska tungu. „ hans ættmenn hofdu avallt sidan Konungs nafn fyrir „ et æzta tignar nafn. Dyggvi var fyrst Konungr kal- „ ladr sinna ættmanna, enn adr voru þeir Drotnar kal- „ ladir, en konur þeirra Drotningar, enn Drott hirdsvei- „ tin. Danus.

„ tin. enn yngvi edr ynguni hverr þeirra ættmanna, al-
„ la æfi, enn ynglingar allir saman. Drott drotning
„ var systir Dans Konungs hins Mikillata er Danmork
„ er vidkend. *hoc est.* Dyggvii (*Sveciæ Regis*) mater
„ fuit Drotta, filia Regis Danpi, filii Rigi, qvi primus Da-
„ nicâ lingvâ (*id est, in septentrione*) *Konungus* (ɔ: Rex) ap-
„ pellatus est. Illius posteri *Konungi* (Regis) nomen pro
„ summo dignitatis titulo exinde semper usurparunt.
„ Dyggvius suorum gentilium primus Konungus (*Rex*)
„ dictus est, prius enim (*Sveciæ*) Reges *Drottini* (domi-
„ ni) dicti sunt, & uxores eorum *Drotningæ* (dominæ)
„ aulici vero in universum *Drott* (cætus): cognatorum
„ Regiorum qvisqve *Yngvi* seu *Ynguni* semper appella-
„ batur, collectim vero *Ynglingi* (ɔ: Yngvii posteri) di-
„ cebantur. Drotta Regina soror fuit Dani Magnanimi
„ à qvo Dania denominata est.

Danum Olafo Mansveto genitum superius statuimus, ubi de septentrionis Regum Chronologia conjecturas fecimus. At *Snorrius* sororem illius Drottam Danpo patre natam hic expressè dicit. Dubitare itaqve nonnemo poterit, Danus an patrem Olafum habuerit, aut eodem cum Drotta patre, nempe Danpo, satus sit, præsertim cum *Langfedgatal*, indubitatæ auctoritatis monumentum, notam illam generationis: *hujus filius*, hic omittat; non secus ac inferius, ubi Sigurdum Hringum nominat, qvem Haraldi Hilditannis successorem tantum, non vero filium fuisse, omnes norunt.

Ad ea respondeo, nihil nobis contrarium ex Snorrii loco concludi posse. Fuit qvidem Drotta, Danpi filia, Dani soror; sed uterinam tantum fuisse, matremqve illius mortuo Danpo in Olafi amplexus venisse facile colligitur.

gitur. Etenim notam generationis, qvam *Langfedgatal* hic omittit, *Origines Norvegicæ* suppeditant: Qvarum testimonio qvo minus acqviescamus nil causæ video; cum *Langfedgatal* nihil contrarii adferat, sed saltem dictam generationis notam omittat. Qvod illius silentium *Originum Norvegicarum* assertioni præponderare, meo arbitrio, non debet; præsertim cum probari neqveat, eandem ob causam hic in Dano, ac in Sigurdo Hringo generationis notam omissam esse; sed meliori forte jure culpa in librarium referri qveat. Adde qvod Saxo sententiæ nostræ robur adjiciat, ubi Danum hunc Olafi (qvem aliàs Uffonem dictum tradit) filium fuisse expressè dicit. Cujus assertiones, ubi aliorum ex vetustate monumentorum testimoniis stabiliuntur, aut ad dubia illustranda faciunt, qvin magnum habeant momentum, negari haud potest.

De Danpo & Rigo, qvorum *Snorrius* adducto loco mentionem facit, parum scimus. Provinciæ cuidam Danicæ præfuisse, verisimile est; & forte hi qvoqve à Skioldo originem duxerunt. De Rigo Snorrius testatur, eum omnium primum Regis titulum assumsisse posterisqve usurpandum reliqvisse. Hic in Chronico Norvegico, typis impresso, perperam *Ring* vocatur.

Extat Oda, veteri lingva Danicâ conscripta, sub titulo *Rigsmal*, qvâ Heimdallus, Asarum seu Deorum unus, Rigi nomen assumsisse, atqve ita personam mentitus tria hominum genera, videlicet Nobiles, Rusticos & Servos progenerasse traditur; mythologicè ut apparet; forte qvod Rigus hicce noster subditos suos, eatenus minus cultos confusosve, in certos ordines digesserit, singulis officia ministeriaqve dispertiendo, cum sine eo rempubli-

cam consistere non posse animadverterit. Clauditur hæc Oda Dani Danpiqve nominibus elogiisqve, unde Rigum, de qvo nobis sermo est, mythologiâ illâ indigitari credimus; aliàs enim horum mentio inepte hic fieret; apposite vero, si alter horum Rigi istius filius, alter nepotis loco fuerit. Ad Danum redeo.

Hic idem ille est Danus, qvem Saxo ejus nominis Secundum facit, atqve ob superbiam & luxum valde vituperat. Nostris *Mikillati* cognominatur, qvod *Magnanimum* seu *Magnificum* denotat: potest & *Superbus* verti, qvod forte Saxoni suæ narrationis occasionem præbuit. Nostri certe nihil vituperio dignum de Dano referunt. Ab hoc Dano Daniæ Regnum nomen sumsisse, *Snorrius* loco adducto & *Langfedgatal* testantur: Unde Dano, qvem Saxo Primum posuit, nullum inter Daniæ Reges locum deberi patet. Hic tumulandi morem primus in Daniam invexit, qvem à se ipso auspicatus, in posteros transmisit, donec tandem Christiana religio, misero eatenus Septentrioni divinitus indulta, melioribus eum ritibus correxit *Snorrius* in præfatione ad Chronicon suum Norveg. ita ait: En fyrsta aulld er kaullut Bru-
„ nà aulld. þa skyllldi brenna alla dauda menn, oc
„ reisa eptir bautasteina. Enn sidan er Freyr hafdi
„ heygdr verit at Upsolum, þa giordo margir hofdin-
„ giar eigi sidr hauga enn bautasteina til minningar ep-
„ tir frændr sina. Enn sidann er Danr hinn Mikillati
„ Danakonongr let ser haug giora, oc baud sik þan-
„ gat bera daudan med Konongs skruda oc herbunadi,
„ oc hest hans med saudulreidi, oc mikit fe annat, enn
„ hans ættmenn giordo margir sva sidan, oc hofz þa
„ haugs aulld i Danmorko, enn lengi sidan hellz bruna
aulld

aulld med Sviom oc Nordmonnom. *hoc est*: Prima „
ætas Combustionis ætas dicta est; tunc omnia mortu- „
orum corpora cremare mos erat, atqve in eorum me- „
moriam saxa erigere (*qvæ bautasteinar dicebantur.*) Sed „
postqvam Freyr Upsalis tumulo conditus fuisset, mul- „
ti proceres non minus tumulos, qvam saxa in cogna- „
torum suorum memoriam erexerunt. At cum Danus „
Magnanimus, Danorum Rex, sibi tumulum fieri cu- „
rasset, jussissetqve eo se mortuum condi, Regiis vesti- „
bus armisqve indutum, atqve secum unà sepeliri e- „
qvum suum phaleris ornatum, addita magnâ vi pecu- „
niæ (qvod illius exemplum cognatorum illius multi „
postea imitati sunt) Tumulorum ætas in Daniâ cœpit. „
In Svecia autem & Norvegia Combustionis ætas lon- „
go posthac tempore duravit.

Ad sepulturam Freyris qvod attinet, ille ritum istum non invexit, sed à Svecis præter ejus voluntatem eo modo elatus est, qvem secundum consvetudinem ab Odino introductam, atqve ab Odini successore, Freyrisqve patre Niordo confirmatam, moribundum mucrone sauciari, ac deinde exanimem cremari oportebat. Etenim Sveci hunc eundem Freyrem pacis & fertilitatis auctorem credentes, præter leges & receptum morem eum tumularunt; persvasi, tamdiu se annonæ fertilitate & pacis indulgentia fruituros, qvoad cadaver illius integrum conservarent. Et ne Freyr animo ob nimiam solitudinem langveret, tentârunt qvidem hominibus persvadere, ut se vivos eo contumulari permitterent; qvod cum minus succederet, duo hominum simulacra, è ligno fabrefacta, sepeliendo ei adjunxerunt; qvæ colli sepulcrali postea exemta mirum in modum super-

ſtitionem promoverunt. Nam ad eorum formam reliqva idola ſtruxerunt, uti hæc à *Snorrio* & *Olafi Tryggvini hiſtoria* referuntur. Ceterum de ſubſeqventium Regum permultis conſtat, eos poſt mortem priſtino ritu crematos eſſe; unde ſepeliendi morem non à Freyre aut Frodio Pacifico, ſed Dano Magnanimo invectum eſſe patet.

Frodius Tranqv.

Frodius Tranqvillus, ordine nominis Tertius, Dano Magnanimo patri ſucceſſit. Hic Saxonis Frotho Secundus eſſe videtur, qvem ille perperam Huglethi filium eſſe exiſtimavit. Fuit Huglethus, nobis Hugleicus, uti ex *Snorrii* Chronico conſtat, Seciæ, non Daniæ Rex, Frodio huic Tranqvillo, ut videtur, coævus. Nam Halfdanus Frodii hujus filius (qvi Saxonis Danus III. eſt) Aunium Seciæ Regem, Hugleico poſteriorem, regno exuiſſe ſcribitur. Ex hoc Hugleico Saxo Frothonis ſui Secundi patrem efformaſſe videtur. Et omnino ad eum pertinet hiſtoria illa, qvam Saxo de Hugleto Hiberniæ Rege, & Hacone Daniæ tyranno, in vita Frodii IV. recenſet, qvod ex illius relationis collatione cum *Snorrii* Chronico Norvegico abundè patet. Nos utriusqve, tam Saxonis qvam Snorrii narrationem ſubjungemus, & Saxonis qvidem compendioſè, qvod is à pluribus legatur. Tradit autem ille libro IV. pag. m. 104. Starcatherum, mortuo Bemono, cum apud Biarmenſes, plurima memoratu digna edidiſſet facinora, Sveonum finem ingreſſum, cum filiis Fró ſeptennio feriatum eſſe. Hinc ad Haconem Daniæ tyrannum ſe contuliſſe, qvod apud Upſalas, ſacrificiorum tempore conſtitutus, effæminatos corporum motus, ſcenicosqve mimorum plauſus, ac mollia nolarum crepitacula faſtidiret. Itaqve cum Hacone claſſem in Hiberniam extuliſſe, qvam ea tempeſtate Hugletus rexerit.

xerit, princeps opibus abundans, at avaritiæ adeo obnoxius, ut dandis aliqvando calceis ligamenta detraheret; nec fere nisi in mimos & joculatores munificus. Fuisse tamen Hugleto spectatæ virtutis proceres Gegathum & Svibdavum, inter effæminatorum consortia, veluti gemmas stercoribus insitas, conspicuo militarium operum fulgore pollentes, solosqve Regiarum opum defensores. Igitur prælio inter Haconem & Hugletum cæpto, mimorum greges, trepidis aciem solvisse decursibus: Gegathum vero & Svibdavum, solos tot hostium millibus objectos, incredibili bellum virtute gessisse, ut non duorum modo militum, sed universi agminis partes agere viderentur. Sed & Gegathum Haconem, sibi pertinacius imminentem, tanto pectoris vulnere affecisse, ut jecinoris suprema detegeret. Illic Starcatherus, dum Gegathum ferro peteret, acerbum adeo vulnus capite excepit, ut postmodum in qvodam carmine, non aliàs tristiorem sibi plagam incidisse perhibuerit; qvi mox victo occisoqve Hugleto, & Hiberniensibus in fugam actis, qvoscunqve ex histrionibus captioni casus obtulit, virgis cædendos curavit. Hæc Saxo. Sed *Snorrius Sturlæus* paulo aliter:

Hugleikr het son Alfs, er konongdom tok yfir Svium „
eptir þa brædr, þviat synir yngva voro þa born. „
Hugleikr Konongr var engi hermadr oc sat hann at „
laundom i kyrrsæti. hann var audigr mioc oc finkr af „
se. hafdi mioc i hird sinne allzkonar leikara, harpara „
oc gigiara oc fidlara, hann hafdi oc med ser seidmenn „
oc allzkonar fiolkunnigt folk. Haki oc Hagbardr „
heto brædr oc voro agætir mioc, þeir voro siakonon- „
gar oc hofdo lid mikit. foro stundum badir samt, stun- „
dum ser hvarr. margir kappar voro med hvaromtveg- „
gia

„ gia þeirra. Haki Konongr for med her ſinn til Svi-
„ þiodar a hendr Hugleiki Konongi, enn Hugleikr Ko-
„ nongr ſamnadi her fyrer. þa komo til lids vid hann
„ brædr tveir Svipdagr oc Geigadr, agætir menn badir
„ oc hinir meſtu kappar. Haki Konongr hafdi med ſer
„ XII. kappa, þar var þa Starkadr gamli med honom.
„ Haki Konongr var oc hinn meſti kappi. þeir hittuz a
„ fyris vollum. var þar mikil orroſta, fell bratt lid Hug-
„ leiks. þa ſottu fram kapparnir Svipdagr oc Geigadr,
„ enn kappar Haka gengo ſex moti hvarom þeirra oc
„ urdo þeir handteknir. þa geck Haki Konongr inn i
„ skialldborg at Hugleiki Konongi, oc drap hann þar oc
„ ſono hans tva. Eptir þat flydo Sviar. hann ſat þa at
„ laundom þria vetr. enn i þvi kyrrſæti foro kappar hans
„ i fra honom oc i viking oc fengo ſer ſva fiar. *hoc eſt*:
„ Hugleico nomen fuit Alfi filio, qvi poſt *Alfi & Yngvii*
„ fratrum mortem Svecorum Rex factus eſt; filii enim
„ Yngvii nimis teneræ ætatis erant. Hugleicus bellicis
„ operibus parum deditus fuit, ſed pacate regnum mo-
„ deratus eſt. Hic opulentus erat ſed pecuniæ parcus;
„ habuitqve in aula ſua omnis generis joculatores, ci-
„ tharœdos, auletas & lyricines, incantatores inſuper,
„ & veneficorum magnum gregem. Hakius & Hag-
„ bardus fratres fuerunt viri admodum celebres, & ma-
„ rini Reges (ɔ: *nobiles piratæ*). hi ingentibus copiis in-
„ ſtructi interdum conjunctim, interdum ſeorſim expe-
„ ditiones nauticas ſuſceperunt, uterqve fortiſſimorum
„ bellatorum ſatellitio ſtipatus. Rex Hakius Sveciam
„ cum exercitu petebat, Hugleico bellum illaturus; qvi
„ exercitum mox coegit. Tunc ipſi in auxilium vene-
„ runt duo fratres Svipdagus & Geigadus, ambo inſignes
viri,

viri, & bellatores fortissimi. Hakius duodecim magni „
nominis bellatores in exercitu habebat, inter qvos Star- „
cadus Grandævus numerabatur; Hakius qvoqve Rex „
ipse summus erat bellator. In campis igitur Fyrensibus „
atroci pugna utrinqve concursum est, statimqve in exer- „
citu Hugleiki magna strages facta. Tunc Svipdagus & „
Geigadus in hostium aciem impetum fecere: qvo- „
rum singulos sex ex præcipuis Hakii bellatoribus ex- „
ceperunt, vivosqve comprehenderent. Hinc agmen, „
qvod Hugleicum Regem instar valli undiqve cinge- „
bat, perrumpens Hakius, Regem cum duobus filiis „
obtruncavit; qvo facto Sveci fugam capessebant. Po- „
titus victoria Hakius triennium summa in qviete „
Sveciæ præfuit; qvare præcipui illius bellatores ab eo „
in alias terras prædatum discesserunt.

Ex his patet, eandem historiam à Saxone & Snorrio exponi, licet in qvibusdam dissentiant. Hakium Saxo Danum fuisse perhibet: Snorrii exemplaria MSta, qvæ ad manus habeo, cujas fuerit non definiunt: Norvegum fuisse ait Snorriani Chronici versio Danica, ex vetusto exemplari absqve dubio adornata; qvâ nos innixi eum superius libro II. Cap. II. pag. 102. Norvegum fuisse diximus. Qvicqvid illius sit, res istæ in Frodii Tranqvilli tempora benè qvadrant. Nam Frodius V. hujus pronepos, Eigili Tunnicidæ, filio Aunii Grandævi, illius qvi primò à Frodii Tranqvilli propatruo Halfdano I. deinde à patruo ejus Olio regno pulsus est, synchronus fuit; sed uterqve Hugleico recentior.

Hic iterum observandum, historiam illam, qvam Saxo de Hagbardo & Signe Sigaris filia libro VII. perse-

qvitur ad hæc tempora pertinere. Etenim si præcedentem de Hakio & Hugleico seu Hugletho narrationem, qvam in hæc tempora referendam dixi, ex utroqve scriptore collectam, cum illa, qvam dicto loco Saxo inserit, accuratius contulerimus, mira relationis harmonia resultat. Primo eadem nomina occurrunt, nam Hakius (Saxoni Haco) & Hagbardus, à Snorrio Sturlæo fratres fuisse memorantur, qvod idem Saxo tradit, & Haconem fratris ultionem à Sigare exegisse memorat. Secundo idem Hakius, vel Haco, qvem Snorrius piratarum Regem facit, à Saxone hic Daniæ tyrannus, inferius Hamundi Reguli filius audit. Tertio loco Starcadus Hakii (Haconis) comes ab utroqve scriptore hic memoratur, qvi illic Haconem (Hakium) ideo deseruisse refertur, qvo is Sigari, cujus hospitio Starcadus aliqvando usus fuerat, arma esset illaturus; cujus tamen auxilio non parvo tempore Haconem usum esse traditur. Qvarto loco Hiberniam bello Haconem petivisse innuit Saxo, cujus loco Sveciam substituit Snorrius, sed constanti Saxonis relatione ab Hibernia in Daniam concessisse dicitur. Et qvamvis hic Svecia verius sit intelligenda, tamen in cœpta narratione perseverat Saxo, ut pateat eum in unius ejusdemqve Haconis historia occupari. In Scotiam exinde Haconem concessisse, ibiqve decurso biennio fatis functum Saxo scribit, cui Snorrius in tantum consentit, qvod Hakium Sveciam, qvam vivo Hagbardo occupavit, triennium tenuisse perhibeat. Ut autem synchronismus facilius pateat, subjungemus hic tam Frodii Tranqvilli, qvam Sigaris & Hugleiki, qvem Hakius occidit, genealogias, qvarum binas priores ex

pagg.

pagg. ſuperius 215. 216. huc transtulimus; tertiam vero ex Originibus Norvegiæ deſcripſimus.

Odinus.	Niordus unus	Forniotus.
1. Skioldus.	1. Freyr. (ex Aſis.	1. Karius.
2. Fridleifus I.	2. Fiolner.	2. Jokull.
3. Frodius Pacific.	3. Svegder.	3. Snær antiqvus.
4. Fridleifus II.	4. Vanlandius.	4. Thorrius.
5. Havar.	5. Visbur.	5. Nor.
6. Frodius. II.	6. Domaldus.	6. Raumus.
7. Vermundus.	7. Domar.	7. Hringus.
8. Olafus. (nimus.	8. Dyggvius.	8. Halfdanus Se-
9. Danus Magna-	9. Dagus.	9. Sigar. (nex.
10. Frodius III. ſeu Tranqvillus.	10. Agnius.	10. Sigmundus.
	11. Alrecus.	11. Sigar. Signyæ pater, qvi Hagbardum ſuſpendi curavit.
	12. Alfus.	
	13. Hugleicus.	

Conſpicuum credo, tum ex ſuperius collatis narrationibus, tum ex hac ſerie evadit, hiſtoriam illam, qvam Saxo de Hagbardo retulit, in Frodii hujus Tranqvilli tempora qvadrare. Unde Sigarem inter genuinos Daniæ Reges collocari non poſſe apparet, cum Frodius per id tempus ſummæ rerum præfuerit. Regulum ſi qvis ſtatuat haut ego obnitar. Patrem illius Saxo Syvaldum nominat, qvod ego nihil moror: nam *Origines Norvegiæ* qvas continet Codex Flateyenſis, ipſius & plurimorum ejus cognatorum ſtemmata ex profeſſo perſeqvuntur, adduntqve, ubi ad hunc Sigarem perveniunt, eum Signyam progenuiſſe & Hagbardum ſuſpendio abſumendum curaſſe, prout ex iisdem Originibus nuper attulimus.

Rei gestæ vestigia Dani, Norvegi, Sveci, singuli in sua patria, ut evidentes testes, producunt loca, iis nominibus insignita, qvæ ab Hagbardo & Signya Sigareqve in perpetuam ad posteros memoriam id temporis sortita sunt. Qvin & tres Norvegiæ provinciæ inter se discordes, singulæ sibi fidelitatis hujus gloriam asserunt. Videtur in Listria campus, hodieqve *Sigarsvoll* dictus, ceteraqve rudera. In tractu Bergensi, in prædio Sogniæ Ornesia dicto, parum à promontorio Aungulsnesia, alter. In Halogiæ insula Aungulseya, & qvidem prædio, supremi provinciæ judicis habitationi dicato, Steig dicto, Liber *Originum Islandiæ*, monumentum antiqvitatis illustre, Arii etiam Polyhistoris auctoritate prope invictum, tertium, sed rei gestæ prototypum, indigitat, nomine *Fontis Signyæ*, insulæqve, qvæ ab Hagbardo *Hagbardzholmus* appelletur. Illa locorum ruderumqve nomina perpetuâ famâ, qvasi per manus ad posteros tradita, in hodiernum usqve diem illic durare, confirmavit nobis vir Amplissimus & Nobilissimus *Canutus Gedde*, qvi provinciam illam Præfecti titulo multis annis gubernavit. Admiratione tam illustris facti, gentes complures tragœdiæ istius monumenta in perpetuam memoriam apud se statuisse videntur. Nos ubi contigerit, haut decidemus, cum singulæ antiqvitatis testimoniis monumentisqve innitantur.

Anteqvam hinc digrediamur, monere visum est, Saxonem in Frodii hujus, Dani filii (qvi ei Secundus nobis Tertius est) historiâ parum sibi prospexisse, ubi Frógerum Odini filium ab illo occisum esse retulit. Nam Odinus, Frógeri pater, Hadingo Daniæ Regi (ut ex ipsi-

ius

us hypothesi loqvar) coævus erat; qva ratione Frógerum duodecim Regum tempore vixisse statuit, id est secundum Svaningii calculum DXC. annis; tot enim inter Hadingi mortem & initia imperii Frodii hujus, secundum illius supputationem interfluxerunt.

Frodium III. seu Tranqvillum Halfdanus I. & Fridleifus III. filii jure successionis exceperunt. Halfdanus ille Aunium Grandævum, Sveciæ Regem, oppugnavit, devicit & in exilium abegit, atqve cum viginti annis Sveciam ditione tenuisset, supremum diem clausit. Hujus Aunii pater Jorundus patruelis erat Hugleiki illius, qvem Frodio Tranqvillo synchronum superius observavimus. Postqvam igitur Aunius novercantis fortunæ sævitiâ amissa sceptra meliori fato recuperasset, ab Olio, Fridleifi Tertii, Halfdani hujus fratris, filio bello impetitus iterum fortunæ ludibrio expositus est, pristinum & jam familiare sibi exilium subire coactus, qvoad Olius, Starcadi pugilis opera vita spoliatus, regnum pristino possessori relinqveret. Hunc Olium eum esse puto, qvem Saxo Olonem Vegetum appellat & Haraldi Hilditannis ex sorore nepotem à Sigvardo Norvegiæ Rege procreatum tradit. Certè hic Olius, Aunii victor, Vegeti nomine â nostris celebratur, & à Starcado occisus esse memoratur. Qvo vero mortis genere perierit, non æqve compertum habeo. In balneo interfectum Saxo scribit; nostrates vero Regem illum qvi sceleratâ Starcadi manu in balneo occubuit Armodum nominant, & ab Olio hocce diversum fuisse innuunt. Olonem Saxo sceleſtâ Starcadi manu interemtum refert, qvod Snorrius huic Olio, Fridleifi III. filio applicat. Saxo Olavum

Fridleifi II. filium aliàs depromit, è Grubbi cujusdam filia susceptum, cui Parcæ nævis permixtam indolem heroicam ingeneraverint. Hic unius hominis historiam duobus accommodari existimem; idqve eo tutius, qvo certior sum, Saxoni hoc aliqvando contigisse. Qvin & videor mihi tertium adhuc ex hoc Saxonis Olone elicere, Olafum nimirum, Anglum dictum, à Sigurdo Hringo Jutiæ præfectum, qvi absqve omni dubio Saxonis Olo Vegetus est. Nam tempora, qvæ Oloni isti Saxo accommodat, Olafo Anglo competunt, cædes vero à Starcado illata, Olafo huic Fridleifi filio, qvem Saxo Olavum nominat. Aliàs Olafum, qvem nostrates Anglum vocant, sub Gormonis Anglici nomine apud Saxonem latitare puto; de qvo suo loco.

Danum qvem Frodio Saxo surrogat, non Danum, sed Halfdanum dicendum esse superius diximus, & agnoscit Clarissimus *Stephanius* Not. in Saxon. pag. 106. antiqvâ, ut ait, Odini genealogiâ (*Langfedgatal* illa fuit) adductus. Huic cum ille hoc in loco tantam fidem habuerit, ut secundum illius tenorem Saxonem corrigere non dubitaverit, cur eandem ipsi in ceteris auctoritatem non tribuerit, haud video. Id, ut dixi cum memorato Stephanio statuo, hunc Danum, qvem Saxo post Frodium, sibi Secundum, collocat, Halfdanum Primum esse, qvem Sveciam sibi subjecisse constat; Daniam tamen cum fratre Fridleifo Tertio æqvo jure tenuisse videtur, donec totius Daniæ imperium post ipsius mortem Fridleifo cessit. Et hic Fridleifus, Celeris cognomine insignitus, non Frodii illius, qvi nobis Primus, Saxoni vero Tertius est, sed Frodii IV. & Olii Vegetorum pater fuit; pro-

prout ex Genealogiis & *Snorrii Sturlæi* Chronico in vita Aunii Grandævi Sveciæ Regis, manifestè conspicitur.

CAPUT VI.

De Frodio IV. Vegeto dicto, Ingialdo Starcadi Alumno, Halfdano II. Frodio V. Hroare & Helgio, ejus nominis Primo, Helgiiqve filio Hrolfo Krakio.

Prodit tandem Frodius Vegetus, qvem eo nomine Qvartum Saxoni largimur. Qvod enim de Svertingo legimus, in hunc Regem qvadrat. Et Starcadum filio ejus Ingialdo nutritii officium præstitisse, tam Saxo, qvam antiqvitates nostræ perhibent; in qvibus idcirco Ingialdus *Starkadar fostri* ɔ: Starcadi alumnus audit. Cum hoc Frodio Qvarto unum eundemqve hominem esse Frothonem illum, qvi apud Saxonem primus ordine collocatur, Haldanus filius, & Roe ac Helgo nepotes satis evincunt; de qvibus plura inferius dicentur. Ad hunc Frodium Vegetum, Eigilem Sveciæ Rege a patris sui Consiliario, Tunnio dicto, qvem ob infossos terræ thesauros, honore privatum, servilibus ministeriis adsciverat, gravi bello impetitum octiesqve acie victum confugisse, atqve opem ipsius ac auxilia implorasse *Snorrius Sturlæus* scribit; sed gravi errore: Hoc enim auxilium in hunc Frodium non qvadrat. Nam cum Aunius Rex Sveciæ octogenarius à fratre hujus Olio regno pulsus, post viginti annos redierit, centum annos natus; ætatemqve postea ad centum & decem annos prorogaverit; non est consentaneum Frodium huncce, licet

cet qvadraginta, octo annis Olio fratre junior fuerit (qvod in Chronologia nostra superius statuimus) ad tantam ætatem pervenisse, ut Aunii illius filium restituere potuerit. Eâ enim ratione centum & decem annos vixisse eum necesse est; qvod sine certo auctore statuere non audemus. Melius itaqve Eigilis restitutio convenit Frodii hujus IV. filio, patri cognomini, qvi nobis in Frodiorum ordine Qvintus est; de qvo etiam plura mox dicentur. Frodio Qvarto binam masculini sexus prolem *Langfedgatal* assignat: Ingialdum scilicet, Starcadi Alumnum dictum, & Halfdanum Hroaris & Helgii patrem, qvem nos Halfdanum II. vocamus. Halfdani illius fratrem, Hroarisqve & Helgii patruum *Hrolfi Krakii historia* Frodium nominat, unde tres filios Frodium Qvartum reliqvisse discimus: Ingialdum, Halfdanum & hunc Frodium, qvi nobis Qvintus erit.

Ingialdum patri Frodio IV. successisse Saxo verè perhibet. Et solum à parentis morte regnum administrasse, reliqvis fratribus ob ætatis imbecillitatem imperio nondum aptis, verisimile est; qvem & Starcadus acri objurgatione & invectiva oratione ad necem patris vindicandam ideo impulisse videtur, qvod ipsi soli id per ætatem liceret. Sed nec absurdum Regnum inter Frodii filios tripartitò divisum fuisse, Ingialdoqve Lethrensem ditionem obtigisse. Hujus Ingialdi historiam Saxo, qvi eum Ingellum vocat, elegantissimo stylo conscripsit; qvâ nostris antiqvitatibus nihil derogat; qvin potius amissæ Skioldungorum historiæ damnum aliqvo modo reparat. Ingialdus filium reliqvit, non Olavum, ut Saxo eum vocat, sed Hrærecum Hnauggvanbaugium dictum; qvem

tamen

tamen in Lethrense Regnum patri non successisse ex *Hrolfi Krakii vitâ* colligo, qvæ Halfdanum, Ingialdi hujus fratrem, totius Daniæ Regem (supremum intelligo) fuisse, eoq; sublato, fratrem ejus Frodium universam ejus hæreditatem invasisse, occisumqve ab Halfdani filiis; Hroare & Helgio, totam reliqvisse innuit. Interea in aliâ parte Daniæ Ingialdi filius Hrærecus Hnauggvanbaugius imperasse videtur; & Lethrensis ditio post mortem tandem Hrolfi Krakii ad posteros ejus rediisse. Nam Hrærecus Slaungvanbaugius, Rex Lethrensis, ab illo descendit. *Verelius* in Notis ad Histor. Hervor. Cap. II. pag. 40. ex Ingialdi filio Hræreco Hnauggvanbaugio, binos homines exstruxit, vitioso exemplari, ut apparet, deceptus; qvod ex his qvæ afferimus, satis emendari poterit. Ingialdo plures filios Saxo attribuit, qvorum nomina reticet & bello singulos occubuisse memorat. *Landnama* Hrolfum Ingialdi filium nominat, scalamqve generationum ab eo ducit, sed justo breviorem.

Post Ingialdum Halfdanus frater, istius nominis in hac Regum serie Secundus, summam rerum adeptus est. Hic Hroarem & Helgium filios progenuit, atqve, uti *Hrolfi Krakii vita* testatur, à fratre Frodio, invidiæ stimulis acto, nefariè occisus est.

Frodius itaqve, postqvam occisi fratris ditionem invasisset, ut in regni scelere parti possessione se confirmaret, Hroarem & Helgium Halfdani filios, in puerili adhuc ætate constitutos, ad necem qvæsivit. Hos vivo patre Reginus qvidam educaverat: qvi tantis nunc angustiis implicitos destinatæ per patruum neci clam subduxit, iisqve apud amicum qvendam latibulum procuravit. Frodius, ubi eos hic illic frustra diu qvæsivisset, magos

conduxit, qvi eos investigarent; cumqve hi nil proficerent, fatidicæ mulieris opem accivit. Sed ne sic qvidem ubi manerent certior factus est. Nam cum fatidica illa, Regi omnia qvæ artibus suis exploràverat, revelatura esset, dictorum Regiorum juvenum soror annulum aureum ei in sinum projecit. Qvo corrupta conticuit, seqve illos investigare non posse professa est. Hæc ex dictâ *Hrolfi Krakii historiâ.* Frodius hicce nobis & Saxoni illius nominis Qvintus est; legiturqve apud Saxonem libro VII. eadem hæc historia, paucissimis tantum circumstantiis variata. Halfdanus ibi Haraldus dicitur. Reginus, Regno. Regii illi juvenes Haraldus & Haldanus appellantur: cetera fere conveniunt. Frodium tandem à juvenibus istis, qvorum vitæ tam pertinaciter insidiatus fuerat, nocturno incendio absumptum fuisse *Saxo* & memorata *Hrolfi Krakii vita* concorditer perhibent.

Frodii Primi, filii ejus Halfdani, ejusqve natorum Hroaris (Roe) & Helgii historias libro II. Saxo exhibet. Frodium illum ex Frodio IV. desumtum esse, atqve igitur cum illo in unum coalescere debere, non uno loco superius diximus. Cumqve memorati Saxonis Haraldus & Halfdanus, Haraldi filii, Frodii IV. nepotes, reverâ sint Hroar & Helgius Halfdani filii, ejusdemqve Frodii IV. nepotes, prout ex dictis manifestum est, temporum ordo postulat, ut hoc loco de iis verba faciamus.

Helgii itaqve & Hroaris historiam *Hrolfi Krakii vita* nobis exhibet. Helgius Olufæ Saxoniæ Reginæ stuprum vi intulit, atqve ex eâ filiam suscepit, Yrsam dictam. Hæc cum à matre plusqvam negligenter haberetur, à patre Helgio, generis illius inscio, rapta est, compressaqve & impprægnata. Incestâ illâ copulâ natus Hrolfus,

ſus, Krakius poſtea dictus, eandem & matrem & ſororem habuit. Tandem Yrſa, ſuæ cum Helgio cognationis per matrem certior facta, ab eo digreſſa eſt. Cujus abitum Helgius ægrè adeo tulit, ut ſegregi domunculæ velut carceri ſeſe includens hominum commercio renunciaret. Hæc ab iis qvæ de Helgio Saxo refert, non multum abludunt. In eo autem graviter à Saxone erratum eſt, qvod Helgium hunc Hundingi Interemtorem dictum fuiſſe crederet. Helgius enim Hundingsbanius, uti ſuperius pag. 263. dictum eſt, Sigmundi Volſungii filius erat, ab Helgio hocce Haldani filio planè diverſus.

Helgius & Hroar ad Danici Regni gubernacula ſimul ſederunt; ſed poſtea ad Helgium totius imperii poſſeſſio translata eſt, hoc tenore: Hroar Nordrii Northumbriæ, qvæ Angliæ pars eſt, Regis filiam Ognem, uxorem duxit, ibiqve regnum nactus eſt. Hinc ſuam Regni Danici partem, qvæ dimidium regni complectebatur, fratri Helgio pro bonis mobilibus vendidit, & inter alia pretioſa armillam omni æſtimatione majorem, pretii loco accepit. Armillam illam Hrocus, Helgii & Hroaris ex ſorore Signya nepos, ab avunculo ſibi tradi poſtea poſtulavit. Qvod cum ei Hroar denegaret, viſendi tantum copiam petiit: eâqve impetratâ, armillam in mare projecit. Qvapropter ab avunculo altero pede mutilatus eſt. Sed ultus hanc contumeliam Hrocus Hroarem improviſum claſſe oppreſſit & occidit, uxorisqve illius conjugium poſtulavit. Illa reſiſtendi facultate deſtituta, annuit votis ipſius, pacta temporis intervallum, qvoad partum ex marito conceptum enixa eſſet. Interim legationem in Daniam miſit ad Helgium levirum ſuum; qvi Hrocum nihil tale

Nn 2 cogi-

cogitantem oppressit, captumqve non occidit, sed qvod majore supplicio & ignominia condignum judicaret, perfractis cruribus & brachiis, vel potius mutilatis, domum sic truncatum remisit. Helgius tandem in Sveciâ ab Adilse Rege cæsus est.

Post necem Helgii, in filium illius Hrolfum Krakium imperium translatum est, Regem virtutibus Principe dignis instructum, adeo ut Sanctus Olafus Norvegiæ Rex, cum interrogaretur, qvemnam priscorum Regum vellet æmulari? Hrolfum Krakium, responderet. Hujus Regis historiæ partem aliqvam assecutus videtur Saxo. Nam in multis hic consentit cum libro illo Islandico, qvi Hrolfi hujus & patris illius Helgii gesta fuse persequitur. Librum illum nos *Hrolfi Krakii vitam* hic aliqvoties vocavimus, & stylo paraphrastico in lingvam Latinam aliàs traduximus, seorsim edendum, ne prolixa ista historia succinctæ hujus Dynastarum seriei contextum nimis interturbet. Hinc est qvod Helgii & Hrolfi res gestæ adeo breviter hic commemorentur, qvas in dictâ nostrâ Paraphrasi luculenter descriptas exhibemus. Ad ultimum Hrolfus sororii sui Hiorvardi insidiis petitus occubuit.

CAPUT VII.

De Interregno.

Postqvam Hrolfum Krakium Hiórvardus, Hrolfi sororis Skuldæ maritus, scelestæ uxoris instinctu, vita simul & regno spoliasset, imperii summa, tanqvam proditionis merces, penes Skuldam exiguo tempore mansit. Nam tres necis Hrolfinæ vindices, partum

tum fraude regnum victrici cum vita paulo post eripuerunt; regnumqve injusto domino mancipatum legitimis hæredibus restituerunt. Vindicibus istis nomina erant Elgfrodius, seu Frodius cognomento Alcinus, Thorer Canipes & Voggus. De Voggo *Edda* hunc in modum loqvitur: Konungr einn i Danmork er nefndr Hrolfr „ Kraki, hann er agætaztr fornkonunga, fyrst af milldi „ oc fræknleik oc litillæti. þat er eitt mark um litillæti „ hans er miok er fært i frasagnir, at einn litill sveinn „ oc fatækr er nefndr Voggr. hann kom i haull Hrolfs „ Konungs. þa var Konungrinn ungr at alldri oc „ grannligr a voxt. þa geck Voggr firir hann oc sa upp „ a hann. þa mælti Konungrinn: hvat viltu mæla sve- „ inn er þu ser a mik. Voggr sagdi, þa er ek var hei- „ ma heyrdak sagt, at Hrolfr Konungr at Hleidru var „ mestr madr a nordrlondum, en nu sitr her i hasæti „ kraki einn litill. oc kallit þer hann Konung. þa svaradi „ Konungrinn. þu sveinn hefir gefit mer nafn, at ek skal „ heita Hrolfr Kraki, en þat er titt at giof skal fylgia „ nafnfesti. nu se ek þik enga giof hafa, til at gefa mer at „ nafnfesti, þa er mer se þægilig. nu skal sa gefa odrum „ er til hefir. tok gullhring af hendi ser oc gaf honum. „ þa mælti Voggr. gef þu allra Konunga heilaztr, oc þess „ strengi ek heit, at verda þess mannz bani er þinn bana- „ madr verdr. þa mælti Konungr oc hlo vid: litlu verdr „ Voggr feginn. *i.e.* Qvidam Daniæ Regum dictus est Hrolfus Krakius. „ Hic propter liberalitatem, fortitudinem „ & mansvetudinem priscorum Regum celeberrimus est. „ Humanitatis ejus indicium tale in historias relatum „ est. Voggo nomen erat pauperi cuidam adolescentulo, „ qvi Hrolfi Regis aulam intravit, Rege in ju- „

„ niori adhuc ætate constituto corporisqve staturâ tenero.
„ Voggus Regem accessit, eumqve fixis intuebatur ocu-
„ lis. Cui Rex: qvid, inqvit, adolescens vis effari, cum ita
„ me accuratè contempleris. Tum Voggus: domi audi-
„ vi Hrolsum Regem Hleidrensem maximum esse viro-
„ rum, qvi in aqvilonaribus conspiciuntur terris; sed
„ nunc in solio hic sedet exiguus pusio, qvem Regem vo-
„ catis. Respondit Rex: Tu adolescens cognomen mi-
„ hi dedisti, ut Hrolfus Krakius (*pusio*) appeller, sed mo-
„ ris est ut cognomina dono aliqvo confirmentur, te ve-
„ ro qvod dones, nihil habere video; dabit ergo qvi ha-
„ bet. Deinde annulum aureum digito extractum ipsi
„ dedit. Tum Voggus: Omnium Regum felicissimus
„ mihi hoc donum dato. De cetero ego votum voveo
„ eum interficiendi, qvi te occiderit. Rex subridens di-
„ xit: exiguâ re Voggus exhilarari potest.

Elgfrodius, seu Frodius Alcinus, & Thorer Canipes fratres fuere, qvos unâ cum tertio, Bodvare Biarkio, simul conceptos idem partus absolvit. Pater eorum fuit Biornus, Hringi Uplandorum in Norvegiâ Regis filius. Frodius fratrum robustissimus erat, solitudinemqve amans sylvas inhabitavit, & vitam venatione sustentavit. Thorer Canipes, fratrum alter, cum Hrolfi Krakii cædem ulcisceretur, Gothiæ Rex erat: qvem insignis corporis magnitudo illic ad sceptra evexerat. Etenim apud terræ illius incolas, perinde atqve Gordios olim, lex erat, ut ad Regium fastigium nemo ascenderet, nisi qvi solium Regium, qvod tres mediocris staturæ viros capiebat, proprii corporis mole repleret; qvod cum Thorer solus præstaret, haud difficulter Rex creatus est.

His duobus Voggum, copiis haud contemnendis, qvas Regi-

Regina Yrſa (auſpiciis credo filii ipſius Veciæ Regis Eyſteini) in filii ultionem comparaverat, præfectum, ſe conjunxiſſe, atqve ita tres illos Hrolfinæ cædis vindices regnum Skuldæ ereptum non ſibi ſed Hrolfi filiabus (duas is reliqverat, Skurem & Drifam dictas) vindicaſſe *Hrolfi Krakii hiſtoria* memorat. Interea ſtatus Daniæ, qvi hactenus Monarchicus fuerat, in interregnum ſeu polyarchicum ſtatum tranſiiſſe videtur. Etenim deletâ Skuldâ, Daniæ Regulos illas, qvas Hrolfi tempore provincias gubernaverant, ſibi aſſeruiſſe apparet; eorumqve ſingulos, pari poteſtate præditos, nulliqve ſuperiori obnoxios, Regios titulos uſurpaſſe. Horum id temporis magna meſſis: Scaniæ præfuit qvidam Hakius, utet Haraldus Grandævus, Halfdani Diſerti Gudrodiqve pater, Ivaris Vidfadmii avus, Auduris Prædivitis proavus, Haraldi Hilditannis abavus. Lethrenſes rexiſſe videtur Frotho ſeu Fródius Sextus, Halfdani III. pater, Hræreki Slaungvanbaugii avus, Haraldi Hilditannis proavus. Partem Sælandiæ tenuit Reidar ſeu Hreidar, & qvi eum occidit Hordiæ (Norvegicæ provinciæ) Rex Hiorleifus Mulieroſus. Alibi regnarunt Eyſteinus & Svenus Victorioſus, nec non Solvius de Niardeya, qvi Sveciæ Regnum deinde ſubegit. Jutiam tenuit Heidrecus cognomento Ulfhamus, cujus filiam Hildem Haraldus Grandævus, Hilditannis, ut dictum, abavus, uxorem duxit.

Hiorleifum Mulieroſum, provinciarum Norvegiæ Hordiæ & Rogalandiæ Regem, qvod attinet, is Sælandiam, vel potius partem ejus aliqvam, hoc modo acqviſivit. Erat Hreidari, Sælandiæ Regi, filia nomine Hringia, qvam Horleifus, à Hreidare memorato ſvaſu filii ejus Herii in Sælandiam ad convivium invitatus,

tus, connubio ſibi junxit, binisqve, qvas antea in matrimonio habuit uxoribus, adjecit. Hæc cum novo marito in Norvegiam navigans, morbo deceſſit, feraliqve caſpæ incluſa in mare projecta eſt. Qvam cum pater Hreidar, fraterq; Herius ad littus appulſam forte offenderent, à marito Hiorleifo necatam eſſe ſuſpicabantur. Itaq; ad ultionem animum intendentes, Norvegiam claſſe petierunt: Hiorleifiqve aulam militum catervâ ex improviſo circumdatam incenderunt: eâqve in cineres redactâ opima ſpolia & duas Hiorleifi uxores ſecum abſtulerunt. Interea Hiorleifus milites, qvi domum coronâ cinxerant, transſiliendo fruſtratus evaſit, & filium Regis Herium miſſili telo confoſſum necavit. Poſtea una tantum nave Daniam petens, ſolus, relictis apud navem ſociis, ad Hreidaris aulam pervenit, cumqve alteram uxorum ſuarum, qvas Hreidar captivas abduxerat, deprehendiſſet, petivit ut Hreidarem è medio tollendi occaſionem ſibi monſtraret. Illa operam ſuam pollicita, eum nihilominus Hreidari prodidit. Qvi deprehenſum inter binos ardentes focos ſuſpendi curavit, idqve propriis ipſius corrigiis, ut eo ignominioſius periiſſe videretur. Sed evaſit periculum Hiorleifus. Uxorum enim illius altera, cervifiæ coqvendæ intenta, vim flammarum liqvore, qvi ad manus erat, ſedavit, maritumqve liberavit; qvi præter omnium opinionem palatium ſubito ingreſſus, dormitantis Regis pectus gladio hauſit, accitisqve ad partes ſociis, omnes Hreidaris ſatellites vinculis conſtrinxit. qvibus tamen poſtea pepercit. Hoc modo Hreidaris ditionem ſibi ſubjugavit, eamqve Solvio affini ſuo, Comitis titulo adminiſtrandam commiſit. Solvius iſte Eyſteinum Adilſis filium, Svęciæ Regem (cujus tempore Hrolſum Krakium oc-

occiſum fuiſſe *Snorrius* teſtatur) poſtea devicit, Sveciamq; ſibi ſubjecit.

Ex hiſce patet, jam tum à Skuldæ morte interregnum ſeu ſtatum polyarchicum cœpiſſe, cum abſurdum ſit regem Lethrenſem conſtituere, qvi univerſam Daniam regat, & nihilominus peregrinis Regibus Sælandiam, Jutiam & Scaniam, jure belli, tanqvam victoribus ſubjectas relinqvere.

Hic methodi ratio poſtulat, ut Saxonem pauliſper inſpiciamus, examinemusqve ea, qvæ proximè poſt Hrolfi Krakii cædem contigiſſe memorat, ut qvæ de interregno diximus, eo majorem lucem roburqve accipiant.

Hrolfo occiſo Hiartvarum, momentaneum ferè Regem, ſucceſſiſſe, eumqve in Regni adminiſtratione Hotherum ſecutum eſſe *Saxo* tradit. Hotherum illum idem ſcriptor Hadingi pronepotem facit, & Baldum Odini filium, vivo adhuc patre Odino, ab eo proſtratum memorat. Alibi Odinum Hadingo coævum fuiſſe tradit; qvæ parum cohærent. Etenim ingens ætas hac ratione Odino tribuitur, qvi Hadingo regnante maturæ ad minimum, ſecundum Saxonem, ætatis erat (noſtri in provectiore ætate Europam ingreſſum eſſe perhibent) & tamen Hadingi ejusdem pronepotis tempore tum bellis interfuit, tum novæ ſoboli, ultionem ab Hothero Baldi interfectore exacturæ, operam dedit. Multo minùs iſta Saxonis cum Svaningii calculo conveniunt, qvi ab initio Regni Hadingi, ad mortem Hotheri CCCXV. annos numerat. Qvin & Saxo ipſe eorum hoc loco oblitus fuiſſe videtur, qvæ paulo ante de Biarconis & Rutæ colloqvio ſcripſerat: nempe Biarconem, Hrolfi militem, in prælio illo conſtitutum, qvod ei & Hrolfo ultimum ac exiti-

ale fuit, petiisse, ut Ruta Odinum, bellorum præsidem, ac itaqve illic sine dubio præsentem, sibi monstraret. Biarconem ita loqventem Saxo inducit:

„ Et nunc ille ubi sit, qvi vulgo dicitur Othin,
„ Armipotens, uno semper contentus ocello,
„ Dic mihi, Ruta, precor, usqvam si conspicis illum.
„ Ad hæc Ruta:
„ Adde oculum propius, & nostras prospice chelas,
„ Antè sacraturus victrici lumina signo,
„ Si vis præsentem tutò cognoscere Martem.
„ Tum Biarco:
„ Si potero horrendum Friggæ spectare maritum,
„ Qvantumcumque albo clypeo sit tectus, & altum
„ Flectat eqvum, Lethra neqvaqvam sospes abibit:
„ Fas est belligerum bello prosternere divum.

Nihil (inqvit *Bryniolfus Svenonius* apud Stephanium Not. in Saxon. pag. 80.) *est certiùs, qvàm petere* hic *Biarconem ab uxore, ut spectrum Odini suis oculis permittat, jamdiu rebus humanis adempti.* Eodem modo *Vormius* & *Stephanius*, celeberrimi viri, Saxonem dicto loco interpretantur, & de Odino tanqvam mortuo sermonem hìc fieri statuunt. *Vormii* hæc sunt verba: Biarco igitur, qvam „ plurimis vulneribus saucius & morti vicinus, à „ Ruta qværit, an videat Othinum advenientem, qvi „ ipsum ad inferorum deferat portas. Cui illa respondet: „ profanis oculis cerni non posse, sed sacris ritè peractis, „ in concha, qvam tenebat, ejus se demonstraturam ido- „ lum. *Stephanius hunc in modum scribit:* Qvum igitur „ Biarco Othini videndi cupiditate duceretur, & ex Ru- „ ta conjuge, qvæ forte tam stupenda oculorum acie „ prædita fuit, diligenter qværeret, si uspiam conspiceret

illum

illum: Illa existimans maritum auxilii implorandi causa de Othino percontari, respondit: *si vis præsentem tuto cognoscere Martem*, hoc est Othinum, præsidem bellorum: (Othinum enim pro Marte colebant septentrionales populi) *Propius adde* & admove *oculos*, & *prospice* sive transpice per *nostras Chelas*, id est, per brachia mea, ut anteà *lumina* tua qvasi consecrare possis, conspecto *signo victrici*, hoc est Othino, qvi victorias conferre solet, qviqve profanis oculis cerni non potest. „ „ „ „ „ „ „ „ „
Hactenus doctissimorum illorum triumvirorum verbis astruximus, Biarconem hìc de Odini dudum mortui spectro, non vero Odino adhuc in vivis constituto loqvi. Et certe si Odinus id temporis vivus fuisset, absqve talibus cæremoniis & rituum apparatu vel digito monstrari potuisset. Idem *Hrolfi Krakii historia* testatur, ubi Hrolfum, cum athletarum satellitio instructus aliqvando Sveciam peteret, in itinere apud senem qvendam bis pernoctasse memorat, ibiqve intensissimo frigore, nec remissiore æstu per vices gravatum evidentissima fortitudinis documenta edidisse, atqve omnes præstigiarum incantamentis accitas vires mira animi constantia elusisse. Deinde non procul Upsalis idem tugurium ac eundem senem offendisse, armaqve a vetulo illô dono oblata recusasse: mox à Bodvare Barkio, satellitum uno, monitum, ut rediret & munus vetuli non respueret, sese collegisse, agnitoqve, senem illum reverâ Odinum fuisse, retrogressum, nec tugurium nec dominum usqvam invenisse. Adjecisse itaqve, frustra *malum* illum *genium* ab iis qværi. Qvod si Hrolfus Odinum *genium* appellavit, mortuus absqve dubio tum fuit, àc conseqventer Hotherus, qvi, vel *Saxone* teste, Odino coævus erat, & contra Odini filium,

vivo Odino præliatus eſt, ſi poſt Hrolfum ſceptrum Danicum geſtare non potuit. Sed qvid rei adeo manifeſtæ tamdiu immoramur. Hrolfus, ſecundum *Genealogias* ſuperius adductas, in deſcendente lineâ decimus qvartus eſt â Skioldo Odini filio. Atislus vel Adils, Sveciæ Rex, Hrolfi ſororius & vitricus (matrem Hrolfi Yrſam, qvæ etiam ſoror ejus fuit, in matrimonio habuit) qvem circa hæc tempora vixiſſe *Saxo* verè perhibet, decimo ſeptimo gradu à Niordo, Odini coævo & ſucceſſore, deſcendit. Hic, ut refert *Snorrius*, cum ſacris interfuiſſet, ab eqvo delapſus, ad lapidem caput ita confregit, ut paulo poſt vitam cum morte commutaret. *Saxo* eum dum Hrolfi inferias per ſummam animi hilaritatem convivio celebraret, potione avidius ſumtâ, ſubito fine ſordidæ intemperantiæ pœnas pependiſſe refert. Qvod cum *Snorrii* relatione non convenit, qvi Hrolfum Adilſi, vel Atislo, ſupervixiſſe, filioqve illius Eyſteino Sveciæ clavum tenente occiſum eſſe ſcribit. Adilſem Saxo Hothbrodi filium facit, qvem noſtrates Ottaris Vendilkrakæ filium fuiſſe verius ſcribunt. Sed neqve is Hotheri frater fuit, qvippe qvo Hotherus tempore longe prior extitit; Odino nempe ſynchronus, *Eddâ* & *Saxone* concorditer id teſtantibus.

Hotheri & Balderi *Edda*, qvæ eos Haudum & Baldum vocat, ſæpius meminit, Aſisqve ſeu Diis eos adnumerat, atqve hunc ab illo occiſum eſſe tradit. Locum qvi de Baldi cæde agit, licet prolixiorem, verbotenus hic exſcribere placet: Balldr enn goda dreymdi drauma, ſto-
„ ra oc hættliga um lif ſitt. En er hann ſagdi Aſunum
„ draumana, þa baru þeir ſaman rad ſin, oc var þat giort,
„ at beida grida Balldri firir allzkonar haska. oc Frigg toc

ſvar-

ſvardaga til þeſs at eira skylldu Balldri elldr oc vatn, „ iarn, oc allzkonar malmr, ſteinar, iordin, vidirnir, ſottirnar, dyrin, fuglarnir, eitrormar. En er þetta var giort oc „ vitat, þa var þat skemtun Balldrs oc Aſanna, at hann „ skylldi ſtanda upp a þingum, en adrir æſir skylldu ſumir „ skiota a hann, ſumir hauggva til, ſumir beria grioti, „ en hvat ſem at var giort, ſakadi hann ecki, oc þotti „ þetta ollum mikill frami. En er þetta ſa Loki Laufeyiar ſon, þa likadi honum illa er Balldr ſakadi ecki. „ hann geck til Fenſalar til Friggiar, oc bra ſer i konu liki, þa ſpyrr Frigg, ef ſu kona viſſi hvat æſir hofduz „ at a þinginu. hon ſagdi at allir skutu at Balldri, oc „ þat at hann ſakadi ecki. þa mælti Frigg. eigi munu „ vapn edr vidir granda Balldri, eida hefi ek þegit af aullum þeim. þa ſpyrr konan. hafa allir lutir eida unnit at „ eira Baldri. þa ſvaradi Frigg. vex vidarteinungr einn „ firir auſtan valhaull, ſa er miſtilteinn kalladr, ſa þotti „ mer ungr at krefia eidſins. þvi næſt hvarf konan a braut. „ en Loki tok miſtiltein oc sleit upp og geck til þings. „ en Haudr ſtod utarliga i mannhringinum, þvi at hann „ var blindr. þa mællti Loki vid hann. hvi skytr þu ecki „ at Balldri. Hann ſvarar. þvi at ek ſe eigi hvar Balldr er, „ oc þat annat at ek er vapnlauſs. þa mællti Loki, gior „ þu þo i liking annarra manna, oc veit Balldri ſæmd, „ ſem adrir menn. ek mun viſa þer til hvar hann ſtendr. „ skiot at honum vendi þeſſum. Haudr tok miſtiltein „ oc skaut at Balldri at tilviſun Loka. flaug skotit i gognum hann, oc fell hann daudr til iardar. *Et mox*: Odinn bar þeim mun verſt þenna skada, ſem hann kunni „ meſta skyn hverſu mikil aftaka oc miſſa Aſunum var „ i frafalli Balldrs. *id eſt*: Baldus Bonus gravibus & vitæ „

peri-

„ periculum indicantibus insomniis vexabatur, qvæ cum
„ coram Asis exponeret, consilium coactum est, & conclu-
„ sum, ut Baldo ab omni re securitatem impetrarent. Frig-
„ ga igitur in hoc juramenta accepit, qvod Baldo neqve ig-
„ nis, neqve aqva, neqve ferrum aut ullum metallum, lapi-
„ des, terra, ligna, morbi, animalia, volucres, venenative
„ serpentes damnum inferrent, qvibus peractis Asæ a-
„ nimi gratia Baldum in foro stantem omnis generis
„ missilibus, lapidibus & telis procul obruebant; qvæ
„ omnia illi nihil damni intulerunt, id qvod omnibus
„ singularis honor videbatur. Hoc cum videret Lokius
„ Laufeyæ filius, invidia sufflatus, Fensalas iter
„ suscepit, ubi Frigga degebat, mulierisqve formam as-
„ sumsit. Frigga mulierem interrogavit, an sciret qvid
„ in conventu potissimum Asæ agerent? respondit mu-
„ lier, omnes in Baldum absqve ulla ejus læsione jacula
„ mittere. Baldo, inqvit Frigga, nec arma nec ulla
„ ligna damnum inferent; juramenta enim ab istis in u-
„ niversum accepi. Tum mulier Friggam interroga-
„ vit: An ergo omnes res Baldo securitatem jurarunt?
„ Respondit Frigga: Surculus qvidam ad orientale
„ Valhallæ latus extat, qvi *Mistilteinus* appellatur, hic
„ mihi nimis tener videbatur, à qvo jusjurandum exi-
„ gerem; his auditis mulier illa disparuit. Lokius sur-
„ culum illum eruit atqve ad conventum properavit.
„ Haudus inter extremos astitit, qvia luminibus captus
„ erat. Hunc allocutus Lokius, cur, inqvit, in Baldum
„ non jacularis? Qvia, ait ille, eum non video & insuper
„ inermis sum. Facito, ait Lokius, ad exemplum alio-
„ rum; exhibe Baldo honorem, & hoc illum bacillo
„ pete: ego ubi stet te docebo. Haudus itaqve acceptum
ba-

bacillum in Baldum, Lokii indicio, projecit, qvo ille „
mox transfossus exanimis concidit: Odinum cædes il- „
la eo magis afflixit, qvo ceteris melius intellexit, qvan- „
tum damni Asæ Baldi interiritu accepissent. „

De Baldi cæde *Voluspa* seqventia habet:

Ek sa Balldri
blodgom tivor
Odins barni
orlog folginn:
stod um vaxinn
vollo hærri
mior oc miok fagr
mistilteinn.
Vard af þeim meidi
er mer syndiz
harmflaug hættlig
Haudr nam skiota,
Balldrs brodir var
ofborrinn snemma
sa nam Odins son
einnættr vega.

Hæc ita vertit *Stephanus Olai*:

Ego vidi Baldro, Asæ cruore perfuso, „
Odini filio fata deposita, „
stetit campo qvæ creverat altior „
tenuis & speciosa spina. „
Qvâ de spina, ut mihi qvidem visum est, „
evenerunt plagæ deplorandæ, Haudus jaculari cœpit. „
Baldi frater ante diem natus (est) „
Odini filius noctem natus cædem commisit. „

Ultima hæcce intelligenda sunt de Valio, Odini &

Rin-

Rindæ filio, qvi, ut veteres poëtæ fabulati sunt, unicam tantum noctem natus Haudum in Baldi, Odini qvoqve filii, ultionem occidit. Extat præterea oda vetusta *Vegtamsqvida* dicta, qvâ qvomodo Odinus, ad necromantiam conversus, de Baldi fatis futuroqve ultore excitam sepulcro anum consuluerit, exponitur: qvam huc inferre supersedemus.

Haudum ex Asarum ordine, uti superius dictum, fuisse, multis locis *Edda* docet; unicum hic adscribemus: Haudr
„ heitir einn Asinn. hann er blindr. ærit er hann styrkr.
„ en vilia mundu godin, at þenna As þyrfti eigi at nefna.
„ þviat hans handaverk munu lengi haufd at minnum
„ med godum oc monnum. *id est:* Haudus Asarum u-
„ nus nuncupatur, hic cæcus est & valde robustus.
„ Vellent autem Dii, ne opus esset illius mentionem
„ facere. Ipsius enim (*noxia*) gesta memoriæ tam De-
„ orum qvam hominum diu inhærebunt.

Haudum illum *Edda* poëtice dici ait: Baldi interfectorem, bacilli Mistilteini jaculatorem, Valii inimicum. Valium itidem, Odini & Rindæ filium, ultorem Baldi, & occisorem Haudi poëtice appellari dicit, ut hinc appareat, eum qvem Saxo Bo nuncupat ipsissimum esse Valium. Tandem in *Voluspa*, ubi felicissimus status & maxima concordia describitur, qvæ post *Ragnarockr*, id est, *Deorum crepusculum* (qvo nomine extremus dies ibi significatur) demum exoritura refertur, Haudus & Baldus, ut amici & vicini, Odini triumphis claram aulam inhabitaturi prædicuntur. Versus qvi huc pertinet, ita sese habet:

Muno osanir
akrar vaxa

bauls

bauls mun allz batna
Balldr mun koma:
bua þeir Haudr oc Balldr
hroptz ſigtoptir
vel valtivar
vito þer enn edr hvat. *hoc eſt:*

Agri absqve ſatione fertiles erunt: delebuntur omnes „ ærumnæ: Baldus veniet; habitabunt Haudus & Bal- „ dus Odini triumphalem aulam (*Valhalla intelligitur*) ſic- „ cine Aſæ, intelligitis adhuc, nonne?

Satis, ni fallor, ex illis, qvæ hactenus attuli, apparet, Hotherum neqve ab Hadingo genus duxiſſe, nec Hrolfo Krakio in Daniæ regno ſucceſſiſſe; qvippe qvi tam Hrolfo qvam Hadingo longè antiqvior erat, Odino nempe, commentitio Septentrionis numini, coævus, ipſe cæci illius temporis Deaſtrorum collega, ac itaqve è Regum Danicorum albo penitus expungendus.

Hothero, qvi noſtratibus Haudus eſt, filium Róricum, Slyngebond cognominatum, ſucceſſiſſe *Saxo* ſcribit. Is noſtratibus probè notus, Hrærecus Slaungvanbaugius ab iis dicitur. Fuit autem filius, non Hotheri, ſed Halfdani, qvi nobis iſtius nominis Tertius eſt, nepoſqve Frodii VI. qvi, ut ſuperius diximus, in interregno ſeu ſtatu polyarchico Lethrenſem ſedem proximè poſt Hrolfum Krakium occupâſſe videtur, eamqve ditionem hæreditario jure demiſiſſe ad filium Halfdanum, nepotemqve Hrærecum memoratum; qvi, uti ex inferioribus manifeſtum fiet, Lethrenſem ditionem rexit; ac itaqve inter Daniæ Reges, ſed Polyarchas, locum ſibi jure vendicat, uno tantum gradu à Hrolfo Krakio remotiorem qvam

Saxo ei dedit, qvi ſublato Hiartvaro ſecundum poſt Hrolfum Regem eum facit Hotheriqve ſucceſſorem.

Vigletum Rórico ſucceſſiſſe Vermundumqve genuiſſe Saxo ait; ſed perperam. Qvemadmodum enim noſtrates Vigletum illum penitus ignorant, ita Vermundum Rórico ſeu Hræreco Slaungvanbaugio tempore longe priorem fuiſſe & Frodio Secundo natum eſſe ſatis docent.

In Rórici & Vigleti memoratorum tempora Saxo Amlethi hiſtoriam refert, hominis fatuo ſimillimi, ſed qvi ſub fictæ ſtoliditatis tegmine ſagax ingenium, ſi vera Saxo ſcribit, occultavit. Islandi hominem ſtupidum & ad qvasvis res peragendas ineptum *Amlodium* etiamnum vocant. Qvam vocem in eadem vel ſimili ſignificatione in Svecia qvoqve in uſu fuiſſe colligo ex *Chronici Rhythmici Svecici*, per Joh. Hadorphium editi, pag. 131. ubi ſeqventia leguntur:

Tha slog Konungen handom ſamman,
ok log faſt, ok giorde aff gamman,
ræтt ſom han wore en *amblode*,
then ſik intet godt fórſtode. *id eſt*:

Tunc Rex comploſis manibus valde riſit & lætabatur, non ſecus ac ſi Amblodius (*fatuus*) *eſſet, qvi nullam rerum cognitionem haberet.*

Ad Saxonis Amlethum qvod attinet, ego in patria puer à vetulis anibusqve & ejusdem furfuris homuncionibus Amlodii hiſtoriam narratam audivi, inqve tenerrima illa ætate pro fabula tantum æſtimavi. Verum poſtqvam adultior, ſvadâ Saxonis expoſitam amplifica-

tam-

tamqve conſpexi, conceptam prius perſvaſicnem, ut puerilem antiqvavi. Exinde amicorum qvosvis ſollicitare non deſtiti, ut illam hiſtoriam ubiqve qværerent, qvi ſe nihil profeciſſe ſcriptis ad me literis crebrò qveſti ſunt. Tandem ante aliqvot annos eam nactus, lectione omnino indignam deprehendi, anilem qvippe nec treſſis fabulam, nuperqve confictam; qvæ Amlodium iſtum non Danum ſed Hiſpanum fuiſſe ſuggerit. Fabulam poſt Tamerlanis ſeu Tamercutli tempora confictam eſſe ex eo liqvet, qvod ex ejus geſtis aliqvid ibi aſſutum compareat.

Qvos Vigleto Reges ſucceſſiſſe *Saxo* libb. IV. V. VI. & VIImi initio perhibet, ſuperius in genuinum ordinem retulimus, atqve ita in Saxonis ſerie pervenimus ad Frothonem Qvintum, ejusqve ex fratre Haraldo nepotes, ſimulqve occiſores, Haraldum & Haldanum Bierggrammum. Aſtruximus autem, ſatisqve, ut arbitramur, probavimus Haraldum illum, Frothonis V. fratrem, reverâ eſſe Halfdanum II. filiosqve illius Haraldum & Haldanum converti debere in Hroarem & Helgium, memorati Halfdani II. filios; de qvibus, ut & Helgii filio Hrolfo Krakio, nuper verba fecimus. Interea non unius tantum hominis perſonam Saxonis ille Haldanus Bierggrammus ſuſtinet; qvippe qvem ex pluribus conflatum eſſe apparet. Etenim ubi Saxo eum à patruo ad necem unà cum fratre qvæſitum & paternam cædem ultum eſſe ſcribit, ibi Halfdani II. filiorum alterutrum vivis coloribus depingit, qvemadmodum ſuperius abundè dictum eſt. Haldani nomen & expeditio Svecica deſumta videntur ex Halfdano I. Fridleifi III. fratre, Au-

nii Sveciæ Regis victore, de qvo libri hujus Cap. V. superius diximus. Asmundum Haldano Bierggramo filium Saxo assignat, atqve ad eum Norvegiæ Reges generis sui originem referre ait; id qvod parum convenit cum eo, qvod paulo post scribit, eundem Haldanum, cum sine liberis esset, Regias opes Regnumqve Ungvino, Gothensium Regi, testamento legasse. Neqve enim filio, numerosa prole beato, & qvidem ei, qvem ætate provectus genuit, superesse potuit. Et sanè ea qvæ de Norvegiæ Regum stirpe Saxo hic refert, neutiqvam ad hunc Haldanum Bierggrammum, ex variis, ut hinc apparet, hominibus conflatum, pertinent; sed verius applicari possunt Halfdano Norvegiæ Regulo, Seni vel Grandævo cognomine dicto, qvi Hringi, Hringarikiæ & Valdresiæ in Norvegiâ Reguli filius erat, numerosamqve Regum vel Regulorum cohortem, in *Originibus Norvegiæ* recensitam, progenuit; à qvo & veteres Norvegiæ Monarchæ ortum ducunt. Halfdanus ille (de qvo libri hujus Cap. III. pag. 249. superius nonnulla diximus) Almveigem (aliis Alvigem vel Alfnyam) Eymundi Russiæ Regis filiam uxorem duxit: cum Sigtryggo qvodam, celebris nominis Rege, ex provocatione conflixit, eumqve superavit: multa insuper celeberrima facinora perpetravit. Meminit horum carmen vetustum *Hyndluliod* inscriptum, his verbis:

Ali var adr
auflgaztr manna,
Halfdan fyrri
hæstr skioldunga,
fræg voru folkvig

þau

þau er framir giordo,
hvarfla þottu hans verk
med himins skautum.
Efldiz hann vid Eymund
æztan manna,
enn va Sigtrygg
med ſvolum eggium,
eiga geck Almveig
æzta qvinnu,
olu þau oc attu
atian ſonu.
þadan eru Skiolldungar,
þadan eru Skilfingar,
þadan Audlingar,
þadan Ynglingar,
þadan haulldborit,
þadan hersborit,
meſt manna val
und Midgardi. *hoc eſt:*

"Alius olim hominum robuſtiſſimus fuit; at Halfdanus Skioldungorum ſupremus (*maximus*). celebres erant cædes qvas heroës illi perpetrarunt, ipſius acta per cœli cardines volitare videbantur. "

Ab Eymundo, hominum ſummo, honoribus affectus eſt, at Sigtryggum frigido ferro occidit: præcipuam mulierum Almveigem duxit, ex qva XVIII. filios ſuſcepit. "

Illinc Skioldungi profluxere, illinc Skilfingi, illinc Audlingi, illinc Ynglingi, illinc Nobiles, illinc Comites, viri in qvibus totius orbis incolarum flos conſiſtit. "

Qvod hic de Skioldungorum & Ynglingorum prosapiis dicitur, eas ab Halfdano Grandævo dimanasse, de posterioribus Skioldungis & Ynglingis accipiendum omnino est. Halfdanus enim vetustissimis Ynglingis & Skioldungis tempore junior est, & ab illis descendisse videtur. Cum autem omnes Halfdani filii, inter qvos fuere Skioldus & Yngvius, præ omnibus sui temporis Regibus gloriosi fuissent, antiqvi illi honoris tituli illis de novo & κατ' ἐξοχὴν inditi fuisse videntur, eorumqve nominibus posteritas censeri deinceps voluisse.

Igitur Haldanus Bierggrammus, ex pluribus, uti mox diximus, Regibus compositus, in sua principia resolutus evanescit; nec aliter inter Daniæ Reges locum habet, qvam ut ad Halfdanum I. Fridleifi III. fratrem, cujus nomen exprimit, referatur.

Haldano ex Regum ordine extruso, Ungvinus (qvem ab illo adoptatum Saxo scribit) superesse non potest. Qvod si qvis eum, filiumqve illius Syvaldum, nobis penitum ignotum, incerti temporis Regulorum collegio accensere voluerit, fecerit id me non repugnante. Neqve enim illustre qvicqvam, præter Syvaldi filiæ obstinatam pudicitiam, raptumqve illius ac Othari virtute procuratam liberationem, insuper Regnaldi sangvine madens ferrum & Starcadi memorabilem metum, illo loco Saxo habet.

Sigarem, qvem Saxo Syvaldi filium statuit, in Frodii III. seu Tranqvilli tempora referendum esse, supra monui, ubi ejus genealogiam paulo altius repetitam, & à traditione Saxonis alienam exhibui. Patet exinde mortem filii ejus Syvaldi, si is unqvam extitit, interregno

regno causam non præbuisse, cum tam ante qvam post Sigarem, Regnum a legitimis successoribus & Regibus genuinis longo tempore administratum fuerit.

Dictis itaqve Saxonis Regibus à Danici sceptri administratione remotis, redit qvod diximus interregnum; de qvo & Saxo nonnulla inaudivisse videtur; qvi tamen illud ad inferiora tempora, propius nempe Haraldum Hilditannem, de qvo inferius dicemus, refert, & qvinqveviratu constitisse ait. Certum autem est plures id temporis Regulos sui juris, nulli superiori obligatos, vixisse: ex qvibus nonnullos superius recensui; qvorum ætas in hæc tempora apprimè qvadrat, prout ex aliorum Regum synchronismo, & permultis vetustis genealogiis satis apparet. Qvam longo autem tempore status ille polyarchicus duraverit, tam ex *Genealogiis* superius adductis qvam *Snorrii* Chronico Norvegico colligi potest. Nam trium Sveciæ Regum Yngvaris, Aunundi, & Ingialdi Astuti temporibus absolvitur; nec ultra extrema Haraldi Grandævi tempora, integrum Halfdani Diserti ævum, & partem ætatis Ivaris Vidfadmii, tempus illud extenditur. Qvo ergo satore Regum posteritas succreverit, & per qvem Regnum in pristinum Monarchiæ statum redactum fuerit, porro dicendum.

CAPUT VIII.

De Ivare Vidfadmio, Danicæ Monarchiæ restauratore, Haraldo Hilditanne, & Sigurdo Hringo.

Halfdanum II. præter Helgium, Hrolfi Krakii patrem, Hroarem genuisse, ex superioribus constat.

Hro-

Hroaris filius erat Valdar cognomento Munificus, pater Haraldi Grandævi. Haraldus ille, uti in *Hervoris Historia* habetur, Hildem (*Origines Norvegiæ* Hervorem nominant) Heidreki Ulfhami, Jutiæ Reguli, nepotis illius Heidreki qvi Gesti Blindi ænigmata solvit, filiam, matrimonio sibi junxit; ex qva duos filios suscepit, Halfdanum cognomento Disertum, & Gudrodum, ambos Scaniæ Regulos. Gudrodus Ingialdi Astuti Sveciæ Regis filiam Asam, similiter Astutam dictam, uxorem duxit, ejusqve consilio fratrem Halfdanum occidi curavit. Postea ipse uxoris insidiis petitus occubuit; qvod ut Ivar Vidfadmius, Halfdani Diserti filius, cognovit, ad ulciscendum tam patrem qvam patruum properavit. Sveciam igitur cum exercitu ingressus est, qvo Asa post tanta scelera se receperat: ad patrem nempe Ingialdum, duodecim Regulorum proditorem. Qvi cognito Ivaris adventu, subditorum, qvos ob dolos & fraudes sibi inimicos novit, fidei & auxiliis diffisus, se ipsum cum filiâ & magno hominum per se prius inebriatorum numero voluntario incendio consumsit, Ivariqve Regnum reliqvit, teste *Snorrio Sturlæo*, qvi relationem suam his verbis claudit: Ivar Vidfadmi lagdi undir sik allt Sviavelldi, „ hann eignadiz oc allt Danavelldi, oc mikinn lut Sax- „ landz, oc allt austr riki, oc enn fimta lut Englandz. „ Af hans ætt ero komnir Dana konongar oc Svia ko- „ nongar, þeir er þar hafa einvalld haft. h. e. *Ivar Vidfadmius* (seu *Latipassus*, à ditionis amplitudine ita postea dictus) *universam Sveciam in suam potestatem redegit, omnem insuper Daniam acqvisivit, magnam partem Saxoniæ, totamqve Russiam & qvintam partem Angliæ. Ab illo ortum trahunt*

Da

Daniæ & Sveciæ Reges, qvi in illis regnis monarchiam tenuerunt. Consentit *Historia Hervor.* edit. Svecic. Cap. XX. sed clarius omnia exponendo; integrum locum, ut seqventibus qvoqve lucem adferat, exscribam: Ivarr „ hinn Vidfarne kom med her sinn i Sviavelldi, sem segir „ i Konunga saugum. Enn Ingialldr konungr hinn Ill- „ radi hræddiz her hans oc brendi sik sialfr (inni) med „ allri hird sinni a þeim bæ er Ræningi heitir. Ivarr hinn „ Vidfarni lagdi þa undir sik allt Sviavelldi oc Gautland, „ Saxland oc oll austrriki (*Exemplar MStum, cujus mihi copiam fecit antea memoratus Arnas Magnæus, qvodqve olim fuit Bryniolfi Svenonii Episcopi Scalholt. hunc locum ita habet:* Ivarr h.V.l. þa u. s. allt Svia velldi. hann vann oc Dana- „ velldi oc Curland, Saxland oc Eystland oc oll austrr.) „ allt til Gardarikis. hann red oc vestra Saxlandi oc vann „ hlut Englandz. þat er kallat Northumbraland. Ivarr „ lagdi þa undir sik allt Danavelldi. Sidan setti hann þar „ ifir Valldar konung oc gipti honum dottur sina (Alf- „ hilldi dottur s. *habet Exemplar Bryn. Svenonii*) þeirra son „ var Haralldr Hillditonn oc Randver (er sidan fell a „ Englandi *addit Exemplar Bryn. Svenonii*) Enn Valldar „ andadiz i Danmork. tok þa Randver Danariki, oc gior- „ diz konungr ifir. enn Haralldr Hillditonn let gefa ser „ konungs nafn i Gautlandi. oc sidan lagdi hann undir „ sik oll framan nefnd riki er Ivarr konungr enn Vidfarne hafdi att. Randver atti Asu dottur Haralldar ko- „ nungs ur Geirraudargordum i Noregi, son þeirra „ var Sigurdr Hringr. Randver konungr vard braddaudr, „ enn Sigurdr Hringr tok konungdom i Danmork. Hann „ bardiz vid Haralld konung Hillditonn a Bravelli i Ey- „

„ ſtra Gautlandi, oc þar fell Haralldr konungr oc mi-
„ kill fioldi lids med honum. *h. e.* Ivar Vidfarnius (*i. e.*
„ *peregrinator: rectius aliàs* Vidfadmius) cum exercitu
„ Sveciam ingreſſus eſt, veluti in Regum hiſtoriis me-
„ moratur. Verum Rex Ingialdus Aſtutus vim co-
„ piarum ejus metuens, ſe ipſum cum univerſo ſatelli-
„ tio ſuo cremavit, in villa cui Ræningi nomen. Ivar Vid-
„ farnius tunc ſibi ſubjecit univerſam Sveciam, Gothiam,
„ Saxoniam & omnes terras orientales (*MStum exem-*
„ *plar habet:* univ. Sveciam. Is etiam vicit Daniam &
„ Curlandiam, Saxoniam & Eſthoniam & omnes ter-
„ ras orient.) usqve ad Gardarikiam (*Rusſiam*). Is præ-
„ terea rexit occidentalem Saxoniam, partemqve An-
„ gliæ vicit, qvæ Northumbria appellatur. Hinc Ivar
„ totam Daniam in ſuam poteſtatem redegit, cui dein-
„ de Regem Valdarem præfecit, deditqve ei in matri-
„ monium filiam ſuam (Alfhildem *addit exemplar MStum*).
„ Eorum filii fuerunt Haraldus Hilditann & Randver, (qvi
„ poſtea in Anglia cæſus eſt *addit exemplar MStum*). Val-
„ dar vero in Dania deceſſit. Tunc Randver Daniæ re-
„ gnum accepit, Regiamqve ibi dignitatem ſumſit.
„ Haraldus vero Hilditann ſe in Gothia Regio nomine
„ inſigniri curavit, & deinde omnia prædicta regna, qvæ
„ Ivar Rex Vidfarnius poſſederat, ſibi ſubjecit. Rand-
„ ver in matrimonio habuit Aſam filiam Haraldi Geir-
„ raudargardarum in Norvegia Regis. Horum filius erat
„ Sigurdus Hringus. Randver Rex ſubitâ morte deceſ-
„ ſit, poſt qvem Sigurdus Hringus Regium nomen in
„ Dania aſſumſit. Is cum Rege Haraldo Hilditanne
„ conflixit in planitie Oſtro-Gothiæ, *Bravollr* dictâ, ubi

Haral-

Haraldus cum ingenti hominum multitudine occi- „
ſus eſt. „

Ivaris tempore Daniam plures Reges rexerunt. Nam & ipſe hæreditario jure à morte patris patruiqve Scaniam tenuit. Jutiam deinde acqviſivit, qvo jure neſcio. Hrærecus Slaungvanbaugius & frater ejus Helgius Acutus Lethrenſem ditionem tenuerunt. Poſtqvam autem Ivar Sveciam devicerat, Helgius filiam ejus Audurem ambivit. Is & ſuum conſenſum ſimulans, ne filia conſentiret obſtitit. Culpâ deinde in eam conjectâ, procus repulſam paſſus eſt. Poſtea Helgius fratris ſui Hrærekiı cauſam in eâ expetendâ egit. Qvo cognito Ivar in filiæ faſtum invectus, negabat eam, repulſo eo, fratri minus celebri nupturam videri; tamen in ejus gratiam poſtulata hæc ad eam ſe delaturum, qvantumvis irrito conatu. Filiam deinde accedens, tantum non invitam, ad conſenſum in iſtas nuptias clanculum compulit, Helgioqve mox retulit, fama illam, qvam virtute feliciorem; ſapientem perhiberi, reverâ ſtultam eſſe. Helgium deinde in Daniam comitata Audur, Hræreco nupſit, eiqve filium peperit Haraldum, Hilditannem poſtea dictum. Paulo poſt Ivar, ditionis amplificandæ cupidiſſimus, qviqve eapropter filiam elocaverat, ut inter fratres (qvorum concordiam conjunctasqve vires, & maxime Helgii, Regis ſtrenui, virtutem, rationibus ſuis obſtare animadvertit) diſcordiæ cauſa eſſet, commentus eſt Helgium cum fratris uxore, ipſius filiâ, rem habuiſſe, idqve genero callidè inſinuavit, hortatus ut fratrem tanti ſceleris reum per inſidias, cum aperte non poſſe, ſummoveret. Id poſtqvam Hrærecus perfeciſ-

ſet, Ivar tantum facinus, veluti ſe invito & inſcio perpetratum, vehementer execratus, eum affinitate ſua & ſceptris Regni indignum pronunciavit, qvod fratris, innocentis viri, & optimi Regis, ſuiqve intimi amici, ſangvine ſe contaminaſſet. Mox ad ſe ſponte profectum, & nihil ſibi metuentem, ut qvi commune opprobrium inſtigante ſocero vindicaſſe ratus erat, imparatum per inſidias occidi curavit, Daniamqve univerſam in ſuam poteſtatem redegit. Filia vidua cum parvulo nato Haraldo, ut ſævitiam parentis & immenſam perfidiam evitaret, è Dania in Ruſſiam profugit, Regiqve iſtius Regni, Radbardo nomine, nupſit. Poſtea Ivar, tum cupidine iſtius Regni illectus, tum etiam ultionis ſtimulis agitatus, eo qvod Radbardus filiam ſe invito & inconſulto matrimonio ſibi jungere auſus eſſet, in Ruſſiam expeditionem ſuſcepit. Verum accidit in itinere, ut prodigioſo ſomnio aliqvando excitatus, familiarem ſuum & nutricium, nomine Hordum, ſciſcitaretur, ecqvid portenderet? Qvi cum ultricibus furiis eum agitari reſpondiſſet, is de parentum ſuorum & cognatorum ſtatu, qvalis eſſet, interrogavit. Regeſſit Hordus ipſos in ſummo honore eſſe, & inter Deos Odinum & Aſas in aula Valica genio indulgere; verum omnes illi eſſe infenſiſſimos. Ad ultimum qvæſivit, qvalis ſe locus in Vallhallâ maneret? Regeſſit alter præparatam ipſi ſedem apud ſerpentem Midgardenſem (multa de eo *Edda* fabulatur). Experire igitur, inqvit, qvalis ſit ſerpens Midgardenſis, & provocato familiari, è navi præceps in undas extemplo proſiluit: qvo conſpecto Hordus de rupe, cui inſiſtebat, in mare ſe projecit, nec poſtea viſi ſunt. Creditum

eſt

eſt, qvod ſub undis confligendo interierint. Hoc cognito nepos ipſius Haraldus Hilditann, qvindecim tum annos natus, è Ruſſia in Daniam extemplò profectus, omnium ſtudiis exceptus eſt, Rexqve ſalutatus. Hæc ex *Fragmento hiſtorico* de pugnâ Bravallenſi, aliqvoties à nobis ſuperius allegato; qvod & addit, Haraldi amicos, metuentes ne is tot præliis implicitus (permulta enim geſſiſſe memoratur) armis hoſtilibus aliqvando fortè occumberet, magicis artibus tantam illi cutis duritiem procuraſſe, ut exinde ſine galea ſcutove prælia inire, nudumqve corpus ictibus validiſſimis objicere potuerit.

In Haraldi hujus genere recenſendo Saxo admodum fluctuat. Patrem enim ipſius interdum Borcarum, interdum Haldanum vocat; matrem vero nunc Gro, nunc Guritham appellat. Diverſæ huic relationi vel Saxonis memoriæ lapſum vel librarii cujusdam gloſſema cauſam præbuiſſe exiſtimat *Stephanius* Not. in Sax. pag. 155. Qvicqvid illius ſit, certum eſt Saxonem hìc à vero aberraſſe. Satis enim ex ſuperioribus genealogiis conſtat Haraldum Hilditannem filium fuiſſe Hræreki Slaungvanbaugii & Auduris, Ivaris Vidfadmii filiæ, prout ſæpius antea dictum eſt. Nec ſolæ genealogiæ de Haraldi parentibus teſtimonium perhibent. Idem planè habetur in antiqviſſimo, ac à nobis non ſemel antea allegato carmine *Hyndluliod*. Verba hæc ſunt:

Haralldr Hillditaunn
borinn Hræreki
Slaungvanbauga
ſonr var hann Audar,
Audr Diupaudga
Ifvars dottir,

enn Radbardr var
Randvers fadir, *h. e.*

Haraldus Hiditann natus ex Hræreco Slaungvanbaugio, Auduris filius erat; Audur Prædives Ivaris filia erat, Radbardus autem Randveris pater fuit.

Similia de paterno & materno Haraldi Hilditannis genere tradunt qvotqvot illius è nostratibus meminerunt. Solus *Historiæ Hervorianæ* locus, nuper à nobis adductus, in diversum abit atqve alium ei patrem, aliam matrem tribuit: & patrem qvidem Valdarem, qvem Daniæ à se devictæ Ivarem præfecisse asseverat, datâ ei in uxorem fideiqve pignus filiâ suâ Alfhilde, qvæ ei Haraldum Hilditannem & Randverem pepererit. In eo memoratus locus cum aliis convenit, qvod Haraldus & Randver Ivaris ex filia nepotes fuerint; in utriusqve tam patre qvam matre dissensus est. Etenim Haraldus, secundum constantem nostratium assertionem, non Valdare & Alfhilde Ivaris filia, sed Hræreco Slaungvanbaugio & Audure dicti Ivaris filiâ natus est, prout superius satis dictum. Randver similiter, secundum omnes genealogias, parentes habuit, non Valdarem & Alfhildem, sed Radbardum Russiæ Regem & prædictam Audurem Ivaris filiam, fuitqve adeò Haraldi Hilditannis frater uterinus. Itaqve ad conciliandam huic genealogiæ fidem, dicendum erit duos fuisse Haraldos Hilditannes, unum Hræreco & Audure, alterum Valdare & Alfhilde natum; qvorum utrumqve matres de necessariorum unius nomine Haraldum appellaverint, qviqve postea idem Hilditannis cognomen usurpaverint. Et credi poterit Ivarem, postqvam Audur filia ejus è Daniâ in Russiam confu-

fugerat, Valdarem illum Daniæ præfeciſſe, eiqve filiarum alteram elocaſſe; ipſo namqve in Svecia manente, vel aliis negotiis impedito, Daniæ regnum niſi per vicarium commodè adminiſtrari non potuit. Qvod ſi Valdarem illum ex Alfhilde Ivaris filiâ præter Haraldum Hilditannem, alteri illi, Hrærekı & Auduris filio, cognominem, Randverem qvoqve, ſobrino ſuo, Auduris filio, ſimiliter cognominem, ſuſcepiſſe credamus, adducto loco veritas conſtare poteſt, ſi Randver ille Valdari patri in regnum Daniæ ſucceſſerit, priusqvam ſobrinus illius Haraldus Hilditann è Ruſſia in Daniam venit & ſubditorum ſtudiis ad ſceptra evectus fuit; in Gothia enim primò moram nexuiſſe Haraldum & deinde Daniam adiiſſe ſæpedictus Hiſtoriæ Hervorianæ locus perhibet. Hæc fere ſunt, qvæ in memoratæ genealogiæ ſtabilimen dici poſſunt. Interea diſſimulare nolumus, nos allatis conjecturis tantum non tribuere, qvin potius ſtatuere velimus, ſæpedictum locum hac in parte vitioſum eſſe, atqve illius ſolius auctoritatem tot aliis noſtratium teſtimoniis cedere debere; præſertim cum in Randveris mortis genere referendo parum ſibi conſtet, & de Sigurdi Hringi genere penitus falſa tradat; qvippe qvem, non Randvere Valdaris & Alfhildis filio, ſi is unqvam extitit, ſed Randvere Radbardi Ruſſiæ Regis & Auduris filio natum eſſe conſtat. Ex permultis antiqvitatum noſtrarum teſtimoniis unicum hic locum adſcribam ex *Originibus Norvegiæ* deſumtum, qvi dicta probat, & præcedentibus non parum roboris addit: Haralldr hinn „ gamli, ſon Valldars hins millda, Hroars ſonar, atti „ Hervoru Heidreks dottur. þeirra ſon var Halfdan „

Snial-

„ Snialli, fadir Ivars Vidfadma, faudur Audar Diupaud-
„ gu. hana atti Hrærekr Slaungvanbaugi, þeirra son var
„ Haralldr Hillditaunn. Sidar atti Audi Radbardr ko-
„ nungr. þeirra son var Randver, fadir Sigurdar Hrings,
„ faudur Ragnars Lodbrokar. *i. e.* Haraldus Grandæ-
„ vus, filius Valdaris Munifici, Hroaris filii, Hervorem
„ Heidreki filiam in matrimonio habuit; eorum filius
„ erat Halfdanus Disertus, pater Ivaris Vidfadmii, pa-
„ tris Auduris Prædivitis. Hanc in matrimonio habuit
„ Hrærecus Slaungvanbaugius, fuitqve eorum filius Ha-
„ raldus Hillditann. Posterius Audurem Radbardus
„ Rex uxorem duxit, eratqve eorum filius Randver,
„ pater Sigurdi Hringi, patris Ragnaris Lodbrochis.

Haraldi Hilditannis tempore Scatum & Hialum fratres Olavum Vermorum Regulum pro tuendâ filiæ pudicitiâ ad pugnam provocasse Saxo libro VII. pag. m. 141. perhibet. Olavus iste absqve omni dubio est Olafus Lignarius, Ingialdi Astuti Speciæ Regis filius, qvi, uti ex *Snorrii* Chronico Norvegico constat, postqvam pater Ingialdus metu Ivaris Vidfadmii, Hilditannis avi materni, necem sibi Vulcani ope accelerârat, Speciâ profugus Vermelandiam seu Vermiam, ad id usqve tempus desertam, primus occupavit, excoluit, ac eo qvod hodie retinet nomine vocavit, ibiqve se in Regem elevavit. Ita Saxo vel inscius nostratium monumentis accinit, Haraldumqve Hilditannem Olafo Lignario æqvalem fuisse innuit.

Ab hoc Haraldo Hilditanne vocem Danicam *Arildstid* denominatam esse vult *Joh. Lyschander* Antiqvit. Dan. Serm. VIII. qvem hac in re seqvitur *Svaningius* in Chronolo-

nologia Dan. cujus hæc sunt verba: *Sunt qvi suspicantur in memoriam libertatis patriæ, per Haraldum Hylletandum partæ, à Danis conditam æram illustrem, qvæ hodieqve iis vernaculè vocatur* Arrilds tid, *qvasi* Haralds tid, *h. e. tempus sive æra Haraldi.* Addit tamen Svaningius se nullum ejus certum vestigium in Danorum historiis legisse. Et nos illa, qvæ de æræ illius initio dicuntur, tanqvam dubia in medio relinqvimus. Sane *Gudmundus Andreæ*, vir veteris lingvæ Danicæ non imperitus, in Notis ad Stephani Olai versionem Carminis *Voluspa*, vocem *Arilds tid*, vitiatam esse ait ex antiqvâ voce *Arenstid;* cujus etymon statuit voculam *ar*, qvam per *principium* explicat; ut *Arilds tid* eâ ratione nullam certam æram, sed *antiqvissimum qvodvis tempus* denotet.

Haraldi Hilditannis operum ultimum fuit pugna, cum Sigurdo Hringo, Randveris, uterini illius fratris, filio, in Ostrogothiæ campis commissa; qvâ cæsus Haraldus Sigurdo victori regnum reliqvit. Acerrimum hocce prælium (qvod nostrates â loco ubi pugnatum est *Bravallense* nominant) *Saxo* libri VIII. initio luculenter descripsit; & extat *Fragmentum* vetus à nostratibus concinnatum, qvod memorati prælii historiam exhibet, satis (uti superius lib. I. Cap. VII. pag 64. diximus) cum Saxonis relatione convenientem. Id saltem hoc loco apud Saxonem notari meretur, qvod in memoratâ pugnâ Haraldo militasse scribat Blend ultimæ Thyles incolam; & sub Hringi signa à Thyle venisse Marem Ruffum, pago, qvi Mithfrithi dicitur, ortum educatumqve: Grombarem annosum: Gramum Brundelucum, & Grimum ex oppido Skierum apud Scaha fyrchi provinciam satum. Per *Thylen* & *Thylenses* Saxonem ubivis *Islandiam* &

Islandos ſignificare certum eſt, & hic vel ſola locorum, qvæ memorat, nomina teſtimonium perhibent. In dandi caſu, ut cum Grammaticis loqvar, Saxonem ea ponere voluiſſe apparet, unde in illius textu *Mithfirthi* & *Scagafirthi* omnino legendum. Territoriorum illorum prius in Boreali Islandia ſitum, adhuc ſatis notum eſt, & *Midfiordr* in nominandi caſu incolis dicitur. Poſterius, *Skagafiordr* dictum, eâdem inſulæ parte continetur, & ab Epiſcòpi Holenſis ſede celebritatem mutuatur. Islandos igitur cruento iſti Bravallenſi prælio interfuiſſe Saxo tradit. Nec aliter illum intellexit Danicus ejus interpres, eruditiſſimus vir *Andreas Vellejus*, qvi illa: *à Thyle autem venère Mar Ruffus* &c. in verſione ſuâ Danicè ita reddit: Fra Jßland komme Mar Rødſkegge / qvemadmodum & in Saxonis præfatione, nec non libro hocce VIII. in Gormonis & Gotrici vitis, *Thylenſium* nomen Jßlenders interpretatur; atqve tandem *Arnoldum Thylenſem*, Saxoni lib. XIIII. pag. m. 316. memoratum, Arild Jſlender vocat. Qvod autem idem doctus vir unico loco ſibi ipſi diſſimilis factus *Blend ultimæ Thyles incolam* vertit: Blend af Tello / id eſt, ſi Latinè iterum reddatur, *Blendum ex inſulà Tellöa*; ejus rei culpa fortaſſe referenda eſt in *Chriſtiernum Petræum*, primum Saxonis interpretem, qvi, teſte *Stephanio* Not. in Saxonem pag. 172. Blendum illum in ſuâ Danica verſione Blend aff Tylyøe vocavit. Illius translationem cum forte Vellejus ante oculos hic haberet, & ad ſingula non ſatis accuratè attenderet, aliis, ut credere par eſt, negotiis diſtractus, loco *Islandiæ* in illius verſionem *Tellöa* iſta irrepſit, cujus ſitum ſe juxta cum ignariſſimis ſcire *Stephanius* fatetur; idqve jure, cum in

mun-

mundo non extet. Manet itaqve qvod diximus, nempe Saxonem per *Thylen* Islandiam intelligere, ac itaqve Islandis in hoc Bravallensi prælio partes aliqvas tribuere. Id verò eſt, qvod nos in Saxone nuper notavimus, & perperam ab eo tradi nunc aſſerimus. Etenim Sigurdus Hringus, qvi Haraldum Hildetannem hac acie vicit, atavus erat Haraldi Pulchricomi Norvegiæ Regis, cujus tempore Islandia, eatenus deſerta, (qvod in antiqvitatibus noſtris vel hoſpiti notum eſt) incoli primum cœpit, poſt medium ſeculi à nato Chriſto Noni; unde ſeſqviſeculo ferè poſt pugnam Bravallenſem incultam, forte & ignotam, jacuiſſe apparet. Animadvertit illud Doctiſſimus *Stephanius* Not. in Sax. pagg. m. 172. 173. atqve ideo in hac pugnæ Bravallenſis deſcriptione per Thylen à Saxone indigitari credidit vel Norvegiæ aliqvam provinciam, vel Chriſtierni Petræi & Andreæ Velleji Tellóam, ſibi tamen, ut ait, penitus ignotam. Sed parum iſta pro Saxone valent. Is enim, uti ſuperius probavimus, Thylenſium nomine Islandos conſtanter vocat; & Tellóam inſulam Utopiæ lateri adjacere certum eſt.

Qvemadmodum autem Saxo in hac Islandorum expeditione recenſendâ ea tradit, qvæ cum ipſorum monumentis nullo modo conſiſtunt, ita is viciſſim noſtratium traditiones illuſtrat, ubi ſæpedictæ Bravallenſi pugnæ interfuiſſe ac à Hringi partibus ſtetiſſe ait Regnaldum Ruthenum, Rathbarti nepotem, virum Regia dignitate conſpicuum. Regnaldum enim iſtum inter Sigurdi Hringi conſangvineos noſtri non recenſent, qvem tamen illius vel patruelem vel amitinum fuiſſe ex omnibus circumſtantiis colligitur.

Poſt Haraldum Hilditannem Sigurdus Hringus regnavit, illius, uti antea dictum, ex fratre Randvere nepos. Hic à patruo Haraldo Sveciæ præfectus, poſt illius obitum tam iſti regno qvam Daniæ ſummâ cum poteſtate præfuit, atqve in Dania tributarios Regulos Ducesqve aliqvot inſtituit, qvi vicariâ poteſtate præditi incolas gubernarent. Sigurdus Hringus in matrimonio habuit Alfhildem, filiam Gandalfi, nepotis Alfi vel Finnalfi, Alfheimorum in Norvegia Regis, qvæ illi Ragnarem Lodbrochem, celeberrimum poſtea Regem, peperit. Notabilem de Hringo locum habet *Olafi Tryggvini vita*, qvam in binis membranis poſſidet amiciſſimus mihi Arnas Magnæus. Illum, licet prolixiorem, integrum hic exſcribam: þa er
„ Sigurdr Ringr, fadir Ragnars Lodbrokar, var konungr
„ yfir Sviavelldi oc Danavelldi, oc hann hafdi fridat
„ hvartveggia rikit, oc ſett yfir ſkattkonunga oc Jarla,
„ þa mintiz hann þeſs rikiſs er Haralldr Hillditonn
„ frændi hans hafdi att i Englandi, oc fyrir Haralld I-
„ varr enn Vidfadmi. En þat riki hofdu þa Enſkir kon-
„ ungar. het ſa Ingialldr er þa red fyrir, oc er ſva ſagt
„ at hann væri brodir Veſtr-Saxa konungs. Ingialldr var
„ rikr konungr. Ringr konungr baud ut leidangri mi-
„ klum af riki ſinu oc for veſtr til Englandz. En er
„ hann kom til Nordimbralands, beiddi hann ſer vid-
„ toku, geck þar þa undir hann margt folk. En er In-
„ gialldr konungr ſpurdi þat, þa ſamnadi hann ſaman
„ her miklum, oc for i mot Ringi konungi, oc attu þeir
„ ſaman nockurar orroſtur. En i ſidarſtu fell Ingialdr
„ konungr oc Ubbi ſon hans, oc mikill luti lids þeirra.
„ Eignadiz þa Ringr konungr Nordimbraland, oc þar

med

med allt þat riki er att hafdi Ingialldr konungr. En „
adr Ringr konungr færi lidi ſinu veſtan af Englandi, „
ſetti hann skattkonung yfir Nordimbra land, ſa er nefndr „
Olafr. hann var ſon Kinriks þeſs er ſagt er at væri bro- „
durſon Moalldar Digru modur Ivars Vidfadma. for þa „
Ringr konungr aptr til rikiſs ſins. Olafr konungr red „
lengi Nordimbralandi, þar til er ſon Ubba konungs „
kom til rikiſs. ſa er nefndr Eava. attu þeir Olafr mar- „
gar orroſtur, oc i enni ſidarſtu flydi Olafr konungr, en „
Eava lagdi þa rikit undir ſik. Olafr konungr for þa til „
Sviþiodar a fund Rings konungs. ſetti Ringr konungr „
þa Olaf hofdingia yfir Jotland. var Olafr konungr len- „
gi ſidan þar skattkonungr, fyrſt Rings konungs, en ſi- „
dan Ragnars Lodbrokar. hann var kalladr Olafr En- „
ski. Hans ſon var Grimr Grae, er konungdom oc ri- „
ki tok eptir fodur ſinn. Grimr var fadir Audulfs Auſl- „
ga, er skattkonungr var a Jotlandi Ragnars Lodbrokar. „
Sonr Audulfs het Gormr, er enn var skattkonungr a „
Jotlandi. hann var kalladr Gormr enn heimski. *id eſt.* „
Sigurdus Hringus, Ragnaris Lodbrochis pater, Sveciæ „
& Daniæ Rex, poſtqvam utriqve regno pacem red- „
didiſſet, Regesqve tributarios ac Duces præfeciſſet, „
cogitare cœpit de regno illo qvod Haraldus Hilditann „
cognatus illius & ante Haraldum Ivar Vidfadmius „
in Anglia poſſederant; qvod regnum tunc temporis „
Anglicis regibus parebat. Ingialdo nomen erat Regi, „
qvi regnum iſtud tunc gubernavit; hic Occidentali- „
um Saxonum Regis frater fuiſſe perhibetur, ipſeqve „
potentiâ clarus. Hringus Rex collectis in regno ſuo „
copiis ingentibus in Angliam trajecit. Cumqve in „

 Nor-

„ Northumbriam veniret, incolas monere cœpit, ut
„ debitum ſibi obſeqvium præſtarent; multiqve ſe ei
„ ſponte ſubdiderunt. Ingialdus Rex hoc audito gran-
„ dem exercitum collegit, Hringumqve adortus cum
„ eo aliqvoties conflixit. Ultimo prælio Rex In-
„ gialdus cum filio Ubbio & magna militum parte cæ-
„ ſus eſt. Qvo facto Northumbria & inſuper totum il-
„ lud regum qvod Ingialdus poſſederat, in Hringi Re-
„ gis poteſtatem pervenerunt. Qvi anteqvam copias
„ ſuas ex Angliâ educeret, Northumbriæ tributarium
„ Regem præpoſuit, nomine Olafum, cujus pater Kin-
„ ricus filius fuiſſe dicitur fratris Moaldæ Craſſæ, qvæ
„ Ivaris Vidfadmii mater erat. Hringus Rex in regnum
„ ſuum rediit, Olafus vero Northumbriæ diu præfuit,
„ donec Ubbii Regis filius, nomine Eava, regnum illud
„ invaderet. Olafus cum eo multa prælia geſſit, qvo-
„ rum ultimo victus aufugit, Eava vero regnum ſibi
„ ſubjecit. Olafus in Sveciam ad Hringum Regem ſe
„ contulit; qvi eum Jutiæ præfecit. Olafus ibi
„ tributarius Rex diu fuit, primò ſub Hringo Rege
„ & deinde ſub Ragnare Lodbroche. Hic Olafus Anglus
„ dictus eſt. Ejus filius erat Grimus Cineraceus (Canus)
„ qvi Regium nomen regnumqve poſt patrem accepit.
„ Grimus pater fuit Audulfi Robuſti, qvi Jutiæ Rex e-
„ rat, tributarius Ragnari Lodbrochi. Audulfi filius e-
„ rat Gormus, qvi etiam Jutiæ tributarius Rex fuit;
„ hic Gormus Stultus dictus eſt.

Ex hoc Sigurdo Hringo *Saxo* binos homines fecit; qvorum unum, ſuppreſſo prænomine, Ringonem vocat, Ingeldoqve Sveciæ Rege ac Haraldi Hilditannis ſo-

rore

rore natum esse lib. VII. scribit: atqve cum avunculo Haraldo acri illo prælio, qvod nos Bravallense vocamus, conflixisse libro VIII. perhibet. Alterius gesta libri IX. initio recenset, qvem vero nomine Syvardum Ring vocat & Ragnarem Lodbrochem genuisse rectè scribit. Verum graviter hic errat Saxo. Etenim unus idemqve erat Hringus vel Ringo, Ragnaris Lodbrochis pater, cum illo, qvi Haraldum Hilditannem vicit, veluti id ante nos rectè observavit literisqve tradidit Doctissimus *Arngrimus*, qvi & Saxonis de Syvardi Ringi paterno genere hallucinationem annotare non omisit. Verba ejus *Stephanius* Prolegom. ad Not. in Saxon. Cap. XXII. talia exhibet: Libro Septimo Historiæ Danicæ Saxo commemo- „
rat Ringonem qvendam, Inghaldi filium, qvi Ha- „
raldum Hyldetand prælio victum occiderit. Ille autem „
Ringo, Haraldi Hyldetandi victor, fuit Sigvardus Ring, „
Lodbrochi pater, nostris id passim asserentibus. Id „
qvod etiam Saxo nobiscum fatetur imprudens, eodem „
nomine loci in qvo depugnatum est; qvem Vvellejus „
Danicè vertit Bravelse, (*legendum* Bravelle) ut nos. E- „
undem hunc Sigvardum Ring affirmat Saxo natum „
patre Sigvardo qvodam Norvego Lib. IX: sed neu- „
trum verum est. Etenim Sigvardus Ring, Lodbro- „
chi pater, parentem habuit Randverum nomine, de- „
bellavitqve patruum Haraldum Hyldetand, in loco „
Braffvellse, (*& hic legendum* Bravelle). Itaqve hic Sa- „
xonem sibi contrarium judico, eundem Ringonem „
nunc Inghaldi, nunc Sigvardi filium statuentem.

Monstrato ita Ringonem, Haraldi Hilditannis victorem, & Syvardum Ringum, Ragnaris Lodbrochis

patrem,

patrem, unum eundemqve hominem esse, operæ pretium erit inspicere, an Reges isti, qvi inter hos duos Ringones, vel Ringos, apud Saxonem comparent, genuini sint aut justo ordine collocati.

Horum primus sese Olo offert, qvem Scaniæ à Ringone primò præfectum esse Saxo scribit: mox reliqvas Daniæ partes procerum studiis nactum, Hethæ, bellatrici virgini, Jutiam sub tributi conditione concessisse; qvam Slesvicum condidisse, ac à suo nomine *Hethæby* appellasse *Svaningius* in Chronologiâ Danicâ ad annum Christi CCCXXVI. & alii Danicarum rerum Scriptores tradunt. Olonem tandem post varias res strenuè gestas, qvæ ei *Vegeti* cognomen dederint, à Starcado, cum corpus balneo ablueret, nefariè occisum esse Saxo perhibet. Hic Olo, non secus ac Haldanus Bierggrammus ex duobus diversis hominibus à Saxone compositus est, prout superius libri hujus Capite V. diximus. Nam illud qvod à Hringo, Haraldi victore, parti Daniæ præfectus sit, Olafo Anglo competit, cujus nuper mentio facta. Illum enim Sigurdus Hringus Jutiæ præfecit. *Vegeti* vero cognomen & cædes per Starcadum illata, in Olium Fridleifi Tertii filium, uti antea dictum est, apprimè qvadrant, qvi à Starcado qvidem interfectus est: an in balneo, non liqvet. Armodum certè, Regem, à Starcado nefariè in balneo occisum nostrates commemorant, qvi ab hoc Olio planè diversus est. De Hethâ obiter monendum, Hethæbyensis urbis nomen ab eâ derivatum non videri, sed potius a vocula *Heide*, qvæ *desertum* denotat, eò qvod forte prope desertum qvoddam sita fuerit.

Olonis, ex pluribus, ut apparet, hominibus conflati, Omun-

Omundus nec filius nec hæres esse potest. Duos ei filios Saxo assignat, Syvardum & Buthlum, qvorum natu majorem Syvardum patri in Daniæ Regno successisse scribit, Buthlo in tenerâ ætate constituto, qvem tamen ad Daniæ sceptra postea pervenisse tradit. Nostrates Omundum & Syvardum penitus ignorant, qvos universales vel supremos Daniæ Reges non fuisse, ex iis, qvæ de Sigurdo Hringo superius dicta sunt, abunde patet.

Ad Buthlum qvod attinet, is neqve Omundi filius erat, nec unqvam Danica sceptra gessit. Saxoniæ Regem fuisse nostrates innuunt, Sigurdo Hringo circiter coævum, cujus neptem Aslaugem Ragnar Lodbroch, Sigurdi Hringi filius, uxorem duxit, uti ex Tabula genealogicâ libri hujus Cap. III. pag. 251. superius positâ, videri potest.

Jarmericum Syvardi filium patruo Buhtlo regnum eripuisse *Saxo* scribit. Is licet alieno schemate obnuptus hic exhibeatur, facilè tamen à nobis cognoscitur. Etenim Bicconis insidiosa consilia, qvæ Svanhildam (malè in Saxonis,qvos habemus, libris *Svvavilda* dicitur) ad mortem sub pecudum ungulis perferendam condemnarunt: reginæ ejusdem raræ venustatis forma, qvæ qvadrupedum impetum refrenavit: inplumis accipiter & mutilatum Jarmerici corpus nostris non minus qvam Saxoni nota sunt. Extat enim in *Ragnaris Lodbrochis Vitâ* prolixa hujus rei historia; binæ insuper tragœdiæ in Odarum collectione illâ, qvam *Sæmundi Eddam* vocant, comparent, qvæ poëtico artificio idem complectuntur. Nos rem, uti gesta esse dicitur, compendio enarrabimus.

Sigurdus qvidam præ omnibus prisci seculi heroibus à bellica fortitudine celebratur; qvi ab occiso serpente, Fafnere dicto, *Fafnisbanius* vel Fafnericida vulgò cognominatur. Is cum Saxoniæ Regis sorori, Brynhildi Budlinæ, fidem conjugalem dedisset, filiam ex eâ suscepit Aslaugem, Ragnaris Lodbrochis deinceps uxorem. Relictâ deinde Brynhilde, Giukii, potentis ad Rhenum Regis, filiam, Gudrunam nomine, sibi sociavit; Brynhildem verò uxoris suæ fratri Gunnari matrimonio jungendam curavit; qvæ Sigurdi inconstantiâ & uxoris rivalis invidiâ æstuans, maritum in illius necem accendit, perpulitqve eò, ut illum, periculi securum, per insidias tolleret. Qvo facto Brynhildis ipsa, indomiti amoris impetu vesana, nec desiderii illius ultra patiens, sibi manus intulit, ut rogi ejusdem particeps sola Sigurdi amplexibus post mortem frueretur. Gudruna, Sigurdi vidua, postea nupsit Atlio Budlii filio, Brynhildis fratri, Saxoniæ Regi. Hic cum conjugis fratres, Gunarem prædictum & Hognium (patronymico vel gentili nomini *Giukungos* vulgò dictos) insidiis circumventos, per varios cruciatus necasset, Gudruna in fratrum ultionem proprios filios, qvos ex Atlio susceperat, occîdit, & patri epulandos apposuit. Occiso deinde marito aulam illius incendit, seqve tandem ipsam in mare præcipitem dedit; qvod ei majorem, qvam ipsa optavit, gratiam fecit. Etenim qvæ submergi in votis unicè habuit, undarum æstu ad peregrinum littus incolumis delata est. Regnabat ibi Rex qvidam, Jonacus nomine, qvi Gudrunam, celeberrimam sui seculi reginam (scelera enim qvæ perpetraverat, iisve similia, virtutis & fortitudinis nomine tunc voca-

cabantur) memoratoqve casu in ditionem ejus deportatam, postremo uxorem duxit, atqve ex illa tres filios suscepit, Hamderem, Sorlium & Erpum. Tandem Jormunrecus Potens (id enim cognomen, tum à thesaurorum opulentia, tum etiam ditionis amplitudine consecutus est) filiam Gudrunæ ex primo conjugio natam, Svanhildem nomine, sibi matrimonio dari petivit & impetravit. Jormunreki filius fuit Randver (*Saxoni* perperam Broderus) qvi legationis illius munere fungebatur. Ei sponsam domum ducenti Bicco (qvem Regiam virginem expetituro pater comitem dederat) svasit, ut qvam patri pactus erat sponsam, ipse duceret, seni Regi tam teneram ætatem non convenire, sed virgineis amplexibus juvenilem copulam deberi affirmans. Malo consilio juvenis auscultans, paternam sponsam de amore sollicitavit. Et illa juvenem seni præferre visa est. Attamen Jormunrecum adeunt: cui qvid in itinere actum sit Bicco protinus revelat. Jormunrecus tantâ filii perfidia ad iram excitatus, illum laqveo adjudicat. Mox ad supplicia rapitur Randver, qvi antè qvam infelici affigeretur stipiti, deplumatum accipitrem ad patrem perferri curavit; qvi orbitatis suæ hac ratione commonefactus, per nudatam volucrem regnum præsidio vacuum adumbrari videns, post necem filii tandem resipuit. Mœrorem deinde ex orbitate contractum in furorem vertens, Svanhildem eqvinis ungulis ad internecionem conterendam supposuit; qvæ tanta visus acrimonia, & luminum continua mobilitate vibrantium fulgore polluisse dicitur, ut metu perculsa animalia propius accedere formidaverint, nec prius eam adorta sint,

qvam, cypertâ facie, vividus ille oculorum fulgor abſconderetur. Hæc ubi Gudruna Svanhildis mater cognovit, filios ad ſororis ultionem exſeqvendam anxiè ſollicitavit. Eunt itaqve domo in Jormunrecum armati. In itinere vero Sorlius & Hamder Erpum fratrem natu minimum rogant, qva fide & promtitudine illis ſit ſuccurſurus? Reſpondet ille, ſe tantam iis opem & ſubſidium laturum, qvantum manus pedi aſſoleat. Parum id fratribus videbatur, ac itaqve eum tanqvam inutilem interfecerunt. Paulo poſt eorum alter, pede vacillante in lapſum inclinans, manu in terram demiſſâ caſum inhibuit, unde manum pedi ſubveniſſe doctus, nimis ſerò ſe fratremqve de Erpi cæde incuſavit. Tandem ad Jormunreki penates ventum eſt; qvem ſecure dormientem deprehendentes, cubiculum ejus mox ingreſſi ſunt, alterqve manus alter pedes ei amputavit. Ceterum priusqvam eum penitus occidere poſſent, ab aulicis circumventi, lapidibus ad necem usqve obruebantur. Cumqve undiqve circumfuſam multitudinem conſpicerent, alter eorum dixiſſe fertur: Jormunreco nunc caput præciſum eſſet, ſi Erpus viveret. Hæc ferè ſunt, qvæ noſtrates de Jormunreco ſeu Jarmerico habent; unde nemo colliget, eum in Daniâ rerum potitum eſſe. Et fruſtra illum inter Daniæ Reges collocari, inferius patebit, ubi illius hiſtoriam paulò accuratius examinabimus.

Broderum (qvi noſtratium Randver eſt) Jarmerico patri ſucceſſiſſe Saxo tradit. Noſtrates eum ante extremum patris caſum, infelici morte periiſſe tradunt. Et ſi vel maxime patri ſupervixiſſet, Daniæ regnum, qvod patri nunqvam paruit, hæreditario jure occupare non potuit.

Bro-

Brodero Syvaldum *Saxo* ſubjungit, nomine tantum ſibi notum. Huic Snionem filium ſucceſſiſſe ait; in cujus hiſtoria id præ ceteris notabile occurrit, qvod illius tempore Longobardi è Dania exierint, qvi poſt tot itinerum anfractus & mille laborum moleſtias Italiæ partem poſtea occuparunt. Nos qvemadmodum Syvaldum illum planè ignoramus, ita pro certo aſſerere non audemus, unde Snionem ſuum Saxo acceperit. Aliàs in noſtris antiqvitatibus commemoratur *Snær*, vel, uti aliâ dialecto effertur, *Sniar*, (in *Chronici Snorrini* verſione Danicâ *Snio* dicitur) antiqviſſimus Finnlandiæ Rex, qvi circa Chriſti nati tempora vixerit. Hujus nomen an Saxo mutuatus fuerit, Regumqve Daniæ catalogo inſeruerit, exactè ſciri neqvit, cum ex Finnlandiæ illius Regis geſtis nihil habeamus, qvod cum Saxonis relatione hic conferri poſſit. Id pro certo habemus, Longobardorum exitum nihil ad Snionis tempora pertinere, qvippe qvi fixas in Italiâ ſedes habuerunt ante id tempus, qvo Haraldum Hilditannem & Sigurdum Hringum celebri illâ Bravallenſi pugnâ conflixiſſe conſtat; cujus pugnæ æra ſupra annum Chriſti, qvem libri hujus Cap. II. ſuperius poſuimus, parum aut nihil exaltari poteſt, genealogiis & aliis rerum circumſtantiis id firmiter monſtrantibus. Nec, ſi vel maximè Saxonis veſtigia premamus, iſta Longobardorum ſub Snione emigratio abſurditate caret. Etenim Longbardi, uti ex indubitatæ veritatis ſcriptoribus conſtat, circa annum Chriſti DLXVIII. è Pannoniâ in Italiam tranſierunt, ibiqve regnum fundarunt, qvod usqve ad Caroli Magni tempora XVII. Regibus, ſibi ſuccedentibus, ſtetit. In Dania vicis-

ciſſim, ſecundum Saxonem, inter Snionem & Gotricum, Carolo Magno, ut vult, coævum, tres tantum Reges, Biorno, Haraldus & Gormo, regnarunt, qvi unâ cum Snione & Gotricô ultra CLX. annos regnare non potuerunt, ut eâ ratione Longobardorum è Daniâ emigratio in ſeculum ſeptimum cadat; qvod qvam abſurdum ſit, nemo non videt: tunc enim bellax iſte populus LXX. circiter annis qvietâ Inſubriæ poſſeſſione gaviſus fuerat; ut de tempore, qvod ab eorum emigratione ad ingresſum in Italiam defluxit, nihil dicatur. Sed opponet forte aliqvis, fruſtra nos ex paucitate Regum inter Snionem & Gotricum, de Snionis ætate ac Longobardorum emigrationis ærâ argumentari: cum doctorum conſenſu ingenti hic annales Danici hiatu laborent; Snionis itaqve ævum longè altius extolli poſſe, imò in tantum, ut ſubſeqventia tempora lento illi & flexuoſo Longobardorum itineri abundè ſufficiant. Nos eqvidem communes iſtas Daniæ ſcriptorum de magna annalium ſuorum lacunâ qverelas non ignoramus, qvibus & haut parum ipſi moveremur, niſi earum fundamentum nobis tam benè conſtaret. Nempe animadverterunt docti illi viri, id qvod nos nuperrimè in Saxone notavimus, qvatuor ſcilicet Regum ætatem non ſufficere Longobardorum his è terris in Italiam migrationi, & ducentis inſuper annis, qvibus uſqve ad Carolum Magnum in Italiâ regnârunt; hos autem ſub Snione exiiſſe indubitanter crediderunt; itaqve Snionis æram exaltandam eſſe arbitrati ſunt, ut tempus, qvod inter eum & Carolum Magnum intercederet, rerum Longobardicarum capax eſſet; unde annales Danicos ingenti defectu hic laborare omninò ſeqve-

ſeqvebatur. Nos, ut verum fateamur, cauſam non videmus, cur Saxonis iſta relatio de Longobardorum ſub Snione exitu, majorem qvam ſæpedicti Snionis & ſubſeqventium qvatuor Regum ſucceſſiones, fidem mereantur; neqve enim Saxo de rerum Danicarum hiatu vel verbulum hìc habet; ſed Reges iſtos continuo ordine regnaſſe innuit. Qvod autem dicta relatio à temporum ratione adeo diſcrepat, id minus, credo, mirabitur is, qvi è diligenti Saxonis lectione deprehendet, plura iſtiusmodi in illius opere inveniri, qvæ accuratius examinata ſecum nonſatis conveniunt. Sed de Snione hìc diſſerendi finis erit; qvem nos eò magis ex Daniæ Regum albo expungendum eſſe ſtatuimus, qvo minus in eorum ſerie aliqvid hic deſideramus.

Snione à ſceptris Danicis remoto, de Biorno & Haraldo, qvos poſt eum ſucceſſivo ordine regnaſſe Saxo ait, parum ſolliciti ſumus; qvippe qvorum ſola nomina ſine ullâ benè vel ſecus geſtarum rerum memoriâ extant. Si qvis eos in Ducum vel heröum ordinem redigere voluerit, nos non obnitemur: at locum iis inter Daniæ Reges dare, per Sigurdi Hringi, potentis monarchæ, præſentiam non licet.

Seqvitur apud Saxonem Gormo, naturalium, ut ille ait, &, ſi Diis placet, Theologicarum rerum diligens ſcrutator. Illius tota hiſtoria binis navigationibus abſolvitur, qvarum priorem ipſe, ductu Thorkilli cujusdam, ad Geruthum, ingentis magnitudinis gigantem, in ſeptentrionis remotiſſima ſuſcepiſſe perhibetur; alteram dictus Thorkillus Gormonis juſſu peregiſſe dicitur, ad inveſtigandum Ugarthilocum, magnæ apud dictum Regem

gem

gem existimationis Deum. Pericula, qvæ in navigationibus hisce occurrisse dicuntur, varias monstrorum formas, & mille dæmonum insultus referre piget. Adeo enim illæ rerum circumstantiæ fabulosæ sunt, ut non satis mirari qveam, Saxonem virum alias doctum, tam absurdas relationes operi suo innectere voluisse. Et certè nihil nisi Poëtarum fabulas nobis scriptor iste hic exhibet. Legantur *Eddæ* Mythologiæ XXXVIII. & tres seqventes, de Thoris & Utgardalokii certaminibus; item LVII. qvæ de Thoris ad Geirraudum itinere agit. *Thylenses* (qvo nomine Saxo hic, uti aliàs, Islandos vocat) hoc tempore in rerum naturâ non extitere, insulâ eorum incultâ adhuc jacente, qvemadmodum nuper dictum est. Exeat igitur Danicorum collegio Regum Gormo, cujus historia in totum fabulosa est, & nomen ab inseqventium Gormorum aliqvo desumtum, fortè illo, qvi Stulti cognomen gessit, & Knutum Expotititium adoptavit; de qvo inferius plura dicentur.

Post Gormonem Gotricum filium regnasse Saxo tradit, qvem & Godefridum alio nomine appellatum esse, ac cum Carolo Magno Francorum Rege inimicitias exercuisse perhibet: mirâ personarum, nominum, gestorum, temporum, ditionumqve confusione. Gotrici historia extat, à nostratibus conscripta, ac Upsaliæ in Sveciâ cum Clariss. Verelii Notis anno MDCLXIIII. edita; ubi ea, qvæ Saxo de Gotrici in Refum (qvem *Thylensem* seu Islandum vocat, errore è superioribus manifesto) liberalitate habet, eodem ferè modo occurrunt. Fuit autem Gotricus ille, non Daniæ, sed Vestro-Gothiæ Rex, aut verius Regulus, Carolo Magno seculis aliqvot antiqvi-

or,

or, uti ex memoratæ historiæ contextu liqvet. Cum Gotrico illo nihil commune habet Godefridus Daniæ Rex, memorati Caroli hostis. Sed neqve is ad hæc tempora rectè à Saxone refertur, qvippe qvi circa annum Christi DCCC. vixit, ac itaqve Ragnare Lodbroche tempore inferior erat, uti ex seqventibus manifestum fiet.

Gotrico vel Godefrido Olavum filium successisse Saxo perhibet; atqve pòst eum ad sceptra Danica Hemmingum pervenisse. Verum ex Francorum indubitatæ veritatis scriptoribus, eosqve secuto *Adamo Bremense* constat, Godefrido immediatè successisse Hemmingum; qvâ ratione Olavus hìc excluditur. Ceterum qvemadmodum Godefridus infra Ragnarem Lodbrochem collocandus est, ita successori illius Hemmingo inferior adhuc locus debetur. Hemmingum cum Cæsare Ludovico (puta Pio, Caroli Magni filio) pacem iniisse Saxo scribit; qvam non inter Hemmingum & Ludovicum, sed inter eum & Carolum Magnum conclusam esse ex melioris notæ scriptoribus certum est. Et sanè, res istas, qvæ hujus ævi Danorum Regibus cum Imperatoribus Francicis fuere, parùm concinnè Saxo tractat, ubi Godefridum Carolo Magno terrorem incussisse primò memorat, deinde Olavi Godefrido, ut vult, geniti successorem Hemmingum pacem cum Cæsare Ludovico composuisse ait, & tandem Gótrici, qvi ei cum Godefrido idem est, pronepotem Ragnarem, post magnas res gestas, filiorum jamtum adultorum auxilio prædictum Imperatorem Carolum, imperii sui finibus immorantem, profligasse scribit; qvæ qvomodo cohæreant, nemo non videre potest.

Hactenus Reges illos, qvos à pugnâ Bravallensi & Ringonis, qvi Haraldum Hilditannem illâ vicit, tempore, usqve ad Syvardum Ringum, Ragnaris Lodbrochis patrem, in Dania rerum potitos esse Saxo perhibet, examinavimus, simulqve monstravimus, nullos eorum ad hæc tempora pertinere, imò paucissimos ex iis inter Daniæ Reges rectè numerari. His itaqve loco motis Ringonem Haraldi Hilditannis victorem, qvem pro genuino Daniæ Rege superius agnovimus, immediate excipit Syvardus Ringus, Ragnaris Lodbrochis genitor; idqve rectè, cum bini hi Ringones vel Ringi unum eundemqve hominem constituere debeant: Sigurdum nempe Hringum, qvi uti superius dictum est, post cæsum prælio Bravallensi Haraldum Hilditannem Daniæ Rex factus est, & ex Alfhilde Gandalfi filiâ Ragnarem Lodbrochem genuit, qvi, Aslaugem, Sigurdi Fafnericidæ & Brynhildis Budlinæ filiam, uxorem postea duxit, & Daniæ regni habenas gloriosè diu moderatus est.

CAPUT IX.

Qvo dictorum nonnulla illustrantur, objectionesqve qvæ in contrarium adferri possunt examinantur.

Ex iis, qvæ de Sigurdo Hringo, Sigurdo Fafnericidâ, Brynhilde Budlinâ, Gunnare & Hognio, Giukungis, sororeqve illorum Gudrunâ Giukii filiâ, proximo Capite diximus, satis apparet, omnes illos eodem tempore vixisse. Nos libri hujus Capite II. Sigurdi Hringi, filiiqve ejus Ragnaris (qvi Sigurdi Fafnericidæ filiam Aslaugem in matrimonio habuit) ætatem in se-

ſeculum à nato Chriſto VIII. retulimus, unde prædictum Faſnericidam, Brynhildem, ac Giucungos (i.e. Gunnarem & Hognium Ginkii filios) iisdem temporibus vixiſſe ſtatuendum erit. Nec Jormunrecus, ſi vera ſunt, qvæ ex *Ragnaris Lodbrochis hiſtoriâ* de eo nuper attulimus, ſupra hæc tempora exaltari poteſt. Etenim Svanhildis, qvam is ſibi deponſatam necari curavit, filia fuiſſe dicitur ejusdem Sigurdi Faſnericidæ, ſororqve, ſed natu minor, Aslaugis, qvam in tenerrimâ adhuc ætate conſtitutam Ragnar Lodbroch ſecundis ſibi nuptiis ſociavit; qvâ ratione, illa qvæ circa Svanhildem & Jormunrecum acta eſſe perhibentur, regnante in Daniâ Ragnare, imò haut exiguo tempore rerum potito, accidiſſe oportet. Ceterùm ſunt nonnulla, qvæ hìc contra calculum noſtrum & prædictorum hominum ſynchroniſmum adferri poſunt. Et primò qvod Jormunrecum attinet, ingentem ſcrupulum movet *Jornandes*, qvi Rer. Getic. Capite XXIIII. refert Ermanaricum Oſtro-Gothorum Regem mulierem qvandam, *Sanielh* nomine, ex gente Roxolanorum, pro mariti fraudulento diſceſſu, eqvis ferocibus alligari, ac ea ratione divelli feciſſe, fratresqve ejus *Sarum* & *Ammium* in illius rei vindictam Ermanaricum adortos eum graviter vulneraſſe.

Hìc ſanè Jornandes eandem cum noſtris hiſtoriam referre videtur: nam *Ermanaricus* & *Jormunrecus* (Saxo *Jarmericum* vocat) eadem planè ſunt nomina; *Sanielh* à *Svanildis* vocabulo parùm differt, nec magis *Sarus* à *Saurlii*, vel *Ammius* ab *Hamderis* nominibus abludunt; ſupplicii præterea genus idem fere Jornandi ac noſtris memoratur, & fratres ſororis necem in Rege ultos utriqve refe-

 runt.

runt. Itaqve si Svanhildis illa, à Jormunreco vel Ermanarico enecata, Sigurdi Fafnericidæ filia fuit, illius ætas non in seculum VIII. uti nuper diximus, sed Qvartum incidit; refert enim Jornandes Ermanaricum ex vulnere per Sarum & Ammium accepto corporis ægritudinem contraxisse, cujus imbecillitatis occasione moti Hunni in Ostrogothos irruptionem fecerint, ipse verò Ermanaricus tam vulneris doloribus qvam Hunnorum incursionibus mox succubuerit, vitæqve finem fecerit, anno ætatis suæ centesimo decimo; qvod circa annum Christi CCCLXXVI. accidisse ex *Orosio* discimus, qvi dictam Hunnorum in Gothos expeditionem anno Valentis Imperatoris XIII. (id est Christi CCCLXXVI.) contigisse scribit.

Sed & plura sunt, qvæ Sigurdum Fafnericidam seculo Octavo antiqviorem fuisse innuunt. Genealogiam, qvâ ab Odino Upsalensi qvinqve tantum gradibus removetur, *Floanorum historia* exhibet. Verba illius hæc sunt:
„ Sidan feck Halfdan Konungr Ragnhilldar dottur Sigurdar Konungs Hiartar. Aslaug var modir Sigurdar Hiartar, dottir Sigurdar Orms i Auga, Ragnars sonar Lodbrokar. Modir Sigurdar Orms i Auga var Aslaug dottir Sigurdar Fafnisbana, Sigmundar sonar, Vaulsungs sonar, Rera sonar, Sigars sonar, Odins sonar er red fyrir Asgardi. Modir Aslaugar var Brynhilldr Budladottir.
„ *h. e.* postea (*i. e. post prioris uxoris obitum*) Halfdanus Rex (*Niger, Haraldi Pulchricomi pater*) in matrimonium accepit Ragnhildem filiam Sigurdi Cervi Regis. Mater Sigurdi Cervi erat Aslaugis, filia Sigurdi Angvioculi, filii Ragnaris Lodbrochis. Sigurdi Angvioculi ma-

mater erat Aslaugis, filia Sigurdi Fafnericidæ, filii „ Sigmundi, filii Vaulſungi, filii Rerii, filii Sigaris, filii „ Odini Asgardiæ Domini. Aslaugis mater erat Brynhildis Budlii filia. „ „

Vixit ſeculo Sexto, Solvio Sveciæ Regi (de qvo libri hujus Caput II. Pag. 237. videatur) ſynchronus, Hrocus Niger, cujus carmina in *Halfi Regis vitâ* adhuc leguntur. Illis Hrocus Domini ſui, memorati Halfi, ejusqve militum laudes prolixè canit, ac inter alia ſic inqvit:

Einn viſſa ek
iafnſniallan gram
Sigurd Konung
at ſolum Giuka. *h. e.*

Unicum novi Halfi militibus *virtute parem Regem, Sigurdum nempe regem in palatiis Giukii.* Sigurdum Fafnericidam hic indigitari indubium eſt, ut ea ratione Hroco antiqvior fuiſſe debeat.

Volundi, Aulrunæ Kiaris Vallandiæ Regis filiæ mariti, mentionem facit Oda qvædam, libro, qvem *Sæmundi Eddam* vulgò vocamus, comprehenſa, ac *Volundarqvida* dicta. Hunc ut ibi dicitur, Nidudus, Nericiæ Svecicæ Rex, (*Theodorici de Berna vita* Nidungum vocat, Jutiæqve Regem facit) inventâ inter res ejus magnâ annulorum aureorum multitudine, compedibus impediri fecit, ac de ſurrepto ſibi auro cum illo expoſtulavit. Verba, qvibus ad Volundum loqvens introducitur, hæc ſunt:

Kalladi nu Nidudr
Niára drottinn,
hvar gaztu Volundr
viſi Alfa
vara aura

i Ulfdolom.
Gull var þar eigi
a grana leido,
fiarri hugda ec vort land
fiollom Rinar. *h. e.*

Qvæsivit tunc Nidudus, Nericiorum dominus: qvomodo, tu Volunde, Alforum sapientissime, metallum nostrum Ulfdalis na-ctus es? Non ibi in Granii via aurum jacuit, & nostram regionem à Rheni montibus remotam putavi. Nil certius est, qvam sermonem hic esse de auro illo, qvod Sigurdus Fafnericida, occiso serpente Fafnere, nactus esse, & Granio, insignis præstantiæ eqvo, avexisse in *Eddâ* & *Ragnaris Lodbrochis vita* perhibetur. At Aulruna, qvantum ex veteribus genealogiis colligi potest, ante seculum VIII. vixit. Stemma illius *Origines Norveg.* tale exhibent.

Nor, Norvegiæ Eponymus.
Raumus, Raumarikiæ eponymus.
Hringus, Hringarikiæ eponymus.
Halfdanus Grandævus.
Audius Vallandiæ (Galliæ partis) Rex, cujus posteri Audlingi dicti sunt.
Frodius.
Kaar (*rectius* Kiar).
Aulruna.

Tandem *Theodorici de Berna vita* in præfatione, Sigurdum Fafnericidam, ceterosqve, qvos memorat ei coævos heroas brevi post Constantini Magni tempora floruisse disertis verbis ait.

Giucungorum nomen invariatum ferè occurrit apud *Paulum Diaconum* Rer. Longobard. lib. I. Cap. XIIII. ubi ita scribit: *Mortuis interea Ibor & Ayone Ducibus, qvi Longobar-*

gobardos à Scandinavia eduxerant, & usqve ad hæc tempora rexerant, nolentes jam ultra Longobardi esse sub Ducibus, regem sibi ad ceterarum instar gentium statuerunt. Regnavit igitur super eos primus Agelmundus, filius Ayonis, ex prosapia ducens originem Gungincorum, *qvæ apud eos generosior habebatur.* Nostri nullos Giucungos agnoscunt priores Gunnare & Hognio Giukii filiis, qvorum sororem Gudrunam Sigurdus Fafnericida in matrimonio habuit: qvos antiqvissimis temporibus vixisse oportet, si ab iis *Gungincorum* nomen in posteros derivatum sit; nam Agelmundus, qvem ex Gungincorum prosapia fuisse Paulus hic dicit, regnare cœpit anno Christi CCCLXXXIX. velut ex *Prosperi Aqvitanici* Chronico *Calvisius* docet.

Nunc ad objectiones hasce respondebimus, ordine retrogrado procedentes. *Giucungorum* vocabulum an cum *Gungincorum* nomine idem sit, nos in medio relinqvimus. Et si vel maximè idem esse statuamus, id nostro calculo parum officit. Etenim Ginguncorum stirps Giukium illum, unde nostrates Giucungos derivant, aliqvot seculis præcedere potuit, licet id in historiis omissum sit; unde scriptoribus nostris hallucinandi occasio forte data est, familiæ originem ad posteriorem huncce Giukium referentium, qvæ longe antiqviori heroi, illi cognomini, debebatur. Et plures in eadem familia Giukios fuisse apparet ex prologo in Odam *Godrunarqvida* inscriptam, qvæ Sæmundi Eddâ continetur, ubi prædicti Hognii, Giucungorum unius, filius Giukius, avi nomen referens commemoratur. Sic in cognatâ Giucungis Budlungorum gente, qvam libri hujus Cap. III. pag. 251, exhibuimus, bini occurrunt Budlii: unus Brynhil-

hildis & Atlii pater, Giukio huic noſtro coævus, & alter qvi illius abavus erat. Qvod ſi cui hæc reſponſio minus probetur, dici poterit, Gungincorum & Giucungorum nomina vocibus qvidem concordare, ſed diverſis gentibus competere, non ſecus ac in *Audlingorum* & *Adelingorum* familiis factum videtur, qvarum priorem nos ex *Originibus Norvegiæ* nuper attulimus, poſteriorem (*Adelingorum* nempe) *Paulus Diaconus* lib. I. Cap. XXI. eumqve, ut apparet, ſecutus *Gotfridus Viterbienſis* Chronic. Part. XVII. exhibent (in nonnullis Pauli editionibus *Lithingorum* perperam vocatur) qvæ bina familiarum nomina, licet ſono ſimillima, uni eidemqve genti nemo tutò applicabit. Sic binas *Skioldungorum* familias à ſe invicem diverſas, antiqvitates ſuppeditant, nobis libri hujus Cap. III. pag. 245. ſuperius memoratas. Harum prior vetuſtiſſimorum Daniæ Regum eſt, & à Skioldo Odini filio deſcendit: poſterior à Skioldo Halfdani Grandævi nepote derivatur, qvam *Origines Norveg.* ad Haraldi uſqve Pulchricomi tempora deducunt.

Qvæ de Sigurdi Fafnericidæ ætate in *Theodorici Bernenſis* vitâ habentur, nos nihil feriunt. Nam totum iſtud opus fabulam magis qvam hiſtoriam ſapit, ineptis relationibus ac antichroniſmis paſſim conſtans.

Nec gravioris forte ponderis argumentum eſt, qvod contra Sigurdi ætatem ex *Volundi Oda* attulimus. Etenim Odam illam fabuloſâ relatione maximè conſtare cuivis legenti manifeſtum eſſe poteſt. Præterea auctorem illius ignoramus; qvem tamen res, ante ſuum ævum, ut voluit, geſtas, verbaqve eorum qvi, ſecundum eum, rebus illis interfuere, carminibus ſuis illigaſſe apparet. Unde

ſuſpi-

ſuſpicari poſſumus, dictum auctorem, Sigurdo Fafnericidâ longè juniorem, illa de Sigurdo, ad majorem ſermonis ornatum, de ſuo addidiſſe, Nidudoqve applicuiſſe. Cujusmodi ornamenta ſcriptorum plurimi adhibere ſolent, iisqve, qvos loqventes introducunt, verba adſcribere, non qvæ dixiſſe eos noverunt, ſed qvæ oportunè dicere potuiſſe illis viſi ſunt. Tandem certum non eſt Aulrunam illam, de qvâ Volundi Oda agit, eandem eſſe cum illâ, cujus ſtemma nuper attulimus. Neqve enim in *Originibus Norvegicis* dicitur illam Volundo nupſiſſe. Et potuerunt qvidem Kiaris & Aulrunæ nomina in Audlingorum familiâ ultra Sigurdi Fafnericidæ tempora continuari, atqve à majoribus ad poſteros derivari, licet eos qvi poſt Aulrunam Originibus Norvegiæ memoratam vixerunt annotare vetuſtas neglexerit. Ita enim in Giucungorum & Budlungorum gentibus nepotes avorum nominibus inſigniti occurrunt, uti antea dictum eſt; et vel hodie plurimi majorum ſuorum nomina gerunt.

Majorem difficultatem Hroki Nigri carmen parit. Sed metuo ne interpolatio aliqva hìc intervenerit, cum certum ſit, Halfi Regis hiſtoriæ auctorem, qvi nobis carmen iſtud ſervavit, Hroco ſeculis aliqvot juniorem eſſe. Unde id ſolum chronologiam noſtram evertere non poſſe arbitramur.

Genealogia, qvam Floanorum hiſtoria exhibet, ſe ipſam evertit, ac itaqve poſitioni noſtræ nihil incommodi adfert. Haraldus Pulchricomus ibi nono gradu ab Odino diſtat; qvod ſi cum aliis illius genealogiis libri hujus Capite I. adductis, conferatur, ingentem hujusce defectum abunde monſtrat.

Ad Jormunrecum qvod attinet, diffitendum non

eſt multa in Jornandis & noſtrorum relationibus ſimilia deprehendi; ſed & ſunt ibi viciſſim nonnulla, qvæ ſecum invicem parum conveniunt: veluti qvod mulier illa Roxolanâ gente oriunda Jornandi, nobis vero in Germania nata eſſe dicitur. Jornandes ob diſceſſum à marito enecatam innuit; noſtri amoris in Jormunreki filium ſuſpectam periiſſe tradunt. Præterea noſtri Jormunrecum improlem obiiſſe volunt, cum Ermanarico Hunimundum filium ſupervixiſſe Jornandes [a] Cap. XLVIII. aſſerat. Interea mens eò inclinat, ut noſtratium Jormunrecum, non alium eſſe credamus, qvam Jornandis Ermanaricum, ac itaqve ea, qvæ noſtri de Svanhildis genere (nempe qvod Sigurdi Fafnericidæ & Gudrunæ Giukinæ filia, Aslaugisqve, Ragnaris Lodbrochis uxoris, ſoror fuerit) referunt, falſa eſſe: imò iſtas rerum circumſtantias pro effictis vel ſaltem incertis habendas, qvæ cum Jornandis relatione hic non conveniunt, cum is illas, ſi veræ ſint, magis qvam alia de Ermanarico ignorare vix potuerit, & deſcribere noluiſſe, à veriſimili abludat: noſtri autem narrationes ſuas non videantur haurire potuiſſe ex aliqvo auctore, cujus fides Jornandi præponderare debeat. Qvod ſi qvis omninò credere velit Ermanarici vel Jormunreki uxorem Svanhildem *(Sanielh)* Sigurdi Fafnericidæ filiam fuiſſe, ei bini Sigurdi Fafnericidæ ſtatuendi ſunt, unus qvi ſeculo VIII. vixerit, Sigurdo Hringo Daniæ Regi ſynchronus, & alter qvi Ermanarico coævus fuerit, qvartoqve vixerit ſeculo; id qvod prædicto Hroki Nigri carmini ſuppetias ferre poſſet, niſi *Giukii* ibidem mentio fieret. Vix enim fidem meretur, binos Fafnericidas, qvatuor circiter ſeculis abinvicem diſtan-

diſtantes, ſoceros habuiſſe, qvorum uterqve Giukii nomen geſſerit: licet ſimile qvid apud *Voſſium* de Orig. & Progreſſ. Idololatriæ lib. I. Cap. XXVIII. habeatur, ubi in prima Ægypti Dynaſtiâ Menæ filius Athethis, & multis poſt ſeculis ejusdem nominis patris filius, uterqve genitoris in imperio ſucceſſor occurrunt. Giucungos autem, Gunnarem & Hognium, Sigurdo Hringo coævos fuiſſe, ac una cum ſororis marito Sigurdo Fafnericidâ contra eum pugnaſſe in *Nornageſti Vita* memoratur. Qvod ſi qvis ulterius Svanhildis ſororem Ragnari Lodbrochi nupſiſſe velit, iſtum Ragnarem Ermanarico coævum fuiſſe oportet, diverſumqve omninò ab illo, qvi Sigurdi Hringi filius fuit, & ex Aslauge Sigurdum Angvioculum illiusqve fratres ſuſcepit. Nos priores illos Sigurdum Fafnericidam & Ragnarem Lodbrochem admittere qvidem non audemus; interea ex diligenti hiſtoriarum noſtrarum lectione multos deprehendimus, qvi diverſis temporibus viventes eadem ſimul nomina & cognomina geſſerunt; qvorum nonnullos hìc annotabimus. Audures Profundè Divites binæ occurrunt, una Ivaris Vidfadmii filia, Haraldi Hilditannis Daniæ Regis mater: altera Ketillis Flatnefi (i. e. Simi) Hæbudarum Principis filia, inter primos Islandiæ incolas numeratur. Haurdaknuti in Dania duo regnarunt; prior, Sigurdi Angvioculi filius, Gormi Grandævi Daniæ Regis pater fuit: poſterior Knuto Magno genitus, cui Magnus Bonus, Norvegiæ Rex, in ſceptra Danica ſucceſſit. Geirſtada-Alfi, vel Alfi Geirſtadenſes, duo occurrunt, duo itidem Halfdani Nigri; priores Haraldi Puchricomi pater & patruus fuere; poſteriores dictus Haraldus progenuit.

genuit. Hræreco Slaungvanbaugio natus est Haraldus Hilditann, qvi rursus alterum Hrærecum Slaungvanbaugium genuit, *Originum Island. libro* in australis qvadrantis descriptione memoratum. Vedra-Grimi seu Grimi Ventosi duo extant; alter Biorni Bunæ pater, Ketillis Flatnesi, seu Simi, avus: alter pater Kolli, qvi postea Dala-Kollus dictus est, ac inter primos Islandiæ cultores gentisqve illius conditores præcipuus numeratur. Ketillem Thrymum, qvarto à Nore gradu descendentem, *Origines Norvegiæ* exhibent; alter ei cognominis inter primos orientalis Islandiæ incolas cernitur. Thorleifi cognomento Spakii, seu Sapientes, in unâ familia duo extitere: prior Haurda-Karii filius, tempore Halfdani Nigri & Haraldi Pulchricomi, posterior Haconi Diviti, Hladensi Comiti, Olafo Tryggvino & Eirico Comiti coævus vixit. Sigurdum Biodaskallium *Originum Islandiæ liber* exhibet, cujus pater Eiricus Steinare de Canibus, Duce Anglico, & Olufâ Ragnaris Lodbrochis Daniæ Regis filiâ natus est: alter Sigurdus Biodaskallius filius erat Augmundi Akraspilleris, seu Satorum Corruptoris, Thoreris Haleggi (i. e. Altipedis) nepos, Anisqve Bogsveigeris (i. e. arcuum tensoris) pronepos. Haraldi Grænskii duo fuerunt; prior Haraldi Pulchricomi proavus, pater nempe Asæ Imperiosæ, qvæ Halfdanum Nigrum, Pulchricomi patrem, peperit: posterior Sancti Olafi, Norvegiæ Regis pater. Gudrodi Liomii (i.e. Splendores) duo itidem occurrunt; unus Haraldi Pulchricomi filius, qvi ad syrtes Jadrenses in Norvegia naufragio periit: alter ejusdem Pulchricomi avus, alio cognomine Venator dictus, in Appendice autem ad *Ori-*

ginum Island. librum Liomii cognomento inſignitus. Biornos Ferrei lateris binos habemus; unum Ragnare Lodbroche genitum, alterum Haraldi Keſiæ filium, Eirici Boni Daniæ Regis nepotem, *Knytlingorum hiſtoriæ* memoratum. Thorolfi Moſtrarskeggii, vel Moſtrobarbi, bini extant; alter Islandiæ primitus occupatæ incola, alter miles Haraldi Imperioſi Norvegiæ Regis in pugna cum Sveno Eſtridio in Hallandia ad Nizam fluvium conſertâ. Thorgilſes Giallandii duo occurrunt, alter Audunis Skokulis comes, alter Thorolfi Kveldulfi filii œconomus, unâ cum illo occiſus. Gunnlaugus Ormstunga Illugii Nigri, Gilsbackenſis in Islandia prædii incolæ, avus maternus erat: alter Gunnlaugus Ormstunga eodem Illugio genitus eſt, cujus vita â noſtratibus in literas relata eſt. Skallagrimi Kveldulfi filii, inſignis athletæ, Haraldoqve Pulchricomo inimiciſſimi, nomen pariter & cognomen retulit Skallagrimus, Audunis cujusdam Islandi filius, qvi anno Chriſti MCCCLIII. in fata conceſſit. Plura adducere exempla ſuperfluum erit; Satis enim hinc apparet veteres liberis ſuis tam majorum ſuorum, qvam aliorum inſignium virorum & nomina & cognomina haut infreqventer indidiſſe. Sed nunc ad Ragnarem Lodbrochem nos convertamus.

CAPUT X.

De Ragnare Lodbroche, Sigurdi Hringi filio.

Sigurdo Hringo, Daniæ Regi, Ragnarem Lodbrochem in regno ſucceſſiſſe noſtrates conſtantèr tradunt,

dunt, & Saxonem hac in re consentientem sibi habent. Ejus vita extat, à nostratibus vernaculo idiomate conscripta, comprehensaqve libro, qvem nonnulli *Volsungorum historiam* appellant, nos vero sub *Ragnaris Lodbrochis Vitæ* nomine sæpius in hoc nostro opere allegamus. Summa rerum, qvæ de eo inibi referuntur, hæc est.

Sigurdi Hringi, Daniæ Regis, qvi Haraldum Hilditannem in campis Bravallinis acie vicit, filius fuit Ragnar; qvi cum per ætatem liceret, piraticis exercitiis incumbere cœpit. Iisdem temporibus Gothiam Herraudus Comes rexit, cui filia erat nomine Thora, cognomine Borgarhiortis dicta. Ei pater Herraudus aliqvando limacem dederat, qvi pedetentim crescens, ad tantam magnitudinem tandem pervenit, ut universum virginis palatium circumflexu suo ambiret, integrumqve bovem unâ cœna devoraret. Thorâ itaqve hoc monstro circumdatâ pater divulgari fecit, se ei illam in matrimonium daturum, qvi horrendum istum palatii custodem amoveret. Ragnar, hoc audito, villosas sibi vestes fieri curavit, qvas pice illitas ad solem deinde indurari fecit. Hinc in Gothiam transiens, dicto amictu vestitus serpenti se obtulit, eumqve interfecit; qvo facinore virginis nuptias Lodbrochisqve (id est hirsutæ braccæ) cognomen promeruit. Duos ex Thorâ Ragnar filios suscepit, Eiricum & Agnarem, (*Originum Islandiæ liber* Olufam filiam adjicit). Postea dictâ uxore orbatus, dum in remedium luctus ad piraticam familiare sibi olim exercitium rediret, classem fortè supra promontorium Norvegiæ Lidandisnesiam (hodie *Lindisnes*) propè Spangareidam in statione collocavit: ubi in inusitatæ for-

mæ

mæ virginem, Kracam dictam, sed extremæ paupertatis, capris ovibusqve pascendis adhibitam incidit; qvam deinde domum devexit, sibiqve conjugio sociavit. Exinde, postqvam ex illa filios Ivarem (qvi qvod ossium vices cartilago continua per universam corporis compagem suppleret, Exos dictus est) Biornum Ferrei lateris, Hvitsercum & Rognvaldum progenerasset, eam tanqvam ob generis vilitatem Regiis amplexibus indignam, fastidire cœpit. Nec multum abfuit, qvin repudiatâ illâ Eysteini Sveciæ Regis filiam Ingibiorgem uxorem duxisset, cum illa genus suum, qvod unà cum genuino nomine certo consilio eatenus celaverat, proderet: nempe se Regio stemmate satam esse, patre scilicet Sigurdo Fafnericidâ, celeberrimo nuper heröe, matre Brynhilde Budlinâ, Saxoniæ Regis filiâ; veroqve se nomine Aslaugem vocari. Addidit serpentis imaginem in oculis partus qvem utero ferret (gravida enim erat) apparituram, generis evidens argumentum, stemmatisqve à Sigurdo, Fafneris serpentis occisore, derivati indubium testimonium. Mox filium serpentis imaginem oculis circumferentem enixa dictis fidem fecit. Sigurdi nomen puero inditum, qvi postea mortuo patre Daniam insularem, Scaniam & Hallandiam hæreditate obtinuit, atqve ab oculorum colore Angvioculus vulgo cognominatur. Itaqve Ragnar præsenti conjuge, cujus nobilitas illi nunc perspecta fuit, contentus, qvæ de matrimonio cum Ingibiorge Svecicâ ineundo proposuerat, animo penitus excussit; unde Eysteinus se filiamqve contemni arbitratus, irâ in Ragnarem exarsit. Interea Ragnaris filii, militaris gloriæ avidi, piraticam exercere cœperunt. Aslau-

laugis filii unà ibant, excepto Sigurdo, qvi adhuc puer apud matrem domi mansit. Sed prima eorum expeditio Rognvaldo fatalis fuit, qvi in expugnatione urbis cujusdam interfectus est. Thoræ filii Eysteino Sveciæ Regi, patri nunc inimico, bellum intulerunt, qvo Agnar occubuit, Eiricus vero captus ac postea Eysteini jussu occisus est. Mox ad eorum cædem ulciscendam, Ivar ejusqve fratres uterini in Sveciam irruunt, Eysteinumqve Regem, cum exercitu sibi occurrentem, occidunt. Hinc in Germaniam arma vertunt, eamqve vicendo latè percursantes obvia qvævis occupant. Tandem Wifilsburgum veniunt (Helvetiæ urbs est, ad Murtanum lacum sita; veteres Aventicum dixere) cujus incolæ, strenuè sese diu defendebant. Ad ultimum vero Lodbrochidæ (Ragnaris filios sic nominare libet) urbe potiuntur, eamqve, civibus trucidatis, solo æqvant. Inde ulterius progressi Lunam urbem occupant, qvam in Germania sitam historiæ hujus auctor credidisse videtur: nos Hetruriæ oppidum ad Macræ fluvii ostium situm indigitari arbitramur. Heic, dum Romam recto itinere pergere atqve ex nobilis urbis expugnatione gloriam acqvirere meditabantur, senex qvidam eos fortè accessit, qvi varias sese terras peragrasse ac itaqve locorum viarumqve non leviter gnarum esse jactavit. Hunc Lodbrochidæ interrogarunt, qvantum itineris Romam adhuc restaret? cumqve is urbem Lunâ longissimè distare innueret, hi viarum ignari tam laborioso, ut existimarunt, itineri se committere nolentes consilium mutarunt, & ad ea, qvæ à tergo fortè vincenda restabant, se converterunt; tandemqve victoriæ gloriâ pleni domum redierunt.

runt. Interea Ragnar, filiorum famâ ad æmulationem accenſus, duas ingentis magnitudinis naves fieri curavit, iisqve, ut filiorum gloriam tranſcenderet, Angliam invadere, totamqve non majoribus copiis ſibi ſubjicere paravit. Aslaug cognito illius propoſito conſilium iſtud valde diſſvaſit, pulvinos maris vadoſaqve brevia littoribus Anglicanis prætexta, tantæ molis navigiis periculoſa commemorans, rectiusqve facturum monuit, ſi ſparſo per longarum navium copias exercitu fortunam maris experiretur: neqve enim minores impenſas in tam machinoſa navigia, qvam juſtas longarum claſſes reqviri. Ragnar expeditionem hanc verè glorioſam fore regeſſit; nec enim exemplo notum eſſe, tam vaſtum validumqve regnum exiguis adeò copiis antea ſuperatum unqvam eſſe. Cum itaqve dimoveri â ſententia neqviret, Aslaug ei interulam dedit ferro inſecabilem. Mox binæ iſtæ naves in altum deducuntur, Angliæqve Ragnar advehitur; ſed infeliciter. Etenim navis utraqve brevibus illiſa periit; milites tamen cum armis ſuis incolumes evaſerunt, qvibus mox Ragnar caſtella Angliæ vicosqve invadit. Ella tunc regio titulo poteſtateqve Angliæ præfuit, qvi collecto mox exercitu, tam numeroſo, ut copias Ragnaris longe ſuperaret, hoſti extraneo obviam proceſſit. Mox pugna conſeritur; cui Ragnar caſſide tantùm interulâque, dono conjugis, loco loricæ munitus ſe immiſcuit, ac ſtrenue procedens qvocunqve ſe vertebat, magnam ſtragem fecit; ipſe adverſus omnes ictus obfirmatus. Ad ultimum copiis funditus deletis, orbe clypeorum admoto, ictuum inferendorum oportunitate fruſtratus capitur; cumqve qvis eſſe

 pro

profiteri nollet, in carcerem viperis conſperſum detruditur, ſubornato, qvi è latebris ſingula circa illum notaret, Regiqve nunciaret. Cum autem magici illius veſtimenti genio abſterriti colubri ipſum non adorirentur, mandante Rege nudatur, qvo facto ii pectus & inteſtina ſtrenue dilaniarunt. Notata vox eſt, qvam primò ſolutâ, mox etiam metro incluſa oratione extulit, qvâ grunnituros porcellos dixit, ſi ſtatum verris cognoſcerent; addens ſe ſemel & qvinqvagies cum hoſte juſto prælio certaſſe, ac præter ſpem in hanc calamitatem incidiſſe. (Carmen illud exeqviale, qvod in fine vitæ ejus extat, atqve ad calcem Literaturæ Runicæ *Wormii* explicatum habetur, ipſum in illa coporis ſui lanienâ compoſuiſſe, ſunt qvi credant; qvod tamen fidem ſuperat. Et uxorem illius Aslaugem, qvæ & ipſa inter inſignes poetas numeratur, id pepegiſſe, vel ipſa inſcriptio docet: appellatur enim *Kraku mal*, de nomine qvo infimæ ſorti damnata olim geſſerat). Filii deinde, publicato per internuncios triſti parentis fato, ultionem accelerantes claſſem in Angliam dirigunt. Mox cum Ellâ Rege confligunt, marteqve inferiores, clade damnoqve tantum nobilitati domum revertunt. Solus Ivar in hoſtili terra remanſit, doloqve hoſtem aggreſſus, pacem cum eo fecit: in compenſationem paternæ cædis tantum arvi pactus, qvantum taurino poſſet circumdare tergo. Corio deinde emollito expanſoqve, ac in tenuiſſimas corrigias diſſecto, ingentem aream complexus, locum urbi delegit, qvam Londinum appellavit. Securitati autem Regis pro ſe juramento cavit, neqve arma ſe illi illaturum, nec inferentium partibus acceſſurum. Urbe deinde ex-

exſtructâ, in intimam Regis gratiam admiſſionemqve ſe inſinuavit, ita ut non tantum conſiliis ſecretioribus, ſed etiam multis regiæ adminiſtrationis partibus admoveretur; qvas tanta dexteritate obivit, ut procerum omnium ſtudia, inprimis Regis affectum, in ſe converteret. Nam & profuſa largitione aliorum indigentiam ſublevavit, aliorum opes auxit, aliorum avaritiam irritavit, alios locupletavit, donec omnes ſibi obnoxios reddidiſſet. Hinc potentiores Anglorum clam ſollicitare cæpit, qvorum plures ſpoſponderunt, ſi vel ipſe, vel fratres ejus arma in Regem moverent, ſe nil auxilii Regi laturos. Deinde in Daniam ad fratres nuncios miſit, qvi eos monerent, adeſſe nunc tempus vindictæ de paterna cæde exeqvendæ idoneum. Illi cum claſſe militibusqve, totâ Dania Gothiaqve & ceteris regnis, qvibus præfuerant, excitis, qvam primum licuit, in Angliam tranſierunt. Qvo Ella audito copias colligere cæpit, ſed pauci admodum operam ſuam ad propulſandos hoſtes ei addixerunt, Ivaris pecuniâ corrupti. Ella itaqve Ivarem pacis ineundæ causâ ad fratres mittit, qvi ſponte in Regem exaſperatos magis adhuc accendit, atqve ad Ellam reverſus, non per ſe ſtetiſſe ait, qvominus pacis conditiones admiſerint, ferociores eſſe, qvam ut ſiſti ſe patiantur. Prælium itaqve committitur, qvo regis copiæ, numero longè inferiores, profligantur, ipſe Rex capitur, ſupplicioqve figuratæ in dorſo aqvilæ, Ivaris juſſu perimitur. Poſt mortem Ellæ Ivar Angliæ dominium invaſit, eamqve qvamdiu vixit imperio tenuit, morbòque tandem deceſſit. Fratres illius Hvitſercus, Biornus & Sigurdus domum rediere, atqve deinde per varias terras arma circum-

 feren-

ferentes, gloriam nominis ſui famamqve latè propagâ-runt. De Hvitſerco memoratur qvod aliqvando in orientem (Ruſſiam credo) provectus, confluxu multitudinis inferior vivus in hoſtium manus pervenerit, cædiqve deſtinatus tale ſibi mortis genus elegerit, ut ex capitibus humanis exſtructo rogo ipſe vivus imponeretur, qvod & impetravit. Sigurdo Angvioculo Haraldum Pulchricomum, primum Norvegiæ Monarcham, ortum eſſe auctor hicce dicit: cujus genealogiæ ſeriem nos libri hujus Cap. I. pag: 214. ſuperius poſuimus. Atq; hæc ſunt qvæ ex Ragnaris hiſtoriâ ſummatim hic excerpere viſum eſt.

Proximum locum merentur illa, qvæ de Ragnare *Saxo* libro IX. ſuppeditat, cujus relationis compendium hoc eſt: Gotricus Daniæ Rex, Caroli Magni hoſtis, duos nepotes reliqvit, Syvardum cogmento Ringum ex filiâ, Syvardo Norvegiæ Duci, alibi Regi, elocatâ, qvi Scaniæ Sialandiæqve præfuit; atqve ex altera prole, (filione an filiâ non additur) Ringonem Jutiæ Regem. Hi bello inter ſe confligentes ad internecionem dimicârunt, Ringone in acie, Syvardo ex vulneribus occumbente. Syvardo vivo Sialandi filium ejus Regnerum admodum puerum, Regis nomine cenſuerunt, qvi deinde, patre patrisqve conſobrino mortuis, totius Daniæ imperium adeptus eſt. Regnerus primò Fró Sveciæ Regem, qvi Syvardum, paternum illius avum, neci dederat, interfecit; mox Lathgertham, illuſtri inter Norvegos loco natam peritamqve bellandi fæminam, matrimonio ſibi junxit, ſuſceptoqve ex illâ filio Fridlevo triennium feriatus eſt. Interea Juti Scaniqve, deſperato Regneri reditu, defectionem moliti ſunt, qvos tamen

ille

ille rediens mox iterum domuit; nec multò poſt Lathgerthæ conjugi repudium miſit. Seciam hoc tempore Herothus Rex rexit, qvi repertos forte in venatione binos ſerpentes filiæ Thoræ enutriendos inconſultè dederat. Noxia enim iſta animalia non ſolum ad tantam voracitatem pervenere, ut integrum bovis cadaver qvotidie abſumerent, ſed & peſtilenti halitu vicinum aërem tandem infecerunt. Herothus itaqve facti pœnitentiâ ductùs, potiturum filiâ, qvi peſtem amoveret, edixit. Regnerus hoc audito in Seciam trajecit, ſumtis ſecum villoſis femoralibus laneoqve ſagulo. Anteqvam vero cum venenato hoſte congrederetur, veſtes aqvæ immerſit, geluqve (bruma erat) conſtringi fecit. Hinc Regiam armatus acceſſit; qvem ſerpentes protinus invaſere, virusqve in eum certatim evomuerunt, enecasſentqve, ni rigens gelu veſtis à vi veneni corpus pro texiſſet. Tandem utroqve ſerpente occiſo, Herothus ei Thoram filiam dedit, atqve à villoſis illis braccis *Lothbrog* cognominavit. Regneri & Thoræ filii erant Rathbarthus, Dunvattus, Syvardus, Biornus, Agnerus & Ivarus. Succedente tempore Juti & Scani defectionem iterantes, Haraldum qvendam ſibi Regem præpoſuere, qvem Regnerus Norvegorum, & repudiatæ præſertim uxoris Lathgerthæ auxiliis fugavit. Eo prælio filius ejus Syvardus grave vulnus accepit, qvem Roſtarus qvidam ſanitati reſtituit, ac pupillas ejus pulvere aſperſit; unde in oculis ejus exortæ maculæ, vermiculorum ſpeciem referentes, *ſerpentini oculi* cognomen illi dedere. Interea Thora moritur. Regnerus ut contractam ex conjugis obitu animi ægritudinem diſpelleret, pi-

raticis ſeſe exercitiis addixit. Primò Britanniam adortus Regem illius terræ Hamam (alias Hamonem) Hellæ nobiliſſimi juvenis patrem, occidit. Inde Scotiam, Petiam, Auſtralesqve inſulas (Hæbudas intellige) ſubegit, dictasqve terras, rectoribus vacuas, Syvardo & Rathbartho filiis regendas commiſit. Nec minus Norvegiam Orcadesqve Fridlevo filio ſuo parere coëgit. Inde Haraldum prædictum, cum Danorum nonnullis iterum rebellantem, denuò devicit, atqve in Germaniam fugere compulit. Supplicio deinde de perduellibus ſumto, Saxoniam, qvod Haraldo complicibusqve aſyli inſtar eſſet, vocatis in auxilium filiis, invaſit, Carolum (Francorum Regem, vulgò Magnum) iſtis in locis tunc morantem, in fugam egit, Saxonibusqve tributum impoſuit. Dehinc ad artes amatorias digreſſus, Svanlogam qvandam matrimonio junxit, atqve ex eâ Regnaldum, Witſercum & Ericum progenuit. Interea Herothus Sveciæ Rex moritur, poſt qvem Sorlus ſceptra invadit. Hoc comperto Regnerus, Biorno, Fridlevo ac Rathbartho filiis comitatus, in Sveciam cum exercitu tranſiit, occiſoqve Sorlo Biornum regno præfecit; qvi qvod è pugnâ incolumis evaſiſſet, *Ferrei Lateris* cognomen poſtea uſurpavit. Regnerus exinde ex obſcuri generis fæmina Ubbonem procreavit. Poſthæc expeditione in Helleſponticos (Livones forte intelliguntur) factâ, Regem eorum Dian, variis contuſum bellis perdomuit, atqve ad ultimum extinxit. Filios qvoqve ejus Dian & Daxon, Rutenorum Regis generos, qvi paternæ necis vindictam moliebantur, prælio devicit, Scythasqve Daxoni amicos eodem conflictu obtrivit, & Witſerco diti-

ones

ones iſtas regendas commiſit. Rutenorum Rex viribus ſuis diffiſus Regnerianorum armorum vim fugâ declinavit. Qvinqvennio circiter bellis hiſce inſumto, Regnerus in Biarmos, devictos nuper, ſed obſeqvio exire parantes, arma vertit. Qvi ad magicas converſi artes magnam exercitui illius cladem intulere; unde retrocedere coactus, Curorum Semborumqve regionem acceſſit, ibiqve exercitum parumper refecit. Mox Biarmos iterum aggreditur, qvorum Rex ſubitâ hoſtium irruptione territus ad Matullum Finnorum Regem perfugit. Ambo itaqve conjunctis viribus in Regnerum movent, qvi prælio ſecum congreſſos ſuperavit, Biarmorum Rege occiſo, Finnorum vero in fugam acto. Interea Ubbo Regneri filius Sveciam paterno obſeqvio ſubducere ſibiqve aſſerere tentavit, ſed infelici niſu; mox enim à patre ſuperatus captusqve, ægrè tandem delicti veniam impetravit. Dum hæc aguntur, Daxon antememoratus, Witſercum, qvi patri illius Diani in Helleſpontico regno ſucceſſerat, (Sveciæ præfuiſſe Saxo hic dicit: ſed perperam, uti ex antecedentibus apparet; Livonia forte, uti prius dictum, intelligi debet) fraudulenter ſuperatum occidit, regnumqve illius occupavit. Hoc audito Regnerus claſſem paravit, qvâ in Ruſſiam transvectus, Daxonem invaſit protinusqve cepit; at mox annua tributa ſupplicitèr ſtipulantem, è cuſtodiâ dimiſit, patriæqve reddidit ac præfecit. Hinc claſſem iterum ingreſſus, ſolutâqve Ruſſiæ orâ, Sveciam petiit, cui Ericum filium præfecit, *Ventoſi pilei* cognomine celebrem. Regnero his rebus occupato, filiisqve illius Syvardo & Fridlevo paterna caſtra ſeqventibus, Norvegi Scotiqve rebel-

bellandi occasionem nacti, alios sibi Reges sumsere. Qvo comperto Regnerus primò in Norvegos expeditionem movit, iisqve Biornum filium, sublato regni usurpatore, rectorem præposuit. Deinde, Orcades insulas adnavigans illas populatur. Hinc Scotiæ advectus, cum Muriale, Regis nomen ibi usurpante, triduo pugnavit, eumqve tandem occidit; sed vicissim Dunvatum & Rathbarthum filios hic amisit. Inde in Daniam rediens Svanlogam uxorem mortuam deprehendit. Nec multo post ex Angliâ Ivarus filius ad eum venit, qvem regno illi præfectum Angli expulerant, ascito in illius locum Hellâ, Hamæ (vel Hamonis) à Regnero olim occisi filio. Itaqve ut Ivarum in regnum restitueret, Angliam classe petiit, Hellamqve Gallicanis auxiliis fultum post tridui pugnam tandem vicit, ac extra regnum fugere compulit. Cumqve in Angliâ annum victor exegisset, arma in Hiberniam transtulit, occisoqve insulæ Rege Melbrico, per integrum annum Dublini commoratus est. Hinc trajecto oceano per fretum, qvod vulgo Herculeum dicitur, mediterraneum mare intravit, atqve ad Hellespontum usqve navibus permeans, litorea regna sine suorum clade passim vastavit, indeqve retrocedens salvis rebus in Daniam pervenit. Ceterùm Regnero expeditionibus hisce occupato, memoratus anteà Haraldus regnum illius invasit, Danorumqve nonnullorum auxiliis fretus, Regium nomen sibi sumsit. Sed Regnerus ab Hellesponto redux, eum statim adortus, tertiâ vice fudit, atqve in Germaniam denuò se recipere compulit. Haraldus itaqve Ludovicum (Pium Caroli Magni filium) Moguntiæ tunc constitutum, accessit, auxiliumqve illius imploravit.

vit. Cui Ludovicus opem ſe laturum promiſit, ſi relictis gentilitatis erroribus Chriſto nomen dare vellet. Accepit conditionem Haraldus ſacrâqve ſeſe ablui fecit undâ. Mox à Ludovico diſceſſit, Saxonicis roboratus auxiliis; nec multo poſt Slesvicenſe territorium cum copiis ingreſſus Chriſtianam religionem propagare cœpit, ædemqve ſacram ſuis impenſis exſtruxit, dirutis paſſim ethnicorum delubris. Hæc agenti Regnerus ſupervenit; cui ſe viribus imparem cernens Haraldus, fugâ ſalutem qvæſivit, abjectâqve poſtea Chriſtianâ religione, qvem à teneris inbiberat paganiſmum recoluit. Regnerus vero allata per Haraldum Chriſtianorum ſacra proſcripſit, eorumqve loco priſtinam gentilium religionem reſtituit. Dum hæc aguntur, Hella (qvem à Regnero Angliâ exturbatum fuiſſe ſuperius dictum eſt) Hiberniam invadens, Regneri partibus addictos ferro ſuppliciisqve mulctat. Qvem Regnerus claſſe adortus poſt infelicem pugnam ipſe capitur, atqve in carcerem conjectus ſerpentibus lacerandus objicitur. Cujus adeſo jecinore, cum cor ipſum coluber obſideret, operum ſuorum curſum animoſâ voce recenſuit, hanc adjiciens clauſulam: ſi ſuculæ verris ſupplicium ſcirent, haud dubiè, irruptis haris, afflictum abſolvere properarent; atqve hoc dicto non minus fortiter qvam calamitoſè exſpiravit. Regneri filii, de paternâ nece certiores facti, ultionem anhelarunt. Ivarus aſtu rem peragere conſultum duxit. Itaqve Hellam adiens, pacem amicitiamqve ei obtulit, ſpatium arvi, qvantum eqvino tergore complecti poſſet, in ſeqveſtræ pacis pignus expoſtulans. Annuit petitis Hella; Ivarus vero corio in ſubtiliſſimas corrigias

ſciſſo, habilem exædificandæ urbi agrum occupavit, urbemqve condidit, ac commeatibus replevit. Hoc facto Syvardus & Biornus cum qvadringentarum navium claſſe ſuperveniunt, bellumqve Hellæ inferunt. Qvo comprehenſus in hoſtium poteſtatem vivus pervenit. Itaqve Regneri filii dorſo illius plagam aqvilam figurantem infligi, ſciſſasqve ab invicem carnes ſale aſpergi curarunt, atqve ita patris occiſorem per cruciatus enecarunt. Perēmto Hellâ Syvardus & Biornus regna ſua repetiere; Ivarus vero Angliam biennio rexit. Exinde vero Danorum rebellione revocatus, poſt compreſſos perduelles in Daniâ reſedit, Agnerus vero, Regneri filius, Angliæ dominatum obtinuit.

Expoſitis hactenus iis qvæ noſtrorum relationibus partim convenientia, partim diſſimilia de Ragnare Lodbroche Saxo retulit, locus poſtulare videtur, ut in chronotaxeως noſtræ ſtabilimentum progeniem ejus hic ſubjungamus, eamqve ad notiora nobis tempora deducamus.

Heic primam ſeſe Olufa offert, qvam ex Thorâ, Herraudi Gothiæ Comitis filiâ, Ragnarem ſuſcepiſſe ſuperius diximus. Olufa (uti ex *Landnama* & *Olafi Tryggvini Vita* diſcimus) Steinari de Canibus, Duci Anglico, nupſit, eiqve binos filios, Eiricum & Biornum peperit. Eiricus Sigurdum genuit, cognomento Biodaskallium, patrem Vikinga-Karii, cujus filius Eiricus de Offruſtadis Aſtridem genuit, matrem Olafi Tryggvini, Norvegiæ Regis, qvi in flore ætatis anno Chriſti milleſimo regnum amiſit. Biornus, Olufæ & Steinaris filiorum alter, Audunum Skokulem genuit, Islandiæ poſtea incolam, cujus filia Thora Hallum peperit: Hallo nata eſt Ulfhil-

dis

dis, mater Aſtæ, cujus filius Olafus Rex Norvegiæ, vulgo Sanctus, anno Chriſti MXXX. occiſus eſt. Genealogia, qvæ ſeqvitur, ſingula melius ob oculos ponet.

Ragnar Lodbroch — Thora Borgarhiortis.

Steinar de Canibus	— Olufa
Eiricus	Biornus
Sigurdus Biodaskallius.	Audunus Skokull Islandiæ incola.
Vikinga-Karius.	Thora.
Eiricus de Offruſtadis.	Hallus.
Aſtridis.	Ulfhildis.
Olafus Tryggvinus. Norveg. Rex. anno 1000.	Aſta.
	S. Olafus Rex Norv. anno 1030.

Aslaug, ſecunda Ragnaris Lodbrochis uxor, Biornum Ferrei Lateris & Sigurdum Angvioculum ei peperit, prout ſuperius dictum eſt. Ex Biorno Sveciæ Reges procreati ſunt, & duo proceres inter Islandiæ aborigines primarii, Tordus de Hofdio & Slettu-Biornus. Sveciæ Regum ſtemma prius perſeqvar: cumqve in eo recenſendo monumenta noſtra varient, diverſas eorum tra-

traditiones primò exponam, ac deinde qvomodo singula conciliari possint. *Hervoris Historia* curâ Verelii apud Svecos impressa, hac de re ita loqvitur: Epter dauda
„ Ragnars Kongs tok Biorn sonur hans Jarnsida Svia-
„ velldi. - - Syner Biarnar Jarnsidu voru þeir Eirikur oc
„ Refill, hann var herkongur oc sækongur. enn Eiri-
„ kur Kongur riedi Sviariki epter faudur sinn. oc lifdi
„ litla hrid. þa tok rikid son Refils Eirikur ad nafni.
„ hann var mikill hermadur oc allrikr Kongur. Biar-
„ nar syner voru þeir Eirikur Upsali oc Biorn Kongur.
„ þa kom Sviariki enn i brædra skipti: þeir toku riked
„ epter Eirik Refils (son). Biorn Kongur efldi þann bæ
„ er ad Haugi hiet. hann var kalladur Biorn ad Haugi.
„ med honom var Bragi Skalld. Eirikur hiet son Amun-
„ dar Kongs, er riki tok epter faudur sinn ad Upsolum.
„ hann var rikur Kongur. A hans dogum hofst til rikis
„ Haralldr Kongr Harfagre i Norege er fyrstur kom
„ einvalldskongr i Norege sinna ættmanna. *id est*: Post
„ mortem Ragnaris Regis (*Lodbrochis*) Biornus Ferreum
„ Latus Sveciam regendam accepit. Filii Biorni Ferrei
„ Lateris erant Eiricus & Refill; & hic qvidem exerci-
„ tus marisqve Rex fuit, Eiricus vero Sveciam post pa-
„ trem suum rexit, & brevi tempore vixit. Tunc reg-
„ num adiit filius Refilis nomine Eiricus; qvi strenuus
„ Dux & potens Rex erat. Biorni filii fuerunt Eiricus
„ Upsalius & Biornus Rex: tunc regnum Sveciæ denuo
„ inter fratres divisum est. Illi regnum acceperunt post
„ Eiricum Refilis filium. Biornus Rex amplificavit
„ villam, qvæ Haugr (i. e. *Collis*) appellata est; unde Bior-
„ nus de Colle dicebatur. Apud ipsum Bragius Poëta

com-

commorabatur. Eiricus Amundi Regis filius nomine fuit, qvi regnum Upſalis adiit poſt patrem ſuum. Hic fuit potens Rex. In diebus illius cœpit regnare in Norvegiâ Haraldus Pulchricomus, qvi ſuæ ſtirpis hominum primus monarchiam in Norvegiâ condidit. Hactenus Svecica editio. Aliud *Hervorianæ hiſtoriæ* exemplar, manu exaratum, nobis communicavit memoratus antea Arnas Magnæus, idqve Bryniolfi Svenonii, Epiſcopi Scalholtenſis olim fuiſſe dixit. (idem illud eſt, qvod libri hujus Capite VIII. non procul ab initio allegavimus). Dictum exemplar in pluribus ab editione Svecicâ hoc loco diſcrepat, qvæ omnia diligentiſſimè annotare, operæ pretium non ducimus, cum plurima eorum minoris ſint momenti. Id ſaltem mentionem hic meretur, qvod ubi in Svecicâ editione legitur: *Eirikur hiet ſon Amundar Kongs.* id eſt: *Eiricus Amundi Regis filius nomine fuit.* prædictum Bryniolfi exemplar habeat: *Aunundr k. hiet ſon Eireks Kongs.* hoc eſt: *Aunundus Rex nomine fuit filius Eirici Regis.* Extant in vetuſto codice pergameno Bibliothecæ Reſenianæ, item alio pervetuſto qvi in ſæpe dicti Arnæ Magnæi muſéo aſſervatur, Septentrionis principum ſeries (*Langfedgatal* vulgo vocamus) qvarum nonnullas libri hujus Cap. I. ſuperius adduximus. Ex dictis ſeriebus ad hunc locum pertinet Catalogus Seciæ Regum qvi Ragnarem Lodbrochem immediatè ſecuti ſunt. Eſt autem hujusmodi:

Ragnarr Lodbrok.
Biorn Jarnſida.
Eirikr Biarnarſon.

Eirikr Refilsſon.
Emundr oc Biorn at Haugi
Eirikr Emundar ſon.
Biorn ſon hans.
Eirikr Sigrſæli oc Olafr
Olafr Sænski. *id eſt:*
Ragnar Lodbroch.
Biornus Ferrei Lateris.
Eiricus Biorni filius.
Eiricus Refilis filius.
Emundus & Biornus de Colle.
Eiricus Emundi filius.
Biornus filius illius.
Eiricus Victorioſus & Olafus.
Olafus Svecus.

Tandem *Verelius* in Notis ad Hiſtor. Hervor. Cap. XX. ex editionis ſuæ textu ſeqventem genealogiam format:

Ragnar Lodbrok.
Biornus Ferreum Latus.

Eiricus Rex Svec.		Refill.
Biornus.		Eiricus R. Svec.
Eiricus Rex Svec.	Biornus de Colle R. Svec.	

Emundus vel Amundus Rex Svec.
Eiricus Rex Sveciæ.
Biornus Rex Sveciæ.

Eiricus Victorioſus R. Svec.	Olafus.
Olafus Skautkonungus Rex Sveciæ, alio cognomine *Svecus.*	Styrbiornus.

Nunc

Nunc ſingula examinabimus, obſcurioraqve, qvantum in nobis eſt, enucleabimus. Primò de Biorno Ferreo Latere ex *Langfedgatale* & *Hiſtor. Hervorianâ* ſatis conſtat, qvod in Sveciæ regno patri Ragnari ſucceſſerit, nec non qvod Eiricum regni hæredem genuerit. Eirici iſtius fratrem & Biorni filium Refilem fuiſſe *Hiſtoria Hervoriana* nos docet, qvem *Langfedgatal* eapropter omiſiſſe videtur, qvod regnum non tenuerit, piraticis ſaltem exercitiis deditus. Refili Eiricum filium fuiſſe, eumqve patruo Eirico in regno ſucceſſiſſe tam *Langfedgatal* qvam *Hervoris Hiſtoria* teſtatur. Poſt hunc Eiricum in Svecico ſolio Emundum & Biornum de Colle fratres *Langfedgatal* collocat. *Hervoris hiſtoria* Eiricum Upſalium & Biornum de Colle ei ſurrogat, Biorni cujusdam filios. Biornus ille (qvem *Verelius*, ſolâ conjecturâ ductus, Eirici filium, Biorniqve Ferrei Lateris nepotem facit) præterqvam in adducto Hiſtoriæ Hervorianæ loco, nusqvam, qvod ſciam, invenitur. Qvem librariorum culpa vitiatum hìc eſſe, ſatis apparet. Nulla enim *Biorni* alicujus mentio præcedit, qvi Biorni de Colle ac fratris illius pater eſſe poſſit. Et *Eiricus* ille *Upſalius* pro *Emundo* perperam ponitur, qvod vel ex ipſo hoc loco ſatis aſtrui poteſt, ubi ſtatim poſt Biornum de Colle, fratremqve illius, *Amundi filius Eiricus* adducitur, nullâ in anteceſſum *Amundi* mentione factâ. Satis itaqve tutò adductum Hiſtoriæ Hervorianæ locum hìc emendare poſſumus, pro: *Biarnar ſyner voru þeir Eirikur Upſali oc Biorn Kongur*. (i. e. *Biorni filii fuerunt Eiricus Upſalius & Biornus Rex*) legendo: *Eiriks ſyner voru þeir Emundr oc Biorn Kongur* (i. e. *Eirici filii fuerunt Emundus & Biornus Rex*) qvo facto cum *Langfedga-*

ga-

gatale nobis optime convenit; eritqve fratrum illorum, Emundi & Biorni, pater, vel Eiricus Biorni Ferrei Lateris filius, vel, qvod nobis ſtatuere magis placet, Eiricus Refilis filius. Hæc ſi Doctiſſ. Verelio in mentem veniſſent, adeo hæſitanter de Amundi, ſecuturi mox Eirici patris, (qvi hic idem eſt Emundus, Biorni de Colle frater) paterno genere non ſcripſiſſet: nempe obſcurum eſſe, an is Biorni de Colle aut fratris illius (qvem Eiricum Upſalium nomine fuiſſe, ac Amundum uno gradu præceſſiſſe exiſtimavit) filius fuiſſet; qvum Amundus iſte, cum Eirico illo Upſalio unus idemqve ſit homo, ac itaqve ſæpedicti Biorni de Colle nec filium, nec fratris filium, ſed fratrem germanum conſtituere debeat. Emundo & Biorno de Colle Eiricum Emundi filium ſucceſſiſſe *Langfedgatal* teſtatur, ſuffragante *Hervor. hiſtoriæ* editione Svecicâ, niſi qvod pro *Emundo* levi errore *Amundum* habeat. Varia illa lectio, qvam ex Bryniolfi codice ſuperius attulimus, vitioſiſſima eſt, patriſqve & filii nomina transponit, ac itaqve ulterius excuti non meretur. Eiricus ille Upſalis regnavit cum Haraldus Pulchricomus in Norvegiâ regnare cæpiſſet, teſtantibus id, præter *Hervoris hiſtoriam*, pluribus noſtratium ſcriptoribus. Decimo imperii Haraldiani anno in facta ceſſiſſe perhibetur; qvi à principio regni, non vero monarchiæ, numerandus eſt, & in annum DCCCLXXIII. aut proximè ſeqventem deſinit. Succeſſit illi Biorno, etiam *de Colle* à nonnullis dictus; cujus regni periodus, ſecundum *Snorrium* in Haraldi Pulchricomi vitâ, qvinqvaginta annis abſolvitur, ut eâ ratione anno Chriſti DCCCCXXIII. obierit. Poſt eum in Svecia regnarunt filii ejus Eiricus Victorioſus & Ola-

Olafus, qvod ex *Herveris historiâ* & multis aliis auctoribus certum est. Olafi filius erat Styrbiornus, à patruo Eirico, cum Sveciam ei eripere tentaret, prælio victus & occisus. Hic Eiricus filium & regni hæredem reliqvit Olafum, qvem nostrates *Svecum* & *Skautkonungum* promiscuè cognominant. Notari hoc loco merentur Olafi istius ad Hialtium Skegginum verba, qvæ *Snorrius Sturlæus* in vitâ S. Olafi tali modo refert: Ek em hinn „ tiundi konungr at Uppsolum, sva at hverr hefir eptir „ annan tekit várra frænda, oc verit einvalldz konun- „ gar yfir Sviavelldi oc yfir morgum odrum storum lon- „ dum. id est: *Ego nunc Upsalis regno, decimus eorum, qvi ex meâ gente ordine continuo regnârunt, absoluti Sveciæ Reges & multarum aliarum magnarumqve terrarum.* Snorrii versio Danica pro *decimus*, habet *trigesimus*: sed contra vetustorum codicum tenorem; unde frustra eam tuetur *Rudbeckius* Atlant. Cap. VII. pag. m. 209. Olafum Skautkonungum trigesimo vel trigesimo qvinto gradu à Gylfio, antiqvissimo Sveonum Rege, recta lineâ descendisse arbitratus; cum tamen vetustissimorum Upsalensium Regum stemma in Ingialdo Astuto desierit, qvi Ivaris Vidfadmii, Daniæ Regis, arma metuens, se ipsum incendio absumsit, uti superius dictum est. Decem itaqve istorum Upsalensium Regum numerus ordiendus est à Sigurdo Hringo, qvi Haraldi Hilditannis, Daniæ Regis, beneficio ad Svecica sceptra pervenit. Et ecce Sveciæ Regum stemma à Ragnare Lodbroche, Sigurdi Hringi filio, ad Olafum Skautkonungum; prout nos id ad *Hervoris historiæ* & *Langfedgatalis* tenorem delineavimus, & genuinum esse arbitramur:

Zz Ragnar

Ragnar Lodbroch.

Biornus Ferreum Latus

Eiricus.	Refill.
	Eiricus

Emundus.	Biorno de Colle.
Eiricus	
Biornus.	

Eiricus Victoriosus.	Olafus.
Olafus Skaut-konungus.	Styrbiornus.

Nunc dictorum Sveciæ Regum tempora ad certos annos referemus, chronologiam proponentes non eam, qvæ omnibus numeris absoluta sit, sed qvam cum rerum & temporum circumstantiis satis concordare existimamus.

Ragnaris Lodbrochis nativitatem ad annum Christi DCCXX. mortem ad annum Christi DCCXC. libri hujus Capite II. retulimus.

Biornum Ferreum Latus anno Christi DCCL. natum esse supponimus: regnum in Svecia inchoasse anno Christi DCCXC. ætatis suæ XL. Eiricum filium genuisse anno Christi DCCLXX. ætatis XX. Refilem vero

ro

ro DCCLXXIII. ætatis XXIII. regnaſſe XIIII. annis,ac obiiſſe anno Chriſti DCCCIIII. ætatis ſuæ LIIII.

Eiricus anno Chriſti DCCLXX. natus,regnare cœperit anno Chriſti DCCCIIII. ætatis XXXIIII. regnaveritqve qvadriennio: Improlem obiiſſe ſtatuimus anno Chriſti DCCCVIII. ætatis XXXVIII.

Refill anno Chriſti, ut diximus, DCCLXXIII. natus, ſceptra Svecica non geſſit; ſed ſaltem Eiricum regni hæredem procreavit, anno, ut conjicimus, DCCXC. ætatis XVII. obiiſſe Refilem ſtatuimus anno Chriſti DCCC. ætatis XXVII.

Eiricum, anno DCCXC. natum, anno Chriſti DCCCVIII. ætatis XVIII. patruo Eirico ſucceſſiſſe conjicimus. Emundum genuerit anno Chriſti DCCCX. ætatis XX. Biornum vero de Colle anno Chriſti DCCCXII. ætatis XXII. regnaverit XII. annis, mortuus anno Chriſti DCCCXX. ætatis XXX.

Emundus anno Chriſti DCCCX. genitus, anno Chriſti DCCCXX. regnare cœperit, ætatis ſuæ X. Eiricum procreaverit anno ætatis ſuæ XX. Chriſti DCCCXXX. regnum XXVIII. annis tenuerit, deceſſeritqve anno Chriſti DCCCXLVIII. ætatis ſuæ XXXVIII.

Biornus de Colle cum Emundo Sveciæ ſceptra tenuit, ac itaqve iisdem ac ille annis vixit &regnavit; neqve ullam, qvantum ſcimus, progeniem reliqvit.

Eiricum, qvem anno Chriſti DCCCXXX. natum eſſe conjecimus, regnum inchoaſſe ſtatuimus anno Chriſti DCCCXLVIII. ætatis ſuæ XVIII. Biornum filium progenuerit anno Chriſti DCCCLXII. ætatis XXXII. regnaverit XXV. annis; mortuus anno Chriſti DCCCLXXIII. ætatis XLIII.

 Bior-

Biornus (nonnullis patrui magni cognomine *de Colle* dictus) anno, ut diximus, DCCCLXII. natus, regnare cœpit anno Christi DCCCLXXIII. ætatis suæ XI. filios procreavit Eiricum & Olafum: illum, ut conjicimus, anno Christi DCCCCVIII. ætatis XLVI. hunc vero DCCCCXX. ætatis LVIII. Biornum L. annis regnasse constat, ut eâ ratione anno Christi DCCCCXXIII. decesserit, ætatis suæ LXI.

Eiricus, cognomento Victoriosus, qvem anno DCCCCVIII. natum esse voluimus, Biorno patri successit anno Christi DCCCCXXIII. ætatis suæ XV. Olafum Skautkonungum genuit, anno, ut videtur, DCCCCLXXXII. ætatis suæ LXXIIII. regnasse eum statuimus annis LXX. atqve obiisse anno Christi DCCCCXCIII. ætatis suæ LXXXV.

Olafus Eirici frater, anno DCCCCXX. natus, cum fratre regnare cœpit, anno Christi DCCCCXXIII. ætatis suæ III. Styrbiornum filium procreavit, qvi ad sceptra Svecica nunqvam pervenit, cæsus à patruo Eirico. Olafum XLVII. annis regnasse statuimus, ut mortuus sit anno Christi DCCCCLXX. ætatis suæ L.

Olafus Skautkonungus, Eirici Victoriosi filius, anno DCCCCLXXXII. natus, patri in regno successerit anno Christi DCCCCXCIII. ætatis suæ XI. Hic anno Christi MXXII. obiit, ætatis suæ, secundum nostrum calculum, anno XL.

Hactenus Sveciæ Reges recensuimus, qvos Ragnar Lodbroch, mediante filio Biorno Ferrei Lateris, progenuit. Nunc inferioris ordinis viros addemus, sed claros tamen, ab eodem Biorno prognatos. Integer

Land-

Landnama, seu Originum Islandicarum libri locus ex pag. illius 100, desumtus, hic inseri meretur: Gormr het her- „
sir agiætr i Sviþiod. hann atti þoru, dottur Eiriks Ko- „
nungs at Uppsolum. þorgils het son þeirra. hann atti „
Elinu dottur Burislafs Konungs or Gordum austan oc „
Ingibiargar systur Dagstigs Risa konungs. Synir þeir- „
ra voru þeir Hergrimr oc Herfinnr. — Groa het dottir „
Herfinns — hana atti Hroar, þeirra son var Slettubiorn. „
id est: *Gormus insignis qvidam in Sveciâ Baro nomine fuit; hic Thoram Eirici Regis Upsalensis filiam in matrimonio habuit, Eorum filius erat Thorgils, qvi connubio sibi junxit Helenam, natam Burislafo Russiæ Rege & Ingibiorge sorore Dagstigi Risalandiæ Regis. Eorum filii erant Hergrimus & Herfinnus. Herfinni filia erat Groa, qvam Roar uxorem duxit, atqve ex ea Slettubiornum suscepit.* Slettubiornus inter Islandiæ clarissimos aborigines numeratur. Qvantum autem ad Eiricum, Upsalensem vel Seciæ Regem attinet, non additur qvisnam Eiricorum, Refillis vel Biorni Ferrei Lateris filius is fuerit: nos Biorni filium intelligi arbitramur, gradum inter eum & Slettubiornum multitudine inducti.

Alterum adhuc ramum, à sæpedicto Biorno Ferrei Lateris in Islandiam derivatum, antememoratus *Originum Islandic. liber* pag. 102. suppeditat. Verba hæc sunt: þordr het madr agiætr. hann var son Biarnar Byr- „
dusniors, Hroalldz sonar Hryggs, Asleiks sonar, Biar- „
nar sonar Jarnsidu, Ragnars sonar Lodbrokar. þordr „
for til Islandz oc nam Hofdastrond — oc bio at Hofda. „
id est: *Thordus, vir insignis, nomine fuit, filius Biorni Byrdusinior filii Hroaldi Hryggi, filii Asleiki, filii Borni Ferrei Lateris, filii Ragnaris Lodbrochis. Thordus in Islandiam se transtulit,*

lit, territoriumqve Hofdaſtrandenſe occupavit, & Hofdii habitavit. Is communiter Thordus de Hofdio in antiqvitatibus noſtris appellatur, ac magni nominis vir fuit. Sed libet has generationes ſchemate genealogico ſimul exhibere:

Ragnar Lodbroch — Aslaug.

Biornus Ferreum Latus.

Eiricus R. Svec. | Asleicus.

Burislafus Ruſſiæ Rex. — Ingibiorgis ſoror Dagſtigi Riſaland. Regis. | Gormus Baro Svecus. — Thora | Hroaldus Hryggus.

Helena — Thorgils | Biornus Byrduſmior.

Herfinnus. | Hergrimus.

Roar — Groa

Slettubiornus, Islandiæ aboriginum unus. | Thordus de Hofdio, inter primos Islandiæ incolas.

Talis erat Biorni Ferrei Lateris progenies; reſtat ut Sigurdi Angvioculi poſteros, uſqve in nonum à Chriſto nato ſeculum (qvo Septentrionis Chronologia clarior eſſe incipit) deducamus. Inter illos præcipuum ſibi locum vendicant ſucceſſores illius, Daniæ Reges, Hordaknutus ejus filius, Gormi Grandævi pater, Haraldi Cæruli-

rulidentis avus, Sveni Admorſæ (aliis Furcatæ) barbæ proavus.

Hordaknuti ſoror & Sigurdi Angvioculi filia fuit Aslaug, mater Sigurdi Hiorti, ſeu Cervi; cujus filia Ragnhildis Haraldum Pulchricomum peperit, prout hæc ſtemmata in Genealogiis libri hujus capite I. à nobis adductis, & ubivis ferè aliàs viſuntur.

Thora Sigurdi Angvioculi filia in *Eyrbyggiorum Hiſtoria* occurrit. Verba illius hæc ſunt: Ketill Flatnefr gipti Audi dottur ſina Olafi Hvita er þa var meſtr herkonungr fyrir veſtan haf. hann var ſon Ingialldz Helga ſonar. en modir Ingialldz var þora dottir Sigurdar Orms i auga, Ragnars ſonar Lodbrokar. id eſt: *Ketill Simus Audurem filiam ſuam in matrimonium dedit Olafo Albo, qvi tunc temporis in occidente maximus erat pirata: Is filius erat Ingialdi, filii Helgii, mater vero Ingialdi erat Thora filia Sigurdi Angvioculi, filii Ragnaris Lodbrochis.* Olafi hujus paternum genus *Landnama* pag. 51. ulterius hoc modo refert: Oleifr hinn hviti het herkonungr. hann var ſon Ingialldz Konungs Helgaſonar, Olafs ſonar, Gudraudar ſonar, Halfdanar ſonar Hvitbeins Upplendinga konungs. h. e. *Oleifus Albus pirata qvidam nomine fuit; hic filius erat Ingialdi Regis, filii Helgii, filii Olafi, filii Gudraudi, filii Halfdani Albipedis, Uplandorum Regis.* Oafus iſte Albus idem eſſe videtur cum Amlavo illo, cujus ad annum DCCCLIII. meminit *Waræus* Antiqvit. Hibern. Cap. XXIIII. & paulo poſt annum DCCCLXX. obiiſſe ſcribit. Olafi & Auduris filius erat Thorſteinus Ruffus, celebris qvoqve pirata, qvi magnam Scotiæ partem ſibi ſubjecit; cujus & liberi nobiliſſimas in Islandiâ, Orcadi-

cadibus & Færeyis familias propagârunt. Genealogicâ tabulâ hæc Ragnarianæ ſobolis pars clarior qvoqve fiet.

Ragnar Lodbroch — Aslaug.

Sigurdus Angvioculus

Hordaknutus Dan. Rex.	Aslaug.	Thora.
Gormus Grandævus, Dan. R.	Sigurdus Cervus.	Ingialdus
Haraldus Cærulidens, Dan. R.	Ragnhildis	Olafus Albus.
Svenus admorſæ Barbæ, Dan. Rex.	Haraldus Pulchricomus.	Thorſteinus Ruffus, Pulchricomo ſynchronus.

Sed nunc ad alia, qvæ de Ragnare Lodbroche agunt, diverſi generis ſcriptorum loca ſtylum convertamus.

CAPUT XI.

Qvo varia auctorum teſtimonia de Ragnare Lodbroche ulterius adferuntur.

Hactenus Ragnaris Lodbrochis, Sigurdi Hringi filii, vitam compendio deſcripſimus; progeniem qvoqve illius per aliqvot generationes uſqve ad noni ferè ſeculi exitum, optimæ notæ ſcriptorum teſtimoniis inſiſtentes deduximus. Sunt autem longè plures qvi Ragna-

Ragnaris Lodbrochis filiorumqve illius meminere auctores; ex qvibus nonnulla heic deſcribere à re alienum non erit.

Primum hic locum dabimus *Wilhelmo Gemmeticenſi*, qvi Hiſtoriæ Normannorum lib. I. Cap. V. & ſeqventibus, ſcribit Lothrocum (*puta* Lodbrochem) Daniæ Regem, ad exhauriendam nimia populi multitudine patriam, filium ſuum Bierem Ferreæ Coſtæ cum ingenti juvenum agmine à ſuo abdicaſſe regno, ut peregrina regna petens exteras ſibi armis acqvireret ſedes. Bierem itaqve, cum pædagogo ſuo Haſtingo & magna militum manu, naves conſcendiſſe, iisqve ſine ullâ morâ ad Veromandenſem Galliæ Belgicæ tractum perveniſſe. Mox eſcenſionem in terram exteros hos piratas feciſſe, totumqve illum Comitatum populatos eſſe. Hinc ſubſeqvente tempore per Galliam huc illuc armatos curſitaſſe, omniaqve devaſtaſſe, incolas cecidiſſe, ac urbes flammis abſumſiſſe. Triginta annis Galliam malis hiſce miſeriisqve ſuccubuiſſe, anteqvam Haſtingus ad majora adſpirans, Dominumqve ſuum Bierem ad Romanum ſolium evehere cupiens, relictâ Galliâ claſſem in Italiam dirigeret. Accidiſſe autem, ut qvi Romam rectâ tendere armisqve eam ſubigere in animo haberent, adverſo vento ad Lunam (Hetruriæ urbem) deferrentur. Hanc itaqve, Romam ſe veniſſe ratos, adortos eſſe, doloqve tandem cepiſſe, atqve ingentem hominum ſtragem edidiſſe. Comperto autem ſe à ſcopo aberraſſe, ac pro Româ Lunam expugnaſſe, metuentes ne Itali conjunctis viribus ſibi occurrentes partarum eatenus victoriarum gloriam forte offuſcarent, Lunâ ſolo æqvatâ retroceſſiſſe. Ac Haſtingum qvidem Galli-

am repetiisse, & cum Carolo Francorum Rege, cujus regno tanta mala intulerat, reconciliatum esse. Bieri vero Ferreæ Costæ, totius excidii signifero, exercituumqve Regi, cum in patriam redire cogitaret, tempestates marisqve procellas supervenisse, magnamqve classis illius partem submersisse; ipsum in Angliæ qvendam portum ægrè pervenisse, indeqve Frisiam petentem mortem obiisse. Hactenus Gemmeticensis, qvi primum Hastingi & Bieris in Veromanduos adventum ad annum Christi DCCCLI. refert. Alii rectius in annum DCCCXLI. *Radulfus de Diceto* in Abbreviationibus Chronicorum ad annum DCCCXLIII. hæc habet: *Normanni sub Bier filio Regis Danemarchiæ & magistro ejus Hastungo Franciam infestant & usqve Parisius navigio veniunt.* Et ad annum DCCCLXXIII. *Normanni Ducem habentes Bier, cum per* XX. (corrige XXX) *annos Galliam infestassent, in patriam suam reversi intestino bello perierunt.*

Olafi Tryggvini vita, qvam in membranis exaratam possidet Arnas Magnæus, postqvam Jutiæ Regulos, Sigurdi Hringi, Ragnaris Lodbrochis & filiorum ejus vasallos, usqve ad Gormum, Hordaknuti Daniæ Regis nutritium, (qvidam eorum superius Capite VIII. pag. 322. enumerantur, de singulis plura inferius dicentur) recensuit, seqventia subjungit: Synir Ragnars Lodbrokar voru „ hermenn miklir; þeir hefndo fodur sins oc drapu El- „ lo Konung i Englandi. giordiz Ivarr enn Beinlausi þa „ Konungr yfir þeim luta Englandz er adr hofdu att hans „ ættmenn oc frændr. Hann jok riki sitt á marga ve- „ ga. hann let drepa hinn heilaga Eatmund Konung, oc „ lagdi undir sik riki hans. Sva er sagt at Lodbrokar

synir

ſynir hafi rekit meſtan hernad i forneskiu um oll þeſ- „
ſi lond: England, Valland, Frakland, Saxland, oc alt ut „
um Lungbardi. Sva komu þeir fremzt at þeir unnu „
þa borg er Luna het. oc um hrid ætladu þeir at vin- „
na Roma borg. En er þeir komu aptr i riki ſitt, ſki- „
ptu þeir med ſer rikinu, tok Biorn Jarnſida Uppſala „
riki, Sviþiod alla, oc hvarttveggia Gautland, oc oll „
þau lond er þar liggia til. Sigurdr Ormr i auga hafdi „
Eygotaland oc allar eyiar, Skani oc Hallland. Hvitſer- „
kr hafdi Reidgotaland oc þar med Vindland. Si- „
gurdr Ormr i auga atti Blæjo dottur Ello Konungs „
þeirra ſon var Hordaknutr. *id eſt*: Filii Ragnaris Lod- „
brochis ſtrenui bellatores erant; hi patris ſui cædem „
ulti ſunt, Ellamqve Angliæ Regem occiderunt. Tunc „
Ivar Exos illam Angliæ partem, cui majores illius an- „
tea præfuerant, regendam accepit. Hic ditionem ſu- „
am variis modis auxit, Sanctumqve Edmundum Re- „
gem occidi curavit, ac regnum illius ſibi aſſeruit. Tradi- „
tum eſt, Lodbrochis filios præ omnibus aliis vetuſta- „
tis heroibus has terras armis laceſſiviſſe: Angliam, „
Vallandiam, Galliam, Saxoniam & Lombardiam. Ad „
ultimum urbem Lunam devicerunt; habueruntqve „
aliqvando in animo, Romam expugnare. Cum vero „
in regnum ſuum redirent, illud inter ſe diviſerunt. „
Biornus Ferreum Latus Upſalenſe regnum accepit, Sve- „
ciam totam & utramqve Gothiam, cum omnibus pro- „
vinciis illuc pertinentibus. Sigurdo Angvioculo ceſ- „
ſere Eygothia (*Gothia inſularis*) & omnes inſulæ, „
Scania qvoqve & Hallandia. Hvitſercus Reidgothi- „
am & Vandaliam obtinuit. Sigurdus Angvioculus in „

 matri-

„ matrimonio habuit Blæjam filiam Ellæ Regis: eorum
„ filius Hordaknutus erat.

Huc pertinet alius *Olafi Tryggvini vitæ* locus, qvem ex citatis Arnæ Magnæi membranis adferam, licet eadem ferè verba repræſentet dicti Olafi vita, qvæ Códice Regio Flateyenſi continetur: Ivarr enn Beinlauſi var Ko-
„ nungr i Englandi langa æfi. hann atti ecki barn. þviat
„ ſva ſegiz at hann hefdi til þeſſ enga fyſt ne edli. en ei-
„ gi ſkorti hann ſpekt ne grimd. hann vard ellidaudr þar a
„ Englandi oc var þar heygdr. þa voru daudir allir Lod-
„ brokarſynir. Eptir þat tok Konungdom i Englandi
„ Adalmundr Jatgeirs ſon, brodur ſon Eatmundar hins
„ helga, oc kriſtnadi hann vida England oc tok ſkatt af
„ Nordimbralandi er heidit var. Eptir hann var Konungr
„ Adalbrikt. hann var godr konungr, oc vard gamall. A
„ hans dogum ofarliga kom Danaherr til Englandz. oc
„ voru þeir brædr hofdingiar fyrir lidinu ſynir Gorms
„ hins gamla, Knutr oc Haralldr. *id eſt*: Ivar Exos lon-
„ go tempore in Anglia regnavit. Hic improlis erat;
„ traditur enim nullum procreandæ ſcbolis appetitum
„ habuiſſe, prudentia vero & ferocia illi non defuere. Senio
„ in Angliâ mortuus eſt, ibiqve tumulo conditus. Tum
„ omnes Lodbrochis filii mortui fuere. Poſt hæc in An-
„ glia Regium imperium accepit Adalmundus filius Edge-
„ ri fratris Sancti Edmundi. Hic Angliam paſſim ad Chri-
„ ſti fidem convertit, & tributa ex Northumbriâ, tunc
„ ethnicâ, accepit. Poſt eum regnavit Adalbrichtus, qvi
„ bonus Rex erat & ad ſenium pervenit. Eo ſeneſcen-
„ te Danorum exercitus in Angliam venit, cui præfue-
„ re Knutus & Haraldus (*poſtea Daniæ Rex*) Gormi Grand-
„ ævi (*Daniæ Regis*) filii.

An-

Annales Islandici, qvos inter alia continet codex Regius Flateyenſis, ad annum DCCCIX. hæc habent: *Hofz riki Ragnars Lodbrokar.* id eſt: *Initium regni Ragnaris Lodbrochis.* Ad annum DCCCXII. *Segia ſumir her hefiaz riki Ragnars Lodbrokar.* id eſt: *qvidam initium regni Ragnaris Lodbrochis hic collocant.* Ad annum DCCCXXXVIII. *Drap Ragnars ſona.* id eſt: *Cædes filiorum Ragnaris.* Item ad annum DCCCXLV. *Drap Ragnars Lodbrokar.* id eſt: *Cædes Ragnaris Lodbrochis.*

Ex Hiſtoriæ Danicæ compendio, qvod *Erico Pomerano*, Daniæ Regi, vulgò adſcribitur, ſeqventia huc pertinent: Anno Domini DCCLXXVI. venit Carolus Imperator, cum toto imperio ſuo, contra Godefrith Regem Daciæ, cui idem Godefrith ultra Albiam occurrens, fugavit Carolum de Saxonia, & eam totam vaſtavit, qvod eodem anno Saxonia converſa fuerat ad fidem Chriſti per Carolum, poſtqvam contra Francos XXXVI. annis continuis pugnaverat. Poſtea idem Godefrith, fugato Imperatore, & Saxonia vaſtatâ, ibidem à proprio milite cultro transfixus eſt in ventre. Poſt ipſum regnavit Olaf filius ejus.

Olaf dictus Gothdranker. Huic ſucceſſit Henning filius ejus.

Henning regnavit XXVIII. annis, qvi cum Imperatore pacem faciens, Eydoram terminum regni ſui accepit. Huic ſucceſſerunt duo Reges, Ring & Siwardus.

Ring regnavit in Jutiâ.

Sywardus regnavit in inſulis. Iſti duo Reges inter ſe diu pugnaverunt, & tandem in bello mutuo ambo

„ bo corruerunt. Qvibus ſucceſſit in regnum Reyner
„ filius Ring.

„ Reyner Lechbroki (*lege* Lothbrok). Iſte ſubjugavit
„ Angliam, Scotiam, Hyberniam, Norwegiam, Sweciam,
„ Teutoniam, Slaviam, Ruſciam & omnia regna occi-
„ dentis; ita qvod IX. filios ſuos, ſingulos in ſingulis terris,
„ Reges fecit, & ipſe de uno regno in aliud inter illos
„ pertranſivit. Tandem in Hybernia occiſus eſt &
„ filii ejus fere omnes in diverſis locis ſunt occiſi. Hic
„ per XI. annos urbes Franciæ vaſtavit, & Pariſiis veni-
„ ens in Eccleſia Sancti Germani & Aqvisgrani in pala-
„ tio Imperatoris ſtabulum eqvorum fecit, & multa ma-
„ la eccleſiæ intulit. Huic ſucceſſit Ingvar filius ejus.

„ Ingvar filius Lotbroki. Iſte omnium fratrum ſuo-
„ rum crudeliſſimus fuit. Cui ſucceſſit Sywardus.

„ Huic ſucceſſerunt Anulo & Sigefridus.

„ Anulo: Sigefridus. Iſti duo nepotes fuerunt Regis
„ Godefridi: inter qvos pugna fuit X. annis; & cum
„ inter ſe de primatu regni convenire non poſſent, ſce-
„ ptrum prælio diviſerunt, in qvo ambo Reges corrue-
„ runt, & cum illis XI. M. hominum. Pars autem Anu-
„ lonis cruenta victoria potita, Reinfridum & Haraldum
„ in regnum poſuit, & facta eſt pugna inter eos IX.
„ annis.

„ Haraldus tandem Reinfridum de regno expulit,
„ & ſolus regnavit. Tunc filii Sigefridi Haraldum de
„ regno expulerunt. Qvi ad Imperatorem Lodewicum
„ ſupplex confugit.

„ Anno Domini DCCCXXVI. baptizatus prædictus
„ Rex Haraldus apud Maguntiam cum uxore & fratre
ſuo

ſuo Erico, & per auxilium Imperatoris in regnum re- „
ſtitutus eſt; moxqve Chriſtianitatem reliqvit. „

Regenarium qvendam ex *Aimonio*, ſcriptore Gallico, ad annum DCCCXLV. *Pontanus* Rer. Danic. lib. IV. adfert, eumqve cum Ragnare Lodbroche unum eundemqve eſſe cenſet; verba Pontani hæc ſunt: Regenari- „
us Rorici Danorum Regis auſpiciis, majore animo ac „
vi ad littora vicina applicans, modo Friſiam, modo Flan- „
driam, atqve ultimo Gallias armis infeſtas habuit. Ad „
oſtia Seqvanæ delatus, primo Pariſiorum civitatem in- „
curſavit, mox D. Germani monaſterium depopulatus, ad „
Melodunum, Senonum oppidum, igne & flammis deva- „
ſtandum ſe vertit, prius, qvæ in urbis erat conſpectu, „
inſulâ in ſuam poteſtatem redactâ. Tandem etiam „
prælio cum regiis copiis, intes Santonas & Burdiga- „
lam commiſſo, ſuperior diſceſſit. Siguino Vaſconum „
præfecto inter pugnandum cæſo, ipſoqve Rege Cal- „
vo vix ægrè per fugam dilapſo, tantâ omnium con- „
ſternatione, ut ingentis pecuniæ ſummâ in publicum „
collectâ, Rex gravioris belli metu, mercari ab eo pa- „
cem coactus fuerit. Addit miraculum Aimonius, Ra- „
ganarium ſcilicet, dum ſe ſuosqve adverſus Calvum „
ſucceſſus, & hanc præcipue S. Germani devaſtatio- „
nem Regi Rorico jactaret, diceretqve plus ibi mortuos „
qvam vivos potuiſſe, qvod ſolos ſibi Divi Germani „
manes occurſantes habuiſſet, continuo collapſum, at- „
qve inde per triduum exſpiraſſe; ex commilitonibus „
qvoqve permultos, qvi ſacrilegas ædi manus intuliſ- „
ſent, dyſenteria extinctos. Hunc Regenarium, Ai- „
monio dictum, regem eſſe Regnerum Lothbrogum „
pa-

„ parum ambigam; licet Saxo, qvi eum qvoqve pere-
„ gre fato ſuo functum ait, paulo aliter narret. Hactenus Pontanus.

Longè aliud mortis genus Ragnari Lodbrochi ſcriptores Anglici aſſignant: audiamus *Polydorum Vergilium* Hiſtor. Anglicæ libro IIII. ita ſcribentem: Lothe-
„ bricus qvidam, natione Dacus, pater Agneri & Hubo-
„ nis (de his alibi ſæpius fiet mentio) cùm aucupio plu-
„ rimum delectaretur, fertur hyberno tempore, aſcensâ
„ parvula naviculâ, dum ſtudio inſectandi aqvatiles a-
„ ves circa littus vagaretur, ſubita ventorum vi in al-
„ tum raptus, duas noctes huc atqve illuc agitatus fuiſ-
„ ſe, ac tertio tandem die ad Orientalium Anglorum lit-
„ tus perveniſſe, & ob ſcientiam aucupandi ab Edmun-
„ do in familiam receptus. Non interceſſerant multi
„ dies, cum hunc qvidam ſervus, accipitrum domitor,
„ invidiâ motus, qvod ille in ea aucupandi parte periti-
„ or eſſet, per inſidias interemit: propter qvod facinus,
„ cum à Rege venia negaretur, in Daciam aufugit, ibi-
„ qve Edmundo infenſus, qvod impunitatem non con-
„ ceſſiſſet, tale comminiſcitur ſcelus: Indicat enim Ag-
„ nero & Huboni ob patris caſum valde anxiis, de Lothe-
„ brico, narratqve Edmundi juſſu illum necatum eſſe
„ apud Orientales Anglos. Agnerus cognita patris
„ morte, ira & furore accenſus, dicitur ſumptis repentè
„ armis, cum bene magna armatorum manu in inſulam
„ properaſſe ad ulciſcendam injuriam: & ut ad Orienta-
„ les Anglos pervenit, unum exſuis exploratum miſiſſe,
„ ubi terrarum Edmundus Rex ſe teneret, mandaſſeqve
„ ut nomine ſuo Regi tanqvam jam victo imperaret pe-
cu-

cuniam ac cætera uſui neceſſaria, atqve ediceret illum „ non amplius regnaturum, niſi ſe maturè Dacis dederet. Interea ipſe exploratorem hoſtilem in modum „ ſeqvebatur, omnia cæde & igne complens. Edmundus audito nuntio, magnopere admiratus barbaricam „ temeritatem, nonnihil timore afficitur, & aliqvantum cunctando ſecum cogitat, ecqvid factu optimum „ ſit in re tam ſubitâ. Tandem vir innocentiſſimus „ memor documenti Chriſti: Qvi perdiderit animam ſuam, inveniet eam; omni metu prorſus depoſito in hunc „ fere modum nuntio reſpondit: Dicito duci tuo, Edmundum Regem Chriſtianum neqvaqvam velle ſe ſerviliter ſubjicere populo Daco, pietatem Chriſtianam „ abhorrenti, niſi illam prius complectatur. Vix ea fatus erat, cum Agnerus repente adfuit, regiamqve ingreſſus, multis mortalibus trucidatis, Edmundum cepit. Sunt qvi ſcribant Regem aufugiſſe & perſeqventibus Dacis ſponte occurriſſe, atqve interrogatum an „ ſciret ubi loci Rex eſſet, reſpondiſſe ſic: Dum ego in „ regia fui, ibi etiam Edmundus qvem qværitis fuit: ubi abivi, ille qvoqve abiit: qvi utrum manus veſtras „ fugiturus ſit, nec ne, ſolus Deus noſcit: & Dacos ubi „ per interpretem audiviſſent Deum nominari, probe intelligentes, illum eſſe Regem ilicò cepiſſe, ac primo „ fuſtibus ferè ad necem cæſum ſagittis transfixiſſe, deinde Chriſtum invocantem obtruncaſſe. Sic pius Rex „ martyrii palmam tulit. At barbari in demortuum adhuc ſævientes, ejus caput inter denſiſſimas vepres abdiderunt, ne Chriſtiani illud debitis colerent cæremoniis.

Eandem hanc hiſtoriam adfert *Johannes Bromton* Chronici ſui pag. m. 804. ubi Lothebricum Polydori, Lothebrocum rectius nominat, filiumqve ejus Agnerum Ingvaris nomine appellat; atqve eum cum fratre Hubbâ Sanctum Edmundum Orientalium Anglorum Regem anno Chriſti DCCCLXX. vel ſecundum alios anno DCCCLXVI. occidiſſe ait: addens Hubbam poſtea anno DCCCLXXIII. ab Aluredo Rege cæſum eſſe. Ingvarem anno DCCCLXXVII. in Anglia interfectum ſcribit *Simeon Dunelmenſis* de geſtis Regum Angliæ. Unde omninò emendandus eſt *Radulfi de Diceto* calculus, qvi Hingvarem & Hubbam Angliam circa annum DCCCCXCV. vaſtaſſe ſcribit.

Adamus Bremenſis Hiſtor. ſuæ Eccleſiaſt. libro I. Cap. XXXIII. ſeqventia ſcribit: Qvi Reges Danorum ſuo „ (*Rimberti Archiepiſcopi, qvi ſedit ab anno DCCCLXV. ad* „ *annum DCCCLXXXVIII.*) tempore fuerint, non inveni- „ tur in geſtis ejus. In hiſtoria Francorum Sigafrid cum „ fratre Haldan regnaſſe leguntur; qvi etiam munera „ Ludovico Cæſari miſerunt: gladium videlicet capu- „ lotenus aureum & alia, pacem rogantes. Et miſſis „ utrinqve ad Egdoram fluvium mediatoribus, pacem „ firmam, ritu gentis, per arma juraverunt. Erant & „ alii Reges Danorum vel Nordmannorum, qvi pirati- „ cis excurſionibus eo tempore Galliam vexabant; qvo- „ rum præcipui erant: Horich, Orduig, Godafrid, „ Rodulff & Ingvar Tyranni. Scriptum eſt in Geſtis „ Francorum: Crudeliſſimus omnium fuit Ingvar fili- „ us Lodparchi, qvi Chriſtianos ubiqve per ſupplicia „ necavit.

CA-

CAPUT. XII.

Qvo plures fuisse Ragnares Lodbroches astruitur, & Sigurdi Hringi filii ætas ulterius demonstratur.

Huc usqve veterum de Ragnare Lodbroche filiisqve illius scriptorum loca exhibuimus; restat ut nonnulla disqvisitionis loco heic annectamus. Nostrates qvæcunqve de Lodbroche audiverunt, ad unicum hominem retulere; in qvo eos valde errasse apparet. Etenim plures fuisse Ragnares Lodbroches, ex allatis auctorum testimoniis satis evincitur. Neqve enim illa, qvæ scriptores Anglici Galliciqve & nostratium nonnulli Lodbrochis filios in Angliâ Galliâqve gessisse tradunt, in Sigurdi Hringi nepotes ullo modo qvadrant. Qvin, si vera sint, qvæ nostrates de conditâ per Lodbrochis filium urbe Londinensi referunt, istum Lodbrochem à duobus illis diversum esse oportet, ac ante Christi nativitatem vixisse: cum Londinum Neronis temporibus *copiâ negotiatorum & commeatuum maxime celebre* fuisse ex *Taciti* Annal. lib. XIIII. discamus. Sed neqve ad ullum horum referri potest is, qvem Jormunreco vel Ermanarico coævum fuisse, ac uxoris illius filiam duxisse tradunt; cum Ermanaricus ab anno Christi CCLXVI. ad CCCLXXVI. vixerit, uti ex libri hujus Cap. IX. pag. 336. superius videri potest. Nos, ne qvid dissimulemus, illa qvæ de Londini initiis nostri adferunt, exiguam fidem mereri arbitramur. Nec minus nobis suspecta est affinitas ista, qvam inter Jormunrecum & Ragnarem Lod-

brochem interceſſiſſe volunt, veluti nos citato Capite pag. 343. noſtram de eâ re ſententiam declaravimus. Etenim mirum videri poſſet, ſi unus Ragnar Lodbroch ſeculo qvarto in matrimonio habuiſſet Aslaugem, Sigurdi Fafnericidæ & Brynhildis Budlinæ filiam: & poſt qvatuor ſecula alter ejuſdem nominis vir (qvod ex tot vetuſtis monumentis abundè probari poteſt) Aslaugem duxiſſet, Sigurdo Fafnericidâ & Brynhilde Budlinâ ſimiliter natam. Nobis itaqve primus Ragnar Lodbroch erit is, qvi, ſecundùm noſtrates & Saxonem, Sigurdo Hringo natus eſt, ac primò Thoram Herraudi filiam, deinde Aslaugem Sigurdi Fafnericidæ & Brynhildis filiam in matrimonio habuit. Illius majores uſqve ad Odinum, libri hujus Capite I. videri poſſunt, & hic Ragnar locum inter Daniæ Monarchas omni jure ſibi vendicat. Ætatem ejus in ſeculum à nato Chriſto Octavum incidere ſæpius antea dictum eſt. Nec facilè loco, qvem nos in Chronologiâ noſtrâ libri hujus Capite II. ei aſſignavimus, dimoveri poteſt. Altius qvominus evehi qveat, in cauſâ eſt Ingialdi Aſtuti Ivarisqve Vidfadmii ſynchroniſmus, Haraldi deinde Hilditannis longævitas & bellum Bravallenſe, cui Sigurdus Hringus, Ragnaris pater, interfuit, noſtratibus & Saxone id abunde teſtantibus. Qvin & Herraudum, Thoræ Ragnaris uxoris patrem, in memorato Bravallenſi bello ſub Sigurdi Hringi ſignis militaſſe *Herraudi & Boſii vita* teſtatur, id qvod cum temporum circumſtantiis optimè concordat. Sed nec ad inferiora tempora deprimi Ragnar Lodbroch poteſt, obſtantibus tam nepotum ejus genealogiis Capite X. ſuperius adductis, qvam Jutiæ Regulorum, inferius à nobis exhiben-

do-

dorum, chronologiâ, & cum dicto Ragnare filiisqve illius ſynchroniſmis. Adde qvod Haraldi Hilditannis, Lodbrochis patrui magni, poſterorum ſeries, cum genealogiis à Ragnare derivatis in graduum numero ſatis benè conveniat. Ex qvibus omnibus abunde patet, nos in hac chronologiæ noſtræ parte non multum à vero aberraſſe. Ad rem noſtram heic non parum facit locus èx *Nornageſti hiſtoria* deſumtus, qvo haud obſcurè monſtratur, Sigurdum Fafnericidam, Ragnaris Lodbrochis ſocerum, vixiſſe anteqvam Carolus Magnus Imperatoriam dignitatem Francis aſſeruit. Verba dictæ hiſtoriæ hæc ſunt: „Helgi Sigmundarſon, er Hundings bani var kalladr, var brodir Sigurdar, er ſidan var kalladr Fafnisbani. Helgi brodir Sigurdar hafdi drepit Hunding konung oc ſonu hans þria, Eyiulf Herraud Hiorvard. Lyngvi komzt undan oc tveir brædr hans Alfr oc Hemingr. voru þeir hinir fræguztu menn um alla atgiorvi, oc var Lyngvi fyrir þeim brædrum. þeir voru miok fiolkunnigir. þeir hofdu kugat marga ſmakonunga, oc marga kappa drepit, oc margar borgir brent, oc giordu hit meſta hervirki i Spanialandi oc Fracklandi. en þa var eigi Keiſarariki komit nordr hingat yfir fiallit. *id eſt:* „Helgius Sigmundi filius, qvi Hundingsbanius ſeu Hundingicida dictus eſt, frater fuit Sigurdi, qvi poſtea Fafnisbanius ſeu Fafnericida cognominatus eſt. Helgius, Sigurdi frater, Hundingum Regem & tres filios ejus, Eyulfum, Herraudum & Hiorvardum, occideat, Lyngvius vero cum duobus fratribus ſuis Alfo & Hemingo fugâ evaſerat. Hi qvâvis maſculâ vir-

„ virtute celeberrimi fuerunt, primas tamen Lyngvius „ tenuit. Artibus etiam magicis exercitatissimi erant. „ Hi Regulos permultos subjugaverant, pugnatores for- „ tissimos interfecerant, urbesqve incendio deleverant, „ ac in Hispania & Gallia immensam stragem ediderant. „ Tunc autem Imperatoria dignitas Alpes nondum „ transscenderat.

Sigurdo Fafnericidæ coævus erat Sigurdus Hringus, Ragnaris Lodbrochis pater: uti aliqvoties antea dictum est. Unde in tempore non parum hallucinatum esse apparet auctorem *Catalogi Regum Daniæ*, qvem ex Bibliothecæ Academ. Hafniensis codice pergameno exscriptum mihi communicavit sæpius antea memoratus Arnas Magnæus; verba illius ita sese habent: I „ þenna tima er Carll Konungr, er kalladr er Magnus, „ oc um sidir vard Keisari, styrdi Rumveriariki, hyg- „ gio vær riki oc konungdom hafa á nordrlaund- „ um Sigurd Ring, fadur Ragnars Lodbrokar. þann „ Sigurd segia menn verit hafa brodorson Haralldz Hill- „ ditannar. Carll Keisari andadiz a þvi are er lidit var „ fra burd vars herra Jesu Kristi VIII. hundrat oc XV. „ ar. *id est*: Tempore qvo Carolus, cognomento Ma- „ gnus, qvi tandem Cæsar factus est, Romano impe- „ rio præfuit, in septentrionalibus terris regnasse exi- „ stimamus Sigurdum Ringum, Ragnaris Lodbrochis „ patrem. Sigurdus ille Haraldi Hilditannis ex fratre „ nepos fuisse perhibetur. Ceterum Carolus Imperator „ anno à nativitate Domini nostri Jesu Christi octingente- „ simodecimo qvinto obiit. Diversorum hominum homonymia decepisse videtur hunc scriptorem; qvi cum

Ragna-

Ragnaris Lodbrochis patrem Carolo Magno coævum fuisse fortè audivisset, istud ad Sigurdi Hringi filium retulit, qvod alteri Lodbrochi, tempore posteriori, verius applicandum erat, uti ex seqventibus colligi poterit.

Sed & plura sunt, qvæ contra hunc nostrum calculum opponi posse videmus; ac ingens qvidem dubium suppeditare qveunt genealogiæ: qvarum unam ex *Originibus Norveg.* desumtam libri hujus Capite III. pag. 251. superius attulimus, ubi Aslaug, Ragnaris uxor, qvindecim tantum vel sedecim gradibus à Fornioto, (qvem Odino coævum fuisse apparet) removetur. Alteram eædem *Origines Norvegicæ* exhibent, qvæ Ragnarem ipsum à memorato Fornioto nonnisi qvindecim gradibus separat, majoresqve illius hac serie recenset: 1. Forniotus; 2. Karius; 3. Jocull; 4. Snær; 5. Thorrius; 6. Nor; 7. Raumus; 8. Finnalfus; 9. Svanus Ruffus; 10. Sæfarius; 11. Ulfus; 12. Alfus Senex; 13. Alfgeir; 14. Gandalfus; 15. Alfhildis, Sigurdi Hringi uxor Ragnarisqve Lodbrochis mater. Tertia libri hujus Capite I. extat, ex *Hervoris historiâ* desumta, qvæ ab Odino ad Ragnarem qvindecim tantum gradus recenset. Qvi generationum numerus, cum temporum ratione collatus, Ragnarem altius qvam nos fecimus collocare videtur. Et multis antea seculis vixisse ex *Herraudi & Bosii vita* colligi poterit, qvæ Herraudum, Thoræ Lodbrochis uxoris patrem, Hringo genitum esse ait, Hringum vero Gautio Odini Asiatici filio; ut Thora hac ratione non nisi qvatuor generationibus Odino sit inferior.

Nos genealogiis hisce Ragnaris ipsius genealogiam opponimus, libri hujus Capite I. superius exhibitam, ubi

ubi ab Odino duabus & viginti generationibus diſtat; unde facilè apparet, ſtemmatographias illas, qvas hìc & ſuperius pag. 251. ex *Originibus Norvegiæ* attulimus, mutilas eſſe, iisqve aliqvot in medio deeſſe generationes, qvod & dicto tractatui ſæpius aliàs uſu venit, qvippe qvi multas genealogias continet, qvibus nunc plures nunc pauciores gradus deeſſe plusqvam manifeſtum eſt. De tertia, qvæ hìc memoratur genealogiâ ſuperius Cap. IV. pag. 261. ſententiam noſtram diximus. Ultima vero, qvam Herraudi & Boſii vita exhibet, omnium vitioſiſſima eſt, qvod vel ex ipſâ illa hiſtoriâ probari poteſt: Dicitur enim ibi Herraudum illum, Odini Aſiatici pronepotem, pugnæ Bravallenſi interfuiſſe, qvam ab unâ parte geſſiſſe conſtat Haraldum Hilditannem, ab altera vero Sigurdum Hringum, qvorum hic viginti uno, ille vero viginti gradibus ab Odino diſtant, uti ex genealogiis libri hujus Capite I. adductis videre eſt. Nihil itaqve memoratæ genealogiæ noſtrum turbant calculum, nec Ragnarem Lodbrochem Sigurdi Hringi filium, ſupra locum ei per nos aſſignatum ſummovere altiusve elevare poſſunt.

Tertium contra hanc chronologiæ noſtræ partem argumentum *Saxo* ſuggerit, ubi Ragnaris Lodbrochis proavum facit Gotricum ſeu Gothofredum, Carolo Magno coævum, ac itaqve non ſolum regnum, ſed & nativitatem ejus in ſeculum IX. rejicit; ſuffragante *Erici Pomerani* Chronico, qvod Ragnaris ætatem longe infra illa qvæ nos ei attribuimus tempora ſimiliter deprimit. Qvorum aſſertis, ut & iis qvæ de Lodbroche ac filiis illius Gallici Angliciqve ſcriptores referunt, moti Da-

norum

Danorum chronographi Ragnarem ſeculo IX. vixiſſe communiter exiſtimarunt; & *Hvitfeldius* qvidem regni illius initia ad annum Chriſti DCCCXVIII. refert, mortem ad DCCCLXV. *Lyſchander* eum ab anno DCCCXII. ad DCCCXLI. regnaſſe ſcribit: *Svaningius* anno DCCCXV. regnum inchoaſſe & DCCCXLI. occiſum eſſe ſtatuit.

Ad Saxonem qvod attinet, nos ſuperius Cap. VIII. pag. 333. ubi de illius Gotrico actum eſt, monuimus, relationes illius hoc loco parum ſibi conſtare: et *Crantzius* Dan. lib. IV. Cap. VII. ingentem temporum confuſionem ei heic exprobrat, aſſertionesqve illius *Somnia* vocat. Exigui itaqve ponderis argumentum ex eo contra nos depromi arbitramur.

Nec majoris auctoritatis eſſe exiſtimamus Chronicon qvod Erici Pomerani nomen præfert; qvippe cujus auctor in temporibus dirigendis plusqvam negligens erat, uti ex ſeqventibus abunde patebit: Anno DCCLXXVI. Godefridum cum Carolo Magno congreſſum refert. Ei poſtea (forte poſt aliqvot annos) occiſo, Olaſum ſucceſſiſſe memorat, non additâ regni illius periodo. Hinc Henningum XXVIII. annis regnaſſe ait; atqve poſt eum ad ſceptra aſcendiſſe Ringum & Sywardum, qvorum regni tempus non definit. Exinde Reynerum (Ragnarem) Lothbrochem ad regnum perveniſſe tradit: qvi præter alia non parum temporis reqvirentia geſta Franciam XI. annis vaſtaverit. Ei Ingvarem ſucceſſiſſe memorat; atqve illi Sywardum: omiſſo qvot iſti annis regnaverint. Hinc Anulonem & Sigefridum decennio de rerum ſummâ dimicaſſe ait: atqve poſt illos Reinfri-

dum & Haraldum novem annis. Fugato tandem Reinfrido Haraldum regnaſſe, donec per Sigefridi filios regno pulſus, ab Imperatore Ludovico auxilia petere coactus fuerit anno Chriſti DCCCXXVI.

Nos ſi ab anno DCCLXXVI. rationes ducamus, licet omnes illos reges, qvibus nullos certos annos Chronici auctor aſſignat, prætereamus, eosqve ſolos annos in calculum noſtrum admittamus, qvos ille expreſſis verbis addit, nihilo tamen minus ad annum DCCCXXXIIII. pervenimus. Addantur nunc eorum regum tempora, qvorum annos dicti Chronici auctor exprimere vel neglexit vel non potuit, (qvum eos à tempore penitus excludere illum voluiſſe veriſimile non ſit) & nos eò magis infra annum DCCCXXVI. qvi in calculo illius ultimus eſt, deſcendemus.

Hinc lubrico fundamento calculum ſuum ſuperſtruxiſſe Hvitfeldium, Lyſchandrum & Svaningium apparet. Neqve illos Gallici Angliciqve ſcriptores hic qvicqvam juvare poterunt; cum illa qvæ hi de Lodbroche & filiis ejus habent, ad hunc noſtrum, Sigurdi Hringi filium, illiusqve natos, nullo modo pertineant, uti nos id ſuperius diximus & inferius adhuc repetemus.

Qvarto loco contra noſtrum de Ragnaris Lodbrochis ætate calculum opponi poterit *Epicedii Lodbrochiani*, à Celeberrimo Wormio editi, Stropha XIX. qvæ ita ſonat:

Hiuggum ver med hiorve
Harfagran ſa ek rockva
Meyiar dreng enn um morgin
oc malvin eckiu. *id eſt:*

Pug-

Pugnavimus gladio: Pulchricomum vidi fugere (*crepusculare* apud *Wormium* habetur, qvasi vox *rockva* à *rockr*, qvod *crepusculum* notat, descenderet: qvæ tamen hic pro *brockva*, qvod *fugere* vel *loco cedere* significat, omissâ aspiratione, ponitur) *virginis amatorem tempore matutino, & confabulatorem viduæ.* Addit *Wormius*: *Intelligit Haraldum Harfagre* (Pulchricomum) *primum Norvagiæ Monarcham, de qvo consule editam historiam nostro* (Danico) *idiomate.* Haraldus ille anno Christi DCCCLIII. natus est, ut Ragnarem Lodbrochem ad longe inferiora, qvam qvæ nos diximus, tempora vitam produxisse oporteat, si cum eo pugnaverit.

Ceterum nulla nos necessitas cogit, ut istam *Harfagrii* vel *Pulchricomi* vocem ad Haraldum Pulchricomum Norvegiæ Regem referamus, qvippe qvam epithetum esse apparet, ad *virginis amatorem* & *viduæ confabulatorem* pertinens. Unde nihil ex hoc loco de Ragnaris Lodbrochis ætate concludi potest; qvem cum Haraldo Pulchricomo præliatum esse, nusqvam, qvod scio, aliàs extat. Manebit itaqve Lodbrochi huic, Sigurdi Hringi filio, suus in seculo octavo locus, qvem ei in Chronologia nostra assignavimus, donec meliores iis, qvas nos attulimus, rationes eum inde deturbaverint. Et sane heic in calculi nostri stabilimentum ipsum Saxonem advocare possumus, ubi Ragnarem Lodbrochem cum filiis suis, jamtum adultis, Carolum Francorum Regem, postea Imperatorem, & Magnum dictum, bello lacessivisse ait; id qvod cum nostrâ Chronologiâ apprimè convenit, & à verisimili nihil abludit; cum negare non possimus, Saxoni de Ragnaris gestis plura constitisse, qvam posteritas apud nostrates conservavit; qvorum notitiam cum

 Skiol-

Skioldungorum historiâ nostratibus periisse suspicamur. Ruunt itaqve, uti superius attigimus, illa, qvæ de Ragnaris stemmate à Gotrico vel Godefrido Saxo habet: cum Godefridus hac ratione Ragnare inferior fuerit; qvò & *Eginhardi* testimonium pertinet, tradentis, ultimum Carolo bellum fuisse cum Godefrido Danorum Rege; qvod *Regino* & alii ad annum DCCCVIII. referunt. Nec magis ea sibi constant, qvæ de præliis Ragnaris & Haraldi illius, qvi Moguntiæ anno Christi DCCCXXVI. baptizatus est, idem Saxo adfert. Ista enim non ad Ragnarem Lodbrochem, sed ad Reginfridum Jutiæ Regulum pertinent, uti ex inferioribus patebit, & vel ipsum Erici Pomerani Chronicon satis innuit.

Ragnarem, Sigurdi Hringi filium, in Anglia ab Ellâ Rege necatum esse, nostrates & *Saxo* concorditer asserunt. Nos inter terræ illius Reges tres eo nomine vocatos invenimus: unum Australium Saxonum Regem, qvi ab anno CCCCXCI. ad ann. DXIIII. regnavit; alterum Northumbrorum Regem ab anno DLIX. ad ann. DLXXXIX. & tertium qvi dictos Northumbros ab anno DCCCLXII. ad annum DCCCLXVII. rexit. Sed nullus eorum in Ragnaris hujus tempora qvadrat. Aut igitur in hoc *Ellæ* nomine erratum est: aut, qvod magis credimus, Ella iste, qvi Ragnarem interfecisse perhibetur, exercitus Dux vel alius conspicuæ dignitatis vir fuit; unde nostrates, qvi Saxoni hac in re præiverunt, eum forte Regem fuisse credidere.

Nescio an huc pertineat, qvod in sua de gestis Regum Anglorum historiâ scribit *Simeon Dunelmensis*, hunc in modum: Eodem sane anno (*id est* DCCXCIII.) pagani

gani (*Danos eo nomine intelligit*) ab aqvilonali climate na- „
vali exercitu ut aculeati crabrones Britanniam venien- „
tes, hac illacqve ut diriſſimi lupi diſcurrentes, prædan- „
tes, mordentes, interficientes, non ſolum jumenta, o- „
ves & boves, verum etiam ſacerdotes Levitasqve, cho- „
rosqve monachorum atqve ſanctimonialium, veni- „
unt, ut præfati ſumus, ad Lindisfarnenſem Eccleſiam: „
miſerabili prædatione vaſtant cuncta, calcant ſancta „
pollutis veſtigiis, altaria ſuffodiunt, & omnia theſaura- „
ria ſanctæ eccleſiæ rapiunt. Qvosdam è fratribus inter- „
ficiunt, nonnullos ſecum vinctos aſſumunt, perpluri- „
mos opprobriis vexatos nudos projiciunt, aliqvos in „
mare demergunt. Anno DCCXCIIII. prædicti pa- „
gani portum Ecgfridi Regis vaſtantes, monaſterium ad „
oſtium Doni amnis prædarunt. Sed Sanctus Cuthber- „
tus non ſine punitione eos ſinebat abire. Princeps „
qvippe eorum ibidem crudeli nece occiſus eſt ab An- „
glis; & poſt exigui temporis ſpatium vis tempeſtatis „
eorum naves qvaſſavit, perdidit, contrivit, & perplu- „
rimos mare operuit. Nonnulli itaqve ad littus ſunt „
ejecti, & mox interfecti absqve miſericordia. Neſcio, inqvam, an hæc ad Ragnarem Lodbrochem, ejusve in Angliam expeditionem pertineant. Tempora certè ſatis concordant, nec multum à Dunelmenſis relatione noſtrates diſcedunt, qvi Ragnarem naves ad Angliæ littora amiſiſſe, ac poſteà crudeli nece interemtum tradunt.

Hunc eundem Ragnarem, Sigurdi Hringi filium, *Annalium Flateyenſium* auctor cujus verba proximo Capite pag 377. adduximus, reſpexiſſe videtur, etſi in tempore

illius graviter eum erraſſe, ex iis, qvæ de Ragnaris ætate nuper diſſeruimus, appareat. Nec enim nos iſta ad *Aimonii* Regenarium trahere audemus, licet *Pontanus* (*Hvitfeldii*, ut videtur, & *Lyſchandri* chronographiis inductus) non dubitaverit, illum cum Ragnare Lodbroche unum eundemqve hominem eſſe. Etenim nuſqvam, qvantum ſcio, Regenarius iſte *Lodbrochus* cognomine inſignitur, & nullum ei inter Daniæ Reges locum deberi vel illud arguit, qvod Galliæ arma intulerit, non propriis innixus viribus, ſed auſpiciis Rorici, qvem Pontanus Daniæ Regem vocat, nos Regulum tantum fuiſſe inferius monſtrabimus.

A Ragnare Lodbroche, Sigurdi Hringi filio, diverſus plane eſt Lothbrocus ille, qvem ſcriptores Anglici à S. Edmundi Regis aucupe non procul ab anno DCCCLXX. interemtum perhibent: cujus & necem filii illius Ingvar ac Hubba in dicto Rege ulti ſunt. Iſtius filius etiam fuiſſe videtur Bier Ferrei Lateris, qvi circa ſeculi IX. medium Galliam armis ſuis infeſtavit, ac Lunam Italiæ urbem cepit; qvod noſtrates, poſteriorem hunc Ragnarem ignorantes, ad prioris Ragnaris, Sigurdi Hringi filii, natos perperam referunt, uti ex iis, qvæ ex *Ragnaris Lodbrochis vitâ* & *Olafi Tryggvini hiſtoriâ* ſuperius adduximus, abunde liqvet. Lothbrocum huncce in Dania regnaſſe *Wilhelmus Gemmeticenſis* innuit; qvod de univerſâ Daniâ neutiqvam intelligi poteſt: qvippe qvam illius tempore Gormo Grandævo paruiſſe certum eſt. Fuerit itaqve celebris pirata, vel, ſi mavis, territorii alicujus in Daniâ Dominus: fortè in occidentali Jutiæ littore ſiti; id enim tam feſtina illius in Angliam jactatio innuere

nuere videtur. Regiâ Danorum ſtirpe Lothbrocum genitum fuiſſe *Bromton* teſtatur. Potuit ſuperioris Lodbrochis, Sigurdi Hringi filii, nepos eſſe; qvod tamen ſolâ conjecturâ nititur. Atqve hæc de Ragnare Lodbroche Sigurdi Hringi filio, Daniæ Rege, eiqve cognomine, altero illo Lodbroche, dicta ſunto.

CAPUT XIII.

De ditionis Ragnarianæ diviſione,

& de Sigurdo Angvioculo Daniæ Rege.

Expoſitis hactenus iis, qvæ de Ragnare Lodbroche, Sigurdi Hringi filio, Daniæ Rege, alteroqve ei cognomine Lodbroche vetuſti ſcriptores tradunt, operis ratio exigit, ut qvid de prioris iſtius poſteris, antiqvæ in hunc uſqve diem apud noſtrates conſervatæ memoriæ ſuppeditant, nunc etiam depromamus. Conſtat autem ex iis, qvæ ex ſæpedicti *Ragnaris*, Sigurdi Hringi filii, *Vitâ* ſuperius Capite X. attulimus, filios illius, tam vivo patre, qvam poſt mortem illius, varias & longinqvas expeditiones ſuſcepiſſe. Tandem in patriam reduces vaſtiſſimam parentis ditionem inter ſe diviſiſſe *Olafi Tryggvini Vita* teſtatur. Verba illius, licet ſuperius libri hujus Capite XI. pag. 375. adducta, heic apponi merentur: En er þeir (*Lodbrokar ſynir*) komu aptr i riki ſitt, skiptu þeir med ſer rikinu, tok Biorn Jarnſida Uppſalariki, Sviþiod alla, oc hvarttveggia Gautland, oc oll þau lond er þar liggia til. Sigurdr Ormr i auga hafdi Eygotaland oc allar eyiar, Skani oc Hallland. Hvitſerkr hafdi „

Reid-

„ Reidgotaland oc þar med Vindland, *id est*: Cum
„ vero in regnum ſuum rediiſſent *Lodbrochis filii*, illud in-
„ ter ſe diviſerunt. Biornus Ferreum Latus Upſalenſe
„ regnum accepit, Sveciam totam & utramqve Gothi-
„ am, cum omnibus provinciis illuc pertinentibus. Sigur-
„ do Angvioculo ceſſere Eygothia (*Gothia inſularis*) (*in*
„ Chronici Snorrini *verſione Danica pro* Eygothiâ *perperam*
„ *legitur* Jutia.) & omnes inſulæ *Danicæ*, Scania qvoqve
„ & Hallandia. Hvitſercus Reidgothiam (*Jutiam*) & Van-
„ daliam obtinuit.

Ad Biornum Ferrei Lateris (alteri, in Friſiâ, uti ſuperius dictum, mortuo, cognominem) qvod attinet, is ſuam ditionem poſteris ſuis, qvorum nonnullos libri hujus Capite X. pag. 366. recenſuimus) poſſidendam reliqvit.

De Hvitſerki progenie nihil ſcimus: neqve de eo in noſtratium monumentis qvicqvam habetur præter ea, qvæ ex *Ragnaris Lodbrochis Vitâ* ſuperius retulimus. *Saxo* eum ante patrem obiiſſe ſcribit, qvod noſtris planè adverſatur, & omninò erroneum eſſe videtur.

Sigurdus inferiores Daniæ Reges progenuit, Ragnaris filiorum natu minimus, ab oculorum maculis Angvioculus dictus. Expeditiones illius, qvas unà cum fratribus ſuis ſuſcepit, ſuperius attigimus. Verum qvæ poſt accepta rerum gubernacula, tam in regno qvam extra regnum egerit, parùm conſtat. *Olafi Tryggvini vita* ſuperius pag. 375. adducta, uxorem Sigurdo aſſignat Blæjam, (*Helenam* dicti Olafi vita in Codice Flateyenſi nominat) filiam Ellæ illius, qvi patrem ejus Ragnarem occidiſſe perhibetur. Eorum filius erat Hordaknutus, de qvo plura

plura inferius dicentur. A Sigurdo qvoqve genus duxit Haraldus Pulchricomus, primus Norvegiæ Monarcha, uti ex tabellâ genealogicâ in calce Capitis X. superius positâ constare potest.

CAPUT XIV.

De Jutiæ Regulis, Sigurdi Hringi,

Ragnaris Lodbrochis & filiorum illius vasallis.

Huc usqve de Regibus locuti sumus, qvi Danicas terras summâ cum potestate gubernârunt: nunc Regulos interseremus, recensitorum monarcharum nonnullis subditos tributariosqve.

Hos inter primus nominari meretur Olafus Anglus, Kinrici filius, qvem Northumbriâ profugum Sigurdus Hringus recepit, Jutiæqve præfecit, testante *Olafi Tryggvini vitâ*, cujus verba ex Arnæ Magnæi membranis superius Capite VIII. pagg. 320. 321. exscripsimus. Kinricus Olafi pater, secundum memoratam historiam, genitus est fratre Moaldæ Crassæ, matris Ivaris Vidfadmii Daniæ Regis. *Olafi Tryggvini vita*, qvæ codice Flateyensi continetur, Kinricum Moaldæ, non fratris filium, sed fratrem fuisse perhibet, consentiente *Snorrini Chronici* versione Danicâ pag. 116. id qvod cum temporum ratione minus concordat. Olafus Jutiæ diu præfuit, primùm vivente Sigurdo Hringo, ac deinde sub Ragnare Lodbroche, illius filio & in monarchiâ Danicâ hærede. Hic Olafus absqve omni dubio ille est, qvem *Saxo* libb. VII. & VIII. Olonem vocat, Vegetiqve cognomine decorat, ac

Scaniæ à Ringone, Haraldi Hilditannis nepote & antagonistâ præfectum esse ait; qvemadmodum nos superius libri hujus Cap. V. pag. 281. & Cap. VIII. pag. 324. id uberius adstruximus. Ab eodem qvoqve Olafo Saxonem *Anglici* cognomen, qvod Gormonum suorum medio assignat, mutuatum fuisse, Cap. VI. pag. 282. conjecimus, & tutò credi posse arbitramur.

Olafo in Jutiæ præfecturâ & Reguli dignitate successit filius illius Grimus, *Canus* vel *Cineraceus* cognomine dictus: qvem Ragnari Lodbrochi vectigalem fuisse temporum series evincit.

Post Grimum in Jutiâ regnavit filius ejus Audulfus cognomine *Ausfgius* id est *Robustus*. *Audgium*, id est *Divitem* alii eum cognominant. Hunc Ragnaris Lodbrochis filiis vectigalem fuisse dicit *Olafi Tryggvini vita* in codice Flateyensi: ipsius Ragnaris vasallum verius eum faciunt sæpius memoratæ *Arnæ Magnæi* membranæ, qvibus in hac re consentit *Snorrini Chronici* versio Danica pag. 117.

Audulfi filius erat Gormus, *Stultus* ac *sine liberis* cognomine dictus, qvi patri in Jutiâ successit. Ragnaris Lodbrochis vasallum fuisse *Snorrini Chronici* versio Danica pag. cit. tradit; qvod licet alibi, qvantum scimus, non extet, falsum tamen non esse, ex temporum serie apparet. Ex hoc Gormo, illum, qvem *Saxo* libro VIII. ab abstrusarum rerum cognoscendarum aviditate commendat, & Gotrici patrem facit, efformatum esse, libri hujus Cap. VIII. pag. 332. conjecturam fecimus. Hujus nostri tempore rerum in Holsatiâ potiebatur Comes qvidam, nomine Arnfinnus, qvi propriam sororem incesto amore complexus, filium ex eâ genuit. Id facinus ne

in

in vulgus emanaret, infantem recens natum ſervorum ſuorum duobus exponendum clam tradidit; qvi eum in ſilvam, *Myrkvid*, id eſt *Opacum ſaltum* (*Snorrini Chronici* verſio Danica *Dyſterholt* appellat, id qvod idem denotat) dictum, detulerunt, ibiqve ſub arbore qvâdam depoſitum reliqverunt. Accidit autem (*Olafi Tryggvini vitam* in ſæpius allegatis Arnæ Magnæi membranis, heic ſeqvimur) ut prædicti Regis Gormi ſervorum nonnulli, qvos ille negotiorum qvorundam expediendorum cauſâ in Holſatiam ablegaverat, hoc eodem tempore per memoratam ſilvam domum verſus iter facerent. Ubi cum, ſupervenientibus forte tenebris, inter ſaltus pernoctarent, vagientem non procul infantem audivere; qvem anxiè mox qværentes tandem invenerunt, pretioſis involutum pannis, obnuptumqve exterius linteo, qvod in pectore illius nodus connectebat, aureos tres annulos complexu ſuo interius abſcondens. Inventum itaqve puerum ſervi ad dominum ſuum Gormum detulere, qvi eum enutriri curavit, *Knutumqve* (id eſt *Nodum*) appellavit, nominis ratione à nodo illo, qvi linteo puerum circumdanti innexus, aureos iſtos annulos in pectore pueri ſervaverat, deducto. Arnfinnum, Knuti patrem, *Olafi Tryggvini vita*, qvæ codice Flateyenſi continetur, territorium qvoddam in Saxonia rexiſſe, ac Caroli Magni vaſallum fuiſſe refert; id qvod vix ſubſiſtere poteſt. Rei qvoqve geſtæ circumſtantias eadem hiſtoria non nihil variat; ac inter alia, puerum repertum eſſe tradit, non à ſervis, ſed ſatellitibus binis Gormi Regis, ad *Opacam* illam *ſilvam* venationem cum ſuis exercentis. Ad *Knuti* nomen qvod attinet, nobiſcum conſentit *Sveno Aggonis*, (qvi eum

Siwardi filium & Ragnaris Lodbrochis nepotem fuisse credidit) ubi eum à materni cinguli *nodo* nomen accepisse memorat. Knutum Gormus sollicite educari curavit; qvi ingenii acumine corporisqve agilitate alios longè anteibat. Hinc Gormus eum valde dilexit; cumqve improlis esset, filii loco semper habuit. Provectior Gormus in morbum incidens lethalem, multos amicorum cognatorumqve convocavit, petebatqve ab iis, ut potestatem sibi facerent, Regem sibi, qvem liberet, substituendi; se vero, permissu eorum Knuto omne regnum, reliqvamqve substantiam ad illum augendum necessariam, testamento legaturum. Datum est illud voluntati Regis extremæ, studiis civium valde culti; atqve hoc modo Knutus Gormi, patris adscititii, successor designatur. Observationem heic meretur, Regem fiduciarium, inconsulto summo principe, successorem sibi, subditorum tantum voluntatibus fultum, in regno hæreditario constituere potuisse: nisi per *cognatos* Gormi, Ragnaris Lodbrochis filios intelligere velimus, qvi septimo gradu lineæ inæqvalis eum cognatione attingebant. Nobis tamen verisimilius videtur, clientelares illius temporis Reges, subditosqve illorum, eo potissimum jure vixisse, qvo gaudebant anteqvam in superioris potestatem ditiones illæ pervenissent, sive regna ista electiva essent, sive successiva: supremæqve potestatis Reges, tributis & conventionibus, qvæ intercesserint, contentos fuisse. Forte etiam consensus populi, talisqve vasalli testamentum à supremi Regis confirmatione dependebat.

Mortuo Gormo Knutus successit, adoptivus illius filius, ac moribundo, uti dictum est, successor datus.

Hic ut primum rerum gubernacula accepit, proclamari latè fecit, magna ſe illi munera daturum, qvi ſtemma ſuum (qvod hactenus latuerat) verè ſibi indicaret. Ita de genere ſollicitum duo viri aliqvando acceſſere, qvi ſe Comitis cujusdam in Saxoniâ ſervos eſſe dicebant; retuleruntqve Arnfinnum Holſatiæ Comitem ex propriâ ſorore filium qvondam progeneraſſe, ſibiqve, tunc temporis ipſi ſervitio addictis, exponendum tradidiſſe; ſe autem eum in Opacam ſilvam deportatum, ſub arbore qvadam depoſuiſſe. Enumeratis dein omnibus expoſiti infantis notis, rei veritas ex ſimili Knuti repertorum relatione agnita omnium calculo comprobabatur. Indicibus ſtemmatis Knutus pecuniam ad libertatem redimendam dedit: Illos nec minus ſervos, qvi expoſitum olim invenerant, libertate donavit: ac utrosqve amplis ditionibus præfectos, Comitum titulis ornavit. Ob tantam in ſervos munificentiam cognomen Knuto adhæſit, ut *þrælaknutr*, id eſt *Knutus Servius*, diceretur. Alio cognomine *Inventus* (*Expoſititium* nos alibi eum vocamus, qvod idem eſt) dictus eſt, vernaculè *Knutr Fundne*: unde deſumtam eſſe puto *Lodne-knuti* appellationem, qvam Canuto, Erici Pueri (ut volunt) filio, rerum Danicarum ſcriptores communiter imponunt. Knutus Servius glorioſè qvidem, ſed paucis tantum annis regnavit.

Knuto filius ejus ſucceſſit, qvem ille nutritii ſui & adſcititii patris nomine Gormum vocaverat. Gormum huncce *Olafi Tryggvini vita* in codice Flateyenſi primò *Heimskium*, id eſt *Stultum*, ac deinde in provectiori ætate *Rikium*, id eſt *Potentem*, cognominatum eſſe tradit. *Stulti* cognomen non ad hunc Gormum Knuti filium, ſed alte-

rum, Audulfi filium, refert *Olafi Tryggvini vita* in membranis Arnæ Magnæi: ſuffragante *Snorrini Chronici* verſione Danicâ pag. 117. Ad *Potentis* appellationem qvod attinet, illa huic Gormo jure competere poterit: qvippe qvi majores ſuos potentiâ multum ſuperavit. Etenim Ragnaris Lodbrochis filiorum beneficio non ſolum in Jutiâ regnavit, ſed & (teſtantibus ſæpius allegatis *Arnæ Magnæi* membranis, ut & *Snorrini Chronici* verſione Danicâ pag, 118.) toti Daniæ, eorum vice præfuit; cum ſcilicet illi, poſt mortuum patrem peregrinis expeditionibus exteriſqve bellis occuparentur. Sigurdo Angvioculo inprimis carus erat, ac filium illius Hordaknutum educavit; eidemqve, poſt mortuum patrem Sigurdum, in pueritia ad ſceptra venienti, tutoris officium præſtitiſſe videtur. Ex hoc Gormo & Olafo Anglo, cujus ſuperius mentio facta, coaluiſſe videtur Gormo Anglicus apud Saxonem libro IX. Nec mirum, noſtrum hunc Gormum à ſcriptoribus Danicis inter genuinos Reges recenſeri: cum ampliori ditioni præfuerit, qvam ſinguli Lodbrochis filii, poſtqvam regnum inter eos diviſum erat. Gormus hicce an liberos reliqverit, vel improlis deceſſerit, in incerto eſt; de poſteris ſanè illius altum apud noſtrates eſt ſilentium. Hic recenſitorum Jutiæ Regulorum chronologiam ſubnectere libet, ex conjecturis qvidem magnam partem concinnatam, cum temporum tamen rerumqve circumſtantiis benè concordem, ac itaqve vero, uti putamus, ſimillimam.

Olafum Kinrici filium Sigurdo Hringo natu majorem fuiſſe, cognationis illorum gradus innuunt: natus itaqve erit anno Chriſti DCLXX. In Jutiâ regnare eum cœ-

cœpiſſe ſtatuimus anno Chriſti DCCXXXVIII. ætatis ſuæ LXVIII. Grimum Cineraceum progenuiſſe conjicimus anno Chriſti DCXC. ætatis XX. Sedecim annis regnaverit, ut mortuus ſit anno Chriſti DCCLIV. ætatis ſuæ LXXXIV.

Grimus Cineraceus, anno Chriſti DCXC. natus, regnare cœperit anno Chriſti DCCLIV. ætatis ſuæ LXIV. Audulfum progenuerit anno ætatis XX. Chriſti DCCX. Biennio eum regnaſſe ſtatuimus, mortuumqve anno Chriſti DCCLVI. ætatis ſuæ LXVI.

Audulfum Robuſtum anno Chriſti DCCX. natum eſſe conjecimus. Patri ſucceſſerit anno Chriſti DCCLVI. ætatis ſuæ XLVI. Gormum progeneraverit anno Chriſti DCCXXX. ætatis XX. regnaverit duobus annis, mortuus anno Chriſti DCCLVIII. ætatis ſuæ XLVIII.

Gormus, qvem alii *Stultum*, alii *ſine liberis* dicunt, natus erit anno Chriſti, ut diximus, DCCXXX. regnare cœperit anno Chriſti DCCLVIII. ætatis ſuæ XXVIII. regnaverit XXXIV. annis, obieritqve anno ætatis LXII. Chriſti DCCXCII.

Knutum Expoſititium anno Chriſti DCCLX. natum eſſe ſtatuimus. Nutritio ſuo Gormo ſucceſſerit anno Chriſti DCCXCII. ætatis XXXII. Gormum genuerit anno Chriſti DCCLXXVIII. ætatis ſuæ XVIII. Qvadriennio regnaſſe eum ponimus, ac itaqve mortuum anno ætatis XXXVI. Chriſti DCCXCVI.

Gormus, anno Chriſti DCCLXXVIII. natus, patri Knuto ſucceſſerit anno Chriſti DCCXCVI. ætatis ſuæ XVIII. Lodbrochis filiorum, in peregrinis expeditionibus occupatorum, vicarius fuit, totamqve Daniam

rexit.

rexit. Hordaknutum, Sigurdi Angvioculi filium, anno Christi DCCCX. ex nostro calculo natum, educavit, ejusqve, post mortuum anno DCCCXX. patrem, in regimine curator fuisse videtur. Gormum XXXII. annis ad sceptra sedisse ponimus, decessisseqve anno Christi DCCCXXVIII. ætatis suæ qvinqvagesimo.

CAPUT XV.
De posterioribus Jutiæ Regulis.

Hi fuere Reguli, qvi Daniæ monarchis cognati, centum circiter annis eorum beneficio in Jutiâ regnarunt. Sunt autem alii Jutiæ Reguli, de qvorum generis origine non æqvè constat. Horum primi recensitorum ultimis tempore æqvales sunt. Agmen illorum Godefridus ducit: de qvo & successoribus illius seqventia habet *Olafi Tryggvini vita*, qvam ex binis Arnæ Magnæi membranis sæpius antea allegavimus. A þeim ti-
„ ma er Karlamagnus var konungr. þa red fyrir Jot-
„ landi sa konungr er Godefridus het. hann drap Hræ-
„ rek Frisa hofdingia oc skattgilldi Frisi. sidan for Kar-
„ lamagnus konungr med mikinn her i moti Godefri-
„ do. þa var Godefridus drepinn af sialfs sins lidi. en
„ Hemingr brodir hans tekinn til konungs. Hemingr
„ hellt fram lidinu til motz vid Karlamagnus konung.
„ þar til er þeir funduz vid a þa er Egda heitir. þar sæt-
„ tuz þeir. en Hemingr andadiz vetri sidarr. þa giordoz
„ konungar at Jotlandi Sigfrodr (Sigraudr) frændi Go-
„ defridi. en annarr het Hringr Anulo. þeir deildo um
„ rikit. oc drogu badir her at ser. Um sidir attu þeir

mikla

mikla orroſtu. oc lauk ſva at hvartveggi þeirra fell. I „
þeirri orroſtu fellu X. þuſundir oc DCCCC. oc XL. „
(tiu þuſundir oc fimm hundrat oc ſextigir) manna. „
þa tok konungdom ſa madr er Haralldr het. hann var „
fimm vetr konungr adr hann bardiz vid Reinfridum „
ſon Godefridi. I þeirri orroſtu het Haralldr þvi til ſigrs „
ſer. ef hann kæmiz or orroſtu þeirri, at hann skylldi „
taka skirn med ollu skulldalidi ſinu. I þeim bardaga „
feck hann ſigr. oc for litlu ſidarr med konu ſina oc Ha- „
rek brodur (brodur ſon) ſinn oc mikit Dana lid til fun- „
dar vid Lodue ſon Karlamagnuſs. er þa var keiſari. „
Var Haralldr þa skirdr oc hans menn i Meginzuborg. „
a dogum Paskalis pava, for þa Haralldr aptr i Danmork, „
oc med honum Ansgarius biskup. oc skirdi hann þar „
margt manna. Haralldr vard ſottdaudr. en Harekr fræn- „
di hans tok konungdom. oc red fyrir Jotlandi. þar til „
er Guthormr brodur ſon (modur brodir) hans bardiz „
vid hann. þa var lidit fra holldgan vars herra Jeſu Kri- „
ſti atta hundrat ara ſextigir oc tvau ar. I þeirri ſokn fel- „
lu þeir badir oc alt konunga kyn þat er med þeim var. „
utan ſveinn einn lifdi eptir er Harekr het. oc vard „
ſa konungr ſidan. Ansgarius biskup for þa enn i Dan- „
mork til fundar vid Harek. oc skirdi hann. Harekr „
let giora kirkiu i Ripum. en Haralldr (Harekr) hafdi „
adr latit giora i Heidabæ. Ansgarius biskup andadiz „
þrim vetrum eptir bardaga þeirra Hareks oc Gu- „
thorms. þa er ſagt at Harekr kaſtadi kriſtni oc do litlu „
ſidarr. Eptir þat voru konungar heidnir Sigfrodr oc „
Halfdan. *id eſt*. Carolo Rege Magno imperante, Ju- „
tiæ Rex præfuit, Godefridus dictus. Hic Hrærecum „

Eee Fri-

„ Frisorum principem occidit, & Frisos sub tributum
„ misit. Postea Rex Carolus Magnus numeroso cum
„ exercitu contra Godefridum movit; Godefridus au-
„ tem tunc à propriis militibus occisus est, fraterqve il-
„ lius Hemingus Rex creatus; qvi Regi Carolo Magno
„ cum exercitu obviam processit, donec convenirent
„ ad amnem, qvi Egda (*Egdora*) vocatur. Ibi pax utrin-
„ qve facta est: Hemingus autem proximè seqvente an-
„ no decessit. Tunc Reges in Jutia facti sunt Sigfrodus
„ Godefridi cognatus, & alius nomine Hringus Anulo.
„ Hi de regno invicem contendentes exercitum utrin-
„ qve conscripserunt, ac ingenti prælio conflixerunt,
„ qvod utriusqve illorum cæde finiebatur. Isto prælio de-
„ cem millia hominum, nongenti & qvadraginta (qvin-
„ genti sexaginta) occubuere. Tum Rex factus est vir
„ qvidam, nomine Haraldus, Is qvinqvennium regna-
„ vit, anteqvam cum Reinfrido Godefridi filio prælio de-
„ certaret. Eo prælio Haraldus, obtinendæ victoriæ gra-
„ tia, voto se obstrinxit recipiendi cum universâ familiâ
„ sacri baptismatis, si salvus evaderet. Itaqve victor fa-
„ ctus, paullo post cum uxore sua & fratre (fratris sui
„ filio) Hareco & magno Danorum comitatu, ad Ludovi-
„ cum, Caroli Magni filium, qvi tunc Imperator erat,
„ profectus est, sacroqve se baptismate cum suis omni-
„ bus ablui fecit, Moguntiæ, sedente Paschali Pontifice.
„ Hinc in Daniam regressus est Haraldus, Ansgario E-
„ piscopo comitatus, qvi magnam populi partem sacro
„ fonte ibi abluit. Haraldus morbo decessit. Cui Ha-
„ recus cognatus ejus successit, Jutiæqve præfuit, do-
„ nec Guthormus fratris illius filius (avunculus illius)

præ-

prælium cum eo committeret. Tunc temporis e- „ lapsi fuere ab incarnatione Domini nostri Jesu Christi „ DCCCLXII. anni. Illo certamine uterqve eorum cæ- „ sus est: ceciditqve universa Regia prosapia, qvæ isti „ bello interfuit. Unicus saltem puer supervixit, nomine „ Harecus, qvi postea Rex factus est. Ansgarius Epi- „ scopus tunc in Daniam ad Harecum denuò profectus „ est, eùmqve baptizavit. Harecus Ripis templum ex- „ strui curavit; ceterum Haraldus (Harecus) aliud pri- „ us Heidabæi (*Sleswici*) ædificari curaverat. Ansgarius „ Episcopus triennio post conflictum Hareki & Guthor- „ mi fato functus est. Harecus tunc Christianam religio- „ nem abjecisse dicitur, & paullo post vitam cum mor- „ te commutasse. Ei Sigfrodus & Halfdanus successere: „ Reges à Christiana religione alieni.

Eadem fere habentur in *Olafi Tryggvini vita*, qvæ Codice Regio Flateyensi continentur: pauculas qvæ occurrunt differentias, nos occasione datâ in seqventibus annotabimus. Ceterùm notari hoc loco meretur, interpolatio illa, qvam *Snorrinum Chronicon*, versionis Danicæ pag. 112. & seqventibus passum est. Traditur ibi, tempore Caroli Magni, Daniæ (non Jutiæ tantum) sceptra gessisse Godefridum vel Gotricum; eiqve à suis occiso successisse Hemingum, qvi cum Carolo fœdus sanciverit. Post eum Regium in Jutia nomen assumsisse Sigurdum vel Sigrodum, Godefridi filiâ ac Sigurdo Norvegiæ Rege natum, & Ringum Annulonem. Sigurdo Sælandiâ & Scania paruisse mox dicuntur: Ringo autem Jutia. Hi de summâ rerum prælio decertasse memorantur, qvod, præter utrumqve eorum, hominum decem mil-

lia qvingentos & qvindecim absumserit. Posthæc Daniæ regnum invasisse traditur princeps qvidam, nomine Haraldus; cui, cum qvinqvennio regnasset, Ragnar Lodbroch bellum intulerit. De Christiana religione assumendâ votum tunc concepisse Haraldus dicitur, ac obtentâ de hoste victoriâ cum fratre Hareco & uxore Ludovicum Imperatorem adiisse, sacrumqve cum suis baptisma Moguntiæ suscepisse. Mox in Daniam Ansgario Episcopo comitatus rediisse perhibetur; additurqve: scribere nonnullos, hunc Haraldum, à Ragnare Lodbroche expulsum, Ludovici Imperatoris ope in Daniæ Regnum restitutum esse, tempore Sigurdi Angvioculi; ditionem tamen illius ultra Jutiam sese non extendisse. Post Haraldum, morbo extinctum, Harecus frater illius regnasse perhibetur, frustra se ei opponente Erico, Sigurdi Angvioculi filio. Hunc cum avunculus illius Guttormus anno Christi DCCCXXVI. bello lacesseret, uterqve eorum concidisse traditur, cum universâ Daniæ Regum prosapiâ, unico tantum excepto Sigurdi Angvioculi filio, qvi postea ad sceptra pervenerit. Hunc Ansgarius, denuò in Daniam profectus, baptizasse dicitur; additurqve: istum Regem, Harecum, Ripis sacram ædem extruxisse, cum alteram Slesvici prior Harecus antea ædificari curasset. Triennio exinde Ansgarius decessisse scribitur, anno Christi DCCCXXIX. posteaqve Harecus ad paganismum relapsus mortem oppetiisse. Hactenus interpolatio ista; cujus in Snorrini Chronici codicibus manuscriptis ne minimum qvidem fundamentum apparet. Et certè, qvæ de Jutiæ Regibus memorata Snorrini Chronici versio pag. cit. usqve ad pag. 120. profert, à Snor-

à Snorrii manu haud ſunt profecta, ſed deſumta primùm ex *Olafi Tryggvini* ſeorſim editâ *vitâ*: ac deinde à recentiore qvodam interpolata & corrupta: idqve, veluti apparet, ut eo melius cum Saxonis relationibus convenire poſſent. Nunc poſteriores hoſce Jutiæ Regulos ſingulatim examinabimus.

Primus eorum, uti nuper diximus, Godefridus eſt, qvi anno Chriſti DCCLXXXII. legatos ad Carolum Magnum miſit. Legati iſti in *Reginonis* chronico *Altdeni* et *Hoſmundus* nominantur: in *Fuldenſibus* autem *Annalibus* prior illorum *Halpdani* vocatur; Halfdanum & Aſmundum nomine fuiſſe clarum eſt. *Danorum Regem* Godefridum appellant *Annales Fuldenſes*; qvem in Jutiâ tantum rerum potitum ex *Olafi Tryggvini vitâ* conſtat; non tamen ſolum, uti ex hiſtoriarum collatione patet. Legatos itaqve ad Imperatorem, ut ei maximè vicinus, miſiſſe videtur. *Adamus Bremenſis* eum tam potentem fuiſſe tradit, ut Friſos, Nordalbingos, Obotritos & alios Sclavorum populos ſub tributum miſerit. Nos militiæ præfectum à ceteris Regulis eum conſtitutum fuiſſe exiſtimamus. Eâ ratione is, qvi magnam Jutiæ partem proprio jure tenuit, ditionem ſuam extra eam extendere potuit, fortè uſqve ad Weſtfaliam, qvam poſtea Danis rebellem factam, ac ab Haraldo & Reginfrido, de qvibus inferius dicetur, ad obſeqvium redactam eſſe, *Regino* ad annum DCCCXIII. innuit, ſuffragantibus incerti auctoris *Annalibus Francicis* de Pipino Carolo M. & Ludovico. Godefridi genus noſtratium monumenta reticent. Gormi filium Saxo facit, qvod ad Gormum illum, qvi Stulti cognomine vocatus eſt, & Knutum Expoſititium filii loco habuit, re-

ferri poſſet, niſi eum ſine liberis obiiſſe conſtaret. Hvitſerco, Ragnaris Lodbrochis filio, genitus eſſe potuit, ac eâ ratione abſoluto jure in Jutiâ regnaſſe; neqve enim Hvitſerki illius in Jutiâ & Vandaliâ ſucceſſor usqvam exprimitur. Nihil tamen absqve prævia literarum auctoritate, qvæ hic omnino deeſt, pronunciare audemus. Tributum, à Godefrido Friſis impoſitum, qvam ſuperbè avarèqve exactum ſit, *Ubbo Emmius* Rer. Friſic. lib. V. exponit. Godefridum anno Chriſti DCCCX. à proprio ſatellite interemtum *Annales Fuldenſes* & *Regino* teſtantur.

Hemingus Godefrido ſucceſſit, frater illius ſecundum *Olafi Tryggvini vitam*: patruelem Godefridi *Adamus Bremenſis* vocat: *Sigebertus* filium fuiſſe ſcribit: nepotem, nempe Olafo Godefridi filio prognatum, eum facit Chronicon, qvod *Erico Pomerano* vulgò adſcribitur. Hemingus cum Carolo Magno pacem compoſuit, limite regnorum Eydorâ fluvio conſtituto, obiitqve anno Chriſti DCCCXII. teſtibus *Reginone* & pluribus vetuſtis Annalibus.

Sigfrodum & Hringum Anulonem Hemingo in Jutiâ ſucceſſiſſe *Olafi Tryggvini vita*, cujus verba nuper adduximus, ait. Hringus ille in Flateyenſi codice perperam Hergeir vocatur: ſcribæ, absqve dubio, culpâ. Exteri ſcriptores Sigefridum & Anulonem appellant, omiſſo *Hringi* nomine, qvod aliàs *annulum* ſignificat. Sigefridum Godefridi nepotem fuiſſe volunt; qvem *Olafi Tryggvini vita*, generaliori voce, cognatum illius vocat. Anulo Herioldi (Haraldi) cujusdam, Regio ut credere par eſt ſangvine prognati, nepos fuiſſe perhibetur. Hos duos

os ſceptra attigiſſe magis qvam geſtaſſe ex eo apparet, qvod uterqve eorum dicto anno DCCCXII. mutuo prælio conciderit. Etenim cum inter eos de diviſione regni non conveniret, comparatis copiis & commiſſo prælio ambo moriuntur, victoriâ tamen penes Anulonis partem manente, uti hæc in *Annalibus Fuldenſibus* & *Reginonis* chronico ad dictum annum habentur. Decies mille nongentos qvadraginta viros iſto prælio cecidiſſe, memorati ſcriptores tradunt: XM. DCCCC. LX. ait *Olafi Tryggvini vita*, qvæ Codice Flateyenſi continetur: *Arnæ Magnæi* membranarum altera XM. D. LX. habet: *Adamus Bremenſis*, qvi prædictum prælium in Ludovici pii tempora perperam rejicit, undecim millia hominum eo periiſſe ſcribit.

Sigefrido & Anulone occiſis, victrix hujus pars Herioldum & Reginfridum, defuncti Domini fratres, ad Regiam dignitatem allevârunt, teſtibus *Reginone* & *Fuldenſibus Annalibus* ad ann. DCCCXII. Herioldus noſtris Haraldus appellatur, in Codice Flateyenſi corruptiſſimè Herdus dictus. Haraldum & Reginfridum memorato anno DCCCXII. ad Imperatorem Carolum concorditer legatos miſiſſe, ex *Reginone* liqvet; qvi & eos, communibus copiis, Weſtfalos, dominium eorum detrectantes, anno ſeqventi DCCCXIII. perdomuiſſe innuit, conſentientibus incerti auctoris *Annalibus Francicis* de Pipino, Carolo M. & Ludovico. Eodem anno Godefridi Regis filii, & ex primoribus Danorum non pauci, qvi patriâ profugi apud Sveones exulârant, domum reverſi, Haraldum & Reginfridum prælio adorti, eos regno expulerunt, prout ad annum DCCCXIII. *Regino* & memorati incerti auctoris *Annales* habent.

bent. Seqventi anno, qvi DCCCXIV. fuit, Haraldus & Reginfridus, reparatis viribus in Daniam regressi, cum Godefridi filiis prælium commiserunt; qvo Godefridi filiorum unus cecidit: Reginfridus qvoqve occisus; Haraldus vero, desperatis rebus ad Ludovicum Pium, nuper tunc Imperatorem factum, se conferens, auxilium illius imploravit, testantibus prædictis incerti auctoris *Annalibus*. Reginfridum Godefridi filium fuisse, ac itaqve Haraldi hostem credidit *Olafi Tryggvini vitæ* auctor. Concordes eos vixisse, ac Godefridi filiis communibus viribus obstitisse, ex citatis scriptorum locis clarum est; qvicqvid in contrarium afferant Chronicon, qvod *Erici Pomerani* nomen præfixum habet, & *Adamus Bremensis*: qvorum illud Reinfridum & Haraldum novem annis de rerum summâ decertasse tradit: hic Reginfridum ab Haraldo regno pulsum memorat. Anno DCCCXV. Ludovicus Imperator Haraldo, priori anno ad se profugo, contra Godefridi filios copias subministravit: qvæ tamen, prævalentibus in Daniâ dictis Godefridi filiis, re infectâ in Germaniam rediere, prout *Fuldenses* & incerti auctoris de Pipino, Carolo & Ludovico *Annales* testantur. *Sigebertus Gemblacensis* hanc auxiliarium Ludovici militum expeditionem in Daniam ad ann. DCCCXVI. refert. Seqventibus annis Haraldum, Imperatoris auxiliis suffultum, Godefridi filios infestasse, ex sæpedictis incerti auctoris *Annalibus* ad ann. DCCCXVII. colligi potest. Anno DCCCXIX. in societatem regni aliqvo modo receptum iidem *Annales* innuunt; confirmante id *Sigeberto*, qvi ad hunc eundem annum, Haraldum in regnum Danorum à Ludovico remissum scribit. Anno DCCCXXI.

in-

inter Haraldum & Godefridi filios omnia pacata fuisse, in sæpedictis *Annalibus* traditur. Sic anno seqventi DCCCXXII. tam Haraldum qvam Godefridi filios legatos ad Imperatorem è Daniâ misisse ibidem habetur. Anno DCCCXXIII. inter eos lites de novo exortas, inde patet, qvod Haraldus, dicto anno, Imperatorem accesserit, *auxilium petens contra filios Godefridi, qvi eum patria pellere minabantur*, uti loqvuntur sæpedicti anonymi *Annales* de Pipino, Carolo M. & Ludovico. Anno DCCCXXV. Ludovicus Imperator cum Godefridi filiis pacem fecit; qvi & anno seqventi legatos ad eum pacis ac fœderis causa miserunt. Hoc eodem anno DCCCXXVI. Haraldus cum uxore suâ & magna Danorum multitudine veniens Moguntiam, ibidem cum iis, qvos secum adduxerat, baptizatus est, testantibus incerti auctoris *Annalibus*, & iis, qvos *Fuldenses* vocant. *Sigebertus* Haraldi filios unà cum patre baptizatos scribit, idqve ad annum DCCCXXV. refert. *Adamus Bremensis* eâ qvoqve vice baptizatum scribit fratrem Haraldi Horicum, eiqve partem Frisiæ ab Imperatore in feudum concessam. Horicus ille in *Olafi Tryggvini vitâ* Harecus nominatur, atqve in *Arnæ Magnæi* codicum uno Haraldi frater dicitur: in altero, ut & Flateyensi, Haraldi fratre genitus perhibetur. *Fuldenses Annales* eum Roruc appellant, ac exiguam Danici regni partem postea accepisse innuunt, prout inferius dicetur. In baptismi Haraldiani tempore graviter errat *Gotfridus* presbyter *Viterbiensis*, in suo Pantheo, qvi eum suosqve salutari undâ ablutos scribit, sedente ad imperii clavum Cæsare Lothario, Ludovici Pii filio. Versus illius hac de re ita sonant:

Solus in imperii Lotharius arce resedit,
Jureqve Teutonicis Romana monarchia sedit,
Juraqve Teutonicus Cæsar in urbe dedit:
Tunc Rex Danorum baptisma recepit Heroldus,
Filius ipsius cum matre puer Manigoldus.
Et reliqvi populi chrisma tulere sui.

Hæc de Haraldi & Godefridi filiorum contentionibus, ac baptismo Haraldi *Adamus Bremensis* parum distinctè refert lib. I. Cap. XV. qvasi Haraldus, cum primùm regno pulsus Imperatorem Ludovicum adiret, Christo nomen dedisset; qvod ita se non habere, ex superioribus manifestum est. Ad votum Haraldi de Christiana religione suscipiendâ, cujus *Olafi Tryggvini vita* meminit, qvod attinet, id longè serius qvam ibi dicitur conceptum esse videtur: fortè post annum DCCCXXIII. cum scilicet inimicitiæ inter eum & Godefridi filios recrudescerent. Et non potuit Haraldus, post tam crebram cum Francis & Saxonibus Christianis conversationem de religione eorum non benè sentire. Suscepto baptismo Haraldus in Daniam mox regressus est, Ansgario comitatus, qvi biennio ibi mansit, multosqve ad veri Dei notitiam perduxit, teste *Adamo Brem.* lib. I. Cap. XVI. Haraldo autem diuturnâ qvies non dabatur. Etenim anno DCCCXXVII. à Godefridi filiis consortio regni ejectus Daniâqve expulsus est. Qvos cum Imperator Ludovicus anno seqventi DCCCXXVIII. conciliare vellet, ac in eam rem, omnes ferè Saxoniæ magnates convocasset, Haraldus rerum gerendarum nimis cupidus, condictam & per obsides firmatam pacem rupit, incensis ac direptis aliqvot Danorum villis. Qvâ injuriâ accensi Godefridi filii,

transito

transito flumine Eydorâ, Imperatoris milites, nil adversi metuentes, castris exuunt, eaqve diripiunt. Mox missâ ad Imperatorem legatione exponi curant, qvam inviti & qvantâ necessitate compulsi hæc fecerint; esse se ad æqvas conditiones paratos, posseqve Imperatorem ita sese in hac re gerere, ut firma in posterum pax maneat. Restitutum paulo post Haraldum ex *Adami Bremensis* lib. I. Cap. XVI. colligi satis clarè potest. Ansgarius enim illum anno DCCCXXVI. in Daniam secutus, biennium ibi mansit. Inde ad Imperatorem reversus, Svecicam legationem in se suscepit. Qva perfuncturus cum Daniam transiret, Gislemarum socium suum apud Haraldum ibi reliqvit, anno, ut apparet, DCCCXXIX. vel qvi proximè seqvitur. Hic ille est Haraldus, qvem cum Ragnare Lodbroche toties conflixisse, Christianum factum sacram ædem Slesvici extruxisse, tandemqve ad paganismum relapsum esse *Saxo* scribit, prout nos illius relationem superius Cap. X. pag. 356. & seq. compendio exhibuimus. Verum illa, qvæ de Haraldi & Ragnaris synchronismo à Saxone & recentioribus rerum Danicarum scriptoribus traduntur, fundamento carere, abundè, ut credimus, ex superioribus patent: confusioni vero isti occasionem dedisse videtur Ragnaris & Reginfridi nominum convenientia; ad qvam nos antea digitum intendimus libri hujus Cap. XII. pag. 392. Qvod de Haraldi apostasiâ Saxo scribit, indubiam apud nos fidem non invenit, cum *Adamus Bremensis* & alii, qvotqvot illius meminere scriptores veteres, ne verbum qvidem eâ de re habeant. *Olafi Tryggvini vita* impietatem istam posteriori Hareco, de qvo inferius, impingit, & Ha-

Haraldum morbo deceſſiſſe tradit. Ad templum vero Slesvicenſe qvantum attinet, illius ædificationem Haraldo huic attribuit *Olaſi Tryggvini vita* in codice Flateyenſi, ubi illud ab Herdo extructum eſſe tradit: ita enim corruptum Haraldi nomen ibi legitur, uti ſuperius dictum eſt. *Arnæ Magnæi* membranarum una eundem illius conditorem facit: altera vero Hareco, qvi ei proxime ſucceſſit, pietatem illam adſcribit, ſuffragante *Adamo Bremenſi* lib. I. Cap. XXV. Haraldum huncce inter univerſales Daniæ Reges Danicarum Rerum ſcriptores collocant, Klackiiqve cognomine vulgò inſigniunt. Ab univerſæ Daniæ regimine qvantum abfuerit, abundè ex ſuperius dictis eluceſcit. In Klackii cognomine perſonarum error eſt, qvippe qvod ad hunc non pertinet, ſed alterum Haraldum, qvi Comitis dignitatem officiumqve in Jutiâ (aliis Holſatiâ) geſſiſſe ſcribitur, ac, ſecundum noſtratium aſſertiones, pater fuit Thyræ, qvæ Gormo Grandævo, Daniæ Regi nupſit, eiqve Haraldum Cærulidentem, Daniæ itidem Regem, peperit. Iſtum Haraldum Klackium, Comitis officio poſtea ſeſe abdicaſſe, ac in Galliam profectum, Chriſtianam religionem ſuſcepiſſe, nec unqvam in Daniam rediiſſe tradit *Olaſi Tryggvini vita*, qvæ Flateyenſi Codice continetur. Haraldus Jutiæ Regulus qvamdiu vixerit, nobis non ſatis conſtat: *Hvitfeldius* eum anno Chriſti DCCCXLVI. deceſſiſſe ſcribit; qvod licet antiqviorum ſcriptorum auctoritati, qvantum ſcimus, non innitatur, abſurdi tamen nihil inferre, ex ſeqventibus patefiet.

Harecus Haraldo ſucceſſit: qvem *Olaſi Tryggvini vita* ſuperius adducta anteceſſoris ſui *cognatum* appellat; e-

um-

umqve fine dubio intelligit, qvi cum Haraldo Moguntiæ baptizatus eſt. Codex Flateyenſis eum hoc qvoqve loco *Haraldi fratris filium* vocat: qvo adhuc clarius oſtenditur, de prædicto Hareco Moguntiæ baptizato ſermonem eſſe. Idem Danici ſcriptores intendunt, qvi Haraldi Moguntiæ baptizati fratrem, Ericum communiter appellant, eumqve Daniæ regnum invaſiſſe, tandemqve cum Guthormo mutua cæde periiſſe tradunt: addentes eundem cum fratre Haraldo ſacro fonte ablutum eſſe. Verum ſunt qvæ dubitandi anſam ſuggerunt, ſitne hic Harecus, Haraldi ſucceſſor, idem cum eo, qvi Moguntiæ baptizatus eſt, an vero hi duo homines diverſi ſint: imò ſunt qvæ perſvadent, ſolum nomen his commune fuiſſe. *Adamus Bremenſis* Horici Danorum Regis, qvi hic ipſe eſt Haraldi ſucceſſor, meminit lib. I. Cap. XXV. his verbis: *Hoc regalis munificentiæ dono* (ſc. Epiſcopatu Bremenſi ſibi collato) *confeſſor Dei* (Ansgarius) *valde gaviſus in Daniam feſtinavit: ubi Regem Danorum Horicum inveniens Chriſtianum reddidit. Is ſtatim eccleſiam in portu maritimo erexit apud Sliasuuig, datâ pariter licentiâ, ut qvisqvis vellet in regno ſuo, fieret Chriſtianus.* Circa annum Chriſti DCCCXLVII. hæc acta eſſe, Adami contextus monſtrat; qvæ in Harecum anno DCCCXXVI. converſum & baptizatum benè non qvadrant. Viderunt id *Pontanus Meurſius*qve, ac igitur Ericum ſuum ab Ansgario tunc non ad Chriſtum converſum, ſed in verâ fide ac pietate magis firmatum eſſe ſcribunt. Ceterum, qvò minus hanc limitationem admittamus, præter allata Adami verba, in cauſâ eſt *Archiepiſcoporum Bremenſium hiſtoria*, qvæ Ansgarium Daniæ Regem *baptizaſſe*, & primam Sleſvici eccle-

ſiam conſtruxiſſe, diſertis verbis perhibet. De Hareco, Moguntiæ baptizato, ſeqventia habent *Annales Fuldenſes*, qvi eum Roruc appellant: Anno DCCCL. Roruc natione Nordmannus (*i. e. Danus*) qvi temporibus Hludouuici Imperatoris, cum fratre Haraldo vicum Dorestadum jure beneficii tenuit, poſt obitum Imperatoris, defuncto fratre, ad Hlutharium, qvi patri ſucceſſit in regno, proditionis crimine falſò (ut fama eſt) inſimulatus, tentus & in cuſtodiam miſſus eſt: unde fugâ lapſus in fidem Hludouuici Regis Orientalium Francorum veniens, cum per annos aliqvot ibi moraretur, & inter Saxones, qvi confines Nordmannis (*Danis*) ſunt, manſitaret, collecta Danigenarum non modica manu, cœpit piraticam exercere, & loca regni Hlutharii ſeptentrionalis Oceani littoribus contigua vaſtare; venitqve per oſtia Rheni fluminis Doreſtadum, & occupavit eam atqve poſſedit. Et cum à Hluthario principe ſine periculo ſuorum non poſſet expelli, cum conſilio ſenatus, legatis mediantibus, in fidem receptus eſt, eâ conditione, ut tributis cæteriſqve negotiis, ad Regis ærarium pertinentibus, fideliter inſerviret, & piraticis Danorum incurſionibus obviando reſiſteret. *De eodem in dictis* Annalibus *hæc leguntur ad Annum DCCCLVII.* Roruc Nordmannus (*Danus*), qvi præerat Doreſtado, cum conſenſu Domini ſui, Lutharii Regis, claſſem duxit in fines Danorum, & conſentiente Horico Danorum Rege (*de qvo mox dicetur*) partem regni, qvæ eſt inter mare & Egidoram, cum ſociis ſuis poſſedit. Ejusdem planè ſenſus ſunt qvæ ex Pithœi Annalibus Francicis *Pontanus* profert pag. m. 105.

hunç

hunc in modum: Annales Francorum, qvos à Pithœo editos habemus, ferè eodem hoc tempore, anno nimirum præcedente octavum & octingentesimum qvinqvinqvagesimum, (*DCCCLVII*) iterum Erici(*ita Pontanus & alii recentiores rerum Danicarum scriptores vocare solent, qvos exteri Horici nomine appellant*) qvi Dorestado fuit præpositus, mentionem injiciunt; qvasi is Lotharii auspiciis, ductâ in fines Normannorum classe, eam regni Danici partem, qvæ inter Eidoram & mare est, ab Erico (*Horico*), qvem Regem Danorum iidem Annales appellant, una cum sociis obtinuerit. " Ex adductis locis clarè satis apparet, Harecum, qvi Moguntiæ baptizatus est, Haraldo (qvem ante annum DCCCL. mortuum esse ex allatis *Annalium Fuldensium* verbis liqvet; imò ante annum DCCCXLVII. uti ex *Adamo* colligitur) non successisse, sed patriâ qvasi extorrem, diu post illius obitum, piraticam exercuisse, donec tandem, alterius in Daniâ Regis beneficio, exiguam regni partem acciperet: idqve triennio post necem illius Hareci, qvi Haraldo successit, uti mox dicetur. Diversi itaqve ab invicem sunt Harecus, Haraldi Daniæ Reguli successor, & Harecus, qvi Moguntiæ baptizatus, Dorestado præfectus, tandemqve in Danici regni, vel rectius partis illius societatem admissus est: & hic Harecus, altero in Daniâ regnante, Dorestadi sedem habuit, piraticisqve Danorum incursionibus validè restitit. Nec dubitamus qvin is ille sic Roricus, cujus auspiciis Regenarium piraticam exercuisse, ex Aimonio *Pontanus* refert, cujus verba nos superius Cap. XI. pag. 379. exscripsimus. De Hareki (non Dorestaa-

restadensis illius, sed ejus qvi Haraldo in Jutiâ successit) morte in *Annalibus Fuldensibus* ad ann. DCCCLIV. hæc leguntur: Ibi (*in Dania*) inter Horuc Regem Danorum „ & Gudurm filium fratris ejus, qvi eatenus ab eo re- „ gno pulsus, piratico more vixit, ortâ contentione, ita „ se mutuâ sede mactaverunt, ut vulgus qvidem pro- „ miscuum innumerabile caderet, de stirpe vero Regiâ „ nisi unus puer nullus remaneret. Hanc Regii sangvinis effusionem ad dictum annum DCCCLIV. *Sigebertus* qvoqve refert. Liber vero qvi inscribitur: *Gesta Normannorum in Franciâ*, istam lanienam anno DCCCLIII. contigisse perhibet. *Olafi Tryggvini vitâ* annum DCCCLXII. præfert; cui hac in re minorem fidem habemus, licet illa Ansgarium (qvi anno DCCCLXV. decessit) triennio tantum post memoratam cladem vixisse addat: ista enim ad suam mentem historiæ auctor absqve dubio disposuit, non vero in antiqvioribus monumentis invenit. Guttormum, qvi cum Hareco pugnans unà interiit, fratris illius filium fuisse testantur *Annales Fuldenses*, *Adamus Bremensis* & *Olafi Tryggvini vitæ* exemplar unum penes Arnam Magnæum: alterum Hareci avunculum eum facit, qvod nullibi aliàs, qvantum scimus, invenitur; Codex Flateyensis fratres fuisse tradit.

Hareco occiso, in Jutiæ regno alter Harecus successit; qvi, ut *Olafi Tryggvini vita* in codice Flateyensi perhibet, ex universo Jutiæ Regum sangvine solus supererat. Illius *Adamus Bremensis* lib. I. Cap. XXVIII. meminit, ac *Juniorem Horicum* vocat: respectu prioris, qvi in communi illâ principum lanienâ periit. Danicarum rerum scriptores Ericum, more suo, eum appellant, & in uni-

ver-

versalium Regum catalogo collocant, *Puerum* vulgò cognominatum. Hic est Harecus, qvi (uti nos *Fuldensium Annalium* fide nuper retulimus) Harecum Dorestadensem, Haraldi Moguntiæ baptizati fratrem, anno Christi DCCCLVII. in regni partem admisit, ditione, haut ex modicâ parte, Regii sangvinis internecione, nunc auctus. Harecus hicce ex acerrimo Christianæ religionis persecutore, salutaribus Ansgarii monitis mitior factus, fidem suscepit; atq; ab eodem baptizatus sacram ædem Ripis extrui curavit. Post obitum Ansgarii, qvi anno DCCCLXV. contigit, Harecum Christianæ religioni renunciasse, nec diu exinde superstitem fuisse nostrates tradunt.

Sigfrodum & Halfdanum *Olafi Tryggvini vita* Hareco successisse ait: Reges à Christiana religione alienos. Horum in *Annalibus Fuldensibus* ad annum DCCCLXXIII. his verbis mentio occurrit: Venerunt qvoqve illuc (*Wormatiam ad Ludovicum Germaniæ Regem*) Sigifridi (*Sigfrodi*) Danorum Regis legati, pacis faciendæ gratia inter illos & Saxones, & ut negotiatores utriusqve Regni invicem transeuntes, & mercimonia deferentes, emerent & venderent pacificè; qvæ omnia Rex ex sua parte rata fore permisit. *Et paulo post*: Deinde mense Augusto, cùm apud urbem Mediomatricorum generalem conventum habuisset, Halbdeni frater Sigifridi Regis etiam suos ad eum nuntios misit, eadem postulans, qvæ frater suus postulaverat, videlicet ut Rex legatos suos ad fluvium nomine Egidoram, qvi illos & Saxones dirimit, mitteret, & illi, eisdem occurrentes, pacem ex utraqve parte omni tempore stabilem confirmarent. Obtulerunt qvoqve iidem nun-

„ tii gladium Regi pro munere, aureum habentem ca-
„ pulum, obnixè flagitantes, ut Rex dominos ſuos, ſu-
„ pradictos ſcilicet Reges, in loco filiorum habere di-
„ gnaretur, & illi eum qvaſi patrem venerari vellent
„ cunctis diebus vitæ ſuæ; jurabant etiam juxta ritum
„ gentis ſuæ per arma ſua, qvod nullus deinceps de re-
„ gno Dominorum ſuorum, regnum Regis inqvietare,
„ aut alicui in illo læſionem inferre deberet. Qvæ om-
„ nia Rex gratulanter accepit, & poſtulata ſe facturum
„ ſpoſpondit.

Huc pertinent *Adami Bremenſis* verba, in calce Capitis XI. pag. 382. ſuperius a nobis exſcripta, qvibus Sigafridi & Haldani mentio ſimiliter injicitur. Danorum expeditiones, in exteras nationes his temporibus ſuſceptas, *Olafi Tryggvini vita* ſeqventibus ediſſerit: qvæ Latinè tantum exhibenda, tam in Regio Flateyenſi, qvam binis Arnæ Magnæi codicibus, immediatè ſubjunguntur illis, qvæ ex eâdem hiſtoriâ Capitis hujus initio, de Jutiæ Regulis, tam veteri lingvâ Danicâ (qvâ conſcripta eſt) qvam Latinâ, attulimus: Ansgario (*ait*) proximus in
„ Epiſcopali cathedra (*Bremenſi*) Rimbertus ſedit. Illius
„ Epiſcopatus anno duodecimo (*id eſt anno Chriſti DCCC-*
„ *LXXVI.*) Dani & Nordmanni regionem, qvam ſuâ lin-
„ gvâ Kerlingalandiam *ſeu Kerlingiam* (Burgundiam *habet*
„ *Codex Flateyenſis ſed minus rectè*) dicunt, armis infeſta-
„ runt. Ludovicus vero Junior, Ludovici filius (*id eſt*,
„ *Ludovicus, Ludovici Germaniæ Regis filius, Caroli Craſſi &*
„ *Carolomanni frater*) adverſus eos exercitum miſit, eo-
„ rumqve XIII. (IV. *eſt in Codice Flateyenſi*) millia occidit.
„ Qvinqvennio exinde elapſo (Proximo exinde anno, *eſt*

in

in Codice Flateyensi ; Ludovicus autem anno Christi DCCC- „
LXXXII. decessit). Ludovicus obiit. Eo anno Dani & „
Nordmanni vindictam qværentes, cum ingenti exer- „
citu adverso Rheno profecti, vicinas qvasqve urbes ac „
ædes sacras in cineres redegerunt; præcipuo Aqvisgra- „
nensis urbis templo pro stabulis eqvorum usi sunt; Co- „
loniam (*Agrippinam*) omnesqve Rheno adjacentes „
urbes usqve ad Moguntiam incendiis vastarunt. „
Tunc Carolus frater Lotharii (*in Codice Flateyensi* Lu- „
dovici *habetur: idqve rectius; cum Carolus Crassus Impera-* „
tor hic intelligi debeat) exercitum iis obviam misit. Utri- „
qve ad amnem Mosam convenere. In Danorum exer- „
citu erant Sigfrodus & Gudfrodus Reges, filiiqve Ra- „
gnaris Lodbrochis; qvi cum Imperatore pacem fece- „
runt, sacrumqve baptisma susceperunt. Paulo post, „
rupto fœdere, Occidentalem Franciam invaserunt, in- „
festaqve arma usqve ad Parisios gestarunt, urbemqve „
flammis dederunt. Deinde iis cum permagno exerci- „
tu Arnaldus (*Arnulfus*) occurrit, qvi tunc Imperator e- „
rat, eorumqve nongentos (octingentos *est in Codice* „
Flateyensi; *Snorrini Chronici versio Danica* novem millia „
habet, *qvod nullibi aliàs occurrit*) occidit. Posthæc Da- „
norum exercitus gradum sistebat. Tum à nativitate „
Domini nostri Jesu Christi nongenti vel circiter anni ef- „
fluxerant. Septemdecim exinde annis elapsis Huno, „
Bremensis in Saxonia Episcopus, consecratus est. Hacte-
nus Olafi Tryggvini vita: sed minus distinctè; nos sin-
gula illustrabimus. De excursione illâ, qvam duodeci-
mo Rimberti Archiepiscopi anno, id est Christi DCCC-
LXXVI. Dani fecisse perhibentur, cum fructu legi po-

 terit

terit *Pontanus*, qvi prolixè tradit, qvomodo ii dicto anno patriâ egressi, primò Saxones invaserint; hinc, perculsâ & clade affectâ Frisiâ, ad Batavos & Gelros versi, Ultrajectum exsciderint; inde, lectis Galliæ littoribus, Ligeris ostia ingressi, Nannetum, Andium, Turonum, Pictonumqve agros diripuerint; hinc in Aqvitanos versi clades incolis intulerint. Partem Rhenum subeuntem utriusqve ripæ incolas malè tractasse ait: Frisiam præ ceteris iis objectis regionibus fortunatam fuisse: qvippe cujus incolæ piratarum istorum partem, cum ingenti prædâ ad se venientem, majoriqve adhuc lucro inhiantem, spoliis exuerint, ac occiderint; sociosqve eorum, seqventi anno ingenti numero sibi imminentes, ad internecionem deleverint. De ultimâ hac Danorum in Frisiâ clade loqvitur *Adamus Bremensis* lib. I. Cap. XXXV. atqve ex illis X. millia CCCLXXVII. ibi periisse scribit, plures insuper, dum fugâ salutem qværerent, in transitu fluviorum necatos esse addens. De *Kerlingiæ* nomine monendum, illud, secundum *Æneam Sylvium*, à Carolo Martello inditum esse provinciæ inter Seqvanam & Ligerim, qvæ antea Gaudiana dicebatur. Verum *Siffridus Presbyter* Franciam Germanicè ita dici seqventibus innuit: *Rex eorum* (Francorum) *Carolus Martellus, Francos in duas partes divisit: partem illam, in qvâ Seqvana & Ligeris, qvæ Gaudiana dicebatur, currunt,* Franciam, *& populos* Francigenas *id est à Francis genitos, appellavit, & in Teutonico* Kerlingen, *idiomate suo: alteram vero partem, in qvâ Rhenus currit,* Franconiam, *cujus populi* Franci *dicuntur.* Hoc *Kerlingiæ* nomen, cum veteri Danicâ lingvâ loqventibus contumeliosum videretur, (*Vetularum terram* denotare potest,)

ipsis

ipſis eo tempore placuiſſe, ac itaqve dictam provinciam iſtâ appellatione, cujus interpretatio in eorum idiomate tam obvia erat, apud illos communitèr veniſſe veriſimile eſt, & cum allato Olafi Tryggvini vitæ loco congruit. Clades à Ludovico accepta, ad annum DCCCLXXIX. pertinet: eo enim anno, *Reginone* teſte, Ludovicus ad Carbonariam Silvam, in loco qvi dicitur Thimnin, innumeram Nordmannorum multitudinem occidit. *Annales Fuldenſes* iſta ad annum DCCCLXXX. referunt, ac qvinqve Nordmannorum millia cæſa eſſe perhibent. *Pontanus* in tempore errat, ubi hæc anno DCCCLXXVII. geſta eſſe ſcribit. Qvæ ſeqvuntur, ab *Adamo Bremenſe* lumen mutuari poſſunt, lib. I. Cap. XXXV. ita ſcribente: „Nordmanni plagam, qvam in Freſiâ receperunt, in totum imperium ulturi, cum Regibus Sigafrido & Godafrido, per Rhenum & Moſam & Scaldam fluvios Galliam invadentes, miſerabili cæde Chriſtianos obtruncarunt; ipſumqve Regem Carolum (*Craſſum*) bello petentes, ludibrio noſtros habuerunt. In Angliam qvoqve miſerunt unum ex ſociis Haldan (*hic absqve dubio eſt Sigfrodi in regno ſocius*) qvi dum ab Anglis occideretur, clam conſtituerunt in locum ejus Gundredum." Flebilis illa civitatum templorumqve devaſtatio partim anno DCCCLXXXI. partim anno ſeqventi contigit, prout de eâ re luculenter teſtantur *Sigebertus*, *Regino*, *Annales Fuldenſes*, &, qvi reliqvos ſecutus eſt, *Joh. Iſ. Pontanus.* Carolus, cujus in adducto Olafi Tryggvini vitæ loco mentio injicitur, Imperator eſt, Craſſus vulgo cognominatus: qvi cum Nordmannis, in loco Haslou prope Moſam conſidentibus, fœdus pepigit, qvo Godefrido Re-

Regi, baptiſmum cum Chriſtianâ fide ſuſcipienti, Friſia in beneficium conceſſa eſt; Sigefrido autem & reliqvis Nordmannis immenſa pecunia data, jurantibus ſe Caroli regno nunqvam exinde infeſtos fore. Fœdus iſtud ſcriptorum nonnulli ad annum DCCCLXXXII. referunt: alii anno ſerius factum eſſe tradunt: ſunt & qvi anno DCCCLXXXIV. concluſum eſſe ſcribant. Ad Ragnaris Lodbrochis filios qvod attinet, qvi Danorum huic exercitui interfuiſſe, in adducto Olafi Tryggvini vitæ loco traduntur, omninò ſtatuendum: aut memoratæ hiſtoriæ auctorem (qvi Ragnaris Lodbrochis Daniæ Regis, filios, Sigurdi Hringi nepotes, Galliam infeſtaſſe ſcivit, uti ex illius loco, ſuperius Cap. XI. pag. 375. allato, patet) tempora confudiſſe, iſtasqve Lodbrochidarum expeditiones huc rejeciſſe; aut, qvod magis placet, hos Lodbrochis filios ad poſteriorem Ragnarem (de qvo in calce Cap. XII. pag. 394. ſuperius egimus) pertinere. Neqve enim nos *Pontani* auctoritate hic qvicqvam movemur, qvi prioris iſtius Ragnaris Ringi filii natos, Danicis hiſce excurſionibus interfuiſſe paſſim ſcribit, eosqve Horici ſive Rorici, Ordvigi, Rodulfi & Godefridi nominibus appellat. Etenim iſta ſine ullo antiqvo auctore à Pontano traduntur: & recenſitos homines (qvorum nomina ex *Adami Bremenſis* libr. I. Cap. XXXIII. deſumta ſunt) Ragnare Lodbroche, priore vel poſteriore, natos eſſe, nemo veterum dixit; etiamſi credi poſſit, nonnullos eorum poſterioris filios fuiſſe. Prioris certè filiorum nomina qvæ à Danicarum rerum ſcriptoribus ut & noſtratibus recenſentur, omninò ab his diverſa ſunt: nec video, qvâ ratione ex *Saxonis* Fridlevo, Godefridus extrui poſſit; qvos tamen

men unicum virum fuiſſe *Pontano* pag. 113. aſſerere placuit. Godefridus (qvem Chriſtianam religionem cum Friſiæ feudo ſuſcepiſſe nuper dictum) dum res novas moliretur, Caroli Craſſi juſſu occiſus eſt, anno, ut nonnulli tradunt, DCCCLXXXV. alii anno DCCCLXXXVI. interemtum verius ſcribunt. Eodem anno Sigefridus, rupto fædere, cum triginta armatorum millibus Lutetiam Pariſiorum perrexit; ubi qvid ab una & alterâ parte factum ſit, ut & qvid inſeqventibus annis hi Nordmanni ſeu Dani egerint, apud *Pontanum* pagg. 113. 114. legi poteſt. Interea poſt Carolum Craſſum ad Imperialem dignitatem evectus eſt Arnulfus, qvi Nordmannorum graſſationibus occurrere volens, infeliciter primò cum eis pugnavit: ſed poſtea reparatis viribus, eos non procul à Lovanio, Brabantiæ oppido, adortus ſingulos ferè concidit. Cæſorum numerum noſtrates exteris ſcriptoribus longè minorem referunt. *Regino* ex innumerabili multitudine vix fuiſſe reſiduum ſcribit, qvi ad claſſem adverſum nuncium reportaret. *Adamus Bremenſis* centum millia paganorum periiſſe auctor eſt. *Annales Fuldenſes* tantam multitudinem flumine merſam tradunt, ut cadaveribus interceptus alveus ſiccus appareret; adduntqve: cæſos eo prælio duos Nortmannorum ſeu Danorum Reges, Sigifridum & Godefridum; cui & *Albertus Stadenſis* conſentit. De fide utriusqve jure ambigi poteſt, „ *ait* Pontanus *pag. 15*. Nam de Sigefrido fortaſſis ut „ concedam, de Godefredo, Lotharii genero, qvomodo „ concedi aut verum id eſſe poteſt? Godefredum enim „ in Batavâ inſulâ dolo Ducis Henrici jam ante interfe- „ ctum, fide Reginonis aliorumqve idem accuratè refe- „

ren-

„ rentium modò memoravimus. Et accedunt Frisio-
„ rum annales, qvi testantur, tacentibus licet Franco-
„ rum chronologis, etiam Sigefridum, Godefredi soci-
„ um ac necis vindicem, cum tota æstate Franciam af-
„ flixisset, sub autumnum in Frisiam celeriter regressum,
„ sive ut tumultuantem à morte Godefridi præsens com-
„ pesceret, sive ut hibernorum sedem qvietam eam ha-
„ beret; ibiqve (qvam verè nescio) ferro peremptum
„ occubuisse. In Nordmannicæ hujus cladis anno computando scriptores valde dissentiunt. Anno DCCCXC. contigisse eam vult *Conradus à Liechtenau*, Urspergensis Abbas: Ad seqventem annum DCCCXCI. *Regino* & *Annales Fuldenses* illam referunt: Annus DCCCXCIII. *Petavio* placet Rationar. Temp. Part. I. lib. VIII. Cap. XI. *Sigelertus Gemblacensis* annum DCCCXCV. habet: *Ubbo Emmius* DCCCXCVI. *Annales Islandici*, qvi Regio codice Flateyensi continentur, annum DCCCCII. præferunt; qvibus huc in re consentit Chronicon, qvod *Erico Pomerano* vulgò adscribitur. Anno DCCCC. vel circiter memoratam cladem accidisse, *Olafi Tryggvini vitæ* auctor perhibet: qvi cum addat, septendecim post illam annis Hunonem Archiepiscopum Bremensem consecratum esse, eam hoc ipso ad annum DCCCCI. refert. Etenim Huno, uti in suâ Metropoli *Crantzius* testatur, sedere cæpit anno qvinto Conradi Imperatoris: qvem, omissis Chronologorum hac in re dissensionibus, anno DCCCCXIII. imperium orditum cum *Carione* statuimus; ut eâ ratione Huno consecratus sit anno Christi DCCCCXVIII. id qvod cum *Adami Bremensis* & *Historiæ Archiepisc. Bremens.* calculo convenit. Hæc de Sigfrodo & Halfdano, Jutiæ Regibus, dicta

dicta ſunto; qvorum prior in memoratâ Danis per Arnulfum illatâ clade, vel paulo poſt, uti dictum eſt, periit: poſteriorem circa annum DCCCLXXX. in Angliâ cæſum eſſe, ex allatis Adami Bremenſis verbis concludi poteſt: & tertium ſociorum Godefredum, noſtratibus omiſſum, circa annum DCCCLXXXVI. Caroli Craſſi conſiliis occiſum eſſe, ſuperius qvoqve dictum eſt.

Hic continua illa poſteriorum Jutiæ Regulorum ſeries, qvam *Olafi Tryggvini vitæ* auctor exhibendam ſibi propoſuit, abrumpitur. Perſeqvitur qvidem dictus auctor inchoatæ relationis contextum, hoc modo: Duo- „ decimo ab Hunonis (*Archiepiſcopi Bremenſis*) conſecrati- „ one anno, Henricus Imperator, ejus nominis primus, „ in Daniam expeditionem movit, Danosqve, tum mi- „ nis, tum blandimentis, tum etiam bellis ad Chriſtianam „ religionem ſuſcipiendam perduxit: nec prius deſtitit, „ qvam ſe Chriſto nomina daturos pollicerentur. Exin- „ de Huno Epiſcopus Frodium Regem, qvi tunc Ju- „ tiam rexit, (*in Codice Flateyenſi eſt*: qvi tunc in Jutiâ re- „ gnavit) acceſſit, eumqve cum univerſo populo bapti- „ zavit. Tunc reparata ſunt templa, qvæ Heidabæi „ (Sleſvici) & Ripis deſolata fuerunt: tunc & Aroſiæ tem- „ plum ædificatum eſt. Poſthæc Frodius Romam lega- „ tos miſit, atqve tres in Jutiam Epiſcopos, Agapiti (A- „ ganippi *in Cod. Flat.*) Pontificis conſilio, conſecrari cura- „ vit. Heredus ad ſedem Heidabæenſem (*Sleſvicenſem*) „ Lifdagus ad Ripenſem & Rimbrandus (*Cod. Flat.* Rim- „ bertus) ad Aroſienſem conſecrati ſunt. Acta ſunt hæc „ anno à nativitate Domini DCCCCXLVIII. regni Ot- „ tonis Magni duodecimo. „ *His ſeqventia ſtatim auctor ſubnectit:*

„ *n:ctit:* þar var fyrr fra horfit konungatali, er þeir redu
„ fyrir Danmork Sigfrodr oc Halfdan. Eptir þa red fy-
„ rir Donum ſa konungr er Helgi het. hann atti barda-
„ ga vid Olaf Sviakonung. oc fell Helgi þar. en Olafr
„ red lengi ſidan fyrir Danmork oc Sviþiod. oc vard
„ ſottdaudr. Eptir hann toku riki i Danmork Gyrdr oc
„ Knutr. en eptir þa Siggeirr. *hoc eſt:* A Regum ſerie
„ ſuperius diſceſſum eſt, ubi Sigfrodus & Halfdanus
„ Daniæ præfuerunt. Poſt illos Danis Rex imperavit,
„ nomine Helgius. Hic cum Olafo Svecorum Rege pu-
„ gnans occubuit; Olafus vero longo exinde tempore
„ Daniam & Sveciam rexit. Poſt illum regnum in Da-
„ niâ ſuſceperunt Gyrdus & Knutus: & poſt eos Sig-
„ geir.

Perſeqvi, inqvam, his videtur *Olafi Tryggvini vitæ* auctor cœptam à ſe Jutiæ Regulorum ſeriem; verum nos proxime ſeqventi Capite monſtrabimus, fruſtrà heìc dictum auctorem eſſe: nec ullum ex his ab eo recenſitis Regulis, poſt prædictam Nordmannorum ſeu Danorum cladem vixiſſe. De Frodio qvoqve, qvem Ottoni Magno & Agapito (*Secundo*) coætaneum in Jutiâ regnaſſe memorat, oportuniore loco agemus.

CAPUT XVI.

De Hordaknuto & Gormo Grandævo, Haraldi Cærulidentis patre, ac Danicæ monarchiæ restauratore ſecundo.

Sic binis Jutiæ Regulorum ſeriebus abſolutis, ad Daniæ monarcharum ramum ſtylum transferemus: eum-

eumqve ad tempus interruptum porrò continuabimus. Ultimus qvem in isto ordine superius recensuimus, Sigurdus Angvioculus erat, Insularum Danicarum, Scaniæ & Hallandiæ Rex.

Sigurdi filius erat Hordaknutus, (i. e. *Knutus Hordensis*) qvem *Olafi Tryggvini vita* ita dictum asserit, eò qvod in Hordâ, Jutiæ provinciâ, (hodie Hardsyssel) in lucem editus esset. Illius nomen retulit Hordaknutus, vel, uti alii scribere malunt, Hardeknutus, Knuti Magni, Daniæ & Angliæ Regis filius, qvem scriptores vulgo Canutum Durum vocant. *Sveno Aggonis* Cap. V. nomen istud à provinciâ, ex qvâ natalem duxit originem, profluxisse, rectius scribit: licet id ad eum Knutum non pertineat, sed nostrum huncce, Sigurdi Angvioculi filium. Hunc recens natum Gormus, Knuti Servii filius (qvi in parte Jutiæ, Regis, sed beneficiarii, nomen tunc gessit) pro seculi more aqvâ aspersit, patrisqve sui nomine appellavit. Nec minus ei intra pueritiæ annos constituto, nutricii officium præstitit. De Hordaknuto nihil nobis antiqvæ memoriæ suggerunt, nisi qvod Sigurdo patri, in provinciarum Danicarum, qvas ille gubernaverat, (insulæ Danicæ hæ fuere, Scania & Hallandia) regimine successerit. Qvod cum in pueritiâ illius factum supponamus, sub tutelâ dicti Gormi primùm regnasse statuimus, donec adultior sceptris gerendis ipse sufficeret.

Ad hæc tempora pertinere videntur Heiligo, Olaph, Ehnob, Giurd, Sigerich, Reges, qvorum *Adamus Bremensis* lib. I. Cap. XL. & XLIV. meminit, his verbis: Audivi autem ex ore veracissimi Regis Danorum Sveni (*Estridii*) cum nobis stipulantibus atavos suos nume- „ „

 raret;

„ raret; Post cladem, inqvit, Nordmannicam Heiligo-
„ nem (*in Daniâ*) regnasse comperi, virum populis ama-
„ bilem propter justitiam & sanctitatem suam. Cui
„ successit Olaph: qvi veniens à Sveoniâ regnum obti-
„ nuit Danicum vi & armis, habuitqve filios multos, ex
„ qvibus Ehnob & Giurd regnum post patris sui obitum
„ tenuerunt. *Item*: Post Olaph, inqvit *idem Danorum*
„ *Rex Svenus*, Sveonum Principem, qvi regnavit in Da-
„ niâ cum filiis suis, ponitur in locum ejus Sigerich:
„ cumqve parvo regnasset tempore, Hardegon filius
„ Sveni, à Nordmannia (*Norvegiâ*) veniens, eum regno
„ privavit. Tanti autem Reges, imò tyranni Dano-
„ rum, utrum simul aliqvi regnaverint, an alter post al-
„ terum brevi tempore vixerit, incertum est. Hacte-
nus Adamus: qvi singulos hosce Reges post Normanni-
cam cladem, de qvâ superius dictum, regnasse existi-
mat, consentientem habens *Olafi Tryggvini vitam*, cujus
locum nuper attulimus. Utriqve Chronicon, qvod *Erici*
Regis *Pomerani* nomen præfert, adstipulatur, ubi anno
DCCCCII. in qvem cladem Nordmannicam refert, O-
laf Sveciæ Regem regnare cœpisse, ac ei post qvin-
qvennium Gyurth nepotem illius successisse tradit.

Ad Adamum qvod attinet, is ex propriis verbis heic
refutari potest. Etenim Sigericum, qvi recensitorum
Regum ultimus est, Hardegon, secundum eum, regno
privavit. Hardegonem autem illius, nostrum esse Hor-
daknutum, præter nominis similitudinem, illud arguit,
qvod Cap. XLVII. illius filium faciat Gormum, qvi no-
bis similiter Hordaknuti filius est. Illius inqvam: neqve
enim hic pro diversis habenda *Hardegonis* & *Hardewichi*
nomi-

nomina; qvorum prius ab Adamo, septentrionis nominibus parum assveto, ex *Hordaknuti* vocabulo, uti dictum, corruptum est: posterius librariorum oscitantiâ magis adhuc vitiatum, ad Hardegonis nomen reduci debet; id qvod vel inde apparet, qvod proximè post Hardegonem, Gormum, Hardewichi filium, in solio Danico collocet, nullumqve inter eos Regem interserat: argumento, Hardegonem & corruptum hunc Hardewichum, ei unum eundemqve hominem fuisse. Qvod autem Hardegonem Sueni filium facit, in eo, uti sæpius aliàs in septentrionis historiâ, vir bonus lapsus est: nisi librario hunc errorem imputare malimus, credereqve *Sigurdi* ab Adamo hoc loco scriptum, ubi nunc *Sveni* legitur. De Hordaknuti ætate qvicqvid Adamus dicat, certissimum est, eum longe ante stragem illam Nordmannicam vixisse. Etenim Aslaugis, illius sororis, filius erat Sigurdus Cervus, pater Ragnhildis, qvæ circa annum Christi DCCCLIII. qvod certum est, Haraldum Pulchricomum peperit, primum Norvegiæ monarcham. Cui, virginis cujusdam amores circa annum DCCCLXV. vel LXVI. appetenti, superbè illa, *Snorrio Sturlæo* teste, respondit, tunc demum se ei nupturam, cum ad exemplum Gormi Daniæ Regis, totius Norvegiæ Regulis extirpatis, universæ regionis monarchiam sibi asseruisset: id qvod de Hordaknuti ætate iterum testatur. Si enim Gormus, illius filius, post debellatos Daniæ Regulos, regni istius monarchiam hoc tempore solus tenuit, ac itaqve glorioso principi tanqvam exemplum proponi meruit, seqvitur patrem illius Hordaknutum, ante aliqvot ad minimum annos rebus humanis exemtum fuisse, ac itaqve longè,

 ut

ut diximus, ante prædictam Nordmannorum stragem vixisse. Jam Hordaknutus, agnoscente ipso Adamo, recensitorum Regum ultimum regno privavit: omnes igitur isti Reges sæpedictam cladem non parum antecessere, ac Adamus conseqventer heic in tempore valdè hallucinatur. De cetero dictum auctorem non nisi confusam memoratorum Regum notitiam habuisse, ex eo patet, qvod primò Sveni Regis auctoritate tradat, eos ordine regnasse: ac mox, temporis angustias fortè metuens, nescire se fateatur, utrum illi simul regnaverint, aut unus post alterum brevi tempore vixerit.

Similis cum Adamo temporum confusionis reus peragi, atqve ex proprio opere redargui potest *Olafi Tryggvini vitæ* auctor. Recenset ille (uti in prioris Capitis calce verba ejus jacent) Helgium, Olafum, Gyrdum & Knutum, ac Siggeirem; eosqve post Sigfrodum & Halfdanum clademqve Nordmannicam successivo ordine in Daniâ regnasse tradit. Hinc immediatè de Sigurdi Hringi expeditione in Angliam loqvitur, incipiendo ab illis, qvæ nos Cap. VIII. pag. 320. superius attulimus; indeqve priorum Jutiæ Regulorum seriem ab Olafo Kinrici filio usqve ad Hordaknuti tempora pertexit: qvasi omnes isti homines post Siggeirem, vel, ut Adamus eum vocat, Sigericum, ac conseqventer longè post cladem Nordmannicam vixerint. In *Flateyensi Codice* sine ambagibus traditur, Siggeiri Olafum Kinrici filium successisse. Qvæ omnia qvantum absurditatis involvant, ex Sigurdi Hringi posterorum stemmate, Jutiæqve Regulorum genealogiâ ac successionibus, & nostrâ, qvæ his innititur, chronologiâ plusqvam manifestum est.

Eri-

Erici Pomerani vulgò ſic dictum Chronicon refutationem hoc loco vix meretur; qvippe qvod Olafum ſuum & Gyurthum Adamo Bremenſi debet. Aliàs dictum chronicon heic uti ſæpius mirè in calculo confuſum eſt. Etenim anno cladis Nordmannicæ, qvi eidem eſt Chriſti DCCCCII. Erico in Daniæ regno ſucceſſiſſe tradit Olaf Regem Sveciæ, eumqve qvinqvennio regnaſſe. Poſt Olaf Gyurth nepotem ejus regnum adeptum perhibet, qvi qvinqvennio itidem ad rerum gubernacula ſederit. Illi ſuccedit Lotheneknut, XI. annis regnans. Poſt eum Frothi ſolium aſcendit, ac XX. annis regnum moderatus dicitur. Seqvitur eum Gorm hin Enske, i. e. Anglicus, Orm Hartiſnut alias dictus, qvem qvatuor annos regnaſſe tradit. Ei Haraldum ſurrogat, nullo certo annorum regni numero addito. Haraldum Gorm Gamele, i. e. Grandævus ſeqvitur, mortuus anno DCCCCL. Hinc Haraldus Blatan, i. e. Cærulidens regnat, cujus imperium L. annis deſcribit, ac eâ rationne obitum illius in annum Chriſti milleſimum refert.

Haraldi imperium ad annum Chriſti M. qvam malè protrahatur, inde evidens eſt, qvod Svenus Admorſæ barbæ, illius in Daniæ regno ſucceſſor, dicto anno, cum Olafo Tryggvino conflixerit, uti ex veteri hiſtoriâ notiſſimum eſt, & chronici hujus auctor vel ex ſolo Adamo Bremenſe diſcere poterat. Nec ceterorum Regum chronologia melior eſt; utpote ſecundum qvam Gormus Anglicus regnare deſiit anno Chriſti DCCCCXLVII. adeo ut hoc modo Haraldo, & cui non paucos annos aſſignari debuiſſe vel ſolum *Grandævi* cognomen oſtendit, Gormio, triennium tantum relinqvatur.

Nos

Nos Helgium, & qvi eum apud Adamum & Olafi Tryggvini vitæ auctorem seqvuntur Reges, in Hordaknuti tempora, uti ante dictum est, referimus: videturqve Helgius ille, veterum piratarum more, memorati Hordaknuti vel minorennis vel absentis ditionem invasisse; devicto forté vel ex insulis Danicis fugato, qvi illius tum tutelam gessit, Gormo Potente, Jutiæ Regulo. Helgio mox supervenire potuit Olafus, Sveciæ Regulus (inter monarchas Sveciæ id temporis non reperitur) vel forté pirata; cui Ehnob & Giurd (Knutum & Giurdum) successisse Adamus libro I. Cap. XL. tradit: cum patre autem Olafo simul regnasse Cap. XLIV. verius forté innuit. Ultimus Sigericus, vel Siggeir, qvem Olafo Sveco successisse, regnoqve ab Hardegone, vel Hordaknuto, privatum Adamus scribit, ipso fatente, parvo tempore regnavit; adeo ut hac ratione exigua imperii periodus ab Helgio ad Sigericum vel Siggeirem juvenili Hordaknuti ætate facile absolvi potuerit. Qvin & *Erici Pomerani* Chronicon eundem hunc Hordaknutum & nutricium ejus Gormum, Regum licet temporumqve ordine inverso, indicare nobis videtur. Nam *Lothneknut*, *Fundne-knutus* est, uti antea dictum. Hic Erici Barni vel Pueri filius dicitur; non qvod eum reverâ patrem habuerit, sed confusione traditionum. Etenim deletâ prosapiâ Regiâ, unicus puer, vernaculâ *barn*, Ericus scilicet hicce (nobis Harecus II.) superfuit. Knutus autem ipse puer expositus & inventus est. Hinc eum posteri, confusis relationibus seducti, Erici Barni vel Pueri filium credidere. Knuti filius erat, non Frothius, qvi frustra heic interseritur, sed Gormus (Hordaknuti nutricius) qvem

qvem dicti Chronici auctor nepotem ejus facit, ac *Enske*, i. e. *Anglicum*, cognominat. *Enskii* illud cognomen ex *Heimskii* i. e. *Stulti* appellatione fortè profluxit; qvam huic eidem Gormo, Knuti Expofititii filio, *Olafi Tryggvini vita*, qvæ codice Flateyenfi continetur, annectit, uti fuperius dictum extat. Gormum huncce *Orm Hartifnut* aliàs dictum fuiffe, idem Chronicon tradit; qvo nihil magis indicatur, qvam Gormum &, qvem ille educavit, Hordaknutum eodem tempore vixiffe. Cumqve Chronici auctor ftatum Daniæ, abfolutis & ftipendiariis Regibus hoc tempore mixtum, non percepiffet, hinc duorum fimul, vel diverfâ conditione imperantium Regum nomina uni tribuere vifum eft. Helgium & ceteros usqve ad Siggeirem Reges, tempore Gormi Grandævi, patris Haraldi Cærulidentis, tributarios in Dania Reges fuiffe, in *Snorrini Chronici* verfione Danicâ pag. 116. legitur; id qvod nusqvam aliàs extat, nec ullo modo confiftere poteft: cum Hordaknutus, qvi memoratorum Regum ultimum, Adamo Bremenfe teftante, throno dejecit, Gormi illius pater fuerit, prout antea fæpius dictum eft, & mille noftratium teftimoniis probari poteft.

Ad hunc Hordaknutum referendum puto *Guthredum filium Hardecnut*, cujus *Simeon Dunelmenfis* lib. II. de Dunelm. Eccles. Cap. XIII. meminit, & ex fervitute ad regale faftigium perveniffe, atqve anno Chrifti DCCCXCIIII. obiiffe fcribit.

Nunc priftinâ methodo obfervatâ, Saxonem parumper infpiciamus, Regesqve, qvi poft Ragnarem Lodbrochem apud eum feqvuntur, examinemus. Primus eorum Sivardus eft, Angvioculus noftratibus dictus,

qvem inter supremos Daniæ Reges Saxo jure collocavit. Seqvuntur illum duo Erici: qvos sub Harecorum nomine proximè præcedenti Capite exhibuimus, ostendimusqve in Jutiâ eos regnum tenuisse, non vero universæ Daniæ præfuisse. Succedit Canutus, posterioris Erici, ut vult Saxo, filius. Hunc nostratium Knutum Expositium esse, superius Cap. XIV. pag. 401. & nuper pag. 436. dictum est: et hic ad Jutiæ Regulos, non vero Daniæ monarchas pertinet. Frotho qvem Canuto successisse Saxo scribit, frustra in hunc ordinem intruditur: qvippe qvi ad longè inferiora tempora pertinet, coævus nempe, secundum ipsum Saxonem, Agapito Pontifici Romano, qvi Secundus illius nominis est, in thronum evectus anno Christi DCCCCXLVI. Haraldum Cærulidentem, Gormi Grandævi filium, Daniæ monarchiam tum tenuisse certum est: unde Frothonem supremorum Regum ordine excludendum esse patet. In Jutia eum regnasse ac circa annum DCCCCXLVIII. ab Hunone (Unnio) Bremensi Archiepiscopo baptizatum esse tradit *Olafi Tryggvini vita*, cujus verba proximo Capite pag. 429. superius recitavimus. Gormonem Anglicum ex Gormo Knuti Expositii filio nutricioqve Hordaknuti, ac Olafo Anglo, Sigurdi Hringi in Jutiâ vasallo, compositum esse, sæpius antea conjecimus; qvæ opinio si nos non fallit (fallere autem non putamus) ille à Daniæ monarcharum ordine longe abest. Haraldus, qvem Gormoni huic successisse Saxo voluit, qvisnam fuerit, inventu tam difficile est qvam inutile; etenim Saxoni de gestis illius nihil planè constitit: forsan & pauca memorabilia gessit, si modo unqvam in rerum naturâ extitit. Nos de illo parum solliciti

citi sumus, dummodo nullum inter Daniæ Reges locum ei deberi sciamus.

Itaqve ad Gormum ventum est, Haraldi Cæruli dentis patrem; qvem nos, cum Saxone, Daniæ monarcham jure agnoscimus, & Hordaknuto, Sigurdi Angvioculi filio, successisse, nostrarum antiqvitatum fide asserimus; nullum conseqventer illorum, qvos inter Sivardum Ragnaris Lodbrochis filium (qvi nostratibus Angvioculus dicitur) & hunc Gormum regnasse, Saxo & ejus sectatores scribunt, in supremis Daniæ Regibus habentes. Nec omninò temporum ratio tot generationes patitur, qvot Danici scriptores ab hoc Sivardo ad Gormonem proponunt. Clarum id fiet, si Regum istorum stemma cum chronologiâ eorum à *Lyschandro* & *Svaningio* exhibitâ conferamus; qvæ ita est:

Sivardus Angvioculus	obiit anno Christi	846.
Ericus Puer - -		863.
Canutus - - -		873.
Frotho - - -		889.
Gormo Anglicus -		897.
Haraldus - - -		909.
Gormo Grandævus -		930.

Anni ab obitu Angvioculi ad mortem Gormi Grandævi LXXXIV. hìc numerantur. Ceterum Ericus Puer ante annum Christi DCCCXLIV. nasci non potuit, si parvulus erat, cum post prioris Erici (Hareci) & Guttormi conflictum ad sceptra perveniret anno Christi DCCCLIV. uti ipse Lyschander agnoscit. Gormum Grandævum senio confectum decessisse idem Lyschander verè scribit. Sexaginta sex annos natum obiisse eum ponamus: vix eâ ratione Erici Pueri filius esse potest, ne-

dum Haraldi, qvem ejusdem Erici abnepotem esse volunt. Absurdissima igitur hæc genealogia est, atqve à temporum ratione planè dissentit. Sed & haud exiguum antichronismum Saxo proponit, ubi Frothonis æram in Agapiti Pontificis (qvi, uti dictum est, anno DCCCCXLVI. ad Ecclesiastici regiminis clavum pervenit) tempora refert, atqve ab illo ad Haraldi Cæruldentis tempora satis longam nepotum seriem deducit; & nihilo tamen minus eundem Haraldum contra Ottonem Imperatorem, puta Primum, pugnasse asserit, Christianisqve sacris initiatum esse; qvod plurimi anno DCCCCXLVIII. alii anno serius factum scribunt. Hæc fortè animadvertens Lyschander, Frothonem longè supra Agapiti hujus tempora exaltat, atqve ab anno Christi DCCCLXXIII. ad DCCCLXXXIX. regnasse statuit; ut scilicet abavi regiminis æram longiori ab abnepotis temporibus intervallo separet. Agapeti tamen Pontificis nomen retinet, Frothonemqve anno Christi DCCCLXXXVIII. legatos ad eum misisse tradit: istam, ni fallor, chronographiam superstruens *Mariani Scoti* & *Sigeberti Gemblacensis* chronicis; qvorum illud ad annum DCCCLXXXVII. Pontificem Romanum, Agapetum nomine, exhibet, eumqve unico tantum anno sedisse testatur: hoc eundem ad annum seqventem DCCCLXXXVIII. refert, addito: Agapetum istum in qvibusdam libris Pontificibus Romanis non annumerari. Verum irrita hæc Lyschandri circumspectio est, facilè, uti monstratum est, ex propriis hypothesibus convincendi. Nec magis stemmatographiam, à Saxone hoc loco exhibitam, cum temporibus conciliare valet *Stephanii* emendatio, qvi Not. in

Sa-

Saxon. lib. IX. pag. 194. præeunte *Andreâ Vellejo*, Agapeti II. loco reſtituendum putat Adrianum III. unico duntaxat anno, id eſt DCCCLXXXIV. teſte *Baronio*, Eccleſiæ gubernacula tenentem. Neqve enim tempus, qvod à dicto anno ad initia regni Haraldi Cærulidentis profluxit, qvatuor generationibus: nec illud, qvod inter eundem annum & Erici Pueri nativitatem intercesſit, duabus generationibus ac ætati inſuper Frothonis ullo modo ſufficere poteſt. Hæc ſine omni dubio *Arnoldum Hvitfeldium* permoverunt, ut poſthabitis Canuto, Gormone qvem Saxo Anglicum vocat, ac Haraldo, inter Ericum Puerum & Gormonem Grandævum Haraldi Cærulidentis patrem, ſolum Frothonem Regem agnoſceret. *Meurſius* temporis anguſtias, Hvitfeldio, uti dictum, perſpectas, nil metuens, generis ſeriem à Saxone ab Erico Puero ad Haraldum Blotandum, vel Cærulidentem, propoſitam, ſtrictè obſervat: Saxonisqve Regibus haut contentus, Olaum Svecum, Sivardum & Svenonem Longipedem interſerit; ac dictis Regibus illam qvæ ſeqvitur chronologiam applicat.

Erico Puero, Sivardi Angvioculi filio, cum mortuo patre regnum adire deberet, Ericus, Haraldi Claghii frater ſe opponit, regnumqve occupat anno Chriſti DCCCXLVII. vel LVII.

Erico illo regnum uſurpante, Dania ſeptennio circiter ſacerdotibus caruit: ſeptem ergo ad minimum annis regnavit.

Eo occiſo Ericus Puer avitum regnum nanciſcitur, atqve ad reipublicæ clavum ſedet annis XLVI.

Olaus Svecus, Canuti, Erico Puero geniti, teneri-

neriore ætate contemtâ, regnum occupat, tenetqve qvinqvennio.

Sivardus Olai nepos, similis regni usurpator, qvinqvennio, vel secundum alios decennio regnat.

Canutus tandem, Erici Pueri filius, ad sceptra pervenit, annoqve regni undecimo moritur.

Sveno Longipes, illius filius, novem annis sceptra gubernat.

Frotho Svenonis frater ac Canuti filius, viginti annorum spatio reipublicæ præest.

Gormo Anglicus, Frothonis filius, qvadriennio regnat.

Haraldus filius ei succedit; qvi qvamdiu regnaverit, non annotatur.

Gormo filius eum seqvitur, *qvod ætatem ultra vitæ humanæ terminum usitatum produxisset*, Grandævus *cognomento dictus*. Hic cum Henrico Aucupe pugnavit, regnumqve Haraldo Blotando moriens reliqvit, anteqvam Adelstanus Angliæ Rex vita decederet.

Hæc Meursii chronologia, si paulo accuratius inspiciatur, vix à negligentiæ culpâ vir aliàs doctissimus excusari poterit. Etenim recensitorum Regum temporibus computatis, Gormonis Anglici exitus in annum Christi DCCCCLIV. vel DCCCCLXIV. & si Sivardum decennio regnasse ponamus, in annum DCCCCLIX. vel DCCCCLXIX. incidit. Seqvuntur Haraldi tempora, qvæ prolixa non fuisse Meursius fortè credidit. Hinc Gormonis Grandævi regnum succedit, qvem Henrico Aucupi æqvalem fuisse, cumqve eo pugnasse dictus auctor agnoscit. At Henricus ille anno Christi DCCCC-

XXXVI.

XXXVI. deceſſit, regnante, ex Meurſii calculo, vel Frothone Gormonis Grandævi proavo, vel Frothonis fratre Svenone; id qvod ſecum invicem nullo modo cohæret. Nec cum priorum Regum chronologiâ conciliari melius poteſt, Gormonem Haraldo Blotando (Cærulidenti) regnum morientem reliqviſſe anteqvam Adelſtanus Angliæ Rex vitâ decederet (accidit illud anno Chriſti DCCCCXL.) qvod tamen ſæpedictus auctor ſcribit. Omnium minimè cum præcedentibus congruit, Haraldum Blotandum L. vel LII. annis regnaſſe, ac ultimis regni ſui annis à filio profligatum in Normanniam conceſſiſſe; ibiqve rege (*Galliæ*) Ludovico, (qvi Richardo, Gulielmi Ducis filio, & inſidias ſtruebat, & Normanniam regno ſuo vindicare ſatagebat) profligato, tum Normannorum auxiliis in Daniam rediiſſe, nec multo poſt à Svenonis milite occiſum eſſe. Etenim Haraldum ante Gulielmi Ducis mortem, qvam anno Chriſti DCCCCXLIII. oppetiit, in Normanniam hac vice appuliſſe conſtat: qvâ ratione regni illius initia in ſeculum nonum temporaqve, qvæ Erico Puero Meurſius antea aſſignavit, abſurdiſſimo, ut cuivis apparet, ac ſecum invicem pugnante calculo, incidunt.

Abundè, ut putamus, nunc monſtratum eſt, Reges illos, qvos inter Sigurdum Angvioculum & Gormum Grandævum Danicarum rerum ſcriptores vulgò collocant, eorumqve genealogiam, temporibus neutiqvam convenire. Ceterùm credi volumus, nos ſcriptores illos traducendi occaſionem heic non qvæſiviſſe, ſed inveſtigandæ veritatis amore illectos dictorum ſingula protuliſſe; imò neceſſitate coactos: ne qvis, noſtrum à ſæpe-

pedictis auctoribus dissensum animadvertens, sine causâ id nos fecisse, ac itaqve fumos vendere arbitretur.

Eliminatis itaqve memoratis Regibus, eorum in monarcharum Danicorum ordine vicem supplet Hordaknutus, Sigurdi Angvioculi filius ac regni hæres; de qvo nuper actum est.

Proximus ei, uti antea dictum, Gormus regnavit, illius, non verò Haraldi filius. Hic Gormi Potentis, qvi patrem Hordaknutum enutriverat, nomen gessit, atqve à prolixâ, qvam vixit ætate, tam nostratibus qvam Danicis scriptoribus *Grandævus* vulgò cognominatur. Gormus hicce pro Danicæ monarchiæ restauratore meritò haberi debet; qvippe qvi paternâ ditione, hæreditario jure ad se devolutâ, non contentus, Jutiam, qvæ à Ragnaris Lodbrochis temporibus per divisionem inter illius filios, uti Cap. XIII. pag. 396. dictum est, factam, à reliqvâ Daniâ huc usqve separata fuerat, maximâ virtute subegit, regnoqve, unde avulsâ erat, postliminio restituit. Repeti heic meretur *Olafi Tryggvinæ vitæ* locus lib. II. Cap. I. pag. 86. superius adductus, qvi ita sonat:
„ Gormr konungr for med her sinn i þat riki Danmerkr,
„ er þa var kallat Reidgotaland, enn nu er kallat Jot-
„ land, a hendr þeim konungi er þa red þar fyrer. sa
„ var nefndr Gnupa. þeir attuz vid nockurar orrostur. en
„ sva lauk at Gormr felldi þann konung, oc eignadiz allt
„ þat riki. þvi næst for Gormr a hendr þeim konungi,
„ er Silfraskalli var kalladr. oc atti vid hann ofrid oc or-
„ rustur. oc hafdi Gormr iafnan sigr. oc um sidir felldi
„ hann þann konung. Eptir þat geck hann uppa Jot-
„ land. oc eyddi þar ollum konungum, allt sudr til Slets.

oc

oc ſua vann hann mikit riki i Vindlandi. Margar orroſtur „
atti hann vid Saxa. oc giordiz inn rikaztı konungr. *id eſt*: „
Gormus Rex in illam partem Daniæ, qvæ tunc Reid- „
gotalandia, jam vero Jutia nuncupatur, adverſus Regem „
qvendam, Gnupam dictum, cum exercitu profectus „
eſt; qvem poſt aliqvot prælia occidit, & regnum ipſi- „
us in ſuam poteſtatem redegit. Deinde expeditionem „
ſuſcepit contra Regem qvendam, nomine Silfraskal- „
lium; ac cum eo aliqvoties conflixit, ſemper victor: „
tandemqve Regem illum occidit. Poſtea in interiora „
Jutiæ pergens, omnes Reges ad Slesvicum uſqve de- „
vicit, & magnam partem Vindlandiæ (Vandaliæ) ſibi „
ſubjecit. Multa prælia contra Saxones gerebat, & „
Rex potentiſſimus evaſit. Expeditionibus hiſce qvantum gloriæ Gormus, etiam apud exteras gentes acqviſiverit, ex virginis Norvegicæ reſponſo, pag. 433. ſuperius à nobis allato, patet: qvo illa eum, tanqvam conſummati Regis exemplar, graſſanti ad honores juveni Regi proponere non dubitavit. Gormus in matrimonio habuit Thyram *Danmarkar bot*, id eſt *Daniæ Ornamentum* cognomento dictam. Hæc, ſi Saxoni credimus, Angliæ Rege nata erat; noſtrates vero, uti Cap. XV. pag. 416. ſuperius dictum, Klack-Haraldi Comitis filiam eam fuiſſe tradunt. Binam maſculini ſexus prolem ex eâ Gormus ſuſcepit: Knutum nempe, qvi ante patrem obiit, & Haraldum Cæruli dentem. Hic primum cum patre, ac deinde poſt illius obitum ſolus, Daniæ regni gubernacula adminiſtravit: Svenumqve genuit ab admorſâ barbâ *Tiuguskeggum* dictum, qvi poſt Haraldum regnavit, & ſeqventes Daniæ Reges progeneravit. Ab hoc tempore Daniæ Regum ſeries in-

dubia eſt, noſtratibusqve cum ſcriptoribus Danicis eadem: chronologia qvoqve eorum certior heic eſſe incipit. De tribus hiſce ultimis regibus, Gormo Grandævo, Haraldo Cærulidente & Sveno Admorſæ barbæ, peculiare opus ſcripſimus, eoqve haud pauca, vitas eorum non leviter, ut putamus, illuſtrantia, congeſſimus. Brevi, ut ſperamus, liber iſte, nondum editus, in publicum prodibit, doctorumqve ſe cenſuræ ſubmittet. Et nos heic noſtræ Dynaſtarum Regumqve Daniæ Seriei finem imponemus.

Ad Seriem Regum Daniæ Appendix I.

De Johannis Magni in deſcribendo Daniæ Sveciæqve Regum ordine callidâ Saxonis imitatione.

Proloqvium.

Seriei noſtræ libro I. Cap. IX. ubi de Johanne Magno, Svecicarum rerum ſcriptore, egimus, ad calcem operis monſtrare promiſimus: *non Saxonem eidem impoſuiſſe, ſed eum Saxonem in ordine Regum Sveticorum tam religioſè ſecutum fuiſſe, eo tantum fine, ut celeberrimæ gentis Danicæ famam convelleret, orbiqve literato illuderet.* Similia ejusdem libri Cap. VIII. pag. 75. ſcripſimus: nempe, ſcriptorem iſtum *methodum Saxonis in Regum Daniæ & Sveciæ indice ſæpius ita accuratè obſervaſſe, ut utriusqve Regni Principes omni tempore & ſingulis ſeculis ſuſtentaſſe videantur, qvi acta publica literis proderent;* id vero neqvaqvam gratis feciſſe: *inde enim comminiſcendi materiam arripuiſſe ad eum refellendum & Danos cavillandos, qvaſi inficiari non poſſet, æqvales qvidem eorun-*

dem temporum fuisse Reges, qvos Saxo retulit: verum aliter in monumentis Svedicis rem expositam inveniri; cum tamen ex proprio cerebro plurima finxerit. Nunc id agendum, ne dicto scriptori injuriam à nobis factam esse qvis suspicetur. Et primò qvidem heic appellandus est Doctissimus *Verelius*, qvi in Notis ad Hervoris historiæ Cap. II. pag. 42. postqvam lineas genealogicas tam Daniæ qvam Sveciæ Regum, rhythmis excellentium poetarum, Thiodolfi Hvinensis & Eyvindi Skalldaspilleris, proditas, atqve à Snorrio Sturlæo cynosuræ instar habitas, recensuit, primò de Saxone valde qveritur, qvod Danici regni exordium plus justo exaltaverit, & numerum successionum multiplicaverit, Lethrensium qvoqve Regum vasallos supremis permiscuerit: maximè vero qvod Christi natalem in Frothonis Tertii ætatem retulerit; illo enim, ut & Longobardorum egressu sub Rege Snione collocato, posteriores scriptores in fraudem induxisse, ut magnum in historiâ Danicâ hiatum esse existimarent, pluresqve Reges & Regum gesta desiderarent: ac Lyschander, novis creatis Regibus, defectum illum supplere conatus fuerit. Deinde ad Johannem Magnum memoratus scriptor transiens, eum Crantzii qverelâ motum, æqvè ut Lyschandrum, ait, providere voluisse, ne aliqva in historiâ Svedicâ lacuna deprehenderetur, Regibus non paucis recensitis, qvorum apud alios nulla mentio. *Illaudata profectò* (hoc viri candidi judicium est) *industria, & pessimi apud posteritatem meriti, dubia vel ficta à genuinis hoc pacto vix discernentem.* Nos, cum amica illa scriptorum in antiqvissimorum Daniæ Sveciæqve Regum ordine harmonia, gestorumqve in utrisqve consensus suspectus nobis semper a-

liàs fuerit, laudati viri monito non leviter confirmati, utrosqve diligentius evolvimus, deprehendimusqve vera nimis esse, qvæ *Petrus Rosefontanus* Johanni Magno improperat: nimirum eum, patriis documentis destitutum, propria commenta in operis formam redegisse, & *confidenter magis qvam verè, antiqvissimorum autorum ac patriæ historiæ fidem jactare*, qvod & certo consilio, imò astuto instituto ab eo factum videtur. Nam cum gentis suæ historiam scripturus, magnâ patriorum documentorum penuriâ laboraret, gentem vero suam meritis qvidem ob patrata, sed sibi minus qvam ad tantum opus reqvirebatur cognita facinora, laudibus extollere, simul etiam Danos non justa modo gloriâ fraudare, sed gravissimis etiam conviciis aspergere decrevisset, Saxonis methodum ordinemqve sibi omninò seqvendum proposuit, eumqve cum patriæ suæ archivis optimè in generalibus consentientem finxit: non alio fine qvam ut particularem dissensum, pari artificio a se ipso excogitatum, majori verisimilitudine auctoritateqve, scriptorum utriusqve gentis, qvasi in ordine dynastarum sibi invicem suffragantium, gestis vero & circumstantiis qvibusdam diffidentium indicare, Saxonisqve relationes velut ex patriæ suæ documentis convellere posset. Hæc ne ipsi à nobis malevolè affingi qvis credat, ad assertionis nostræ probationem nos accingentes, utriusqve scriptoris ordinem & qvæ alias incidunt, qvam brevissimè examinabimus, præmissis in antecessum regulis iis, qvas Joh. Magnum sibi observandas proposuisse apparet.

Prima earum fuit: ut Saxonis methodum universalem ubiqve seqveretur, qvo in particularibus ab eo, ubi liberet,

beret, deflectere, narrationesqve ejus, tanqvam è patriæ suæ certioribusqve antiqvitatis thesauris depromtas refutare posset.

Secunda: ut conficta à se documenta in testimonium vocaret; qvod ita esse, iis testibus probo, qvi Saxonis scripta ab eodem Johanne Magno suo consensu probata improbarunt, longèqve ab eo recesserunt; id qvod haudqvaqvam fecissent, si eadem documenta extitisse unqvam credidissent.

Tertia: ut si qvid à Saxone omissum videretur, id novis commentis repleret: non sine simulatâ admiratione, qvod ista ab aliis omissa fuerint.

Qvarta: ut si temporis lacunam in Saxone observaret, fictis eam Regibus resarciret, Regum, si qvos forte Saxo interspersérat, synchronismo haudqvaqvam turbato.

Qvinta, qvæ caput est: ut ubiqve res Svecorum extolleret, Danorum non deprimeret saltem, sed ignominiosè etiam traduceret.

CAPUT I.

De Dano Primo Daniæ Rege.

Ut prima Johannis Magni, qvæ de Svecorum Gothorumqve origine tradit, omittam (neqve enim Saxo tantam genti suæ antiqvitatem vendicat, ut originem ejus à Noâ, ejusve nepote Magogo, ultimisqve reparati mundi primordiis repetat, ut facit alter ille; qvi ut Svecis suis Gothisqve principatum omnium ferè gentium

tium afferat, Svenum Magogi primogenitum, Getharem natu proximum fingit) ab eo tempore incipiam, qvo utriusqve fcripta inter fe conferri poffunt: Dani nempe Humbli filii, qvem una cum fratre Angulo, gentis Danicæ conditorem rectoremqve fuiffe, & ab eo Regum Daniæ ftemmata, ceu qvodam derivata principio, fplendido fucceffionis ordine profluxiffe Saxo tradit. Hic cum cujas fuerit, qvâve progenie fatus à Saxone non exprimatur, fcriptum autem, qvod Regis *Erici Pomerani* nomen præfert, è Svecia eum accerfat, id Johannes Manus (hoc enim libello, licet tum temporis nondum impreffo, ufus effe videtur: certè aut illum, aut ejusdem furfuris alium hic fecutus eft) ut fuis rationibus perutile, arctius premens, novis commentariis illuftravit. Cumqve Dani de Gothia prodiiffe inibi dicantur, non folum Gothiam Svedicam, primam eorum patriam interpretatur, fed etiam, exfuperante incolarum multitudine, infimæ plebis colluviem, facinoroforumqve turbam regno exactam, Danicumqve agrum, poft fexcentos circiter & fexaginta annos ita dictum, hac fentinâ hominum repletum cultumqve, vel ipfe comminifcitur, vel commenta aliorum fecutus eft: carmen videlicet antiqvum, qvod in teftimonium affertionis fuæ, velut omni exceptione majus, inqve Sapphicos à fe numeros redactum, producit. Carminis illius, Svetico fermone à primo auctore conditi, genuinam partem *Verelius* in Notis ad Cap. X. Hiftoriæ Hervorianæ nobis exhibet; cui doctiffimum virum tantum pretii ftatuiffe miror. Nam utut lingvæ veteris formulas ac nexum aliqvo modo fapiat, genus tamen carminis recentius eft, qvam ut inter remotioris antiqvitatis

tatis monumenta numerari debeat; qvale neqve in *Eddâ Sæmundi*, neqve *Ynglingatale*, neqve inter encomiaftica alia, in fubfeqventium Regum honorem aut geftorum memoriam concinnata, ad Magni Haconis filii, iftius qvi Legum Emendator ufurpatur, tempora occurrit. Rectius circa Eirici Pomerani tempora factum forte ftatuitur: iftius enim ævi genium fapit. Jacto hoc fundamento, tanqvam ex omni parte immoto, Johannes Magnus Dani genus ab ipfâ origine altius petitum producit, confentiensqve Saxoni, Humblo feu Humelo eum procreatum perhibenti, Humulphi pronepotem, Bericonisqve abnepotem eum facit: fed &, ne maternum genus ei defit, Gefildâ nobiliffimâ in Svecia fœminâ natum, atqve ita è Svecis integrè procreatum fcribit, datumqve genti illi, qvæ Danicos agros, deinceps ita dictos, incoluit, ab Humelo patre Regem. Qvo nomine ager ifte tot feculis antea venerit, qvove gens illa à ceteris internofci voluerit, non exprimit; neqve enim, uti credo, *Viteslet*, in Erici Pomerani chronico nominatum admittit. Eo filentio nil aliud innuere videtur, qvam progeniem hanc Gothicam, à majoribus fuis *Gothos*, terramqve qvam incoluerunt *Gothiam* dictam: licet Dani tempore Jutiam à Saxonum Duce Juthone, eam oppugnante, denominatam gratis affirmet. Ad ejus vim reprimendam, progenitoribus fuis nuper rebelles, fed nunc in gratiam receptos, ab Humelo Danum filium Regem impetraffe tradit; cui poftqvam acerrimo prælio Daniam liberaffet, duo præcepta pater dederit: primum, ne in aliqvâ parte Daniæ delubra conftrueret, fed apud Upfalam Sveorum metropolim Deos coleret; alterum, ut confideratâ Danicæ

tel-

telluris anguſtiâ; nulli, niſi graviſſimâ laceſſitus injuriâ, bellum inferret. Poſthæc fratrem Angulum, conſortium regni poſtulantem; inſidiis à Dano petitum memorat, eumqve in Angliæ regnum fugâ ſervatum evaſiſſe. Hinc ad potentiam Humeli prædicandam prolapſus, mirum qvam ab *Erici Pomerani* Chronico (ſic ſcriptum illud vocare libet, licet Regium fœtum minimè agnoſcamus) recedit, dum Gothis eum & Sveonibus, Helſingis, Biarmis Bothniis, Lappiis, Finnis, Scricfinnis, totiqve Scandianæ inſulæ præfuiſſe, ac vicinis Danorum inſulis, non ſolum imperâſſe, ſed Regem etiam ſuper ipſas conſtituiſſe refert; cum tamen dictum Chronicon Danum, devictis Jutis, Syoniam (Sveoniam intelligit) Scaniam ac omnes alias Daniæ inſulas ſubjugaſſe tradat: qvod itaqve Joh. Magnus pro utilitate ſuâ tantum ſeqvitur. Hic conſenſus annalium Svecicorum cum Saxone in Dano, primo Daniæ Rege, mirus apparet; hinc fidem ſibi, hanc materiam tanqvam uberius tractaturo, Joh. Magnus præſtruxit. Ceterum Danum Humbli vel Humeli filium, primum Daniæ Regem, nec noſtrorum ſcriptorum ullus, nec *Sveno Aggonis*, Saxoni coævus, prior tamen, ac igitur primus Daniæ Hiſtoriographus, agnoſcunt, ſed Skioldum, qvem noſtrates Odini filium faciunt: qvod ipſe *Verelius* ſuo calculo probat.

CAPUT II.

De Regibus inter Danum & Frothonem Tertium.

Lotherum & Humblum Dani filios ſucceſſoresqve Saxo, pulſumqve Humblum à fratre memorat. Johan-

hannes Magnus Dano & Angulo tertium fratrem Gothilam, Humelo procreatum, affingit, eumqve deinde, Humblo Regiâ majeſtate exuto, Lotherum in Danica ſceptra repoſuiſſe ait. Gyritham eorum matrem, non ſummo inter Teutones loco natam, ut Saxo, ſed Siggonis Svetici Regis neptem fuiſſe tradit lib. II. Cap. IV.

Skioldum Daniæ Regem, tum Grami patrem, tum etiam Sigtrugo Sveciæ Regi ſynchronum, Groqve Sigtrugi filiam à Daniæ Rege Gramo raptam, ipſumqve occiſum, Saxoni conſentiens Joh. Magnus agnoſcit. Sigtrugum aliàs Sigthunium dictum eſſe, de ſuo addit: qvin & è Svarino Saxonis, qvo Scaræ Veſtro-Gothicæ urbis conditorem lucraretur, Scarinum exſtruxit. Qvem cum Saxo à Gramo oppreſſum tantum, nec qvomodo, ſcripſerit, occaſionem arripuit plura de monomachiâ eorum ætatumqve diſcrimine inſerendi, ſenem à juvene occiſum prædicans. Sibdagerum deinde (Saxoni Svibdagerum) Norvegiæ Regem, Gothico ſangvine illuſtrem, ſuffragio Svecorum Regem creatum, non ex Saxone, ſed aliunde addit. De qvo deinde Cap. VIII. ea commemorat, qvibus Saxonem, ubi is ſuccinctior, illuſtrare videtur; cauſasqve bellorum latius exeqvitur, ac raptu Gro virginis, ſibi conſangvineæ, exaſperatum Sibdagerum commentus, ſtuprum ſorori Grami intuliſſe, filiam etiam rapuiſſe, Saxoni ſubſcribens tradit, eumqve oppreſſo Gramo, trium ſeptentrionalium regnorum primum monarcham confitetur, tandem ab Hadingo oppreſſum. In hæc qvoqve tempora Odinum pariter ac Saxo refert Cap. IX.

Aſmundum deinde Sibdageri filium ab Hadingo occi-

occiſum confitetur, eiqve filium Uſſonem in Sveciæ regno ſucceſſiſſe agnoſcit. Ibi qvoqve qvædam de ſuo addit: inter alia Hadingum, per colloqvii ſimulationem Uffonem oppreſſurum, ab eo facinus occupante præventum, ægrè inſidias evaſiſſe. Sic Uffonem magnifico mauſóléo, non ab Hadingo hoſte, qvod Saxo ſcribit, ſed fratre ſuo Hunningo illatum tradit.

Hunningum iſtum Uffonis ſucceſſorem (Hundingum rectius Saxo vocat) non caſu, dum inferias Hadingi, qvem fama falſò occubuiſſe detulerat, celebraret, in dolium incidiſſe, ut Saxo ſcribit, ſed ſtudio illud mortis genus elegiſſe tradit. Hinc in ſucceſſione Regneri Saxoni conſentiens adjicit, victum à Regneri Sveciæ Regis uxore, ſorore ſuâ, Frothonem Daniæ Regem, captivumqve in triumphum ductum: nec prius libertati reſtitutum, qvam Ubboni genero ſuo, qvod Daniam vi & armis occupaſſet, ignoviſſet; ingratum poſtea in Regnerum Frothonem, bello illum absqve cauſa laceſſiviſſe ait, eoqve prælio armis Regneri occubuiſſe.

Hothbrodum deinde Regneri ex uxore Svanhvitâ filium, à Saxone productum, ad ſceptra Svedica admittit, non ſine applauſu, qvod, Saxone facem præferente, materia geſtorum ejus illuſtrandorum ampla ſatis ſe offerat. Haud enim ſibi heic deeſt; qvippe Saxonis teſtimonium nactus, primò, qvod proferendi imperii ſtudio orienti bellum intulerit, immenſamqve populorum ſtragem ediderit: populos, qvibus illatum eſt, nempe, Ruſſos, Eſtones, Sembos, ex *Crantzio* enumerat: additqve de ſuo Curetes; qvos omnes Frothoni Daniæ Regi fœderatos olim expeditionisqve ſocios fuiſſe, ac eâ de cauſâ ab Hoth-

brodo armis infestatos scribit. Deinde, qvod Saxo perhibet, Hothbrodum orientis victoriâ haud contentum Daniam petiisse, ejusqve Regem Rôe tribus præliis provocatum occidisse, id universum non modo agnoscit, sed ne tantum è Saxonis relationibus notus Hothbrodus videatur, uxorem ei tribuit Gyritam, illustrissimâ Norvegorum Regum familiâ oriundam. Mox ditionis Hothbrodi limites, Tanaim versus orientem, Albimqve vel Visurgum (neqve enim distinctius id tradit) ad orientem, nullo scriptore præeunte profert. Hinc rebelles Danos domiturum, non ab Helgone Dano, ut Saxo scribit, cum universo exercitu profligatum occisumqve, sed tempestate maris obrutum aqvisqve suffocatum refert, ac itaqve Saxonem hoc loco mendacii tacitè insimulat, qvi Helgonem à victoriâ de Hothbrodo reportatâ *Hothbrodi Stragem* cognominatum esse scribit.

Attilum exinde Hothbrodi filium, à Saxone, qvi eum Atislum vocat, mutuatum, patri in Sveciæ regno successorem constituit. Cumqve insignem contumeliam Svecis ab Helgone Daniæ Rege illatam, in Saxone legerit, reponit, Attilum, canem nomine Racchonem, deinde gigantem nomine Laës, tandem etiam servum Suionem dictum, à pediculis postea consumtum, Danis Reges præfecisse. Verum tempus idoneum non indicat; neqve enim tempori Helgonis, neqve Hrolfi, neqve cum Attilus Hotherum Danis, ut idem vult, præfecit, monstrosa hæcce regna conveniunt. Ceterum Hotherum ab Attilo Danis devictis præfectum, qvod ex Saxone Joh. Magnus libro II. Cap. XX. allegat, in Saxone non invenio; sed contrarium; nempe eum, non à fratre, sed *ab occur-*

occurrente sibi Danorum populo Regem constitutum; imò eum fratrem suum Atislum Svecis præfecisse, ejusqve obitu cognito Sveticum Danico imperium sociasse.

Róricum deinde Slyngebond, seu funditorem, Hotheri filium, in Sveciæ Regum album inscribit, Rodericumqve appellat; cui Danos subjectos sed mox rebelles factos fingit, primùm Duce Horvendillo (qvem Saxoni consentiens, in Jutiæ præsidem ab eo promotum, filiæqve ejus conjugio sociatum fatetur), deinde Fengone fratris Horvendilli interfectore, tandemqve Amletho patris sui ultore: qvos totam Daniam, Roderico in Sveciam concedente, occupasse tradit. Cumqve Saxo in Daniâ Rórico scribat successisse Vigletum, non addito, qvo is genere satus fuerit, atqve ejus filium Vermundum, in dicto regno patri substituat, illiusqve tempore Atislum Sveciæ Regem memoret, Johannes Magnus, Atislum seu, ut ille vocat, Attilum, Roderici filium mox facit, occasioneqve à Saxone arreptâ, qvi Balderum in Daniâ ab Hothero Sveciæ Rege occisum antea qvoqve scripserat, omnia ista tanqvam de rebellibus Danis ac Svecorum jugo, auspiciis ductuqve ducum eorum, qvorum mentio facta est, se subducere conantibus, proponit. Attilum ergo litem de Daniæ possessione Vermundo, velut injusto sceptri usurpatore, movisse, Frovinum Slesvici exercitusqve Danici præfectum duello sustulisse, Vermundoqve Daniam tributario jure regendam commisisse; mox rebellanti arma denuò intulisse, absqve tamen successu; itaqve nec victum nec victorem in Sveciam rediisse; subornatos deinde a Vermundo Frovini filios, binos simul Regem solitarium inventum oppressisse, Saxonis qvasi inter-

pretem agens ſcribit. Qvod ſi *Crantzium* audire voluiſſet, is Roricum Daniæ à patre Hothero præfectum ait: cumqve, mortuo eodem, Sveciam qvoqve hæreditario jure ſibi ceſſuram crederet, Svecos ab eo defeciſſe, creato è Regiâ ſtirpe Atislo, qvi Danica arma metuens bellum occupaverit.

Inter Attilum & Alaricum Sveciæ Reges, cum Johannes Magnus nullam à Saxone Sveciæ Regum mentionem fieri animadverteret, eâqve de re *Crantzii* verba Sveciæ lib. I. Cap. XXXVI. ante oculos haberet, ſcribentis, jam dudum nihil magnum aut præclarum in Svecicâ gente recoli, qvod vel Danorum imperio per ea tempora paruerint, contenti ſubeſſe: vel (qvod potius credit) qvod præclara illorum temporum facinora, in eâ gente per incuriam ſcribentium ſint ſepulta. Ut, inqvàm, qverelæ iſti ſatisfaceret, novem Reges, Botvildum ſcilicet, Carolum, Grimmerum, Tordonem, Gotharum, Adulphum, Algothum, Ericum & Lindormum, qvi qvingentorum circiter annorum lacunam à Cyro ad Chriſti tempora repleant, ex archivis, neſcio qvibus, & in his fragmentis qvibusdam hiſtoricis, Romæ in ædibus S. Birgittæ à ſe inventis, profert, qvorum nomina nemini alias audita ſunt: adeò ut *Loccenius* Hiſt. Svec. lib. I. illam Regum ſeriem, *ut non ſatis liqvidam & compertam*, ipſi huic ſcriptori reliqvendam non injuriâ ſtatuerit. In dictis autem Regibus ſeqventia ſcriptoris artificia obſervanda veniunt. Primum: qvod in horum ordine digerendo ita ſe geſſerit, ut generis eorum ſeries cum iis Regibus conveniat, qvos Saxo interea Daniam rexiſſe tradit. Itaqve Botvildum Attili vel filium vel nepotem facit,

cit, ejusqve auſpiciis Hemotum & Hegrimum adverſus Huglethum Daniæ Regem, Vermundi pronepotem (qvem Hugulinum, qvaſi levi qvadam codicum Svecicorum à Danicis variatione, appellat) cum claſſe miſſos tradit, ac à Danis oppreſſos; ne eâ in re à Saxone recedat, licet occaſionem, ſilentio Saxonis ſibi ad uberiorem narrationem datam, nec hic neglexerit. Gotharum tamen, Botvildi abnepotem, minus conſideratè cum Frothone II. Daniæ Rege, Huglethi filio, congreſſum memorat, niſi Gotharum juvenem cum Frothone ſene committi voluerit: appoſitè autem Danum ejus nominis Tertium, Daniæ Regem, Frothonis filium, in Gothari & filii ejus Adulphi tempora refert. Cumqve Adulphum, cum filiis nepotibusqve Algotho & Erico, Daniæ regnum ſibi ſubjectum, potenter usqve ad Fridleifum Celerem gubernaſſe tradat, defeciſſeqve Danos ſub pronepote Lindormo, concitore eodem Fridleifo, prudenter de eo tanqvam ignoti generis homine loqvitur: neqve eum, uti Saxo, Dani Tertii filium agnoſcit, ſed priſcorum Regum ſangvine illuſtrem Lindormoqve conſangvineum facit, atqve non ſucceſſionis jure, ſed ſuffragiis procerum in ſceptra miſſum ſcribit; ne ſcilicet ordo concentusqve ſynchroniſmi Daniæ ac Sveoniæ Regum turbetur; filium enim Dani, pronepoti Adulphi regnum extorſiſſe, minus probabiliter dici poſſe videbat. Secundum artificium in Daniæ ſubjectione, Svecorumqve in eam imperio demonſtando verſatur, Crantziiqve opinione refutandâ, qvi Daniæ Sveciam tanto tempore ſubjectam ſuſpicatus eſt. Itaqve Frothonem Vegetum, eò qvod Saxo nihil de obitu ejus tradat, à Gotharo Sveciæ Rege occiſum Daniamqve ſub-

ſubactam nugatur: Frogerum inſuper Norvegiæ Regem Gothari ſocerum fuiſſe comminiſcitur, conflictumqve à Saxone traditum ac cædem Frogeri in præſidium cauſæ belli Frothoni à Gotharo illati rapit. Tertium artificium Johannes Magnus ad præſtruendam ſibi fidem excogitavit, ſimulando, ſe ea qvæ tradit, à Saxone omiſſa mirari; neqve enim veriſimile eſſe, prælium inter Danum & Adulphum ei fuiſſe incognitum, cum inter præcipua numerari poſſit, qvæ inter Gothos & Danos unqvam contigerint: ſimile prorſus illi, qvod longè poſtea inter Haraldum Daniæ & Ringonem Sveciæ Reges confectum. In hac admiratione prolixius qvaſi hærens ſuſpicionem movet, Danos, qvi Saxonis libros tranſcripſerint, ea omiſiſſe, qvæ patriæ ſuæ decorem minuere viſa fuerint; qvo commento ſcriptoris iſtius opus interpolatum, nec ſincera fide publicatum perſvadere nititur; ipſe tamen, qvaſi dubius, Saxoni veniam dandam judicat, ſi magis in ſuos qvam alienos affectus, Daniæ regnum Adulpho ſubjectum, atqve ab eo, collatis per oportuna loca præſidiis, ad finem vitæ prudentér potenterqve gubernatum, filiisqve & nepotibus ſuis ad Fridleifum usqve Celerem, Frothonis Tertii patrem, ſub tributum miſſum, commemorare noluerit. Tandem in Lindormo ad familiares ſibi artes redit, Saxonisqve traditiones ſecutus, Hervillum (Saxoni Huyrvillum) Hollandiæ Friſiæqve principem, Danis fœderatum, ad Norvegos defeciſſe docet, illectum præmiis & pollicitis magnis. Verum *Hollandiæ* principem eum fuiſſe, ex archivis Svedicis demonſtrari poſſe omninò dubito, cum iſtud nomen Saxonis ævo parum cognitum fuerit. Rectius itaqve *Stephanius* præviam

Pon-

Pontani aliorumqve magnorum virorum auctoritatem secutus *Hallandiam* reposuit, sua tamen adeo confidenter Joh. Magnus tradit, tanqvam ex patriæ documentis eruta: adjicitqve causam defectionis, qvod Norvegi clam immissis in Danorum exercitum exploratoribus, seditiones, odia & mutuas rixas excitaverint, multosqve præmiorum magnitudine in suas partes allexerint; qvæ omnia in Saxone non habentur, sed ab ipso Johanne Magno inventa sunt.

CAPUT III.

De Regibus à Frothone III. ad tempora Ingonis I. qvi Sivardo LIII. Sveciæ Regi successisse perhibetur.

Ad Christi nativitatem ex Saxonis mente methodoqve perventum est: qvo tempore Frothonem III. Danis imperasse idem Saxo scribit. Coævos ei Johannes Magnus Alaricum Sveciæ, Gestillum seu Gestiblindum Gothiæ ac Getherum Norvegiæ Reges agnoscit, qvæqve à Saxone de iis accepit posteritati tradit. Ericum autem Regem Svecis à Frothone datum negat, scriptoresqve Danicos id tradentes culpat, ac ingratitudinis insimulat: cum beneficio ipsius Frothonem potius regnasse constet, ut & qvod Ericus à Gestiblindo adoptatus Sveciæ Gothiæqve principatum sit adeptus. Sciendum autem est (ut id in transitu moneamus) multa eorum, qvæ de Alrico (rectius Heidreco) & Gestiblindo à *Saxone* & eum secuto *Johanne Magno* traduntur, aliter sese habere;

prout id ex *Hervoris Historia* & iis qvæ nos Seriei nostræ lib. III. Cap. IV. pag. 255. inde desumsimus, evidenter apparere potest. Ceterum notari heic *Rudbeckius* meretur, qvod Atlant. Cap. XXXVI. Frothonem inter Daniæ Reges non agnoscat, dicatqve, *post exortos inter homines bellatores, titulum aut nomen* Frodi, *apud Reges in usu esse desiisse, qvippe qvod solis aureæ & pacificæ ætatis Regibus, præsertim vero Upsalensibus* convenerit. Hoc asserto enim non solum Olafi Tryggvini orationi, Seriei lib. II. Cap. II. pag. 105. à nobis allegatæ, sed & universæ antiqvitatis testimoniis, de tot in Dania ejusdem nominis Regibus adversatur: imo iis scriptoribus, qvibus in Seciæ rebus illustrandis aliàs plurimum tribuit. Similem errorem Doctissimus aliàs *Verelius* erravit, ubi Not. ad Histor. Hervor. Cap. II. Saxonem, nominum similitudine deceptum, pro Freyo Seciæ Rege, Christi natalem prope contingente, Frothonem III. Daniæ Regem perperam substituisse arbitratur: aitqve insuper Not. in Cap. IV. *Frodii* nomen, non proprium, sed eruditis sapientibusqve commune fuisse. Verum tanta in priscâ septentrionis lingvâ nominum istorum convenientia non est, ut ambiguitatem parere possint; Freyus enim *Freyr* ubiqve dicitur, hodiernâ Danicâ dialecto *Fróe*, unde *Froum* Rudbeckius efformavit; cum Frotho eodem idiomate *Frodi* usurpetur. De cetero Saxo eorundem scriptorum auctoritate, qvi Freyrem Seciæ Regem isto tempore constituunt, ad asserendum Daniæ Frodium seu Frothonem nititur: qvi etiam Freyre longè potentior fuisse perhibetur, omnium qvippe Septentrionalium Regum potentissimus, uti ex præfatione carminis *Grotta-saungr* Seriei lib. II. Cap. II. pag.

pag. 104. à nobis adductâ & aliunde constat. Aliàs Saxonem multa in Regis hujus laudes conjecisse, qvæ aliis competunt, Rudbeckio largimur; nec veritati litat, Russos maris dominium sibi id temporis asseruisse. Qvod vero Johannem Magnum ab eodem scriptore deceptum qveritur, minimè consistit. Neqve enim deceptus dici potest, qvi patrios annales seqvitur, indèqve ea depromit, qvæ adversario refutando deligit: imò, qvod majus est, Saxonis ordinem Sveciæ documentis conformem suffragio suo probat; saltem Saxonem minus candidè nonnulla, non item universa, prodidisse qveritur, qvæ ipse ex patriæ suæ monumentis emendare, candidiusqve referre vult videri. Interea mirum est, qvæ de Asmundi fortuitâ inventione in specu, Arngrimoqve Frothonis genero, ac ejus filiorum fato traduntur, nusqvam amplius in Sveciæ archivis inveniri; cum tamen Johannes Magnus hæc omnia legerit, uno excepto (qvod se in suis Gothicis historiis invenire negat) nimirum, qvod Ericus, ut Saxo affirmat, unà cum Frothone Angliam, Britanniam & Hiberniam subjecerit. Id certè verè scripsit, se ista de Erico in patriæ annalibus nunqvam legisse; sed nec qvicqvam eorum, qvæ de eo pluribusqve aliis è Saxone in sua scrinia congessit, inibi legisse, haud vanâ conjecturâ qvilibet asseqvi poterit.

Erico huic filium deinde affingit Gethericum Gothorum Regem: ejusqve expeditiones ex proprio penu maximam partem depromtas adfert, atqve ab eo seriem Gothiæ Regum, qvi peregrinas terras exercitu subjecerunt, texit. De Halfdano, altero Erici filio, Sveciæ Rege, Saxonis relationi similia narrat; Getherico vero filium

 dat

dat Vilmerum, qvi imperium Gothicum, exemplo majorum ſuorum, usqve ad Tanaim protulerit, rediensqve in patriam filium Nordianum Gothis in Ruſſiâ relictis præfecerit.

Sivardum deinde Haldani filium ope Starchateri ad Sveciæ ſceptra perveniſſe, atqve ab Haldano (Bierggramo) Daniæ Rege occiſum eſſe, Saxoni ſimilis ſcribit. Hinc, nè Carolum, qvem is Gothiæ præfectum libri VII. initio memorat, ignoraſſe videatur, Nordiani nepotem eum facit, avoqve in externâ militiâ occupato, regno iſti præfectum ſcribit, tandemqve à Frothone Daniæ Rege occiſum Saxoni conſentiens fatetur. Ericum deinde Sivardi nepotem, varia fortuna cum prædicto Haldano Daniæ Rege congreſſum, tandemqve inſidiis circumventum periiſſe, Saxonem ſecutus perhibet. Hinc victorem Haldanum in imperium Svecanum ſucceſſiſſe, jure qvidem victoriæ, ſed generis præterea favore nixum, qvod ex Svedica ſtirpe per Signem Caroli Gothiæ Regis filiam deſcendiſſet. Ejus geſta cum Anundo & Tochone, Sivaldo qvoqve ac ejus filiis, nec non Harthbeno & aſſeclis, tandem etiam Ebbone, velut ex ore Saxonis excepta, verbis ſaltem diverſis recenſet, atqve ita librum hiſtoriæ ſuæ qvintum concludit.

Exinde libro VII. Ungvinum Gothiæ Regem, adoptatum ab Haldano fatetur, cæſum etiam à Regnaldo, qvem Sveciæ Regibus adnumerat, atqve ab Ungvini filio Sivaldo, Daniæ Rege, deinceps oppreſſum ſcribit. Hinc à Saxone diſſentit, Amundum, Hachonis, Helvini, Hagbarti & Amundi patrem, coronâ Svedicâ donando; qvem Regulorum albo Saxo inſcripſit. In narratione ta-

tamen parum à Saxone deflectit, saltem parcius in historiis Svedicis Hagbarti temeraria facta, qvam apud Saxonem exponi refert. Hachonem exinde patri Amundo in Sveciæ Regnum successorem, pari modo ac patrem antea, providet; eumqve Amundo, ætate gravi ad Regiæ dignitatis labores assumto, omnem administrandi regni sollicitudinem in se suscepisse scribit. Saxo sicut Haconis patrem Regulum, sic eum Reguli filium fuisse innuit. Sed & Johannes Magnus à Saxonis relationibus ulterius heic recedit, ubi Hachonem non in Scotiæ regno profugum periisse, sed apud suos Sveones, postqvam in paterna regna successerat, nonnullosqve annos regnaverat, in fata concessisse asserit. De cetero Saxonis vestigia premit, in ejus actis describendis, enarrandoqve exitiali & Regiæ Danicæ familiæ internecino bello, qvam ad solam Gyritham Alfi filiam, Sigari Regis neptem, eo tempore redactam, uterqve scribit.

CAPUT IV.

De Regibus Svecicis, qvos aliunde qvam à Saxone Joh. Magnus mutuatus est.

Hucusqve Regibus è Saxone collectis contentus Johannes Magnus, jam eos in medium producit, qvos ex Norvegicis antiqvitatibus partim desumtos esse apparet: ordine tamen nonnunqvam interrupto, & ad concentum Saxoniani ordinis formato, ne fucus deprehendi possit. Ita cum Gunnarum, Svecorum fortissimum, Norvegos variis injuriarum generibus vexasse, Saxo statim post excessum Syvaldi Haconi coævi refe-

rat; Joh. Magnus, ut qvatuor Sveciæ Regibus, qvos inter ejus tempora & dictum Haconem inserit, appositus locus concedi possit, Amundum & Hachonem paucis tantum annis Sveciæ regno præfuisse scribit.

Ingonem deinde in ejusdem regni solio collocatum memorat, qvi inviolabili decreto statuerit, ut caput & sedes regni Sveciæ in metropoli Upsala deinceps censeretur. Hunc ego Ingonem, subseqventium Regum ordine inductus, ipsum Odinum agnosco. Nam *Arius Polyhistor* in calce suarum de Islandiâ Schedarum, ubi suum ab Ynglingis genus repetit, sic orditur: *Hæc sunt nomina patrum Ynglingorum & Breidfirdingorum* (i. e. accolarum sinus Breidfiordensis in occidentali Islandia, unde genus duxerat). *Yngvius Turcarum Rex. Niordus Sveonum Rex. Freyr. Fiolner, qvi in domo Frodii Pacifici mortuus est. Sveigder. Vanlandius.* & sic conseqventer. Qvæ itaqve Johannes Magnus de Upsalis ab hoc Ingone fundatis tradit, de Sigtunâ intelligenda sunt: ibi enim Odinus, teste *Snorrio*, sedem suam locavit.

Seqvitur Nearchus, qvi *Snorrii* Niordus est: *Loccenio* non diffitente. Frotho, qvem aliis rectius Fröe vocari tradit, Freyr est, divinis honoribus cultus. His Urbarum subjungit, intuitu Gunnari; qvem cum Saxo Sveonum fortissimum scripsisset, statim hic præceptorem filiis Urbari eum creat. Cumqve forte legisset, Eysteinum seu Osteinum, Uplandorum Regem, canem Norvegis Regem constituisse, protinus Gunnarum, seu ut ille vocat Gunnonem, ejus auspiciis bellum iis intulisse tradit; et ne a Saxone hac in re dissentire, sed illius traditionem magis illustrare videatur, Gunnonis filium Hildigerum uti ille commemorat. Post

Poſt hæc regna Sveciæ Gothiæqve ab invicem divulſa, ſuis qvæqve Regibus adminiſtrata perhibet. Gothis Fiolnum (qvi noſtratium Fiolner eſt, Sveciæ qvidem Rex; id qvod ipſe, de obitu ejus, Snorrio Sturlæo cæterisqve Hiſtoricis noſtris conforme differens, prodit), Svercherum, qvi nobis LoccenioqveSveigder, Vanlandrum, Visburum, Domaldrum & Domarum præfuiſſe vult: Svecis Attilum, neſcio unde petitum, cui Dignerus, nobis Dyggvius, à Regio ſangvine alienus, vel, ut alios affirmare perhibet, Oſteni ex ſorore nepos; procerum populiqve conſenſu creatus ſucceſſerit; ejusqve filius Dagerus, nobis Dagus, Gothiam iterum à Domari ſive morte ſive abdicatione Sveciæ conjunxerit. Qvæ *Loccenius*, ut minus vera, certioribusqve documentis adverſa rejicit, omnesqve hos Reges præter Attilum, ſuis qvemqve patribus ſucceſſiſſe agnoſcit. Sanè Johannes Magnus ſibi heic parum conſtat, ubi Vanlandrum contra Rethonem, Ruthenum piratam, ſeſe ad pugnam apparaſſe ait: ac poſtea eundem Rethonem à Dagero, qvem Domaro Vanlandri pronepoti ſupervixiſſe ſcribit, deletum eſſe perhibet. Neqve enim Rethonis ætas in tantum extendi benè poteſt, ut Vanlandri, Visburi, Domaldri, & Domari tempora exhauriat, partemqve ætatis Dageri. Sed & æqvè abſurdum eſt, poſt mortem Oſteni in Gothia regnaſſe Fiolnum illiusqve nepotes usqve ad Domarum ejusdem atnepotem, dum Attilus, Dignerus, dicti Oſteni ex ſorore nepos, atqve ejus filius Dagerus, Domaro mortuo ſuperſtes, Sveciæ ſceptra gererent.

Dagi filium *Snorrius* Agnium facit, eoqve Alrecum genitum prodit. Joh. Magnus, prætերito Agnio, Alari-

cum

cum Dagero patri ſucceſſiſſe ſcribit, eumqve cum Saxonis Alvero eundem eſſe ſtatuit; tum ut ſynchroniſmum à Saxone traditum obſervet, tum ut ea, qvæ is de Hildigero & Haldano refert, rebus ſuis inſerat. Potuiſſet meliori ratione Agnium, Alrecum & ejus filium Alfum, ex *Snorrio* ordine recenſere, qvo Saxonis Alverum ex iſtius Alfi nomine lucraretur. Verum nihil ad Alreki filiive illius Alfi tempora Saxonis Alverus facit, Regulus fortè, non vero Upſalenſis faſtigii Rex, qvem Alrecus Alfusqve longo intervallo præceſſere. Ceterum qvod ex Haldani, Hilditannis patris, Upſalenſi itinere, ad ſobolem ſterili uxori ſuæ à Diis expetendam ſuſcepto, infert, præceptum, ab Humelo Gothorum Rege Dano primo Danorum Regi, cum ipſum Daniæ Regem (ut ipſi placet) deſignaret, de delubro in nullâ Daniæ parte exſtruendo datum, religioſè in illam diem à Danorum Regibus obſervatum eſſe, nullâ ratione nititur. Scimus enim varia oracula à diverſis gentibus pro lubitu conſulta, templaqve adita, ad qvorum obſervationem nullâ lege vel pacto tenebantur. Exemplo ſit Delphicum, à Tarqvinio Superbo, Cræſo Lydiæ Rege, magnâqve orbis parte conſultum. Celebre etiam in Norvegia Balldrshagenſe Sognicum illud, à Fridthioſo incenſum, longèqve antè ejus tempora ædificatum, à variis freqventatum qvis dubitat? Multò autem magnificentius illud Lethrenſe in Sælandia fuiſſe ſuſpicari licet, ubi nonaginta novem homines, & totidem eqvos, cum canibus & gallis pro accipitribus oblatis, nono qvovis anno, etiam ſuo tempore Diis immolatos notavit *Ditmarus* Epiſcopus Merſeburgenſis. Neqve enim tantum ſacrificium ſine templo, poſt-

poſtqvam ea in uſu eſſe cœperant, peractum ratio dictitat.

Ingimarum, ſeu Ingonem, Alarici filium, ſibi à ſcriptoribus, tum patriis, tum etiam Norvegicis oblatum, Joh. Magnus exinde in Sveciâ regnaſſe agnoſcit. Qvem poſtqvam Saxonis Ingonem, Alveri filium, Olafiqve & Ingeldi fratrem eſſe ſtatuit, mirum qvam hiſtoriam ejus detorqveat. Neqve enim eum apud Sveciam, ut Saxo ſcribit, ab Haraldo Hilditanne, bellum ſibi imminens anticipante, oppreſſum confiteri ſuſtinet; ſed illud ei fatum tribuit, qvo Agnius Skialfæ, Finnicæ feminæ, maritus periit, locumqve ſupplicii eundem aſſignat, Danicam ei uxorem, eamqve Haraldi Hilditannis conſangvineam affingens, qvæ illius ſuggeſtione virum ſtrangulaverit. Qvæ ſcribendi occaſionem Ingonisqve mortis genus pro lubitu addendi eo nactus eſt, qvod Saxo eum *oppreſſum* tantum dicat. Agnoſcit calumniam hanc *Loccenius*, ac poſtqvam memoratum necis genus, non ad Ingemarum, ſed Agnium Dagi filium pertinere rectè obſervaſſet, remqve ſecundum *Snorrium* expoſuiſſet, adjicit hæc verba: *Annalibus Norvegicis hoc referentibus, conſentit Ericus Upſalenſis, etſi brevius narrat, ſed aliter Johannes Gothus refert, & qvi eum ſecuti ſunt.* Melius itaqve doctiſſimus vir feciſſet, ſi in hiſtoriâ ſuâ *Snorrium* ulterius ſecutus fuiſſet, nec ab ordine, qvem cœperat, diſceſſiſſet, occaſione Drottæ, qvam Dagi aviam (non matrem) Dani vero illius, à qvo Dania nomen accepit, ſororem, Annales Norvegici referunt; qvem cum Saxo, Sveciciqve ſcriptores (qvi tamen omnes eum videntur ſecuti) Humbli filium faciant, ad eorum methodum deflectit, omnesqve ante numera-

Nnn tos

tos Reges, præter eos, qvos Johannes Magnus ipse hic finxerat, à Saxone petitos, inter Agnium & Ingellum I. interserit.

Ingellum Joh. Magnus, à Saxone hac in parte recedens, Ingonis seu Ingemari filium facit, Loccenius tamen Saxoni consentiens fratrem agnoscit. Hunc sororem Hilditannis rapuisse Saxonem secutus scribit; additqve, qvod in Saxone non extat, eam impudicitiâ suâ mariti cædis causam fuisse, qvem frater ejus inter rixandum occiderit. Verum parricidium istud, qvo bini fratres, Sveciæ Reges, se invicem impetentes, mutuâ strage ceciderunt, secundum *Snorrii Sturlæi* relationem, ad Yngvium & Alfum Alreki filios, Agnii nepotes, pertinet. Nec constat, ubi Bera, qvæ parricidio isti occasionem dedit, nata sit; certè Hilditannis sororem fuisse temporum dissensus non patitur.

Germundum Ingello subjicit Joh. Magnus, eumqve à Saxone omissum qveritur. Qvod mirari non debuerat. Neqve enim ad hæc tempora pertinet, nec ei unqvam res cum Haraldo Hilditanne fuit. Genuinum illius nomen Jorundus est, fuitqve Yngvii filius, Alreki nepos, Agnii pronepos, atqve Haconi, qvi Hugleicum occîdit, in Sveciæ Regno successit; postea ab Halogiensium Rege Gylaugo in Daniâ patibulo affixus, uti ex *Snorrii* Chronico constat.

Germundo, qvi nobis Jorundus est, Johannes Magnus & plurimi Svecicarum rerum scriptores, filium illius Haqvinum successisse tradunt, Ringonem vel alio nomine vel cognomine dictum. Hunc cum Haraldo Hilditanne Daniæ Rege in campis Bravallensibus dimicasse

vo-

volunt: ac communiter illa, qvæ de hoc prælio ſuoqve Ringone Saxo fuſè tradit, in illius vitam referunt. Egillum qvoqve filium & regni hæredem reliqviſſe memorant. Ceterum valdè hìc Johannes Magnus ejusqve ſectatores tempora, res & perſonas confundunt. Etenim *Haqvini* iſtud nomen deſumtum eſt ex Hakio piratâ, Hagbardi fratre, qvi Hugleicum Veciæ Regem, poſt Yngvii & Alfi mutuam cædem immediatè regnantem, interfecit, prout id nos ex *Snorrio* Seriei noſtræ lib. III. Cap. V. pagg. 275. 276. retulimus. Hakius iſte, Jorundi Yngvio geniti filius non erat, ſed, uti ex memorato *Snorrio* conſtat, contra eundem Jorundum pugnavit, lethaliqve vulnere accepto, moribundum ſe navi imponi curavit, eâqve incenſâ tantum non ardens in altum velis vehebatur: qvemadmodum à nobis Seriei lib. II. Cap. II. pag. 192. memoratum eſt. Sed neqve Hakius Eigilis pater fuit, qvippe qvi genitus eſt Aunio Grandævo, Jorundi filio, illo qvi prodigioſâ ſenectute confectus eſt, cum Hakius violentâ morte, uti dictum, perierit. Diverſas itaqve perſonas Svecici ſcriptores hèic confundunt, ubi Haqvinum huncce, vel Hakium, in Aunii Grandævi locum ponunt, eumqve Regum ſuorum genealogiæ inſerunt, cum tamen peregrinus fuerit. Abſurdius adhuc Ringonis cognomen hèic additur, ac inter eum & Haraldum Hilditannem pugnatum eſſe traditur. Nam trecentis annis tam Hakius qvam Aunius Haraldo vetuſtiores ſunt, prout ex Chronologiâ noſtrâ Seriei lib. III. Cap. II. exhibitâ manifeſtum eſt. Et rem totam aliter qvam à Svecicis ſcriptoribus proponitur, ſeſe habere, ex ſæpedictæ Seriei lib. III. Cap. VIII. evidenter, ut credimus, patet.

 Egil-

Egillum patri Haqvino succeſſiſſe Johannes Magnus ſcribit: qvi reverâ Aunii Grandævi filius erat. Heic inveterato in Danos odio, uti binas iſtas feminas, qvas nuper memoravimus, Danicas fuiſſe finxit, ita nunc Thonnonem, Eigilis hoſtem è Dania primò ad eum profugiſſe, mox ab Omundo Daniæ Rege in Dominum ſollicitatum eſſe, nullo auctore præeunte ſcribit. Id vero omiſit, multis jam præliis fuſum Egilem à Frodio Daniæ Rege in regnum reſtitutum ſtatumqve turbulentum tranqvillo ejus beneficio permutaſſe.

Gotharum à Saxone in Syvardi Omundi filii vitâ nominatum, eundem aut eſſe putavit aut voluit, qvi in Hiſtoriâ Norvegica Eigilis filius legitur, Ottarqve Vendilkraka ſeu cornix Vendelina audit, propterea qvod illo in Jutia occiſo alitumqve lanienæ expoſito, cornix lignea in Seciam à Danis in illius ludibrium miſſa fuerit. Verum nulla in hiſtoriâ Norvegicâ mentio occurrit geſtorum ejus cum Omundo, ſuſceptiqve prælii ob falſam ſuſpicionem immiſſi in legatum Ebbonem ſicarii, aut Syvardi Daniæ Regis infelicis pugnæ cum Simone Scaniæ Satrapa, à Gotharo conſtituto: qvæ Johannes Magnus partim ex Saxone partim ex proprio cerebro deſumta, huc congerit. Nec ſanè Ottar Eigilis filius cum Saxonis Gotharo qvicqvam commune habet; ſed iſte Regum ordo huc contorqvetur, ſaltem ut Saxonis relationes adferri Svedicæqve hiſtoriæ heic inſeri poſſint.

Adelum Ottaris filium, rectius Adilſem, agnoſcimus, cujus nullam mentionem Saxo hic facit; nec ei cum Jarmero rem unqvam, ſed cum Helgio & Rolfo Krakio fuiſſe legimus. Johannes Magnus, qvi Snorrii ordinem ali-

aliás hic ſecutus eſt, Sclavis adjutorem contra Jarmerum finxit, ne à Saxone in tempore diſſentiret; facit tamen cum noſtatibus, ubi corruentis eqvi lapſu interiiſſe ait.

Oſtanus, nobis Eyſteinus, Adelo qvidem ſucceſſit, in eoqve Johannes Magnus nobiscum conſentit, qvod is incendio conſumtus ſit; verum non à ſuis: ſed Solvio de Niardeya, Norvego, primùm piratâ, mox Comite ſatrapâqve Sælandiæ, ac Jutiæ Regulo; tandemqve Sveciæ Rege, victoris vel potius felicis prædonis jure facto. Ceterum neqve illius mentionem Saxo facit, nec Johannes Magnus geſta ejus Daniæ rebus immiſcet.

Ingemarus, *Snorrio* & *Langfedgatali* Yngvar rectius dictus, Eyſteino patri ſucceſſiſſe verè à Johanne Magno ſcribitur: qvod autem Daniam ſubjecerit, inſidiisqve incolarum poſtea in inſula Longâ occubuerit, gratis traduntur. *Snorrius* pace cum Danis factâ Eſthoniam bello laceſſiviſſe, ibiqve occiſi corpus tumulo illatum memorat.

Poſthæc cnm Saxo Gothorum Regis filiam, Regi Sveciæ nuptam, aſtu in Snionis Daniæ Regis matrimonium illectam conceſſiſſe, nec tamen eorum Regum nomina exprimat, Johannes Magnus, ne qvid hic plenæ narrationi deſit, Gothiæ iſtum Regem Holſtani, Sveciæ vero Biorni nominibus inſignit. Præterea Saxoni non concedit, Gothiam victoriæ jure, ſed tantum Scaniam Daniæ regno ceſſiſſe, tanqvam hoc uno excepto Annales Svedici cum Danicis exactè conſentirent.

Biorno tandem octodecim Reges ſubjungit, nulli alii Svecico ſcriptori viſos: ſed è proprio cerebro de-

promtos, ad ſupplendum ingentem temporum hiatum, qvem à primo Longobardorum egreſſu ad Carolum Magnum, qvatuor tantum domeſticorum Regum ætatibus definitum, magna ratione obſervatum aliis, ipſe qvoqve deprehendit. Regum illorum nomina hæc ſunt: 1. Ravaldus. 2. Suartmannus. 3. Tordo. 4. Rodulphus. 5. Hathinus. 6. Attilus. 7. Tordo. 8. Algothus. 9. Goſtagus vel Oſtanus. 10. Arthus. 11. Haqvinus. 12. Carolus. 13. Carolus alter. 14. Birgerus. 15. Ericus. 16. Torillus. 17. Biornus. 18. Alaricus. Hi Reges (qvos *Loccenius* ab Erico Upſalenſe & aliis veterum annalium conditoribus ignorari fatetur) cum, auctore illorum diſponente, multa ſecula impleant, qvibus nihil de Danorum Regibus Saxo memorat; is egregiam occaſionem nactus ignominioſiſſima qvævis de Danis pro lubitu effutit, omniumqve imperio, libidini, tyrannidi eos ſubjectos toto illo temporis intervallo comminiſcitur: conaturqve perſvadere, non eſſe à Saxone prætermiſſos Reges, qvi Danis hoc tempore imperaverint, cum nullos habuerint; Saxonem autem tam longi temporis res Danicas ſtudioſè diſſimulaſſe, ne inſignes patriæ ſuæ calamitates, qvas tunc multis modis paſſa ſit, commemorare cogeretur. Ne vero diſſenſus in alterutrius gentis annalibus qvantum ad ſucceſſionum ordinem Regumqve ſynchroniſmos appareat, Erici, in ficto hocce Regum numero decimi qvinti, tempore, Biornum, qvem Saxo Snioni ſucceſſiſſe tradit, Daniam Regem nactam refert: Torillo qvoqve Haraldum Daniæ Regem coævum facit: tandemqve Gormonem, Haraldi filium, Sigritham Alarici Sveonum Regis filiam uxorem duxiſſe fingit.

Lon-

Longius in hac collatione progredi nec opus nec otium eſt, cum ſatis ſuperqve ex his pateat, Johannem Magnum, qvi Svecicorum ſcriptorum locupletiſſimus eſt, à Saxone minime deceptum, ſed decipiendi ſtudio ſubdolè Saxonis veſtigiis inſtitiſſe, ut captatis occaſionibus tutius inde recedere, majoriqve veritatis ſpecie ſua figmenta obtrudere deinceps poſſet.

FINIS.

Ad Seriem Regum Daniæ
Appendix II.
De Hognio & Hedino.

Hognii & Hedini mentionem Seriei noſtræ libro III. Cap. IV. pag. *262.* injecimus, atqve de iis ad calcem libri uberius agere promiſimus: ne ſcilicet conſvetam operis brevitatem prolixa nimis relatio interturbaret. Nunc promiſſi memores, ſingula, qvæ de illis tam Saxo qvam noſtrates in literas retulere, bonâ fide proferemus, initio à *Saxonis* traditione facto, qvi libro V. eorum ſub Hógini & Hithini nominibus meminit, ac Frothoni III. circa Chriſtianæ æræ primordia regnanti, coævos fuiſſe ſcribit. Verba illius hæc ſunt: Inter hæc, *ait*, Hithinus „ Rex aliqvantæ Norvagienſium gentis, Frothonis claſ- „ ſem centum qvinqvaginta navigiis accedebat. Qvi „ Regi in proximum amicitiæ gradum receptus, ma- „ gnum copiis ejus attulit ſupplementum. Eidem poſt- „ modum cum Hildâ, Hógini Jutorum Reguli filiâ, „ ſpectatæ admodum opinionis virgine, mutuus amor „ inceſſit. Qvippe nondum invicem conſpectos alterna „ incenderat fama. At ubi mutuæ conſpectionis copia „ incidit, neuter obtutum ab altero remittere poterat: „ adeo pertinax amor oculos morabatur. *Interea* Hi- „ thino Hóginoqve ſocialem exeqvi piraticam placuit: „ ignorabat enim Hóginus ſuam à ſodali filiam adama- „ ri. Erat autem is corporis habitu præſtans, igenio pervi-

pervicax; Hithinus vero corpore perqvam decoro ſed ,,
brevi extitit. *Exinde* Hóginus filiam ſuam Hithino ,,
. deſo ndit , conjurato invicem, uter ferro periſſet, al- ,,
terum alterius ultorem fore. *Variæ circa hoc tempus pro-* ,,
vinciæ à Frothonis Ducibus, illius auſpiciis ſubactæ ſunt. Hi- ,,
thino qvoqve & Hógino Orcadum trophæâ ceſſere. ,,
Poſtea Hithinus apud Hóginum qvorundam obtrecta- ,,
tione inſimulatus eſt, qvaſi filiam ejus ante ſponſali- ,,
um ſacra ſtupri illecebris temerâſſet: qvod tunc im- ,,
mane cunctis gentibus facinus habebatur. Igitur Hó- ,,
ginus credulis auribus rem falſò nunciatam excipiens, ,,
Hithinum, Regia apud Sclavos ſtipendia colligentem, ,,
claſſe laceſſit, conſertâqve manu victus Jutiam peti- ,,
vit. Frotho miſſis, qvi ſimul eos accerſerent, ſcrupu- ,,
loſius cauſam ſimultatis inqvirit. Qvâ cognitâ, juxta ,,
legis à ſe latæ formulam pronunciavit. Videns autem ,,
ne ſic qvidem eos in grátiam reduci poſſe, patre fili- ,,
am pertinacius repoſcente , litem ferro decidendam ,,
edixit. Id qvippe ſolum dirimendæ controverſiæ re- ,,
medium videbatur. Initâ pugnâ Hithinus acerrimâ ,,
perſtrictus plagâ, cum ſangvine & viribus corporis ,,
deficeret, inſperatam hoſtis clementiam expertus eſt. ,,
Hóginus ſiqvidem promptiſſimam occidendi ipſius fa- ,,
cultatem adeptus , formæ tamen ejus, & juventæ mi- ,,
ſeratione, ſævitiam manſvetudini cedere coëgit. Ita- ,,
qve ne ephebum inter extremi ſpiritus momenta pal- ,,
pitantem extingveret, abſtinuit ferro. Olim namqve ,,
impuberem aut invalidum vitâ ſpoliare rubori deputa- ,,
batur. Ita Hithinus ſociorum operâ ad naves relatus ,,
hoſtis beneficio ſervatus eſt. Iidem ſeptimo abinde ,,

„ anno apud insulam Hithinsö pugnam exorsi, mutuis
„ vulneribus consumpti sunt. Ferunt Hildam tantâ mariti cupiditate flagrasse, ut noctu interfectorum manes
„ redintegrandi belli gratiâ carminibus excitasse credatur.

Ex Eddâ, *libro poëtico*, *seqventia huc pertinent*, *Latinè tantùm*, *ut chartæ parcatur*, *â nobis exhibenda:* Rex qvidam, Hognius nomine, filiam habuit Hildem dictam.
„ Hanc Rex qvidam, nomine Hedinus Hiarrandii filius,
„ captivam abduxit, patre illius in conventu Regum occupato. Hognius, regni sui populatione raptuqve filiæ cognitis, Hedinum cum armatâ manu qværere cœpit. Auditoqve illum aqvilonem versus littora legisse, in Norvegiam perrexit. Ibi Hedinum in occidentalem oceanum navigasse comperit. Qvem è vestigio secutus, ad Haeyam, Orcadum unam, eum cum
„ suis convenit. Hildis mox patrem accessit, ac Hedini nomine culpam deprecabatur: interea, sui qvasi dissimilis, adjiciens, Hedinum ad pugnam paratum,
„ Hognioqve infestissimum esse. Hognius filiæ parum
„ blandè respondit. Qvæ ad Hedinum reversa, Hognium omnes pacis conditiones respuere dixit, atqve ut ad
„ pugnam se pararet, rogavit. Uterqve igitur conflictui se accingunt, atqve in insulam escensione factâ acies instruunt. Tunc Hedinus Hognium socerum suum allocutus, delicti veniam petiit, auriqve copiam
„ in satisfactionem ei obtulit. Hognius respondit: Nimis tardè ista, si modò seriò loqvaris, obtulisti; nunc
„ enim Dainsleifum, vaginâ extraxi, gladium à nanis
„ fabrefactum: qvi qvoties nudus apparuerit, hominem inter-

interficit, secando non hebescit, nec unqvam vulnus „ nisi insanabile objecto infligit. Gladio, inqvit Hedinus „ non victoriâ gloriaris, qvem bonum dixero, si Domi- „ no suo faverit. Posthæc pugnam orsi sunt, qvæ *Hiad-* „ *ningorum* (Hedinianorum) *cædes* dicitur, totoqve illo „ die conflixerunt. Cum vesperasceret, Regum uterqve „ naves petebat, Hildis vero cæsorum cadavera noctu „ visitans singula eorum incantamentis resuscitavit. Se- „ qvente luce Reges pugnæ locum repetentes, unà cum „ iis, qvi præteritâ die ceciderant, denuò conflixerunt. „ Et sic pugna ista qvotidiè continuabatur: viris „ qvi cecidere, armis qve ac scutis, qvæ in cam- „ po, ubi conflixerant, strata jacuere, noctu in lapi- „ des conversis, illucescente vero die cæsis evigilan- „ tibus, ac ad arma, usum suum tunc recuperantia, re- „ deuntibus. Carminibus traditur, Hiadningos (*Hedini-* „ *anos eorumqve hostes*) hac ratione Deorum crepusculum „ (*extremum mundi diem*) expectaturos esse.

Olafi Tryggvini vitæ, qvæ Codice Regio, Flateyensi vulgò dicto, continetur, prolixa satis *de Hognio & Hedino Relatio* inseritur, qvæ à fabulis incipiens ita sese habet: Tractus à Thanai in orientem protensus, Asia sive Asianorum terra, populi autem qvi eum incoluerunt, Asiani dicebantur. Metropolis regionis, Asgardus, sacrificiis inclyta erat. Rex terræ Odinus Niordum Freyremqve flamines seu sacrificos ibidem constituit. Niordi filia Freya erat, qvæ Odino adhærens concubina illius fuit. Haud procul ab Odini aulâ saxum qvoddam inhabitârunt viri, qvibus hæc erant nomina: Alfriggus, Dvalinus, Berlingus, Grer. Hi fabrilium artium adeo periti fuere, ut qvic-

qvid vellent fabricarent. Ejus generis homines *Dvergi*, seu *Nani* appellabantur, atqve illo tempore, magisqvam hodierno (ait auctor) hominibus commiscebantur. Freya sui seculi speciosissima femina erat, Odinoqve tenerè amâta; hæc solitariam domum inhabitavit, venustè ac tam firmiter constructam, ut eâ invitâ, modò janua clauderetur, nemo intrare posset. Fortè Freya die qvodam ad nanorum saxum exspatiata, id apertum offendit: ubi insigni aureo monili conspecto, illius habendi cupidine flagrans, auro, argento, aliisqve rebus pretiosis istud licitabatur. Nani haud minore ejus amore accensi, abunde sibi aurum resqve tales suppetere, singulosq; suam partem (communiter enim possidebant) non nisi concubitu ipsius vendituros responderunt. Consentit Freya, ac postqvam singulis singulas noctes dedisset, monile, prostitutæ pudicitiæ mercedem, domum deportavit. De his cum Lokius, Farbautii ex Laufeya filius (vir astutus, novorum semper curiosus scrutator, omniumqve ad Odinum rumorum assiduus delator, ac eo nomine omnibus exosus) Odinum certiorem fecisset, is monile collo Freyæ detrahere, sibiqve tradere illum jussit; id qvod hic astu magicâqve arte præstitit. Freya ut ablatum monile evigilans deprehendit, Odino svasore surreptum rata, eum accessit, sibiqve reddi postulavit. Is monile, turpi per eam mercede emtum, gratis se redditurum negavit. Postulare igitur, ut duos potentissimos Reges, qvorum singulis viginti Reges parerent, ita inter se committeret, ut continuè belligerantes mortem non oppeterent, sed cæsi mox ad vitam redeuntes prælium eotenus sine intermissione renovarent, qvoad homo Christianus,

anus, congredi cum eis ausus, singulos veris non vanis ictibus feriendo, fatali pugnæ finem imponeret. Acceptavit conditionem Freya ac itaqve carum sibi monile recepit.

His in memoratâ *Relatione* seqventia subjunguntur: Halfdano Daniæ Regi, qvi sedem suam Roschildæ habuit, Hvedna uxor binos filios peperit, Hognium & Haconem. Halfdanum, ætate gravem, Sorlius pirata Norvegus, Erlingi Uplandorum in Norvegiâ Regis (qvi elapsis à morte Frodii Pacifici XXIIII. annis floruisse hìc dicitur) filius, præstantissimæ navis, qvâ is eatenus vehi solitus erat, possidendæ cupidine ductus, in Dania occidit. Mox cognito filium illius Hognium, è piraticâ reducem, ad Odinseyam cum classe excubare, eò qvoqve suam dirigit, illumqve de paternâ cæde certiorem faciens, satisfactionem offert, ad arbitrium illius exigendam, societatem insuper, arctissimo ac inviolabili fœdere stabiliendam. Hognius paternæ necis vindictam sitiens, omnes pacis conditiones respuebat. Prælium itaqve committitur, acriterqve non sine utriusqve partis clade geritur. Inter alios Hacon, Hognii frater, Sorlii manu occubuit: Erlingus qvoqve Sorlii pater cum Hognio dimicans vitam amisit. Postremo Hognius cum Sorlio arma conseruit, eumqve tandem ad ultimam defatigationem redactum, cum occidere posset, sanari curavit, oblatamqve antea fraternitatem & fœdus cum eo iniit.

Paulo aliter ipsius *Sorlii vita* hæc enarrat: nempe Halfdanum, qvem *Branæ Alumnum* cognominat, non Daniæ sed Sveciæ Regem facit, eumqve à Sorlio interfectum tradit, non solâ navigii illius possidendi cupiditate,

 sed

ſed in ultionem magis patrui ſui Agnaris, qvem Halfdanus antea regno & vitâ ſpoliaverat. Hognius, patris cæde auditâ, in Norvegiam trajeciſſe perhibetur, qvæ ſiturus Sorlium, patremqve in eo ulturus. Comperto autem eum abeſſe, vindictam in neceſſarios ejus vertens, genitori illius Erlingo bellum intulit, eumqve cum filio Sigvaldo, Sorlii fratre, tandem occîdit. Interea Sorlius, in Sveciam profectus, Sigmundo, Halfdani filiorum alteri, pro paternâ cæde ſatisfactionem obtulit. Qvam ille reſpuens Sorlium armatâ manu impetit; verum ipſe occiditur. Nec multo poſt Hognius è Norvegiâ redux ſupervenit, ac ſingulari certamine cum Sorlio congreſſus eſt. Dubia victoria erat, cum Hognius abjecto gladio in Sorlium irrueret: qvi, poſtqvam diu æqvali virtute colluctati eſſent, dum puteum qvendam, ſibi objectum, tranſſilire conaretur, cecidit, ſupinusqve incidentem in ſe Hognium excepit. Is itaqve hac ratione victor factus Sorlio pepercit, abrogatisqve mox odiis, arctiſſimum cum eo amicitiæ fœdus pepigit.

Sorlium poſtea in Norvegiâ regnaſſe, ſenemqve obiiſſe, memorata illius vita tradit, additqve (qvod falſiſſimum eſt) filium illius fuiſſe Sigurdum Hringum, Ragnaris Lodbrochis patrem. Hognio qvoqve ex Ingibiorge, Sorlii ſorore, natos eſſe memorat Hildem cognomento Gracilem & Halfdanum Munificum, qvi tempore Haraldi Hilditannis in Angliâ regnaverit.

Majorem hic fidem meretur ante memorata *de Hognio & Hedino Relatio*, qvæ Hognium in matrimonio habuiſſe perhibet Hervorem, filiam Hiorvardi, filii Heidreki Ulfhami, qvæ ei Hildem (*Gracilis* cognomen non addi-

additur) pepererit, virginem prudentiâ & rarâ formæ venuſtate inſignem.

Sorlium à piratis in oriente occiſum eadem *Relatio* tradit: qvod ut Hognio innotuit, is ſine morâ ad ſocii necem vindicandam in orientem profectus, perpetuo victoriarum curſu tantum profecit, ut complura regna ſibi ſubjiceret. Viginti Reges illius imperium agnoviſſe memorantur: eorum, credo, generis, qvi minorum gentium paſſim priſcis temporibus extitere. Addit tamen *Relationis*, qvam ſeqvimur, auctor, Hognium facinoribus ſuis tam celebrem evaſiſſe, ut nomen illius Pariſiis pariter atqve in Finnmarchia, interjectoqve ampliſſimo terrarum ſpatio notiſſimum fuerit.

Pergit ſæpius memoratæ *Relationis* auctor hunc in modum: Hiarandii Serclandiæ Regis filius erat Hedinus, qvi corporis ſtaturâ, fortitudine ac agilitate ceteris præſtitit, atqve à juventute piraticis ſeſe exercitiis aſſvefecit. Eâ ratione viginti Reges (Regulos puta, vel minoris momenti toparchas) ſuo imperio ſubdidit, hiemesqve, piraticâ intermiſſâ, in Serclandia transegit.

Serclandiæ nomine heic indigitari videtur, non Africa, ut ſæpe alias: nec Aſſyria, uti in vetuſtiſſima Bibliorum verſione Islandicâ, qvæ vulgò *Stiörn* vocatur: ſed Tartaria. Nam *Rolfi Pedeſtris vita* hunc Hedinum ad inſulam, Tartariæ & Ruſſiæ interjacentem, & ab eo *Hedinseyam* i. e. *Hedini inſulam* dictam, cum Daniam peteret, appuliſſe memorat, atqve in aſſertionis ſuæ fidem *Hiadningorum hiſtoriam* (cujus hæc Relatio fragmentum eſſe videtur) adducit.

Hedinus aliqvando ſuorum nonnullis comitatus, a-

nimi

nimi gratiâ ſilvam acceſſit. Cumqve comitibus relictis ulterius exſpatiaretur, in feminam ſpecioſam incidit, ſellæ inſidentem; qvæ Gondulem ſeſe appellari dixit. Ei Hedinus geſtorum ſuorum Iliadem recenſuit, tandemqve an parem ſibi alium Regem pernoſceret, interrogavit? Illa Hognium Daniæ Regem ei nihilo inferiorem eſſe reſpondit. Is alium ſibi æqviparari ſuccenſens, Hogninæ virtutis ſe experimenta facturum dixit. Nec multo poſt navem, trecentis inſtructam viris, conſcendens, ventis vela dedit. Integer annus navigando conſumtus eſt, anteqvam in Daniam veniretur. Hognius, audito Hedini adventu, eum ad epulas invitavit: qvibus dum aſſiderent, Hognius tam longi itineris cauſam ſciſcitabatur. Reſpondit Hedinus, ideo ſeſe peregrinationem iſtam ſuſcepiſſe, ut qvantum Hognius armis aliisqve corporis exercitiis valeret, experiri poſſet. Hinc artium exercitiorumqve ſpecimina ambo edidere, tantâ utrinqve dexteritate, ut pares omninò viderentur. Mox bonorum omnium ſocietatem ineuntes fraterno nexu ſe invicem obligarunt.

Poſthæc cum Hognius, expeditionem piraticam ſuſcipiens, Hedino regni adminiſtrationem commiſiſſet, accidit ut is in ſilvam venatum profectus, eandem ac in Serclandiâ viderat feminam, ſed forma nunc auguſtiore ſedentem ibidem deprehenderet. Hæc ei ſitienti cornu ſuccis in amentiam oblivionemqve mixtis repletum porrexit: eoqve epotô, qvæſivit, dictisne ſuis omnia reſpondiſſent, Hognio tali deprehenſo, qvalem illa prædicaverat? Hedinus nil præter verum dixiſſe eam regeſſit: Hognium enim omnibus exercitiis ſibi æqvalem fuiſſe; ſe ita-

itaqve ac illum mutuam societatem tanqvam pares iniisse. Imò verò, respondit illa, maximè impares estis: Hognius enim conjugem splendidis natalibus ortam habet, tu vero cælebs es. Disparilitas ista, regessit Hedinus, componi facilè potest, cum sit Hognio filia egregia, nomine Hildis, qvam simul ac expetam impetraturum me scio, ac ea ratione conjuge inferiorem illo non futurum. Ea petitionem illam nuptiarum humile qvid sapere dixit, raptum autem fortibus viris competere, qvò majori facinore cumulatum, eò etiam illustriorem, ingenioqve heroico digniorem; nihil itaqve illustrius ad fortitudinem ejus commendandam, ac qvam omnis ab Hognio metus expers sit declarandum excogitari posse, qvam si raptâ filiâ matrem etiam occîdat, idqve haut usitato mortis genere, sed navigii è sicco in mare deducendi carinæ eam subjiciendo, qvo in duas partes dissecta memorabilem mortem oppetat. Omnes Hedini sensus, omnem intellectum potio turbaverat: itaqve alienatâ à recti cognitione mente, id duntaxat probavit, qvod rationis compos turpissimum sceleratissimumqve judicâsset. Igitur in aulam reversus suis mandavit, ut navem ad domuitionem appararent: omnibusqve ad navigationem instructis, Reginam cum Hilde abduxit. Qværenti Hildi, qvid ei in animo esset? propositum aperuit. Illa vi nullâ opus esse respondit; simul enim ac patri voluntatem aperiat, se obtenturum. Qvod si id dedignetur, seqve rapere malit, posse tamen patri reconciliari: matre vero occisâ nullo modo. Ut inexorabilem vidit, nec illos homines præstò, qvi ei jam truculento vultu terribili, sese opponerent, auxiliumqve matri ac sibi ferrent, sui com-

 potem

potem non esse clamitabat, lamentataqve, tum illud qvod præ oculis versabatur malum, tum etiam dirarum, qvam subsecuturam animo præsagiebat, vim nefandam. Sed ne sic qvidem eum à furioso proposito dimovit. Regina itaqve crudeli, ut antedictum est, nece perimitur. Qvo peracto Hedinus, anteqvam abiret, à satellitibus digressus, in notam silvam se contulit; ubi Gondulem sellæ, ut antea, insidentem vidit, agnitamqve familiariter salutavit, ac ovanti similis, qvæ hortatu ejus gesserat, distinctè exposuit. Illa cum magno assensu cuncta collaudasset, idem ei cornu qvod antea exhauriendum obtulit. Qvi aridas fauces liqvore perluere gestiens illud mox acceptum ebibit, statimqve à potione somno oppressus gremio ejus caput inclinavit. Verum illa dormienti se subducens, hanc formulam pronunciabat: Nunc te & Hognium, cum universis vestris copiis comitibusqve, postulatis Odini adimplendis consecro. Evigilans mox Hedinus abscedentis Gondulis speciem, tunc demum nigram & horrendam conspexit. Exinde ad se rediens, sceleris magnitudinem justâ judicii lance perpendit, conscientiæqve stimulis actus abitum protinus maturabat, in remotissimas profecturus regiones, ubi talia scelera ab ignaris sibi exprobrari neqvirent. Navim itaqve sine morâ conscendit, Hildeqve secum assumtâ secundis ventis flantibus in altum provehitur.

Exiguo tempore à discessu Hedini, Hognius domum rediit: ubi omnia luctu fædata deprehendens, Reginam crudeli morte sublatam, filiamqve raptam, ac unâ cum præstantissimo, qvod pater Halfdanus olim possederat, navigio avectam mox comperit. Itaqve haud secus

ac

ac par erat commotus, è vestigio Hedinum perseqvitur, tantam ventorum indulgentiam nactus, ut in eum portum per singulas vesperas deferretur, unde Hedinus summo ejus diei mane solvisset. Tandem die qvodam Hedino anteeunti adversus ventus obstitit, qvi Hognio in eodem cursu ita profuit, ut adversarium sub insula *Ha* (*Haeyam* rectius *Edda* vocat, & Orcadum unam indigitat) asseqveretur. Eum prior Hedinus allocutus, ingens, inqvit, scelus in te commisi, qvi uxorem tuam crudeli morte innocentem necavi, filiam rapui, naviumqve tuarum præstantissimam inter prædam spoliaqve avexi. Non tamen ista propriâ malitiâ à me perpetrata esse existimabis: nec nisi malarum furiarum instinctu, occultaqve Parcarum vi victo ac sinistris fatis condemnato. Flagitiorum itaqve veniam abs te spero, istis, qvæ tibi ipsi placuerint, conditionibus impetrandam. Filiam cum nave primò restituam, deinde in remotissimas terras me recipiam, nec in Septentrionem post hæc unqvam redibo, aut tuo me conspectui offeram. Adhæc Hognius respondit: Si nuptum filiam petiisses, eam tibi dedissem; qvam etsi rapuisses, componi res potuisset, amicitiaqve redintegrari. Nunc autem cum immani supplicio Reginam tam scelerate affeceris, omnem compositionis pacisqve spem amputatam scito, arma cape, experiemurqve qvinam nostrum grandiores ictus infligere valeat. Qvandoqvidem, respondit Hedinus, pugnare decrevisti, cum solo me solus pugna; neqve enim meis periculis eos involvere æqvum est, qvi nihil in culpâ scelereqve meo communicaverunt. Id cum Hognius approbaturus videretur, milites ab u-

traqve parte pro se qvisqve pugnam poscebant, haud se otiosos spectatores ducibus suis futuros vociferantes, sed ut fortes & strenuos milites deceret, eorum vitam suis periculis propugnaturos. Tum Hedinus: non ultra, inqvit, pacis conditiones offeram, nec prælium detrectabo; eductisqve in insulam copiis, pugnam suos fortiter pro singulorum virtute & alacritate capessere jussit. Hognius ira offensarumqve memoria incitatior vehementiorqve fuit. Hedinus agilis magis, nec graviorum ictuum parcior. Pro vero affirmatur (ait *Relationis* hujus auctor) diris hisce (puta, qvibus Hedinus & Hognius à Gondule devoti fuere) tantam efficaciam immanemqve vim insitam fuisse, ut qvamvis pugnatores umbilicotenus à capite summo se mutuis ictibus disscinderent, tamen mox velut redivivi surgerent, præliumqve sine ullâ intermissione renovarent. Hildis autem è colle qvodam pugnam sedens spectabat. Addit memoratæ *Relationis* auctor, fatalem hunc ac horrendum conflictum qvatuordecim annorum decadibus & tribus insuper annis (i. e. centum qvadraginta tribus annis) durasse: nempe (ut idem ait) ad primum usqve Olafi Tryggvini Norvegiæ Regis annum; cum scilicet memoratus Rex ad dictam insulam *Ha* navem appelleret, ibiqve pernoctaret. Accidit enim, ut aulicorum illius unus, Ivar Liomius nomine, noctu in insulam solus escendens, obvium haberet virum sangvine madentem vultuqve subtristi. Qvi nomen rogatus, Hedinum Hiarandii filium sese appellari Serclandiæqve ortum debere respondit. Scito autem addidit, viros, qvi in hac insula noctu hactenus disparuere (disparuerant vero non pauci, qvorum exitum

aut

aut abitionis rationem nemo noverat) meis & Hognii Halfdani filii consiliis hominum consortio exemtos esse. Nobis enim nostrisqve militibus tanta immanium fatorum acerbitas, Odino directore, supervenit, ut noctu diuqve nobis adinvicem pugnandum sit. Qvæ calamitas per multas hominum ætates jamtum duravit, durabitqve donec Christianus qvidam homo singulos nostrûm gladio feriat, tum demum ad fatalem pugnam haud resurrecturos. Nunc ut pugnæ locum mecum adeas à te peto, qvippe qvem benè Christianum esse scio, Regisqve tui fortunâ ac auspiciis fretum, calamitatibus nostris finem facturum non dubito. Ceterùm observari à te velim, ne me Hognio priorem occîdas. Neqve enim illi debellando tua sufficiet dextra, nisi, me eocum arma conferente, illum à tergo simul adoriaris gladioqve impetas: ego autem post reliqvos occisos cervicem tibi facilis præbebo. Annuit Hedini petitis Ivar, pugnæqve locum accedens, Hognium primò, ceu monitus erat, occîdit: hinc pugnatorum reliqvos neci dedit: tandemqve Hedinum adortus, eum ultimò obtruncavit, atqve hac ratione immani fataliqve pugnæ finem imposuit. Hactenus dicta Relatio; cui ut & iis, qvæ de Hognio & Hedino *Edda* tradit, fabulæ multum inesse qvivis videt. Nobis autem qvæ veteres hac de re in literas retulerunt, sive vera, sive falsa, hoc loco commemoranda fuere.

Ad prædictam de Hognio & Hedino Relationem qvod attinet, illa secum malè cohæret, ubi memoratos homines in Odini Asgardiæ adhuc commorantis tempora (qvæ Christi nativitatem LXX. ad minimum annis, secundum nostrum calculum, præcessere) refert: mox

Erlingum, Sorlii, qvi cum Hognio pugnavit, patrem, XXIIII. annis post obitum Frodii Pacifici (qvem circa annum Christi XXXV. decessisse statuimus) floruisse memorat: ac conseqventer Hognium &, qvi ei coævus erat, Hedinum vergente seculo I. vixisse innuit: hinc Hognium in matrimonio habuisse tradit Hervorem, Heidreki Ulfhami neptem: cujus amita, dictiqve Hedreki filia Hildis, Haraldi Grandævi, decimo tertio gradu à Frodio Pacifico descendentis, uxor erat, uti ex Tabulâ genealogicâ pag. 216. superius exhibitâ videri potest; qvâ ratione Hervor illiusqve maritus Hognius, ac qvi contra eum dimicavit Hedinus, Halfdano Diserto coævi fuere, ac itaqve circa seculi à nato Christo VI. medium vixere: tandem memorata Relatio fatali isti pugnæ finem impositum esse perhibet primo Olafi Tryggvini anno, qvi Christi DCCCCXCV. erat, cum scilicet CXLIII. annis stetisset; qvo ipso pugnæ illius initium in seculi IX. medium refertur. Male, inqvam, omnia ista secum invicem concordant, ut de Christiani hominis (qvem pugnæ finem facturum Odinus voluisse memoratur) mentione, qvasi ante Christum natum factâ vel ineptissimè fictâ, nihil dicam. Monachorum in Olafi Tryggvini meritissimas aliàs laudes profusa sed inficeta sollicitudo reliqvis illius gestis hæc assuisse videtur. De cetero Relationem hancce de vero primitus desumtam esse credibile est. Et Saxonem veriora de his sodalibus percepisse apparet: nisi eum fabulosas nostratiumqve similes relationes ad credibilem magis narrationem heic, uti aliàs, reduxisse velimus; certè ubi Hognium Jutiæ Regulis accenset, præ memoratâ *Relatione* fidem meretur. Neqve enim ille in

in universalium Daniæ Regum catalogo locum invenit. Potuit autem, licet Regulus, armis valere, eâqve ratione alios minoris momenti toparchas, memoratæ Relationis auctori Reges creditos, sibi subjectos habuisse. Qvod autem Saxo Hognii & Hedini ætatem, in Frodii sibi III. nobis Primi (qvi circa Christianæ æræ initia regnavit) tempora refert, in eo non parùm hallucinatus est. Etenim Heidreki Ulfhami, neptisqve illius Hervoris, Hognii uxoris, ætas satis monstrat, infelices hosce amicos non seculo Christi primo, sed sexto vixisse, coævos, uti nuper dictum, Halfdano Diserto, & Frodio VI. qvorum & ultimo fortè militârunt; id qvod Saxonem ad alterum illum Frodium imprudentem traxisse credi poterit. Certè Hognium Hrolfo Krakio tempore inferiorem fuisse, *Sorlii Robusti vita* non obscurè innuit, ubi eum cum Erlingo Sorlii patre bellum gerentem, gladio *Sigrliomio* dicto, qvi Hrolfii Krakii olim fuerit, pugnasse refert. Atqve hæc sunt, qvæ de Hognio & Hedino dicenda fuere.

F I N I S.

In

In Serie Regum Daniæ Emendanda & Addenda.

Salve iterum Lector.

Secundas cogitationes primis ut plurimum maturiores esse, vulgò dicitur. Id mihi accidisse fateor. Etenim dum liber hicce meus sub typographi prælo, variis intervenientibus moræ causis, longùm sudat, & ego plagulas cunctanter absolutas, mihiqve ab amico singulatim missas, denuò perlego, obveniunt passim illa, qvæ suppleri posse, imò debere videntur: sed & occurrunt nonnulla, qvæ, partim meâ, partim amanuensis culpâ, eo modo sese habent, ut emendationem reqvirant. Hinc nata sunt Analecta hæcce, qvæ operi in lucem properanti nunc subnecto. Tuum erit, Benevole Lector, hallucinationibus nostris excusandis facilem te præbere: cum probè noveris, nos homines, qvotqvot sumus, erroribus obnoxios esse, nec nisi eorum paucitate ad perfectionis opinionem niti. Vale. Scripsi Stangelandiæ in Districtus Stafangriensis insulâ Karmtâ, Nonis Januar. Anno Christi MDCCII.

Pag.

Pag. 12. lin. 9. post: *Historia Liosvatnensium*, adde: *Tostii* (illius, ut videtur, qvi cum Haraldo Strenuo, Norvegiæ Rege, anno Christi MLXVI. in Angliâ cæsus est) *historiam* allegat Biornus de Skardza in suis de Gronlandia Collectaneis, qvæ apud me manu scripta asservantur. De *Sæmundi* &c.

Pag. 23. lin. 24. pro: *octodecim*, lege: tredecim.

Pag. ead. lin. 25. pro: *DCCCXXXV*. lege: DCCCXL.

Pag. ead. lin. 27. pro: *CLX.* lege: CLV.

Pag. 24. lin. 9. pro: *CXXXVIII.* lege: CXXV.

Pag. 25. lin. 23. lege: cum tamen Bardus circa annum demum salutis DCCCXL. uti mox dictum, natus tradatur.

Pag. 27. lin. 29. pro: *DCCCCLXI.* lege: DCCCCL.

Pag. 28. lin. 1. pro: *LXXXI.* lege: XCVI.

Pag. 32. lin. 12. post: *convenire soleant*, adde: Accedit aliarum historiarum consensus, *Fridthiofi* nempe *Vegeti* Thorsteini filii, ac *Gotrici* & *Hrolfi Vitarum*: qvarum prior dictum Fridthiofum Ingibiorgem, Belii Regis filiam, uxorem duxisse, & fratres illius Helgium & Halfdanum vitâ vel regno privasse tradit: qvæ singula nomina in Thorsteini vitâ recensentur; posterior Cap. II. Fridthiofi memorati filium nepotesqve ac eorum gesta exhibet, nec minus tempus qvo vixerunt monstrat, Sveciæ Regum cum iis synchronismos adferendo. Plura sunt, qvæ Thorsteinum verè exstitisse patefaciunt. Ceterum illa, qvæ de monstr. gig. habitu &c.

Pag. 36. lin. 5. lege: confirmavit Amplissimus vir Nicolaus Toldorphius, Regius in supremâ Rationum Curiâ Assessor & apud List. & Mandal. Qvæstor, &c.

Pag. 50. lin. 12. lege: nec nisi vera in Halfi Regis & Olafi Tryggvini vitis de eo referri, certò persvad. p.

Pag. ead. lin. 26. post: *commemoravi*, adde: In confinio Bergensis & Stafangriensis Districtuum pharus extat vel specula, *Flokevaren* (aliàs *Ryevaren*) etiamnum dicta. Accolæ nominis originem penitus ignorant: verum *Originum Islandic. liber* speculam illam à Flokio, Islandiam qvæsituro, erectam esse testatur. Innumera *&c.*

Pag. 63. lin. 2. lege: nosqve in processu operis, unum aut alterum, bono cum Deo, clarius detegemus.

Pag. 64. lin. 1. pro *Bravicum*, lege: Bravallense.

Pag: 72. lin. 17. pro: *tot seculorum millenariis*, lege: tot annorum millenariis.

Pag. 75. lin. 2. lege: et si qvid antiqvissimos poëtas de rebus, qvæ monumentis hisce Gotlandicis continentur, numeris suis complexos esse velimus, istud jam Saxonis qvidem temp. interiit.

Pag. eâdem lin. 8. lege: rem acu tetigisti. Qvid autem facilius *&c.*

Pag. 81. lin. 13. post: *exutus fuerit*, adde: Vera heic scripsisse Eiricum *Loccenius* testatur, qvi in præfatione ad Historiam suam Svecicam dictam illius qverelam adfert, tandemqve concludit: *Hoc qvod historicus* (Eiricus) *candidè profitetur, ipsa re comperi, postqvam annales regni hujus, qvotqvot adhuc exstant, replicare cæpi.* Hæc si ad posterorum notitiam perventura Johannes Gothus credidisset, minimè tot Reges ipse finx. è pr. cerebro.

Pag. 86. lin. 4. post: *Jutiæ convenit.* adde: Id qvod & *Fragmentum historicum* de Ivare Vidfadmio ac bello Bravallensi, ulterius adstruit, ubi Ivarem ex Sveciâ in Reidgo-

thi-

thiam cum classe profecturum, portum qvendam Sialandiæ intransitu subiisse tradit: indeqve solventem, austrum versus in Reidgothiam (*sudr til Reidgotalandz*) navigationis cursum direxisse: mox inde reversum, domumqve in Sveciam perrecturum, ex austro (*sunnan*) venientem, Sialandico littori proras advertisse; qvæ satis ostendunt, ex Sveciâ in Reidgothiam euntibus Sialandiam prætereundam, qvod Smalandiæ nullo modo applicari potest. Divisio qvoqve hæreditatis regn.

Pag. 87. lin. 4. post: *Silfraskallium*, insere: *ac cum eo aliqvoties conflixit, semper victor: tandemqve Regem illum occidit. Postea in interiora Jutiæ* &c.

Pag. 99. lin. 18. lege: qvave occasione primi illi incolæ in septentrionem irruperint.

Pag. 100. lin. 24. post: *habitus est*, adde: Etenim Asæ, illorum, qvi ante eos his in terris habitârunt, famam pessimè traduxerunt, & apud posteros despectam esse voluerunt: gigantes eos dictitantes, qvi Diis bella inferre gestirent. Itaqve si qvis postea ex antiqviorib. indig. *&c.*

Pag. 102. lin. 13. lege: à devicti patruelibus bello petitus.

Pag. ead. lin. 22. lege: Hinc factum est, ut Islandi, sinceri antiqvit. præc.

Pag. 106. lin. 8. post: *consilium cepit*. adde: Graduum, inqvam, numerus cum temporum ratione optimè heic convenit. Etenim ab Odino ad Haraldum Pulchricomum, primum Norvegiæ monarcham, qvi circa annum Christi DCCCLIII. natus est, nongentorum ferè annorum decursu, XXVII. generationes numerantur. Idem

Haraldus à Niordo, Odini socio, per XXVIII. gradus descendit. Sic inter Haraldi posteros Augustissimus Rex noster Fridericus IV. eminet, octingentis paulo plus annis dicto Rege junior, atqve ab eo per XXVI. generationes gloriosissimum stemma ducens.

At Edda, inqvies, &c.

Pag. 110. lin. ult. pro: *Vodinum*, lege: Bodonem.

Pag. 113. lin. 4. lege: Eam circa LXXum ante Christi nativitatem annum contigisse n. dix.

Pag. 117. lin. 18. lege: nos tamen eum vetustissimis temporibus in Asiâ vixisse, cultumqve solis ibi fundasse putamus: qvem, unâ cum nominis illius notitiâ, alius qvidam longè serius has in terras invexisse videtur, addito fortè mendacio &c.

Pag. 118. lin. 17. lege: qvod & *Sturlaugi Laboriosi vita* (si modò ei hac in re fides habenda) confirmat.

Pag. 126. lin. 10. dele vocem *circiter*, & lege: qvi Odino coævus erat.

Pag. 128. lin. 22. lege: ea conveniunt, qvæ de Odino illo, suisqve comitibus prædicantur.

Pag. 148. lin. 5. lege: in qvorum majestatem personamqve, mediante, uti antea dictum, nominum illorum assumtione, Odinus Upsalensis illiusqve socii invaserunt.

Pag. 179. lin. 24. lege: Boringiam & Gotlandiam insedisse. Exinde Gothos, duce Bericone,

Pag. 220. lin 23. post: *extructus legitur*. adde: Alterius *Snorrius Sturlæus* meminit in vitâ Jorundi & Eirici Sveciæ Regum, qvi Gudlaugo Halogiæ Regi, ab iis suf-

ſuſpenſo, in Strauinſeyenſi Daniæ promontorio excitatus eſt. Iſtiusmodi ſuperba gent. her. monum.

Pag. 244. lin. 16. lege: Nam Sveciam *Sviþiod* nominavit, de gentili ſuo nomine *Sviþrir*, qvod *Scytham* vel *Scythicum* denotat; Scythia enim, unde profectus erat, eorum lingvâ *Sviþiod mikla* vel *Sviþiod kallda*, id eſt *Svecia* ſeu *Scythia magna* vel *frigida* vocabatur. Ipſe, congeſtis hinc inde *&c.*

Pag. 247. lin. 14. poſt: *didici præfuiſſe.* lege: Ceterum Odinum in Regum Daniæ genealogiâ conſultò præteriiſſe, atqve in illius locum Danum, tanqvam primum Daniæ Regem, Regumqve anteſignanum ac vetuſtiſſimum regni eponymum, ideò ſubſtituiſſe Saxo videtur, ne ex tam venenato germine Clariſſimæ gentis rectores pullulaſſe dicerentur: uti libro I. Cap. VII. pag. 66. ſuperius à nobis dictum eſt. Id qvod ex compoſito conveniſſe videtur inter eum & Svenonem Aggonis, qvi Skioldum qvidem, ex noſtratium mente, primum Danorum Regem facit, at Odini nomen qvaſi ſtudioſè reticet: ob allatam, ut videtur, cauſam; cum tamen illa generis baſis haud magis ſereniſſimorum Daniæ Principum gloriæ officere poſſit, qvam aliarum qvarumcunqve nobiliſſimarum gentium rectoribus, qvorum ſtemmata ab illo idololatriæ hyperaſpiſtâ, aut aliis ex gentiliſmo heroibus deducuntur.

Humlium, non magis qvam primum Saxonis Danum, genuinis Daniæ Regibus accenſendum reor, *&c.*

Pag. 252. lin. 28. lege: Ita enim verba illius jacent, ut Odini cultum atqve in Sveciâ habitationem, Haddingi tempore cœpiſſe voluerit.

Pag. 262. lin. 4. lege: Angantyris parentes, ſecundo poſt Chriſtum natum ſeculo vixiſſe. Valdè igitur metuo, ne dicti Arngrimi patris nomen, heic corruptum ſit, & uxoris illius progenitorum nonnulli *&c.*

Pag. ead. lin. 14. lege: qvæ proavo ejus, cognomini, ſecundum Verelii mentem, aſſignanda erant.

Pag. 266. lin. 22. lege: (*Cognatum fortè dicere voluit: Et priſca lingva cognati* fratres *appellantur, qvod etiamnum Islandis in uſu eſt. Ceterum Skioldus & Yngvifreyr ſimul non regnarunt: ſed terminos iſtos inter Skioldum & Niordum Yngvifreyris patrem conſtitutos fuiſſe apparet.*)

Pag. 267. lin. 27. poſt: *interpolatum & corruptum*; adde: Frodii mortis genus non minus qvam Saxo fabuloſè *Edda* refert, narratione tamen, ut videtur ex vero deſumtâ; nempe: Frodium ad convivium in Sveciam à Fiólnere invitatum perhibet, ibiqve duas ancillas, qvarum nomina Fenia & Menia, magnitudine roboreqve ingentes, emiſſe. Accidiſſe autem, ut circa hoc tempus bini molares lapides in Daniâ invenirentur, ob gravitatem ſuam hominum vulgo intractabiles, eâ vero naturâ occultâve virtute præditi, ut qvicqvid præcineretur tererent. His verſandis dictas ancillas Frodium adhibuiſſe, imperaſſeqve ut aurum & pacis commoda, molendo ſibi acqvirerent, atqve adeò acerbe eas exercuiſſe, ut qvietis ſomnive tempus ulterius non haberent, qvam interſtitium, qvo cuculus inter bina cantamina taceret. Inde irritatas, molendo hoſtes accerſiviſſe, qvi, piratarum Rege Myſingo duce, noctu ſupervenientes; Frodium occiderint. Myſingum inde magna auctum prædâ ancillas qvoqve abſtuliſſe, injun-

cto

cto mox ut salis copiam commolerent: id cum aliqvantum fecissent, interrogasse eas, an & ulterius molendum esset? cumqve perseverare juberentur, usqve dum navigia illius, mole gravata, undis mergerentur, in molendi opere perstitisse.'

Fabula pro interpretantium ingenio varias explicationes admittere potest. Ego Frodii cum Fiolnere amicitiam Svecis noxiam fuisse puto, impetrasseqve ab eo Frodium aliqvid, qvo vires gentis postea fractæ sint. Mox oppressam gentem, in ditionem ejus concessisse, illudqve per feminas istas significari: per nimios autem labores, magna gravamina, qvo securitatem & opes sibi pollicitus fuerit. Hinc Svecos ad rebellandum concitatos, Mysingum sibi ducem præfecisse, qvi Frodium ex improviso oppresserit: indeqve victoriâ in tyrannidem versâ, avare superbèqve imperitaverit, atqve ideo vita simul & regno a Svecis exutus fuerit. Conjecturæ ansam *Saxo* præbet, qvi Sveciam sub imperium Frodii redactam Ericumqve ibi Regem constitutum tradit.

Frodio Hiarnium poëtam &c.

Pag. 279. lin. 17. ante: *Conspicuum credo*, insere: Adjungemus etiam Starcadi, qvi Haconi militavit, stemma, ex *Gotrici historiâ* & *Originibus Norvegicis* inter se collatis desumtum.

5. Nor.
6. Raumus.
7. Alfus vel Finnalfus.
8. Alfhildis.
9. Storvircus.
10. Starcadus.

Con-

Conspicuum credo, tum ex *&c.* tum ex his seriebus evadit, historiam *&c.*

Pag. 281. lin. 1. lege: qvâ ratione Odinum illum & Frógerum tredecim Regum tempore vixisse statuit, id est, secundum *Svaningii* calculum DCLXX. annis; tot enim circiter inter initium regni Hadingi & mortem Frodii hujus, secundum illius supputationem, interfluxerunt.

Pag. ead. lin. 28. post: *diversum fuisse innuunt*, adde: filium nempe Asmundi (qvem *Berfercorum interfectorem* & *Gnodensem* promiscue cognominant) ac Brynhildis, Hertryggi Russiæ Regis filiæ. Imò Starcadum istum, qvi Armodum occîdit, à Starcado Olii interfectore alienum esse manifestum reddunt. Etenim qvi secundum *Eigilis Unimani* & *Nornagesti vitas* Armodo necem intulit, eâdem Nornagesti vitâ testante, ipse est Starcadus, qvi Gandalfi filiis, Sigurdi Hringi Daniæ Regis affinibus, contra Giucungos, Germanos bellatores, militavit; qvem & Bravallensi prælio interfuisse constat, qvadringentis circiter, si nos in calculo non fallimur, annis post occisum à priore Starcado Olium. Qvod autem hic Starcadus Fenringo, insulâ Norvegiæ, oriundus in memoratâ Nornagesti vitâ dicitur, confusio est, & ad priorem illum Starcadum pertinet. Olonem Vegetum Saxo sceleftâ Starc. m. int. refert *&c.*

Pag. 282. lin. 10. lege: cædes vero à Starcado illata Olio huic nostro, Fridleifi III. filio, qvi Saxonis Olavus Fridleifi II. filius esse videtur. Aliàs Olafum, qvem nostrates *&c.*

Pag. 285. lin. 18. post: *justo breviorem*, adde: Etenim

filia

filia illius Hlif Eyvindum Austmannum peperisse ibi dicitur, cujus filius, Helgius Macer, Islandiam postea inter alios occupavit, qvadringentis plus annis post mortem Ingialdi: qvibus implendis qvatuor generationes neutiqvam sufficiunt.

Post Ingialdum Halfdanus fr. *&c.*

Pag. 288. lin. 10. post: *responderet*, adde: Interea Valdar Munificus, Hroaris (qvem Helgio fratri suam Daniæ partem vendidisse diximus) filius, partem regni sibi asseruisse videtur: minorenne scilicet patruele ejus Hrolfo. Hic ille est Valdar, qvem Angantyris, Reidgothiæ seu Jutiæ Reguli, Heidreki Ulfhami, Jutiæ itidem Reguli, patris tempore, Danis (puta, parti illorum) imperasse tradit carmen vetustum, qvod ex *Historia Hervorianæ* exemplari Regio in membranâ (in editione enim Svecicâ omissum est) superius libro II. Cap. I. pag. 93. adduximus. Et tempora benè conveniunt: etenim Haraldus Grandævus, dicti Valdaris filius, Hildem, memorati Angantyris neptem, filiamqve Heidreki Ulfhami, in matrimonio habuit; prout ex genealogiis, libri hujus Cap. I. pagg. 215. 216. adductis patet: ut Angantyr & Valdar hac ratione coævi esse facilè potuerint. Ad Valdaris ditionem qvod attinet, eam in Scaniâ fuisse, ex eo colligimus, qvod Haraldus Grandævus, filius illius, nepotesqve Halfdanus Disertus & Gudrodus ibi rerum potiti sint, hæreditariâ, absqve dubio, successione innixi.

Hrolfi Krakii historiæ partem aliqvam assecutus vid. Saxo. *&c.*

Pag. 302. lin. 9. post: *satis docent.* adde: *Wyclacum* aliàs, Wo-

deni filium, *Johannes Bromton* pag. m. 776. ubi de Merciorum Regibus agit, exhibet, eumqve genuisse scribit *Wermondum*, patrem *Offæ*, patris *Dengelteni*, à qvo Merciorum Rex Offa, qvi anno Christi DCCLVII. regnare cœpit, per XII. generationes descenderit. Isthæc nomina cum Saxonis Vigleto, Vermundo, Uffone & Dano II. collata, parum discrepant. Qvin & *Matthæus Paris* initio Vitæ Offæ Regis *Uvarmundum Occidentalium Anglorum Regem* celebrat, cujus filius *Offa* usqve ad trigesimum ætatis annum mutus desesqve fuerit, postea vero, patre cum proceribus de regni hæreditate consultante, loqvelam derepente nactus, satis ab illo tempore facundiæ habuerit, atq; in egregium evaserit virum. Historiam illam, sed pluribus commentis auctam, fabulatorem qvendam è Dania in Angliam traduxisse existimat *Langhornius* Aniqvit. Albion. Append. pag. 29. Nos contrarium putamus: nempe hanc narrationem ex Angliâ in Daniam transiisse. Constat qvidem Matthæum Saxone juniorem esse: verum ille prædictam historiam aut è vetustiori se libro hausit, aut seniorum per antiqviores sibi iterum traditâ relatione didicit; ut qvicqvid horum credamus, eadem ad Saxonis notitiam æqvè pervenire, atqve ab eo, operis sui amplificandi studiosissimo, Daniæ Regibus applicari potuerit; nisi qvis statuere malit, memoratam relationem, antiqvissimis temporibus in plures nationes sparsam, forte etiam metris celebratam fuisse: singulasqve earum Saxonis & Matthæi ævo rem apud se gestam voluisse, haud secus ac de Hagbardo & Signe inter Septentrionis gentes contenditur.

In Rórici & Vigleti memoratorum temp. Saxo &c.

Pag.

Pag. 380. lin. 8. post: *Scaniæ Regulos.* adde: Halfdano illi Diserto, præter regnum, qvod in Scania tenuit, Northumbriam qvoqve, Angliæ provinciam, paruisse, ex iis, qvæ de Sigurdi Hringi expeditione in Angliam inferius dicemus, patebit; cujus possessionem an armis, vel alio modo adeptus sit, parum constat; jus in eam hæreditarium habuisse, genus illius à Hroare Northumbriæ Rege deductum, satis evincit. Gudrodus, Halfdani frater, Ingialdi Astuti Sveciæ Regis filiam &c.

Pag. 311. lin. 6. lege: Hrærecus Slaungvanbaugius & frater ejus Helgius Acutus, Halfdani III. filii, Lethrensem ditionem tenuerunt: hæreditario, ut videtur, jure. Postqvam autem Ivar Sveciam deviceral, Helgius filiam ejus Audurem (ab immensis, qvæ demum accesserant, opibus, *Prædivitem* vel *Profundè Divitem* postea dictam) ambivit. Is & suum &c.

Pag. 313. lin. 11. post: *objicere potuerit.* adde: Haraldus præter Daniæ regnum, Sveciam qvoqve rexit: amplissimæ ditionis dominus; qvippe qvi singulos Daniæ Sveciæqve Regulos ad obseqvium sui ac tributa pendenda adegit. Angliæ qvoqve partem illam, qvam proavus illius Halfdanus Disertus avusqve Ivar Vidfadmius possederant, (Northumbriam fuisse patet ex allato nuper *Histor. Hervor.* loco, ut & iis, qvæ ex *Olafi Tryggvini vitâ* inferius in Sigurdo Hringo allegabimus) sibi subjecit, eiqve Reges ac Comites tributarios præfecit.

In Haraldi hujus genere recensendo Saxo &c.

Pag. 316. lin. 16. post: *provocasse*, adde: Olonemqve Haraldi ex sorore nepotem dictos fratres occidisse, ac in

victoriæ præmium virginis (Eſa vocabatur) nuptias obtinuiſſe *Saxo* libro VII. pag. m. 141. perhibet.

Pag. ead. lin. 27. poſt: *æqvalem fuiſſe innuit*, adde: Qvod & Ivaris Vidfadmii & Ingialdi Aſtuti ſynchronismum ſuperius à nobis propoſitum, ulterius confirmat. Genealogico ſchemate res clarior evadet, qvod ex Saxone & noſtratibus mixtim conflatum ita erit:

Ivar Vidfadmius. — Ingialdus Aſtutus.

Audur Prædives. — Olafus primus Vermorum Rex.

Haraldus Hilditann. — Anonyma Haraldi ſoror.

Olo Vegetus —— Eſa.

Ab hoc Haraldo Hilditanne &c.

Pag. 319. lin. 27. poſt: *dignitate conſpicuum*. lege: Rognvaldum qvidem, aliàs Radbardum dictum, inſignem heroëm, Hringo militaſſe tradit vetuſtum illud de pugna Bravallenſi *Fragmentum*, qvod nuper allegavimus: ſed de genere illius nihil adfert; nec noſtri ullum Regnaldum inter Sigurdi Hringi conſangvineos recenſent. Interea ſi noſtras antiqvitates heic cum Saxone conferamus, Regnaldum iſtum, vel Rognvaldum, Hringi vel patruelem vel amitinum fuiſſe ſatis tutò colligitur. Genealogiæ ſeries hæc erit:

Radbar-

Radbardus Russiæ Rex, posterior
Auduris Prædivitis maritus.

Randver.	Anonymus vel Anonyma.
Sigurdus Hringus.	Regnaldus Ruthenus.

Anteqvam ab Haraldo Hilditannne discedamus, de sobole illius ac nepotibus nonnulla sunt dicenda. Et primo qvidem memorandus venit filius illius Eysteinus, cognomento *Illradus*, id est *Astutus*, qvem *Hervoris Historiâ* post patrem Haraldum in Sveciâ regnasse, tandemqve à Ragnaris Lodbrochis filiis occisum esse tradit. Eysteinum istum Sveciæ Regum non tacet *Ragnaris Lodbrochis vita*, inferius à nobis alleganda, sed eum similiter à Lodbrochidis occisum refert. *Belium* alicubi cognominatum legi. De progenie illius nihil scimus: nec qvà ratione ad Sveciæ imperium pervenerit satis liqvet. Etenim Haraldo Hilditanni Sigurdum Hringum immediatè successisse constat: cui Eysteinus, qvantum apparet, sceptrum extorqvere haud potuit. Post eum itaqve regnasse statuendum, volente Ragnare Lodbroche, Sigurdi Hringi successore, tributarium forsitan Ragnari, cetera juris absoluti, nec ultra obnoxium. Certè Ragnarem & Eysteinum arcto sese amicitiæ nexu invicem coluisse, in prædictâ *Ragnaris Vita* traditur. Nos Haraldum Hilditannem, patrem illius, natum statuimus anno Christi DLXXXV. CL. annorum cum obiret fuisse memoratur, anno Christi, secundum nostrum calculum,

 DCC-

DCCXXXV. Seqvitur inde admodum ſenem fuiſſe Haraldum cum Eyſteinum progeneraret. Centum & qvindecim annorum fuiſſe ponimus. Qvod ne exemplo careat, in Hordiâ, Norvegiæ provinciâ, parœcia Skaanevigen / ruſticus qvidam ante XL. circiter annos, ex uxore ſua filium centenarius ſuſcepit, cum qvo exinde triginta annis vixit: prout iſta ſacerdos parœciæ, in qvâ natus eſt, & alii fide digni viri mihi retulerunt. Natus itaqve erit Eyſteinus anno Chriſti DCC. occiſus à Ragnaris Lodbrochis filiis anno Chriſti DCCLXXIII. ætatis ſuæ LXXIII. vivo adhuc Ragnare, qvi eo occiſo, Sveciæ regnum ſibi pleno jure aſſeruiſſe videtur. Sigurdum Angvioculum, Ragnaris filiorum natuminimum, triennem cum occideretur Eyſteinus, fuiſſe, in *Ragnaris Lodbrochis vitâ* perhibetur, id qvod cum noſtro hocce calculo benè convenit. Hilditannis filiorum alter avi nomen & cognomen geſſit, Hrærecus Slaungvanbaugius dictus. Illius *Originum Island. liber* meminit, ac genuiſſe ait Thorolfum Voganefum, patrem Vemundi Ordlokaris, cujus filius Valgardus Hrafnum progeneravit, Stultum per antiphraſin dictum, ac inter præcipuos Islandicæ gentis conditores vulgò numeratum. Tertium Hilditannis filium *Biornus de Scardza* in ſuis de Gronlandia Collectaneis (qvæ MSta poſſideo) Solgium nominat, eumqve progenuiſſe ſcribit Hrolfum de Ani, patrem Biorni, patris Eyvindi Auſtmanni, cujus filius Helgius Macer inter primos Islandiæ incolas recenſetur. Tabella hanc nepotum ſeriem monſtrare ex re erit:

Haral-

Haraldus Hilditann,
Daniæ Rex.

Hræreçus Slaungvanbaugius.	Solgius.
Thorolfus Voganefus.	Hrolfus de Ani.
Vemundus Ordlokar.	Biornus.
Valgardus.	Eyvindus Auſtmannus.
Hrafnus Stultus, Islandiæ aboriginum unus.	Helgius Macer, inter primos Islandiæ incolas.

Brevior forte juſto genealogia hæcce cuidam videbitur: ſed facilè credi poteſt, Hilditannem binos iſtos filios jam ſenem procreâſſe; eorumqve deinde poſteros parentibus ſuis qvadragenariis circiter natos eſſe; id qvod abſurdi nihil infert.

Poſt Haraldum Hilditannem Sigurdus Hringus regnavit, *&c.*

Pag. 320. lin. 7. lege: Sigurdus Hringus in matrimonio habuit Alfhildem, cujus ſtemma in *Originibus Norveg.* tale recenſetur. Pater illius Gandulfus Alfheimorum (tractus in Norvegiâ inter Gothalbiam & Raumalbiam) Rex, idem, ut videtur, cum illo, qvi *Gandal Senex* dicitur apud *Saxonem* libro VIII. p. m. 144. ubi Haraldi Hilditannis athletæ enumerantur. Gandalfo pater erat Alfgeir, filius Alfi Senis vel Grandævi, Alfheimorum Regis. Alfus hic Grandævus ipſe eſt Finnalfus, Noris, Norvegiæ Eponymi, nepos. Verum temporis in-

intervallum, qvod inter Norem & dictam Alfhildem intercedit, longe plures generationes reqvirit. Extat aliàs diversus ab hoc Alfus, Senex itidem dictus, Noris trinepos, Finnalfiqve abnepos, cujus superius Cap. IV. pagg. 260, 261, mentio facta est. Ejus proneptem si Alfhildem statuere vellemus, plures qvidem gradus lucraremur, sed ne sic qvidem tempori sufficientes; cum illa, hâc ratione, non nisi per novem generationes à Nore descenderet, magnó in progenitorum serie hiatu. Alfhildis Sigurdo Hringo Ragnarem Lodbrochem, celeberrimum postea Regem, peperit. Notabilem *&c.*

Pag. 322. lin. 27. post: *Stultus dictus est*, adde:

Notabilis inqvam hic locus est; qvi & Chronologiæ nostræ haud leviter succurrit; Anglicam qvoqve historiam valde illustrat, ac ab eâ magnum lumen vicissim mutuatur. Occidentalium Saxonum Rex, cujus hic fit mentio, Inas est, qvi anno Christi DCLXXXIX. Occidentalium Saxonum regnum & supremam in Anglia monarchiam adeptus, anno DCCXXVII. relicto imperio, Romam se contulit, ibiqve monachus obiit. Inæ hujus frater *Simeoni Dunelmensi* in gestis Regum Anglorum ad ann. DCCCXLIX. *Ingild* dicitur, cujus filius *Eoppa* Affam, *Affa* Alhmundum, *Alhmundus* Egberhtum, *Egberhtus* Ethelwlfum, *Ethelwulfus* Elfredum Anglorum Regem genuere. Qvem heic Dunelmensis Ingildum, nostrates Ingialdum vocant, *Ailredus*, Rievallensis Abbas, *Ingles*: Eoppam, nobis Ubbium, *Eppam*: Affam, nobis Eavam, *Effam* nominat, Genealog. Reg. Angl. pag. m. 350. ubi eandem Elfredi stemmatographiam exhibet. Elfredus itaqve anno Christi DCCC-XLIX.

XLIX. natus Ingialdi trinepos eſt: Sigurdi Hringi, qvi cum Ingialdo pugnavit, trinepos ſimiliter eſt Haraldus Pulchricomus, Norvegiæ Rex, qvadriennio poſt Elfredi nativitatem in lucem editus; qvæ ſecum invicem optimè conveniunt. Ingialdum Inæ fratri ſupervixiſſe credimus; nec multi anni reqviruntur, ut ad Sigurdi Hringi tempora pervenire potuerit, qvem anno DCCXXXV. regnare cœpiſſe ponimus. Anglica hæc Sigurdi Hringi expeditio, ſubactioqve Northumbriæ, jure nitebatur, à majoribus ad eum derivato. Etenim Haraldus Hilditann, cui memoratus Hringus ſucceſſit, *illam partem Angliæ, qvam Halfdanus Diſertus & poſtea Ivar Rex poſſederant, ſibi ſubjecit*; teſtante id *Fragmento* hiſtoriæ Haraldi, (qvod de pugna Bravallenſi aliqvoties allegavimus) his verbis: *Hann lagdi undir ſik þann hlut Englandz er att hafdi Halfdan Snialli oc ſidan Ivar Konungr.* Partem illam Angliæ *Northumbriam* fuiſſe, ex hoc *Olafi Tryggvini hiſtoriæ* loco diſcimus. Northumbriam qvoqve Ivari Vidfadmio paruiſſe ex *Hervoris hiſtoriâ* clarum eſt, cujus verba pag. 310. ſuperius adduximus. Ubi & ulterius obſervari meretur, dictum Ivarem *Occidentalem Saxoniam* præterea rexiſſe: per qvam ſi Weſt-Saxonum in Angliâ imperium Hervoris hiſtoriæ auctor intellexit (id qvod ex verborum illius contextu apparet) Ivari, eâ ratione, ſupremum illius dominium competebat, Regesqve, qvos ejus tempore Occidentalibus Saxonibus præfuiſſe Anglorum hiſtorici tradunt, non niſi illius beneficiarii fuere: id qvod tamen aliis ulterius diſcutiendum relinqvimus. Ad Halfdanum Diſertum qvod attinet, illi in Northumbriam hæreditarium jus fuit, qvippe pronepoti Hroaris, qvem regnum iſtud

conjugio acqvisivisse superius Cap. VI. pag. 287. dictum est. Qvod si Ivar Vidfadmius Northumbriæ regno, successionis jure ad se à patre devoluto, Occidentalem Saxoniam armis adjecerit, consistere possunt qvæ de supremo illius in regnum istud dominio Hervoris historia innuit. Ceterum qvicqvid illius sit, satis hinc apparet, nonnullos Anglo- Saxonum Reges, certè eos, qvi Northumbriam tenuerunt, memoratorum Daniæ Regum vasallos fuisse.

Sigurdi Hringi tempore celebres in Germaniâ erant Gunnar & Hognius, Giukii filii, sororisqve eorum Gudrunæ maritus Sigurdus Fafnericida. Hringus ætate provectior ad Gunnarem & Hognium (Giucungos antiqvitas communi nomine vocavit) legatos misit, qvi iis aut tributa imperarent aut bellum denunciarent. Tributi solutionem abnuentibus, dies certamini in confinio regni condicitur. Nec multo post acri in Holsatiâ prælio concertatur. Giucungis Sigurdus Fafnericida, affinis eorum, auxilia præstitit. Sigurdi Hringi partes Gandalfi filii, uxoris illius fratres, sustinuere; in qvorum comitatu Starcadus eminebat, insignis bellator: cui Sigurdus Fafnericida hoc congressu binos dentes excussit. Nec multo post Hringi exercitus in fugam conversus Giucungis victoriam reliqvit. Hæc *Nornagestus*, qvi rebus hisce interfuisse perhibetur, Olafo Tryggvino, Norvegiæ Regi, circa annum Christi DCCCCXCVIII. narravit, trecentorum circiter annorum ætate, si *vitæ ejus* fides, tunc completâ.

Ex hoc Sigurdo Hringo *Saxo* binos hom. fecit; *&c.*

Pag. 324. lin. 26. post: *planè diversus est.* adde: ut & ipse

ipse Starcadus, Armodi interfector, ab eo, qvi Olium occidit, penitus alienus; qvemadmodum ad pag. 281. superius dictum est. De Hethâ obiter monendum *&c.*

Pag. 333. lin. 5. lege: ac itaqve Sigurdo Hringo, filioqve illius Ragnare Lodbroche temp. inf. erat.

Pag. eâdem lin. 14. lege: infra Ragnarem Lodbrochem, Sigurdi Hringi filium, collocandus est.

Pag. 335. lin. ult. post: *utriqve referunt*. adde:

Opportune heic commemoranda venit cygnea illa cantio, qvæ Brynhildi Budlinæ in *Sæmundi Eddâ* adscribitur. Ibi Brynhildis, rogum ascensura, de mariti sui Gunnaris cognatorumqve illius fatis vaticinatur, atqve de Svanhilde, Sigurdi filia, hæc addit:

Hana muno bita Bicca rad,
þviat Jormunreccr oþarft lifir,
þa er aull farin ætt Sigurdar,
eru Gudrunar græti at fleiri. *i. e.*

Hanc (Svanhildem) *Bicconis consilia mordebunt: Jormunrecus enim in* aliorum *damnum vivit. Tunc universa Sigurdi progenies deleta est: suntqve eo plures Gudrunæ* (Giukinæ, Sigurdi uxoris) *calamitates*. Confirmantur hisce illa, qvæ de Sigurdo Fafnericidâ necessariisqve illius, tanqvam ejusdem seculi hominibus proxime præcedenti Capite dicta sunt. Verum longe supra seculum VIII. eos evehere, ac ita nostrum de iis, eorumqve æqvali Sigurdo Hringo, calculum evertere videtur Jormunrecus vel Ermanaricus. Etenim si Svanhildis illa, ab eo enecata, Sigurdi Fafnericidæ filia fuit, illius & dictorum ejus æqvalium ætas, non in seculum VIII. uti *&c. pag. 336. lin. 3.*

Pag. 342. lin. 22. post: *Jornandi præponderare debe-*

at, adde: Aſſertioni huic nihil officere valet Brynhildis Budlinæ carmen, nuper ad pag. 335. à nobis adductum. Etenim reſponderi ad id poteſt idem, ac ad Volundi Odam ſuperius pag. 340. reſponſum eſt: nempe, longè poſt Brynhildem vixiſſe eum, qvi ultima hæc, ut credi voluit, illius verba, carmini ſuo inſeruit: ac itaqve non ſatis conſtare, utrum dictus poëta ipſiſſima Brynhildis verba nobis exhibuerit, an vero ſua, qvæ eam protuliſſe aut credidit, aut credi ſaltem voluit. Imò, qvod majus contra dictum carmen robur habet, illud penitus effictum eſſe, ex eo patet, qvod vaticinia contineat de futuris, & qvidem remotis rebus, qvarum Brynhildis gnara eſſe vix potuit, qvippe omni, ut credimus, fatidico ſpiritu deſtituta. Nil igitur memoratum carmen Svanhildis generi probando inſervit, nec conſeqventer noſtrum de Faſnericidæ, Sigurdi Hringi, aut aliorum illius æqvalium, ætate calculum turbare valet. Qvod ſi qvis omnino credere velit *&c.*

Pag. 343. lin. 9. lege: contra eum pugnaſſe, ſuperius ad pag. 322. dictum eſt: idqve auctoritate *Nornageſti*, qvi conflictui iſti interfuiſſe ſe aſſeruit, reiqve geſtæ ſeriem Olafo Tryggvino Norvegiæ Regi retulit circa annum Chriſti DCCCCXCVIII. ipſe tunc trecentos, ut in *vita* illius traditur, annos natus, id qvod noſtræ de Sigurdi Faſnericidæ, Sigurdi Hringi & Giucungorum ætate aſſertioni non parum ſuffragatur. Qvod ſi qvis ulterius Svanhildis ſororem *&c.*

Pag. 347. lin. 22. lege: Sigurdi nomen puero inditum: qvi, ut inferius dicetur, poſt mortuum patrem, Daniam inſularem *&c.*

Pag.

Pag. 383. lin. 22. lege: qvem Jormunreco vel Ermanarico coævum fuiſſe, ac ſponſæ illius ſororem duxiſſe tradunt.

Pag. 384. lin. 5. lege: et poſt qvatuor ſecula alter ejusdem nominis vir Aslaugem duxiſſet, Sigurdo Fafnericidâ & Brynhilde Budlinâ ſimiliter natam: id qvod de hoc ultimo tot vetuſta teſtimonia, magnam partem ſuperius à nobis adducta, ſatis evincunt; inter qvæ luculentiſſimum eſt, qvod ipſius *Ragnaris Lodbrochis vita* perhibet, narrando diſtinctè, qvomodo memorata Aslaug, Sigurdi Fafnericidæ & Brynhildis memoratæ filia, poſt utriusqve parentis interitum, à nutritio ſuo & materteræ marito Heimere in Norvegiam triennis ſit devecta. Unde magis adhuc eluceſcit νοθεία carminis ſuperius ad pag. 335. à nobis adducti, qvo Brynhildis prædixiſſe fertur, aut verius (uti nos ad pag. 342. rationibus innixi ſtatuimus) fingitur, omnem Sigurdi Fafnericidæ progeniem cum Svanhilde, illius & Gudrunæ Giukinæ filiâ, interituram; id qvod illa verè dicere non potuit, ſuperſtite ſuâ & Sigurdi filia Aslauge, qvæ paternum ſtemma feliciter poſtea propagavit, potentiſſimarum, vel hodie, familiarum mater. Nec ſi qvis crediderit, Brynhildem ſobolem ſuam reliqvæ, qvam ex Gudruna Sigurdus ſuſceperat, proli (cui omnia infauſta cupiebat) annumerare noluiſſe, prædicto carmini illâ conjecturâ fides ſatis conciliatur, ob ea qvæ de Jormunreco & Svanhildis interitu inibi habentur. Ceterum de Aslaugis genere ſcrupulum movere poterit, qvod in *Sæmundi Eddâ*, cujus variæ Odæ Sigurdi Fafnericidæ & Brynhildis prolixam mentionem faciunt, nihil de hac eorum filiâ Aslauge, nihil de Ragna-

re Lodbroche occurrat. Verum respondere potest, ingentem in omnibus Sæmundi Eddæ exemplaribus lacunam extare, ac deesse omnia, qvæ à primo Sigurdi & Brynhildis congressu usqve ad Sigurdi interitum, absqve dubio, olim inibi habebantur; qvæ Ragnaris Lodbrochis vitæ auctorem (qvi ex Eddicis hisce odis permulta, uti ex collatione liqvet, in suum opus transtulit) ad manum habuisse, atqve inde, qvæ de Aslaugis genere tradit, exscripsisse indubium est. Nobis itaqve primus Ragnar Lodbroch erit *&c.*

Pag. 385. lin. 3. post: *posterorum series*, adde: qvam superius ad pag. 319. adduximus, cum genealogiis *&c.*

Pag. 387. lin. 16. lege: 7. Raumus; 8. Finnalfus, alias Alfus Grandævus; 9. Svanus R.

Pag. 388. lin. 8. lege: superius lib. II. Cap. IV. pag. 126. & lib. III. Cap. IV. pag. 261. sententiam nostram dix.

Pag. 394. lin. 11. lege: nos Regulum tantum, imo, tempore, qvo Regenarius Gallias infestavit, non nisi piratam fuisse, inferius, ubi de posterioribus Jutiæ Regulis agemus, monstrabimus.

Errata Typographica ſic corrigantur.

Pag.	lin.	pro	lege
13.	18.	petinet.	pertinet.
28.	26.	crebro.	cerebro.
ead.	30.	ſurerſit.	ſuperſit.
42.	8.	commiſſiſſe.	commiſiſſe.
50.	ult.	vlugò.	vulgò.
53.	19.	comitbusqve.	comitibusqve.
59.	4.	contextui.	contexui.
ead.	5.	contemum.	contemſi.
60.	26.	noſtoss.	noſtros.
67.	16.	Cimbrium.	Cimbricum.
68.	29.	Dace.	Duce.
70.	13.	præerea.	præterea.
76.	13.	merropoli.	metropoli.
93.	2.	rythmo.	rhythmo.
ead.	25.	referrimus.	referimus.
94.	5.	Vitaland.	Vitalund.
ead.	26.	inteſtantium.	infeſtantium.
95.	13.	Fryggiar.	Friggiar.
ead.	16.bis.	Fryggæ.	Friggæ.
101.	10.	diſſiculter.	difficulter.
ead.	penult.	appeterent.	oppeterent.
107.	28.	partrem.	patrem.
110.	13.	qvæ hunc.	qvæ nunc.
ead.	25.	nobit.	nobis.
117.	23.	En æſir : ſetiaz.	En æſir ſetiaz.

Pag.	lin.	pro	lege
120.	25.	mitetur.	miretur?
125.	16.	genalogiæ.	genealogiæ.
128.	17.	ſeptententrionis.	ſeptentrionis.
135.	28.	et ſnyz.	er ſnyz.
137.	23.	qvædam.	qvasdam.
138.	12.	muudac.	mundac.
144.	13.	ſlto.	ſito.
154.	18.	Vidichindus,Priſcus.	Vidichindus Priſcus.
161.	3.	primum.	primam.
164.	8.	ſolis.	ſoli.
184.	24.	oriundos.	oriundas.
188.	16.	pro-	pro
194.	1.	ſinglas.	ſingulas.
217.	ult.	Aun.	Aunius.
220.	penult.	incuria.	injuria.
221.	18.	ſingularum.	ſingulorum.
226.	16.	pag. 216.	pag. 217.
ead.	25.	pag. 105.	pag. 106.
239.	14.	Hilditann.	Hilditannem.
ead.	24.	Hilditanni.	Hilditannis.
247.	1.	Regium.	Regum.
253.	19.	perperit.	peperit.
254.	9.	perperiſſe.	peperiſſe.
255.	21.	Frodi.	Frodii.
263.	15.	falſi.	falſo.
269.	11.	origibus.	originibus.
272.	3.	fermo.	ſermo.
ead.	20.	*poſt* correxit	*adde punctum* (.)
247.	25.	finem.	fines.

278

Pag.	*lin.*	*pro*	*lege.*
278.	15.	qvo is.	qvod is.
279.	1.	216.	217.
283.	17.	Rege.	Regem.
299.	4.	interiritu.	interitu.
ead.	19.	ofborrinn.	ofborinn.
316.	14.	Hialum.	Hiallum.
322.	8.	regum.	regnum.
326.	19.	nomini.	nomine.
335.	16.	pofunt.	poffunt.
336.	penult.	Aslaugis.	Aslaug.
337.	1.	Aslaugis.	Aslaug.
339.	18.	Ginguncorum.	Gungincorum.
348.	10.	vicendo.	vincendo.
349.	ult.	effe.	effet.
350.	16.	pepegiffe.	pepigiffe.
364.	9.	nno.	uno.
ead.	23.	facta.	fata.
366.	5.	Biorno.	Biornus.
371.	24.	Oafüs.	Olafus.
384.	2.	343.	342.
389.	17.	dirigendis.	digerendis.
427.	26.	15.	115.
428.	18.	huc.	hac.
457.	24.	ufurpatore.	ufurpatori.
476.	ult.	igenio.	ingenio.
477.	3.	def o ndit.	defpondit.
482.	3.	qvæ fiturus.	qvæfiturus.
484.	6.	ei.	eo.
491.	17.	Hrolfii.	Hrolfi.

Pag.	lin.	pro	lege.
507.	18.	Gandulfus.	Gandalfus.
511.	9.	Opportunè.	Oportunè.

Præter hæc aliqvot locis, ſed paucisſimis, factum eſt, ut voces, qvæ disjungendæ erant, conjungantur: in verborum qvoqve ac ſententiarum interpunctionibus aliqvando erratum eſt: ſemelqve aut iterum in fine periodi pro puncto comma perperam ponitur. Ceterum iſta Lectorem, modo Latinæ lingvæ gnarum, nil remorari poſſunt; nec ſenſum qvicqvam turbat, ſicubi in principio vocis non emphaticæ, qvæ minuſculis literis tota ſcribi debuit, majuſcula compareat.

Pag. 212. lin. 8. pro: *Hroaris Helgii filii*, lege: Hroaris Halfdani filii.